ΕΣΕΙΣ ΤΟ ΖΗΤΗΣΑΤΕ ΕΜΕΙΣ ΤΟ ΦΤΙΑΞΑΜΕ
ΤΟ BEAUTIFUL PEOPLE
ΚΑΙ ΑΥΤΗ ΤΗΝ ΚΥΡΙΑΚΗ ΜΕ ΤΗΝ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΒΔΟΜΑΔΑ - ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ - ΤΕΧΝΕΣ ΚΑΙ ΓΡΑΜΜΑΤΑ - ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ - ΥΓΕΙΑ - ΟΙΚΟΛΟΓΙΑ - ΕΠΙΣΤΗΜΗ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ
ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

ΛΕΥΚΩΣΙΑ
Κυριακή 25 Οκτωβρίου 2009

www.kathimerini.com.cy

Έτος 10 ■ *Αρ. φύλλου 52*

Κυπριακή Πολιτική και Οικονομική Εφημερίδα

€ 1 (ΒΑΣΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ) - € 2,50 (ΜΕ ΤΙΣ ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ)

kathimerini.com.cy
Κάθε μέρα, κάθε λεπτό

ΣΗΜΕΡΑ

ΔΗΜΟΣΚΟΠΗΣΗ ΓΙΑ ΤΗ Ν.Δ.

Προβάδισμα Ντόρας για την αρχηγία

Στην κούρσα διαδοχής στη Ν.Δ. σύμφωνα με έρευνα της Public Issue για την «Κ» προηγείται η κ. Μπακογιάννη. Έκπληξη ωστόσο προκαλεί το υψηλό ποσοστό που συγκεντρώνει ο κ. Κώστας Καραμανλής ανάμεσα στους ψηφοφόρους της παράταξης. Εντονότατες οι διεργασίες στο εσωτερικό του κόμματος. **Σελ. 19**

ΚΟΜΜΑΤΙΚΟ ΠΑΡΑΣΚΗΝΙΟ

Η σπίθα Τσιελεπή άναψε φωτιά

Το ξέσπασμα ΑΚΕΛ-Προεδρικού, η στήριξη από ΔΗΣΥ, οι αποστάσεις ασφαλείας από ΔΗΚΟ-ΕΔΕΚ και οι αψιμαχίες στην Πινδάρου, με αφορμή την επάρκεια του συμβούλου του Προέδρου της Δημοκρατίας, κ. Τουμάζου Τσιελεπή. **Σελ. 7**

ΚΟΣΜΟΣ

Εκτόνωση της κρίσης Δύσης-Ιράν

Ελπίδες στη διπλωματία δημιουργεί η συμφωνία επί της συμβιβαστικής πρότασης της Διεθνούς Υπηρεσίας Ατομικής Ενέργειας (ΙΑΕΑ), σχετικά με το πυρηνικό πρόγραμμα του Ιράν. **Σελ. 24**

ΤΕΧΝΕΣ ΚΑΙ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

Επάνοδος Λίας Βίσση με «Απουσία»

Νέος δίσκος με τραγούδια που έγραψε η ίδια, μια μουσικοθεατρική παράσταση που «τρέχει» στη Γερμανία και προγραμματισμός εμφανίσεων στην Ελλάδα. Η Λία Βίσση έχει «φουλάρει τις μηχανές», μετά από μακρά περίοδο που απλώς «κυλούσε». **Σελ. 29**

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ «Κ»

Είναι υπεράνω νόμων ο Πολάνσκι;

Η πρόσφατη σύλληψη του Πολωνογάλλου μεγαλοσκηνοθέτη Ρομάν Πολάνσκι έφερε ξανά στο φως την πολύκροτη υπόθεση βιασμού ενός 13χρονου κοριτσιού από τον μετρ της έβδομης τέχνης.

Σε εφαρμογή τέθηκε την αυγή η χειμερινή ώρα, με τους δείκτες να μετακινούνται στις 4 π.μ. κατά μία ώρα πίσω. Η χειμερινή ώρα θα ισχύσει μέχρι τις 28/3/2010, τελευταία Κυριακή του Μαρτίου.

«Πρώτα να αλλάξει η κυβέρνηση»

Ο Αρχιεπίσκοπος αρνείται επί του παρόντος τακτοποίηση φορολογιών της Εκκλησίας

«Με άλλη κυβέρνηση» θα επιτευχθεί συμφωνία σχετικά με τη φορολόγηση της Εκκλησίας, τόνισε στην «Οικονομική Καθημερινή» ο Αρχιεπίσκοπος Χρυσόστομος. Μετά από τις πρώτες επαφές για το συγκεκριμένο θέμα, ο Αρχιεπίσκοπος δεν θεωρεί ότι υπάρχει αρκετό κοινό έδαφος για συμφωνία με την κυβέρνηση. Σημειώνει, μάλιστα, πως βάσει του Συντάγματος η Εκκλησία δεν χρωστά «ούτε ένα ευρώ» στο κράτος και επομένως δεν μπορεί να της ασκηθεί οποιαδήποτε πίεση για καταβολή φόρων. Επιπλέον, ο κ. Χρυσόστομος σημειώνει ότι το ζήτημα που προέκυψε για το επιμίσθιο των κληρικών στην ύπαιθρο δεν σχετίζεται με τις αναπτύξεις της Εκκλησίας, και ότι δεν αναζητά παρεκκλίσεις σε συντελεστές δόμησης ή άλλους κανονισμούς από το κράτος. Όσον αφορά στην Ελληνική Τράπεζα, ο Αρχιεπίσκοπος σημειώνει ότι, ως μεγαλομέτοχος της τράπεζας, ούτε επιθυμεί ούτε θα επιτρέψει συγχώνευση με την Τράπεζα Κύπρου, και στηρίζει πλήρως τη διοίκηση. **Οικονομική, σελ. 5**

Στους πέντε ανέμους κονδύλια για τον τουρισμό

ΜΑΡΙΑ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ

Χιλιάδες ανέγγιχτα έντυπα τουριστικής προβολής της Κύπρου οδηγήθηκαν στην ανακύκλωση - και μαζί τους χάθηκαν εκατοντάδες χιλιάδες ευρώ - με τη δικαιολογία ότι είναι ακατάλληλα. Αρκετό από το πολυτελές έντυπο υλικό πήρε τον δρόμο για την ανακύκλωση, μετά από απόφαση του ΚΟΤ, σε καιρούς χαλεπούς για την τουριστική βιομηχανία της Κύπρου. Ο αρμόδιος υπουργός ζήτησε εξηγήσεις και με δηλώσεις στην «Κ» εμφανίζεται αποφασισμένος να διατάξει έρευνα. **Σελ. 12**

Έγγραφο εργασίας με ιδέες των Η.Ε. για Περιουσιακό

Έτοιμα να διαθέσουν προς τις δύο πλευρές προτάσεις και εισηγήσεις, οι οποίες θα λειτουργήσουν ως εφαλτήριο στο Περιουσιακό, για να υπερπηδηθούν τα εμπόδια, χωρίς να καταπατούνται αρχές, εμφανίζονται τα Η.Ε. Το υλικό που ετοιμάσθηκε από ειδικούς, τις υπηρεσίες των οποίων μισθώνει ο διεθνής οργανισμός, περιλαμβάνεται σε έγγραφο εργασίας του Ιουλίου του 2009, το περιεχόμενο του οποίου αποκαλύπτει σήμερα η «Κ». Μεταξύ άλλων, προτείνεται και ένα σύστημα για ανταλλαγή περιουσιών με ομόλογα ή αγορά κυβερνητικής γης επίσης με ομόλογα, παρόμοιο με αυτό που δοκιμάστηκε επιτυχώς για τις περιουσίες στην Ουγγαρία, όταν έπεσε το κομμουνιστικό καθεστώς, και το οποίο εφαρμόζεται τώρα και στη Λετονία. Παράλληλα, σημειώνεται ότι θεωρείται σημαντικό να πεισθεί ο μεγαλύτερος αριθμός Ε/κ και Τ/κ να προχωρήσουν σε ανταλλαγή των περιουσιών τους. **Σελ. 3, 4**

Θέμα Πάσκοε και Ούρμπανσικ έθεσε στον Μπαράκ Ομπάμα η γερουσιαστής Ολυμπία Σνόου. **Σελ. 9**

Νέοι πεθαίνουν αβοήθητοι

Έντεκα νέοι πέθαναν φέτος από ναρκωτικά, ενώ, σύμφωνα με επίσημα στοιχεία, οι Κύπριοι που έχουν κάνει χρήση ναρκωτικών έστω και μια φορά υπολογίζονται σε 40 με 60 χιλιάδες. Ο θάνατος νεαρού από υπερβολική δόση επαναφέρει στην επικαιρότητα το κοινωνικό πρόβλημα, το οποίο χρόνο με τον χρόνο προσλαμβάνει ακόμη μεγαλύτερες διαστάσεις. **Σελ. 13**

Κόβει μισθούς και γένια ιερωμένων

Στα άκρα ενδεχομένως να φθάσει η αντιπαράθεση που ξέσπασε στους κόλπους της Εκκλησίας με αφορμή τα επεισόδια διαμαρτυρίας κατά του διαλόγου Ορθοδόξων-Καθολικών. Ο Αρχιεπίσκοπος αξιώνει απολογία από τους ιερωμένους που πρωταγωνίστησαν στα επεισόδια, διαφορετικά θα τους αποπέμψει από την Εκκλησία. Δικαιολογεί μάλιστα την αστυνομική βία που ασκήθηκε σε βάρος τους και τονίζει ότι το θέμα θα τεθεί ενώπιον της Ιεράς Συνόδου. **Σελ. 11**

Αναμένοντας τουρκικό ελιγμό

Αθήνα και Λευκωσία δεν αποκλείουν κάποιο ελιγμό της τελευταίας στιγμής από πλευράς Άγκυρας, η οποία ενδέχεται να επιχειρήσει να αιφνιδιάσει, ανοίγοντας για παράδειγμα ένα λιμάνι και ένα αεροδρόμιο και ζητώντας ανταλλάγματα. Στη Λευκωσία, κυβερνητικές πηγές διαμηνύουν ότι και σε αυτό το ενδεχόμενο η γραμμή παραμένει στην εκπλήρωση όλων των υποχρεώσεων της Τουρκίας. Παράλληλα, Αθήνα και Λευκωσία διακηρύττουν ότι, εφόσον τα πράγματα φτάσουν εκεί και επιχειρηθεί άνοιγμα κεφαλαίων χωρίς η Τουρκία να έχει συμμορφωθεί, δεν θα διστάσουν να αξιοποιήσουν τη δυνατότητα που έχουν και να τα μπλοκάρουν. **Σελ. 5**

Όχι άλλα παραμύθια για κυρώσεις

Με σκληρή γλώσσα, σε σχέση με τις προσδοκίες που καλλιεργούνται στον κόσμο ενόψει Δεκεμβρίου, μίλησε, στο πλαίσιο συνέντευξής του στην «Κ», ο κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος του ΔΗΣΥ, Χρίστος Πουργουρίδης. Δεν δίστασε να κάνει λόγο για Δον Κιχώτες της πολιτικής αλλά και για κάποιους που παραμυθιάζουν τον λαό. Ξεκάθαρη είναι και η τοποθέτηση του κ. Πουργουρίδη υπέρ του συμβούλου του Προέδρου της Δημοκρατίας, Τουμάζου Τσιελεπή. **Σελ. 6**

Η Τουρκία έχει μέχρι τον Δεκέμβριο

Δεν μπορεί να υπάρξει νέος οδικός χάρτης για την Τουρκία, όπως υπογραμμίζει σε συνέντευξή του στην «Κ» ο Γερμανός ευρωβουλευτής Έλμαρ Μπροκ. Από τις μεγαλύτερες φυσιογνωμίες του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, ο βουλευτής του Ευρωπαϊκού Λαϊκού Κόμματος τονίζει ότι στην πρόσφατη έκθεση προόδου η Κομισιόν θα έπρεπε να είχε καταστήσει σαφές στην Τουρκία ότι θα πρέπει μέχρι το τέλος του 2009 να υλοποιήσει το Πρωτόκολλο της Άγκυρας. Ήδη υπάρχει το μπλοκάρισμα οκτώ κεφαλαίων, αριθμός που δεν αποκλείεται, αναλόγως και της στάσης της Τουρκίας, να αυξηθεί. Άρα, επιπτώσεις για την Τουρκία υπάρχουν, τονίζει ο κ. Μπροκ. **Σελ. 10**

ΚΥΡΙΟ ΑΡΘΡΟ

Στο ψύχος

Το τελευταίο διήμερο η τουρκική διπλωματία, υπό τον υπουργό Εξωτερικών, Αχμέτ Νταβούτογλου, πραγματοποίησε σύνοδο αξιολόγησης του Κυπριακού, με διακηρυγμένο στόχο την πραγματοποίηση ουσιαστικών βημάτων για επιτάχυνση του χρονοδιαγράμματος, ώστε να μπορέσει να εξασφαλιστεί λύση εντός των προσεχών μηνών. Αν ληφθεί υπόψη ότι στο πλαίσιο της διακηρυγμένης πολιτικής της Άγκυρας περί «μηδενικών προβλημάτων» με τις γείτονες χώρες έγιναν εντυπωσιακές κινήσεις στο Αρμενικό και στο Κουρδικό μέσα σε ελάχιστο χρόνο, δεν θα πρέπει να αποκλείεται η όποια κίνηση στο Κυπριακό. Όχι γιατί η Άγκυρα νιώθει να πιέζεται, αλλά κυρίως για να είναι πάντα ένα βήμα πιο μπροστά, όπως διακήρυξε ο Ταγίπ Ερντογάν, κερδίζοντας εντυπώσεις διεθνώς. Ταυτόχρονα, στην Κύπρο, ενώ είναι πασιφανές ότι επίκειται βαρύ ψύχος, «καίγεται το πάπλωμα», με αυτουργούς τις πολιτικές ηγεσίες που διαπραγματεύονται μεταξύ τους και δημοσίως ζητήματα όπως η εκ περιτροπής προεδρία ή η σταθμισμένη ψήφος. Ζητήματα που άπτονται της διαπραγμάτευσης και θα έπρεπε να τα είχαν ξεκαθαρίσει πίσω από τις κλειστές πόρτες του Εθνικού Συμβουλίου. Ερασιτεχνισμός ή εγκληματική πολιτική αμέλεια;

1η Νοεμβρίου 2009

1 χρόνος
Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

1 δώρο έκπληξη

σελ. 35

ΔΙΑΒΑΣΤΕ ΣΗΜΕΡΑ ΣΤΟΝ «ΑΘΛΗΤΙΣΜΟ» ΤΗΣ «Κ»

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ Ρ. ΦΕΡΝΑΝΤΕΣ

«Είμαι έτοιμος να γίνω ο ηγέτης»

Ο Πορτογάλος δηλώνει στην «Κ» έτοιμος να αναλάβει ηγετικές ευθύνες, παραδέχεται πως δεν παίζει καλά αυτή την περίοδο, ενώ λέει πως δεν περίμενε ο ΑΠΟΕΛ να σταθεί τόσο καλά στο Οπόρτο.

ΑΠΟΕΛ

Το τίμημα της εμπειρίας

Με τραυματισμούς πληρώνουν οι πρωταθλητές τις εντάσεις του Τσάμπιονς Λιγκ και τον ψηλό μέσο όρο ηλικίας των βασικών. Μέχρι το παιχνίδι με την Πόρτο αναμένεται να έχει αδειάσει το ιατρικό δελτίο.

ΟΜΟΝΟΙΑ

Στροφή στην Ελλάδα

Από τον άγνωστο αμυντικό Νίκο Δελατόλα πριν 30 χρόνια και τον Σπύρο Μαραγκό το 1998, στους πέντε πρωτοκλασάτους Ελλαδίτες ποδοσφαιριστές.

FORMULA 1

Η ζωή του Μπάτον

Πώς ο νέος παγκόσμιος πρωταθλητής επέζησε από το ναυάγιο της Honda και έφθασε στην κορυφή του κόσμου με την Brawn.

ΑΕΛ - ΑΠΟΠ/ΚΙΝΥΡΑΣ

Ούτε καν για διακοπές!

Πέντε μήνες μετά τον επεισοδιακό τελικό κυπέλλου, ΑΠΟΠ/Κινύρας και ΑΕΛ κοντράρονται σε ένα παιχνίδι γεμάτο ιδιαιτερότητες, αντιπάθειες και ένταση.

ΠΟΛΙΤΕΙΕΣ ΑΝΘΡΩΠΩΝ

Γράφει ο **ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΡΑΣΧΟΣ**

Ένας οδικός χάρτης για το χαμένο τρένο

Ήταν αρχές του Απρίλη του 2004, όταν ο εξ Ελλάδος συνάδελφος πέρασε από το γραφείο μου. Με ρώτησε πώς βλέπω τα πράγματα. Του είπα τα εξής: «Στο τρένο που ξεκίνησε από το Ελσίνκι με την Ελλάδα και την Κύπρο, σήμερα βρίσκονται πλέον όλοι οι αναγκαίοι επιβάτες. ΗΠΑ, Βρετανία και Ευρωπαϊκή Ένωση. Ακόμα και η Τουρκία, η οποία αντιλαμβάνεται πλέον ότι ο δρόμος για τις Βρυξέλλες περνά από τη Λευκωσία μόνο με λυμένο το Κυπριακό. Η Τουρκία είναι καταδικασμένη να πάει σε λύση, όπως και το τρένο να φτάσει στο τέρμα». Εξέφρασε αμφιβολίες, επιχειρηματολογώντας ότι την τελευταία στιγμή η τουρκική πλευρά θα έκανε πίσω με ένα «όχι» στο δημοψήφισμα. Ανέπτυσσε δε ένα από τα σενάρια που σήμερα φαντάζουν έως και αφελή και που ήθελε τον Τάσσο δεσμευμένο στην Ε.Ε. για λύση και την πρόσθεση ΑΚΕΛ και ΔΗΣΥ στο «ναι».

Την περασμένη Τρίτη τον συνάντησα ξανά στο φουαγέ του Χίλτον. Είχε έρθει μαζί με τους δημοσιογράφους που συνόδευαν τον πρωθυπουργό Γιώργο Παπανδρέου, ο οποίος, παρενθετικά, ήταν από τους εμπνευστές του Ελσίνκι. Μόλις με είδε, με ρώτησε: «Τι χαμπάρια από το τρένο του Ελσίνκι;». Του απάντησα αυτό που είναι και πεποίθησή μου, ότι χάθηκε οριστικά. Διότι μια αμαξοστοιχία μπορεί να ξαναπεράσει από τον ίδιο σταθμό εκατοντάδες φορές. Ποτέ όμως ξανά στην ίδια ιστορική συγκυρία, με τους ίδιους επιβάτες. Κι ενώ περίμενα να αντιδράσει έστω με πείραγμα, τον άκουσα να μου λέει: «Τελικά έτσι είναι, όπως τα λες». Ήταν όμως η σειρά μου να ρωτήσω: «Και ο οδικός χάρτης Παπανδρέου τι είναι;». «Θα μάθουμε προσεχώς», απάντησε. Και μάθαμε. Η Ελλάδα βρίσκεται υπό το βάρος ενός τεράστιου εξωτερικού χρέους 300 δισεκατομμυρίων ευρώ και είναι κατ' αναλογία πληθυσμού η πέμπτη χώρα στον πλανήτη σε εξοπλιστικές δαπάνες. Άρα, η αποσυμπίεση στο Αιγαίο είναι απόλυτα αναγκαία και μπορεί να διασφαλιστεί οριστικά μόνο με την ένταξη της Τουρκίας στην Ε.Ε., ενώ, αν προηγηθεί και λύση του Κυπριακού, θα είναι ακόμη καλύτερα. Με ένα χρονικό ορόσημο, το οποίο θα προωθείται από την Ελλάδα αλλά και την Κύπρο, λογικά ο ευρωπαϊκός δρόμος της Άγκυρας θα είναι πολύ πιο βατός απ' ό,τι σήμερα. Γι' αυτό και ο κ. Παπανδρέου θέλει να δημιουργήσει προϋποθέσεις διασύνδεσης της λύσης του Κυπριακού με την ενταξιακή πορεία της Τουρκίας. Μόνο που σήμερα τα δεδομένα δεν είναι τα ίδια με το Ελσίνκι, όταν η Άγκυρα επεδίωκε να λάβει ημερομηνία έναρξης ενταξιακών διαπραγματεύσεων. Σήμερα και το Κυπριακό να λυθεί, δεν θα αρθούν οι γαλλικές και οι γερμανικές – σε δεύτερη μοίρα πλέον – ενστάσεις για ένταξη της Τουρκίας στην Ε.Ε. Τα πέντε «παγωμένα», κυρίως λόγω Γαλλίας, κεφάλαια της Τουρκίας δεν θα ξεπαγώσουν. Ακόμα κι αν η Άγγελα Μέρκελ, με την ανανεωμένη μέχρι το 2014 εντολή διακυβέρνησης, συναινέσει σε πλήρη ένταξη της Τουρκίας, ο Σαρκοζί είναι δεσμευμένος να την θέσει σε δημοψήφισμα ενώπιον του γαλλικού λαού. Μιας Τουρκίας που θα είναι η δεύτερη πληθυσμιακά, μετά τη Γερμανία, χώρα-μέλος της Ε.Ε.

Η πρόθεση λοιπόν του κ. Παπανδρέου για μια πολιτική στα πρότυπα του Ελσίνκι, μέσω ενός οδικού δικτύου για την Τουρκία, μπορεί να είναι ως τακτική ορθή, στερείται όμως πραγματικό για την Άγκυρα κίνητρο και είναι άνευ περιεχομένου. Γι' αυτό και ο προσεχής Δεκέμβριος δεν αποτελεί πραγματικό πονοκέφαλο για την τουρκική κυβέρνηση, όπως θέλουμε να πιστεύουμε στην Κύπρο. Τα περί κυρώσεων κατά της Άγκυρας θα μείνουν δηλώσεις κενού περιεχομένου και ανάλυσης. Ίσως γι' αυτό και δεν βλέπουμε επί της ουσίας συγκλίσεις στη διαπραγμάτευση για το Κυπριακό. Ακόμα και στη διακυβέρνηση που έτρεξε πολύ νερό στ' αυλάκι, οι διαφορές είναι ουσιαστικές. Πόσο μάλλον στο Περιουσιακό ή στην ασφάλεια, που δεν υπάρχουν καν ενδείξεις προθέσεων. Όσο για το εδαφικό, είναι ενδεικτικό να αναφερθεί ότι στις πρόσφατες «εκλογές» στα Κατεχόμενα η μη επιστροφή της Μόρφου υπήρξε βασική προεκλογική δέσμευση όλων, ενώ τώρα όλο και συχνότερα γίνεται λόγος ότι το μεγαλύτερο μέρος της Αμμοχώστου ανήκει στο ΕΒΚΑΦ. Εξακολουθεί λοιπόν να είναι πεποίθησή μου ότι το 2004 το τρένο χάθηκε οριστικά. Διότι μια αμαξοστοιχία μπορεί να ξαναπεράσει από τον ίδιο σταθμό εκατοντάδες φορές. Ποτέ όμως ξανά στην ίδια ιστορική συγκυρία, με τους ίδιους επιβάτες κι ας υπάρχει κάπου ένας οδικός χάρτης...

paraschosa@kathimerini.com.cy

Σχολιάστε στο www.kathimerini.com.cy

ΤΟ ΠΡΟΣΩΠΟ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

Ο τιμονιέρης του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου

Της **ΚΑΤΕΡΙΝΑΣ ΚΑΠΕΡΝΑΡΑΚΟΥ**

Ο Ντομινίκ Στρος-Καν κρούει όσο το δυνατόν δυνατότερα τον κώδωνα του κινδύνου, ίσως γιατί διαπιστώνει μία κάποια σπουδή μεταξύ των ηγετών του κόσμου να κλείσουν το κεφάλαιο «πιστοληπτική κρίση». Ο γενικός διευθυντής του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου (ΔΝΤ) επισημαίνει ότι «είναι πολύ νωρίς να ισχυριστούμε πως η κρίση βρίσκεται πίσω μας και είναι φρόνιμο να συζητούμε για τις στρατηγικές εξόδου από τα προγράμματα στήριξης, αλλά πολύ ασύνετο και επικίνδυνο να τις εφαρμόσουμε».

Οπως προειδοποιεί το ΔΝΤ, ο αντίκτυπός της κρίσης ενδεχομένως να παραμείνει ορατός τα επόμενα επτά χρόνια τουλάχιστον, παρακωλύοντας την οικονομική ανάπτυξη. Υπό το πρίσμα αυτό, ο Ντομινίκ Στρος-Καν απηύθυνε έκκληση στις κυβερνήσεις να προχωρήσουν σε γενναίες διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις, ούτως ώστε να περιορίσουν τη βλάβη.

Ο σοσιαλιστικών καταβολών Ντομινικ Στρος-Καν αρέσκεται να παρομοιάζει εαυτόν με γιατρό

«Τυπικά, οι τραπεζικές κρίσεις έχουν μακροπρόθεσμες συνέπειες στα επίπεδα της παραγωγής, ανεξαρτήτως του γεγονότος ότι σταδιακά η ανάπτυξη επανέρχεται», δήλωσε ο επικεφαλής του ΔΝΤ. «Η περιστολή της απασχόλησης, των επενδύσεων και της παραγωγικότητας είναι οι κύριοι παράγοντες, οι οποίοι συντείνουν στις απώλειες σε επίπεδο παραγωγής».

Μελετώντας παρελθούσες τραπεζικές κρίσεις, μπορεί κανείς να διαπιστώσει τις μεσοπρόθεσμες δυσμενείς επιπτώσεις τους. Επτά χρόνια μετά το ξέσπασμά τους, η παραγωγή έχει μειωθεί, σε σχέση με την επικρατούσα τάση πριν από την κρίση, σχεδόν 10% κατά μέσον όρο. Εξ ου και απαιτούνται βραχυπρόθεσμες μακροοικονομικές πολιτικές, που θα αμβλύνουν τις μεσοπρόθεσμες απώλειες.

Πέραν τούτων, ο Ντομινίκ Στρος-Καν είχε ζητήσει από τους ηγέτες της «Ομάδας των Είκοσι» να υιοθετήσουν νέο οικονομικό μοντέλο, στο πλαίσιο του οποίου θα λειανθούν οι παγκόσμιες ανισορροπίες προς όφελος όλων. Οι Ηνωμένες Πολιτείες χρησιμοποιούν κάθε εργαλείο, πίστωση και μέσο για να καταναλώνουν όσα εξαγάγει η Κίνα ή η Γερμανία, χωρίς να τους πωλούν τίποτε. Ετσι, οι ΗΠΑ εμφανίζουν υψηλό έλλειμμα και η Κίνα μεγάλο πλεόνασμα. Το πρόβλημα έχουν εντοπίσει πλέον και οι πολιτικοί, με τον πρόεδρο των ΗΠΑ Μπαράκ Ομπάμα να τονίζει ότι πρέπει να γίνει πιο ισόρροπο το μοντέλο ανάπτυξης της παγκόσμιας οικονομίας.

Στηρίζοντας τις θέσεις του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου, ο πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, Ζαν-Κλοντ Τρισέ, παρακίνησε την Ευρώπη, τις ΗΠΑ και την Κίνα να δεχθούν τις συστάσεις του διεθνούς οργανισμού για αναθεώρηση της οικονομικής πολιτικής προς όφελος όλων, χαρακτηρίζοντας αναγκαίο τον μετασχηματισμό στη διακυβέρνηση της παγκόσμιας οικονομίας.

Ο γενικός διευθυντής του ΔΝΤ, πάντως, αρέσκεται να παρομοιάζει εαυτόν με γιατρό. Αλλωστε, δεν απέχει και πολύ από την πραγματικότητα. Το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο κλήθηκε να διασώσει παραπαίουσες οικονομίες, που είχαν πληγεί από την κρίση, από την Ουκρανία έως το Πακιστάν. Ακόμα είναι νωρίς να αξιολογηθούν οι θεραπείες του, εντούτοις το ΔΝΤ βρίσκεται σε σαφώς καλύτερη κατάσταση απ' ό,τι στις απαρχές της οικονομικής κρίσης.

Τότε, τα οικονομικά του δοκιμάζονταν και οι επιλογές του αμφισβητούνταν. Ο ίδιος ο Στρος-Καν είχε μία μάλλον ανώμαλη προσγείωση στο ΔΝΤ, όταν ανέλαβε το πηδάλιο στα τέλη του 2007. Το πρώτο του καθήκον ήταν μια μείωση του προσωπικού κατά 15%, ενώ όταν άρχισαν να πρωτοφθάνουν τα αιτήματα για βοήθεια στις πληγείσες χώρες, εκείνος βρέθηκε στο επίκεντρο έρευνας για ερωτικό του δεσμό με μέλος του προσωπικού. Το θέμα λύθηκε αναίμακτα και έκτοτε ο κ. Στρος-Καν κατόρθωσε να τριπλασιάσει την περιουσία του διεθνούς οργανισμού στα 750 δισ. δολάρια.

Καριέρα και 6 παιδιά

Ξεκίνησε τη σταδιοδρομία του ως πανεπιστημιακός, αλλά τον κέρδισε η πολιτική και συγκεκριμένα το Σοσιαλιστικό Κόμμα. Γεννημένος στο Μαρόκο, μιλάει, πέραν των γαλλικών, αγγλικά, γερμανικά και ισπανικά. Εξηντάχρονος σήμερα, ο Ντομινίκ Στρος-Καν είναι παντρεμένος με τη γνωστή Γαλλίδα δημοσιογράφο Αν Σινκλέρ και έχουν αποκτήσει έξι παιδιά. Σπούδασε οικονομικά, νομικά και πολιτικές επιστήμες και διετέλεσε αρκετές φορές υπουργός επί σοσιαλιστικών κυβερνήσεων στη χώρα του, ενώ τη δεκαετία του '90 είχε αναλάβει υπουργός Οικονομίας, Οικονομικών και Βιομηχανίας. Στα μεσοδιαστήματα της πολιτικής του καριέρας είχε δραστηριότητες ως νομικός σύμβουλος επιχειρήσεων, αλλά και ως καθηγητής στο Ινστιτούτο Πολιτικών Σπουδών του Παρισιού και στο πανεπιστήμιο Στάνφορντ στις ΗΠΑ. Στις αρχές της δεκαετίας του 2000 διετέλεσε σύμβουλος του γενικού γραμματέα του ΟΟΣΑ. Στις επιτυχίες του έχουν εγγραφεί η συμβολή του στην εισαγωγή του κοινού ευρωπαϊκού νομίσματος, καθώς και το ότι έπεισε τους εταίρους της Γαλλίας στην Ευρωζώνη να συγκροτήσουν το Eurogroup. Επιπλέον, συνέδραμε στην ιδιωτικοποίηση της αεροναυπηγικής βιομηχανίας της χώρας του και τη σύσταση του ομίλου της EADS.

EPA

Ο αντίκτυπος της κρίσης ενδεχομένως να παραμείνει ορατός τα επόμενα επτά χρόνια τουλάχιστον, εκτιμά ο μαροκινής καταγωγής επικεφαλής του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου κ. Ντομινικ Στρος-Καν.

Ο ΦΙΛΙΣΤΩΡ

Επιλογή: **ΜΙΧΑΛΗΣ Ν. ΚΑΤΣΙΓΕΡΑΣ**

49 χρόνια πρίν στην «Κ» *25.Χ.1960*

ΜΕΝΤΕΡΕΣ ΚΑΙ ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΑΝΑ: Κωνσταντινούπολις, 24. – Ἡ σημερινὴ συνεδρίασις τοῦ Ἀνωτάτου Δικαστηρίου τῆς Τουρκίας εἰς Πλάτην, τὸ ὁποῖον δικάζει τὸν ἀνατραπέντα πρόεδρον τῆς Τουρκικῆς Δημοκρατίας Τζελὰλ Μπαγιὰρ καθὼς καὶ τὸν πρώην πρωθυπουργὸν Ἀντνὰν Μεντερὲς καὶ τοὺς ὑπουργούς του, ἔφερεν εἰς φῶς στοιχεῖα ἰδιαιτέρως ἐνδιαφέροντα ἀπὸ ἑλληνικῆς ἀπόψεως. Οὕτω κατετέθη ὅτι κατὰ τὰς παραμονὰς τῶν ταραχῶν ὁ ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν Ζορλοῦ ἀπηύθυνε κρυπτογραφικὸν τηλεγράφημα ἐκ Λονδίνου, πρὸς τὸν Ἀντνὰν Μεντερές, κατὰ τὸ ὁποῖον οἱ Βρεταννοὶ οἱ διεξάγοντες τὰς διαπραγματεύσεις ἐπὶ τοῦ Κυπριακοῦ κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην, ἀπέκλιναν ὑπὲρ τῆς ἐκχωρήσεως αὐτοδιαθέσεως εἰς τὸν κυπριακὸν λαὸν καὶ ὅτι ἔπρεπε νὰ ληφθοῦν μέτρα, ὑπονοῶν προφανῶς τὰς ταραχὰς καὶ τὴν δῆθεν λαϊκὴν ἐξέγερσιν. Ἐπίσης ἀνεγνώσθη ἔκθεσις ἀνωτάτου ἀστυνομικοῦ, ἀποδίδουσα τὰς ταραχὰς εἰς τὸν Ἀντνὰν Μεντερὲς προσωπικῶς, ὁ ὁποῖος ὑπεκίνησε πρὸς τοῦτο τὰ μέλη τῆς ἐπιτροπῆς τῆς καλουμένης ἡ «Κύπρος εἶναι τουρκική». Ὑπὸ τὸ πρῖσμα τοῦτο διεπιστώθη σήμερον σαφῶς ποῖα ἦσαν τὰ ἐλατήρια τῆς κατὰ τῶν Ἑλλήνων τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἀγρίας ἐπιθέσεως.

ΗΠΑ ΚΑΙ ΣΚΟΠΙΑΝΟ: Παρίσιοι, 24. – Ὁ κ. Μὰκ Κόρμικ, ἐκ τῶν ἀνωτέρων ἐκπροσώπων τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν, ἐδήλωσε σήμερον πρὸς τὴν «Καθημερινήν» τὰ ἑξῆς: «Οὐδέποτε ἄλλοτε ἦτο τόσον ἐπιβεβλημένη ἡ φιλικὴ καὶ συμμαχικὴ συνεργασία Ἑλλάδος καὶ Γιουγκοσλαβίας. Μέχρι τοῦδε ἡ εἰλικρινὴς αὐτὴ συνεργασία συνετέλεσεν ἀναμφισβητήτως εἰς τὴν προάσπισιν τῶν συμφερόντων τῶν δύο χωρῶν καὶ τὴν διασφάλισιν τῆς εἰρήνης εἰς τὴν Βαλκανικήν. Συνεπῶς, ἡ προβολὴ μακεδονικοῦ ζητήματος, ὑπὸ τὰς παρούσας διεθνεῖς συνθῆκας, ἀπὸ ὡρισμένους γιουγκοσλαβικοὺς παράγοντας δὲν εἶναι δυνατὸν παρὰ νὰ ἐξυπηρετήσῃ τὰ καταχθόνια σχέδια τῶν ἐχθρῶν τῶν δύο χωρῶν.

7η ΗΜΕΡΑ

Με άριστα το 10

Γράφει **Ο ΣΠΟΝΔΟΦΟΡΟΣ**

1 Στους νονούς της «περιρρέουσας». Το Προεδρικό διαπραγματεύτηκε με τον ΑΝΤ1 τη συζήτηση για το Κυπριακό, έστειλε τον πρωτοσύμβουλό του για να το εκπροσωπήσει, και όταν τα βρήκε σκούρα, το έβαλε στα πόδια από το πάνελ. Δεν σου είπαν, δεν ρώταγες τον Στέφανο;

2 Στην αντίπραξη της «περιρρέουσας». Βρήκαν φως και μπήκαν οι ναινέκοι πάνω στον «κακό» καναλάρχη. Όταν έκαναν κοντραμπάντα με τον καναλάρχη και τους όμοιούς του, δεν ήταν στη μέση το Κυπριακό. Έστησαν μάλιστα και έκτακτη εκπομπή για τον καημένο και ήπιο κ. Τουμάζο για να δείξει τα πτυχία του ο άνθρωπος. Τα δύο στρατόπεδα του «ναι» και του «όχι» προσπαθούν να στήσουν νέες καριέρες στην καμπούρα ενός διχασμένου λαού. Δεν έμαθαν από το πάθημα του μακαρίτη;

3 Στη Γενική Εισαγγελία. Έχουν βαλθεί οι ιθύνοντές της να ξεθωριάσουν ένα θεσμό που είχε και αίγλη και επίφαση αμεροληψίας. Ο χειρισμός της υπόθεσης του ξυλοδαρμού των φοιτητών δεν ήταν τελικά μια κακή παρένθεση. Η αμνησία σε εμπόρους ναρκωτικών ήταν κάτι που πάντα ψιθυριζόταν και πλέον βγήκε για τα καλά στην επιφάνεια. Ελπίζουμε τα άλλα που λέγονται στις γειτονιές γύρω από τη λεωφόρο Σεβέρη να είναι απλά κακοήθειες, γιατί τότε το «χόρτο» θα μας φαίνεται πολύ «light».

4 Στις Κυπριακές Αερογραμμές. Το άλλοτε κόσμημα του αεροδρομίου Λάρνακας είναι σήμερα ένα κακοσυντηρημένο έπιπλο στο «παλάτι» που κατασκευάστηκε στην Αλυκή. Παλαιά αεροπλάνα, κακό φαγητό και βρόμικες καρέκλες ήταν το αποτέλεσμα της αυτοψίας μας πρόσφατα. Μπορούν να ελπίζουν μόνο στην καλή διάθεση του προσωπικού τους και στον οίκτο των ανταγωνιστών.

5 Στο αεροδρόμιο Λάρνακας. Η επιλογή των κυβερνήσεων πριν είκοσι τόσα χρόνια (ναι πριν τόσα σχεδιάστηκε) να αποταθούν σε Γάλλους αρχιτέκτονες για τον σχεδιασμό του, δικαιώνεται σήμερα, αν και όλα τα θετικά θα τα εισπράξουν οι κατασκευαστές. Ξεχωρίζει από τα «αεροδρόμια-κουτιά» που σχεδιάζουν οι Γερμανοί, όπως αυτό της Αθήνας, και δίνει ένα δείγμα υψηλής αισθητικής σε μια χώρα από την οποία λείπει τόσο πολύ. Θα το πληρώνουμε ακριβά ως επιβάτες, άρα η χαρά μετριάζεται. Ας κράταγαν αυτό της Πάφου με πιο φτηνούς φόρους, να έχει ο κόσμος επιλογές.

6 Στον Νίκο Αναστασιάδη. Ίσως ο μοναδικός πολιτικός αρχηγός που δεν τοποθετήθηκε για το θέμα Τσιελεπή. Η ιώβειά του ψυχραιμία μάς έχει εκπλήξει για ακόμη μια φορά. Ή μήπως απουσιάζει σε ταξίδι στο εξωτερικό;

7 Στον «Φ» και τον «Π». Βγήκε ο «Π» με θέμα για τη «βασιλιτζιά που πάει για ρεκόρ γκίνες», απάντησε ο «Φ» άμεσα και ακαριαία με την «ελιά που πάει για ρεκόρ γκίνες». Πριν δυο βδομάδες ήταν ο πόλεμος της «μακέτας» και των έργων που πηγαινοέρχονταν στα πρωτοσέλιδα, τα οποία έμοιαζαν με προσπέκτους εργολητικών εταιρειών. Είναι η βασιλιτζιά του «Ναι» και η ελιά με το «Όχι»; Αυτό μας έλειπε...

Ο αντι-ήρωας Αστερίξ γιορτάζει στις 29 Οκτωβρίου τα πεντηκοστά γενέθλιά του. Στο γαλατικό χωριό ακόμη τσακώνονται για ψύλλου πήδημα. Σας θυμίζει κάποιους αυτό;

ΕΙΠΕ

«Δεν ξέρω αν θα έρθω στην Κύπρο τελικά»

ΗΘΕΛΕ ΝΑ ΠΕΙ

«Απελθέτω απ' εμού το ποτήριον τούτο»

8 Στον Γιωργάκη που γίνεται Γιώργος. Ακόμη και οι Νεοδημοκράτες αναγνωρίζουν πως τελικά δεν είναι χυλός, αλλά έχει σχέδιο και πρόγραμμα. Θα το χρειαστεί, πάντως, μαζί με πολλή τύχη, για να βγάλει τη χώρα από το έλλειμμα, το οποίο το μετρούν και δεν τελειώνει. Αν έβγαινε ο Κώστας που έγινε Κωστάκης, τι θα γινόταν;

9 Στην ακαδημαϊκή κοινότητα, που αντέδρασε στην κοντόφθαλμη πολιτική του Χαρίλαου Σταυράκη να περικόψει τις επενδύσεις στην έρευνα και την επιστήμη. Τώρα είναι η ώρα τους να βγουν μπροστά για να έρθει η κοινωνία από πίσω. Αν ήταν κανένα έργο για τον Μιλτιάδη...

10 Στην Ευρωπαϊκή Ένωση, η οποία αποφάσισε να μην εκδίδει στις ΗΠΑ υποπτους που μπορεί να αντιμετωπίσουν θανατική ποινή. Η Ευρώπη επιβεβαιώνει την ωριμότητά της, τον ουμανισμό και την ευαισθησία της σε πανανθρώπινα δικαιώματα και αξίες. Αν αρχίσουν να αποτραβιούνται και από το Αφγανιστάν, ίσως αρχίσει και η δημιουργία της πολυπόθητης ευρωπαϊκής συνείδησης.

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ιδιοκτησία
«Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΕΚΔΟΣΗ ΚΥΠΡΟΥ ΛΤΔ»

Εκδίδεται σε συνεργασία και μετά από άδεια της εταιρείας «Η Καθημερινή» Α.Ε. - Έκδοση Εντύπων - Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης»

Πρόεδρος Δ.Σ.: **Κωστας Ιορδανιδης** ■ Διευθύνων Σύμβουλος: **Δημητρης Λοττιδης** ■ Διευθυντής: **Ανδρεας Παρασχος** ■ Αρχισυντάκτης: **Γιαννης Αντωνιου**
Υπεύθυνος Οικονομικού: **Μιχαλης Περσιανης** ■ Υπεύθυνος Καλλιτεχνικού: **Κωστας Σωτηροπουλος** ■ Υπεύθυνος Ατελιέ: **Παντελης Δαμιανου**

Νίκου Κρανιδιώτη 7Ε, 3ος όροφος, 2411 Έγκωμη, Λευκωσία, Κύπρος
e-mail: info@kathimerini.com.cy Τηλ.: 22472500 Fax: Σύνταξη +357 22472540
Fax: Διαφημιστικό Τμήμα - Μικρές Αγγελίες +357 22472550

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ η αναδημοσίευση, αναπαραγωγή, διασκευή ή απόδοση του περιεχομένου της εφημερίδας με οποιονδήποτε τρόπο, χωρίς προηγούμενη γραπτή άδεια του εκδότη.

Εκδότης: **Αντωνης Καρκαγιαννης** ■ Διευθυντής: **Αλεξης Παπαχελας** ■ Διεύθυνση συντάξεως: **Νικος Κωνστανταρας - Κωστας Καλλιτσης - Κωστης Φαφουτης**

Ζυγίζει τα πράγματα ο γ.γ. για την επίσκεψη

Κόλλησε στις γνωστές αρχές το περιουσιακό και οι σύμβουλοι ανέλαβαν τη συζήτηση επί των κριτηρίων

Του **ΝΙΚΟΥ ΠΡΟΚΟΜΜΕΝΟΥ**

Ανοικτό παραμένει το ενδεχόμενο επίσκεψης του γενικού γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών στην Κύπρο, παρά το γεγονός ότι αξιωματούχος του διεθνούς οργανισμού είχε δηλώσει στα μέσα της εβδομάδας, όταν ρωτήθηκε σχετικά, πως η Κύπρος αφέθηκε εκτός του προγράμματος της επίσκεψης του Μπαν Κι Μουν σε Βρετανία και Ελλάδα, στις αρχές Νοεμβρίου. Πληροφορίες από τα Ηνωμένα Έθνη αναφέρουν ότι η άφιξη του γ.γ. στο νησί, ακόμη και αν γίνει, θα είναι ολιγόωρη, συνεπώς η απόφαση για την πραγματοποίησή της μπορεί να ληφθεί ακόμη και την τελευταία στιγμή και δεν χρειάζεται κάποιος ιδιαίτερος προγραμματισμός.

Όπως είχε δημοσιεύσει η «Κ» εδώ και καιρό, το υπέρτατο κριτήριο για την πραγματοποίηση ή όχι της επίσκεψης του γ.γ. στο νησί θα είναι η ύπαρξη ικανοποιητικής για τον διεθνή οργανισμό προόδου στην τράπεζα των απευθείας διαπραγματεύσεων, κάτι που δεν βλέπουν να υπάρχει αυτή τη στιγμή. Δεν αποκλείεται, όμως, στις επόμενες 2-3 συναντήσεις Χριστόφια-Ταλάτ που θα γίνουν μέχρι την ημερομηνία της επίσκεψης του Μπαν Κι Μουν στην Ελλάδα, να καταγραφούν

Επιστροφή στη διακυβέρνηση από την επόμενη βδομάδα

τέτοιες εξελίξεις που να οδηγήσουν τον επικεφαλής του διεθνούς οργανισμού σε δεύτερες σκέψεις και να δούμε, έστω και για πολύ λίγο, το αεροπλάνο του γ.γ. να προσγειώνεται στο αεροδρόμιο της Λάρνακας. Όπως πηγή των Ηνωμένων Εθνών είχε επισημάνει στην «Κ», ο κ. Μπαν Κι Μουν δεν θέλει η επίσκεψή του να γίνει απλώς για τα μάτια του κόσμου, αλλά επιθυμεί να υπάρχει το αναγκαίο υπόβαθρο έτσι ώστε να μπορέσει να δώσει ακόμη μεγαλύτερη ώθηση στο μομέντουμ.

Από εκεί που έμειναν

Σε επίπεδο διαπραγματεύσεων, οι συνομιλίες εισήλθαν την περασμένη Πέμπτη στο περιουσιακό, με τη γενική διαπίστωση να είναι ότι οι δύο πλευρές προσήλθαν με τις θέσεις αρχής που είχαν στη συζήτηση στον πρώτο γύρο. Με την ελληνοκυπριακή πλευρά να επιμένει δηλαδή ότι η έμφαση πρέπει να δοθεί στο δικαίωμα του νόμιμου ιδιοκτήτη της περιουσίας και την τουρκοκυπριακή να επικεντρώνεται σε αυτούς που από το 1974 και μετά κάνουν χρήση των περιουσιών στα κατεχόμενα. Ενδεικτική ήταν η δήλωση του Προέδρου της Δημοκρατίας, Δημήτρη Χριστόφια, μετά τη συνάντηση της Πέμπτης, ο οποίος επεσήμανε πως η μόνη κοινή θέση των δύο πλευρών πάνω στο θέμα της ιδιοκτησίας είναι ότι οι ιδιοκτήτες αναγνωρίζονται ως ιδιοκτήτες, αλλά η ε/κ πλευρά δίνει προτεραιότητα στον ιδιοκτήτη, ενώ η τ/κ στον σημερινό χρήστη.

Λόγω της διαφωνίας και με στόχο την εξεύρεση φόρμουλας που να επιτρέπει τη συνέχεια της συζήτησης, οι δύο ηγέτες εξουσιοδότησαν τους συνεργάτες τους να επεξεργαστούν κάποια κριτήρια και η συζήτηση επί του κεφαλαίου του περιουσιακού θα συνεχιστεί σε δέκα μέρες. «Συζητήσαμε και στο επίπεδο των δύο ηγετών, μια πρόσωπο με πρόσωπο συνάντηση, αρκετά. Έχουμε αποφασίσει ότι οι δύο πλευρές διατηρούν τις θέσεις τους επί θεμάτων αρχής, όπως το θεωρεί η κάθε πλευρά, αλλά εξουσιοδοτήσαμε τις ομάδες, τους συνεργάτες μας, να επεξεργαστούν κάποια κριτήρια για το θέμα που μας απασχολεί», είπε ο Πρόεδρος. Ήδη την Παρασκευή πραγματοποιήθηκε σύσκεψη της ομάδας του περιουσιακού υπό τον Γιώργο Ιακώβου, στην οποία συζητήθηκαν τα κριτήρια, ενώ πριν από τη συνάντησή του με τον Οζντίλ Ναμί, ο κ. Ιακώβου θα έχει και ειδική επί τούτω συνάντηση με τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας.

Την απόφαση για συζήτηση κριτηρίων χαιρέτισε σε δικές του δηλώσεις από τα κατεχόμενα και ο ηγέτης των Τουρκοκυπρίων, ο οποίος χαρακτήρισε την εξέλιξη ως πολύ καλή. Ο κ. Ταλάτ είπε ότι η συζήτηση για το περιουσιακό δεν ολοκληρώθηκε, αλλά ούτε και αναβλήθηκε, και θα ξανασυζητηθεί όταν ολοκληρωθεί η εργασία των αντιπροσώπων τους. Σημειώνεται πως ο Μεχμέτ Αλί Ταλάτ είχε το απόγευμα της Πέμπτης, μετά δηλαδή από την ολοκλήρωση της συνάντησης με τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, συνάντηση στα κατεχόμενα με τον ειδικό σύμβουλο του γ.γ. των Ηνωμένων Εθνών, Αλεξάντερ Ντάουνερ. Σε δηλώσεις μετά τη συνάντηση, ο κ. Ντάουνερ είπε ότι είχε μια συζήτηση με τον κ. Ταλάτ για την πορεία των διαπραγματεύσεων. «Όλα τα θέματα συζητούνται εκτεταμένα. Εμείς του ΟΗΕ αυτό θέλουμε να βλέπουμε να συμβαίνει», επεσήμανε.

KYTE

Η επιμονή των δύο πλευρών στις θέσεις αρχής που παρουσίασαν στον πρώτο γύρο, οδήγησε τους Χριστόφια και Ταλάτ στην παραπομπή του θέματος στους συμβούλους, οι οποίοι από την ερχόμενη εβδομάδα θα αρχίσουν τη συζήτηση επί των κριτηρίων. Στην επόμενη συνάντηση, οι δύο ηγέτες θα συζητήσουν τις αρμοδιότητες της ομόσπονδης κυβέρνησης.

Τουρκικός συντονισμός με στόχο χρονοδιαγράμματα και επιδιαιτησία

Σε απόλυτο συντονισμό ενεργειών τόσο για τις απευθείας διαπραγματεύσεις Χριστόφια-Ταλάτ όσο και ενόψει Δεκεμβρίου προχωρά υπό τις οδηγίες του Αχμέτ Νταβούτογλου το Υπουργείο Εξωτερικών της Τουρκίας. Ο Τούρκος υπουργός Εξωτερικών συγκάλεσε σε ευρεία σύσκεψη, η οποία άρχισε την Παρασκευή και ολοκληρώθηκε χθες, τους επικεφαλής των διπλωματικών αποστολών της Άγκυρας, καθώς και όλους τους Τούρκους διπλωμάτες που ασχολούνται με το Κυπριακό.

Σε σχέση με τις συνομιλίες, οι πληροφορίες που υπήρχαν πριν την έναρξη της σύσκεψης, ανέφεραν πως ο κ. Νταβούτογλου με τους συνεργάτες του θα συζητούσαν τρόπους επιτάχυνσης των συνομιλιών (χρονοδιαγράμματα), αλλά και το πώς θα εξασφάλιζαν πιο ενεργή εμπλοκή των Ηνωμένων Εθνών σε αυτές (επιδιαιτησία).

Είκοσι τέσσερεις ώρες, μάλιστα, πριν την πραγματοποίηση της σύσκεψης, το τουρκικό Υπουργείο Εξωτερικών εξέδωσε ανακοίνωση για το Κυπριακό στην οποία ανέφερε:

«Ως γνωστόν, οι ουσιαστικές διαπραγματεύσεις για τη λύση μεταξύ των δύο πλευρών στην Κύπρο συνεχίζονται από τον Σεπτέμβριο του 2008 μέχρι σήμερα. Η Τουρκία, η οποία πιστεύει ότι η εξεύρεση μιας δίκαιης και μόνιμης λύσης στο νησί το ταχύτερο δυνατόν είναι αναγκαία, έτσι ώστε η Ανατολική Μεσόγειος να μετατραπεί σε περιοχή ειρήνης, σταθερότητας και συνεργασίας, ως εγγυήτρια χώρα και μητέρα πατρίδα παρέχει πλήρη υποστήριξη στις ουσιαστικές διαπραγματεύσεις για τη λύση και στην εποικοδομητική συμπεριφορά της τουρκοκυπριακής πλευράς, ενώ αξιολογεί πως και τα συμφέροντα της διεθνούς κοινότητας ταυτίζονται στο σημείο αυτό».

Σημαντικό μέρος της σύσκεψης αναμενόταν να αφιερωθεί και στις τουρκικές κινήσεις, ενόψει της αξιολόγησης της Τουρκίας τον Δεκέμβριο.

Παρά το γεγονός ότι επισήμως, τουλάχιστον, η Άγκυρα δηλώνει πως δεν θα κάνει κινήσεις προς το άνοιγμα των αεροδρομίων και των λιμανιών, κύκλοι στη Λευκωσία δεν αποκλείουν το ενδεχόμενο ο επικεφαλής της τουρκικής διπλωματίας και οι επιτελείς του να αποφασίσουν να προβούν σε κινήσεις εντυπωσιασμού, οι οποίες θα έχουν στόχο να δέσουν τα χέρια της κυβέρνησης Χριστόφια, που τον τελευταίο καιρό όλο και πιο συχνά τονίζει πως ακόμη και μόνη της θα επιμείνει σε επιπτώσεις, εάν η Τουρκία εξακολουθεί να μη συμμορφώνεται με τις ευρωπαϊκές της υποχρεώσεις.

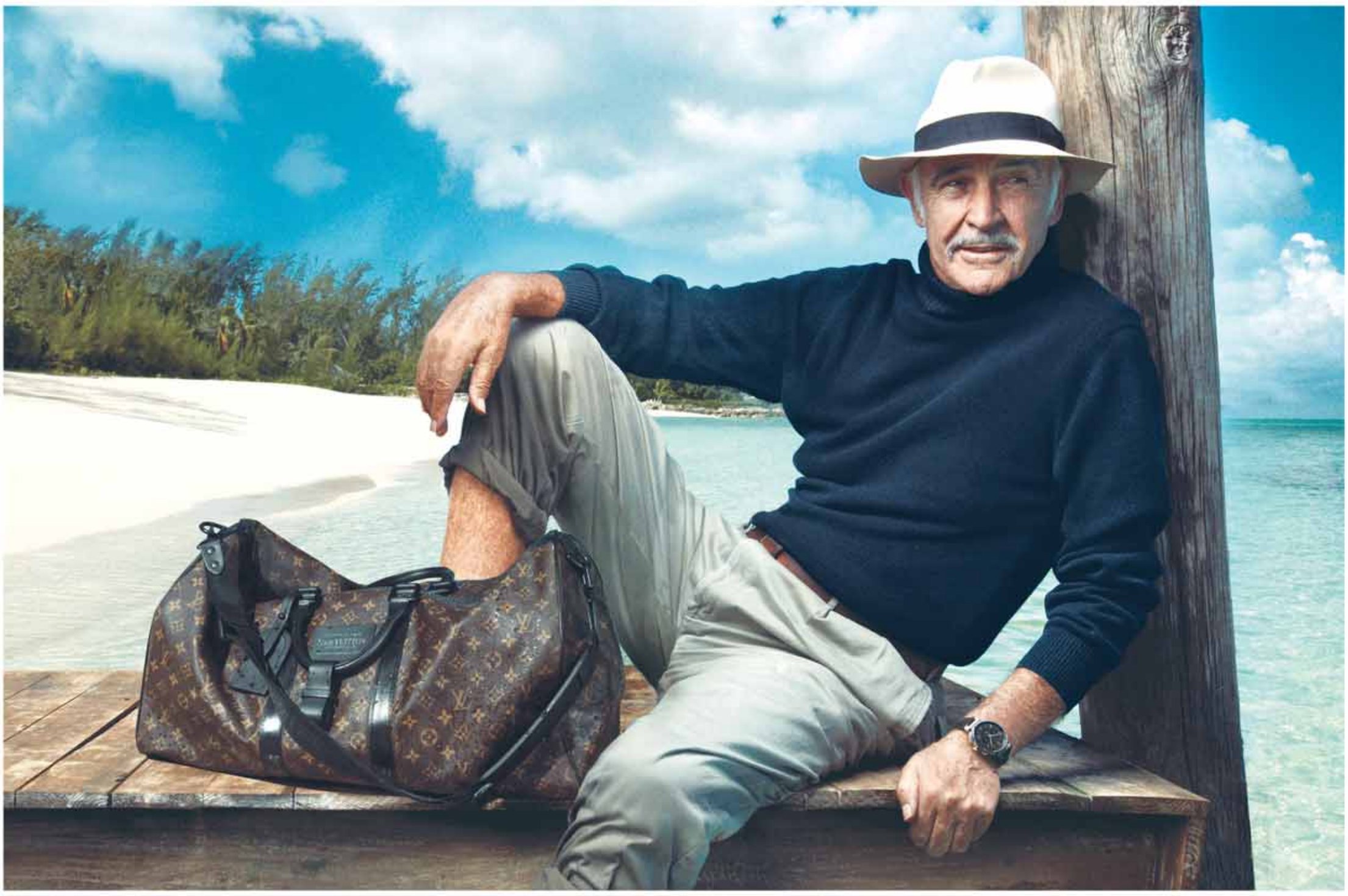

Υπάρχουν ταξίδια που γίνονται θρύλοι. Μπαχάμες. 10:07

Τηλ.: 22 87 37 87 louisvuitton.com

Ο Sean Connery και η Louis Vuitton στηρίζουν το πρόγραμμα The Climate Project.

LOUIS VUITTON

Ιδέες και υλικό των Η.Ε. για το Περιουσιακό

Η «Κ» αποκαλύπτει το περιεχόμενο εγγράφου εργασίας του Ιουλίου του 2009, όπου καταγράφονται πιθανές φόρμουλες επί του εδαφικού

Του **ΑΝΤΩΝΗ ΠΟΛΥΔΩΡΟΥ**

Εντατική «κατ' οίκον εργασία» για το Περιουσιακό έκαμαν το προηγούμενο εξάμηνο τα Ηνωμένα Έθνη (Η.Ε.), υπό τον Αλεξάντερ Ντάουνερ και με τη συμβολή ειδικών στα θέματα περιουσιών, των οποίων τις υπηρεσίες μίσθωσαν. Όπως προκύπτει από έγγραφο εργασίας των Η.Ε. του περασμένου Ιουλίου, το περιεχόμενο του οποίου περιήλθε εις γνώσιν της «Κ», στόχος της όλης προεργασίας ήταν, όταν έρθει η ώρα συζήτησης του Περιουσιακού, τα Η.Ε. να είναι σε θέση να παραθέσουν ως τροφή προς σκέψη, αλλά και ως διέξοδο αρκετό υλικό, για να μην περιπέσουν σε τέλμα οι διαπραγματεύσεις σε ένα τόσο κρίσιμο ζήτημα. Τα Η.Ε. γνώριζαν εξαρχής ότι στο Περιουσιακό θα ήταν πολύ δύσκολο να βρεθεί η άκρη του νήματος, για να ξετυλιχθεί το κουβάρι, καθώς η ελληνοκυπριακή πλευρά επέμενε ότι ο αρχικός ιδιοκτήτης πρέπει να έχει τον πρώτο λόγο στην ιδιοκτησία, ενώ η τουρκοκυπριακή πλευρά θεωρεί ότι δικαίωμα στην περιουσία έχει και ο σημερινός χρήστης, προβάλλοντας το επιχείρημα ότι οι Τουρκοκύπριοι θα γίνουν για τρίτη και τέταρτη φορά πρόσφυγες και θα σπάσει ο κοινωνικοοικονομικός τους ιστός.

Όπως προέκυψε και από τις δηλώσεις του Προέδρου Χριστόφια την Πέμπτη, μετά την πρώτη συνάντηση για το Περιουσιακό με τον κ. Ταλάτ, η μόνη κοινή συνισταμένη μεταξύ των δύο πλευρών στο Περιουσιακό είναι ότι οι ιδιοκτήτες αναγνωρίζονται ως ιδιοκτήτες. Παράλληλα, ο Δημήτρης Χριστόφιας είπε ότι η συζήτηση επί του κεφαλαίου του Περιουσιακού θα συνεχιστεί σε δέκα μέρες, ανακοινώνοντας ότι οι δύο ηγέτες εξουσιοδότησαν τους συνεργάτες τους να επεξεργαστούν, στο μεταξύ, κάποια κριτήρια, γεγονός που ο Τ/κ ηγέτης χαρακτήρισε ως πολύ καλή εξέλιξη.

Η προετοιμασία των Η.Ε.

Από το συγκεκριμένο έγγραφο εργασίας, τα Η.Ε. παρουσιάζονταν ιδιαίτερα απογοητευμένα από τις μέχρι τότε εξελίξεις στο κεφάλαιο των περιουσιών. Θεωρούσαν επίσης ότι υπάρχει σημαντική διαφορά στη φιλοσοφία με την οποία τα δύο μέρη προσεγγίζουν τη συγκεκριμένη πτυχή, η οποία και δεν επιτρέπει τη δημιουργία περαιτέρω συγκλίσεων. Για τον λόγο αυτόν, τα Η.Ε. προετοιμάστηκαν για τον δεύτερο γύρο των διαπραγματεύσεων, έχοντας στο οπλοστάσιό τους νέες ιδέες και προτάσεις και ευελπιστώντας ότι το υλικό που θα θέσουν στη διάθεση των δύο πλευρών θα χρησιμοποιηθεί προς άρση του αδιεξόδου. Τα Η.Ε. στη Λευκωσία, σε συνεννόηση με τη Νέα Υόρκη, προγραμμάτιζαν «να δοκιμάσουν το υλικό τους» σε συναντήσεις που ήλπιζαν

> *Νέο υλικό που προετοίμασαν ειδικοί των Η.Ε. τίθεται τώρα επί τάπητος*

ότι θα είχαν με τους ηγέτες των δύο κοινοτήτων. Οι συναντήσεις, σύμφωνα με τον προγραμματισμό, θα γίνονταν στο περιθώριο της φετινής Γενικής Συνέλευσης του ΟΗΕ. Μόνο που προηγήθηκε η διαρροή των εγγράφων από τα γραφεία του ΟΗΕ στη Λευκωσία και ο σάλος που δημιουργήθηκε πέριξ του Αλεξάντερ Ντάουνερ και ο προγραμματισμός για δοκιμή του υλικού ματαιώθηκε.

Από την αξιολόγηση της κατάστασης που γίνεται στο έγγραφο εργασίας του Ιουλίου, προκύπτει ότι, αν και οι δύο πλευρές αποδέχονται ότι θα πρέπει να υπάρξει ένα μικτό σύστημα ανακατανομής των περιουσιών με μερική αποκατάσταση, μερική αποζημίωση και μερική ανταλλαγή, συνεχίζει να υπάρχει μεγάλη διαφορά, όσον αφορά τα κριτήρια, βάσει των οποίων θα αποφασίζεται η κατηγορία στην οποία εμπίπτει η κάθε περιουσία. Η ε/κ πλευρά επιμένει ότι ο μόνιμος ιδιοκτήτης θα πρέπει να διατηρεί τον πρώτο λόγο για την τύχη της περιουσίας του. Αυτό το δικαίωμα του ιδιοκτήτη θεωρείται από την ε/κ πλευρά ως αδιαπραγμάτευτο. Η τ/κ πλευρά, από την άλλη, δεν αποδέχεται ότι το δικαίωμα αυτό θα πρέπει να είναι αδιαπραγμάτευτο ούτε και απόλυτο και υποδεικνύει ότι δικαίωμα στην περιουσία έχει και ο χρήστης. Προτείνει έτσι τη θέσπιση συγκεκριμένων κριτηρίων, στη βάση των οποίων θα αποφασίζει μια Επιτροπή Περιουσιών. Επιμένει ότι η όποια ρύθμιση θα πρέπει να διασφαλίζει τη διζωνικότητα της λύσης όπως η ίδια την ερμηνεύει. Έχοντας αυτό ως δεδομένο, προκρίνει αριθμό κριτηρίων που ευνοούν τις ανταλλαγές και τις αποζημιώσεις και θέτει όριο στο ποσοστό της αποκατάστασης.

Πονοκέφαλος τα δικαστήρια

Ιδιαίτερα προβληματισμένα παρουσιάζονται τα Η.Ε. και από την αρνητική επίδραση που θεωρούν ότι δύναται να έχουν για τις συνομιλίες οι τελευταίες αποφάσεις του Δικαστηρίου Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΔΕΚ) και του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (ΕΔΑΔ) στις υποθέσεις Αποστολίδη-Όραμς, αλλά και της Τιτίνας Λοΐζίδου και Ξενίδη-Αρέστη εναντίον της Τουρκίας. Σύμφωνα με το γραπτό κείμενο (του Ιούλη του 2009) των Η.Ε. στη Λευκωσία, ο ειδικός στο θέμα των περιουσιών Hans Van Houtte είχε, μελετώντας την περίπτωση της Κύπρου, καταλήξει στο συμπέρασμα ότι, για να υπάρξει πιθανότητα συμφωνίας, θα έπρεπε οι δύο πλευρές να προχωρήσουν σε μερική αναθεώρηση των θέσεών τους. Υπό αυτό το πρίσμα, τα Η.Ε. κατέγραψαν ως πιθανότερο ενδεχόμενο την περαιτέρω οχύρωση της ε/κ πλευράς στις αποφάσεις των ευρωπαϊκών δικαστηρίων, με αποτέλεσμα την άρνησή της να συζητήσει μια ισορροπημένη εφαρμογή του τρίπτυχου αποκατάσταση, ανταλλαγή και αποζημίωση. Σύμφωνα με το ίδιο έγγραφο των Η.Ε., οι σχετικές αποφάσεις των ευρωπαϊκών δικαστηρίων έχουν επίσης οδηγήσει τα κόμματα στην τ/κ πλευρά σε μεγαλύτερη συσπείρωση, με σκλήρυνση των θέσεών τους και επιπλέον επιμονή στη διζωνικότητα.

Μηδέν στο πηλίκο

Τα Η.Ε. κρίνουν ότι, με εξαίρεση τη δημιουργία μιας Επιτροπής Περιουσιών, με την οποία οι δύο πλευρές δεν φαίνεται να παρουσιάζονται αρνητικές, μεταξύ των μερών δεν υπάρχει οτιδήποτε χειροπιαστό. Ούτε καν ένα κοινό έγγραφό, για παράδειγμα, το οποίο να δημιουργεί τις προοπτικές για περαιτέρω συγκλίσεις. Οι δύο πλευρές επιμένουν στις θέσεις τους, συμπεριφορά που οι δικαστικές αποφάσεις πιθανόν να καταστήσουν ακόμα πιο έντονη.

Λαμβανομένης υπόψη της θετικής στάσης των δύο πλευρών για τη δημιουργία της Επιτροπής Περιουσιών, τα Η.Ε. θεωρούν ότι το συγκεκριμένο θέμα θα έπρεπε να είναι το πρώτο που θα συζητηθεί στη δεύτερη φάση των συνομιλιών. Έχοντας επιτύχει μια συμφωνία σχετικά με τη μορφή και τις αρμοδιότητες της Επιτροπής, πιστεύουν ότι θα είναι περισσότερο εφικτό για τις δύο κοινότητες να μπουν σε μια συζήτηση για την εφαρμογή των κριτηρίων. Εάν δεν καταστεί δυνατή ούτε και τότε η συμφωνία, τα Η.Ε. υποστηρίζουν στο έγγραφό τους ότι οι συνομιλίες θα πρέπει να εστιασθούν στη θεσμική δομή της Επιτροπής, στους μηχανισμούς εφέσεων/ενστάσεων, καθώς και στις πηγές χρηματοδότησης. Θα πρέπει επίσης τα δύο μέρη να προχωρήσουν σε μια συζήτηση, όσον αφορά τις διάφορες μορφές αποκατάστασης, ενώ θα πρέπει να βρεθεί ένα πλαίσιο αξιολόγησης, ώστε να διευκολυνθεί η ανταλλαγή. Κατάληξη στα πιο πάνω θέματα πιστεύουν ότι θα παραπέμπει σε ύπαρξη προόδου και θα καθιστά την επίτευξη συμφωνίας στο θέμα των κριτηρίων και στην εξεύρεση φόρμουλας, η οποία να εξισορροπεί τις θέσεις των δύο πλευρών για διασφάλιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και της διζωνικότητας, πιο εύκολη.

EPA

Στη βάση σχετικής ρύθμισης που προτείνεται, ο νόμιμος ιδιοκτήτης και ο νυν χρήστης θα διατηρούν την από κοινού ιδιοκτησία της περιουσίας για ένα διάστημα.

Και οικονομική διέξοδος

Ένα νέο στοιχείο που αναμένεται να τεθεί ενώπιον των δύο πλευρών, στο υλικό που τα Η.Ε. έχουν ετοιμάσει, είναι να μπορούν τα ομόλογα που θα εκδοθούν να χρησιμοποιηθούν από τους κατόχους τους για αγορά κυβερνητικής γης. Η μέθοδος αυτή δοκιμάστηκε στο παρελθόν στην Ουγγαρία και απέδωσε, εξού και εφαρμόζεται και τώρα στη Λετονία. Με αυτόν τον τρόπο, τα Η.Ε. θεωρούν ότι το νέο κράτος θα μπορεί να απαλλαγεί από μεγάλο μέρος των αποζημιώσεων που απαιτείται και έτσι και η οικονομική πτυχή της λύσης θα καταστεί πιο εφικτή. Σημαντικό θα είναι επίσης να πεισθεί ο μεγαλύτερος αριθμός Ε/κ και Τ/κ να προχωρήσουν σε ανταλλαγή των περιουσιών τους. Τα Η.Ε., όπως προκύπτει από τα έγγραφα που είχαν συντάξει το καλοκαίρι, αναζητούν παράλληλα φόρμουλα, ώστε, σε περίπτωση που δεν γίνεται κατορθωτή η επιστροφή του νόμιμου ιδιοκτήτη στην περιουσία του, αυτός να μη χάνει τα δικαιώματά του στην περιουσία. Μέσα σε αυτό το πλαίσιο, συζητείται συγκεκριμένη πρόταση, στη βάση της οποίας, αφού καθοριστεί η αξία της γης, να δίδεται στον νόμιμο ιδιοκτήτη δικαίωμα παρακράτησης (επίσχεσης) της περιουσίας, ώστε να διατηρεί λόγο στην περιουσία, καθώς και προτεραιότητα, στην περίπτωση που ο χρήστης δεν επιθυμεί πλέον τη διατήρησή της. Αυτά τα δικαιώματα ο αρχικός ιδιοκτήτης θα μπορεί, εάν το επιθυμεί, να τα μεταβιβάσει στον χρήστη.

Με νέες προτάσεις οι μεσολαβητές στον δεύτερο γύρο

EPA

Έτοιμα να διαθέσουν προς τις δύο πλευρές προτάσεις και εισηγήσεις, οι οποίες θα λειτουργήσουν ως εφαλτήριο στο Περιουσιακό, για να υπερπηδηθούν τα εμπόδια, χωρίς να καταπατούνται αρχές, εμφανίζονται τα Η.Ε.

Έτοιμα να διαθέσουν προς τις δύο πλευρές προτάσεις και εισηγήσεις ως τροφή για σκέψη και προβληματισμό, οι οποίες θα λειτουργήσουν ως εφαλτήριο για να υπερπηδηθούν τα εμπόδια, εμφανίζονται τα Η.Ε. και οι ειδικοί, τις υπηρεσίες των οποίων έχουν μισθώσει. Στόχος, σύμφωνα με άλλο έγγραφο των Η.Ε., είναι στον δεύτερο αυτό γύρο των διαπραγματεύσεων να ξεπεραστεί το αδιέξοδο στο Περιουσιακό. Αρκετές από τις προτάσεις που θα κατατεθούν είναι ίδιες ή παρόμοιες με αυτές που είχαν συζητηθεί και στο παρελθόν είτε ως μέρος του Σχεδίου Ανάν είτε και κατά τις συζητήσεις στις ομάδες εργασίας. Υπάρχουν όμως και νέες προτάσεις, με τις οποίες έχει έρθει ο γκουρού σε θέματα περιουσιών και σύμβουλος των Η.Ε., ο εκ Βοστώνης δικηγόρος Τζεφ Μπέιτς. Οι συγκεκριμένες προτάσεις, όπως η «Κ» είναι σε θέση να ξέρει, βασίζονται σε προγράμματα που είχαν γίνει και σε πρώην σοσιαλιστικές χώρες, για αποκρατικοποίηση των περιουσιών και την απόδοσή τους στους αρχικούς ιδιοκτήτες.

> *Προτείνεται σύστημα που δοκιμάστηκε στην Ουγγαρία και εφαρμόζεται τώρα και στη Λετονία*

Σε αυτό το πλαίσιο και σύμφωνα με προτάσεις που ήδη συζητήθηκαν στην ομάδα των Η.Ε. για το Κυπριακό:

- Ο νόμιμος ιδιοκτήτης και ο νυν χρήστης θα διατηρούν την από κοινού ιδιοκτησία της περιουσίας.
- Η αξία της περιουσίας θα υπολογίζεται βάσει της αξίας που είχε η περιουσία κατά την απομάκρυνση του νόμιμου ιδιοκτήτη από αυτήν (σε αυτήν θα προστίθεται και ο πληθωρισμός) ή βάσει της σημερινής αξίας (της πραγματικής τιμής της αγοράς δηλαδή), στην οποία θα συνυπολογίζονται και οι όποιες βελτιώσεις έχουν γίνει στην περιουσία.

Πρόκειται για νέα προσέγγιση, καθώς μέχρι στιγμής αυτό που συζητείτο ήταν ότι η αξιολόγηση των περιουσιών θα γινόταν στη βάση φόρμουλας που καθιστούσε τις περιουσίες στις ελεύθερες και κατεχόμενες περιοχές ίσης αξίας και όχι βάσει της πραγματικής αξίας της περιουσίας, η οποία είναι σαφώς χαμηλότερη στις κατεχόμενες περιοχές.

Με τους πιο πάνω υπολογισμούς, θα διαμοιράζεται αριθμός ομολόγων σε ιδιοκτήτη και χρήστη, τα οποία ομόλογα θα μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την αγορά (από πλευράς του νόμιμου ιδιοκτήτη) ή τη διατήρηση (από τον χρήστη) της περιουσίας. Εάν κανένας από τους δύο δεν επιθυμεί τη διατήρηση της περιουσίας, τα ομόλογα θα μπορούν να πωληθούν σε τρίτους.

ΑΡΘΡΟ / Του **ΔΗΜΗΤΡΗ ΠΑΠΑΔΑΚΗ**

Παπανδρέου και Κυπριακό

Η εκλογή του Γιώργου Παπανδρέου έχει δημιουργήσει νέα δεδομένα όχι μόνο σε θέματα που αφορούν το ελληνικό κράτος, αλλά και σε σχέση με τις προσπάθειες επίλυσης του Κυπριακού και της διαχείρισής του.

Η ΕΔΕΚ, με την έναρξη των απ' ευθείας διαπραγματεύσεων, ζήτησε κατ' επανάληψη δραστηριοποίηση της ελληνικής κυβέρνησης και συντονισμό με την κυπριακή, για καταρτισμό στρατηγικής, σε σχέση με τις εξελίξεις.

Δυστυχώς, στη δική μας αντίληψη μόνο λεκτικές ήταν οι ενέργειες και όχι έμπρακτες, που να διαφαίνεται με τέτοιο τρόπο ο συντονισμός των δύο κυβερνήσεων. Η έμπρακτη υποστήριξη της Κυπριακής Δημοκρατίας από την όποια ελληνική κυβέρνηση, ανεξαρτήτως ιδεολογικής προέλευσης, είναι όρος επιβίωσης για τον κυπριακό ελληνισμό.

Η παρουσία του Γιώργου Παπανδρέου στο πολιτικό μνημόσυνο του Γιάννου Κρανιδιώτη έδωσε μια πρώτη γεύση των προθέσεων του Έλληνα πρωθυπουργού, σε σχέση με τη στάση της Ελλάδος στο Κυπριακό.

Η εκλογή του και η ψήφος εμπιστοσύνης που πήρε από τον ελληνικό λαό, του δίνει την ελευθερία κινήσεων και την ανάπτυξη πρωτοβουλιών.

Η ομιλία του ενώπιον της Κυπριακής Βουλής έδωσε ξεκάθαρο στίγμα αυτών των προθέσεων, κάνοντας όλους τους Ελληνοκυπρίους να νιώσουν ξανά ότι η Ελλάδα είναι δίπλα μας, διατεθειμένη να κινηθεί σε άλλους ρυθμούς.

Ανέφερε χαρακτηριστικά ότι θα είναι ενεργά δίπλα από την Κύπρο και ότι θα υπάρξουν πρωτοβουλίες που θα δημιουργήσουν κινητικότητα «και ότι δεν θα είμαστε απλοί θεατές» σε αυτήν την προσπάθεια, θυμίζοντάς μας ταυτόχρονα την ιστορική επίσκεψη του Ανδρέα Παπανδρέου τον Φεβρουάριο του 1982. Είπε ότι η λύση του Κυπριακού πρέπει να είναι βιώσιμη, για να μην επανέλθει ως ευρωπαϊκό πρόβλημα εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, «ότι δε ξεχνάμε ότι το Κυπριακό είναι πρόβλημα εισβολής και κατοχής». Υπενθύμισε ότι επιθυμούμε την ευρωπαϊκή πορεία της Τουρκίας υπό προϋποθέσεις και όχι άνευ όρων, καλώντας την μάλιστα όπως εκπληρώσει στο ακέραιο τις υποχρεώσεις της απέναντι στην Ε.Ε. και στην Κυπριακή Δημοκρατία, εφαρμόζοντας το Πρωτόκολλο της Άγκυρας μέχρι τον Δεκέμβριο. Η συμμετοχή της Κύπρου στην Ε.Ε. οπλίζει την Κυπριακή Δημοκρατία με νέες δυνατότητες, για να υπερασπιστεί τα δικαιώματά της, μνημονεύοντας τον οραματιστή της ευρωπαϊκής πορείας της Κύπρου Γιάννο Κρανιδιώτη.

Η Ελλάδα μπορεί να διαδραματίσει καταλυτικό ρόλο στις προσπάθειες επίλυσης του Κυπριακού, με τη γεωστρατηγική της θέση και με τη σαφώς καλύτερη οικονομική θέση, σε σχέση με τους γείτονες της. Όμως, δυστυχώς, δεν μπορούμε να παραβλέψουμε τα θεσμικά και διαρθρωτικά προβλήματα που αντιμετωπίζει η ελληνική οικονομία και που εξουδετερώνουν σε μεγάλο βαθμό την εν γένει δυναμική της. Προσβλέπουμε με αγωνία όπως η Ελλάδα καταφέρει να τα ξεπεράσει όσο το δυνατόν πιο σύντομα, για να καταστεί ξανά ο ισχυρός παράγοντας της Ε.Ε. στην περιοχή, διαδραματίζοντας ταυτόχρονα τον ρόλο του παράγοντα ειρήνης και σταθερότητας, βοηθώντας έτσι έμπρακτα και την Κυπριακή Δημοκρατία.

Ο κ. Δημήτρης Παπαδάκης είναι εκπρόσωπος Τύπου του Κ.Σ. ΕΔΕΚ

Εν αναμονή πιθανού ελιγμού της Τουρκίας

Αθήνα και Λευκωσία δεν αποκλείουν η Άγκυρα να προβεί έστω και την υστάτη σε κάποια αιφνιδιαστική κίνηση ενόψει Δεκεμβρίου

ΑΘΗΝΑ
Της **ΔΩΡΑΣ ΑΝΤΩΝΙΟΥ**

Το δύσκολο εγχείρημα να αναθερμάνει την ευρωπαϊκή προοπτική της Τουρκίας και να την «εργαλειοποιήσει» στην προσπάθεια εξομάλυνσης των ελληνοτουρκικών σχέσεων και επίλυσης του Κυπριακού, προβάλλει ως προτεραιότητα το ελληνικό Υπουργείο Εξωτερικών. Ο πρωθυπουργός, κ. Γιώργος Παπανδρέου, έστειλε τα σχετικά μηνύματα από Κωνσταντινούπολη και Λευκωσία. Παρά τα ευνοϊκά σχόλια, κυρίως των μέσων ενημέρωσης της γειτονικής χώρας για τις πρώτες κινήσεις Παπανδρέου, επισήμως δεν έχει ακόμα καταγραφεί η αντίδραση της τουρκικής ηγεσίας ως προς τα ελληνοτουρκικά, ενώ σε σχέση με την Κύπρο, δεν φαίνεται να υπάρχει, προς το παρόν, μετατόπιση από την άρνηση α-

Στρατηγική Ελσίνκι θα ακολουθήσει η Ελλάδα

ναγνώρισης της Κυπριακής Δημοκρατίας και ανοίγματος αεροδρομίων και λιμανιών της Τουρκίας στα αεροπλάνα και τα πλοία της Κύπρου, προϋποθέσεις που είχαν τεθεί με σαφήνεια για την επικείμενη αξιολόγηση της γείτονος τον προσεχή Δεκέμβριο στις Βρυξέλλες.

Η νέα ελληνική κυβέρνηση είναι σαφές ότι επιχειρεί να επαναλάβει τη συνταγή της ένταξης της Κύπρου στην Ε.Ε.: να αξιοποιήσει την προσπάθεια της Τουρκίας για ένταξη, προκειμένου να προωθήσει λύσεις στα εθνικά θέματα. Ωστόσο, έμπειροι διπλωμάτες επισημαίνουν ότι το εγχείρημα έχει πολλές δυσκολίες και η επιτυχία του είναι αμφίβολη. Η πραγματικότητα σήμερα είναι πολύ διαφορετική, αναφέρουν, από εκείνη που κατέστησε μέλος της Ένωσης την Κύπρο το 2004. Κατ' αρχήν, είναι η ίδια η Τουρκία που δεν δείχνει τη ζέση που έδειχνε παλαιότερα για την ευρωπαϊκή προοπτική της. Τα αμφίσημα μηνύματα από την ίδια την Ένωση και από μεμονωμένα κράτη-μέλη και η προοπτική μιας πολυετούς υποψηφιότητας με αμφίβολα αποτελέσματα, χωρίς εμφανή χρονικό ορίζοντα, προκάλεσαν κόπωση στην ηγεσία της γείτονος. Την ίδια στιγμή, οι εξελίξεις στην ευρύτερη περιοχή, τα τελευταία χρόνια, έστρεψαν το ενδιαφέρον προς άλλες κατευθύνσεις. Η προβολή της Τουρκίας ως περιφερειακής υπερδύναμης και η αναγνώριση ενός τέτοιου ρόλου από τις ΗΠΑ και όχι μόνο, συνέβαλαν περαιτέρω στην υποβάθμιση της ευρωπαϊκής προοπτικής ως προτεραιότητας.

Στην ίδια την Ε.Ε., οι ενστάσεις για μια πλήρη ένταξη της Τουρκίας ποτέ δεν εξαλείφθηκαν. Γερμανία, Γαλλία και όχι μόνο, επαναφέρουν διαρκώς την εκδοχή της ειδικής σχέσης. Ταυτόχρονα, η λεγόμενη «κόπωση της διεύρυνσης» δεν μπορεί να αγνοηθεί. Εξαιτίας της οικονομικής κρίσης και των προβλημάτων στη θεσμική μετεξέλιξή της, αλλά και λόγω πρόσθετων προβλημάτων που επέφερε η μεγάλη διεύρυνση προς ανατολάς, στην Ένωση επικρατεί κλίμα «εσωστρέφειας».

Μέσα σε αυτό το κλίμα, στόχος της ελληνικής εξωτερικής πολιτικής είναι να αναθερμανθεί το ενδιαφέρον της Τουρκίας για πλήρη ένταξη. Ταυτόχρονα, να καμφθούν οι όποιες ευρωπαϊκές αντιδράσεις, να ξεπεραστούν οι δεδομένοι δισταγμοί και να σταλεί από τις Βρυξέλλες προς την Άγκυρα το μήνυμα ότι μπορεί να προσδοκά σε σαφή και συγκεκριμένα οφέλη, με κατάληξη σε ορατό χρονοδιάγραμμα την πλήρη ένταξη, εφόσον αποφασίσει να λειτουργήσει παραγωγικά και να αρχίσει να εκπληρώνει, αρχής γενομένης από το εναπομείναν μέχρι τη Σύνοδο Κορυφής του Δεκεμβρίου διάστημα, τις υποχρεώσεις που έχει αναλάβει έναντι της Ε.Ε. Η ελληνική και η ελληνοκυπριακή πλευρά διαμηνύουν επίσης ότι θα πρέπει να λειτουργεί στο απόλυτο το σύστημα επιβράβευσης-τιμωρίας, εννοώντας ότι, σε περίπτωση που η Άγκυρα δεν συμμορφωθεί, θα πρέπει να υπάρξει η επιβολή κυρώσεων. Το κλίμα, πάντως, εντός της Ε.Ε., όπως διεφάνη από την έκθεση της Κομισιόν για την Τουρκία, δεν είναι ευνοϊκό ούτε για λήψη απόφασης για κυρώσεις.

Η αναφορά του πρωθυπουργού σε «οδικό χάρτη» για την τουρκική προοπτική στην Ε.Ε. σε σχέση με το Κυπριακό, προκάλεσε μεγάλη συζήτηση στη Λευκωσία. Από ορισμένες πλευρές εξελήφθη ως προϊδεασμός για αναβολή της αξιολόγησης τον Δεκέμβριο. Επισήμως, η κυπριακή κυβέρνηση μιλάει για οδικό χάρτη μέχρι τον Δεκέμβριο, ενώ ο κ. Παπανδρέου ήταν κατηγορηματικός ότι η αξιολόγηση θα γίνει στη Σύνοδο Κορυφής και δεν τίθεται θέμα αναβολής.

Σε πρακτικό επίπεδο, Αθήνα και Λευκωσία συμφώνησαν να βρίσκονται σε ανοιχτή γραμμή, να συντονίσουν τις κινήσεις τους και να συστήσουν κοινές ομάδες εργασίας. Στο εναπομείναν μέχρι τη Σύνοδο του Δεκεμβρίου διάστημα, αναμένεται διπλωματικός μαραθώνιος, προκειμένου να εξηγηθεί στις κυβερνήσεις των κρατών-μελών το σχέδιο που προωθούν Ελλάδα και Κύπρος και να αναζητηθούν συμμαχίες και υποστηρικτές. Εάν τα συμπεράσματα της Συνόδου παραμείνουν σε διατυπώσεις ανάλογες με αυτές της έκθεσης της Κομισιόν, το σχέδιο θα έχει αποτύχει. Διπλωματικές πηγές, πάντως, επισημαίνουν ότι το κλίμα δεν είναι πολύ ευνοϊκό στην κατεύθυνση απόφασης για επιβολή πρόσθετων κυρώσεων και ότι Αθήνα και Λευκωσία πιθανότατα δεν θα πετύχουν κάτι περισσότερο, σε περίπτωση μη συμμόρφωσης της Τουρκίας με τις υποχρεώσεις της, από μία αυστηρή λεκτική διατύπωση.

ΑΠΕ

Η νέα ελληνική κυβέρνηση επιχειρεί να επαναλάβει τη συνταγή της ένταξης της Κύπρου στην Ε.Ε.: να αξιοποιήσει την προσπάθεια της Τουρκίας για ένταξη, προκειμένου να προωθήσει λύσεις στα εθνικά θέματα. Ωστόσο, έμπειροι διπλωμάτες επισημαίνουν ότι το εγχείρημα έχει πολλές δυσκολίες και η επιτυχία του είναι αμφίβολη.

Αποφασισμένοι για όλα

Η ελληνική και η ελληνοκυπριακή πλευρά δεν αποκλείουν κάποιο ελιγμό της τελευταίας στιγμής από πλευράς Άγκυρας, η οποία ενδέχεται να επιχειρήσει να αιφνιδιάσει με μια κίνηση με την οποία θα εκπληρώνει εν μέρει τις υποχρεώσεις της, για παράδειγμα ανοίγοντας ένα λιμάνι και ένα αεροδρόμιο για τα κυπριακά αεροσκάφη και πλοία, ζητώντας ανταλλάγματα. Από τη Λευκωσία, κυβερνητικές πηγές διαμηνύουν ότι δεν πρόκειται να υπάρξει καμιά υποχώρηση σε αυτό το ενδεχόμενο και ότι η γραμμή παραμένει στην εκπλήρωση όλων των υποχρεώσεων. Τέλος, επισημαίνοντας ότι όλα τα εργαλεία βρίσκονται στο τραπέζι, Αθήνα και Λευκωσία διαμηνύουν ότι, εφόσον τα πράγματα φτάσουν εκεί και επιχειρηθεί άνοιγμα κεφαλαίων χωρίς η Τουρκία να έχει συμμορφωθεί, δεν θα διστάσουν να αξιοποιήσουν τη δυνατότητα που έχουν και να το μπλοκάρουν.

HERMES airports

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

ΕΝΑΡΞΗ ΠΤΗΣΕΩΝ ΑΠΟ ΝΕΟ ΑΕΡΟΛΙΜΕΝΑ ΛΑΡΝΑΚΑΣ

- Από **10 Νοεμβρίου** οι **ΚΥΠΡΙΑΚΕΣ ΑΕΡΟΓΡΑΜΜΕΣ** (Cyprus Airways) θα εκτελούν όλες τις πτήσεις τους από το νέο αερολιμένα
- Από **17 Νοεμβρίου ΟΛΕΣ ΟΙ ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ** θα εκτελούν τις πτήσεις τους από το νέο αερολιμένα

Η Hermes Airports ανακοινώνει πως η εκτέλεση πτήσεων από το νέο αερολιμένα Λάρνακας θα αρχίσει στις **10 Νοεμβρίου 2009** με τη διενέργεια αποκλειστικά, όλων των δρομολογίων των **Κυπριακών Αερογραμμών**. Από τις **17 Νοεμβρίου 2009** θα εξυπηρετούνται από το νέο αερολιμένα οι πτήσεις **όλων των αεροπορικών εταιρειών**.

Καλωσορίσατε στο νέο Διεθνή Αερολιμένα Λάρνακας!

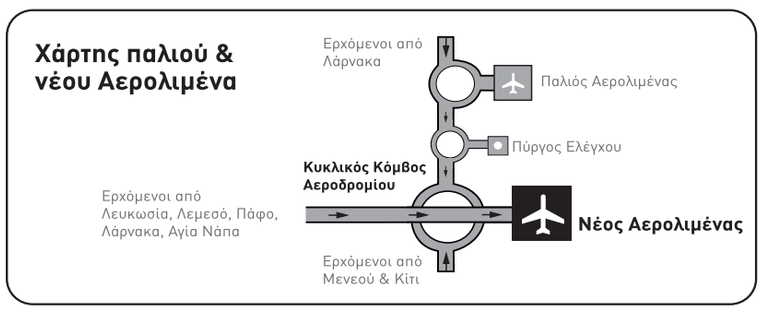

Σταματήστε να παραμυθιάζετε τον κόσμο

Ο Δεκέμβρης δεν είναι ορόσημο αλλά ένας από τους πολλούς σταθμούς στην πορεία της Τουρκίας για ένταξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση

Συνέντευξη στον **ΝΙΚΟ ΠΡΟΚΟΜΜΕΝΟ**

Με σκληρή γλώσσα σε σχέση με τις προσδοκίες που καλλιεργούνται στον κόσμο ενόψει Δεκεμβρίου μίλησε, στο πλαίσιο συνέντευξής του στην «Κ», ο κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος του ΔΗΣΥ, Χρίστος Πουργουρίδης. Δεν δίστασε να μιλήσει για Δον Κιχώτες της πολιτικής αλλά και για κάποιους που παραμυθιάζουν τον κόσμο. Ο Χρίστος Πουργουρίδης περιγράφει με μελανά χρώματα τις προοπτικές που έχει η Κύπρος ενόψει Δεκεμβρίου και τονίζει πως η εικόνα που έχουν οι Ευρωπαίοι ηγέτες για την Τουρκία απέχει παρασάγγας από αυτά που η ηγεσία του τόπου τονίζει στις διάφορες επαφές και συναντήσεις.

-Αρκετός λόγος γίνεται τον τελευταίο καιρό για τον οδικό χάρτη της Τουρκίας. Πέρα όμως από το περιεχόμενο, υπάρχει και το μέγα θέμα του χρόνου εφαρμογής. Συνεπώς το ερώτημα είναι διπλό: Χρειάζεται και, αν ναι, πότε;

Σίγουρα ο χρόνος εφαρμογής είναι καθοριστικός εάν συνδυαστεί με τον χρόνο επίλυσης του Κυπριακού. Επειγόμεθα να λύσουμε το Κυπριακό και αυτό που καθιστά τη λύση πέρα για πέρα επιτακτική ανάγκη είναι το γεγονός πως

Κάποιοι στην Κύπρο κάνουν τους Δον Κιχώτες

ο αριθμός των εποίκων αυξάνεται σχεδόν καθημερινά. Ο οδικός χάρτης σε σχέση με τον Δεκέμβριο θα πρέπει να τύχει ανάλυσης στη βάση των δυνατοτήτων που έχουμε να πείσουμε και τους υπόλοιπους Ευρωπαίους ηγέτες να υιοθετήσουν τις δικές μας θέσεις. Αν συμβεί αυτό, τότε κάποιοι ηγέτες που έχουν τη δυνατότητα θα ασκήσουν την επιρροή τους στην Τουρκία για να κάνει κάποιες υποχωρήσεις στο Κυπριακό. Εάν όχι, το μάξιμουμ που μπορούμε να πετύχουμε, το περιβόητο δηλαδή όπλο που έχουμε εμείς στα χέρια μας, είναι η παρεμπόδιση του ανοίγματος κάποιων νέων κεφαλαίων.

-Δεν είναι όμως σημείο-κλειδί το γεγονός πως στο Συμβούλιο των Αρχηγών χρειάζεται ομόφωνη απόφαση; Η κυβέρνηση σε αρκετές περιπτώσεις στο πρόσφατο παρελθόν έχει τονίσει πως ακόμη και μόνη της θα ορθώσει το ανάστημά της έτσι ώστε η Τουρκία, εάν συνεχίζει να μην εφαρμόζει το πρωτόκολλο, να έχει κάποιες συνέπειες.

Η κυβέρνηση μπορεί για παράδειγμα να πει πως μία παράγραφο δεν την υιοθετεί. Ποιο θα είναι όμως το αποτέλεσμα μίας τέτοιας ενέργειας; Δεν θα συμπεριληφθεί στα συμπεράσματα η συγκεκριμένη παράγραφος. Όμως στην Κύπρο δεν έχουμε αυτή τη στιγμή καθαρή εικόνα για τα όσα βρίσκονται ενώπιον της Ευρώπης όσον αφορά την Τουρκία. Η Ε.Ε. σήμερα ασχολείται με την ενταξιακή πορεία της Τουρκίας, η οποία είναι προδιαγεγραμμένη. Μάλιστα, εμείς στην Κύπρο την έχουμε βιώσει ήδη. Ό,τι δηλαδή γινόταν σε σχέση με την Κύπρο πριν να ενταχθούμε πλήρως στην Ε.Ε. – δηλαδή άνοιγμα και κλείσιμο κεφαλαίων – γίνεται αυτή τη στιγμή και για την Τουρκία. Συνεπώς το ερώτημα που τίθεται έχει να κάνει με τα όσα έχουμε να προτάξουμε εμείς απέναντι στην Τουρκία, τα οποία έχουν να κάνουν με το άνοιγμα κάποιων κεφαλαίων καθώς και με το επιπρόσθετο δικαίωμα να αποκλείσουμε μέσω βέτο κάποια σημεία που θα συμπεριλαμβάνονταν στις αποφάσεις της Ε.Ε.

-Αυτά δεν θα μπορούσαν να αποτελέσουν έναν ικανοποιητικό και αποτελεσματικό μοχλό πίεσης προς την Τουρκία, ούτως ώστε να εφαρμόσει τις υποχρεώσεις του πρωτοκόλλου από τη μία, και από την άλλη να συμβάλει στην εξομάλυνση των σχέσεών της με την Κυπριακή Δημοκρατία και στην επίλυση του κυπριακού προβλήματος; Αν βεβαίως είναι κοινά αποδεκτή η θέση ότι η Τουρκία είναι αυτή που παρεμποδίζει την πρόοδο στις συνομιλίες.

Εδώ είναι το μεγάλο μας πρόβλημα. Εμείς όλοι στην Κύπρο και όλα τα κόμματα, συμπεριλαμβανομένου και του ΔΗΣΥ, δεν χάνουμε ευκαιρία όταν συνομιλούμε με τους ξένους, και δη τους εταίρους μας στην Ε.Ε., να τους λέμε πως για όλα φταίει η Τουρκία. Παράλληλα έχουμε την εντύπωση πως αυτή μας τη θέση τη συμμερίζονται όλοι στην Ευρώπη. Δυστυχώς δεν είναι έτσι τα πράγματα. Αυτή τη στιγμή ενώπιον της Ευρώπης υπάρχει η πλήρης απενοχοποίηση της Τουρκίας, η οποία έγινε μάλιστα με τη δική μας ψήφο. Βλέπουν δηλαδή στην Ευρώπη ότι η Άγκυρα έχει τηρήσει τη σωστή στάση και στηρίζει τις προσπάθειες για την επίλυση του κυπριακού προβλήματος.

-Είπατε πως τα πράγματα σε σχέση με το πώς τα βλέπει η Ευρώπη δεν είναι όπως τα παρουσιάζουμε εμείς. Τα πράγματα δεν είναι έτσι γιατί δεν ανταποκρίνονται σε αυτό που πραγματικά συμβαίνει στην Κύπρο ή απλώς κάποιοι εταίροι επιλέγουν λόγω συμφερόντων να βλέπουν διαφορετικά τα πράγματα από ό,τι στην ουσία είναι;

Αυτό που λέω είναι πως εμείς ζούμε στον δικό μας κόσμο. Εμείς λέμε ότι η Τουρκία είναι αδιάλλακτη και είναι αδιάλλακτη. Εμείς λέμε ότι για τη μη πρόοδο στο Κυπριακό ευθύνεται η Τουρκία και όντως ευθύνεται η Τουρκία. Όμως δεν είναι αυτή η άποψη που επικρατεί στην Ευρώπη. Εκεί πιστεύουν πως η Άγκυρα κάνει τις σωστές κινήσεις στο Κυπριακό. Άρα το να λέμε εμείς τις αλήθειες και την πραγματικότητα σε σχέση με την Τουρκία είναι ένα πράγμα και είναι εντελώς διαφορετική υπόθεση το πώς πείθουμε τους Ευρωπαίους εταίρους να υιοθετήσουν αυτές τις αλήθειες.

-Η απάντησή σας κατέληξε με ερώτηση. Με ποιο τρόπο θα περάσουμε στους εταίρους αυτές τις θέσεις;

Έχουμε μεγάλη δυσκολία και πολύ ανηφορικό δρόμο για να ανατρέψουμε εκείνα που πέρασαν στα μυαλά των Ευρωπαίων ηγετών με τη δική μας υπογραφή. Πώς θα τους πείσουμε ότι δεν πρέπει να επικροτούν αλλά να καταδικάζουν τη στάση της Τουρκίας, όταν το 2005 και το 2004 χαιρετίζαμε – με την υπογραφή μας μάλιστα – τη στάση της Τουρκίας για τη διαδικασία επίλυσης του Κυπριακού;

-Προηγουμένως αναφέρατε τον παράγοντα του χρόνου σε σχέση με το Κυπριακό και τους εποίκους. Στο σημείο που είμαστε τώρα υπάρχει χρόνος για να γίνει αυτό που περιγράφετε αναφορικά με τους εταίρους μας στην Ε.Ε.;

Πολύ φοβούμαι πως δεν υπάρχει, καθώς είμαστε ήδη στο τέλος του Οκτώβρη και ουσιαστικά μπροστά μας δύο μόλις μήνες υπάρχουν. Πέραν όμως του μικρού χρονικού διαστήματος, υπάρχει και ένα άλλο μείζον θέμα για όλους τους Ευρωπαίους ηγέτες, που έχει να κάνει με τις συνομιλίες. Πώς θα τους πείσουμε να λάβουν κυρωτικά μέτρα για την Τουρκία, όταν συνεχίζονται οι διαπραγματεύσεις για την επίλυση του κυπριακού προβλήματος; Εάν τερματίζονταν άδοξα οι συνομιλίες εξ υπαιτιότητας της Τουρκίας, ενδεχομένως να λάμβαναν κάποια μέτρα. Πώς θα έρθουν όμως μεσούσης της διαδικασίας να λάβουν μέτρα εναντίον της Άγκυρας;

-Συνεπώς το αντίδοτο σε αυτούς τους προβληματισμούς των Ευρωπαίων εταίρων θα μπορούσε να ήταν η αναβολή της αξιολόγησης της Τουρκίας;

Το αντίδοτο είναι να πάψουμε να παραμυθιάζουμε τον κόσμο. Το αντίδοτο είναι να εξηγήσουμε στον κόσμο ποιες πραγματικά είναι οι διαδικασίες που υπάρχουν εντός της Ε.Ε. και να σταματήσουμε να πλάθουμε μύθους. Όπως, για παράδειγμα, έχουμε ήδη μυθοποιήσει τον επερχόμενο Δεκέμβρη, ο οποίος δεν είναι τίποτε άλλο παρά ένας σταθμός από τους πολλούς σταθμούς που θα προκύψουν στο μέλλον ως προς την ενταξιακή πορεία της Τουρκίας.

-Σε αυτό το παραμύθιασμα, όπως το περιγράψατε, περιλαμβάνεται και η έκφραση ότι ο Δεκέμβρης είναι ορόσημο;

Βεβαίως, και αυτό για ένα παραμύθι πρόκειται, αν το πάρουμε απομονωμένα από την προσπάθεια επίλυσης του Κυπριακού. Τι ορόσημο είναι ο Δεκέμβρης; Τι μπορεί να κάνει η Κύπρος για να είναι ορόσημο, πέραν του ενδεχομένου να μην ανοίξουν – όπως είπα και πριν – κάποια κεφάλαια; Εδώ η Γαλλία έκλεισε πέντε κεφάλαια όταν δεν είχε καν μπροστά της το Κυπριακό. Ήταν άλλα κριτήρια και άλλοι λόγοι. Όμως εμείς εδώ ζούμε στον ψευδοκόσμο μας, παραμυθιάζοντας την κοινή γνώμη με ένα σωρό πράγματα, δημιουργούμε ξύλινους γίγαντες μπροστά μας και πολεμούμε σαν τον Δον Κιχώτη να τους καταργήσουμε.

Πλήρης στήριξη στον Τουμάζο Τσιελεπή

-Πώς είδατε το ζήτημα που έχει προκύψει με τον συνταγματολόγο Τουμάζο Τσιελεπή; Είστε νομικός και σε αυτή τη συζήτηση έχουν εμπλακεί πολλοί εκπρόσωποι του νομικού κόσμου. Εσείς, ως θεατής της όλης συζήτησης, πώς αντιλαμβάνεστε τα πράγματα;

Πρώτα απ' όλα, ο Τουμάζος Τσιελεπής είναι μία ολοκληρωμένη προσωπικότητα με πεντακάθαρη σκέψη και από τους λίγους ανθρώπους που ασχολούνται με το Κυπριακό με επαγγελματισμό. Δεύτερο, ο Τουμάζος Τσιελεπής έχει εμπειρίες πολύ μεγάλες σε σχέση με το Κυπριακό που όλοι αυτοί που προσπάθησαν να τον εκμηδενίσουν σαν προσωπικότητα νομίζω δεν τις έχουν. Τρίτο, είμαι βέβαιος ότι στόχος δεν ήταν ο Τουμάζος Τσιελεπής αλλά η πολιτική του συμβιβασμού και της διευθέτησης του Κυπριακού στη βάση των παραχωρήσεων της ελληνοκυπριακής κοινότητας προς την τουρκοκυπριακή και αντιστρόφως.

-Αυτό που μόλις τώρα περιγράψατε, κ. Πουργουρίδη, είναι η περιρρέουσα του 2004.

Μα νομίζω την ξαναζούμε την περιρρέουσα, η οποία επανέρχεται με όλη της τη μεγαλοπρέπεια. Όταν δει κάποιος τον τρόπο που διεξάγονται οι πλείστες τηλεοπτικές συζητήσεις – και εδώ είναι ένα άλλο τεράστιο ζήτημα – διερωτάται αν στόχος είναι η διαφώτιση ή η συσκότιση του κόσμου. Αυτές οι συζητήσεις γίνονται για να επιτρέψουν στον κόσμο να σχηματίσει γνώμη για τις διάφορες σοβαρές πτυχές του Κυπριακού ή για να του κάνουμε προπαγάνδα υπέρ της δικής μας άποψης;

-Για να συμβαίνουν όμως όλα αυτά, δεν σημαίνει ότι κάποιοι… «βρίσκουν και κάνουν»;

Σίγουρα βρίσκουν και κάνουν, διότι ούτε Αρχή Ραδιοτηλεόρασης υπάρχει, ούτε Βουλή για να ορθώσει το ανάστημά της, αλλά ούτε και ΜΜΕ για να ορθώσουν φωνή και να έχουν στήριξη από την κοινή γνώμη. Μπορεί κάποιες εφημερίδες να τηρούν σωστή στάση, αλλά από τη στιγμή που η κοινή γνώμη δεν επιβραβεύει αυτή τη συμπεριφορά, δεν πιέζονται οι διάφοροι καναλάρχες να αλλάξουν αυτή τους την τακτική.

ΜΑΡΙΑ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ

Από τη στιγμή που οι διαπραγματεύσεις είναι σε εξέλιξη, είναι πολύ δύσκολο οι Ευρωπαίοι ηγέτες να αποφασίσουν μέτρα κατά της Τουρκίας, εκτιμά σε συνέντευξή του στην «Κ» ο Χρίστος Πουργουρίδης.

Η διαφορά του Γιώργου Παπανδρέου από τους υπόλοιπους

Λόγο για περιορισμένες δυνατότητες στον Έλληνα πρωθυπουργό, παρά την ειλικρινή του βούληση να βοηθήσει, έκανε ο Χρίστος Πουργουρίδης. Δυνατότητες που μειώθηκαν, όπως λέει, από την ξύλινη και άπρακτη προηγούμενη πενταετία…

-Στις αρχές της εβδομάδας, μαζί με τον αναπληρωτή πρόεδρο του κόμματός σας, συναντηθήκατε τον πρωθυπουργό της Ελλάδας, Γιώργο Παπανδρέου, στο πλαίσιο της επίσκεψής του στην Κύπρο. Ποιο θεωρείτε ως το πιο σημαντικό σημείο από τη συνάντηση αλλά και από την επίσκεψη γενικότερα;

Ο κ. Παπανδρέου έχει το Κυπριακό στην καρδιά του. Αυτό είναι κάτι πολύ θετικό. Όλοι οι Έλληνες πολιτικοί από το 1974 και μετά έχουν το Κυπριακό σαν το πρώτο εθνικό θέμα. Η διαφορά με τον Γιώργο Παπανδρέου είναι ότι φαίνεται να έχει και κάποια ιδιαίτερη συναισθηματική φόρτιση με το Κυπριακό και αυτό είναι πάρα πολύ θετικό. Από εκεί και πέρα, όσο και να θέλει να βοηθήσει ο Γιώργος Παπανδρέου – φάνηκε μέσα από τις συνομιλίες που είχαμε μαζί του ότι θα κάνει το παν για να βοηθήσει – φαίνεται ότι πρέπει να εξετάσουμε και τις δυνατότητες που έχει μπροστά του για να συμβάλει σε αυτή την κατεύθυνση. Να δούμε δηλαδή εάν αυτές οι δυνατότητες αυξήθηκαν ή μειώθηκαν λόγω των δικών μας χειρισμών και αν έχουμε κάνει αυτά που έπρεπε στον σωστό χρόνο.

-Θεωρείτε ότι η κυβέρνηση θέλει τον Γιώργο Παπανδρέου να βοηθήσει, με βάση πάντα το σκεπτικό που ο ίδιος κατά καιρούς αναπτύσσει;

Νομίζω πως ναι. Θέλω να πιστεύω πως ο Πρόεδρος Χριστόφιας το θέλει. Η θέση του Γιώργου Παπανδρέου ότι πρέπει να διασυνδεθεί το Κυπριακό με την ενταξιακή πορεία της Τουρκίας είναι πάρα πολύ σωστή. Αυτή εξάλλου έπρεπε να ήταν πάντα η πολιτική μας για να είχαμε κάποιες προοπτικές να πείσουμε την Τουρκία να κάνει υποχωρήσεις. Αφήσαμε όμως και πέρασαν πέντε χρόνια άπρακτα και ξύλινα για το Κυπριακό. Σήμερα οι δυνατότητες του κ. Παπανδρέου πρέπει να εξεταστούν στη βάση του άπρακτου χρόνου που πέρασε και των τετελεσμένων που δημιούργησε η πενταετία της άπρακτης πολιτικής. Πρέπει επίσης να λάβουμε υπόψη μας ένα κεφαλαιώδες θέμα: Πριν πέντε χρόνια η Τουρκία ενδεχομένως να πίστευε ακόμα πως η πορεία της προς την Ευρώπη δεν θα είχε ανυπέρβλητα εμπόδια. Τώρα έχει πειστεί πως αυτά τα εμπόδια υπάρχουν, διότι η Γαλλία και η Γερμανία δεν τη θέλουν να γίνει πλήρες μέλος αλλά μέλος ειδικής σχέσης.

-Αυτό όμως που λέτε ανατρέπει ολόκληρη την πολιτική μας στο Κυπριακό, μιας και έχουμε βάλει όλα τα αβγά της λύσης στο καλάθι της πορείας της Τουρκίας.

Είναι γι' αυτό που στάθηκα προηγουμένως στο θέμα των πραγματικών δυνατοτήτων του Έλληνα πρωθυπουργού να μας βοηθήσει στην επίλυση του Κυπριακού μέσα στην Ε.Ε.

ΑΡΘΡΟ / *Του* **ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ ΠΕΡΙΚΛΕΟΥΣ**

Ένα και μοναδικό δίλημμα: Λύση ή παρατεταμένη κρίση

Εγραφα σε προηγούμενο άρθρο μου («Αλήθεια», 6.9.2009) πως ενώπιόν μας τίθεται «ένα και μοναδικό δίλημμα: Λύση ή διχοτόμηση». Φαίνεται όμως τόσο από σχετική αρθρογραφία όσο και από βιβλιάρια που κυκλοφόρησαν από το συγκρότημα του «Φιλελεύθερου» πως οι οπαδοί του status quo ως της δεύτερης καλύτερης λύσης (πρώτη το ενιαίο κράτος «όπως μετεξελίχθηκε το 1963», δηλαδή με μονοπώληση της εξουσίας από την ελληνοκυπριακή κοινότητα) στρέφονται τώρα προς τη διχοτόμηση ως τη δεύτερη καλύτερη λύση.

Σε όσους καλόπιστα έλκονται από τέτοια επιχειρηματολογία, θα πρέπει με ευθύτητα να υποδειχθεί πως δεν είναι δυνατόν να υπάρξει «βελούδινη» διχοτόμηση. Πρώτον, είναι ουτοπία να αναμένεται πως η Ε.Ε. θα δεχθεί ως μέλος της ένα δεύτερο (τουρκικό) κυπριακό κράτος με ισότιμη με τα άλλα μέλη συμμετοχή στα όργανα λήψης αποφάσεων. Δεύτερον, ένα τέτοιο κράτος ή θα ενσωματωθεί πλήρως στην Τουρκία ή θα συνεχίσει να λειτουργεί ως πειρατικό έναντι της Κυπριακής Δημοκρατίας «μη αναγνωρισμένο» κράτος. Οπότε θα έχουμε να υπερασπίζουμε για απροσδιόριστο χρόνο μια συνοριακή γραμμή 150 χιλιομέτρων με ένα πειρατικό καθεστώς ενσωματωμένο ή όχι στην Τουρκία, πάντοτε σε συνθήκες αντιπαλότητας.

Ποιος δεν μπορεί να προβλέψει τη συνεχώς ογκούμενη πίεση που θα υφίσταται αυτή η συνοριακή γραμμή τόσο με τη διακίνηση λαθρομεταναστών, λαθρεμπορίου και εγκλήματος όσο και με την καθαρά στρατιωτική απειλή; Ποιος Ελληνοκύπριος πολίτης με στοιχειώδη πολιτική αντίληψη αδυνατεί να αντιληφθεί πως, αν δεν επιτευχθεί λύση σε αυτήν τη φάση, λόγω και δικής μας υπαιτιότητας, πέφτουμε πάλι στη δίνη μιας παρατεταμένης κρίσης με άδηλη μεν την έκβαση, αλλά με ορατούς, ψηλαφητούς σχεδόν, τους κινδύνους που ελλοχεύουν; Πόσοι αδυνατούν να αντιληφθούν πως μια συμβιβαστική λύση που θα λειτουργεί μέσα στο ευρωπαϊκό πλαίσιο και θα διασφαλίζει την πολιτική συνύπαρξη Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων, εστιάζοντας στο κυπριακό συμφέρον, θα είναι η διευθέτηση που θα προσφέρει τις ασφαλέστερες προοπτικές μιας ειρηνικής πορείας προς την κατάκτηση της «ενότητας μέσα στη διαφορετικότητα»; Πόσοι, αλήθεια, αδυνατούν να δουν σε μια λύση επανένωσης τη δυνατότητα επανασύνδεσης – ολική ή μερική – των εκτοπισμένων με αυτό που η οικολογία ονομάζει ιστορικό και πολιτισμικό habitat;

Υπό το φως αυτών των δεδομένων, σε ποια λογική μπορεί να στηριχθεί η υποτροπή της εσωτερικής κρίσης ως εκ της προτάσεως του Προέδρου Χριστόφια για την εκλογή των ανώτατων εκτελεστικών αρχόντων τής υπό αναζήτηση ομοσπονδίας; Είναι δυνατόν να μην αντιλαμβάνονται οι καταληφθέντες από ιερή αγανάκτηση, συμπεριλαμβανομένου – πέρα από τους συνήθεις υπόπτους – και του αναπληρωτή προέδρου του Δημοκρατικού Συναγερμού, τη σημασία και τη λογική τής σταθμισμένης ψήφου, μιας πρακτικής διεξόδου που ομόφωνα είχε εισηγηθεί το Εθνικό Συμβούλιο το 1989; Σε ό,τι δε αφορά την κάθετη από μέρους τους απόρριψη της εκ περιτροπής προεδρίας, όπως την εισηγείται ο Πρόεδρος Χριστόφιας (4+2), πώς αισθάνονται αλήθεια για το γεγονός ότι το 2013 η Κύπρος του μισού εκατομμυρίου θα προεδρεύει της Ε.Ε. των 550 εκατομμυρίων; Και πώς δεν γνωρίζουν ότι αυτή η πρόνοια είχε ήδη γίνει αποδεκτή από τη δική μας πλευρά διά της μη απόρριψής της στην «κωδικοποίηση» του Εθνικού Συμβουλίου, αναφορικά με τις αλλαγές που επιδιώκονταν στο Σχέδιο Ανάν;

Ήταν εποικοδομητική, στην εκτίμησή μου, η κριτική για ιδεολογικές αγκυλώσεις του Προέδρου στην άσκηση ευρωπαϊκής πολιτικής και την επιδίωξη συμμαχιών στον διεθνή χώρο. Όπως είχε τη λογική της η κριτική που και ο γράφων έχει ασκήσει στον Πρόεδρο για αγκυλώσεις που άπτονται της κληρονομιάς του 2004 – οι οποίες επέτρεψαν άνεση επιλογών στην Τουρκία – και της εξάρτησης (μέχρι πρότινος) από κυβερνητικούς εταίρους που παραμένουν πεισματικά προσκολλημένοι στην «ηθική της πεποίθησης». Η μόνη κριτική που θα μπορούσε να ασκηθεί στον Πρόεδρο γι' αυτήν του την πρόταση και η οποία εν πάση περιπτώσει θα ήταν χωρίς νόημα, είναι ότι άργησε να έρθει και ότι, όντας ανέφικτη η εμμονή στην προηγούμενη πρόταση, επέτρεπε στην άλλη πλευρά να υιοθετεί ακραίες θέσεις και στο ίδιο και σε άλλα ζητήματα.

Αυτήν όμως τη στιγμή που ο Πρόεδρος προχωρεί σε μια σωστή κίνηση, η οποία αφενός περιορίζει τις επιλογές για αρνητική στάση της άλλης πλευράς και αφετέρου ανοίγει τον δρόμο για συναινετική προσέγγιση και σε άλλα ζητήματα, το μόνο που αναμένει ο σκεπτόμενος πολίτης από υπεύθυνες πολιτικές ηγεσίες είναι η στήριξη. Με την ελπίδα ότι ο Πρόεδρος θα αφήσει οριστικά πίσω του τις κορώνες της Νέας Υόρκης και με την ευκαιρία που του παρέχει η εκλογή Παπανδρέου, θα αξιοποιήσει την ενεργοποίηση του ελλαδικού ενδιαφέροντος για μια κοινή στρατηγική λύσης. Οι ηγέτες, φίλτατε Πρόεδρε, καταξιώνονται στην ιστορία στον βαθμό που δημιουργούν γεγονότα. Και η επίτευξη λύσης θα είναι το μέγιστο ιστορικό γεγονός που, ενεργώντας καταλυτικά στις συνειδήσεις των πολιτών, θα δημιουργήσει το απαραίτητο πλειοψηφικό ρεύμα και για την αποδοχή και για την εφαρμογή της λύσης. Σε ό,τι αφορά τους κάθε λογής επαγγελματίες του πατριωτισμού αλλά και στο εν πολλοίς καλόπιστο ακροατήριό τους, κλείνω, διορθώνοντας, τη διατύπωση του προηγούμενου άρθρου μου με την ευθεία υπόδειξη πως: Ένα και μοναδικό δίλημμα τίθεται ενώπιόν μας: Λύση ή παρατεταμένη κρίση.

Υ.γ.: Στηρίζω ανεπιφύλακτα τον Τουμάζο Τσιελεπή στην προσωπική και προσβλητική για το άτομό του επίθεση που δέχθηκε στο πάνελ του ΑΝΤ1. Δεν ξέρω αν υπάρχουν πολλοί με το ήθος, την ακεραιότητα, την καθαρότητα της σκέψης και τα ακαδημαϊκά προσόντα για τη θέση που με επάρκεια και αφοσίωση υπηρετεί.

Φωτιά στο πολιτικό σκηνικό από μια σπίθα στο στούντιο

Η αντιπαράθεση με πρόσχημα την επάρκεια Τσιελεπή, το ξέσπασμα ΑΚΕΛ-ΔΗΣΥ και οι αποστάσεις από ΔΗΚΟ και ΕΔΕΚ

Της **ΠΟΛΑΣ ΣΠΟΝΤΑ**

Επί της ουσίας το ζήτημα ήταν εξόχως πολιτικό, με φόντο τις αντιπαλότητες στο Κυπριακό και τη διατύπωση ολοένα και πιο αυστηρής κριτικής στους χειρισμούς του Προέδρου Χριστόφια, με σημείο αιχμής στην παρούσα φάση τις προτάσεις για την εκ περιτροπής προεδρία και τη σταθμισμένη ψήφο. Επί της διαδικασίας επιχειρήθηκε να «απογυμνωθεί» και να εκτεθεί πλήρως η πολιτική Χριστόφια, μέσω της αμφισβήτησης της ακαδημαϊκής επάρκειας και των νομικών γνώσεων του Τουμάζου Τσιελεπή, ως προεδρικού συμβούλου και μέλους της διαπραγματευτικής ομάδας.

Καθηκόντως παρενέβησαν αμέσως Προεδρικό και ΑΚΕΛ, κάνοντας λόγο για άσκηση πνευματικής τρομοκρατίας και για προσπάθεια να δημιουργηθούν προβλήματα στις εν εξελίξει διαπραγματεύσεις. Ελάχιστοι άλλοι έκριναν σκόπιμο να ασχοληθούν με την προσωπική επίθεση που δέχθηκε από τηλεοράσεως ο κ. Τσιελεπής, η οποία τον εξώθησε σε αποχώρηση από τη μεσημβρινή εκπομπή του ΑΝΤ1 της περασμένης Τρίτης, με φιλοξενούμενους επίσης τους νομικούς Χρήστο Κληρίδη, Λουκή Λουκαΐδη, Κρις Τριανταφυλλίδη και Γιώργο Χριστοδούλου.

ΔΗΚΟ και ΕΔΕΚ, παρά τον πολιτικό θόρυβο που προκάλεσε το συγκεκριμένο συμβάν, απέφυγαν να τοποθετηθούν είτε με τον ένα είτε με τον άλλο τρόπο. Τα δύο κόμματα επέλεξαν τον δρόμο της σιγής, προσπερνώντας έτσι και τον «κίνδυνο» μιας ενδεχόμενης ηθικής υποστήριξης προς τον προεδρικό σύμβουλο, με τις απόψεις του οποίου ούτως ή άλλως διαφωνούν. Όχι απρόσμενα, στήριξη και αλληλεγγύη παρέσχε ο ΔΗΣΥ. Με οδηγίες του Νίκου Αναστασιάδη από το εξωτερικό, ο εκπρόσωπος Τύπου, Χάρης Γεωργιάδης, ξεκαθάρισε ότι το κόμμα δεν συμμερίζεται την προσπάθεια αμφισβήτησης των ικανοτήτων και της επιστημονικής επάρκειας του Τουμάζου Τσιελεπή ή οποιουδήποτε άλλου, ενώ ταυτόχρονα έθεσε εκ νέου επί τάπητος την πάγια θέση του ΔΗΣΥ για ενίσχυση της διαπραγματευτικής μας ομάδας. Μια θέση που επανέφερε ο Νίκος Αναστασιάδης στον Πρόεδρο Χριστόφια ακόμη και πριν από μερικές ημέρες, αλλά απορρίφθηκε ουσιαστικά με διάφορες αιτιάσεις, σύμφωνα με συναγερμικές πηγές.

Η σκηνή της αποχώρησης του κ. Τουμάζου Τσιελεπή από το στούντιο του ΑΝΤ1, η οποία πυροδότησε την πολιτική αντιπαράθεση.

Συναγερμικές αψιμαχίες λόγω προσωπικών τοποθετήσεων δεν ανησυχούν την Πνδάρου για ενεργοποίηση τάσεων

«Ούτε ένα ευχαριστώ»

Σε προσωπικό επίπεδο και σε σύγκλιση με την κομματική γραμμή τοποθετήθηκαν και οι βουλευτές Τάσος Μητσόπουλος και Χρήστος Στυλιανίδης που στηλίτευσαν πολιτικές πρακτικές αυτού του είδους. Η τοποθέτηση του ΔΗΣΥ δεν πέρασε αβρόχοις ποσίν, αφού άφησε πολιτικά ακάλυπτο το μέλος του Πολιτικού Γραφείου Κρις Τριανταφυλλίδη και το μέλος του Προεδρικού Συμβουλίου Χρήστο Κληρίδη. Ο κ. Τριανταφυλλίδης, με γραπτή ανακοίνωσή του, πέραν της κριτικής προς τους κυβερνώντες για προσπάθεια φίμωσης της αντίθετης άποψης, εξέφρασε απορία για τη στάση του κόμματός του και τις δηλώσεις «υπεράσπισης ενός μέλους του ΑΚΕΛ», χωρίς μάλιστα να έχουν συνέλθει προηγουμένως και να έχουν τοποθετηθεί τα αρμόδια συλλογικά όργανα. Ο ΔΗΣΥ δημοσίως δεν έδωσε συνέχεια, αλλά ο υπό διαμαρτυρία νομικός παρέλαβε εσωτερικό σημείωμα από τον εκπρόσωπο Τύπου, στο οποίο επεξηγείτο πως η τοποθέτηση του κόμματος έγινε ύστερα από διαβουλεύσεις στην επικοινωνιακή ομάδα και με σαφείς οδηγίες του προέδρου Νίκου Αναστασιάδη.

Σύμφωνα ωστόσο με πηγές στον ΔΗΣΥ, δεν εξέλιπαν οι διαφωνίες και οι αντιδράσεις σε κατ' ιδίαν συνομιλίες στελεχών για τη στήριξη προς τον προεδρικό σύμβουλο. «Δεν έχουμε εισπράξει μέχρι σήμερα και κανένα ευχαριστώ από το ΑΚΕΛ για τη στάση μας», ήταν μία από τις χαρακτηριστικές φράσεις που ελέχθη υπό μορφή διαμαρτυρίας σε ενδοοικογενειακό πηγαδάκι.

Οι εξελίξεις που πυροδοτήθηκαν με αφορμή την εκπομπή στον ΑΝΤ1, με τον ΔΗΣΥ να υπερασπίζεται επί θέματος αρχής τον Τουμάζο Τσιελεπή, αλλά και οι συνεχείς βολές του ΔΗΚΟ κατά της πρότασης Χριστόφια για την εκ περιτροπής προεδρία οδήγησαν τον συναγερμικό βουλευτή Σωκράτη Χάσικο σε δημόσιο ξέσπασμα. Κατήγγειλε ότι επιχειρείται να δημιουργηθεί μια νέα περιρρέουσα ατμόσφαιρα, τα έβαλε με τον πρόεδρο του ΑΝΤ1, Λουκή Παπαφιλίππου, ενώ κάλεσε, εκφράζοντας προσωπική άποψη, τον ΔΗΣΥ και το ΑΚΕΛ να συμπορευθούν με στόχο τη λύση του Κυπριακού. Ο Χάρης Γεωργιάδης αναγκάστηκε με νέα παρέμβασή του να προβεί σε συστάσεις προς τα στελέχη, ώστε να επιδεικνύουν προσοχή, όταν εκφράζουν προσωπικές απόψεις.

ΚΥΠΕ

Σε προσπάθεια να πληγεί η πολιτική του Προέδρου στο Κυπριακό αποδίδουν κυβέρνηση, ΑΚΕΛ, αλλά και στελέχη του ΔΗΣΥ, τις αμφισβητήσεις που δέχθηκε ο κ. Τουμάζος Τσιελεπής.

Αποκλίνουσες τοποθετήσεις στον ΔΗΣΥ

Οι διαφορετικές-προσωπικές προσεγγίσεις αρχίζουν πάντως να προκαλούν μικρής έντασης για την ώρα πονοκεφάλους στον ΔΗΣΥ, όπως συνέβη και με την πρόσφατη διαφωνία του αναπληρωτή προέδρου, Αβέρωφ Νεοφύτου, με τις προτάσεις Χριστόφια για την εκτελεστική εξουσία. Μία διαφωνία, όπως ελέχθη, που διατυπώθηκε προτού ληφθούν οι επίσημες αποφάσεις από την ομάδα Κυπριακού του κόμματος. Ο Νίκος Αναστασιάδης είχε σπεύσει τότε να διευκρινίσει ότι επρόκειτο για προσωπική τοποθέτηση του αναπληρωτή προέδρου, χωρίς να επεκταθεί και χωρίς να προσδώσει στο γεγονός ευρύτερες διαστάσεις. «Ο Αβέρωφ συμπεριφέρεται με ιδιαίτερη προσοχή και σοβαρότητα. Ο πρόεδρος δεν είχε κανέναν λόγο να προκαλέσει εντάσεις», σχολιάζει κομματικό στέλεχος.

Στον ΔΗΣΥ πάντως παραδέχονται στο παρασκήνιο την ύπαρξη διαφορετικών σχολών σκέψης ή προσεγγίσεων. «Ασφαλώς και υπάρχουν, αλλά δεν είμαι σίγουρος εάν πρόκειται για δύο ή περισσότερες και ποιες είναι οι διαβαθμίσεις τους», δηλώνει συναγερμικός αξιωματούχος, σημειώνοντας όμως ότι «ουδείς έχει εγείρει οποιοδήποτε σημαντικό ζήτημα ως προς τις ολοκληρωμένες θέσεις για το Κυπριακό, οι οποίες κατατίθενται ενώπιον των αρμοδίων συλλογικών οργάνων». Διερωτάται μάλιστα με νόημα: «Μήπως αυτό σημαίνει κάτι; Μήπως δεν σηκώνει ορισμένους το κλίμα;».

«Ξέρουμε ότι υπάρχουν διαφορετικές τάσεις, αλλά βρίσκονται μάλλον σε λανθάνουσα κατάσταση. Ενδεχομένως να μη δόθηκε ακόμη η κατάλληλη ευκαιρία για να εκδηλωθούν», αναφέρει στην «Κ» άλλος αξιωματούχος του ΔΗΣΥ, αφήνοντας να νοηθεί πως μία τέτοια εξέλιξη είναι πιθανή, εάν και εφόσον οι συνομιλίες στο Κυπριακό εισέλθουν σε πιο βαθιά νερά. «Από την άλλη», παρατηρεί ο ίδιος αξιωματούχος, «ο Νίκος Αναστασιάδης διαδραματίζει έναν εξισορροπητικό ρόλο και καταφέρνει να απορροφά τις όποιες εντάσεις, προσβλέποντας στις μικρότερες δυνατόν τριβές, εάν και εφόσον προκύψουν οι κατάλληλες προϋποθέσεις για επίλυση του Κυπριακού».

Παρά τις όποιες ανησυχίες για ενεργοποίηση τάσεων και ομαδοποιήσεων, ένα είναι βέβαιο. Η ανώτατη ηγεσία του ΔΗΣΥ ουδόλως ευνοεί δημόσιες δηλώσεις όπως αυτές του Σωκράτη Χάσικου για συνεργασία του κόμματος με το ΑΚΕΛ, με στόχο να επιτευχθεί λύση του Κυπριακού. «Δεν θα γίνουμε δεκανίκι του ΑΚΕΛ», διακήρυξε ο εκπρόσωπος Τύπου του ΔΗΣΥ, σε μια κίνηση την οποία κομματικά στελέχη ερμηνεύουν περισσότερο ως αναγκαία τακτική, προκειμένου να μη διαταραχθούν εύθραυστες εσωκομματικές ισορροπίες.

Μεταχειρισμένο
Το έχουν χρησιμοποιήσει άλλοι...

Καινούργιο
Το απολαμβάνετε πρώτοι εσείς!

BMW

BMW

BMW 116i 3dr από **€15,900** | BMW 316i sedan από **€21,900**
BMW 320i sedan από **€31,100** | BMW X3 2.0d από **€37,900**
BMW 320i coupe από **€33,500**

Με τέτοιες τιμές στα ολοκαίνουρια μοντέλα BMW, υπάρχει λόγος να επιλέξετε μεταχειρισμένα;

Επειδή είναι... άλλη η χάρη του καινούργιου, έκτος από εξαιρετικά προνομιακές τιμές, παίρνετε και την ασυναγώνιστη εγγύηση ποιότητας και αξιοπιστίας της **Χαρ. Πηλακούτας Λτδ.** Με service για 5 χρόνια ή μέχρι τη συμπλήρωση 100,000 χιλιομέτρων, χωρίς κανένα δικό σας κόστος, με τη χρήση της υπηρεσίας Basic Service Inclusive.

* Οι τιμές ισχύουν για νέες παραγγελίες
* Στις τιμές δεν συμπεριλαμβάνεται το κόστος εγγραφής και η άδεια κυκλοφορίας
* Οι τιμές ισχύουν για περιορισμένο αριθμό αυτοκινήτων

5 χρόνια "Αξία Ζωής"!

Η **Χαρ. Πηλακούτας Λτδ** και όλος ο κόσμος της Κύπρου, συνεχίζουν μαζί τον αγώνα κατά των ναρκωτικών. Φέτος, για πέμπτη συνεχόμενη χρονιά, οι κοινές προσπάθειες ενώνονται ακόμα πιο αποφασιστικά στον αγώνα για ζωή. Η Χαρ. Πηλακούτας Λτδ προσφέρει και φέτος ένα BMW 316i για την κλήρωση του Συνδέσμου Φίλων της Αγίας Σκέπης.

Όλα τα έσοδα θα διατεθούν στον Σύνδεσμο Φίλων Αγίας Σκέπης.

Χαρ. Πηλακούτας Λτδ.
Παγκύπριος αριθμός: 77 77 16 00

Άρχισαν τα όργανα

Όσο πιο βαθιά μπαίνουμε στο Κυπριακό τόσο πιο πολύ θα μπαίνουμε στον αστερισμό μιας νέας περιρρέουσας. Κι όταν λέμε νέας περιρρέουσας, εννοούμε εντελώς καινούργιας. Που αντίθετα με εκείνην του 2004, η οποία είχε άξονα το Σχέδιο Ανάν και την αγωνία του κόσμου για το τι μέλλει γενέσθαι, ενώ έτυχε κι εκμετάλλευσης από πολιτικούς επιτήδειους, τώρα έχει πίσω την αχλάδα. Έχει στόχους και σκοπούς οικοδόμησης πολιτικών προφίλ με δυνητικές υποψηφιότητες ενόψει του 2013 και όχι μόνο. Έχει μακροπρόθεσμα σχέδια για πλατφόρμες και «γωνιακά οικόπεδα» σε μεγάλα κόμματα, έχει επικοινωνιακές τακτικές και στρατηγικές με ορίζοντες και με πρότζεκτ προώθησης συντεταγμένων οικονομικών συμφερόντων. Είναι μια περιρρέουσα εξουσίας, με δύο όψεις σαν νόμισμα και δύο κόψεις σαν δίκοπο τυφλό μαχαίρι. Που κόβει ανοίγοντας δρόμους, ανεξαρτήτως αν τα θύματα που βρίσκει στο πέρασμά της είναι ο κοσμάκης που αγωνιά για το μέλλον του σε αυτόν τον τόπο. Που θέλει να δει πού θα καταλήξει το Κυπριακό. Αν θα μπορεί να επιστρέψει στις περιουσίες του ή αν έστω θα μπορέσει να πάρει κάποια αποζημίωση για εκείνα που έχασε, ώστε να ζήσει με τα παιδιά του μια πιο αξιοπρεπή ζωή. Η νέα περιρρέουσα δεν καταλαβαίνει όμως από αξιοπρέπειες ούτε ενδιαφέρεται ουσιαστικά για το Κυπριακό. Το εθνικό μας πρόβλημα το έχει απλά ως προκάλυψη. Είναι το τέλειο εφαλτήριο για την εξυπηρέτηση του σκοπού, ο οποίος στην προκειμένη περίπτωση αγιάζει και τα μέσα, όποια και να 'ναι, ό,τι και να 'ναι, φτάνει να αναπαράγουν το κατεστημένο σύστημα.

• • • •

Οι πρώτες κρούσεις

Τώρα, σε ό,τι αφορά την αφορμή για τα πιο πάνω, υπογραμμίζουμε ότι είναι καταδικαστέες οι επιθέσεις επί προσωπικού εναντίον του κ. Τουμάζου Τσιελεπή στην τηλεόραση του ΑΝΤ1 από τους «πανελίστες» που τον περικύκλωσαν. Όταν στην παράθεση πολιτικών επιχειρημάτων αντιπαρατίθενται «επιχειρήματα» επί προσωπικού, τότε στην τελική μένει εκτεθειμένος εκείνος που τα εκστομίζει. Ο κ. Τσιελεπής είναι ένας νηφάλιος και ευπροσήγορος άνθρωπος και όσοι – και είναι πολλοί – από μας τους δημοσιογράφους τον γνωρίζουν, ξέρουν και το ήθος του, αλλά και την επιστημονική του κατάρτιση. Εκείνο όμως που μας έκαμε μεγαλύτερη εντύπωση, είναι ότι το Προεδρικό Μέγαρο δεν αντέδρασε ούτε σχολίασε το περιεχόμενο της ανακοίνωσης του ΑΝΤ1. Σε αυτήν σημειώνεται ότι τη συγκεκριμένη συζήτηση την ζήτησε από το κανάλι το ίδιο το Προεδρικό και ότι οι λεπτομέρειες, μέχρι και η σύνθεση του πάνελ, ρυθμίστηκαν μέσω του κυβερνητικού εκπροσώπου. Μαθαίνουμε μάλιστα ότι έγιναν ήδη οι πρώτες κρούσεις για αποκατάσταση των σχέσεων των δύο πλευρών…

• • • •

Διπλό μήνυμα

Η επίθεση που δέχθηκε ο Τουμάζος Τσιελεπής από τους δικηγόρους (κυρίως τους δύο που κατέχουν συναγερμικό «νισιάνι») στο διαβόητο πλέον πάνελ του ΑΝΤ1, αποτελεί, σύμφωνα με πηγή του ΔΗΣΥ, κλασική περίπτωση αυτογκόλ και μάλιστα από τα αποδυτήρια. Κατάφεραν με την ατσαλοσύνη τους να αδυνατίσουν το βασικό επιχείρημα του Συναγερμού, που είναι η ανάγκη ενίσχυσης της διαπραγματευτικής ομάδας του Προέδρου Χριστόφια. Και το κατάφεραν, γιατί με τον αδέξιο τρόπο που χειρίστηκαν το θέμα, ανάγκασαν την επίσημη Πινδάρου να τοποθετηθεί, δηλώνοντας ότι η απαξίωση του συγκεκριμένου μέλους της διαπραγματευτικής ομάδας δεν αποτελεί θέση του κόμματος. Τώρα, θα μου πείτε ότι οι Κληρίδης και Τριανταφυλλίδης παρουσιάστηκαν στην εκπομπή εκπροσωπώντας τους εαυτούς τους και τις νομικές περγαμηνές τους. Ορθό, απλά το αναφέρουμε, γιατί κάποιοι έθεσαν θέμα κομματικής τάξης και έλαβαν φυσικά άμεση «πατσαρκά», κατά τα λεχθέντα. Η οποία «πατσαρκά» όμως – και πάει ως μήνυμα και προς τον Νίκο Αναστασιάδη – έχει περίπου ως εξής: Μαγκιά σου, Πρόεδρε, να διαχωρίζεις τη θέση σου, όταν δεν συμφωνείς με κάποιους εκ των «συμβούλων», αλλά αυτό θα πρέπει να αποτελεί εξαίρεση και όχι τον κανόνα…

• • • •

Κομμένος και ο Αβέρωφ

Ακούγεται πολύ τις τελευταίες μέρες ο ψίθυρος αναφορικά με το «κόψιμο» που επέβαλε το κανάλι του προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου (ένας είναι ο πρόεδρος κι ένα το συμβούλιο καναλιού) στον πάλαι ποτέ εκλεκτό του και πολυαγαπημένο αναπληρωτή πρόεδρο του ΔΗΣΥ, Αβέρωφ Νεοφύτου. Βέβαια, το κενό που δημιουργήθηκε, καλύπτει επάξια ο «εκ μητρογονίας» αντιπρόεδρος του ΔΗΣΥ, Λευτέρης Χριστοφόρου, ο οποίος, κατά που μαθαίνουμε, έχει καπαρώσει μόνιμο μικρόφωνο στο λόμπι του καναλιού, μαζί με ελεύθερη πρόσβαση για καθημερινές δηλώσεις επί παντός επιστητού. Το αποτέλεσμα βεβαίως έχουμε τη χαρά να το απολαμβάνουμε κάθε βράδυ στο κεντρικό δελτίο ειδήσεων του σταθμού, σε βαθμό που, αν κάποιο βράδυ δεν βγει ο Λευτέρης, θα νομίζουμε ότι κάτι έπαθε ο άνθρωπος (μη κακόν). Πάντως, για τους λόγους «αντικατάστασης» του Αβέρωφ από τον Λευτέρη ακούγονται πολλά, τα οποία προς το παρόν κινούνται στη σφαίρα του κουτσομπολιού. Αυτό που εμείς μπορούμε να πούμε, είναι ότι οι πληροφορίες που θέλουν τη ρήξη μεταξύ των δύο πρώην «φίλων» να αφορά τα δικαιώματα μετάδοσης των ποδοσφαιρικών αγώνων του κυπριακού πρωταθλήματος, δεν ελέγχονται ως ακριβείς. Μπορεί όμως να ισοδυναμεί με αυτό που λέγαμε μικροί, όταν παίζαμε ποδόσφαιρο, τρία κόρνερ πέναλτι…

• • • •

Οι παρακαταθήκες

Όσο και να μη θέλουν κάποιοι να το εμπεδώσουν, η επίσκεψη Παπανδρέου στην Κύπρο κρίνεται ως πάρα πολύ σημαντική για τα θέματα που αφορούν τόσο στο Κυπριακό όσο και στα ευρωτουρκικά. Ο Έλληνας πρωθυπουργός έστειλε ένα πολύ ξεκάθαρο μήνυμα, το οποίο συμπυκνωμένα μπορεί να αποδοθεί κάτω από την επικεφαλίδα: «Πλήρης Επαναφορά του Ελσίνκι». Ο κ. Παπανδρέου για όσους δεν το έχουν καταλάβει (ή μήπως δεν θέλουν;) είπε ότι οι δύο χώρες συντονισμένα θα προσπαθήσουν (η έμφαση στο «να προσπαθήσουν» γιατί δεν θα είναι μια εύκολη υπόθεση) να επαναφέρουν την ουσία του Κυπριακού μπροστά στις ευρωπαϊκές φιλοδοξίες της Τουρκίας. Δηλαδή, η θετική στάση της Τουρκίας όσον αφορά στο Κυπριακό θα πρέπει να αξιολογηθεί με βάση τη συμπεριφορά της στην εξέλιξη της παρούσας φάσης των συνομιλιών, η οποία και θα πρέπει να βρει τον δρόμο της προς τη συνολική διευθέτηση του πολιτικού προβλήματος της Κύπρου. Όλα τα άλλα περί λιμανιών και πρωτοκόλλων αποτελούν παρακαταθήκες της προηγούμενης διακυβέρνησης που είχαν ως αποτέλεσμα για χρόνια αντί να συζητούμε την ουσία του προβλήματος, να δεχόμαστε κριτική για την απομόνωση των Τουρκοκυπρίων. Μεγάλε Γεώργιε Λιλλήκα...

Ως από μηχανής θεός βρέθηκε μπροστά στον Μιχάλη Ιγνατίου ο Αριστείδης Βικέτος, την περασμένη Τρίτη, έξω από το Χίλτον. Βλέπετε, το λεωφορείο με τους εξ Ελλάδος δημοσιογράφους είχε μερικά λεπτά προηγουμένως αναχωρήσει για τη συνέντευξη Τύπου Χριστόφια-Παπανδρέου στο Προεδρικό Μέγαρο και ο Ιγνατίου δεν το πρόλαβε, έτσι ο Βικέτος του πρόσφερε το ιδανικό μεταφορικό. Την άλλη φορά, Μιχαήλ, να φορέσεις και κράνος.

Μικροπολιτικό παίγνιο

Το περίεργο με την επίσκεψη Παπανδρέου είναι η στάση της κυπριακής κυβέρνησης και κυρίως του Προέδρου Χριστόφια. Από τη μια, μας λέει ότι διαπίστωσε πλήρη σύμπτωση απόψεων με τις θέσεις του Έλληνα πρωθυπουργού και, από την άλλη, αμέσως μετά την αναχώρηση του κ. Παπανδρέου από την Κύπρο, έσπευσε να καθησυχάσει τους συνεταίρους του στην κυβέρνηση στέλνοντάς τους – διά λόγων – μηνύματα. Η κατάσταση περιπλέκεται περαιτέρω, αφού είμαστε σε θέση να γνωρίζουμε ότι στην Εζεκία Παπαϊωάννου έχουν πλήρως κατανοήσει τα μηνύματα που ο Έλληνας πρωθυπουργός μετέφερε κατά την εδώ επίσκεψή του, παρόλο που την Κυριακή στη συνέντευξή του στην «Κ» ο Άντρος Κυπριανού έλεγε όχι σε οδικό χάρτη για την Τουρκία και την Τρίτη συμφωνούσε με τον Γιώργο Παπανδρέου. Από την άλλη, διαπιστώνεται ότι οι θέσεις που εξέφρασε ο κ. Παπανδρέου ταυτίζονται πλήρως με τις θέσεις του ΔΗΣΥ. Άρα τι μένει; Προφανώς η επιλογή Χριστόφια να διατηρήσει στη ζωή ένα μικροπολιτικό παιγνίδι ισορροπιών στο εσωτερικό μέτωπο σε βάρος βεβαίως των κρίσιμων αποφάσεων που θα πρέπει να ληφθούν το αμέσως επόμενο διάστημα.

• • • •

Χωλαίνει η διαφώτιση

Καθώς πλησιάζουν τα άτυπα χρονοδιαγράμματα που έχουν τεθεί από τη διεθνή κοινότητα για το Κυπριακό, πληθαίνουν και τα αρνητικά δημοσιεύματα στον διεθνή τύπο. Ο γνωστός Χιου Ποπ του International Crisis Group είχε τη Δευτέρα άρθρο στην ευρωπαϊκή έκδοση της «Γουόλ Στριτ Τζέρναλ» (και βέβαια και στον διαδικτυακό ιστότοπο της εφημερίδας), ενώ την Τρίτη ακόμη ένα αρνητικό άρθρο, του βετεράνου δημοσιογράφου Η. D. S. Greenway, είχε η ηλεκτρονική έκδοση της εφημερίδας «Νιου Γιορκ Τάιμς». Αν σ' όλα αυτά προσθέσουμε άρθρα και ομιλίες διαφόρων αναλυτών, ακόμη και Τούρκων επισήμων, σε ινστιτούτα και δεξαμενές σκέψης, θα δούμε ότι η τουρκική προπαγάνδα (εμμέσως ή αμέσως) οργιάζει, ενώ εμείς περιοριζόμαστε σε κατόπιν εορτής αντιδράσεις. Δυστυχώς, από τη διάλυση των γραφείων Τύπου επί κυβερνήσεως Τάσσου Παπαδόπουλου, μέχρι σήμερα, η διαφώτιση χωλαίνει. Μπορεί να διατίθενται κάποια χρήματα, εκεί που πάνε όμως, τα αποτελέσματα δεν είναι ορατά. Επιπλέον, δεν αξιοποιούνται επαρκώς οι επισκέψεις Κυπρίων και Ελλήνων επισήμων στην Αμερική, για ομιλίες σε think tanks και συναντήσεις με εκπροσώπους των μεγάλων μέσων ενημέρωσης. Μήπως θα πρέπει το θέμα της διαφώτισης να αντιμετωπιστεί πιο συγκεκριμένα από την κυβέρνηση και τις υπηρεσίες της, με χάραξη πολιτικής και στρατηγικής;

• • • •

Παράπονα ομογενών

Στις ΗΠΑ βρίσκεται ως γνωστόν ο Οικουμενικός Πατριάρχης Βαρθολομαίος και στις αρχές Νοεμβρίου θα έχει υψηλού επιπέδου συναντήσεις στην Ουάσιγκτον με τον πρόεδρο Ομπάμα, τον αντιπρόεδρο Μπάιντεν και την υπουργό Εξωτερικών, Χίλαρι Κλίντον. Χάρη στη σκληρή δουλειά που επιτελεί εδώ και χρόνια η Ομογένεια, αναμένεται από την αμερικανική πολιτική ηγεσία να εκφρασθεί έντονη υποστήριξη στην προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των θρησκευτικών ελευθεριών του Οικουμενικού Πατριαρχείου και στην επαναλειτουργία της Θεολογικής Σχολής της Χάλκης. Μέχρι εδώ όλα καλά. Το ερώτημα είναι, αφού ο Οικουμενικός Πατριάρχης κι οι άνθρωποί του γνωρίζουν ότι στην πρώτη γραμμή του αγώνα στην Ουάσιγκτον βρίσκεται η κυπριακή ομάδα του ελληνικού λόμπι, γιατί από τις επίσημες εκδηλώσεις έχουν αποκλειστεί όλοι οι Κύπριοι (πλην ενός) και στη θέση τους έχουν μπει κάποιοι μεγάλοι δωρητές; Σημαίνοντες Ελληνοκύπριοι των ΗΠΑ μάς διαβίβασαν έντονα παράπονα, μιλώντας για αχαριστία από μέρους των ανθρώπων του Πατριαρχείου, αφού, χάρις στους Κύπριους, σε κάθε συνέδριο της Ελληνοαμερικανικής Κοινότητας στην Ουάσιγκτον προτάσσεται το θέμα του Οικουμενικού Θρόνου, με κίνδυνο να υποβαθμιστεί το Κυπριακό.

• • • •

Έρχεται ο Πέσκιας

Μπορεί ο γ.γ. των Η.Ε. να σκέφτεται αν θα έρθει ή όχι στην Κύπρο στις 5 Νοεμβρίου, όμως τον γράφοντα ποσώς τον απογοητεύει αυτό. Απεναντίας, καλοφαγάδες όντες, μας ενθουσιάζει το γεγονός ότι για τρεις μέρες θα βρίσκεται στη Λευκωσία ο αγαπημένος των γευσιγνωστών της Αθήνας, πολυβραβευμένος σεφ Χριστόφορος Πέσκιας. Κύπριος στην καταγωγή, ο Πέσκιας σπούδασε στο πανεπιστήμιο της Βοστόνης και από το 1991 μεγαλουργεί στην Αθήνα (τώρα στο«Balthazar») και στις 2, 3 και 4 Νοεμβρίου θα σερβίρει τις σπεσιαλιτέ του στο ιταλικό εστιατόριο Cos' Altro στο Mondo στη λεωφόρο Μακαρίου. Κι όποιος πει ότι κάνω διαφήμιση, ας μην έρθει να δοκιμάσει. Η κακία θα του μείνει.

Γράφει **Ο ΙΑΝΟΣ**

Γράφει **Η ΔΡΑΚΟΥΝΑ**

EX - PARTE

Σχολιάστε στο www.kathimerini.com.cy

ESPA (English School Patriots Association)

Οι δυναμικοί γονείς της Αγγλικής Σχολής που ανησυχούν για την ελληνικότητα των τέκνων τους, σε νέες συναρπαστικές περιπέτειες.

Πέρσι απλώς άνοιξαν ιστοσελίδα και ξεσήκωσαν τον βουλευτή των Ελληνόπουλων Νίκο Τορναρίτη να πάει να κάνει έλεγχο στην Αγγλική Σχολή. Φέτος κατέβηκαν οργανωμένα στις εκλογές του Συνδέσμου Γονέων και σάρωσαν όλες τις θέσεις. Του χρόνου ανεπιβεβαίωτες πηγές δηλώνουν ότι θα καταλάβουν όλες τις θέσεις δασκάλων, για να διδάσκουν οι ίδιοι, σε μια τελευταία προσπάθεια να διαφυλάξουν την ελληνικότητα των παιδιών τους.

Η φετινή προσπάθεια έγινε όπως τις δημοσκοπήσεις, μέσω τηλεφωνικών συνεντεύξεων. Πραγματοποιήθηκε και μυστική συνάντηση, για να καθοριστούν τα περαιτέρω οργανωτικά. Είναι πάντως αξιοζήλευτος ο τρόπος οργάνωσης και το ενδιαφέρον που δείχνουν αυτοί οι άνθρωποι για το μάθημα των Θρησκευτικών, τις εθνικές επετείους και τα σύμβολα της πίστης. Από τη σημασία που δίνουν σε αυτά, θα έλεγε κανείς ότι είναι τα σημαντικότερα μαθήματα της μέσης εκπαίδευσης. Μπορεί και να είναι. Αν θα ακολουθήσεις καριέρα ιερέα.

Για χάρη τους πάντως αξίζει να αλλάξει το ρητό: Δείξε μου τον γονιό σου να σου πω ποιος είσαι.

Τα γεγονότα στον Σύνδεσμο Γονέων της Αγγλικής Σχολής αντικατοπτρίζουν κατά κάποιον τρόπο αυτό που συμβαίνει σήμερα στις ελεύθερες περιοχές της Κύπρου. Έχοντας ζήσει για 30 χρόνια χωρίς τους Τουρκοκυπρίους, μερίδα της νέας γενιάς (και της γενιάς που ήταν πολύ μικρή για να θυμάται τη ζωή με τους Τουρκοκυπρίους) δεν μπορούν να καταλάβουν τι θέλουν οι Τουρκοκύπριοι μεταξύ μας. Στην εικονική πραγματικότητα που ζουν, έχουν ξεχάσει ότι οι Τουρκοκύπριοι αποτελούν μέρος της Δημοκρατίας μας, έχουν ξεχάσει ότι οι Τουρκοκύπριοι απλώς ασκούν δικαιώματα που ανέκαθεν είχαν, αλλά δεν ασκούσαν τα χρόνια που τα οδοφράγματα δεν ήταν ανοικτά.

Έχουν ξεχάσει οι «οργανωμένοι» γονείς της Αγγλικής Σχολής ότι η Αγγλική Σχολή δεν είναι ελληνικό ορθόδοξο σχολείο στα πρότυπα της Κλαίρης Αγγελίδου, αλλά χριστιανικό σε χαρακτήρα μόνο (με την ευρεία έννοια του χριστιανισμού, όχι με τις Παναγιούλες και τον δικέφαλο) και μη δογματικό. Όλοι οι μαθητές δικαιούνται διευκολύνσεις ως προς την άσκηση της δικής τους θρησκείας. Είναι γι' αυτόν τον λόγο που το σχολείο τυγχάνει διαχρονικά διεθνούς αναγνώρισης και σεβασμού ως σχολείο μέσης εκπαίδευσης. Όχι διότι οι γονείς των μαθητών οδηγούν SUV και μένουν σε σπίτια των 500 τετραγωνικών μέτρων.

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΧΡΗΣΤΟΥ

Αγγλική Σχολή ή Ελληνική Σχολή με «Φαντασιώσεις αγγλικού σερ»;

Καλό είναι να διευκρινιστεί. Το super duper πανεπιστήμιο που θα κάνει αίτηση η κορούλα σας, δεν θα δει τι δουλειά κάνει ο μπαμπάς της και σε ποιο αποτυχημένο διοικητικό συμβούλιο είναι μέλος, αλλά σε ποιο σχολείο φοίτησε και ποιου επιπέδου είναι αυτό. Επίπεδο δεν είναι μόνο οι επιδόσεις στα μαθηματικά. Είναι και το γενικό κλίμα.

Κάτσε να δεις πώς το λένε στην Κύπρο... περιρρέουσα ατμόσφαιρα!

Η περίπτωση των «οργανωμένων» γονέων θυμίζει και τις πρόσφατες περιπέτειες της ποδοσφαιρικής ομάδας ΑΠΟΕΛ. Έκπληκτοι οι πολυπληθείς ελληνόψυχοι οπαδοί του ανακάλυψαν ότι στις κερκίδες του Τσάμπιονς Λιγκ απαγορεύονται τα συνθήματα πολιτικού περιεχομένου. Αυτά που θεωρούν μερικοί στην Κύπρο ως «αυτονόητα», «πραγματικότητες», «φυσιολογικά», «ιστορικά», «δίκαια» και δεν ξέρω τι άλλο, στη διεθνή αρένα θεωρούνται παραδείγματα ρατσισμού και φανατισμού. Shocking δεν είναι;

Ειλικρινά ελπίζω η Αγγλική Σχολή να μην έχει παρόμοιες περιπέτειες, διότι κάτσε τώρα να εξηγήσεις του ξένου που θα σε αξιολογήσει ότι «δεν είμαι εγώ ρατσιστής, αυτός είναι Τουρκοκύπριος!». Θα δεχτεί το επιχείρημα; Δεν θα το δεχτεί.

Τέλος, πολιτικό ζήτημα δεν είναι να κανονίσεις το half term να συμπίπτει με το Ραμαζάνι, είδος διευκόλυνσης είναι, κυρία μου, μην μπερδεύετε τα μπούτια σας. Πολιτικό ζήτημα γίνεται, όταν τάχα μου θίγονται τα χριστιανόπουλα-μαθητές και θέλουν να πάνε σχολείο εκείνες τις μέρες. Εκτός αν θεωρούν ότι το half term είναι αμετακίνητη ελληνική χριστιανική γιορτή. Της Παναγιάς της Χαλφτερμιώτισσας. Άντε με το καλό και με εκκλησάκι εντός της Σχολής. Βοήθεια μας.

Η Αγγλική Σχολή πάντως (με ή χωρίς δυναμικό Σύνδεσμο Γονέων) λειτουργεί χωρίς πρόβλημα τα τελευταία 109 χρόνια (1900-2009). Από αυτά, μόνο την περίοδο 1974-2003 δεν φοιτούσαν Τουρκοκύπριοι. Δηλαδή, για 29 μόνο χρόνια. Στραβός είναι ο γιαλός ή στραβά αρμενίζετε, κύριοι;

Μόνο οι δικηγόροι (με άδεια) θα λύσουν το Κυπριακό

Σύμφωνα με έναν από τους δικηγόρους (με άδεια) που παρευρίσκονταν στην περιβόητη πια εκπομπή του ΑΝΤ1 Κύπρου (εκεί που προσεχώς θα βλέπω κάθε Δευτέρα και Τρίτη Αίγια Φούξια και τίποτε άλλο), «είναι βασική αρχή κάθε υγιούς δημοκρατικού πολιτεύματος, αλλά και κατοχυρωμένο συνταγματικό δικαίωμα η ελευθερία του λόγου και της έκφρασης».

Αυτό το epiphany μού θυμίζει την περίπτωση του Monsieur Jourdain στον Αρχοντοχωριάτη του Μολιέρου: Έχοντας πληροφορηθεί ότι υπάρχουν δύο ειδών τρόποι έκφρασης, ο πεζός και ο ποιητικός, αντιλαμβάνεται έκπληκτος ότι τόσα χρόνια μιλούσε... πεζά. Έτσι και εγώ. Τόσα χρόνια που κουτσομπολεύω με τις φίλες μου, κάθε φορά που ειρωνεύομαι, απαξιώνω και σαρκάζομαι κάποιον, στην πραγματικότητα ασκώ το συνταγματικό δικαίωμα της «ελευθερίας του λόγου». Σε πολύ ξεχειλωμένη μορφή. Είναι πολύ σημαντικό πάντως ένα άτομο να έχει άδεια ασκήσεως του δικηγορικού επαγγέλματος, για να μπορεί να διαπραγματευτεί το Κυπριακό. Σε αυτό συμφωνώ απόλυτα με τον Robert Kardashian και τον wannabe Lord Denning του κυπριακού δικηγορικού επαγγέλματος. Η ψυχοσύνθεση του δικηγόρου (με άδεια) είναι μοναδική και ανεπανάληπτη.

Μόνο ένα άτομο που πληρωνόταν 125 λίρες μηνιαίως για έναν χρόνο μέχρι να τελειώσει την άσκησή του, μπορεί να εκτιμήσει και να διαπραγματευτεί το Περιουσιακό και τις αποζημιώσεις που θα προκύψουν, διότι ως τρομερά χαμηλά αμειβόμενος έχει αποδείξει ότι τα λεφτά δεν είναι σημαντικά, αλλά η «εμπειρία» – ειδικά η εμπειρία να ψήνεις καφέδες, να κάνεις μικροδουλειές που δεν θέλουν να κάνουν οι άλλοι στο γραφείο και να τρέχεις από πίσω τον δικηγόρο (με άδεια), κουβαλώντας τα χαρτιά τής κάθε υπόθεσης. Μετά την άσκηση βέβαια, όλοι επιδίδονται στο κυνήγι του χρήματος και της δόξας, αλλά αυτό είναι άσχετο.

Μόνο ένα άτομο που ξεροσταλιάζει στο καφενείο των Δικαστηρίων, περιμένοντας πελάτες να του υπογράψουν ένορκες δηλώσεις ή να κολλήσει χαρτόσημα σε αιτήσεις που θέλει να καταχωρήσει ή να πίνει καφέ για δύο ώρες, περιμένοντας να γίνει η δουλειά του, έχει την υπομονή να διαπραγματεύεται με την άλλη πλευρά, χωρίς να χάνει την ψυχραιμία του για την απαράδεκτη καθυστέρηση που παρατηρείται. Η καθυστέρηση για τον δικηγόρο (με άδεια) είναι μέρος του επαγγέλματος.

Μόνο ένα άτομο που ξέρει να παραμυθιάζει τους πελάτες του με υποσχέσεις ολοκληρωτικής νίκης επί των αντιδίκων, για να χάσει μετά θεαματικά και να το παρουσιάσει ως λάθος του συστήματος και των Δικαστηρίων, μπορεί να χειριστεί τα λεπτά επιχειρήματα της διαπραγμάτευσης και της κοινής γνώμης.

Ειδικά τα θέματα Συνταγματικού, Διεθνούς, Ευρωπαϊκού Δικαίου και Δικαίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, μόνο οι δικηγόροι (με άδεια) μπορούν να χειριστούν. Αυτό κάνουν όλη μέρα στα Δικαστήρια. Μιλούν για ανθρώπινα δικαιώματα, μορφές διοίκησης και Διεθνές Δίκαιο. Μόνο για ψηφίσματα του ΟΗΕ ακούς να μιλούν μέσα στις αίθουσες των Δικαστηρίων. Και στο καφενείο δεν αναλύονται οι μεταγραφές των ομάδων ποδοσφαίρου, αλλά τα προτερήματα και τα μειονεκτήματα της ομοσπονδίας.

Τέλος, μόνο ένα άτομο που ξέρει καλά την τέχνη της αναβολής μιας ακρόασης, μπορεί να καθυστερήσει τη λύση του Κυπριακού προβλήματος για 35 χρόνια.

http://drakouna.blogspot.com

Θέμα Πάσκοε και Ούρμπανσικ στον Ομπάμα

Καταγγελίες της γερουσιαστού Ολυμπίας Σνόου εναντίον του βοηθού γ.γ. του ΟΗΕ και του Αμερικανού πρέσβη στη Λευκωσία

ΟΥΑΣΙΓΚΤΟΝ
Του **ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΖΟΥΠΑΝΙΩΤΗ**

Ζήτημα για τη στάση που τηρούν στο Κυπριακό ο πρέσβης των ΗΠΑ στη Λευκωσία, Φρανκ Ούρμπανσικ, κι ο Αμερικανός βοηθός γενικός γραμματέας του ΟΗΕ, Λιν Πάσκοε, εγείρει με επιστολή προς τον πρόεδρο Μπαράκ Ομπάμα η ρεπουμπλικανή γερουσιαστής από το Μέιν, Ολυμπία Σνόου. Παρότι δεν κατονομάζει τους αξιωματούχους, επικαλούμενη τους διαλόγους που περιέχονται σε έγγραφο των Ηνωμένων Εθνών, το οποίο διέρρευσε στον Τύπο, για τη συνάντηση Πάσκοε-Ούρμπανσικ στις 31 Ιουλίου 2009 στη Νέα Υόρκη, η κ. Σνόου επισημαίνει στον πρόεδρο Ομπάμα ότι «Αμερικανοί αξιωματούχοι διορισμένοι στα Ηνωμένα Έθνη και στην Κύπρο ... αναλαμβάνουν δραστηριότητες οι οποίες είναι ασύμβατες με τις αρχές της αμερικανικής εξωτερικής πολιτικής» που έχει διατυπώσει ο Αμερικανός πρόεδρος.

> *«Αναλαμβάνουν δραστηριότητες οι οποίες είναι ασύμβατες με τις αρχές της αμερικανικής εξωτερικής πολιτικής»*

Η επιστολή της κ. Σνόου αποκτά ιδιαίτερη βαρύτητα, αφού η μετριοπαθής ρεπουμπλικανή γερουσιαστής είναι η μοναδική σύμμαχος του προέδρου Ομπάμα για το πέρασμα του καθοριστικής σημασίας σχεδίου του για την ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, από το οποίο κρέμεται σε μεγάλο βαθμό η αξιοπιστία της πολιτικής του.

Η κ. Σνόου τονίζει στην επιστολή της ότι, με βάση το κείμενο του εγγράφου, «οι αξιωματούχοι αυτοί για μια ακόμη φορά χρησιμοποιούν τεχνητά χρονοδιαγράμματα και ασκούν πίεση στους Ελληνοκύπριους να αποδεχθούν τις πολιτικές που προωθούν οι Τούρκοι κι οι Τουρκοκύπριοι, φέρνοντας στη μνήμη την απόπειρα της κυβέρνησης Μπους να τους επιβάλει την αποδοχή του βαθιά ελαττωματικού Σχεδίου Αναν το 2004». Η Ελληνοαμερικανίδα γερουσιαστής υπενθυμίζει στον Ομπάμα την επιστολή που έστειλε στον πρόεδρο Μπους, ως πρόεδρος της υποεπιτροπής Ευρώπης της επιτροπής Εξωτερικών Σχέσεων της Γερουσίας, περιγράφοντας «τις ίδιες πολιτικές που ξανά επιβάλλονται στην κυπριακή κυβέρνηση, ως "απαράδεκτες για δυτικές δημοκρατίες"» και τονίζει:

«Αχρείαστη πίεση προς την κυπριακή κυβέρνηση είναι ανάρμοστη, με δεδομένη την αποτυχία προτέρων αποπειρών για τη δημιουργία ενός πολιτικού χώρου στην Τουρκία για τον πολιτικό φιλελευθερισμό της και την ενσωμάτωσή της στη Δύση. Ατυχώς, από τη στιγμή που οι ΗΠΑ ξεκίνησαν αυτό το μομέντουμ το 2004, η Τουρκία έχει περιορίσει τις κινήσεις στην κατεύθυνση να συμμορφωθεί με τα κριτήρια που έχει θέσει η Ε.Ε., όπως αναφέρει πρόσφατη έκθεση της Ε.Ε.».

Η επιστολή αναφέρει πως, σύμφωνα με δημοσιεύματα, κι ο Τουρκοκύπριος συνομιλητής, Μεχμέτ Αλί Ταλάτ, «έχει απομακρυνθεί από την προώθηση πολιτικών τις οποίες συμφώνησε με τον πρόεδρο της Κύπρου, Δημήτρη Χριστόφια. Και επιπρόσθετα, πρόσφατες εκθέσεις της Επιτροπής Ελσίνκι και της Νομικής Βιβλιοθήκης του Κογκρέσου αποκάλυψαν μία εκτεταμένη σύληση χριστιανικών ναών, όπως και χριστιανικών και εβραϊκών κοιμητηρίων στο ελεγχόμενο από την Τουρκία τμήμα της Κύπρου».

Καταλήγοντας, η Ολυμπία Σνόου ζητά από τον πρόεδρο Ομπάμα όπως «εξετάσει προσεκτικά τις δραστηριότητες διορισμένων από τις ΗΠΑ αξιωματούχων στα Ηνωμένα Έθνη και στην πρεσβεία της Λευκωσίας, για να διασφαλίσει τη συνέπειά τους με τις αρχές εξωτερικής πολιτικής που διατυπώθηκαν με καθαρότητα από την κυβέρνησή σας. Δεν θα πρέπει να επιτρέψουμε την υπονόμευση των προοπτικών επανένωσης της Κύπρου και της σύσφιγξης των δεσμών της Τουρκίας με τη Δύση από αποτυχημένες πολιτικές του παρελθόντος».

Και άλλες αντιδράσεις

Παρεμβάσεις για το ίδιο θέμα έχουν γίνει και προς την υπουργό Εξωτερικών, Χίλαρι Κλίντον, από επιφανή μέλη της επιτροπής Εξωτερικών Υποθέσεων της Βουλής των Αντιπροσώπων, γεγονός που χειροτερεύει την ήδη επισφαλή θέση και του Λιν Πάσκοε, αλλά και του Αμερικανού πρέσβη στη Λευκωσία. Σύμφωνα με πληροφορίες μας, αναμένονται περαιτέρω αντιδράσεις κι από άλλα μέλη της Γερουσίας, τα οποία έγιναν δέκτες σφοδρών παραπόνων από παράγοντες της Ελληνοαμερικανικής Κοινότητας, η οποία ενοχλήθηκε ιδιαίτερα που από το κείμενο των πρακτικών που διέρρευσε στον Τύπο, φαίνεται ότι μεταξύ των θεμάτων που συζήτησαν οι κ. Πάσκοε και Ούρμπανσικ ήταν και η στάση που τηρούν Κυπρο-αμερικανοί παράγοντες.

Σύμφωνα με τα πρακτικά της συνάντησης, «ο κ. Ούρμπανσικ ενημέρωσε τον κ. Πάσκοε για την επικείμενη συνάντησή του με την Ελληνοκυπριακή Διασπορά στη Νέα Υόρκη, όπου θα τους έθετε ωμά το ερώτημα, αν θέλουν να προκαλέσουν πρόβλημα ή να υποστηρίξουν μία λύση δίκαιου διακανονισμού».

Από το ίδιο έγγραφο φαίνεται ότι τους απασχόλησε κι η επίδραση που είχε στη βρετανική κυβέρνηση «το ισχυρό ελληνοκυπριακό ντόπιο σώμα ψηφοφόρων», με αποτέλεσμα, παρότι η κυβέρνηση δηλώνει ότι ασκεί πιέσεις στους Ελληνοκύπριους, να μην κάνει αρκετά.

EPA

Η γερουσιαστής Ολυμπία Σνόου ζητά από τον πρόεδρο Ομπάμα όπως «εξετάσει προσεκτικά τις δραστηριότητες διορισμένων από τις ΗΠΑ αξιωματούχων στα Ηνωμένα Έθνη και στην πρεσβεία της Λευκωσίας».

Μετριοπαθής και δημοφιλής

Κόρη Ελλήνων μεταναστών από τη Σπάρτη και τη Μυτιλήνη, η Ολυμπία Σνόου κατατάσσεται, σύμφωνα με πρόσφατο δημοσίευμα του περιοδικού «Τάιμ», στους δέκα ισχυρότερους γερουσιαστές. Τα παιδικά της χρόνια σημαδεύτηκαν από την απώλεια και των δύο γονιών. Στα εννιά της χρόνια έχασε τον πατέρα της και ένα χρόνο αργότερα τη μητέρα της. Ως αποτέλεσμα, μεγάλωσε στην Ακαδημία Αγίου Βασιλείου, το ορφανοτροφείο της Αρχιεπισκοπής Αμερικής. Οι απόψεις της χαρακτηρίζονται από μετριοπάθεια και στους υποστηρικτές της στο Μέιν συμπεριλαμβάνονται πολλοί δημοκρατικοί ψηφοφόροι. Ήταν η μοναδική ρεπουμπλικανή που συντάχθηκε με τους δημοκρατικούς στην αρμόδια επιτροπή της Γερουσίας, που ενέκρινε με ψήφους 14-10 το σχέδιο υγείας των δημοκρατικών και τώρα που το νομοσχέδιο προωθείται στην ολομέλεια του σώματος, η ψήφος της είναι καθοριστική στο να πιάσουν οι δημοκρατικοί τον μαγικό αριθμό των 60 ψήφων που χρειάζονται, ώστε να αρθούν τα εμπόδια που θα θέσουν οι ρεπουμπλικανοί με στόχο να αποτρέψουν την ψηφοφορία (filibuster). Τους τελευταίους μήνες απολαμβάνει υψηλής δημοτικότητας και οι εμφανίσεις της στα μέσα ενημέρωσης είναι καθημερινές.

BMW EfficientDynamics
Λιγότεροι ρύποι. Μεγαλύτερη οδηγική απόλαυση.

Char. Pilakoutas Ltd
www.bmw.com.cy
The Ultimate Driving Machine

Μη μένετε στα όνειρα.

Τώρα, μπορείτε να τα πραγματοποιήσετε.

Εδώ και 50 χρόνια, εμπιστεύεστε τη **Χαρ. Πηλακούτας Λτδ** για την αγορά δυναμικών και ποιοτικών αυτοκινήτων με τη δυνατότητα να προσφέρουν απόλυτη οδηγική απόλαυση. Σήμερα, ανταμείβουμε την αφοσίωσή σας προσφέροντας εξαιρετικά προνομιακές τιμές.

Μοντέλο	Ισχύουσα Τιμή	Όφελος	Νέα Τιμή
116i (3drs)	20.830 €	4.930 €	15.900 €
116i (5drs)	22.440 €	5.540 €	16.900 €
316i Sedan	30.250 €	8.350 €	21.900 €
320i Sedan	39.400 €	8.300 €	31.100 €
316i Coupe	33.450 €	7.550 €	25.900 €
X3 2.0d	47.700 €	9.800 €	37.900 €

Τα οφέλη όμως, δεν σταματάνε εδώ. Τώρα, όλα τα μοντέλα BMW εφαρμόζουν την πρωτοποριακή τεχνολογία **BMW EfficientDynamics** προσφέροντάς σας μέγιστη απόδοση με χαμηλότερη κατανάλωση καυσίμων. Στις πιο πάνω τιμές περιλαμβάνεται το **Basic Service Inclusive**, που σας προσφέρει service για **5 χρόνια** ή μέχρι τη συμπλήρωση 100,000 χιλιομέτρων, χωρίς κανένα δικό σας κόστος.

Οι προνομιακές τιμές ισχύουν και για άλλα μοντέλα.

Χαρ. Πηλακούτας Λτδ. Παγκύπριος αριθμός: 77 77 16 00

- Οι τιμές ισχύουν και για νέες παραγγελίες - Στις τιμές δεν συμπεριλαμβάνεται το κόστος εγγραφής και η άδεια κυκλοφορίας - Ο εξοπλισμός του βασικού μοντέλου μπορεί να διαφέρει από αυτόν της φωτογραφίας - Οι τιμές ισχύουν για περιορισμένο αριθμό αυτοκινήτων

BMW 116i: Fuel Consumption 5,8 / 6,4 L /100km (combined), CO_2 Emissions 139/152 g/km, **BMW 316i Sedan:** Fuel Consumption 6,3 L /100km (combined) CO_2 Emissions 151g/km, **BMW 320i Sedan:** Fuel Consumption (combined) 6.1 l/100km, CO_2 Emmisions (combined) 146-156 g/km, **BMW 316i Coupé:** Fuel Consumption 5,9 l/100km (combined), CO_2 Emissions 142 g/km, **BMW X3 2.0d:** Fuel Consumption (combined) 6.5 l/100km, CO_2 Emmisions (combined) 172-178 g/km

5 χρόνια "Αξία Ζωής"!

Η **Χαρ. Πηλακούτας Λτδ** και όλος ο κόσμος της Κύπρου, συνεχίζουν μαζί τον αγώνα κατά των ναρκωτικών. Φέτος, για πέμπτη συνεχόμενη χρονιά, οι κοινές προσπάθειες ενώνονται ακόμα πιο αποφασιστικά στον αγώνα για ζωή. Η Χαρ. Πηλακούτας Λτδ προσφέρει και φέτος ένα BMW 316i για την κλήρωση του Συνδέσμου Φίλων της Αγίας Σκέπης.

Όλα τα έσοδα θα διατεθούν στον Σύνδεσμο Φίλων Αγίας Σκέπης.

Η Τουρκία έχει περιθώριο μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου

Η Κομισιόν όφειλε να καταγράψει τις κυρώσεις που προβλέπονται για την Άγκυρα τονίζει ο Γερμανός ευρωβουλευτής Έλμαρ Μπροκ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ

«Στο παρόν τουλάχιστον στάδιο η πλήρης ένταξη της Τουρκίας δεν φαντάζει δυνατή. Θα πρέπει ωστόσο να βρεθούν τρόποι που να επιτρέπουν στην Τουρκία να διατηρήσει την ευρωπαϊκή της προοπτική», τονίζει σε συνέντευξη στην «Κ» ο Γερμανός ευρωβουλευτής Έλμαρ Μπροκ.

Συνέντευξη στον **ΑΝΤΩΝΗ ΠΟΛΥΔΩΡΟΥ**

Δεν μπορεί να υπάρξει νέος οδικός χάρτης για την Τουρκία, όπως υπογραμμίζει ο Γερμανός ευρωβουλευτής Έλμαρ Μπροκ, από τις μεγαλύτερες φυσιογνωμίες του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Ο βουλευτής του Ευρωπαϊκού Λαϊκού Κόμματος, ο οποίος βρίσκεται στα ευρωπαϊκά έδρανα από το 1980, τονίζει ότι στην πρόσφατη έκθεση προόδου η Κομισιόν θα έπρεπε να είχε καταστήσει σαφές στην Τουρκία ότι θα πρέπει μέχρι το τέλος του 2009 να υλοποιήσει το Πρωτόκολλο της Άγκυρας. «Υπάρχει το μπλοκάρισμα οκτώ κεφαλαίων, αριθμός που δεν αποκλείεται, αναλόγως και της στάσης της Τουρκίας, να αυξηθεί. Άρα, επιπτώσεις για την Τουρκία ήδη υπάρχουν», τονίζει σε συνέντευξή του στην «Κ».

Αυτήν τη στιγμή η Τουρκία στρατηγικά είναι ακόμη πιο σημαντική για την Ευρώπη απ' ότι την περίοδο του Ψυχρού Πολέμου

-Την περασμένη βδομάδα είχαμε την αξιολόγηση της ενταξιακής πορείας της Τουρκίας από την Κομισιόν, η οποία προτρέπει την Τουρκία να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις της, όσον αφορά την υιοθέτηση του Πρωτοκόλλου της Άγκυρας και τη βελτίωση των σχέσεών της με την Κυπριακή Δημοκρατία. Δεν υπάρχει όμως ούτε αυτήν τη φορά αναφορά σε ενδεχόμενες επιπτώσεις που θα πρέπει να έχει η Τουρκία, σε περίπτωση που και πάλι δεν ανταποκριθεί στις δεσμεύσεις που ανέλαβε. Τι κάνει την Ε.Ε. να πιστεύει ότι αυτήν τη φορά οι απλές προτροπές προς την Άγκυρα θα έχουν ουσιαστικό αποτέλεσμα;

Θα πρέπει να πούμε καταρχήν ότι η έκθεση της Επιτροπής είναι ιδιαίτερα επικριτική για την Τουρκία. Διαπιστώνεται ότι συνεχίζουν να υφίστανται προβλήματα, όσον αφορά την ελευθερία έκφρασης και του Τύπου, τις θρησκευτικές ελευθερίες, τα δικαιώματα των μειονοτήτων. Θα συμφωνήσω όμως με την παρατήρησή σας, ότι η Επιτροπή θα έπρεπε στην έκθεσή της να είχε καταστήσει σαφές στην Τουρκία ότι θα πρέπει μέχρι το τέλος του 2009 να υλοποιήσει το Πρωτόκολλο της Άγκυρας. Θα ήθελα επίσης να ακούσω από την Επιτροπή ότι δεν μπορεί να υπάρξει νέος οδικός χάρτης για την Άγκυρα, ώστε να συμμορφωθεί με τις δεσμεύσεις που ανέλαβε, αλλά και ποιες θα είναι οι κυρώσεις σε περίπτωση που και πάλι δεν ανταποκριθεί στα συμφωνηθέντα. Υπάρχει όμως το μπλοκάρισμα οκτώ κεφαλαίων, αριθμός που δεν αποκλείεται, αναλόγως και της στάσης της Τουρκίας, να αυξηθεί. Άρα, επιπτώσεις για την Τουρκία ήδη υπάρχουν.

-Το τελευταίο διάστημα αυξάνονται οι αναφορές Ευρωπαίων αξιωματούχων που αντιτίθενται στην ευρωπαϊκή προοπτική της Τουρκίας, ενώ όλο και πιο έντονα συζητείται το ενδεχόμενο προνομιακής σχέσης ως εναλλακτική της πλήρους ένταξης. Πόσο υποβοηθητικά θεωρείτε τα σενάρια αυτά στην προσπάθεια της Τουρκίας για εκδημοκρατικοποίηση αλλά και επίλυση των διαπεριφερειακών της διαφορών, συμπεριλαμβανομένου και του Κυπριακού;

Κοιτάξτε, πρώτα θα πρέπει να δούμε κατά πόσον η Τουρκία πληροί τις προϋποθέσεις, ώστε να ενταχθεί στην Ε.Ε., αλλά και αν η ίδια η Ε.Ε. είναι έτοιμη να δεχθεί την Τουρκία στους κόλπους της, χωρίς αυτό να την καθιστά αναποτελεσματική. Θα πρέπει να πω ότι σε θέματα όπως ανθρώπινα δικαιώματα, κράτος δικαίου δεν έχει υπάρξει από πλευράς Τουρκίας ουσιαστική πρόοδος. Έχουμε το Αρμενικό, την άρνηση της Τουρκίας να ανοίξει τα λιμάνια και τα αεροδρόμιά της σε κυπριακά αεροπλάνα και σκάφη. Η προοπτική ένταξης δεν μπορεί να είναι αποτελεσματική με τη χορήγηση λευκής επιταγής, αλλά μόνο όταν αυτή λειτουργεί ως καταλύτης για επίτευξη ουσιαστικής προόδου. Αυτό πρέπει να αφορά και την Τουρκία. Είναι γεγονός ότι στο παρόν τουλάχιστον στάδιο η πλήρης ένταξη δεν φαντάζει δυνατή. Θα πρέπει ωστόσο να βρεθούν τρόποι που να επιτρέπουν στην Τουρκία να διατηρήσει την ευρωπαϊκή της προοπτική. Κι αυτό διότι η Τουρκία είναι αυτήν τη στιγμή στρατηγικά ακόμη πιο σημαντική για την Ευρώπη απ' ότι την περίοδο του Ψυχρού Πολέμου. Μια από τις επιλογές είναι και αυτή της προνομιακής σχέσης.

-Έχετε όμως οποιεσδήποτε ενδείξεις ότι η Τουρκία είναι έτοιμη να συζητήσει μια τέτοια προοπτική;

Το κρίσιμο ερώτημα, στο οποίο θα πρέπει η Ε.Ε. και Τουρκία να απαντήσουν, είναι τι είναι εφικτό τη δεδομένη στιγμή και τι κάνουμε, ώστε τα αποτελέσματα της παρούσας συνεργασίας να είναι αισθητά στους πολίτες της χώρας. Τι κάνουμε, δηλαδή, όσον αφορά την εκδημοκρατικοποίηση της χώρας, τα ανθρώπινα δικαιώματα, το κράτος δικαίου. Αν για διάφορους λόγους η πλήρης ένταξη δεν είναι εφικτή, τότε θα πρέπει οι δύο πλευρές να διαμορφώσουν ένα πλαίσιο συνεργασίας, από το οποίο θα μπορούν και οι δύο να επωφεληθούν, όπως είχε γίνει στο παρελθόν με τη Νορβηγία, τη Σουηδία, τη Φινλανδία και την Αυστρία και τη συνεργασία τους με την Ένωση ως μέρος της Ευρωπαϊκής Ζώνης Ελευθέρων Συναλλαγών (EFTA). Μπορεί η Τουρκία, όπως και η Ελβετία, χωρίς να είναι μέλος της Ε.Ε. να έχει οφέλη, συμμετέχοντας π.χ. στην ενιαία αγορά, το Σένγκεν, ώστε να βεβαιωθούμε ότι θα παραμένει κοντά στην Ευρώπη. Αν σε 20-30 χρόνια έχουμε σημαντική βελτίωση στους τομείς που έχω αναφερθεί ή αν η Ε.Ε. είναι καλύτερα προετοιμασμένη να δεχθεί στους κόλπους της την Τουρκία, τότε μπορούμε να δούμε και θέμα πλήρους ένταξης. Μέχρι τότε όμως δεν σημαίνει ότι οι σχέσεις θα πρέπει να παραμείνουν στάσιμες ούτε οι πόρτες της Ε.Ε. για την Τουρκία θα πρέπει να κλείσουν.

Ο βετεράνος των ειδικών αποστολών

Άνθρωπος με ισχυρή επιρροή στο Ευρωπαϊκό Λαϊκό Κόμμα, ο Έλμαρ Μπροκ εκπροσώπησε το Ευρωκοινοβούλιο στις διακυβερνητικές διασκέψεις για τις Συνθήκες του Μάαστριχτ (1996/7), της Νίκαιας (2000) και στο Συνέδριο για τη Συνταγματική Συνθήκη της Λισαβόνας (2003/4), όπου είχε ψηφιστεί μάλιστα ως «Mr. Convention» από μέλη της διάσκεψης, ακαδημαϊκούς και δημοσιογράφους. Διετέλεσε μέχρι πρόσφατα πρόεδρος της Επιτροπής Εξωτερικών Υποθέσεων του Ευρωκοινοβουλίου, ενώ είναι πρόεδρος στην αντιπροσωπεία του Κοινοβουλίου για τις σχέσεις με τις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής. Είναι επίσης αναπληρωτής αντιπρόσωπος στη Μικτή Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ε.Ε.-Τουρκίας και στην αντιπροσωπεία για τις σχέσεις με την Κοινοβουλευτική Συνέλευση του ΝΑΤΟ.

Η αξία της Συνθήκης

-Το τελευταίο διάστημα ακούμε όλο και περισσότερο αριθμό ευρωπαίων αξιωματούχων να αναφέρονται στην αναγκαιότητα υιοθέτησης της Μεταρρυθμιστικής Συνθήκης ώστε να μπορέσει η διευρυμένη Ε.Ε. να ανταποκριθεί στις νέες προκλήσεις. Η σημαντικότερη διεύρυνση έγινε πριν πέντε χρόνια και θα μπορούσε κάποιος να ισχυριστεί ότι η Ε.Ε. συνέχισε να λειτουργεί με το υφιστάμενο πλαίσιο (της Νίκαιας) σε σχετικά ικανοποιητικό βαθμό. Πόσο σημαντική θεωρείτε ότι είναι τελικά η Συνθήκη της Λισαβόνας;

Δεν θα συμφωνήσω ότι η λειτουργία της Ευρώπης αυτό το διάστημα υπήρξε ικανοποιητική. Είχαμε αρκετά προβλήματα, κυρίως σε θέματα εξωτερικής πολιτικής. Με την υιοθέτηση της Μεταρρυθμιστικής Συνθήκης θεωρώ ότι η Ε.Ε. θα μπορέσει να ανταποκριθεί σε μεγαλύτερο βαθμό στις προκλήσεις που καλείται να αντιμετωπίσει σε τομείς όπως η ενέργεια, το περιβάλλον, η ασφάλεια και η μετανάστευση. Βλέπουμε τα προβλήματα που η Μεσόγειος αντιμετωπίζει στο συγκεκριμένο θέμα. Η λήψη αποφάσεων με πλειοψηφία θα επεκταθεί σε θέματα του τρίτου πυλώνα, κάτι ιδιαίτερα σημαντικό μετά τη διεύρυνση, γιατί αντιλαμβάνεστε πόσο δύσκολο είναι να υπάρξει ομοφωνία σε μια Ευρώπη των «27». Θα έχουμε επίσης τη θέσπιση του μόνιμου Προέδρου, ώστε να υπάρχει μια συνέχεια στην ατζέντα των Ευρωπαϊκών Συμβουλίων, κάτι που δεν μπορεί να επιτευχθεί με το παρόν σύστημα της εναλλασσόμενης προεδρίας, καθώς και τη δημιουργία θέσης ύπατου εκπροσώπου της Ε.Ε. για τις Εξωτερικές Σχέσεις και την Πολιτική Ασφάλειας, που αποτελεί συγχώνευση του νυν ύπατου εκπροσώπου (θέση που κατέχει ο Χαβιέρ Σολάνα) και του επιτρόπου Εξωτερικών Υποθέσεων και ο οποίος θα συμμετέχει στην Επιτροπή, της οποίας θα αποτελεί έναν εκ των αντιπροέδρων. Πιο σημαντικό απ' όλα όμως θεωρώ το γεγονός ότι με τη συγκεκριμένη Συνθήκη η Ε.Ε. καθίσταται πιο δημοκρατική, μέσω της αναβάθμισης του ρόλου τόσο του Ευρωκοινοβουλίου όσο και των Εθνικών Κοινοβουλίων – στα οποία για πρώτη φορά δίδεται η δυνατότητα να αμφισβητούν ευρωπαϊκές νομοθεσίες, αν θεωρούν ότι αυτές αντιβαίνουν στην αρχή της επικουρικότητας.

-Δεν θεωρείτε όμως ότι ο τρόπος με τον οποίο οι κυβερνήσεις (πλην της Ιρλανδίας) επέλεξαν να επικυρώσουν τη Συνθήκη – και αφού αυτή είχε πρώτα απορριφθεί από τους πολίτες της Γαλλίας και Ολλανδίας – αναιρεί κατά κάποιον τρόπο τη δεδηλωμένη πρόθεσή της για ενεργότερη συμμετοχή των πολιτών στη λήψη αποφάσεων; Τι μήνυμα δηλαδή στέλνει η Ευρώπη, όταν λέει θέλουμε μια Ε.Ε. πιο δημοκρατική, θέλουμε τον κόσμο να έχει λόγο και ρόλο στο τι διαδραματίζεται εντός της Ευρώπης, αλλά, όταν οι απόψεις μας δεν συμπίπτουν, εμείς αποφασίζουμε;

Πρώτα απ' όλα θα πρέπει να πούμε ότι είχαμε αρκετά δημοψηφίσματα στο παρελθόν. Δημοψηφίσματα με θετικό μάλιστα αποτέλεσμα είχαμε και τώρα για τη Συνθήκη της Λισαβόνας – σε Ισπανία και Λουξεμβούργο. Δεύτερο, θα πρέπει να επισημάνουμε ότι τα αρνητικά αποτελέσματα στα δημοψηφίσματα δεν ήταν τόσο αποτέλεσμα διαφωνίας των πολιτών με τις πρόνοιες των Συνθηκών, αλλά περισσότερο είχαν να κάνουν με τη δημοτικότητα των κυβερνήσεων τη συγκεκριμένη στιγμή. Και τρίτο, βρισκόμαστε σε μία ιδιαίτερα δύσκολη θέση. Μπορούμε να προχωρήσουμε σε αλλαγές, όσον αφορά το πρωτογενές δίκαιο, μόνο με την ομόφωνη απόφαση των 27 κρατών-μελών. Αυτό καθιστά την επίτευξη προόδου πολύ δύσκολη. Είναι γι' αυτό που θα πρέπει να διασφαλίσουμε ότι είτε με δημοψηφίσματα είτε μέσω επικύρωσης από τα εθνικά συμβούλια, μια απολύτως δημοκρατική θα πρέπει να πω διαδικασία, η Συνθήκη θα υιοθετηθεί, ώστε να μπορέσει η Ε.Ε. να λειτουργήσει με τρόπο αποτελεσματικό και να αποκτήσει τον ρόλο που της αρμόζει.

-Ωστόσο, σε αυτή της την προσπάθεια η Ε.Ε. φαίνεται να έχει ως αντίπαλο τους πολίτες της. Είχαμε τα αποτυχημένα δημοψηφίσματα για τις Συνθήκες του Μάαστριχτ και Νίκαιας σε Δανία και Ιρλανδία, μετά την καταψήφιση της Λισαβόνας σε Γαλλία και Ολλανδία, τώρα της Μεταρρυθμιστικής Συνθήκης από την Ιρλανδία και πάλι. Νωρίτερα, φέτος, είχαμε νέο αρνητικό ρεκόρ προσέλευσης στις ευρωεκλογές. Μήπως τελικά το πρόβλημα είναι και η ίδια η Ευρώπη; Επικοινωνεί σωστά με τους πολίτες της;

Είναι συνδυασμός και των δύο. Κάθε δημοψήφισμα χρησιμοποιείται από τους πολίτες ως ευκαιρία να σταλούν μηνύματα στις εθνικές κυβερνήσεις και πολλές φορές δεν έχει τίποτα να κάνει με την ίδια την Ευρώπη. Αν δούμε το όχι των Ιρλανδών, το οποίο υποκινήθηκε από συγκεκριμένη μερίδα του πολιτικού κόσμου, τα ζητήματα στα οποία εστίασαν οι εκστρατείες δεν είχαν να κάνουν με την πορεία της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης. Όπως και το όχι των Γάλλων που είχε να κάνει κυρίως με την ένταξη ή όχι της Τουρκίας και όχι κατ' εξοχήν με τις διάφορες πρόνοιες της Συνταγματικής Συνθήκης. Τα ζητήματα, δηλαδή, στα οποία απάντησαν οι πολίτες ήταν εντελώς διαφορετικά από αυτά στα οποία είχαν κληθεί να απαντήσουν. Είναι γι' αυτό που θεωρώ άδικο η Ευρώπη να χρεώνεται το κάθε αρνητικό αποτέλεσμα. Είναι όμως, συμφωνώ, και θέμα επικοινωνίας. Έχουμε αποτύχει να προσεγγίσουμε τον κόσμο με τρόπο που θα είναι κατανοητός. Η Ε.Ε. έχει επανενώσει την Ευρώπη, ήταν καταλυτική στη διατήρηση της ειρήνης για 60 τόσα χρόνια και εμείς οι πολιτικοί εμφανιζόμαστε ανήμποροι να εξηγήσουμε στον κόσμο, μετά από τέτοιες επιτυχίες, ότι οι προκλήσεις του μέλλοντος μπορούν να αντιμετωπιστούν μόνο μέσα από τη συνεργασία στην Ε.Ε. Η τρομοκρατία, η ενέργεια, το περιβάλλον είναι θέματα που κανένα κράτος δεν μπορεί πλέον να επιλύσει από μόνο του. Χρειάζεται ενημέρωση, ώστε να πειστεί ο κόσμος για τη σημασία της Ευρώπης.

-Πριν τις εκλογές στις ΗΠΑ, αφήσατε σαφώς να διαφανεί η προτίμησή σας για τον Μπαράκ Ομπάμα. Υπάρχει η εντύπωση ότι το τελευταίο διάστημα είχε υπάρξει μια επιδείνωση των σχέσεων Ε.Ε.-ΗΠΑ. Βλέπετε να έχει αλλάξει κάτι με την εκλογή Ομπάμα; Πώς απαντάτε σε αυτούς που δηλώνουν ότι έχει αποτύχει να ανταποκριθεί στις δεσμεύσεις που ανέλαβε, όπως για παράδειγμα το κλείσιμο των φυλακών στο Γκουαντάναμο;

Το Γκουαντάναμο είναι μια ιδιαίτερα δύσκολη περίπτωση, λόγω των νομικών και πρακτικών παραμέτρων που έχει. Την ίδια στιγμή θα πρέπει να πούμε ότι οι ευρωπαϊκές χώρες, συμπεριλαμβανομένης και της δικής μου, δεν έχουν υπάρξει και ιδιαίτερα βοηθητικές στο θέμα αυτό. Θα πρέπει να περιμένουμε να κρίνουμε τον Πρόεδρο Ομπάμα με τη λήξη της θητείας του σε τρία χρόνια. Το να ζητείται από τον Ομπάμα να λύσει μέσα σε διάστημα εννέα μηνών προβλήματα που προϋπήρχαν για δεκαετίες και κανένας από τους προηγούμενους Προέδρους των ΗΠΑ δεν κατάφεραν να επιλύσουν, όπως το Μεσανατολικό και το σύστημα υγείας, είναι κάπως άδικο. Αυτό που μπορώ να πω είναι ότι ο νέος Πρόεδρος δείχνει να έχει τη διάθεση να αλλάξει κάποια πράγματα, και αυτό είναι θετικό.

Κόβει μισθούς και... γένια ιερωμένων

Ο Αρχιεπίσκοπος αξιώνει απολογία από τους ιερείς και μοναχούς για τα επεισόδια στην Πάφο, διαφορετικά θα τους αποπέμψει

Του **ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΤΟΜΑΡΑ**

Σε πονοκέφαλο για τον Αρχιεπίσκοπο εξελίχθηκε ένα σημαντικό γεγονός για την Ορθοδοξία, την Εκκλησία της Κύπρου, αλλά και για τον ίδιο προσωπικά. Οι αντιδράσεις Κυπρίων μοναχών και ιερέων στον διάλογο μεταξύ Ορθοδόξων και Ρωμαιοκαθολικών που διεξήχθη στην Πάφο, πήραν τέτοιες διαστάσεις, σε βαθμό που θεωρείται δύσκολο το κλείσιμο του θέματος χωρίς συνέπειες. Ο Αρχιεπίσκοπος θεωρεί ότι το θέμα που δημιουργήθηκε έβλαψε την εικόνα που επιδίωξε να κτίσει, όταν πριν από δύο χρόνια απηύθυνε την πρόσκληση για διεξαγωγή της 11ης συνάντησης της Μικτής Επιτροπής Θεολογικού Διαλόγου (ΜΕΘΔ) Ορθοδόξων και Καθολικών επί κυπριακού εδάφους.

Οι αντιδράσεις έχουν φέρει σε δεινή θέση ιερείς και μοναχούς, οι οποίοι αντιμετωπίζουν πλέον τον κίνδυνο να τεθούν εκτός Εκκλησίας. Ευθύνες ο Μακαριότατος αποδίδει και στους Μητροπολίτες, στων οποίων την περιφέρεια υπηρετούν οι ιερείς, αλλά και στον ηγούμενο της Μονής Σταυροβουνίου, Αρχιμανδρίτη Αθανάσιο, απ' όπου προέρχονται οι μοναχοί. Τα γεγονότα που προκάλεσαν την ένταση είχαν ως αφετηρία την έναρξη της συνάντησης της ΜΕΘΔ σε ξενοδοχείο της Πάφου το Σάββατο 17 Οκτωβρίου. Παρά την έντονη αντίδραση του Αρχιεπισκόπου Χρυσοστόμου Β', οι ιερείς και μοναχοί συνέχισαν να εκδηλώνουν την αντίθεσή τους στη σύναξη της Πάφου με αποκορύφωμα τη γνωστή επέμβαση της Αστυνομίας την περασμένη Τρίτη και τη σύλληψη ιερέων και μοναχών.

Την ώρα που η Αστυνομία δεχόταν νέα πυρά για τις εικόνες απείρου κάλλους, με αστυνομικούς να σέρνουν από τα μαλλιά τον μοναχό της Ιεράς Μονής Σταυροβουνίου Ιλαρίωνα, ο Αρχιεπίσκοπος επικροτούσε την αστυνομική αντίδραση. Σύμφωνα με έγκυρες πληροφορίες της «Κ», την προηγουμένη είχε επικοινωνήσει με τον αρχηγό της Αστυνομίας αλλά και με τον γενικό εισαγγελέα, από τους οποίους ζήτησε την επιβολή της τάξης. «Εγώ είχα πει στην Αστυνομία, εάν δεν τους βγάλουν, τότε θα πάρω τον νόμο στα χέρια μου και θα τους βγάλω εγώ έξω. Δεν μπορούμε εν ονόματι της δημοκρατίας να δημιουργούμε οχλοκρατία. Και ήμουν υπέρ να χρησιμοποιήσει και βία η Αστυνομία, εάν δεν βγαίνουν με το καλό, να βγουν βιαίως. Και ακόμα έπρεπε να πέσουν και μερικά χαστούκια», δήλωσε σχετικά στην «Κ» ο Αρχιεπίσκοπος. Από την πλευρά της Εκκλησίας υποστηρίζεται ότι ιερείς, μοναχοί και λαϊκοί κατέλαβαν το εκκλησάκι του Αγίου Γεωργίου στην Πάφο, εμποδίζοντας και Καθολικούς να εισέλθουν σε αυτό.

Ο Αρχιεπίσκοπος παραδέχεται ότι ο ίδιος ζήτησε από την Αστυνομία τη χρήση βίας για την απομάκρυνση των ιερωμένων που διαμαρτύρονται για τον διάλογο μεταξύ Ορθοδόξων και Καθολικών.

«Δεν θα πληρωθούν»

Το γεγονός αυτό φαίνεται ότι ήταν η σταγόνα που ξεχείλισε το ποτήρι της οργής του Αρχιεπισκόπου, ο οποίος δεν

Ευθύνες και στους οικείους Μητροπολίτες, το θέμα θα τεθεί στην Ιερά Σύνοδο

φαίνεται διατεθειμένος να δώσει τόπο στην οργή. Ζητήσαμε από τον ίδιο να μας πει τι προτίθεται να πράξει με τους ιερείς και μοναχούς διαδηλωτές. Μας αποκάλυψε τι είπε στον Μητροπολίτη Τριμυθούντος Βαρνάβα, από την περιφέρεια του οποίου προέρχονται οι ιερείς: «Αν ζητήσουν ειλικρινή συγγνώμη, αν παραδεχθούν ότι έκαναν λάθος και δηλώσουν ότι δεν θα το ξανακάνουν, εγώ θα τους συγχωρέσω. Η τιμωρία είναι για να διορθωθούν, δεν είναι γιατί τους μισώ. Μέχρι τώρα δεν προσήλθε κανείς. Σίγουρα στο τέλος του μηνός δεν θα πληρωθούν».

Τα μέτρα δεν σταματούν όμως εδώ. Η συμπεριφορά των κληρικών θα τεθεί ενώπιον της Συνόδου, με τον Αρχιεπίσκοπο να εισηγείται ακόμα και την απομάκρυνσή τους από την Εκκλησία. Μέτρα θα ληφθούν και κατά των μοναχών της Ιεράς Μονής Σταυροβουνίου. Ο Μακαριότατος σε αυτό το σημείο φρόντισε να αφήσει εκτός τον ηγούμενο της Μονής, Αρχιμανδρίτη Αθανάσιο, χαρακτηρίζοντας καταξιωμένη την πορεία του στην Εκκλησία. «Αλλά δεν θα αφήσω τους μοναχούς να κάνουν ό,τι θέλουν. Σίγουρα δεν πήγαν με την ευλογία του ηγουμένου, είμαι σίγουρος. Εκεί που θα εστιάσω το όλο θέμα είναι αν του έχει ξεφύγει ο έλεγχος». Θέμα από τον Αρχιεπίσκοπο τίθεται και για δύο μέλη της Συνόδου. Τους Μητροπολίτες Κιτίου Χρυσόστομο και Τριμυθούντος Βαρνάβα, ιερείς των οποίων μετείχαν στις εκδηλώσεις. «Σίγουρα φέρουν ευθύνες και οι δύο Μητροπολίτες. Αυτά θα τα πούμε στη Σύνοδο», σημείωσε με νόημα.

Από πλευράς Μητροπολίτη Βαρνάβα δεν υπήρξε επίσημη αντίδραση. Αυτό το οποίο μας έλεγαν έγκυρες εκκλησιαστικές πηγές ήταν ότι το πρώην μέλος της αδελφότητας της Ιεράς Μονής Σταυροβουνίου θα δώσει τις απαραίτητες διευκρινίσεις εντός της Ιεράς Συνόδου. Ωστόσο, οι ίδιες πηγές έλεγαν στην «Κ» ότι η νεοσυσταθείσα Μητρόπολη Τριμυθούντος καθώς και ο Μητροπολίτης ουδεμία σχέση είχαν με την παρουσία των ιερέων στην Πάφο, αφήνοντας να νοηθεί ότι οι εν λόγω ιερείς συμμετείχαν στις εκδηλώσεις διαμαρτυρίας χωρίς την ευλογία του Μητροπολίτη Βαρνάβα. Από πλευράς του Μητροπολίτη Κιτίου Χρυσοστόμου, ο οποίος την περίοδο του θεολογικού διαλόγου στην Πάφο απουσίαζε στο εξωτερικό, αυτό που μας ελέχθη είναι ότι από μια πρώτη έρευνα δεν προκύπτει ότι ιερείς της Μητροπόλεως συμμετείχαν στις εκδηλώσεις διαμαρτυρίας. Σε ό,τι αφορά τους μοναχούς της Μονής Σταυροβουνίου, ο Μητροπολίτης Κιτίου ξεκαθάρισε στην «Κ» ότι θα πράξει τα δέοντα, εφόσον τύχει επίσημης ενημέρωσης για τα γεγονότα, τόσο από τον Αρχιεπίσκοπο και τον Μητροπολίτη Πάφου, όσο και από την Αστυνομία.

Τα παπικά πρωτεία

Στις εκδηλώσεις της Πάφου πρωτοστάτησε το Παγκύπριο Χριστιανικό Ορθόδοξο Κίνημα (ΠΑΧΟΚ), το οποίο αντιτίθεται σε κάθε μορφής διάλογο επαναπροσέγγισης Ανατολικής και Δυτικής Εκκλησίας. Τα μέλη της συγκεκριμένης οργάνωσης, με τη συμμετοχή και θεολόγων και άλλων προσώπων από την Ελλάδα, πιστεύουν ότι μέσα από τον διάλογο το Βατικανό επιδιώκει να επιβάλει τα παπικά πρωτεία. Για τα γεγονότα της περασμένης Τρίτης υποστηρίζεται ότι η Αστυνομία, με τη συνοδεία του Μητροπολίτη Πάφου Γεώργιου, εισήλθε στο εκκλησάκι του Αγίου Γεωργίου και τους εκδίωξε κακήν κακώς την ώρα που τελούσαν ακολουθία. Επί της ουσίας της συνάντησης, δεν ολοκληρώθηκε τελικά η εξέταση του βασικού θέματος, που ήταν «Ο ρόλος του επισκόπου Ρώμης εν τη κοινωνία όλων των Εκκλησιών». Η νέα συνάντηση της ΜΕΘΔ, η 12η, θα πραγματοποιηθεί τον Σεπτέμβριο του 2010 στη Βιέννη.

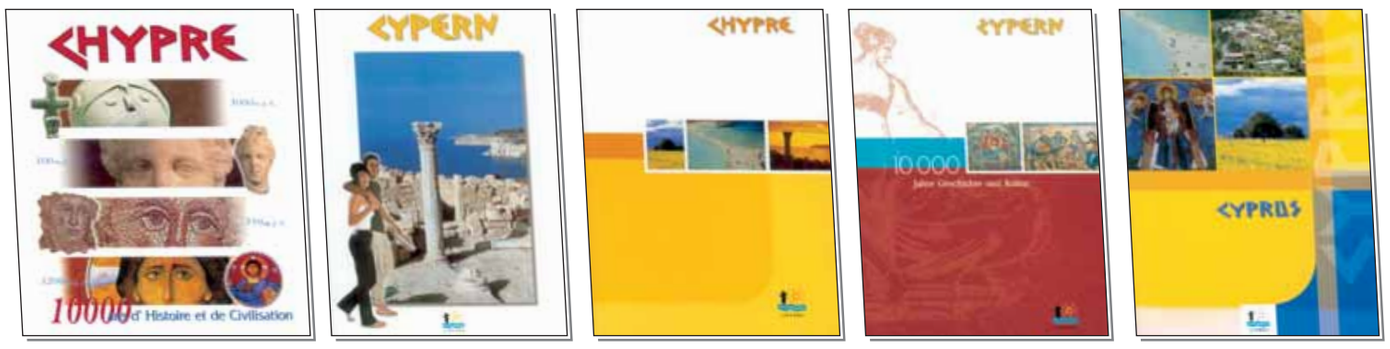

Δείγμα των πολυδάπανων εντύπων που οι αρμόδιοι του ΚΟΤ αντί να αξιοποιήσουν, άφησαν να γίνουν σκουπίδια.

Εκδόσεις στην ελληνική, αγγλική, γαλλική πεταμένα στις αποθήκες του ΚΟΤ στα Λατσιά.

«Κότα με τα χρυσά αυγά» δεν είναι πλέον ο τουρισμός αλλά οι εκδόσεις του ΚΟΤ που καταλήγουν στα άχρηστα.

Έντυπα κάθε λογής και σε κάθε γλώσσα παίρνουν το δρόμο για ανακύκλωση.

Στα άχρηστα οι καμπάνιες του ΚΟΤ

Στον αέρα τα λεφτά των φορολογουμένων για εκτυπώσεις εντύπων, που καταλήγουν σε αποθήκες και παίρνουν τον δρόμο για την ανακύκλωση

Του **ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΤΟΜΑΡΑ**

Εν μέσω οικονομικής περισυλλογής, συνέπεια της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης, αλλά και κυβερνητικών νουθεσιών για αυτοσυγκράτηση στις κρατικές δαπάνες, «παλέττες» ευρώ ωπου δαπανήθηκαν τα τελευταία χρόνια για τη διαφημιστική καμπάνια του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού (ΚΟΤ) σε έντυπο υλικό, θα καταλήξουν... στην ανακύκλωση.

Τα όσα τραγελαφικά φέρνει στην επιφάνεια η έρευνα που διεξάγει εδώ και καιρό η «Κ», αγγίζουν τα όρια της διασπάθισης δημοσίου χρήματος. Κι αυτό διότι τα επιχειρήματα που προβάλλονται είναι επιεικώς αβάσιμα. Όπως για παράδειγμα η δικαιολογία ότι στα έντυπα περιέχονται στοιχεία

Ως δικαιολογία προβάλλεται το επιχείρημα ότι τα στοιχεία που περιέχονται στα έντυπα είναι ξεπερασμένα

που δεν ευσταθούν πλέον. Κι αν δεχθούμε ως βάσιμο το επιχείρημα ότι όντως οι τιμές που αναγράφονται σε λίρες είναι εκ των πραγμάτων... μπαγιάτικες, μπορούμε να υποβάλουμε προς τους αρμοδίους του ΚΟΤ την εξής ερώτηση: Δεν γνώριζαν ότι η Κύπρος θα υιοθετούσε το ευρώ; Η απάντηση είναι μάλλον καταφατική. Αφού λοιπόν γνώριζαν ότι η Κύπρος θα άλλαζε νόμισμα, τότε γιατί δόθηκαν οδηγίες για εκτύπωση τόσο μεγάλης ποσότητας έντυπου διαφημιστικού υλικού;

Παίζουν... κρυφτούλι

Η «Κ» παρακολουθεί το όλο θέμα εδώ και έναν και πλέον μήνα. Όταν αποταθήκαμε για πληροφορίες, στον ΚΟΤ σήμανε συναγερμός. Και ενώ τα έντυπα που βρίσκονται πεταμένα στην αυλή των αποθηκών του οργανισμού στα Λατσιά επρόκειτο να οδηγηθούν στην ανακύκλωση, κάποιοι έκαναν δεύτερες σκέψεις, υποστηρίζοντας ότι απλώς πρόκειται για καθαρισμό των αποθηκών και ότι τα έντυπα θα αξιοποιηθούν. Η όλη ιστορία άρχισε προ δύο μηνών περίπου, όταν αποφασίστηκε από την ηγεσία του ΚΟΤ η παράδοση του έντυπου υλικού για ανακύκλωση. Οι πληροφορίες της «Κ» αναφέρουν ότι στην ανακύκλωση αποφασίστηκε να καταλήξουν 145 παλέτες έντυπου υλικού που περιλαμβάνει εκδόσεις πολυτελείας, των οποίων το κόστος εκτύπωσης, με βάση τις τιμές που ισχύουν στην αγορά, με τεράστιο κόστος εκτύπωσης.

Η «Κ» παρακολουθεί το θέμα εδώ και ένα μήνα. Στον ΚΟΤ σήμανε συναγερμός σε μια προσπάθεια υποβάθμισης του ζητήματος που εγείρεται.

Η απόφαση για ανακύκλωση πάρθηκε μετά από έλεγχο που πραγματοποιήθηκε στις αποθήκες του οργανισμού στα Λατσιά, όπου και εντοπίσθηκε η συγκεκριμένη ποσότητα. Από τον ΚΟΤ αιτιολογούν την απόφαση, υποστηρίζοντας ότι το υπό ανακύκλωση υλικό αφορά τουριστικές πληροφορίες, οι οποίες δεν ανταποκρίνονται στα δεδομένα του σήμερα. Συγκεκριμένα αναφέρεται ως παράδειγμα η απαγόρευση που υπάρχει σε χάρτες της Κύπρου για μετάβαση στα Κατεχόμενα, κάτι που όπως μας τονίσθηκε δεν συμβαδίζει με τα σημερινά δεδομένα που η Κύπρος είναι μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Επίσης, στο υλικό υπάρχουν πληροφορίες που δεν ανταποκρίνονται στην πραγματικότητα, όπως τα ωράρια λειτουργίας μουσείων και τουριστικών χώρων, αλλά και οι ισοτιμίες ξένων νομισμάτων που έχουν υπολογισθεί με βάση τη λίρα Κύπρου.

Στον ΚΟΤ υποστηρίζουν ότι η συγκεκριμένη διαδικασία απόσυρσης υλικού είναι συνήθης και πραγματοποιείται κατά διαστήματα. Η γενική διευθύντρια του οργανισμού, Φοίβη Κατσούρη, δικαιολόγησε την απόφαση στο εκ βάθρων... συγύρισμα των αποθηκευτικών χώρων. Η κ. Κατσούρη, με την οποία επικοινωνήσαμε, υποστήριξε ότι αρμόδια επιτροπή του οργανισμού αξιολόγησε ποια από τα έντυπα διαφημιστικά θα πάρουν τον δρόμο της ανακύκλωσης. «Πολιτική του οργανισμού είναι η πλήρης αξιοποίηση του διαφημιστικού υλικού», είπε και συμπλήρωσε: «Άλλα έντυπα δεν τα στέλνουμε για ανακύκλωση, αλλά τα αξιοποιούμε. Ορισμένα τα δίνουμε σε σχολεία ή σε τουριστικές εκθέσεις. Βρίσκουμε τρόπους αξιοποίησής τους».

Ωστόσο, έντυπα που έχουμε στην κατοχή μας και περιέχονται στο υλικό που αποφασίστηκε να προωθηθεί για ανακύκλωση, αφορούν και τη διαφημιστική καμπάνια του οργανισμού και για τα έτη 2006-2007, κάτι που δεν ανταποκρίνεται στα όσα υποστηρίζονται από τον οργανισμό.

Δεν γνώρισαν;

Τα ερωτηματικά που εγείρονται για την απόφαση αυτή είναι πολλά. Από το 2007 μέχρι σήμερα έχουν διαφοροποιηθεί τόσο δραματικά τα δεδομένα της διαφημιστικής καμπάνιας του οργανισμού ή των πληροφοριών που αφορούν την Κύπρο, που επιβάλλεται να καταλήξει στην ανακύκλωση μια τόσο μεγάλη ποσότητα έντυπου διαφημιστικού υλικού και κατά συνέπεια το ποσό που δαπανήθηκε;

Στο υπό ανακύκλωση υλικό περιλαμβάνεται και έντυπο υλικό πολυτελείας που αφορά την ιστορία της Κύπρου. Το συγκεκριμένο διαφημιστικό υλικό μέχρι ποια χρονιά χρησιμοποιείτο;

Κανονικώς εχόντων των πραγμάτων, αν όντως οι εξελίξεις στον τουρισμό είχαν ξεπεράσει τα «άχρηστα» διαφημιστικά φυλλάδια (όπως υποστηρίζεται ανεπισήμως από τον ΚΟΤ), γιατί αυτά παρέμειναν στα αζήτητα στις αποθήκες του οργανισμού για δέκα συναπτά έτη; Και το πιο βασικό ερώτημα: Πόσα εκατομμύρια ευρώ δαπανήθηκαν ή θα δαπανηθούν για την αντικατάστασή του τη στιγμή μάλιστα που παρατηρήθηκε κάμψη στο τουριστικό ρεύμα προς την Κύπρο; Τα ερωτήματα έρχεται να συμπληρώσει ακόμα μία απορία:

Γιατί ο οργανισμός προχώρησε στην παραγωγή υπερβολικής ποσότητας διαφημιστικού υλικού τη στιγμή που ήταν γνωστό από το 2002 ότι η Κύπρος θα ήταν στο τελευταίο κύμα διεύρυνσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης και πιθανότατα θα εισερχόταν και στη ζώνη του ευρώ;

Ζήτησε εξηγήσεις ο αρμόδιος υπουργός

Σημείωμα από τη γ.δ. του ΚΟΤ ζήτησε ο υπουργός Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, κ. Αντώνης Πασχαλίδης.

Τα στοιχεία της έρευνας θέσαμε υπόψη του πολιτικού προϊστάμενου του ΚΟΤ, υπουργού Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, κ. Αντώνη Πασχαλίδη, ο οποίος με δηλώσεις του στην «Κ» υποστήριξε ότι από τη διερεύνηση του όλου θέματος έχει εντοπιστεί κάποιο πρόβλημα με τις αποθήκες του ΚΟΤ. «Έχω ήδη ζητήσει λεπτομερές σημείωμα από τη γενική διευθύντρια του ΚΟΤ, κ. Φοίβη Κατσούρη, αλλά και αν χρειασθεί θα διατάξω και τη διεξαγωγή έρευνας. Δεν νοείται, προπάντων αυτήν την περίοδο, να υπάρχει η οποιαδήποτε σπατάλη δημοσίου χρήματος», είπε ο κ. Πασχαλίδης. Στην παρούσα φάση, όπως μας ανέφερε ο υπουργός Εμπορίου, η προσπάθεια είναι να διορθώσουμε την κατάσταση με τις αποθήκες του οργανισμού. Βεβαίως ο κ. Πασχαλίδης επεσήμανε ότι το όλο θέμα που έχει προκύψει με το έντυπο διαφημιστικό υλικό του ΚΟΤ πάει χρονικά πίσω. «Παρά ταύτα, θα ληφθούν τέτοια μέτρα, για να μπει μια τάξη στην αποθήκη του ΚΟΤ», κατέληξε.

Χρήματα στους πέντε ανέμους

Αρκετό από το έντυπο υλικό που πήρε το δρόμο για ανακύκλωση, αφού προηγουμένως έμεινε πεταμένο στην κυριολεκτικά χαώδη αποθήκη του ΚΟΤ, θα μπορούσε να τύχει αξιοποίησης από τον ίδιο τον Οργανισμό αλλά και από επαγγελματίες που εμπλέκονται στην τουριστική βιομηχανία, όπως οι ξενοδόχοι, οι τουριστικοί πράκτορες, ταξιδιωτικά γραφεία, αεροπορικές εταιρείες. Ουδέν όμως έγινε και μάλιστα κατά την απελθούσα θερινή τουριστική περίοδο, η οποία έκλεισε με σημαντικές απώλειες τόσο στις αφίξεις επισκεπτών όσο και στα εισοδήματα.

Ανέγγιχτα τα έντυπα καταλήγουν στην ανακύκλωση ενώ θα μπορούσαν να αξιοποιηθούν.

Συνολικά 145 παλέτες με κιβώτια των πενήντα εντύπων έκαστο, εντόπισε ο φακός της «Κ» στην αυλή της αποθήκης.

Οι δύο αυτές φωτογραφίες λήφθηκαν την Παρασκευή. Το φορτηγό μετέφερε τα έντυπα για ανακύκλωση.

Στον κλοιό του λευκού θανάτου

Χρήστες ναρκωτικών ξεψυχούν αβοήθητοι, με το φαινόμενο να λαμβάνει δραματικές διαστάσεις

Της **ΜΑΡΙΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ**

CNPP

Δύσκολος αλλά και σωτήριος ο δρόμος προς την απεξάρτηση για τους χρήστες. Στην Κύπρο αυτή τη στιγμή λειτουργούν δύο μονάδες απεξάρτησης, αρκετά συμβουλευτικά κέντρα και τρεις θεραπευτικές κοινότητες. Η φωτογραφία είναι από την «Άνωση», που λειτουργεί στη Λεμεσό.

Ο πρόσφατος θάνατος ενός ακόμη νεαρού από υπερβολική δόση, την περασμένη βδομάδα στη Λεμεσό, έφερε για μια ακόμη φορά στην επιφάνεια το τεράστιο κοινωνικό πρόβλημα των ναρκωτικών. Οι θάνατοι χρηστών που ξεψυχούν αβοήθητοι, δεν είναι πλέον ένα φαινόμενο άγνωστο στην κυπριακή πραγματικότητα. Δυστυχώς, σύμφωνα με στατιστικά στοιχεία, οι θάνατοι από ναρκωτικά παρουσιάζουν ανησυχητική αύξηση, καθώς η χρήση ναρκωτικών και άλλων εξαρτησιογόνων ουσιών έχει αυξηθεί δραματικά. Και ενώ στην Ευρώπη υπολογίζονται ότι σημειώνονται 7 με 8 χιλιάδες θάνατοι από ναρκωτικά ετησίως, σοκ προκαλούν και τα κυπριακά δεδομένα, καθώς από το 2004 περισσότεροι από ενενήντα άνθρωποι έχουν χάσει τη ζωή τους στη χώρα μας από τη χρήση εξαρτησιογόνων ουσιών.

Δεκατρείς άνθρωποι, με μέσο όρο ηλικίας τα 25 χρόνια, ξεψύχησαν αβοήθητοι από υπερβολική δόση ναρκωτικών, κυρίως ηρωίνης, κατά την περσινή χρονιά. Σύμφωνα με τον διοικητή της Υπηρεσίας Καταπολέμησης Ναρκωτικών (ΥΚΑΝ), Φίλιππο Βρόντο, οι έντεκα θάνατοι θεωρούνται άμεσοι θάνατοι από ναρκωτικά, δηλαδή από υπερβολική ή άλλη χρήση ναρκωτικών ουσιών, ενώ οι δύο έμμεσοι, δηλαδή είτε από τροχαίο δυστύχημα συνεπεία χρήσης ουσιών είτε αυτοκτονία. Από τους δεκατρείς αυτούς χρήστες, επτά ήταν Κύπριοι, ενώ οι άλλοι έξι αλλοδαποί.

Από την 1η του 2009 μέχρι σήμερα καταγράφηκαν δεκαέξι θάνατοι, έντεκα από τους οποίους είναι επιβεβαιωμένοι, ενώ οι υπόλοιποι πέντε είναι υπό διερεύνηση. Από τους έντεκα επιβεβαιωμένους θανάτους από ναρκωτικά, οι δέκα είναι άμεσοι και ο ένας έμμεσος, ενώ και πάλι ο μέσος όρος ηλικίας των νεκρών είναι τα 25 χρόνια.

«Δυστυχώς το πρόβλημα των ναρκωτικών έχει πάρει ανησυχητική τάση. Η Αστυνομία, και ιδιαίτερα η ΥΚΑΝ, εργάζεται για την καταστολή του φαινομένου και παρά το γεγονός ότι υπάρχει ειδικό τμήμα για πρόληψη που απαρτίζεται από ειδικούς που προσφέρουν συμβουλές, εντούτοις για ουσιαστική αντιμετώπιση του προβλήματος χρειάζεται η βοήθεια της πολιτείας και ευρύτερα της κοινωνίας», συμπληρώνει ο διοικητής της ΥΚΑΝ.

Ζητείται ελπίς...

Σύμφωνα με στοιχεία και υπολογισμούς του Εθνικού Κέντρου Τεκμηρίωσης και Πληροφόρησης για τα Ναρκωτικά (ΕΚΤΕΠΝ), από 40.000 μέχρι 60.000 Κύπριοι έχουν κάνει έστω και μια φορά χρήση ναρκωτικών. Ο δρ Κυριάκος Βερεσιές εκτιμά ότι 5.000 Κύπριοι έχουν ανάγκη άμεσης θεραπείας. «Οι εκάστοτε κυβερνήσεις δεν έχουν αντιληφθεί ότι το πρόβλημα έχει μπει στα σπίτια μας. Καμία πολιτική, καμία ουσιαστική προσπάθεια για νοσηλεία, για παροχή βοήθειας στα άτομα αυτά», αναφέρει ενδεικτικά ο κ. Βερεσιές.

Στην Κύπρο αυτή τη στιγμή λειτουργούν δύο μονάδες απεξάρτησης, αρκετά συμβουλευτικά κέντρα και τρεις θεραπευτικές κοινότητες που φιλοξενούν πρώην χρήστες. Η «Άνωση», που λειτουργεί στις εγκαταστάσεις του παλιού νοσοκομείου στη Λεμεσό, υπό την ομπρέλα των κυβερνητικών υπηρεσιών, μπορεί να φιλοξενήσει ταυτόχρονα οκτώ άτομα. Στο πλαίσιο του προγράμματος πολλαπλής παρέμβασης «Φάρος», λειτουργούν τα προγράμματα «Σωσίβιο» και «Πλοηγός». Το «Σωσίβιο», που είναι πρόγραμμα χορήγησης υποκατάστατων και μείωσης της βλάβης, αυτή τη στιγμή βοηθά 25-30 άτομα και ο «Πλοηγός», που είναι πρόγραμμα αποκατάστασης και επανένταξης, βοηθά πάνω από 50 άτομα με 3 εργαστήρια εκπαίδευσης και απασχόλησης στις ελεύθερες απογευματινές ώρες.

Η κλινική Βερεσιέ μπορεί να φιλοξενήσει ταυτόχρονα δέκα άτομα, στα οποία γίνεται απεξάρτηση με χορήγηση υποκατάστατων, ενώ στο εξωτερικό πρόγραμμα συμμετέχουν 80 άτομα. Πέραν των προγραμμάτων απεξάρτησης από ναρκωτικές ουσίες, η κλινική Βερεσιέ, που λειτουργεί στη Λάρνακα, προσφέρει προγράμματα απεξάρτησης από το αλκοόλ και άλλες ουσίες.

Στα συμβουλευτικά κέντρα που λειτουργούν ανά την Κύπρο, καταγράφονται αυτά του ΚΕΝΘΕΑ («Τόλμη», «Φως», «Οδυσσέας»), τα κέντρα «Περσέας», «Τοξότης», «Στοπ» και «Προμηθέας», που ανήκουν στις κρατικές Υπηρεσίες Ψυχικής Υγείας, και το κέντρο «Αγία Σκέπη».

Οι τρεις θεραπευτικές κοινότητες δέχονται άτομα που έχουν ολοκληρώσει το πρόγραμμα απεξάρτησης και χρειάζονται ψυχολογική στήριξη και βοήθεια. Το κρατικό θεραπευτικό σπίτι «Πυξίδα» στην Πάνω Δευτερά δέχεται μέχρι δώδεκα άτομα. Το θεραπευτικό πρόγραμμα αποτελείται από διαδοχικές και αλληλένδετες φάσεις: το κλειστό πρόγραμμα, όπου το άτομο διανυκτερεύει στο «Θεραπευτικό Σπίτι» και συμμετέχει στις θεραπευτικές διαδικασίες, και το ανοικτό πρόγραμμα, όπου το άτομο συμμετέχει στις θεραπευτικές διαδικασίες κατά τη διάρκεια της ημέρας και το βράδυ διανυκτερεύει στο σπίτι του.

Η «Αγία Σκέπη» υπάγεται στη Μητρόπολη Λεμεσού και λειτουργεί με τη στήριξη της Ιεράς Μονής Μαχαιρά. Φιλοξενεί δεκαπέντε περίπου άτομα, τα οποία, κατά την παραμονή τους στη θεραπευτική κοινότητα, εντάσσονται σε ένα αυστηρά δομημένο πλαίσιο/πρόγραμμα, το οποίο στοχεύει στο να βοηθήσει το μέλος να αναγνωρίσει τις κοινωνικές και ψυχολογικές αιτίες που το οδήγησαν στη χρήση/εξάρτηση.

Η «Μεσόγειος» λειτουργεί στο χωριό Πύλα. Έχει τη δυνατότητα να φιλοξενεί εννέα άτομα. Το Πρόγραμμα Απεξάρτησης και Θεραπείας «Μεσόγειος» αποτελεί μια νέα προσπάθεια αντιμετώπισης του προβλήματος των ναρκωτικών και των εξαρτήσεων γενικότερα. Λειτουργεί υπό την έγκριση του Αντιναρκωτικού Συμβουλίου Κύπρου και πρόκειται για ένα «στεγνό» πρόγραμμα, δηλαδή χωρίς τη χορήγηση υποκατάστατων ή άλλων φαρμακευτικών σκευασμάτων. Στηρίζεται δε σε έγκυρα επιστημονικά δεδομένα και σε παραδείγματα που εφαρμόζονται σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες.

Επίσης λειτουργούν ανά το παγκύπριο οι ανοικτές κοινότητες «Τόλμη», που υπάγονται στον οργανισμό ΚΕΝΘΕΑ, για την παροχή στήριξης και βοήθειας σε άτομα που έχουν απεξαρτηθεί από τη χρήση ουσιών.

ΑΠΟΨΗ

Θύμα του κυνισμού και της αδιαφορίας

Του **ΝΙΚΟΥ ΑΣΠΡΗ**

15 Οκτ. 2009: Νεκρός 21χρονος από ναρκωτικά… θύμα του κυνισμού και της αδιαφορίας όλων μας. «Τα αίτια θανάτου του θα διαπιστωθούν μετά τις επιστημονικές εξετάσεις», δήλωσε ο ιατροδικαστής και επανέλαβαν σύσσωμα τα ΜΜΕ.

Η εξόντωση, όμως, του εξαρτημένου συνανθρώπου μας δεν εξαντλείται στη βιαιότητα του βιολογικού του θανάτου. Μόνο τη φυσική του εξόντωση επισφραγίζει το συγκεκριμένο συμβάν: Γιατί ο θάνατος του χρήστη ήταν καθημερινός, καθ' όλα τα χρόνια της καταναγκαστικής αναζήτησης και χρήσης της ουσίας.

Γιατί ο υπαρξιακός θάνατος του εξαρτημένου ήρθε όταν για όλους εμάς έπαψε να είναι ένας άνθρωπος με όνομα και ιστορία και μετατράπηκε σε «διαγνωσμένο ασθενή», «σε περιστατικό», «σε πελάτη» ή «πειραματόζωο κάποιας φαρμακευτικής εταιρείας».

Γιατί οι κλειστές πόρτες που συναντάει ο κάθε εξαρτημένος στη ζωή του είναι πολύ περισσότερες από τις ευκαιρίες για ισότιμη ένταξη. Γιατί από τη μια οι «ειδικοί», με τα ψυχοφάρμακα και τις ελεγχόμενες συμπεριφορές που προτείνουν, και από την άλλη οι υπεύθυνοι πολιτικοί, το κράτος και οι θεσμοί του, παραιτούνται από τον αγώνα για «λύσεις» στο πρόβλημα των ναρκωτικών και μπαίνουν στη διαχείριση (υποκατάσταση) του πόνου και στη συντήρηση της εξάρτησης, καταδικάζοντας το εξαρτημένο άτομο στην κοινωνική, ψυχική και φυσική του εξόντωση. Σε ένα από τα πιο καυστικά κατά τη γνώμη μου μπλογκ (pitsirikos.blogspot.com) διάβαζα:

«"Ο άνθρωπος είναι ένας εκ γενετής θυμός", γράφει ο Γιώργος Χειμωνάς. Στα αρχαία ελληνικά, "θυμός" σημαίνει "ψυχή". Άρα θυμωμένος είναι ο ψυχωμένος. Θυμωμένοι γεννιόμαστε. Αργότερα κάποιοι από εμάς θα ξεθυμώσουν και κάποιοι θα θυμώσουν περισσότερο. Κάποιοι θα πεθάνουν θυμωμένοι…

Η ελληνική γλώσσα δεν σου επιτρέπει να πεις πως δεν κατάλαβες, πως δεν γνώριζες. "Εκμετάλλευση" σημαίνει πως παίρνουμε από το μετάλλευμα το μέταλλο. Το υπόλοιπο τι το κάνουμε; Το πετάμε. Ο άνθρωπος εκμεταλλεύεται τον άνθρωπο. Τον ξεζουμίζει, τον στύβει. Όταν δεν έχει κάτι πια να πάρει, τον πετάει. Θυμώνω. Δεν θα ξεθυμώσω όσο συμβαίνει αυτό. Θα πεθάνω θυμωμένος...»

Και αναρωτιέμαι. Εμείς όλοι πότε και γιατί ξεθυμάναμε;

Πότε και γιατί αποδεχτήκαμε ως δεδομένη μια πραγματικότητα που συνθλίβει, πληγώνει και δολοφονεί τα νέα παιδιά;

Πότε και γιατί θεωρήσαμε ότι ο ανταγωνιστικός εργαζόμενος, ο καλός καταναλωτής και ο ήσυχος πολίτης είναι τα πρότυπα που πρέπει να ακολουθήσουμε;

Πότε και γιατί πιστέψαμε ότι το πολυτελές μας αυτοκίνητο είναι πιο σημαντικό από το δυστυχισμένο μας παιδί, το οποίο το στριμώξαμε στο πίσω κάθισμα μαζί με τις στοίβες των καθημερινών μας υποχρεώσεων;

Πότε και γιατί απαλλάξαμε τους εαυτούς μας από κάθε κοινωνική ευθύνη, όταν ολάκερη η ζωή μας επιβραβεύει την κοινωνική αδιαφορία, τον ατομικισμό, τον ανταγωνισμό, την αποξένωση και τον καταναλωτισμό;

Και επειδή εμείς θα εξακολουθούμε να είμαστε θυμωμένοι και θα εξακολουθούμε να αγωνιζόμαστε και να διεκδικούμε ένα διαφορετικό μέλλον για εμάς και για τους γύρω μας, καλούμε σε ένα ανοιχτό διάλογο όλους όσοι θέλουν να συμπορευτούν μαζί μας.

Σε ένα διάλογο που δεν θα γίνει στα τηλεοπτικά πάνελ ή στα επιστημονικά συνέδρια, αλλά στους ζωτικούς μας χώρους. Εκεί που μεγαλώνουμε, γελάμε, πονάμε, ερωτευόμαστε, πενθούμε. Στα πάρκα και στις πλατείες. Σε κάθε σημείο στο οποίο μπορούμε να συναντηθούμε με τον Άλλο και να αντιληφθούμε τον κόσμο… σαν έναν κόσμο που αλλάζει.

Ο κ. Νίκος Ασπρής είναι επιστημονικός υπεύθυνος του Προγράμματος Απεξάρτησης και Θεραπείας «Μεσόγειος».

Η Παραγωγικότητα στην Εκπαίδευση

Του **ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΛΑΜΠΙΤΣΗ**

Τελικά, η αίθουσα εκδηλώσεων στα Κεντρικά Γραφεία της Τράπεζας Κύπρου αποδείχθηκε πολύ μικρή, για να χωρέσει τους μαθητές και όσους παρακολούθησαν την τελετή βράβευσης του 1ου Διαγωνισμού «Η Παραγωγικότητα στην Εκπαίδευση», την περασμένη Τρίτη, 20 Οκτωβρίου. Τον διαγωνισμό διοργάνωσαν το Κέντρο Παραγωγικότητας και το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, στο πλαίσιο του Εθνικού Προγράμματος Παραγωγικότητας 2007-2013.

Υποβλήθηκαν συνολικά 36 μελέτες, οι οποίες περιγράφονται στην «Επετηρίδα Εργασιών Διαγωνισμού», μια καλαίσθητη έκδοση του Κέντρου Παραγωγικότητας, που διανεμήθηκε σε όλους όσοι παρακολούθησαν την εκδήλωση βράβευσης. Καλαίσθητο ήταν και το τετρασέλιδο πρόγραμμα της εκδήλωσης, που με την εργονομική του διάρθρωση έδινε τις απαραίτητες πληροφορίες γι' αυτήν. Σε κάθε τομέα εκπαίδευσης δόθηκαν ξεχωριστά βραβεία και έπαινοι. Από τα δημοτικά σχολεία, πρώτο βραβείο πήρε το Δημοτικό Σχολείο «Φώτης Πίττας» Δάσους Άχνας, με την εργασία «Οργανώνω το χρόνο μου, διαβάζω σωστά … και το παιχνίδι αρχινά!». Στην κατηγορία των γυμνασίων το πρώτο βραβείο απονεμήθηκε στο Γυμνάσιο Αγίας Φυλάξεως, για την εργασία «Σύστημα Φυσικής Απογραφής & Ελέγχου Σχολικής Βιβλιοθήκης». Από τα λύκεια, την πρωτιά κέρδισε το Λύκειο Αρχαγγέλου «Απόστολος Μάρκος», για την εργασία «Προγραμματισμός, οργάνωση και διαχείριση του διδακτικού χρόνου στην εκπαίδευση» και τέλος, από την οικογένεια της τεχνικής εκπαίδευσης, το πρώτο βραβείο απονεμήθηκε στην Τεχνική Σχολή Πάφου για την εργασία «Η δημιουργία ενεργειακής και περιβαλλοντικής συνείδησης παράγοντας για αύξηση της παραγωγικότητας στην αειφόρο εκπαίδευση». Η παρουσίαση των μελετών από τους ίδιους τους μαθητές, με τη βοήθεια των δασκάλων και των καθηγητών που είχαν συντονίσει τις εργασίες, έδωσε το στίγμα της εξαιρετικής δουλειάς που επιτελέστηκε.

Η διοργάνωση του διαγωνισμού αυτού φέρνει στο προσκήνιο δύο σημαντικά ζητήματα. Το πρώτο το έχουμε θίξει ξανά και το επαναλαμβάνουμε. Θα ήταν καλά το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού να έχει δικό του τηλεοπτικό χρόνο και να προβάλλει το έργο που συντελείται στα σχολεία από τους μαθητές μας. Έτσι, δημιουργείται αντίβαρο στην ευκολία με την οποία προβάλλονται οι όποιες αρνητικές συμπεριφορές, που προκαλούν την απαξίωση του σχολικού έργου. Συνάμα, με αυτήν την ενέργεια εξυπηρετείται και το δεύτερο ζήτημα, επειδή θα διέδιδε το μήνυμα πως η έννοια της παραγωγικότητας μάς αφορά όλους. Στο μυαλό των περισσοτέρων η έννοια της παραγωγικότητας είναι συνυφασμένη με την παραγωγή αγαθών, είτε αυτά είναι γεωργικά είτε βιομηχανικά, ενώ σπάνια συνδέεται με την εργασία που επιτελείται στον τομέα των υπηρεσιών, πόσο μάλλον με την εκπαίδευση.

Η επιτυχία, λοιπόν, του διαγωνισμού και της εκδήλωσης βράβευσης έγκειται στο ότι κατέστησε φανερό πως η έννοια της παραγωγικότητας μπορεί κάλλιστα να συνδεθεί με την εκπαίδευση. Το περιεχόμενο των εργασιών κατέδειξε ότι οι μαθητές κατανόησαν πως η παραγωγικότητα είναι η αποτελεσματικότητα των ενεργειών κάθε εργαζόμενου, αλλά πρωτίστως κάθε ομάδας εργαζομένων, σε όποιο κλάδο και τμήμα της οικονομίας και αν ανήκουν. As το δούμε με ένα παράδειγμα από τη σχολική καθημερινότητα: Εάν από τα 45 λεπτά μιας διδακτικής περιόδου σπαταληθούν έστω και πέντε μόνο για την προσέλευση των μαθητών στην τάξη και για τις συνήθεις παρατηρήσεις που συνοδεύουν αυτήν τη νοοτροπία, στο σύνολο των 60 διδακτικών περιόδων, που συναποτελούν ένα ετήσιο δίωρο μάθημα, θα έχουν χαθεί σε μια σχολική χρονιά περίπου επτά διδακτικές περίοδοι, χρόνος εξαιρετικά σημαντικός για το όφελος που θα είχαν οι μαθητές, αν σ' αυτόν επιδίδονταν στην επίλυση ασκήσεων ή στη μελέτη. Υπολογίστε την απώλεια, αν το ίδιο γίνεται σε όλα τα μαθήματα.

Είναι, λοιπόν, πλίου φαεινότερον πως η σχέση μεταξύ χρόνου και εκπαίδευσης είναι από τις ισχυρότερες που υπάρχουν στον χώρο της εργασίας, όπως και η σχέση μεταξύ ανθρώπινου παράγοντα και παραγωγικότητας. Και αφού η εκπαίδευση προετοιμάζει τον αυριανό πολίτη, ας έχουμε υπόψη μας πως αυτός θα είναι και εργαζόμενος. Αυτό δεν αντικρούει τη θέση πως το κυπριακό σχολείο δεν θα μεταλλαχθεί σε σχολείο της οικονομίας της αγοράς, φτάνει να κατανοούμε αυτό που είπε ο Peter Drucker: «Χρειαζόμαστε περισσότερους πολίτες στις επιχειρήσεις, όχι απλούς υπαλλήλους».

Ο διαγωνισμός έδειξε πως στα εκπαιδευτήρια της Κύπρου υπηρετούν εκπαιδευτικοί με όραμα, έτοιμοι να ανταποκριθούν στις προκλήσεις και να καθοδηγήσουν σωστά τους μαθητές τους. Τους ανήκει δίκαιος έπαινος, όπως και στο Κέντρο Παραγωγικότητας που έφερε εις πέρας αυτήν την καινοτόμο πρωτοβουλία. Εισηγούμαστε, αν δεν έγινε ήδη, η καλαίσθητη επετηρίδα με τις εργασίες του διαγωνισμού όπως αποσταλεί σε όλα τα σχολεία. Θα είναι χρήσιμη αφετηρία για τους μελλοντικούς διαγωνισμούς που θα προκηρυχθούν. Ήδη έχει προκηρυχθεί ο δεύτερος, για τον οποίο ευχόμαστε να στεφθεί με την ίδια επιτυχία.

Φιλόλογος, lampitsis.p@cytanet.com.cy

Το δόγμα Νταβούτογλου και το Κυπριακό

Του **ΠΙΕΡΗ ΚΛΕΙΤΟΥ**

Αναμφίβολα, τα τελευταία χρόνια, παρατηρούμε ότι η τουρκική εξωτερική πολιτική σημειώνει αρκετές επιτυχίες, αλλά και επιδεικνύει μια ικανότητα προσαρμογής στα νέα γεωστρατηγικά και γεωπολιτικά δεδομένα, αναπτύσσοντας μια πολυδιάστατη πολιτική στρατηγικών κινήσεων μέσω πρωτοβουλιών και παρεμβάσεων από τη Μέση Ανατολή έως τον Καύκασο, αλλά και μέχρι την Κίνα. Για χρόνια η εξωτερική πολιτική της Τουρκίας ήταν αντιδραστική – αντιδρούσαν στις περιφερειακές εξελίξεις αντί να τις διαμορφώνουν. Με την άνοδο του Κόμματος Δικαιοσύνης και Ανάπτυξης (ΑΚΡ) στην εξουσία το 2002, αυτή η πολιτική μετατράπηκε σε μια ευέλικτη και επιθετική εξωτερική πολιτική, καθιστώντας αισθητή την παρουσία της σχεδόν παντού. Κατά τα τελευταία χρόνια, η Τουρκία έχει παίξει ρόλο μεσολαβητή μεταξύ της Ρωσίας και της Γεωργίας, μεταξύ του Ισραήλ και των Παλαιστινίων κατά τη διάρκεια του πολέμου το 2008, μεταξύ του Ισραήλ και της Συρίας, καθώς και πιο πρόσφατα μεταξύ του Ιράκ και της Συρίας. Ταυτόχρονα, προσπαθεί να γυρίσει τις σελίδες στην ταραγμένη ιστορία της, τόσο με τους Κούρδους όσο και με τους Αρμενίους.

Αρχιτέκτονας αυτής της πολιτικής δεν είναι κανείς άλλος από τον Τούρκο υπουργό Εξωτερικών, Αχμέτ Νταβούτογλου. Για χρόνια ο καθηγητής που έγινε πολιτικός, χρησίμευσε ως ιθύνων νους πίσω από την εξωτερική πολιτική Ερντογάν, την οποία χαρακτηρίζει ως «ήπια ισχύ» προς τη Μέση Ανατολή, την Ευρώπη, τα Βαλκάνια και τον Καύκασο. Πολλοί πιστεύουν ότι ο άνθρωπος ήταν ο «σκιώδης υπουργός Εξωτερικών», πολύ πριν πάρει τη δουλειά από τον προκάτοχό του, Αλί Μπαμπατσάν. Ρεαλιστής και ισλαμιστής, ο άνθρωπος είναι διαπιστευμένος με την εκ νέου γέννηση του νεοοθωμανισμού, ένας όρος που χρησιμοποιείται από τους πολιτικούς επιστήμονες, για να επισημαίνουν τη στρατηγική του Ερντογάν να αποκαταστήσει την επιρροή της χώρας του στις πρώην περιοχές της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας.

Οι θεωρητικές αρχές του Νταβούτογλου, στις οποίες στηρίζεται η σημερινή τουρκική εξωτερική πολιτική, αποτυπώνονται πολύ νωρίς στο βιβλίο του «Στρατηγικό Βάθος», το 2001. Είναι δημιουργός μιας θεωρίας, βάσει της οποίας η δύναμη και το μέλλον μιας χώρας εξαρτώνται αφενός από το γεωπολιτικό βάθος της και αφετέρου από το ιστορικό βάθος της. Ο ίδιος στηρίζεται στο γεωπολιτικό και γεωοικονομικό πλεονέκτημα της Τουρκίας να μετατραπεί σε έναν πανίσχυρο πόλο ισχύος της ευρωασιατικής ασφάλειας, που θα της επιτρέψει να αναδειχτεί σε δύναμη διεθνούς εμβέλειας. Στηριζόμενη σε αυτό το πλεονέκτημα, η Τουρκία έχει τη δυνατότητα να προωθήσει τους πολιτικούς στόχους της, που υπαγορεύονται από γεωγραφικούς, ιστορικούς, αλλά και θρησκευτικούς λόγους και που είναι η εξισορρόπηση της ένταξης της χώρας στους δυτικούς θεσμούς, με την άσκηση κεντρικού και ηγετικού ρόλου στον μουσουλμανικό κόσμο.

Αυτό δεν αφήνει ανεπηρέαστο ούτε και το Κυπριακό. Όπως ο ίδιος ο Νταβούτογλου υποστηρίζει στο βιβλίο του, «την Κύπρο δεν μπορεί να αγνοήσει καμία περιφερειακή ή παγκόσμια δύναμη που κάνει στρατηγικούς υπολογισμούς στη Μέση Ανατολή, στην Ανατολική Μεσόγειο, στο Αιγαίο, στο Σουέζ, στην Ερυθρά Θάλασσα και στον Κόλπο. Η Κύπρος βρίσκεται σε τόσο ιδανική απόσταση απ' όλες αυτές τις περιοχές, που έχει την ιδιότητα μιας παραμέτρου που μπορεί να επηρεάσει κάθε μία από αυτές ευθέως. Η Τουρκία το στρατηγικό πλεονέκτημα που απέκτησε τη δεκαετία του 1970 πάνω σε αυτήν την παράμετρο, πρέπει να το αξιοποιήσει όχι ως στοιχείο μιας αμυντικής κυπριακής πολιτικής με στόχο τη διαφύλαξη του status quo, αλλά ως ένα θεμελιώδες στήριγμα μιας διπλωματικής φύσεως επιθετικής θαλάσσιας στρατηγικής». Το δόγμα Νταβούτογλου λοιπόν με έντεχνο και μακροχρόνιο στόχο βάζει τα θεμέλια για διατήρηση όχι μόνον του status quo, αλλά και την παγίωση της στρατηγικής της Τουρκίας στην Κύπρο, καθώς και την κατοχή της. Η Τουρκία δεν κινείται πλέον σε κινήσεις εντυπωσιασμού, αλλά σε κινήσεις στρατηγικού σχεδιασμού και «στρατηγικού βάθους».

Ο κ. Πιερής Κλείτου είναι ιστορικός- διεθνολόγος.

Μετανάστευση, εγκληματικότητα και ρατσισμός

Του **ΑΡΙΣΤΟΥ ΤΣΙΑΡΤΑ**

Η πρόσφατη επιχείρηση σύλληψης και απέλασης μεταναστών στο κέντρο της Λευκωσίας ανέδειξε διαφορετικές πτυχές πρόσληψης και διαχείρισης του μεταναστευτικού φαινομένου στην Κύπρο. Η επιχείρηση σκούπα της Αστυνομίας, τα μπλόκα στο κέντρο της πόλης, τα δυστυχή, γεμάτα απόγνωση και απελπισία, πρόσωπα των συλληφθέντων μεταναστών να παρελαύνουν μπροστά στους τηλεοπτικούς μας δέκτες διαμόρφωσαν την εικόνα μιας «πόλης σε κίνδυνο», που νομιμοποιούσε αυτόματα και αυτονόητα κάθε κατασταλτική αστυνομική δράση.

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΧΡΗΣΤΟΥ

Η αποστομωτική σαφήνεια των εικόνων που προβλήθηκαν από τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης (ΜΜΕ), η συνεχής επίκληση της δημόσιας τάξης, της ανασφάλειας των πολιτών και της εγκληματικότητας, η θεαματοποίηση της αστυνομικής επιχείρησης και η υπερβολή ανατροφοδότησαν και ενίσχυσαν την επικίνδυνη γενίκευση ότι οι μετανάστες είναι οι αποκλειστικοί υπεύθυνοι για την άνοδο της εγκληματικότητας.

Ακούστηκαν τις τελευταίες μέρες έντονες φωνές για εντατικοποίηση των αστυνομικών μέτρων κατά των μεταναστών. Η έλλειψη νηφαλιότητας στη συζήτηση για ένα τόσο σοβαρό θέμα όπως είναι η μετανάστευση και η ταύτισή της με την εγκληματικότητα, τον φόβο και την καταστολή ενίσχυσε τη φαρέτρα των ξενοφοβικών επιχειρημάτων. Δυστυχώς κάποιοι επένδυσαν στον φόβο και στην ανασφάλεια των πολιτών και προσπάθησαν να μετατρέψουν τους μετανάστες σε εξιλαστήρια θύματα. Δεν είναι, μάλιστα, τυχαίο ότι πρόσφατη δημοσκόπηση κατέγραψε ότι η συντριπτική πλειοψηφία των πολιτών θεωρεί τους μετανάστες υπεύθυνους για την αύξηση της εγκληματικότητας και ότι οι μετανάστες δεν συνεισφέρουν στο να γίνει πιο πλούσια η πολιτιστική ζωή της Κύπρου.

Μοναδική θετική εξαίρεση ήταν η αντίδραση του υπουργού Εσωτερικών, ο οποίος δεν μας άφησε, ευτυχώς, με την ψευδαίσθηση ότι τα αστυνομικά μέτρα επαρκούν για αντιμετώπιση ενός σύνθετου φαινομένου με κοινωνικές αναφορές και μάλιστα παγκόσμιες. Τα γεγονότα των τελευταίων ημερών που εγκληματοποιούν ουσιαστικά τη μετανάστευση, πρέπει να προβληματίσουν ιδιαίτερα. Υποδεικνύουν, καταρχάς, ότι σε αυτήν τη συγκυρία της οικονομικής κρίσης, που οι αγελάδες δεν είναι τόσο παχιές, αποζητούνται λύσεις περιχαράκωσης και η λήψη κατασταλτικών μέτρων κατά των μεταναστών. Σε τέτοιες συγκυρίες, άλλωστε, «αυτοί οι βάρβαροι είναι μια κάποια λύση».

Μέσα σε αυτό το κλίμα παραγνωρίζονται συστηματικά τα αυτονόητα. Ότι δηλαδή οι μετανάστες ήρθαν στη χώρα μας για να προσφέρουν φτηνή εργασία εκεί που υπήρχε πραγματικό κενό. Όλα αυτά τα χρόνια οι μετανάστες στήριξαν την οικοδομική βιομηχανία, τον τουρισμό, τη γεωργία και την κτηνοτροφία, έδωσαν βοήθεια σε αναξιοπαθούντες συμπολίτες μας, ανάγιωσαν τα παιδιά μας, γηροκόμησαν τις μανάδες και τις γιαγιάδες μας. Μια παράλληλη αναμφισβήτητη πραγματικότητα είναι η εκμετάλλευση που τους επιφυλάξαμε, καθώς και η προτίμησή μας στην «παράνομη» εργασία για προφανείς λόγους.

Είναι για τους λόγους αυτούς που θεωρώ ότι στο θέμα της μετανάστευσης ο πολιτισμός και οι αξίες μας υφίστανται μια από τις πλέον έντονες δοκιμασίες. Οι διαρκείς αναφορές σε «νόμιμους», «παράνομους» και «λαθρομετανάστες» εξαντλεί την οποία ανοχή και επιείκειά μας μόνο απέναντι σε όσους διαμένουν νόμιμα στην Κύπρο, αφήνοντας έκθετη σε κάθε είδους πρακτικές εκμετάλλευσης την ομάδα των μεταναστών που δεν διαθέτουν άδεια διαμονής ή χρήζουν διεθνούς προστασίας. Λες και αυτή η κατηγορία προσώπων έχει άλλα χαρακτηριστικά και βρίσκεται ανυπεράσπιστη σε πρακτικές εκμετάλλευσης. Τα ζητήματα αντιμετώπισης του φαινομένου της μετανάστευσης δεν είναι ούτε καινούργια ούτε ήσσονος σημασίας. Στον τόπο μας μετρούν ήδη δυο δεκαετίες έντονης παρουσίας των μεταναστών. Δυστυχώς καθυστερήσαμε αδικαιολόγητα να χαράξουμε μια μεταναστευτική πολιτική με σαφή σχεδιασμό και σύγχρονο προσανατολισμό, που δεν θα εστιάζεται αποκλειστικά σε αστυνόμευση της μετανάστευσης, αλλά θα οδηγεί στην ενσωμάτωση των μεταναστών στην κυπριακή κοινωνία.

Τα πρόσφατα γεγονότα στο κέντρο της Λευκωσίας υποδεικνύουν ότι η διαχείριση του μεταναστευτικού φαινομένου απαιτεί την εγκατάλειψη των βολικών μύθων της εγκληματικότητας των μεταναστών και την επίδοση σε άγαρμπες και αλυσιτελείς επιχειρήσεις επίδειξης ισχύος. Υποδεικνύουν επίσης ότι, παράλληλα με τη λήψη μέτρων για ολοκληρωμένη διαχείριση των μεταναστευτικών ροών, είναι αναγκαία η διαμόρφωση πολιτικών και πρακτικών ενσωμάτωσης των μεταναστών, δίκαιης μεταχείρισης και σεβασμού των δικαιωμάτων τους. Μόνο έτσι θα ενισχυθεί η κοινωνική συνοχή, θα εδραιωθεί η κοινωνική ειρήνη και θα εμπλουτιστούν δημιουργικά η κοινωνία και οι αξίες μας.

Ο κ. Άριστος Τσιάρτας είναι νομικός.

Καινούργια ακαδημαϊκή χρονιά, καινούργιες προσδοκίες

Του **ΜΙΧΑΛΗ ΜΙΧΑΗΛ**

Είναι ολοφάνερο πως η ανατολή της νέας χρονιάς στα ανώτατα ιδιωτικά εκπαιδευτικά ιδρύματα του τόπου μας σημαδεύτηκε από γεγονότα που διαμόρφωσαν εκ νέου μια ηλεκτρισμένη και φορτισμένη ατμόσφαιρα. Ως γνωστόν, κύρια αιτία είναι η πάγια αξίωση ομάδων φοιτητών για μείωση των διδάκτρων στα εν λόγω πανεπιστήμια. Αυτό όμως το ζήτημα θα πρέπει να επιλυθεί βάσει εποικοδομητικού διαλόγου μεταξύ των οργανωμένων ομάδων πίεσης και της πολιτείας, ούτως ώστε να βρεθεί η χρυσή τομή.

Η πολιτεία πρέπει να πεισθεί πως έχει πληθώρα λόγων για να ακούσει αυτά που έχει να πει ο φοιτητόκοσμος – ή αν θέλετε η νεολαία – και κατ' επέκταση να επενδύσει σ' αυτήν. Η νεολαία, όντας η ραχοκοκαλιά της σημερινής κοινωνίας μας και δυστυχώς εκ των πραγμάτων κληροδόχος ενός ασταθούς παρόντος – με απεριόριστα δυσμενή συμπτώματα οικονομικής κρίσης, κοινωνικής και πολιτικής ασυνέπειας – καθώς και ενός αβέβαιου μέλλοντος, μη ξέροντας που θα οδηγήσουν όλα αυτά τα προαναφερθέντα φαινόμενα, θα πρέπει να βρίσκεται μονίμως στο επίκεντρο της κρατικής μέριμνας, η οποία θα πρέπει να σταθεί ουσιαστικός αρωγός στο πλευρό των νέων, χωρίς καιροσκοπισμούς και καμία υστεροβουλία.

Ωστόσο, η παιδεία αναμφίβολα είναι η μόνη ασφαλιστική δικλείδα και καίρια απάντηση σε κάθε σύγχρονο πρόβλημα και ως τέτοιο θα πρέπει να λαμβάνεται σοβαρά υπ' όψιν από κάθε φορέα. Το μόνο που είναι σίγουρο και προφανές είναι ότι η παιδεία και συγκεκριμένα η εκπαίδευση στην Κύπρο χρειάζεται μια σταθερότητα ως προς τους θεσμούς που την διέπουν και τον τρόπο λειτουργίας της. Έχουν κατά καιρούς δοκιμαστεί ποικίλα πιλοτικά μοντέλα, από τα οποία άλλα πέτυχαν μακροπρόθεσμα, άλλα μεσοπρόθεσμα, άλλα απέτυχαν παταγωδώς, όμως δεν κατάφεραν να λειτουργήσουν σε μόνιμη βάση αποτελεσματικά, προπάντων προς όφελος των σπουδαστών ή των μαθητών. Η ανάγκη επένδυσης στον παράγοντα παιδεία είναι επιτακτική, καθώς είναι ο πυρήνας προαγωγής πολλών ανθρωποκεντρικών αξιών που θα διαμορφώσουν μελλοντικούς νέους με αγνά οράματα και φιλοδοξίες, κριτικό πνεύμα, με πολύπλευρη ενεργό δράση και έμφαση στην έννοια της πολιτότητας και όχι μόνο τεχνοκρατικά σκεπτόμενους και ιδιοτελείς πολίτες.

Θετικό πνεύμα, διάθεση και ζήλος συνυπάρχουν στην ιδιοσυγκρασία των νέων, είναι τα κίνητρα και η στήριξη που απουσιάζουν εμφατικά. Εμείς, από τη δική μας πλευρά, στέλνουμε μηνύματα προς όλους τους αποδέκτες: Βοηθήστε μας να χρωματίσουμε και να δώσουμε ζωή στα όνειρα και στις διάφορες πρωτοβουλίες μας, ακούστε και κατανοήστε τις ανησυχίες που απορρέουν ως συνέπεια ποικίλων μυωπικών και μη διορατικών πολιτικών ή συμπεριφορών.

Δώστε περισσότερη ώθηση στις ιδέες και στο ένστικτο των νέων μέσω της παιδείας, γιατί είναι αυτοί που θα παραλάβουν τη σκυτάλη από την απερχόμενη γενιά και θα ριχθούν στην αρένα της ζωής, ερχόμενοι αντιμέτωποι με μια σειρά από απρόβλεπτα και αστάθμητα εμπόδια, αντιξοότητες και προκλήσεις. Οι νέες σύγχρονες τάσεις απαιτούν και επιβάλλουν όπως οι αυριανοί πολίτες καταστούν ολοκληρωμένοι και διορατικοί άνθρωποι, με ηθικές αρετές σ' όλες τις εκφάνσεις της ζωής τους, για να είναι σε θέση τόσο να ανιχνεύουν και να προλαμβάνουν όσο και να αμβλύνουν τα διάφορα χρόνια δυσμενή κοινωνικοπολιτικά, οικονομικά, περιβαλλοντικά, ηθικά προβλήματα που ταλανίζουν σε παγκόσμιο επίπεδο τις κοινωνίες. Και επειδή συμμεριζόμαστε τη σχολή του πεσιμισμού, προσβλέπουμε πάντα προς αυτήν την κατεύθυνση, έχοντας πάντα κατά νουν τις απαραίτητες προϋποθέσεις. Κάθε νέα χρονιά γεννά νέες προσδοκίες. As ελπίσουμε πως αυτήν τη χρονιά οι προσδοκίες και οι φιλοδοξίες μας θα βρουν επιτέλους αντίκρισμα.

Ο κ. Μιχάλης Μιχαήλ είναι φοιτητής στο Τμήμα Επικοινωνίας και Δημοσιογραφίας του Πανεπιστημίου Λευκωσίας.

Ας μιλήσουμε επιτέλους έξω απ' τα δόντια

Του **ΓΙΑΝΝΗ ΙΩΑΝΝΟΥ**

Ασχολούμενος με τις διάφορες δηλώσεις προσωπικοτήτων του «απορριπτικού μετώπου» περί της λύσεως του Κυπριακού, με πιάνει κάποτε μια μελαγχολία που συχνά φτάνει μέχρι το όριο της απελπισίας, σε βαθμό που να μου δημιουργούνται τάσεις φυγής και παραίτησης. Δεν ξέρω αν φταίει το IQ μου, αλλά ειλικρινά δεν μπορώ να καταλάβω τι επιδιώκεται από τους υποστηρικτές αυτής της γραμμής. Ο μόνος τρόπος να το καταλάβει κανείς είναι να διαβάσει πίσω από τις γραμμές. As προσπαθήσουμε λοιπόν να διαβάσουμε πίσω από τις γραμμές:

Διακυβέρνηση: Λένε: Να ισχύει η αρχή «ένας άνθρωπος μία ψήφος», να μην υπάρχει εκ περιτροπής προεδρία ούτε Προεδρικό Συμβούλιο ούτε κανενός είδους βέτο. Διάβαζε: Η ελληνοκυπριακή κοινότητα που αντιπροσωπεύει τον απανταχού ελληνισμό στην Κύπρο, ως πολυπληθέστερη, δικαιούται να εκλέγει μόνη της όλα τα όργανα κρατικής εξουσίας, διασφαλίζοντας ταυτόχρονα ότι καμία απόφαση αυτών των οργάνων εξουσίας δεν θα μπορεί να ανατραπεί από κανέναν.

Περιουσιακό-προσφυγικό: Λένε: Να ισχύουν πλήρως και χωρίς καμία εξαίρεση οι τρεις βασικές ελευθερίες. Να επιστρέψουν όλοι οι πρόσφυγες και να τους επιστραφεί όλη η περιουσία τους. Διάβαζε: Να επιστρέψουν όλοι οι πρόσφυγες και να τους επιστραφεί όλη η περιουσία τους. Σε περίπτωση που είναι αδύνατο, λόγω της συντελεσθείσας ανάπτυξης, να αποζημιωθούν. Το κόστος των αποζημιώσεων να καταβληθεί εξ ολοκλήρου από τον κατακτητή, ο οποίος θα αποζημιώσει και όλους τους κατόχους περιουσιών στα Κατεχόμενα για απώλεια χρήσης. Αν δεν γίνουν τα παραπάνω, τότε ο κάθε ενδιαφερόμενος θα έχει δικαίωμα ατομικής προσφυγής στο ΕΔΑΔ για διεκδίκηση των δικαιωμάτων του.

Ευρωπαϊκό κεκτημένο: Λένε: Να μην καταστεί η λύση μέρος του κεκτημένου, γιατί αυτό αντίκειται στα ανθρώπινα δικαιώματα. Διάβαζε: Ο ελληνισμός στην Κύπρο δικαιούται, όποτε θεωρήσει αναγκαίο, χρησιμοποιώντας ανά πάσα στιγμή το ιερό δικαίωμα του κυπριακού λαού για αυτοδιάθεση, να ανατρέψει τις πρόνοιες της όποιας λύσης προκύψει, τις οποίες θα θεωρήσει σε κάποια χρονική στιγμή ως άδικες και αναχρονιστικές. Συμπαραστάτη σε αυτό θα πρέπει να έχει τα ευρωπαϊκά δικαστήρια και τους θεσμούς.

As επιχειρήσουμε να δούμε τι σημαίνουν στην πράξη όλες οι πιο πάνω «αρχές». Καταρχήν αυτό δεν είναι σε καμία περίπτωση ομοσπονδία. Πόσο μάλλον διζωνική. Οι πληθυσμοί μετακινούνται στους προ του '74 τόπους διαμονής τους. Δημιουργούνται δύο επαρχίες με εκλεγμένους επάρχους, οι οποίες διοικούνται από Ελληνοκυπρίους. Η τουρκοκυπριακή κοινότητα δεν έχει οποιοδήποτε μέσο να διασφαλίσει τα δικαιώματά της στο νησί. Η Τουρκία συμφωνεί να αποσύρει όλα τα στρατεύματά της και να πληρώσει αποζημιώσεις δισεκατομμυρίων ευρώ.

As αγνοήσουμε το γεγονός ότι μια τέτοια λύση δεν προσφέρει οποιαδήποτε δικλίδα ασφαλείας στους Τουρκοκυπρίους, ενώ παράλληλα θα δημιουργήσει τεράστια πρακτικά προβλήματα. Ποιοι είναι όμως οι μοχλοί που διαθέτουμε, ώστε να επιβάλουμε μια τέτοια λύση, οι όροι της οποίας μοιάζουν για την Τουρκία ως παράδοση άνευ όρων; Μήπως η ισχύς και η δύναμη του «ελληνισμού»; Ποια τα κοινά γεωπολιτικά συμφέροντα αυτού του «ελληνισμού», ποιος τον αντιπροσωπεύει και μέσω ποιων θεσμών;

As δεχτούμε καταρχήν την εξέταση του Κυπριακού από απόψεως γεωπολιτικής. As καθορίσουμε τους εαυτούς μας ως «Ελληνοκυπρίους». Το πρώτο που πρέπει να εξετάσουμε είναι το ποιοι παίκτες εμπλέκονται στην περιοχή. Πρώτος είναι οι ΗΠΑ, που γενικά παίζουν παντού. Μετά, διάφορες ευρωπαϊκές χώρες όπως κατά κύριο λόγο η Μ. Βρετανία και πιο πίσω η εξασθενημένη Ρωσία. Τοπικοί παίκτες είναι κυρίως η Τουρκία, κάποιες αραβικές χώρες και λιγότερο η Ελλάδα.

Μπορεί μήπως η Κύπρος να αποτελέσει από μόνη της γεωπολιτικό παίκτη; Και πόσο μάλλον εμείς ως Ελληνοκύπριοι; Υπάρχει σοβαρός άνθρωπος που να μπορεί να απαντήσει καταφατικά σε κάτι τέτοιο; Προς τι λοιπόν οι γεωπολιτικές μπαρούφες περί σχεδιασμών του ελληνισμού (ως γεωπολιτικού παράγοντα) για επίτευξη κοινών στόχων κ.λπ.; Μιλώντας, πάντοτε, με όρους γεωπολιτικούς και πέραν συναισθημάτων, ποια είναι τα κοινά συμφέροντα Κύπρου-Ελλάδας, για τα οποία θα πρέπει να πολεμήσουμε; Πόσο μάλλον όταν αυτό που φαίνεται να επιθυμεί η Ελλάδα είναι να «τακτοποιήσει» το Κυπριακό, ώστε να αφοσιωθεί στις περιοχές όπου πράγματι μπορεί να παίξει ρόλο παράγοντα (Βαλκάνια).

Το συμφέρον μας ως Ε/κ είναι να κρατήσουμε όλα αυτά τα αντικρουόμενα συμφέροντα μακριά. Επειδή τα συμφέροντά μας δεν ταυτίζονται με κανέναν από τους «παίκτες». Εκτός και αν θέλουμε να παίξουμε τον ρόλο του προτεκτοράτου των συμφερόντων μιας άλλης χώρας και να καταστούμε – για ακατανόητους λόγους – το αναλώσιμο των διαφόρων ανταγωνισμών στην περιοχή. Να λύσουμε το Κυπριακό και μετά ως ένας λαός να ακολουθήσουμε το παράδειγμα της Ελβετίας. Αναλογιστείτε πόση σοφία και ανδρεία χρειάστηκε ο μικρός, σχετικά, λαός της Ελβετίας που συνορεύει με τη Γερμανία, που κατά 75% είναι γερμανόφωνος, να παραμείνει ουδέτερος κατά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο, όταν ο Χίτλερ προέλαυνε στην Ευρώπη, εκπληρώνοντας τη «Μεγάλη Ιδέα» του Γερμανικού Έθνους. Κι as φανταστούμε την καταστροφή που θα συνέβαινε αν οι γερμανόφωνοι Ελβετοί ακολουθούσαν το παράδειγμα του Έθνους.

Το κύριο ζητούμενο τη δεδομένη στιγμή είναι να λυθεί το Κυπριακό και μετά ως ένας λαός να προστατεύσουμε τη χώρα μας. Οι τυχοδιωκτικές πολιτικές στο όνομα δήθεν του δικαίου, οι οποίες κρύβονται πίσω από γεωπολιτικές αναλύσεις της δεκάρας και που προϋποθέτουν την ύπαρξη ενός ενιαίου, ισχυρού και με κοινά συμφέροντα «ελληνισμού», ρίχνουν την Κύπρο ως σύνολο «στα σαγόνια της γης», «για ένα λινό κυμάτισμα, για μια νεφέλη». Στο όνομα ενός ιδεολογήματος – του ελληνισμού – ο οποίος έχει στην καλύτερη περίπτωση μόνο πολιτιστικό περιεχόμενο.

Ο κ. Γιάννης Ιωάννου είναι πολιτικός μηχανικός, Λάρνακα ioannoui@logosnet.cy.net

Πολύπτυχο

Του **ΝΤΙΝΟΥ ΗΛΙΑΔΗ**

ΑΘΡΟΙΣΗ ΥΠΟΧΩΡΗΣΕΩΝ Ή «...ΕΜΕΙΣ ΜΠΟΡΟΥΜΕ ΚΑΛΥΤΕΡΑ!»

«Είναι ο Μακάριος που δέχτηκε τη διζωνική δικοινοτική ομοσπονδία το 1977 και ο Σπύρος Κυπριανού το 1979»! Και «είναι ο Γλαύκος Κληρίδης που πρώτος δέχτηκε την εκ περιτροπής Προεδρία»! Και «την παραμονή εποίκων δεν είναι άλλος από τον Τάσσο Παπαδόπουλο που την δέχτηκε»! «Τη δε σταθμισμένη ψήφο την δέχτηκε ο Γιώργος Βασιλείου και το Εθνικό Συμβούλιο, το 1989»!

Μ' αυτήν τη λογική ενεργεί ο Πρόεδρος Χριστόφιας. Επισημαίνει και ξετρυπώνει όλες τις αναδιπλώσεις – πραγματικές, υποθετικές και φανταστικές – των κατά καιρούς ηγετών μας, τις αναδεικνύει, προσθέτει και κάποιες δικές του «προσφορές» και διαμορφώνει το σημείο εκκίνησης της διαπραγμάτευσης από το άθροισμα των αναδιπλώσεων μιας 35ετίας – ορθότερα αυτών που ο ίδιος εκλαμβάνει σαν αναδιπλώσεις – θέσεις μας!

Διερωτάται κανείς: «Αυτό εννοούσε προεκλογικά, όταν έλεγε σε ΔΗΚΟ και ΕΔΕΚ "εμείς μπορούμε καλύτερα!"»;

ΝΕΛΣΟΝ ΜΑΝΤΕΛΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΝΑΠΟΔΗ

Η ιδέα της σταθμισμένης ψήφου στην εκλογή του Τουρκοκύπριου αντιπροέδρου και Προέδρου (αφού θα ισχύει η «εκ περιτροπής προεδρία»), η φόρμουλα δηλαδή όπου η ψήφος ενός Τ/κ θα μετρά όσο πέντε ελληνοκυπριακές ψήφους, αποτελεί βάναυση καταστρατήγηση της πρωταρχικής δημοκρατικής αρχής: «Ένας άνθρωπος μία ψήφος».

Για όσους δεν το συνειδητοποίησαν, εισάγουμε στην ευρωπαϊκή Κύπρο του 21ου αιώνα ένα καθεστώς απαρτχάιντ! Γιατί αυτή ουσιαστικά την αρχή καταπατούσε το απαίσιας μνήμης απαρτχάιντ της Νοτίου Αφρικής. Και ο μακροχρόνιος αγώνας κατά των φυλετικών διακρίσεων, του Ν. Μαντέλα και του Αφρικανικού Κογκρέσου, στόχευε ακριβώς στην εφαρμογή της αρχής «ένας άνθρωπος μία ψήφος».

Όσοι, λοιπόν, ευκαίρως-ακαίρως, επικαλούνται τον Μαντέλα, ας έχουν υπόψη τους τις αρχές για τις οποίες μαχόταν ανυποχώρητος ο Αφρικανός αγωνιστής. Με πρώτο και καλύτερο τον Γ. Φράγκο – από τους Ηρακλείς του ακελικού προεδρικού στέμματος – που μεμψιμοιρεί, επειδή… «λείπει τόσο πολύ ένας Νέλσον από τη δική μας πολιτική ζωή!» (Μα αν ένας… Νέλσον βρισκόταν στη σημερινή Κύπρο, οι διάφοροι γενικοί φρουροί θα τον κατακεραύνωναν σαν επικίνδυνο σωβινιστή που υπονομεύει τον Πρόεδρο Χριστόφια!).

Αλήθεια, υπάρχει χώρα σήμερα που δέχεται καθεστώς φυλετικών διακρίσεων; Και ηγέτης που να προπαγανδίζει την εγκαθίδρυση τέτοιου καθεστώτος;

Νέλσον από την ανάποδη…

ΔΕΝ ΠΕΡΝΑ ΑΠΟ ΤΟ ΜΥΑΛΟ ΤΟΥ;

Καλά, με όσα ακούει καθημερινά από τα κόμματα και αφουγκράζεται από τους πολίτες, δεν πέρασε από το μυαλό του το αυτονόητο; Ότι είναι πιθανόν, αν «επιτευχθεί» η συμφωνία που επιδιώκει, αυτή να απορριφθεί από τον κυπριακό ελληνισμό; Και δεν αντιλαμβάνεται τις συνέπειες που θα αντιμετωπίσει η πλευρά μας από το ενδεχόμενο ενός νέου «όχι» και μάλιστα επί μιας προτάσεως συμφωνημένης από τους δύο ηγέτες;

Επιμένει ο Πρόεδρος Χριστόφιας να λειτουργεί σαν αυθεντία. Αλλά ο συγκεντρωτισμός και η μεθοδολογία που εφάρμοζε ως κομματικός ηγέτης δεν μπορεί να τύχουν εφαρμογής σε εθνικά θέματα που δεσμεύουν και τις επόμενες γενιές και από τις συνέπειες των οποίων δεν θα υπάρχει διαφυγή. Ούτε η κομματική πλάνη αντιπαραβάλλεται με την εθνική, όπου δεν χωρεί το άλλοθί της εκ των υστέρων… αυτοκριτικής!

ΤΟΥΜΑΖΟΣ ΤΣΙΕΛΕΠΗΣ

Στην προσπάθειά τους κάποιοι να αναβαθμίσουν τον κ. Τσιελεπή στη συνείδηση της κοινής γνώμης, υποβάλλουν συνεχώς ότι… υπήρξε μέλος και της διαπραγματευτικής ομάδας του Προέδρου Τ. Παπαδόπουλου. Το ερώτημα βέβαια είναι: «Τον επέλεξε ο αείμνηστος τέως Πρόεδρος προσβλέποντας στην επιστημονική του στήριξη ή τον υπέδειξε ο κ. Χριστόφιας;». Ο καθένας δικαιούται να πιστέψει ό,τι θέλει…

Και κάτι ακόμη. Ο Πρόεδρος Τ. Παπαδόπουλος, ακριβώς επειδή αισθανόταν επαρκής, διατήρησε στη διαπραγματευτική του ομάδα τον κ. Τσιελεπή με τις γνωστές και δηλωμένες απόψεις του. Ο Πρόεδρος Χριστόφιας όχι απλώς δεν διορίζει στην ομάδα του άτομα που δεν συμφωνούν εκ προοιμίου μαζί του, αλλά ούτε εκπροσώπους των εταίρων του ανέχεται. Πόσο μάλλον άτομα που εκφράζουν δημόσια απόψεις αντίθετες με αυτόν!

ΚΥΠΕ

Το «ένα μήλο την ημέρα τον γιατρό τον κάνει πέρα» δεν ισχύει για τους γιατρούς που είναι υπουργοί...

Πολιτικό X-Factor

Του **ΓΙΑΝΝΗ ΑΝΤΩΝΙΟΥ**

Παιδάκια να ταπεινώνονται δημοσίως προσπαθώντας να κατακτήσουν το ψεύτικο όνειρο για μια θέση στο star system που δημιουργεί η βιομηχανία του θεάματος, τα βλέπουμε κάθε βράδυ. Μεγάλους ανθρώπους που επιτρέπουν στον κάθε Θεοφάνους, Μουρατίδη και λοιπούς κριτές των πάντων να τους διαπομπεύουν, επίσης βλέπουμε κάθε νύκτα.

Ήταν, λοιπόν, θέμα χρόνου πότε θα βλέπαμε μια πολιτική εκπομπή να μετατρέπεται σε τηλεπαιχνίδι, όπως συνέβη στη γνωστή πλέον συζήτηση, που σημαδεύτηκε από την αποχώρηση του κ. Τουμάζου Τσιελεπή, ο οποίος πολύ ορθά αρνήθηκε να παίξει τον ρόλο του μαθητευόμενου δικηγόρου και να δώσει από τηλεοράσεως εξετάσεις ενώπιον κριτικής επιτροπής.

Άλλο ένα επεισόδιο στο σίριαλ που άρχισε το 2004 και συνεχίζεται

Το συγκεκριμένο επεισόδιο μοιάζει να είναι μέρος του σίριαλ που προβάλλεται στην πολιτική μας σκηνή από το 2004 και εντεύθεν, με σημείο αναφοράς το Σχέδιο Ανάν, το οποίο, όπως πολύ ορθά είπε κάποτε ο κ. Νίκος Κατσουρίδης, «έχει διχάσει την κοινωνία μας, οριζοντίως και καθέτως».

Αν προσέξετε τη σύνθεση των τηλεοπτικών πάνελ, ακόμη και τις θέσεις στις οποίες κάθονται οι προσκεκλημένοι, θα διαπιστώσετε ότι εξακολουθούμε να κινούμαστε στη λογική των συζητήσεων επί του νεκρού κατά τα άλλα Σχεδίου Ανάν, οι οποίες συνεχίζονται από εκεί που έμειναν προ πενταετίας. Από τη μια οι υποστηρικτές του «όχι» και από την άλλη του «ναι», να διατυπώνουν χιλιοειπωμένα επιχειρήματα και το μόνο που επιτυγχάνουν είναι να ξυπνούν μνήμες, μνήμες οδυνηρές.

Το νοσηρό αυτό σκηνικό οφείλεται κατά κύριο λόγο στους πολιτικούς εκείνους ηγέτες, οι οποίοι εξακολουθούν να αρνούνται να συζητήσουν για το μέλλον και επιμένουν να παρελθοντολογούν, σε μια προφανή προσπάθεια να δικαιωθούν για τις επιλογές που έκαναν το 2004. Μεγάλη ευθύνη για τη συντήρηση αυτού του σκηνικού φέρουν και τα γνωστά Μέσα Ενημέρωσης που παραμένουν προσκολλημένα στη λογική του «ναι» και του «όχι», επιμένοντας να ιεραρχούν ειδήσεις και θέσεις ή – ακόμη χειρότερα – να αξιολογούν τους ανθρώπους, όχι στη βάση θέσεων και επιχειρημάτων, αλλά στη βάση συμπαθειών και αντιπαθειών, αναλόγως του τι υποστήριξαν το 2004.

Δυστυχώς όλα αυτά συμβαίνουν σε μια άκρως δύσκολη χρονική περίοδο, παραμονές του οροσήμου του Δεκεμβρίου. Χρήσιμος ο διάλογος, δεν αντιλέμε, απαραίτητη ακόμη και η αντιπαράθεση, καμία ένσταση, μόνο που την ώρα κατά την οποία η τουρκική διπλωματία δίδει ρεσιτάλ από τη Δαμασκό μέχρι τη Μόσχα και από την Ουάσιγκτον μέχρι την πρωτεύουσα της Αρμενίας (!), θα ήταν πιο χρήσιμο να ασχοληθούμε με κάτι πιο παραγωγικό από το να μοιράζουμε πιστοποιητικά πατριωτισμού ο ένας στον άλλο.

Τα θέματα της εκ περιτροπής προεδρίας και της σταθμισμένης ψήφου είναι πολύ σοβαρά και πρέπει να τεθούν στη βάσανο ενός δημόσιου διαλόγου, με όρους αμιγώς πολιτικούς και όχι τηλεοπτικούς. Διότι αυτό που συνέβη είναι το αποτέλεσμα της διαστροφής της πραγματικότητας που προκαλεί η τηλεοπτική κάμερα, η οποία αρέσκεται στο να ζουμάρει εκεί όπου υπάρχει φασαρία. Είναι γι' αυτό, λοιπόν, που αντί να ασχολούμαστε με την ουσία, ασχολούμαστε με το θέαμα. Όπως πάντοτε.

antoniouy@kathimerini.com.cy

Σχολιάστε στο www.kathimerini.com.cy

Ο «σκαρπάρης»

Του **ΜΙΧΑΛΗ ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ**

Να συνοψίσουμε αρχικά τι έγινε τον τελευταίο καιρό γύρω από το Κυπριακό και τα παρελκόμενά του. Πρώτα, η επίσκεψη του κ. Παπανδρέου ως νικητή και τροπαιούχου. Όχι μόνο διότι θριάμβευσε στις εκλογές, αλλά και επειδή βρήκε τον κ. Χριστόφια έτοιμο σαν ώριμο φρούτο να δεχθεί την πάλαι ποτέ απαράδεκτη για τον ίδιο πρωτοκαθεδρία της Ελλάδας στη λήψη αποφάσεων που έχουν να κάνουν με χειρισμούς, όπως αυτούς που θα απαιτηθούν τον Δεκέμβριο. Αφού περιπλανήθηκε ο πρόεδρος να βρει νέους συμμάχους στις τέσσερεις γωνιές της γης (Ρωσία, Κίνα, Συρία, Κούβα, Βενεζουέλα), κατέληξε με τον κυβερνητικό εκπρόσωπο να επικαλείται πέντε φορές σε μία μέρα την ανάγκη συνεννόησης με την Αθήνα, πριν τοποθετηθεί. Ήρθε ο Έλληνας πρωθυπουργός, μίλησε για τακτική τύπου «Ελσίνκι», μπέρδεψε τα πράγματα με τον οδικό χάρτη και όλοι χειροκρότησαν.

Το δεύτερο γεγονός ήταν η πρόταση του Προέδρου για εκ περιτροπής προεδρία. Να εκλέγεται δηλαδή ένας Ελληνοκύπριος από το σύνολο του πληθυσμού και ένας Τουρκοκύπριος από το σύνολο του πληθυσμού επίσης, μόνο που σε αυτή την περίπτωση οι ψήφοι των Ε/κ θα σταθμίζονται για να έχουν το 20% της βαρύτητας. Ο Ε/κ να αναλαμβάνει την προεδρία για 4 χρόνια και ο Τ/κ για 2. Και οι δύο, εννοείται, θα έχουν, κατά το διάστημα που θα τους αναλογεί, τις εκτελεστικές εξουσίες ενός προέδρου. Η πρόταση του κ. Χριστόφια αναμένει την απάντηση του κ. Ταλάτ προκειμένου να υιοθετηθεί.

Η πιο πολυσυζητημένη εξέλιξη, ωστόσο, είναι τα πτυχία του κ. Τουμάζου Τσιελεπή, συμβούλου του Προέδρου και συμμετέχοντος στις διαπραγματεύσεις και το Εθνικό Συμβούλιο. Αφορμή, ένα μεσημεριανό του Αντέννα, όπου ο κ. Χρίστος Κληρίδης αμφισβήτησε ευθέως την επιστημονική κατάρτιση του κ. Τσιελεπή, με τον δεύτερο να αποχωρεί.

Θεωρώ την προσωπική επίθεση κατά του κ. Τσιελεπή ανοίκεια και απαράδεκτη. Κατ' αρχάς, γιατί ο Κύπριος πολίτης δεν εξέλεξε τον κ. Τσιελεπή, αλλά τον κ. Χριστόφια να διαχειριστεί τις τύχες του. Ο οποίος κ. Χριστόφιας, όπως και ο κάθε πρόεδρος, δικαιούται να έχει για συνεργάτη όποιον θέλει και όποιον εμπιστεύεται, όποια προσόντα και αν έχει. Ο κ. Τσιελεπής τον Πρόεδρο και τις θέσεις του είναι που εκπροσωπεί. Στον κ. Χριστόφια πρέπει να απευθύνονται οι επιθέσεις, αν κάποιος διαφωνεί, όχι στο «σαμάρι». Πέραν του ότι είναι αντιδεοντολογικό να απαντάς σε θέσεις προβάλλοντας προσβλητικούς χαρακτηρισμούς.

Από την άλλη, όμως, θεωρώ αδιανόητο το πώς κατόρθωσε ο κ. Χρίστος Κληρίδης, με μια αναφορά του, να δώσει το έναυσμα για να αναστηθεί το τείχος του διαχωρισμού ανάμεσα στις παρατάξεις του 2004. Πώς ένα επί μέρους περιστατικό οδήγησε όλα τα κόμματα, με πρώτο το ΑΚΕΛ, να αναπτύσσουν για μέρες θεωρίες συνωμοσίας, περιρρέουσας και φανατισμού. Να παίρνουν θέσεις μάχης οι φανατικοί της κάθε πλευράς και να επισκιάζουν με υστερίες τη σοβαρότητα των όσων συμβαίνουν. Από μία συζήτηση όπου κανένας δεν είχε τη νομιμοποίηση της λαϊκής βούλησης, συζητούμε για νέες κυβερνητικές συμμαχίες, κλίμα τρομοκρατίας, λογοκρισίας και πειθαναγκασμού. Άδικα διερωτώμαι αν το θέμα μας είναι η ουσία των συνομιλιών ή οι προσωπικές ατζέντες του καθενός;

Επειδή όμως σημασία έχει και η ουσία, δύο σημαντικά ερωτηματικά προέκυψαν τελευταία. Διότι, ενώ συντάσσομαι με τον κ. Παπανδρέου στο ότι η μόνη νικηφόρα φιλοσοφία είναι εκείνη της εποχής Σημίτη-Κληρίδη, αδυνατώ να συγκεκριμενοποιήσω τι θα μπορούσαμε να δώσουμε στην Τουρκία σήμερα, αντίστοιχο με το καθεστώς της υποψηφιάς που πήρε στο Ελσίνκι με αντάλλαγμα την ένταξή μας, ή με την έναρξη των διαπραγματεύσεων που πήρε το 2004 δωρεάν.

Όπως, επίσης, θεωρώ ότι η πρόταση για την εκ περιτροπής προεδρία είναι εκ των πραγμάτων αφόρητα ενοχλητική. Για να γίνει ανεκτή, θα πρέπει να περιβληθεί από πολλές θετικές διαστάσεις για την πλευρά μας, κάτι που αμφιβάλλω αν έχει διασφαλιστεί. Πόσο μάλλον όταν η θεωρία των ιδεολογικών-κομματικών σκοπιμοτήτων πίσω από την πρόταση είναι βάσιμη, εφόσον αποτελεί προφανές όχημα εξουσίας για την αριστερά. Υπάρχει όμως και κάτι άλλο. Η πρόταση έγινε από την πλευρά μας στο πλαίσιο του πάρε-δώσε και, εξ όσων γνωρίζουμε, δεν έχει συνδυαστεί με κάποια άλλη πτυχή του Κυπριακού. Αν λοιπόν η πρόταση γίνει από τον κ. Ταλάτ αποδεκτή, τότε εμείς θα έχουμε «δώσει» ή μήπως θα θεωρηθεί ότι έχουμε «πάρει» την αποδοχή της δικής μας επινόησης;

Προσωπικά φοβάμαι ότι είναι το δεύτερο που θα συμβεί. Και αυτό είναι που με ανησυχεί. Όχι αν ο κ. Τσιελεπής είναι συνταγματολόγος, νομικός, δικηγόρος, ή αν ήταν «σκαρπάρης»...

www.sophocleous.info

Σχολιάστε στο www.kathimerini.com.cy

«Μητέρες Πατρίδες»

Του **ΜΕΝΕΛΑΟΥ ΑΒΡΑΑΜ**

(Μέρος Β')

Διάοντας συνέχεια στο προηγούμενό μου άρθρο, το οποίο γράφτηκε με αφορμή τη θέση του Γιώργου Παπανδρέου για απελευθέρωση της Κύπρου από τις εξαρτήσεις και τις «Μητέρες Πατρίδες», θέση που διατύπωσε ο Έλληνας πρωθυπουργός στην πρόσφατη επίσκεψή του στην Τουρκία και επανέλαβε στην Κύπρο, θα ήθελα χάριν της ιστορίας να αναφερθώ και στην απαντητική επιστολή του Μακαρίου προς τον τότε πρωθυπουργό Γιώργο Παπανδρέου, αλλά και στη σχέση της Χούντας με την Κύπρο πάνω στο ζήτημα αυτό.

Όπως είχα επισημάνει, ο Γ. Παπανδρέου ο πρεσβύτερος είχε διατυπώσει τη θεωρία του «Εθνικού Κέντρου», η οποία συνοψίζεται στη θέση ότι η Ελλάς ως «φορεύς της ευθύνης ολόκληρου του ελληνισμού» έχει τον τελικό λόγο στις αποφάσεις για τα εθνικά θέματα, συμπεριλαμβανομένης και της τύχης της Κύπρου. Ο Μακάριος, ενώ δεν διαφωνούσε με τη γενική αρχή, αφού ο στόχος μετά το 1963 ήταν και πάλι η ένωση με την Ελλάδα, εντούτοις διεκδικούσε το δικαίωμα στη διαφωνία και αμφισβητούσε αποφάσεις της Ελλάδας, όταν αυτές παρεξέκλιναν από την καθαρή λύση, που δεν ήταν άλλη από την Ένωση χωρίς ανταλλάγματα. Στην απαντητική του επιστολή προς τον Γ. Παπανδρέου ανασκευάζει τις κατηγορίες για την άγνοια που η ελληνική κυβέρνηση δήλωνε ότι είχε για τα γεγονότα της Μανσούρας και αργότερα για την κρίση της ΤΟΥΡΔΥΚ, ενώ αμφισβητεί πολιτικές πρωτοβουλίες που οδηγούσαν σε συμβιβασμούς. Γράφει στην επιστολή του, ημερομηνίας 21/02/1965. «Εάν, επί παραδείγματι, η έννοια της πολιτικής πρωτοβουλίας δύναται να περιλαμβάνει και αποδοχή συμβιβαστικής λύσεως του κυπριακού προβλήματος ή ενεργείας οδηγούσης εις συμβιβασμούς επί του Κυπριακού, απαράδεκτους από κυπριακής πλευράς, επιφυλάσσω το δικαίωμα διαφωνίας μου» (Σπύρου Παπαγεωργίου: Τα κρίσιμα ντοκουμέντα του Κυπριακού, τ.Β', σελ. 332). Είναι φανερό ότι ο Μακάριος αντιδρούσε στη διπλή ένωση ή σε όποια άλλη λύση ακρωτηριάζε την Κύπρο, γι' αυτό πολλές φορές ήρθε σε σύγκρουση με τις ελληνικές κυβερνήσεις.

Η θεωρία του «Εθνικού Κέντρου» που πηγάζει από τη θεωρία της «Μητέρας Πατρίδας» παίρνει μια νέα διάσταση την εποχή της Χούντας. Σε ένα μνημόνιο προς τον Μακάριο, ο υπουργός Εξωτερικών της Χούντας, Παλαμάς, καθόρισε τις βασικές αρχές που πρέπει να διέπουν τις σχέσεις Ελλάδας-Κύπρου: «1. Ο κυπριακός ελληνισμός αποτελεί αναπόσπαστον τμήμα του ελληνικού έθνους, 2. Ο κυπριακός ελληνισμός, καίτοι διεθνώς ανεξάρτητος, δεν είναι ανεξάρτητος έναντι της Ελλάδος μεθ' ης αποτελεί εθνικόν σύνολον, 3. Κέντρον του κυπριακού ελληνισμού είναι η Λευκωσία, κέντρον δε του έθνους αι Αθήναι. 4. Διά παν θέμα γενικωτέρου εθνικού χαρακτήρος, η Λευκωσία έχει υποχρέωσιν να συνεννοείται με τας Αθήνας και να εκφράζει το κατά την εκτίμησίν της συμφέρον του κυπριακού ελληνισμού. Αι Αθήναι όμως προσδιορίζουν το γενικώτερον συμφέρον του έθνους, εις το οποίον εντάσσεται και το συμφέρον του κυπριακού ελληνισμού. Αι Αθήναι, ως Εθνικόν Κέντρον, διαγράφουν τελικώς την ακολουθητέαν εν προκειμένω πολιτικήν... 5. Ο κυπριακός λαός, εκλέγων την ηγεσίαν του, παρέχει αυτομάτως την εντολήν όπως αύτη συνεννοείται και συνεργάζεται αρμονικώς με το Εθνικόν Κέντρον. Εκτός βεβαίως εάν ο κυπριακός ελληνισμός αποφασίσει, ως έχει δικαίωμα, να αποσπασθεί από τον εθνικόν ορμόν. Εις την περίπτωσιν αυτήν, διά την Ελλάδα παραμένουν αι υφιστάμεναι διεθνείς δεσμεύσεις» (Σπύρου Παπαγεωργίου: Μακάριος διά πυρός και σιδήρου, σελ. 84-85).

Ο Μακάριος, όπως και τότε με τον Παπανδρέου, απάντησε ευθέως στη Χούντα. «Ο κυπριακός ελληνισμός πρέπει να έχει τον τελευταίον λόγον εις ό,τι αφορά το εθνικό του μέλλον. Εις περίπτωσιν διαφωνίας Αθηνών και Λευκωσίας, αναλαμβάνεται κεχωρισμένως ευθύνη εκατέρωθεν» (στο ίδιο, σελ.86). Η Χούντα ήταν τελικά αδίστακτη και ολοκλήρωσε την επέμβασή της ως «Εθνικό Κέντρο» και «Μητέρα Πατρίδα» με το προδοτικό πραξικόπημα και άνοιξε τις πόρτες για τη στρατιωτική εισβολή της Τουρκίας, του άλλου «Εθνικού Κέντρου», της άλλης «Μητέρας Πατρίδας», που δυστυχώς λειτουργεί ακόμη ως τέτοια στην άλλη πλευρά, παρεμβάλλοντας συνεχή εμπόδια στη λύση του κυπριακού προβλήματος.

Από το 1974, λοιπόν, η Ελλάδα, υπό το βάρος της προδοσίας και της διχοτόμησης, ακολούθησε το δόγμα «Η Κύπρος αποφασίζει και η Ελλάς ακολουθεί και συμπαρίσταται». Ανάλογα φυσικά με τις συγκυρίες, αναλαμβάνει συμφωνημένες πρωτοβουλίες, όπως για παράδειγμα η ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Ο νέος πρωθυπουργός της Ελλάδας επιθυμεί, όπως τόνισε στην πρώτη του επίσκεψη στην Κύπρο, μια ενεργό εμπλοκή μέσω της Ε.Ε. για την προώθηση της λύσης του Κυπριακού, σε συνεννόηση πάντοτε με την κυπριακή κυβέρνηση. Δεν επιβάλλεται φυσικά ως «Εθνικό Κέντρο» ούτε ως «Μητέρα Πατρίδα».

Ας ελπίσουμε ότι θα υπάρχει ομοφωνία στις αποφάσεις. Αν όμως όχι, ας μην αρχίσουμε τις αλληλοκατηγορίες. Ούτε η Κύπρος πρέπει να ποδηγετείται από την Ελλάδα ούτε και η Ελλάδα πρέπει να σέρνεται από την Κύπρο. Για τον απλούστατο λόγο ότι είμαστε πλέον δύο ανεξάρτητα και ισότιμα κράτη και στον ΟΗΕ και στην Ε.Ε., με τεράστια μάλιστα ιστορική εμπειρία στις μεταξύ μας διαφωνίες.

Δρ.Φιλοσοφίας, rodo@primehome.com

Οι παίκτες της «παραπάνω ντρίπλας»

Του **ΕΥΤΥΧΗ ΒΑΡΔΟΥΛΑΚΗ**

Όσοι παρακολουθούν ποδόσφαιρο, θα έχουν παρατηρήσει τι συμβαίνει με τους παίκτες που κάνουν κατάχρηση ντρίπλας. Στην πρώτη ντρίπλα ο κόσμος χαίρεται και τους αποθεώνει. Στη δεύτερη αρχίζουν να του φωνάζουν να δώσει την μπάλα. Αν δεν την δώσει και στην επόμενη ντρίπλα χάσει την μπάλα, αρχίζουν οι μούντζες και οι μουρμούρες στην κερκίδα. Στα σοβαρά ματς, ειδικότερα, η γκρίνια είναι μεγαλύτερη, αφού τα λάθη δεν συγχωρούνται...

Ο πειρασμός της παραπάνω ντρίπλας δεν ισχύει μόνο για ποδοσφαιριστές, αλλά και για πολιτικούς. Και συχνά εκεί είναι μεγαλύτερος. Γι' αυτό και το είδος των πολιτικών που αντί να εργάζεται με συστηματικότητα για αυτά τα οποία εξελέγη, αρέσκεται να δημιουργεί εντυπώσεις στα ΜΜΕ με δηλώσεις, περισπούδαστες αναλύσεις και κινήσεις εντυπωσιασμού, τα οποία στην ουσία είναι «περιττές ντρίπλες», διαρκώς αυξάνεται.

Σε αυτό συμβάλλει και η ίδια η λειτουργία των ΜΜΕ, με την απίστευτη διαστροφή τους να δίνουν έμφαση στην παραπολιτική και όχι στην ουσία της πολιτικής. Σπανίως ένας πολιτικός γίνεται είδηση, αν καταθέσει μια σοβαρή και τεκμηριωμένη πρόταση. Αντιθέτως, μια δήλωση που θα αφορά π.χ. ένα εσωκομματικό θέμα ή ένα μικροπολιτικό κουτσομπολιό (ένα φτηνό «σου 'πα, μου 'πες» δηλαδή…), θα γίνει θέμα και θα συζητιέται επί μέρες. Για τους πολιτικούς, οι οποίοι ζουν από τη δημοσιότητα, ο πειρασμός είναι μεγάλος.

Ο πειρασμός της παραπάνω ντρίπλας δεν ισχύει μόνο για ποδοσφαιριστές, αλλά και για πολιτικούς. Και συχνά εκεί είναι μεγαλύτερος

Το ζήτημα, όμως, δεν είναι ούτε απλό ούτε ακίνδυνο. Η πρακτική αυτή λειτουργεί αποπροσανατολιστικά. Οι πολίτες εκπαιδεύονται να πιστεύουν ότι πολιτική δεν είναι η αναζήτηση λύσεων για τα προβλήματα της χώρας, αλλά ένα άθροισμα προσωπικών στρατηγικών, τακτικισμών και επικοινωνιακών τρικ. Όσο αυτό επεκτείνεται σε σημαντικότερα προβλήματα, γίνεται επικίνδυνο.

Στην Κύπρο υπάρχει μια βασική παράμετρος που ευνοεί τον τακτικισμό, η οποία δεν είναι άλλη από την ίδια τη μορφή του πολιτεύματος, που επιβάλλει τη δημιουργία συμμαχιών και συγκλίσεων. Αυτό αναπόφευκτα ενισχύει ένα συνεχές πολιτικό παζάρι, στο οποίο όλοι κινούνται προσεκτικά και πολλοί αναζητούν ρόλο όχι ως φορείς μιας καθαρής πολιτικής άποψης, αλλά ως «μάγοι των χειρισμών».

Επίσης, οι οριακοί εκλογικοί συσχετισμοί στην εκλογή προέδρου, όπως τουλάχιστον κατεγράφησαν σε όλες τις τελευταίες εκλογές, αυξάνουν τον ρόλο κάθε παράγοντα της δημόσιας ζωής, ο οποίος μπορεί να επηρεάσει ποσοστά πάνω από 1-2%. Αυτό ανακατεύει την τράπουλα ακόμα περισσότερο, αφού, όσοι έχουν εκλογική επιρροή, αναγορεύουν τους εαυτούς τους σε «ρυθμιστές» των εξελίξεων. Και έτσι το γαϊτανάκι του τακτικισμού και του παζαριού συνεχίζεται.

Τον τελευταίο καιρό παρακολουθούμε πολλές ντρίπλες. Από πολλούς. Και για πολύ σοβαρά θέματα. Σε μια περίοδο, μάλιστα, που τα κόμματα και τα στελέχη τους έχουν πολύ σοβαρότερα θέματα να ασχοληθούν, ενόψει της συνόδου κορυφής του Δεκεμβρίου για την αξιολόγηση της Τουρκίας και των νέων συζητήσεων για το εθνικό θέμα. Είναι δυνατόν κόμματα που στηρίζουν την κυβέρνηση να μην έχουν κρυστάλλινες θέσεις για τα θέματα αυτά; Είναι δυνατόν η αντιπολίτευση να μην είναι απολύτως ξεκάθαρο πού συνταυτίζεται με την κυβέρνηση και πού όχι; Είναι δυνατόν η χάραξη της εθνικής γραμμής να μη γίνεται με μόνα κριτήρια το συμφέρον του τόπου και το εθνικά εφικτό, αλλά να συναρτάται από εσωκομματικές ισορροπίες και συσχετισμούς;

Σήμερα δεν είναι ώρα για ντρίπλες, αλλά για καθαρές θέσεις πάνω σε πολύ σημαντικά θέματα. Σε αυτήν τη συγκυρία μετράει μόνο η ουσία. Μόνο το πώς θα κερδίσει η ομάδα. Ας το προσέξουν όλοι. Αν η μπάλα χαθεί, ο κόσμος στην (πολιτική) κερκίδα θα φωνάξει. Και στην πολιτική δεν πέφτει μούντζα, αλλά «μαύρο»...

Σύμβουλος στρατηγικής και επικοινωνίας.
vardoulakis@stratego.gr

Ο εχθρός

Του **ΑΛΕΞΗ ΠΑΠΑΧΕΛΑ**

Νομίζω ότι τελικά ο χειρότερος εχθρός αυτής της κυβέρνησης είναι... το προεκλογικό ΠΑΣΟΚ. Ήταν εύκολο και ανέξοδο να «κλείνεις το μάτι» προεκλογικά στους συνδικαλιστές του λιμανιού και να υπόσχεσαι επαναδιαπραγμάτευση της συμφωνίας με την COSCO. Τώρα όμως ήρθε η προσγείωση στην πραγματικότητα, η οποία είναι πολύ σκληρή. Ούτε οι Κινέζοι ξεγελιούνται με ένα «ανοίξτε τη διαπραγμάτευση και βλέπουμε» ούτε όμως και οι συνδικαλιστές θα ησυχάσουν με ένα «καθίστε φρόνιμα και θα τα βρούμε». Το ίδιο ασφαλώς ισχύει και στην περίπτωση του ασφαλιστικού. Εκεί συνέβη το πρωτοφανές. Τη μια μέρα ο αρμόδιος υπουργός εξήγγειλε ευθαρσώς και χωρίς περιστροφές την κατάργηση του νόμου Πετραλιά, την επομένη άφησε να εννοηθεί ότι αυτό θα συμβεί κάποτε στο μέλλον ή και καθόλου. Δύο πράγματα συνέβησαν: είτε πίστευε πως όλοι όσοι τον άκουσαν την πρώτη μέρα προσεβλήθησαν από οξύ Αλτσχάιμερ είτε κάποιος του μίλησε για το έλλειμμα και το χρέος που δεν συνάδουν με τις βιαστικές του δηλώσεις στη Βουλή.

Τα παραδείγματα είναι πολλά και διδακτικά. Θα είχε άραγε χάσει ψήφους το ΠΑΣΟΚ στις 4 Οκτωβρίου αν δεν είχε υιοθετήσει ορισμένες από τις λαϊκίστικες αλλά και ανέφικτες υποσχέσεις του; Πιθανότατα όχι. Κάποιοι όμως επέμεναν εντέχνως, ακόμη και με το επιχείρημα «βάλ' το τώρα και βλέπουμε». Το ΠΑΣΟΚ είχε κάθε ευκαιρία να διορθώσει τον λόγο του μετά την εμφάνιση του Κώστα Καραμανλή στη ΔΕΘ. Θα μπορούσε δηλαδή να υιοθετήσει έναν πιο ρεαλιστικό ρόλο ώστε να προετοιμάσει την κοινή γνώμη για τα δύσκολα που ήταν βέβαιο ότι θα έλθουν. Δεν το έκανε και προτίμησε να επιμείνει στα θετικά που υποσχόταν.

Τώρα όμως θα παρατηρηθεί το εξής φαινόμενο. Ο Α ή ο Β υπουργός θα κάνει μια εξαγγελία χωρίς να λογαριάσει ακριβώς το κόστος και τις επιπτώσεις. Ο κ. Παπακωνσταντίνου θα το μαθαίνει από την τηλεόραση ή τις εφημερίδες και θα καταφεύγει λογικά στο Μέγαρο Μαξίμου. Στη σύσκεψη που θα συγκαλείται, ο πολλά υποσχόμενος υπουργός θα κραδαίνει το πρόγραμμα του ΠΑΣΟΚ και θα λέει «μα το υποσχεθήκαμε εδώ, στη σελίδα 323» και ο κ. Παπακωνσταντίνου θα κραδαίνει τον προϋπολογισμό και θα του απαντά «ναι, αλλά δεν έχουμε λεφτά».

Και εκεί είναι το κρίσιμο σημείο. Στο Μαξίμου επί Καραμανλή η συνήθης καταστροφική απάντηση ήταν «βρείτε τα». Σήμερα το «βρείτε τα» δεν υπάρχει ως απάντηση, γιατί η Ελλάδα βρίσκεται στο χείλος της χρεοκοπίας, με την Κομισιόν και τις εταιρείες αξιολόγησης στον σβέρκο της. Είτε ο πρωθυπουργός θα δώσει το μήνυμα ότι είμαστε όντως σε κατάσταση εκτάκτου ανάγκης, είτε ο κάθε υπουργός θα καταλάβει ότι μπορεί να κάνει ό,τι θέλει χωρίς επιπτώσεις. Και βεβαίως δεν αρκεί ένα πρωθυπουργικό ευγενικό «όχι», χρειάζεται κατόπιν το βαρύ χέρι του κ. Πάγκαλου ή του κ. Παμπούκη για να μεταφράσει το «όχι» σε απλά, λαϊκά ελληνικά.

Δεν θα είναι μια εύκολη διαδικασία ούτε είναι και σίγουρο πως κάθε φορά η κυβέρνηση θα έχει την πολυτέλεια να τα συζητάει και να τα αποφασίζει όλα αυτά σε καλά προετοιμασμένες συσκέψεις. Αντιθέτως, το πιθανότερο είναι πολλά τέτοια θέματα να λύνονται στο πόδι με άγρια τηλεφωνήματα αργά τη νύχτα, έπειτα από μια τηλεοπτική εμφάνιση κάποιου φιλόδοξου υπουργού που δεν έχει αντιληφθεί τη δημοσιονομική πραγματικότητα και θέλει απλά να το παίξει καλός, μπας και κερδίσει μερικές ώρες θετικής δημοσιότητας. Εχω πάντως την εντύπωση πως η κοινή γνώμη είναι πολύ πιο ώριμη από όσο νομίζουμε και θα δείξει, για λίγο ακόμη, ανοχή σε σκληρά και γενναία μέτρα. Αν όμως επικρατήσουν οι φωνές που βάζουν το πρόγραμμα του κόμματος πάνω από το πρόγραμμα στεθεροποίησης, το βέβαιο είναι ότι στο τέλος η κυβέρνηση θα χάσει τον έλεγχο της οικονομίας, μαζί με τη δημοφιλία της.

Υπάρχουν λόγοι ανησυχίας;

Του **ΚΩΣΤΑ ΚΑΛΛΙΤΣΗ**

Ωραία θα ήταν αν υπήρχε έτοιμο σχέδιο για τους ημιυπαίθριους χώρους και ετίθετο σε εφαρμογή από αύριο. Δεν υπάρχει - και προτιμώ μια μελετημένη απόφαση με καθυστέρηση, παρά μία που θα αναθεωρείται αενάως για να διορθώνονται οι προχειρότητες. Ή, πάλι, δεν θεωρώ σωστό το κρυφό χρέος να χρεωθεί μόνο στα δύο τελευταία χρόνια, φουσκώνοντας το έλλειμμα και επιβαρύνοντας τα επόμενα βήματα αποκλιμάκωσής του, αντί να κατανεμηθεί στην 5ετία. Αλλά, δεν είναι προς θάνατο ούτε η (εύλογη) απειρία ούτε η (αναμενόμενη) ανετοιμότητα σε επιμέρους ζητήματα πολιτικής.

Νομίζω ότι άλλα είναι αυτά που προκαλούν ανησυχία, με δεδομένο το πρόβλημα του χρέους. Για παράδειγμα, πολλοί ενοχλήθηκαμε από το μήνυμα που στάλθηκε, με την άσκηση του σκανδαλώδους προνομίου όποιου εργάστηκε σε βουλευτικό γραφείο έστω και μία βδομάδα (!) να γίνει μόνιμος υπάλληλος της Βουλής και την επίσημη σιωπή γι' αυτήν την υπόθεση.

Πολύ πιο ανησυχητικό είναι ότι, αντί να συζητείται πώς θα σχεδιαστεί μια μεγάλη και σταθερή ασφαλιστική μεταρρύθμιση, αν και πώς θα γίνει μια μεγάλη αναδιανομή με την ενοποίηση ταμείων επικουρικής και κύριας ασφάλισης, αν και πώς θα προχωρήσουμε κάποτε σε μία, ενιαία κοινωνική σύνταξη και αν και πώς θα δημιουργηθεί παράλληλο κεφαλαιοποιητικό σύστημα, συζητείται ο «νόμος Πετραλιά» και αν θα επιτραπεί στα επικουρικά Ταμεία να δίνουν όση σύνταξη θέλουν ακόμα και αν δεν έχουν λεφτά ή, πάλι, αν στο Δημόσιο πρέπει να υπάρχουν χαμηλότερα όρια εξόδου στη σύνταξη από εκείνα που υπάρχουν στον ιδιωτικό τομέα. Ιδιαίτερα ανησυχητικό είναι ότι, αντί να τεθεί ένας δεσμευτικός, ποσοτικός στόχος για την αύξηση της ανταγωνιστικότητας και να συζητείται ο σχεδιασμός των μεταρρυθμίσεων που θα μας επιτρέψουν να τον πετύχουμε, συζητείται αν θα ανασυσταθεί ο αλήστου μνήμης, σκανδαλώδης Οργανισμός Ανασυγκρότησης Επιχειρήσεων (ΟΑΕ) είτε άμεσα είτε έμμεσα - με το κράτος να επιλέγει σε ποιους θα δώσουν οι τράπεζες δάνεια και, αφού επιλεγεί ο πελάτης, να προσφέρει την εγγύησή του στις τράπεζες. Διαφαίνεται μια διάθεση έωλων υποσχέσεων. Δεν είναι κυρίαρχη - αποδείχθηκε προχθές, με την κυβερνητική απόφαση για τα Stage. Αλλά κάποιοι δείχνουν να αγνοούν ότι το κράτος έχει χρεοκοπήσει, οι υποβαθμίσεις από Fitch και οσονούπω από S&P και Moody's θα προσθέσουν νέα βάρη, ότι το 2010 θα δανειστεί 60 δισ. ευρώ, ότι λεφτά, απλώς, δεν υπάρχουν στα κρατικά ταμεία.

Σε μια κοινωνία πελατειακών σχέσεων, αυτό δύσκολα γίνεται αποδεκτό. Τα πράγματα όμως επιδεινώνονται από δύο, επιπλέον, παράγοντες: Πρώτος, οι αφόρητες ανισότητες (είμαστε 10η χώρα παγκοσμίως). Σε μια κοινωνία όπου το φτωχότερο 10% του πληθυσμού διαθέτει το 2,5% του ετήσιου πλούτου, ενώ το πλουσιότερο 10% διαθέτει το 26% (και το επιδεικνύει προκλητικά...), δύσκολα «ακούν» οι φτωχότεροι ότι δεν υπάρχουν λεφτά. Δεύτερος, κάποιοι που θα έπρεπε να κρύβονται. Πώς να μην προκαλείται θυμηδία όταν ακούς να λένε ότι δεν υπάρχουν λεφτά όσοι πρωτοστάτησαν στην κατερείπωση του κράτους και την «καθώς πρέπει» λεηλασία νοσοκομείων, έργων και προμηθειών, δηλαδή στο άδειασμα των κρατικών ταμείων;

Ο πρώτος παράγοντας απαιτεί χρόνο, δεν αντιμετωπίζεται άμεσα πλήρως. Μένει να φανεί αν θα γίνει κάτι ώστε να περιοριστεί ο δεύτερος.

kkallitsis@kathimerini.gr

Εθνική, ομοούσια και αδιαίρετη

Του **ΝΙΚΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΑΡΑ**

Ισως αυτή τη φορά η χλεύη των Ευρωπαίων να αποδειχθεί χρήσιμη. Ισως καταλάβουμε ότι όσο εθισμένοι και αν είμαστε στη διχόνοια και τον διχασμό, για τον υπόλοιπο κόσμο, όλοι μαζί απαρτίζουμε την Ελλάδα. Κανείς δεν ενδιαφέρεται για το ποιο από τα δύο μεγάλα κόμματα βρίσκεται στην εξουσία, αρκεί η χώρα να είναι συνεπής στις υποχρεώσεις της και η συνεργασία μαζί της να είναι ωφέλιμη. Οπως στο ποδόσφαιρο, όταν παίζουμε για το Παγκόσμιο Κύπελλο ή το Ευρωπαϊκό, δεν έχει καμία σημασία τι κάνουν οι αιώνιοι αντίπαλοι Ολυμπιακός και Παναθηναϊκός: η χώρα εκπροσωπείται από την Εθνική ομάδα και η ικανότητά μας κρίνεται από την πορεία της, όχι από τις αντιπαραθέσεις των ομάδων της Σουπερλίγκας.

Κλεισμένοι μέσα στον μικρό κόσμο της Ελλάδας, εμείς, οι τόσο κοσμοπολίτες σε άλλους χώρους και άλλες εποχές, παρουσιάζουμε ένα οξύμωρο: από τη μια αδιαφορούμε για τον υπόλοιπο κόσμο, από την άλλη πιστεύουμε ότι «οι ξένοι» οφείλουν να γνωρίζουν τα πάντα για εμάς και τις ιδιαιτερότητές μας. Είμαστε υπερήφανοι αλλά ζητάμε κατανόηση - και συχνά πιστεύουμε ότι ξεμπροστιάζοντας ο ένας τον άλλον κερδίζουμε πόντους ή εξασφαλίζουμε τη συμπόνια των συμμάχων και εταίρων μας. Εξάλλου, προπατορικό αμάρτημα του νεοσύστατου ελληνικού κράτους ήταν η ίδρυση του «Αγγλικού», «Γαλλικού» και «Ρωσικού» κόμματος. Η εποχή του Εμφυλίου έδωσε νέα έμφαση σε διαχωρισμούς βασισμένους πάνω σε κομματικές «συγγένειες» με ξένες χώρες - οι μεν με τους Αγγλους και Αμερικανούς, οι δε με τη Σοβιετική Ενωση. Αλλά οι κατεστραμμένες ζωές, ο χαμένος χρόνος και η πικρή κληρονομιά του μίσους και της διχόνοιας ήταν αποκλειστικά ελληνική τραγωδία.

Σήμερα η Ελλάδα δεν βρίσκεται υπό ξένη κατοχή ούτε σπαράσσεται από εμφύλιο πόλεμο, ώστε τα κόμματά της να αναζητούν στηρίγματα εκτός συνόρων. Αντιθέτως, από το 1981 η Ελλάδα είναι μέλος της Ευρωπαϊκής Ενωσης. Η πολύχρονη συμμετοχή σε αυτήν την πρωτοφανή ένωση ισότιμων και δημοκρατικών κρατών, όμως, δεν φαίνεται να έχει σβήσει τα συμπλέγματα του παρελθόντος: τα ελληνικά κόμματα (όπως και η κοινωνία) συχνά αδιαφορούν για τις απαιτήσεις και τις αρχές της Ε.Ε., αλλά, την ίδια ώρα, προσβλέπουν στη στήριξη και κατανόηση των εταίρων. Οπως και στο παρελθόν, συμπεριφερόμαστε σαν να πρέπει να ενδιαφέρονται οι ξένοι για το τι διαδραματίζεται στην πολιτική σκηνή μας. Το 2004, η κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας έσπευσε να εκθέσει την προηγούμενη κυβέρνηση με την «απογραφή», λέγοντας, ουσιαστικά, ότι η ένταξη της Ελλάδας στο ενιαίο ευρωπαϊκό νόμισμα ήταν προϊόν απάτης, αποτέλεσμα μαγειρεμένων στοιχείων. Μπορεί η Ν.Δ. να πίστευε ότι «ξεκαθαρίζοντας» τα πράγματα θα μπορούσε να αναπτύξει την οικονομία πάνω σε πιο υγιή στοιχεία, το αποτέλεσμα, όμως, ήταν να υπονομεύσει την αξιοπιστία της Ελλάδας και των ελεγκτικών μηχανισμών της ίδιας της Ε.Ε. Τώρα, ύστερα από αλλεπάλληλες αναθεωρήσεις του δημόσιου ελλείμματος και του ρυθμού ανάπτυξης από την κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας, ήρθε το ΠΑΣΟΚ να πει στην Ε.Ε. ότι το έλλειμμα είναι διπλάσιο από τις προηγούμενες (και πολλαπλώς αναθεωρημένες) προβλέψεις. Φυσικό ήταν να προκληθεί αποπληξία στους υπευθύνους για την εύρυθμη λειτουργία του ευρώ.

> *Συχνά πιστεύουμε ότι ξεμπροστιάζοντας ο ένας τον άλλον κερδίζουμε πόντους ή εξασφαλίζουμε τη συμπόνια των συμμάχων και εταίρων μας*

Το σφάλμα των Ελλήνων δεν είναι μόνο ότι μεταφέροντας τις εσωτερικές τους διαφορές στις Βρυξέλλες ζημιώνουν την εικόνα της Ελλάδας. Η ομολογημένη αναξιοπιστία φέρνει κάτι πολύ χειρότερο. Υπονομεύει το ίδιο το οικοδόμημα του ενιαίου νομίσματος, αποδεικνύοντας ότι δεν ελέγχεται ούτε το πιο ασήμαντο μέλος της Ευρωζώνης. Η οικονομία της Ελλάδας είναι μικρή και ασήμαντη μέσα στο σύνολο της Ε.Ε. Αντιθέτως, η αξιοπιστία των μηχανισμών ελέγχου των μελών του ενιαίου νομίσματος είναι ο πυρήνας πάνω στον οποίο στηρίζεται το ευρώ - και αυτός ο πυρήνας υπονομεύεται από μια χώρα που ζει μέσα στο δικό της παραλήρημα. Είναι σαν να κατεβαίνει η εθνική ομάδα ποδοσφαίρου σε αγώνα και τη μια στιγμή να παίζει με 11 παίκτες, την άλλη με 15, την άλλη με 20 - και ο κόουτς να εξηγεί τη μια στιγμή ότι φταίει ο Παναθηναϊκός, την άλλη ο Ολυμπιακός.

Αν θέλουμε να κερδίσουμε, θα τηρούμε τους κανόνες, και, με τους καλύτερους παίκτες στις κατάλληλες θέσεις, με πρόγραμμα και όραμα, θα στοχεύουμε στη νίκη. Γιατί η επιτυχία ή η ήττα είναι υπόθεση εθνική. Οχι κομματική, ούτε προσωπική.

ΤΡΙΤΗ ΓΝΩΜΗ

Το Κυπριακό και πάλι

Του **ΘΑΝΟΥ ΒΕΡΕΜΗ***

Το Κυπριακό υπήρξε πάντοτε αντικείμενο βιβλιογραφικής, αρθρογραφικής και ιδεολογικής διαμάχης. Επιστήμονες και ερασιτέχνες, πατριώτες και ειρηνιστές, κομματικοί και ανένταχτοι διασταύρωναν σε κάθε κρίση τα ξίφη τους ανταλλάσσοντας κατηγορίες. Είναι ίσως το κύριο ζήτημα εξωτερικής πολιτικής που εξακολουθεί να χωρίζει το κοινό της Ελλάδας σε ασυμβίβαστους και μετριοπαθείς. Η νίκη, πάντως, του ΠΑΣΟΚ στις εκλογές και η επίσκεψη του, πρωθυπουργού πλέον, Παπανδρέου στη Λευκωσία θα διευκολύνει το ΑΚΕΛ στη διαχείριση των διακοινοτικών διαπραγματεύσεων. Μένει να δούμε αν στη σύνοδο κορυφής της Ε.Ε. τον Δεκέμβριο θα τεθεί επί τάπητος η άρνηση της Τουρκίας να ανοίξει τα λιμάνια και τα αεροδρόμιά της στα κυπριακά προϊόντα ως οφείλει από τη συνθήκη που υπέγραψε.

ΑΠΕ

Συνάντηση του Κύπριου προέδρου Χριστόφια με τον Μεχμέτ Αλί Ταλάτ. Οι δύο κοινότητες διατηρούν λίγες προσδοκίες για την επιτυχία των διαπραγματεύσεων· εύχονται όμως ολόψυχα να πετύχει η προσπάθεια για μια συνολική λύση του Κυπριακού.

Ολα αυτά συμβαίνουν σήμερα μέσα σε κλίμα μεγαλύτερης ασφάλειας για την Κύπρο απ' ό, τι ίσχυε πριν από μία εξαετία. Η λαμπρή ιδέα να επιχειρηθεί η είσοδος της Κύπρου στην Ε.Ε., απέφερε το πιο ευεργετικό αποτέλεσμα που θα μπορούσαν να φανταστούν οι Κύπριοι-Ελληνες και οι Τούρκοι.

Πρέπει να ομολογήσω ότι αντιμετώπισα με δυσπιστία την πεποίθηση του αείμνηστου Γιάννου Κρανιδιώτη όταν βρεθήκαμε το 1991 σε εκπαιδευτικό ταξίδι στη Νεάπολη. Δεν μπορούσα τότε να καταλάβω γιατί η Ε.Ε. θα έβαζε άλλον ένα μπελά στους κόλπους της, αποδεχόμενη την υποψηφιότητα της Κύπρου. Ο Κρανιδιώτης, με την πείρα που διέθετε από τη λειτουργία της Κοινότητας, θεωρούσε ότι ο γραφειοκρατικός αυτός οργανισμός εφάρμοζε συνήθως κανόνες και κριτήρια, βάσει των οποίων η υποψηφιότητα περνούσε από το ένα στάδιο στο επόμενο ώσπου να φτάσει στο τελικό αποτέλεσμα. Η βεβαιότητά του δικαιώθηκε.

Παρακολουθώντας την πορεία των διακοινοτικών διαπραγματεύσεων στην Κύπρο, δυσκολεύεται κανείς να διώξει την απαισιοδοξία που προκαλούν οι ποικίλες δυσκολίες. Οι Τουρκοκύπριοι προβλέπουν ότι τις προεδρικές τους εκλογές του Απριλίου 2010 θα κερδίσει ο Ντερβίς Ερογλου, πολιτικός γνωστός για τις ακραίες θέσεις του. Από την ελληνοκυπριακή πλευρά, ένα 25% των βουλευτών των πολιτικών κομμάτων είναι οπαδοί της ψήφου υπέρ του «ποτέ». Οι υπόλοιποι κυμαίνονται ανάμεσα στο «ναι» και το «όχι», ανάλογα με την πρόοδο και τα αποτελέσματα των διαπραγματεύσεων.

Οι συνομιλητές προς το παρόν παρουσιάζουν αρκετές συγκλίσεις και ένα κοινό ιδεολογικό παρελθόν. Εξακολουθούν όμως να απευθύνονται σε πληθυσμούς εξαιρετικά δύσπιστους και με έντονα αμυντικά ανακλαστικά. Πρόσφατη σφυγμομέτρηση την οποία πραγματοποίησαν οι Αλέξανδρος Λόρδος, Ερόλ Καϊμάκ και Ναταλί Τότσι και εκδόθηκε από το CEPS (Center for European Policy Studies) των Βρυξελλών δείχνει ότι οι δύο κοινότητες διατηρούν λίγες προσδοκίες για την επιτυχία των διαπραγματεύσεων. Δείχνει όμως επίσης ότι εύχονται ολόψυχα να πετύχει η προσπάθεια για μια συνολική λύση του Κυπριακού. Δεν είναι περίεργο ότι το 68% των Ελληνοκυπρίων φοβούνται ότι η Τουρκία θα κάνει κατάχρηση της ιδιότητας της εγγυήτριας δύναμης, ενώ αντίθετα αποτελεί έκπληξη το υψηλό ποσοστό των Τουρκοκυπρίων (40%) που συμμερίζεται τον φόβο αυτόν. Η αναθεώρηση της συνθήκης των εγγυητριών δυνάμεων βρίσκει σύμφωνες και τις δύο κοινότητες στην πλειοψηφία τους.

> *Το 68% των Ελληνοκυπρίων και το 40% των Τουρκοκυπρίων φοβούνται ότι η Τουρκία θα κάνει κατάχρηση της ιδιότητας της εγγυήτριας δύναμης*

Οι πραγματικοί Τουρκοκύπριοι αισθάνονται ανασφάλεια από το γεγονός ότι ο κ. Ντενκτάς στο παρελθόν και ο κ. Ερογλου σήμερα, δημιουργούν ένα νέο πολιτογραφημένο πληθυσμό με απόλυτη εξάρτηση από αυτούς και την Τουρκία, και αποδεικνύουν την ανασφάλειά τους εγκαταλείποντας την Κύπρο για την Αγγλία ή την Αυστραλία. Είναι φανερό για τους Τουρκοκύπριους ότι το μέλλον τους θα είναι μάλλον σκοτεινό όταν το σύνολο των μετοίκων γίνουν ψηφοφόροι. Η πεποίθηση ότι η Τουρκία τους έσωσε κάποτε από τον όλεθρο, αν και δεν έχει λείψει, φαίνεται να φυλλορροεί. Η αγωνία τους συνεπώς να φτάσουν οι συνομιλητές σε αποτέλεσμα πριν από τις εκλογές του Απριλίου, είναι ευεξήγητη.

Ωστόσο, ακόμα και αν οι δύο πλευρές ξεπεράσουν τα πολλά εμπόδια στα θέματα των περιουσιών, το εδαφικό, τη διοίκηση και την ασφάλεια, τους περιμένει στο τέλος του δρόμου το μέγιστο πρόβλημα, δηλαδή της Τουρκίας ως εγγυήτριας χώρας. Είναι αμφίβολο αν ο κ. Ερντογάν θα αναλάβει πρωτοβουλία να υπερκεράσει τους κεμαλιστές του «βαθέος κράτους» για να αποποιηθεί τη δικαιολογία που του επιτρέπει να ελέγχει τους Τουρκοκυπρίους και να προβάλλει ακόμα απαιτήσεις στο σύνολο της Κύπρου. Ποιος Ελληνοκύπριος, συνεπώς, θα συναινέσει να γίνει η χώρα του προτεκτοράτο της Τουρκίας εσ αεί;

Ακούστηκαν και κάποιες δειλές φωνές από την Τουρκία που λένε ότι η εγγύηση θα μπορούσε να γίνει αντικείμενο ανταλλαγής με την είσοδο της χώρας στην Ε.Ε. Αλλοι επιμένουν ότι οι νεοοθωμανικοί οραματισμοί του κ. Νταβούτογλου θα καταστήσουν την Τουρκία κόμβο αξιοπιστίας σε Ανατολή και Δύση. Πολλοί Ευρωπαίοι σπεύδουν να απαντήσουν σ' αυτό ότι χωρίς την ευρωπαϊκή προοπτική η αξιοπιστία της γείτονος παραμένει ως έχει. Οι ερασιτέχνες που βαυκαλίζονται με την ανακάλυψη νέου παραδείγματος πολιτικής στην πολύπαθη περιοχή μας, θα πρέπει να μάθουν ότι το έργο το έχουμε ξαναδεί την εποχή του Τουργκούτ Οζάλ. Και μάλιστα τότε σκηνοθέτης και πρωταγωνιστής ήταν ο ίδιος.

** Ο κ. Θάνος Βερέμης είναι Πρόεδρος του ΕΣΥΠ.*

Τέλος στους ακκισμούς

Του **ΚΩΣΤΑ ΙΟΡΔΑΝΙΔΗ**

Δυσανασχέτησαν ορισμένοι στη Ν.Δ. διότι εθεώρησαν ότι η ομιλία του πρώην πρωθυπουργού κ. Κώστα Καραμανλή κατά τη συζήτηση των προγραμματικών δηλώσεων της κυβερνήσεως του ΠΑΣΟΚ δεν ήταν αρκούντως «επιθετική». Δυσανασχέτησαν ακόμη περισσότεροι, διότι ο κ. Καραμανλής δεν άσκησε το δικαίωμα της δευτερολογίας. Ακέφαλη εν ολίγοις η κοινοβουλευτική ομάς της Ν.Δ. περιδινείται, με τους υποψηφίους για την προεδρία του κόμματος, να προσπαθούν να προσδιορίσουν το ηγετικό τους στίγμα, διστακτικά και εν πολλοίς αμήχανα.

Πέραν των αισθημάτων, όμως, υπάρχει η ουσία. Ενα κόμμα που συνετρίβη στις εκλογές προ ολίγων ημερών δεν μπορεί να είναι «επιθετικό» προς μία κυβέρνηση, ιδίως όταν αυτή αποτυπώνει στις προγραμματικές δηλώσεις της, όσα προεκλογικώς είχε υποσχεθεί. Ο αγώνας στο επίπεδο αυτό εδόθη ανεπιτυχώς στις 4 Οκτωβρίου. Οι πολίτες επέλεξαν· η κυβέρνηση επί της ουσίας αδρανεί αναμένοντας την έκδοση Προεδρικών Διαταγμάτων που θα επιτρέψουν τα υπουργεία να λειτουργήσουν. Εξαίρεση αποτελεί το υπουργείο Οικονομικών, διότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή πιέζει και η κατάρτιση του προϋπολογισμού έπαυσε να είναι πλέον μια εσωτερική εθνική διαδικασία.

Το μόνο που μπορούσε να πράξει ο κ. Καραμανλής -και το έπραξε στη Βουλή αλλά και στην ομιλία του ενώπιον της κοινοβουλευτικής ομάδος της Ν.Δ. - ήταν να επαναλάβει τη θεώρησή του για την αντιμετώπιση της οικονομικής κρίσεως και να αναμένει τη δικαίωση. Με άλλα λόγια ότι η πραγματικότητα θα αναιρέσει την οικονομική πολιτική που εξέθεσε προεκλογικώς και άρχισε να θέτει σε εφαρμογή η κυβέρνηση του κ. Γιώργου Παπανδρέου.

Ανάγκη σπουδής κατά συνέπεια δεν υφίσταται. Το άτομο που θα εκλεγεί «από τη βάση» για να ηγηθεί της Ν.Δ. θα πρέπει να έχει χαρακτηριστικά μάλλον δρομέως μεγάλων αποστάσεων, διότι το ΠΑΣΟΚ δεν πρόκειται να ηττηθεί στην επόμενη εκλογική αναμέτρηση - εκτός και εάν η χώρα καταπέσει τόσο οικτρά, οπότε ουδείς εχέφρων θα επιθυμούσε να αναλάβει την διακυβέρνησή της.

> *Οι βουλευτές και τα στελέχη της Ν.Δ. ας φροντίσουν για την ενότητα του κόμματος, που είναι το ζητούμενο*

Ας απαλλαγούν, λοιπόν, οι βουλευτές και τα στελέχη της Ν.Δ. από το άγχος ασκήσεως αντιπολιτευτικής πολιτικής προς το ΠΑΣΟΚ για τις επόμενες σαράντα ημέρες. Ας εκλέξουν νέο ηγέτη της συντηρητικής παρατάξεως και ας φροντίσουν για την ενότητα του κόμματος, που είναι το ζητούμενο. Διότι εάν υπάρχει κάποιο επίτευγμα εις την πολιτική ζωή του τόπου είναι ο δικομματισμός, όσο ατελώς και εάν λειτουργεί.

Το παράδοξο είναι ότι κάποιοι απαξιώνουν συστηματικά τη συμφωνηθείσα διαδικασία εκλογής «από τη βάση», με το επιχείρημα ότι το θέμα της διαδοχής δεν είναι δυνατόν να κριθεί από την ψήφο κάποιου διερχομένου που θα δηλώσει οπαδός ή φίλος της Ν.Δ. Εάν αντιρρήσεις της μορφής αυτής αποτελούν έκφραση σπαραγμού κομματικού στελέχους έχει καλώς. Εάν όμως στόχος είναι η δημιουργία «κρίσιμης μάζας» μεταξύ των Συνέδρων, προκειμένου αντιταχθούν -μετά όσα μεσολάβησαν- στην εκλογή ηγέτη «από την βάση», τότε πρόκειται μάλλον περί πολιτικού εγκλήματος. Το μόνο που χρειάζεται η Ν.Δ., εάν στόχος της είναι η πλήρης γελοιοποίησή της, είναι ένα Συνέδριο διχασμένο ως προς τον τρόπο εκλογής νέου ηγέτη. Κάποτε οι ακκισμοί πρέπει να σταματήσουν.

ΦΑΛΗΡΕΥΣ / *Του* ΣΤΕΦΑΝΟΥ ΚΑΣΙΜΑΤΗ

Γιατί αυτό που μπορεί ο Χρυσοχοΐδης δεν το μπορούσε ο Παυλόπουλος;

Στις χώρες της Ευρώπης (με τις οποίες μας αρέσουν οι συγκρίσεις όταν ζητούμε μεγαλύτερες αμοιβές...), ακόμη και σε χώρες με μακρά φιλελεύθερη παράδοση, όπως οι σκανδιναβικές, ξέρετε τι συνέπειες αντιμετωπίζει όποιος διαδηλωτής επιχειρήσει να αφαιρέσει το κράνος αστυνομικού; Ρητορικό το ερώτημα, ασφαλώς. Από την άλλη πλευρά, έχετε προσέξει πώς οι αστυνομικοί σε αυτές τις χώρες απομακρύνουν τους διαδηλωτές που, λ.χ., κάθονται οκλαδόν στο οδόστρωμα; Τους μεταχειρίζονται όπως αρμόζει σε ανθρώπους και όχι σε σακιά με πατάτες: Τέσσερις αστυνομικοί για να σηκώσουν τον καθένα και να τον μεταφέρουν στην κλούβα. Ο σεβασμός προς την Αστυνομία και ο επαγγελματισμός από την Αστυνομία είναι πράγματα αλληλένδετα. Οι διαδηλωτές στις χώρες του παραδείγματος δεν τολμούν να προκαλέσουν αστυνομικό, γιατί ξέρουν ότι οι επιπτώσεις της πράξης θα είναι δεινές. Γι' αυτό, κατά κανόνα, καταφεύγουν στη μέθοδο της καθιστής διαμαρτυρίας. Ξέρουν ότι το μεγαλύτερο πλήγμα που μπορούν να καταφέρουν κατά των αστυνομικών, είναι να τους υποχρεώσουν να σηκώσουν το βάρος των διαδηλωτών.

Εδώ όμως δεν είναι Ευρώπη. Αν μάλιστα το περιστατικό συμβαίνει εντός του ημιαυτόνομου κρατιδίου των Εξαρχείων, το απεχθές «ξέρεις ποιος είμαι 'γώ, ρε;» θεωρείται αποδεκτή στάση, εφόσον είναι περιβεβλημένη με αριστερό μανδύα. (Στους εκφωνητές του Πολυτεχνείου επιτρέπεται να αφαιρούν κράνη αστυνομικών!). Από την άλλη, η Αστυνομία είναι σήμερα βεβαρημένη με ένα σωρό αποκρουστικά περιστατικά αυθαίρετης βίας, από την υπόθεση της ζαρντινιέρας ώς τον φόνο του Γρηγορόπουλου.

Εκτός από τον ΣΥΡΙΖΑ του προέδρου Τσίπρα, που διεκδικεί ευθέως το άβατο των Εξαρχείων για την Αστυνομία, δεν υπάρχει λογικός άνθρωπος μετά τα Δεκεμβριανά του 2008, που να μην αντιλαμβάνεται ότι είναι απλώς αδιανόητη η ύπαρξη ενός θυλάκου ανομίας στην καρδιά της πρωτεύουσας. Η αποδοχή του από το κράτος συνιστά οπισθοδρόμηση της κοινωνίας. Η πρόοδος δεν μπορεί να είναι ούτε αριστερή ούτε δεξιά, είναι απλώς ο δρόμος που υποδεικνύει η λογική, δηλαδή ούτε «ζαρντινιέρες» ούτε ημιαυτόνομο κρατίδιο στο κέντρο της Αθήνας. Η απορία μου είναι γιατί τη συγκεκριμένη αυτονόητη στάση, που υιοθετεί σήμερα ο Μιχάλης Χρυσοχοΐδης, δεν μπορούσε να την έχει και ο Πάκης Παυλόπουλος...

EUROKINISSI

Αυτό που συμβαίνει στη φωτογραφία μεταξύ της κυρίας Μαριλένας Κοππά (του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου) και του αναπληρωτή υπουργού Εξωτερικών Δημήτρη Δρούτσα, δηλαδή η υποχρέωση δύο ανθρώπων να φέρουν τα πρόσωπά τους σε επαφή, ανεξαρτήτως των αισθημάτων που μπορεί να τρέφουν ο ένας για τον άλλον, πρέπει να είναι η μεγαλύτερη δοκιμασία του αξιοπρεπούς ανθρώπου στην πολιτική...

Λούλη, να ένα μήλο!

Σε εβδομαδιαία εφημερίδα, δημοσιεύεται πολιτική ανάλυση από τον Γιάννη Λούλη. Εκεί, ο κορυφαίος μυστικοσύμβουλος του τέως πρωθυπουργού, διαπιστώνει ότι το εκλογικό αποτέλεσμα «κρύβει κυρίως μια ισχυρή τάση αποδοκιμασίας της Ν.Δ.». Προσοχή: Οχι μόνον είναι ισχυρή αυτή η «τάση αποδοκιμασίας», αλλά το αποτέλεσμα την κρύβει κιόλας! Μα πώς το κατάλαβε, το τέρας! Το τρίτο μάτι έχει ή το κληρονομικό χάρισμα;

Κατόπιν τούτου, φαντάζομαι ότι όλοι εκείνοι στη Ν.Δ. (και δεν είναι λίγοι...) που τον μισούν, λόγω της προνομιακής πρόσβασης που είχε στον Κ. Καραμανλή και της επιρροής που του ασκούσε, υποχρεώνονται τώρα –λυπάμαι αν σας σοκάρει η γλώσσα– να το βουλώσουν. Πρέπει να καταπιούν τον φθόνο τους και να αναγνωρίσουν στον Γ. Λούλη ότι δεν είχε τυχαία την εύνοια του απερχόμενου προέδρου της Ν.Δ. όλα αυτά τα χρόνια. Διότι ποιος άλλος είχε τη διάνοια να διαγνώσει «τάση αποδοκιμασίας» στο 33,4%, πολύ περισσότερο δε το σθένος να βγει και να το πει ευθέως;

Για να σοβαρευτώ όμως, στην προκειμένη περίπτωση τρία τινά μπορεί να ισχύουν: Πρώτον, ιδιόρρυθμη (για να μην πω διεστραμμένη) αντίληψη του χιούμορ, που τον κάνει να διασκεδάζει προκαλώντας τους επικριτές του. Δεύτερον, ιδρυματισμός – ακόμη δεν έχει αποβάλει, δηλαδή, τη συνήθεια να εκφράζεται με τρόπο που θα απειλούσε την αταραξία του Κ. Καραμανλή. Τρίτον, έστειλε κατά λάθος στην εφημερίδα παλαιότερη ανάλυσή του. Το βέβαιον, πάντως, είναι ότι σε κάποιο μελλοντικό εγχειρίδιο ύφους, για σχολική χρήση, η επίμαχη φράση του Γ. Λούλη θα βρει τη θέση της ως το καλύτερο παράδειγμα για να κατανοήσει ο μαθητής το σχήμα λιτότητος (understatement, στα ελληνικά...) και τη γελοιοποίηση που επιφέρει η εσφαλμένη χρήση του.

Η παρασημοφόρηση*

Είθισται, για όποιον αναδεικνύεται σε ένα από τα υψηλότερα αξιώματα της πολιτειακής ιεραρχίας, όταν πλησιάζει στο τέλος της θητείας του, να του απονέμεται από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας ένα ωραίο παράσημο, που φοριέται στον λαιμό σαν μεγαλόσταυρος. Πρόκειται για έναν σαξωνικό σταυρό στα χρώματα του πρωσικού, από μπλε σμάλτο και χρυσό χρώμα, με την κεφαλή της Αθηνάς σε μια ροζέτα στο κέντρο.

Ομως, ο ήρωάς μας είχε τον διακαή πόθο να κρεμάσει το παράσημο γύρω από τον λαιμό του αμέσως μόλις ανέλαβε το αξίωμά του. Εκανε λοιπόν τη σχετική κρούση στην προεδρία, η οποία έδειξε ανταπόκριση. (Αφού θα το πάρει ούτως ή άλλως, δεν του το δίνουμε από τώρα να ησυχάζουμε; Κάπως έτσι το σκέφθηκαν...). Καθώς όμως δεν προβλέπεται μεγαλοπρεπής τελετουργία, αλλά απλώς ο Πρόεδρος παραδίδει επισήμως το δίπλωμα και το κουτί με το παράσημο στον τιμώμενο, ο δικός μας επανήλθε, για να παρακαλέσει να του επιτραπεί να φέρει μαζί του και δυο-τρεις συνεργάτες του. Του επετράπη. Οι δυο-τρεις σύντομα έγιναν τριάντα, οπότε επανήλθε για να παρακαλέσει να δοθεί τουλάχιστον προς τιμήν του σεμνή και ταπεινή δεξίωση με πορτοκαλάδα. Του δόθηκε και αυτό.

Οταν έφθασε το πολυπόθητον ήμαρ της παρασημοφόρησης, εμφανίσθηκε κορδωμένος με ένα πλήθος πολιτικούς clientes γύρω του και, φυσικά, με το τηλεοπτικό συνεργείο της κρατικής τηλεόρασης από πίσω. Μόλις παρέλαβε το κουτί, ανοιγμένο ώστε να φαίνεται το παράσημο, από τον Πρόεδρο και τελείωσε τη χειραψία και τις σύντομες φιλοφρονήσεις, στρέφεται προς την τηλεοπτική κάμερα, γέρνοντας το κουτί για να πιάνει η κάμερα το παράσημο και τραβάει έναν χορταστικό δεκάρικο των πέντε λεπτών για τα δελτία ειδήσεων της κρατικής. Εκ των υστέρων, με όσα έχουν συμβεί έκτοτε, νομίζω ότι πρέπει να ήταν η πιο ευτυχισμένη ημέρα της ζωής του στην πολιτική...

**: Υπ' όψιν ότι «Η παρασημοφόρηση» είναι μια ιστορία με καρτούν.*

kassimatis@kathimerini.gr

Ντόναλντ Τασκ

Αυτό είναι το όνομα του πρωθυπουργού της Τσεχίας, που επισκέφθηκε επισήμως την Ελλάδα την περασμένη εβδομάδα. Οταν όμως ακούς το όνομα από το ραδιόφωνο, κάτι η ταχύτητα και η προβληματική άρθρωση του εκφωνητή, κάτι η δική σου εγγενής προδιάθεση, δεν είναι δύσκολο να φθάσει στα αυτιά σου ως «Ντόναλντ Ντακ». Μου συνέβη αυτό ακριβώς, το μεσημέρι της περασμένης Παρασκευής. Ετσι, για μια μόνο στιγμή (δυστυχώς, γιατί θα ήθελα αυτή η στιγμή να κρατούσε περισσότερο...) μεταφέρθηκα σε έναν κόσμο της φαντασίας, όπου άνθρωποι και καρτούν συνυπάρχουν και φαντάσθηκα γεύμα εργασίας στο Μαξίμου του πρωθυπουργού με τον Ντόναλντ Ντακ του Ντίσνεϊ ως πρωθυπουργό της Τσεχίας...

Μπροστά στη σκληρή πραγματικότητα

Μεγάλα, ανοιχτά προβλήματα σε όλους τους τομείς καλείται να αντιμετωπίσει η νεοσύστατη κυβέρνηση Παπανδρέου

Του **ΒΑΣΙΛΗ ΝΕΔΟΥ**

Ο κ. Γιώργος Παπακωνσταντίνου, το πρωί της περασμένης Δευτέρας, ήταν ο πρώτος υπουργός της κυβέρνησης, ο οποίος ήλθε αντιμέτωπος με τη σκληρή πραγματικότητα, προσωποποιημένη στον επικεφαλής του Eurogroup κ. Ζαν-Κλοντ Γιουνκέρ. Ο υπουργός Οικονομικών, είναι κεντρικό πρόσωπο στην κυβέρνηση του κ. Γιώργου Παπανδρέου, του πρώτου πρωθυπουργού της Μεταπολίτευσης με τόσο περιορισμένο πολιτικό χρόνο και τόσα συγκεντρωμένα ανοιχτά θέματα. Η πρωθυπουργία του κ. Παπανδρέου έτυχε σε μια εποχή κατά την οποία η κοινωνία και η αγορά βρίσκονται σε δίνη κρίσης, με τα κλασικά εργαλεία διαχείρισης είτε ανεπαρκή είτε υπό κατάρρευση. Και δεν είναι μόνο η οικονομία. Το φάσμα της ανεργίας απλώνεται απειλητικό, σείοντας τα θεμέλια της κοινωνικής συνοχής. Πυλώνες της συνοχής αυτής, όπως η Υγεία, η Ασφάλιση και η Παιδεία είναι κι αυτοί πληγωμένοι. Ολα τα ζητήματα της εξωτερικής πολιτικής είναι ανοιχτά. Επίσης, η ασφάλεια και η ανασύσταση των Σωμάτων Ασφαλείας, ώστε να είναι σύγχρονα εργαλεία ενός κράτους δικαίου και αντιμετώπισης απειλών, είναι καθήκοντα πολυσύνθετα τα οποία προϋποθέτουν συγκρούσεις, ακόμη και για τον έμπειρο υπουργό Προστασίας του Πολίτη κ. Μιχάλη Χρυσοχοΐδη.

ΑΠΕ

Επανασύσταση του κράτους και διαφάνεια

Η διαφάνεια στον δημόσιο τομέα είναι το πρώτο πρόβλημα, με το οποίο επέλεξε να αναμετρηθεί ο πρωθυπουργός. Η ηλεκτρονική διακυβέρνηση, με πρώτα βήματα την προκήρυξη θέσεων των γενικών και ειδικών γραμματέων σε περιφέρειες και υπουργεία και τη δημόσια διαβούλευση για τα κρατικά οχήματα, είναι προϋπόθεση για τον κ. Παπανδρέου. Ωστόσο, δεν είναι ούτε εύκολη, ούτε αυτονόητη η επιτυχία της, καθώς ήδη από τις πρώτες ημέρες οι αντιδράσεις σε ενδοκομματικό –χαμηλό– επίπεδο υπήρξαν έντονες. Θεωρείται βέβαιο ότι σε σύντομο χρονικό διάστημα θα είναι έτοιμο το πλαίσιο για την ανοιχτή προκήρυξη όλων των προμηθειών του Δημοσίου μέσω των νέων τεχνολογιών. Στο πλαίσιο αυτό εντάσσεται η διακήρυξη του πρωθυπουργού για αναδιάρθρωση των μηχανισμών του κράτους. Εξέχουσα θέση στη λίστα έχει η Υπηρεσία Ειδικών Ελέγχων.

AFP

Οικονομία

Η αξιοπιστία της Ελλάδας σε διεθνές επίπεδο βρίσκεται στο κατώτατο όριο. Ο οίκος Fitch υποβάθμισε μια κατηγορία την πιστοληπτική ικανότητα της χώρας, με κύρια αιτιολογία την εκτίναξη του δημοσιονομικού ελλείμματος στο 12,5%. Ο κ. Παπακωνσταντίνου πρέπει να πείσει τους –πλέον ανοιχτά– εχθρικούς αξιωματούχους της Ε.Ε. για την παραχώρηση επαρκούς προθεσμίας μείωσης του ελλείμματος. Στις Βρυξέλλες διαφωνούν και με το προεκλογικά εξαγγελθέν πακέτο στήριξης ύψους 2,5 δισεκατομμυρίων ευρώ. Ανελαστικό είναι και το τεράστιο δημόσιο χρέος το οποίο, σύμφωνα με τα στοιχεία της Eurostat, ανήλθε για το 2008 στο 99,8% του ΑΕΠ. Υπολογίζεται ότι το 2009 θα ξεπεράσει το 110%. Ακόμη και το ύψος της φοροδιαφυγής (η Τράπεζα της Ελλάδος το τοποθετεί μεταξύ 13 και 35 δισεκατομμυρίων ευρώ) είναι δύσκολο να υπολογισθεί. Αυτό συμβαίνει, μεταξύ άλλων, και λόγω της σχεδόν ολοκληρωτικής διάλυσης των φοροεισπρακτικών και ελεγκτικών μηχανισμών.

AFP

Δικαιοσύνη και διαφθορά

Προεκλογικά το ΠΑΣΟΚ εξήγγειλε πρωτοβουλίες για τη διαλεύκανση σοβαρών εκκρεμών υποθέσεων, με προεξάρχουσες τη Siemens και το Βατοπέδι. Ο κυβερνητικός εκπρόσωπος κ. Γιώργος Πεταλωτής έχει ήδη ανακοινώσει επισήμως ότι θα συσταθεί εκ νέου εξεταστική επιτροπή τουλάχιστον για τη Siemens. Οσον αφορά την υπόθεση των ανταλλαγών εκτάσεων μεταξύ Δημοσίου και μονής Βατοπεδίου, αναζητούνται τρόποι ώστε το κράτος να διεκδικήσει όσα του ανήκουν. Στην κυβέρνηση γνωρίζουν ότι η διαφθορά δεν αντιμετωπίζεται ούτε με αγαθές προθέσεις, ούτε με χρονοβόρες κοινοβουλευτικές διαδικασίες. Ουσιαστικό βήμα θεωρείται η ουσιαστική επανενεργοποίηση των Ανεξάρτητων Αρχών, ώστε να ανταποκρίνονται στο πραγματικό έργο τους, το οποίο είναι ο έλεγχος του κράτους και όχι η απλή συναίνεση στην επικύρωση των κυβερνητικών αποφάσεων.

ICONPRESS / ΝΙΚΟΣ ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΣ

Ο κ. Γιώργος Παπανδρέου είναι ο πρώτος πρωθυπουργός της Μεταπολίτευσης με τόσο περιορισμένο πολιτικό χρόνο και τόσα συγκεντρωμένα ανοιχτά θέματα.

ΑΠΕ

Παιδεία

Το πρώτο πρόβλημα που έχει στα χέρια της η υπουργός Παιδείας κ. Αννα Διαμαντοπούλου αλλά και ο «ταμίας» της κυβέρνησης κ. Γιώργος Παπακωνσταντίνου είναι η εξεύρεση ενός δισεκατομμυρίου ευρώ για δαπάνες. Εως τότε βέβαια υπάρχουν πιο πιεστικές ανάγκες. Κατ' αρχήν η εξεύρεση λύσης για τα κολέγια. Η προηγούμενη κυβέρνηση, λίγο πριν από την πτώση της, ενέκρινε τη λειτουργία 33 κολεγίων, και αμέσως μετά την ανάληψη των καθηκόντων της, η κ. Διαμαντοπούλου ανέστειλε την ισχύ της απόφασης. Για να προχωρήσει η αδειοδότηση, πρέπει πρώτα να συσταθεί εκ νέου επιτροπή αξιολόγησης, η οποία θα κρίνει νομότυπα ποια κολέγια μπορούν να αναγνωριστούν και ποια όχι. Σημαντική εκκρεμότητα είναι επίσης η άμεση εξεύρεση λύσεων για τις κτιριακές υποδομές σχολείων και πανεπιστημίων.

AFP

Εξωτερική πολιτική

Ο πρωθυπουργός είναι αποφασισμένος να παρακολουθήσει στενά τις εξελίξεις στα τρία κομβικά ζητήματα: τις ελληνοτουρκικές σχέσεις, το Κυπριακό και το Σκοπιανό. Και για τα τρία θέματα της εξωτερικής πολιτικής υπάρχει ως ορατό σημείο ο Δεκέμβριος. Στο συμβούλιο Κορυφής θα συζητηθούν η πρόοδος της Τουρκίας και αν πρέπει να δοθεί ημερομηνία έναρξης των ενταξιακών διαπραγματεύσεων στην Πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας (ΠΓΔΜ). Οσον αφορά τα Σκόπια, ο αναπληρωτής υπουργός Εξωτερικών κ. Δημήτρης Δρούτσας έχει κάνει λόγο για «εθνική κόκκινη γραμμή», προεξοφλώντας ουσιαστικά βέτο, εφόσον δεν επιλυθεί η διαφορά της ονομασίας. Οσον αφορά την Τουρκία, ο κ. Παπανδρέου θα είναι σε διαρκή επαφή με τον Πρόεδρο της Κυπριακής Δημοκρατίας κ. Δημήτρη Χριστόφια, ενόψει του Δεκεμβρίου.

ΑΠΕ

Ανεργία

Σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία, το ποσοστό ανεργίας για τον περασμένο Ιούλιο ήταν 9,6%. Αυτό σημαίνει ότι σε ένα χρόνο οι άνεργοι αυξήθηκαν κατά περισσότερο από 100.000 άτομα. Ακόμη πιο ανησυχητικό είναι ότι η αύξηση αυτή είναι σχεδόν τρεις μονάδες υψηλότερη σε σύγκριση με τον δείκτη του Ιουλίου του 2008, παρότι συνέβη εν μέσω τουριστικής περιόδου οπότε είθισται τα ποσοστά απασχόλησης να αυξάνονται. Η ΓΣΕΕ επιμένει ότι η πραγματική ανεργία αγγίζει το 15%. Σε κάθε περίπτωση η Γενική Συνομοσπονδία Εργατών Ελλάδος δεν είναι φορέας απαισιοδοξίας δίχως λόγο. Στην κυβέρνηση ανησυχούν –παρότι επιμένουν για την ορθότητα της απόφασης– ότι η κατάργηση των stage (ο υπουργός Εργασίας τα υπολογίζει σε 23.000) θα δημιουργήσει περαιτέρω πίεση σε μια ούτως ή άλλως διστακτική αγορά.

ΑΠΕ

Ασφαλιστικό και Υγεία

Το πρόβλημα του ασφαλιστικού έχει μια σταθερή παράμετρο, απαράλλαχτη ανεξαρτήτως κυβέρνησης. Ο ελληνικός πληθυσμός γηράσκει, οι συνταξιούχοι πληθαίνουν και η αναλογία των εργαζομένων προς αυτούς είναι χαμηλή. Αυτά βέβαια είναι προβλήματα στρατηγικής. Υπάρχουν και πιο επείγοντα, όπως η καταβολή συντάξεων σε μεγάλα Ταμεία, μέχρι το τέλος του έτους. Μόνο για το ΙΚΑ και τον Οργανισμό Ασφάλισης Ελεύθερων Επαγγελμάτων (ΟΑΕΕ) θα χρειαστούν 1,2 δισεκατομμύρια ευρώ για να λάβουν τη σύνταξή τους χιλιάδες δικαιούχοι. Παράλληλα, η κατάσταση του Δημοσίου Συστήματος Υγείας είναι δραματική. Σύμφωνα με τις πρώτες επίσημες ανακοινώσεις μόνο τα χρέη των νοσοκομείων ανέρχονται στα 6,2 δισεκατομμύρια ευρώ. Ορισμένες πηγές υπολογίζουν ότι τα πραγματικά χρέη ίσως και να ξεπερνούν τα οκτώ δισεκατομμύρια. Η ηγεσία του υπουργείου Υγείας θα πρέπει επίσης να βρει και το κονδύλι το οποίο απαιτείται για την πρόσληψη 3.000 νοσηλευτών για το 2010.

ΑΠΕ

Ασφάλεια

Η αποπομπή του αρχηγού της ΕΛ.ΑΣ. κ. Βασίλη Τσιατούρα αποτελεί το πρώτο βήμα της στρατηγικής μηδενικής ανοχής προς κάθε κατεύθυνση, την οποία προωθεί ο υπουργός Προστασίας του Πολίτη κ. Μιχάλης Χρυσοχοΐδης. Ωστόσο, εκτός από αλλαγές στα πρόσωπα, οι οποίες προεξοφλούνται, τα Σώματα Ασφαλείας για να εκσυγχρονισθούν θέλουν βαθύτερες τομές, ώστε να κατορθώσουν να αντιμετωπίσουν –μεταξύ άλλων– και την τρομοκρατία. Το πλέον χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι το Λιμενικό, ένα Σώμα το οποίο ακόμη και σήμερα λειτουργεί ως στρατιωτικός οργανισμός. Το τεστ για τον κ. Χρυσοχοΐδη δεν αργεί. Υπάρχει, σε ένα μήνα, ένα «καυτό», όπως το χαρακτηρίζουν αξιωματικοί της ΕΛ.ΑΣ., εικοσαήμερο. Η περίοδος αυτή ξεκινά στις 16 Νοεμβρίου και φθάνει μέχρι και τις 6 Δεκεμβρίου, οπότε συμπληρώνεται ένας χρόνος από τη δολοφονία του μαθητή Αλέξανδρου Γρηγορόπουλου.

Δυσλειτουργίες και κενά στη νέα κυβέρνηση

Stage και γενικοί γραμματείς στο προσκήνιο

Του **Κ. Π. ΠΑΠΑΔΙΟΧΟΥ**

Τα πρώτα σύννεφα στον τρόπο λειτουργίας της νέας κυβέρνησης έχουν αρχίσει να γίνονται ορατά, καθώς το υπουργικό συμβούλιο που σχημάτισε ο πρωθυπουργός κ. Γιώργος Παπανδρέου βρίσκεται πλέον στα βαθιά νερά σωρευμένων προβλημάτων που απαιτούν άμεσες και αποτελεσματικές λύσεις.

Παρά το γεγονός ότι η κυβέρνηση επιδεικνύει έντονη κινητικότητα, και κερδίζει τις εντυπώσεις στο επικοινωνιακό πεδίο, ήδη από το Μέγαρο Μαξίμου έχουν εντοπιστεί «κενά» και δυσλειτουργίες, που θα γίνει προσπάθεια να αντιμετωπιστούν το αμέσως επόμενο διάστημα. Μάλιστα, ορισμένα μέλη του υπουργικού συμβουλίου κάνουν ήδη λόγο για έλλειμμα ενιαίου πολιτικού και επικοινωνιακού κέντρου, που εάν δεν καλυφθεί, οι όποιες θετικές πρωτοβουλίες θα πέφτουν στο κενό, ενώ αντιθέτως θα ανακύπτουν ζητήματα με σοβαρό πολιτικό κόστος.

Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί η υπόθεση των Stage, που βρέθηκε στην αιχμή της επικαιρότητας, χωρίς προηγούμενο σχεδιασμό: Στο Μέγαρο Μαξίμου επικρατεί έντονη ενόχληση για το γεγονός ότι ο υπουργός Εργασίας κ. Ανδρ. Λοβέρδος, παρότι δεν έχει άμεση σχέση με τα τεκταινόμενα στον δημόσιο τομέα, που υπάγεται στον υπουργό Εσωτερικών κ. Γ. Ραγκούση, επέλεξε να αναφερθεί δημοσίως στο θέμα, προαναγγέλλοντας μάλιστα συνεδρίαση διυπουργικής επιτροπής υπό τον αντιπρόεδρο της κυβέρνησης κ. Θ. Πάγκαλο. Μάλιστα, κατά πληροφορίες, η συγκεκριμένη πρωτοβουλία προκάλεσε ένταση στις σχέσεις των κ. Γ. Ραγκούση και Ανδρ. Λοβέρδου, με αποτέλεσμα να καταγραφεί το δεύτερο ενδοκυβερνητικό «επεισόδιο» μετά τη σύγκρουση των κ. Λούκας Κατσέλη και Θ. Πάγκαλου την προπερασμένη εβδομάδα, για τον λιμένα του Πειραιά.

Σε κάθε περίπτωση, το θέμα των Stage ανέδειξε δύο γραμμές σκέψης στο εσωτερικό της κυβέρνησης, με τους κ. Ραγκούση και Πάγκαλο να υποστηρίζουν την πλήρη κατάργησή τους στο Δημόσιο, με παράλληλη μοριοδότηση των απασχολουμένων στον δημόσιο τομέα, και τον κ. Ανδρ. Λοβέρδο να ακολουθεί ελαστικότερη προσέγγιση. Και τούτο, ενώ στο παρασκήνιο υψηλόβαθμα στελέχη εκφράζουν φόβους ότι το πρόβλημα με τους συγκεκριμένους συμβασιούχους μόλις τώρα αρχίζει για την κυβέρνηση, καθώς εάν οι συμβάσεις τους δεν ανανεωθούν, θα απαιτηθεί μεγάλος αριθμός προσλήψεων στο Δημόσιο, που θα επιβαρύνει τον προϋπολογισμό σε μια εξαιρετικά δυσμενή, λόγω των πιέσεων της Κομισιόν για περικοπές δαπανών, συγκυρία.

Επίσης, πρόβλημα για την ομαλή λειτουργία των υπουργείων συνιστούν οι καθυστερήσεις στον διορισμό των γενικών γραμματέων, καθώς και στον καταμερισμό αρμοδιοτήτων μεταξύ υπουργών και υφυπουργών. Σύμφωνα με πληροφορίες, την ανάγκη να τοποθετηθούν άμεσα γενικοί γραμματείς, καθώς χωρίς την παρουσία τους είναι αδύνατον να λειτουργήσουν μια σειρά από επιτροπές ανά υπουργείο, έθεσε με ένταση στο υπουργικό συμβούλιο της περασμένης Πέμπτης ο υπουργός Υποδομών κ. Δημ. Ρέππας. Μάλιστα, προκειμένου να διασκεδαστούν οι εντυπώσεις, το Μέγαρο Μαξίμου έσπευσε προχθές να κάνει κάποιες πρώτες ανακοινώσεις ονομάτων. Ομως, η πραγματικότητα είναι ότι μέχρι τα μέσα της προηγούμενης εβδομάδας, σε ορισμένους υπουργούς είχαν φθάσει «λίστες» με περισσότερα των... τριάντα ονόματα προς επιλογή γενικών γραμματέων και σε άλλους καθόλου.

Ορισμένα μέλη του υπουργικού συμβουλίου κάνουν ήδη λόγο για έλλειμμα ενιαίου πολιτικού και επικοινωνιακού κέντρου.

Πάντως, συνομιλητές του κ. Γ. Παπανδρέου αναφέρουν πως το πρόβλημα έχει γίνει αντιληπτό και μέχρι το τέλος της τρέχουσας εβδομάδας τα κενά θα έχουν καλυφθεί σε όλα τα υπουργεία. Κατά τις ανωτέρω πηγές, το ίδιο πρόκειται να συμβεί και με τις αρμοδιότητες των υφυπουργών, για τις οποίες απαιτείται συνεννόηση μεταξύ του κάθε υπουργού και του πρωθυπουργικού γραφείου. Πάντως, η συγκεκριμένη εκκρεμότητα δημιουργεί ήδη «παρενέργειες», καθώς, για παράδειγμα, ο κ. Ευ. Βενιζέλος ανέλαβε επί της ουσίας τον χειρισμό της διαπραγμάτευσης με τους Γερμανούς για την παραλαβή των τριών υποβρυχίων, παρότι έχει γίνει γνωστό πως αρμόδιος για τους εξοπλισμούς θα είναι ο αναπληρωτής υπουργός κ. Π. Μπεγλίτης. Τέλος, ως πρόβλημα έχουν καταγραφεί ορισμένα «αντιφατικά» μηνύματα που εκπέμπουν υπουργοί στον τομέα ευθύνης τους σχετικά με τις πρωτοβουλίες τις οποίες θα αναλάβουν το αμέσως επόμενο διάστημα, με τις θέσεις της υπουργού Περιβάλλοντος κ. Τίνας Μπιρμπίλη για τους ημιυπαίθριους να αναφέρονται ως σχετικό δείγμα γραφής.

Πάντως, κυβερνητικά στελέχη σε κατ' ιδίαν συζητήσεις τους σημειώνουν πως τα «δυσκολότερα» για την κυβέρνηση έρχονται με την κατάρτιση του νέου προϋπολογισμού, που είναι δεδομένο ότι θα μπει στο μικροσκόπιο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Πέραν της κ. Τίνας Μπιρμπίλη και της υπουργού Παιδείας κ. Αννας Διαμαντοπούλου, που προεξοφλείται ότι θα λάβουν αυξημένα κονδύλια, σε όλα τα υπόλοιπα υπουργεία θα υπάρξουν περικοπές κονδυλίων. Και, όπως λέγεται, τούτο συνεπάγεται ιδιαίτερα επίπονη «διαπραγμάτευση» μεταξύ του υπουργού Οικονομικών κ. Γ. Παπακωνσταντίνου και ενός εκάστου των υπουργών.

ΑΠΕ

Το δεύτερο ενδοκυβερνητικό «επεισόδιο» κατεγράφη την περασμένη εβδομάδα, όταν ο υπουργός Εργασίας κ. Ανδρ. Λοβέρδος αναφέρθηκε δημοσίως στην υπόθεση των Stage, παρότι ο δημόσιος τομέας υπάγεται στον υπουργό Εσωτερικών κ. Γ. Ραγκούση.

Νέος γραμματέας ο Σωκράτης Ξυνίδης

ΑΠΕ

Ο νεοεκλεγείς βουλευτής Ξάνθης, κ. Σωκράτης Ξυνίδης, είναι ο νέος γραμματέας του ΠΑΣΟΚ, αν και ο «εκλεκτός» του κ. Γ. Παπανδρέου έλαβε μόλις 181 ψήφους σε σύνολο 370 μελών του Εθνικού Συμβουλίου (49%). Ο αυτοπροταθείς για την ίδια θέση κ. Γιώργος Παναγιωτακόπουλος έλαβε 125 ψήφους (34%), ενώ υπήρξαν και 64 λευκά(!), γεγονός που ερμηνεύθηκε ως αντίδραση αρκετών μελών του ΠΑΣΟΚ στις μέχρι τώρα προσωποπαγείς επιλογές του κ. Παπανδρέου και στο υπουργικό του σχήμα. Ετσι εξηγήθηκε και η εκλογή της κ. Χρυσάνθη Κισκίρα και του κ. Δημ. Σακελάρη που επίσης αυτοπροτάθηκαν για το Πολιτικό Συμβούλιο, αφήνοντας έξω την κ. Π. Ντελεδήμου και τον κ. Κ. Τάτση που ήταν εισηγήσεις του κ. Παπανδρέου. Το περιβάλλον του πρωθυπουργού επιχείρησε να υποβαθμίσει την απροσδόκητη αυτή αντίδραση, αν και αρκετοί βουλευτές παραδέχονταν ότι εστάλη ένα έμμεσο αλλά ηχηρό πρωτό ενδοκομματικό μήνυμα στο Μαξίμου.

Μειωμένο ενδιαφέρον για το ράλι της διαδοχής

Προβάδισμα Μπακογιάννη καταγράφει έρευνα της Public Issue για την «Κ»

Του **ΓΙΑΝΝΗ ΜΑΥΡΗ**

Η βαρύτατη ήττα της Ν.Δ. στις πρόσφατες εκλογές, τις οποίες για (ορθολογικά) ανεξήγητους λόγους επεδίωξε, έχει ως αποτέλεσμα να εστιάζεται σήμερα το ενδιαφέρον των ΜΜΕ στα εσωκομματικά της τεκταινόμενα. Ενδιαφέρον, ωστόσο, που δεν συναντάται αντιστοίχως από την πλευρά των πολιτών. Μόνον 4 στους 10 πολίτες (38%) δείχνουν να ενδιαφέρονται για τις εξελίξεις στον χώρο της Ν.Δ., ενώ η ευρύτερη κοινωνική πλειοψηφία (62%) τείνει μάλλον να αδιαφορεί. Σε σύγκριση, δε, με την αντίστοιχη κομματική διαδικασία του ΠΑΣΟΚ, το 2007, το κοινωνικό ενδιαφέρον είναι σαφώς χαμηλότερο (53% το 2007, έναντι 38% σήμερα). Ειπωμένο διαφορετικά, το προσεχές συνέδριο της Ν.Δ. παραμένει εσωτερική κομματική υπόθεση. Από την άλλη πλευρά, το ευρύτερο πολιτικό πλαίσιο μέσα στο οποίο εξελίσσεται η διαδικασία διαδοχής είναι εξαιρετικά δυσμενές για τη Ν.Δ. Η πλειοψηφία των πολιτών (61%), αλλά και των ίδιων των (εναπομεινάντων) ψηφοφόρων της Ν.Δ. (52%) πιστεύει ότι η κρίση του κόμματος θα ξεπεραστεί δύσκολα, ενώ αντίστοιχος αριθμός πολιτών (58%) εκτιμά ότι θα απαιτηθεί χρόνος μεγαλύτερος της τετραετίας, για να επιστρέψει το κόμμα στην εξουσία.

Η δυναμική των υποψηφίων

Στην έρευνα της Public Issue για την «Κ» η σύγκριση των υποψηφίων προέδρων γίνεται σε τρία επίπεδα: Πρώτον, αξιολογώντας 16 χαρακτηριστικά της προσωπικότητάς τους, δεύτερον επτά σημαντικές ηγετικές ικανότητες και, τρίτον, με την τοποθέτησή τους στον ιδεολογικό άξονα Αριστερά/Δεξιά. Μεταξύ των τεσσάρων υποψηφίων, η Ντ. Μπακογιάννη κυριαρχεί σε 10 χαρακτηριστικά προσωπικότητας και σε όλες ανεξαιρέτως τις ατομικές ικανότητες, που συγκροτούν το προφίλ ενός ηγέτη. Με βάση μάλιστα, τον αθροιστικό δείκτη ηγετικών ικανοτήτων, η κ. Μπακογιάννη συγκεντρώνει ποσοστό από 39,5% (στο σύνολο του εκλογικού σώματος) μέχρι 46% (μεταξύ ψηφοφόρων Ν.Δ.) και –το κυριότερο– 43,5%, μεταξύ των βεβαίων ότι θα ψηφίσουν για πρόεδρο της Ν.Δ. Επίσης, είναι ιδιαιτέρως σημαντικό, ότι στην κλίμακα Αριστερά/Δεξιά 1-10, τοποθετείται στο 7,5, ταυτίζεται δηλαδή με τη θέση στην οποία τοποθετεί το εκλογικό σώμα και τη Ν.Δ. Διαθέτει δε και τη συντριπτική παράσταση νίκης, και στα τρία επίπεδα εκλογέων, που διερευνώνται στην έρευνα.

Μεταξύ των επόμενων δύο υποψηφίων, του Δ. Αβραμόπουλου και του Α. Σαμαρά, ο πρώτος προηγείται σε 2/16 χαρακτηριστικά προσωπικότητας, ενώ ο δεύτερος σε κανένα. Ως προς τη σημαντικότερη διάσταση των ηγετικών ικανοτήτων, ο κ. Αβραμόπουλος προηγείται σε 4/7 χαρακτηριστικά, ενώ ο κ. Σαμαράς σε 2/7. Ισχυρότερα σημεία του κ. Αβραμόπουλου εμφανίζονται: η διασφάλιση/εγγύηση της ενότητας της Ν.Δ. και η πρωθυπουργική ικανότητα. Ως ισχυρότερο πλεονέκτημα του κ. Σαμαρά καταγράφεται η προώθηση της ανανέωσης του κόμματος και σε μικρότερο βαθμό η αντιμετώπιση του Γ. Παπανδρέου. Ταυτόχρονα, με βάση τον άξονα Α/Δ και οι δύο κατατάσσονται σε «κεντροδεξιές» θέσεις του άξονα. Τέλος, ο τέταρτος (και λιγότερο ισχυρός) υποψήφιος Π. Ψωμιάδης προηγείται μεν σε 4/16 ατομικά χαρακτηριστικά προσωπικότητας, αλλά υστερεί σημαντικά, σε όλα τα ηγετικά χαρακτηριστικά.

Ηχεί παράδοξο, αλλά η πρόθεση συμμετοχής στην επερχόμενη κομματική διαδικασία της Ν.Δ., που καταγράφεται σήμερα (22% των ερωτηθέντων), εμφανίζεται σχετικά υψηλότερη ακόμη και από εκείνη για την αντίστοιχη διαδικασία του ΠΑΣΟΚ το 2007 (18%). Ενδεχομένως, η εν λόγω διαδικασία μπορεί να αποτελέσει για την κοινωνική βάση της Ν.Δ. (πολιτική και ψυχολογική) διέξοδο στη βαριά και «τραυματική» ήττα που υπέστη. Και τούτο, όχι μόνον για το τμήμα που παρέμεινε στις πρόσφατες εκλογές παραταξιακά πιστό, αλλά και για εκείνο που μετατοπίσθηκε στο ΠΑΣΟΚ ή απείχε.

Ενδεικτικό της ρευστότητας, ότι μόνον το 61% όσων δηλώνουν ότι θα ψηφίσουν, υπήρξαν ψηφοφόροι της Ν.Δ. στις πρόσφατες εκλογές. Ως προς αυτήν την παράμετρο, είναι προφανές, ότι ο βαθμός «εξωστρέφειας» και οι διαστάσεις μαζικότητας της προσεχούς διαδικασίας εκλογής του/της νέου/ας προέδρου της Ν.Δ., οι οποίες δεν έχουν ακόμη αποσαφηνισθεί, θα παίξουν καθοριστικό ρόλο.

www.mavris.gr / www.publicissue.gr

Καταλληλότερος διάδοχος του Κ. Καραμανλή

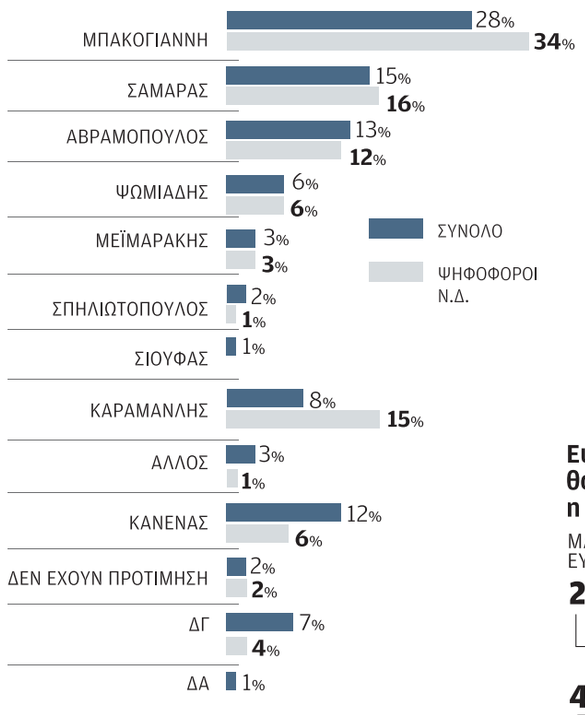

Ενδιαφέρον για τις εξελίξεις στη Ν.Δ.

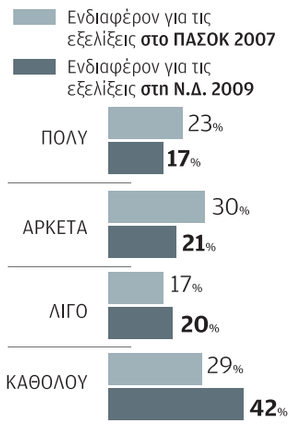

Ευκολία με την οποία θα ξεπεράσει την κρίση η Ν.Δ.

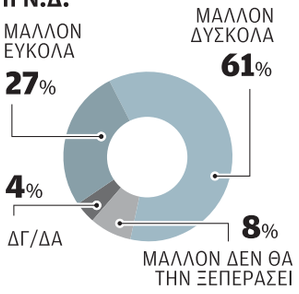

ΝΤΟΡΑ ΜΠΑΚΟΓΙΑΝΝΗ
«Σκληρό καρύδι»
Δυναμική
Εξυπνη
Ψύχραιμη
Σταθερή
Πείθει

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΑΒΡΑΜΟΠΟΥΛΟΣ
Σοβαρός
Ψύχραιμος
Αισιόδοξος
Πείθει
Αγαπητός

ΑΝΤΩΝΗΣ ΣΑΜΑΡΑΣ
Ειλικρινής
Σοβαρός
Διορατικός
Υπεύθυνος
Τολμηρός
Δραστήριος
Εργατικός

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΨΩΜΙΑΔΗΣ
Αγαπητός
Τολμηρός
Αισιόδοξος
Ρεαλιστής
Ειλικρινής
«Σκληρό καρύδι»

Απαιτούμενος χρόνος για την επιστροφή της Ν.Δ. στην εξουσία

	ΣΥΝΟΛΟ	ΨΗΦΟΦΟΡΟΙ Ν.Δ.
ΣΕ ΛΙΓΟΤΕΡΟ ΑΠΟ ΕΝΑ ΧΡΟΝΟ	4%	9%
ΣΕ ΕΝΑ ΜΕ ΔΥΟ ΧΡΟΝΙΑ	10%	20%
ΣΕ ΤΡΙΑ ΜΕ ΤΕΣΣΕΡΑ ΧΡΟΝΙΑ	18%	24%
ΣΕ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΑ ΑΠΟ ΤΕΣΣΕΡΑ ΧΡΟΝΙΑ	58%	37%
ΔΕΝ ΘΑ ΞΑΝΑΓΙΝΕΙ ΠΟΤΕ	3%	0%
ΔΓ/ΔΑ	8%	9%

Πρόθεση συμμετοχής στην εκλογή του νέου προέδρου της Ν.Δ.

Αθροιστικός δείκτης ηγετικών ικανοτήτων των υποψηφίων αρχηγών της Ν.Δ.

Με βάση τη σύγκριση στα 7 ηγετικά χαρακτηριστικά

%

	ΣΥΝΟΛΟ	ΨΗΦΟΦΟΡΟΙ Ν.Δ.	ΒΕΒΑΙΟΙ ΟΤΙ ΘΑ ΨΗΦΙΣΟΥΝ
ΜΠΑΚΟΓΙΑΝΝΗ ΝΤΟΡΑ	39,5	46	43,5
ΑΒΡΑΜΟΠΟΥΛΟΣ ΔΗΜΗΤΡΗΣ	16,5	15	17
ΣΑΜΑΡΑΣ ΑΝΤΩΝΗΣ	14,5	14,5	15
ΨΩΜΙΑΔΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ	8	8	8,5
ΚΑΙ ΟΙ ΤΕΣΣΕΡΙΣ	2,5	4	3,5
ΚΑΝΕΝΑΣ	11,5	7,5	5,5
ΔΓ/ΔΑ	7,5	5	7

Τοποθέτηση στην κλίμακα Αριστερά / Δεξιά

Στην πολιτική μιλάμε συνήθως για «Δεξιά» και «Αριστερά». Σε μια κλίμακα από το 1 έως το 10, όπου 1 σημαίνει Αριστερά και 10 σημαίνει Δεξιά, εσείς πού θα τοποθετούσατε τον καθένα από τους υποψηφίους αρχηγούς της Νέας Δημοκρατίας / τη Νέα Δημοκρατία. Μέσοι όροι στην κλίμακα 1-10 - Σύνολο δείγματος

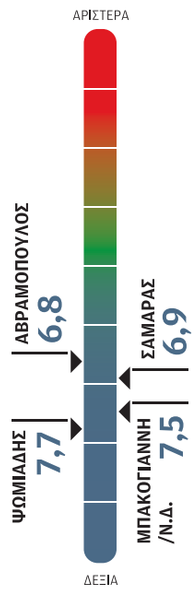

Παράσταση νίκης

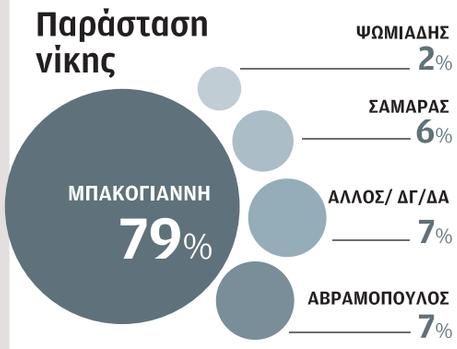

Σύγκριση των υποψηφίων σε ηγετικές ικανότητες

Και ανάμεσα στους τέσσερις υποψηφίους, ποιος κατά η γνώμη σας... Βέβαιοι ότι θα ψηφίσουν στη διαδικασία εκλογής

%

	ΜΠΑΚΟΓΙΑΝΝΗ		ΑΒΡΑΜΟΠΟΥΛΟΣ ΣΑΜΑΡΑΣ	ΨΩΜΙΑΔΗΣ
...έχει τις περισσότερες πιθανότητες να κερδίσει τις επόμενες βουλευτικές εκλογές	56	11	11	4
...μπορεί να αντιμετωπίσει καλύτερα τον Γ. Παπανδρέου	50	13	16	9
...εκφράζει περισσότερο τους ψηφοφόρους της Ν.Δ.	48	14	12	7
...μπορεί να κάνει καλύτερη αντιπολίτευση	44	18	16	12
...είναι καλύτερος για πρωθυπουργός	42	22	17	8
...μπορεί να κρατήσει ενωμένη τη Νέα Δημοκρατία	38	24	9	9
...μπορεί να κάνει ανανέωση στη Νέα Δημοκρατία	28	18	23	11

Χαρακτηριστικά προσωπικότητας υποψηφίων

Θα σας διαβάσω κάποιες λέξεις ή φράσεις και θα ήθελα να μου πείτε, για κάθε μία από αυτές ποιος σας έρχεται πρώτος στο μυαλό, ο Δημήτρης Αβραμόπουλος, η Ντόρα Μπακογιάννη, ο Αντώνης Σαμαράς ή ο Παναγιώτης Ψωμιάδης;

%

	ΜΠΑΚΟΓΙΑΝΝΗ		ΑΒΡΑΜΟΠΟΥΛΟΣ ΣΑΜΑΡΑΣ	ΨΩΜΙΑΔΗΣ
«Σκληρό καρύδι»	46	8	15	24
Δυναμικός/ή	43	15	15	18
Εξυπνος/η	40	23	15	13
Ψύχραιμος	35	31	14	10
Σταθερός/ή	33	16	16	18
Πείθει όταν μιλάει	33	28	13	12
Δραστήριος/α και Εργατικός/ή	29	20	18	17
Διορατικός/ή / βλέπει μακριά	28	19	18	11
Υπεύθυνος/η	28	23	18	9
Εχει όραμα για τη χώρα	25	14	15	12
Τολμηρός/ή	23	15	18	31
Σοβαρός/ή	23	38	19	4
Ρεαλιστής/ρια	22	22	15	25
Αισιόδοξος άνθρωπος	18	29	16	26
Ειλικρινής	17	17	20	24
Γίνεται αμέσως αγαπητός/ή	13	26	12	34

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Η ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

ΕΤΑΙΡΕΙΑ PUBLIC ISSUE (Α.Μ. ΕΣΡ: 8) Μέλος ESOMAR, WAPOR, ΣΕΔΕΑ, ΠΕΣΣ **ΑΝΑΘΕΣΗ** εφημερίδα «Καθημερινή» **ΤΥΠΟΣ ΚΑΙ ΜΕΘΟΔΟΣ** Ποσοτικές έρευνες, με τηλεφωνικές συνεντεύξεις στα νοικοκυριά των ερωτωμένων και χρήση δομημένου ερωτηματολογίου, χωρίς κάλυψη **ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ** Γενικός πληθυσμός 18 ετών και άνω **ΠΕΡΙΟΧΗ** Πανελλαδική **ΔΕΙΓΜΑ** Το σχεδιασθέν μέγεθος του δείγματος ανέρχεται σε 1.001 άτομα **ΧΡΟΝΟΣ ΔΙΕΞΑΓΩΓΗΣ** 19-21/10/2009 **ΜΕΘΟΔΟΣ ΔΕΙΓΜΑΤΟΛΗΨΙΑΣ** Ακολουθήθηκε η μέθοδος της πολυσταδιακής στρωματοποιημένης δειγματοληψίας **ΤΥΠΙΚΟ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΟ ΣΦΑΛΜΑ** Για τα αποτελέσματα των ερευνών και σε διάστημα εμπιστοσύνης 95%, το τυπικό σφάλμα υπολογίζεται σε +/-3,2% **ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΕΡΕΥΝΑΣ ΠΕΔΙΟΥ** Εργάστηκαν 51 ερευνητές και 4 επόπτες

Ν.Δ.: απρόθυμα για αυτοκριτική τα κορυφαία στελέχη

Η έλλειψη πολιτικού στίγματος και τα οργανωτικά κενά οδηγούν στην έκφραση διαφορετικών θέσεων σε ζητήματα αιχμής

Του **ΓΙΩΡΓΟΥ Π. ΤΕΡΖΗ**

Τον ρόλο της αξιωματικής αντιπολίτευσης επιχειρεί να μάθει η Νέα Δημοκρατία, έστω και με πρώτο στόχο το εσωκομματικό της ακρατήριο, τρεις εβδομάδες μετά τη βαριά εκλογική ήττα της 4ης Οκτωβρίου. Η τακτική της... «κενής καρέκλας» που ακολούθησε ο κ. Κώστας Καραμανλής, αλλά και οι θέσεις που διατύπωσε για τον τρόπο άσκησης της αντιπολίτευσης είχε τις συνέπειές της –ασφαλώς αθροιστικά με το σοκ της ήττας– και στη δημόσια παρουσία του κόμματος. Την ίδια στιγμή, το κενό επιχείρησαν να καλύψουν οι επίδοξοι διάδοχοι του κ. Καραμανλή, με ανακοινώσεις τους για τα ζητήματα αιχμής, (λιμάνι Πειραιά, έλλειμμα και προγράμματα stage). Η πρώτη επίσημη ανακοίνωση του κόμματος εκδόθηκε μόλις την προηγούμενη εβδομάδα, με τον, ουδέν μονιμότερο του προσωρινού, εκπρόσωπο για τις... ευρωεκλογές κ. Γιώργο Κουμουτσάκο να γράφει τις ανακοινώσεις από το Στρασβούργο.

Τα προγράμματα stage

Τα οργανωτικά κενά, με πρόεδρο και γραμματέα υπό παραίτηση, είναι βεβαίως αναμενόμενα. Το μείζον, ωστόσο, πρόβλημα της Νέας Δημοκρατίας είναι αφενός το πολιτικό στίγμα που επιθυμεί να εκπέμψει και αφετέρου το εύρος της αυτοκριτικής στην οποία θα προβεί. Και το παράδειγμα των προγραμμάτων stage είναι χαρακτηριστικό. Η απόφαση–σοκ της κυβέρνησης να οδηγήσει στην έξοδο από τις θέσεις που κατείχαν στο Δημόσιο περισσότερους από 20.000 «σταζιέρ» αντιμετωπίστηκε με ποικίλους τρόπους από τα γαλάζια στελέχη. Για απόφαση του ΠΑΣΟΚ που εκδικείται χιλιάδες νέα παιδιά έκανε λόγο η κ. Ντόρα Μπακογιάννη ζητώντας διάλογο, «απίστευτη εκδικητικότητα» του ΠΑΣΟΚ είδε ο κ. Αντ. Σαμαράς, δεσμευόμενος να παράσχει προσωπικά και κομματικά την απαραίτητη νομική υποστήριξη στους απολυόμενους. Ο κ. Γ. Κουμουτσάκος, δε, έκανε λόγο για «ανάλγητο και εκδικητικό ΠΑΣΟΚ» και υπενθύμιζε ότι η Ν.Δ. έπραξε διαφορετικά με τους

Οι διαφοροποιήσεις είναι, πέραν των προσωπικών στρατηγικών, διαφορετικές προσεγγίσεις για τον τρόπο του πολιτεύεσθαι

χιλιάδες συμβασιούχους που της κληροδότησε το ΠΑΣΟΚ.

Στον αντίποδα, ο κ. Κυρ. Μητσοτάκης θεωρούσε θετική την κατάργηση του προγράμματος για το Δημόσιο και επέκρινε την κυβερνητική τακτική της Ν.Δ., ενώ ο καθ' ύλην αρμόδιος για τις τοποθετήσεις πρώην διοικητής του ΟΑΕΔ, κ. Γ. Βερναρδάκης, καλούσε τους δημοσιογράφους να βγάλουν «από την αφάνεια την κ. Φάνη Πάλλη - Πετραλιά» προκειμένου, προφανώς, να απολογηθεί για την καταστρατήγηση των προγραμμάτων. Οτι ο κ. Βερναρδάκης, που απέτυχε να εκλεγεί στη Β΄ Αθήνας, στηρίζει την υποψηφιότητα Σαμαρά, ενώ η κ. Πετραλιά είναι πολιτική φίλη της κ. Μπακογιάννη, απλώς δίδει στην αντιπαράθεση ένα ξεχωριστό χρώμα. Στον πυρήνα της, παραμένει η αναζήτηση της θέσης της Ν.Δ. έναντι του προβλήματος. Αντίστοιχη είναι η εικόνα και για το έλλειμμα. Απέναντι, στις «επίσημες» δηλώσεις περί δημιουργικής λογιστικής του ΠΑΣΟΚ (σ.σ. ό,τι δηλαδή έλεγαν το 2004 και οι πράσινοι), καταγράφονται δηλώσεις στελεχών που αναγνωρίζουν, εμμέσως πλην σαφώς, το πρόβλημα. Κι αν στους Π. Δούκα και Σ. Τσιτουρίδη κάποιοι βλέπουν προσωπικές πικρίες για τον αποκλεισμό τους, η θέση ότι τα ελλείμματα διογκώθηκαν επί Ν.Δ. γίνεται αποδεκτή από τους περισσότερους κορυφαίους, αλλά όχι δημοσίως.

ICON

Οι θέσεις που διατύπωσε ο Κ. Καραμανλής για τον τρόπο άσκησης της αντιπολίτευσης είχαν τις συνέπειές τους -ασφαλώς αθροιστικά με το σοκ της ήττας- και στη δημόσια παρουσία του κόμματος.

Για τους παροικούντες τη γαλάζια Ιερουσαλήμ, οι διαφοροποιήσεις δεν είναι –σε αυτή τη φάση– ζήτημα ιδεολογικών διαφορών, μιας και άπαντες στη Ν.Δ. μοιάζουν να αποδέχονται την πανευρωπαϊκή στροφή στον κεϊνσιανισμό. Είναι, πέραν των προσωπικών στρατηγικών, διαφορετικές προσεγγίσεις για τον τρόπο του πολιτεύεσθαι. «Κάναμε λάθος με τα stage όταν κλείναμε το μάτι της μονιμοποίησης ή όχι, μας ξέφυγαν τα οικονομικά ή φταίει το ΠΑΣΟΚ;», αναρωτιόταν κορυφαίο στέλεχος, εκτιμώντας ότι απαντήσεις δεν πρόκειται να δοθούν, τουλάχιστον όχι άμεσα. Αλλωστε, στον πυρήνα της γαλάζιας Βαβέλ βρίσκεται η, αναμενόμενη έπειτα από μία βαριά ήττα, απροθυμία των περισσοτέρων και, κυρίως, των κορυφαίων που διεκδικούν την ηγεσία για ουσιαστική αυτοκριτική. «Αυτή θα ακολουθήσει», αρκούνται να σημειώσουν. Και τούτο διότι, όπως παραδέχονται, αυτοκριτική θα σήμαινε ότι κάποια στιγμή η συζήτηση αναγκαστικά θα ελάμβανε και προσωπικά χαρακτηριστικά. Ως αποτέλεσμα, κάποια στιγμή θα στρεφόταν προς τον κ. Κώστα Καραμανλή και τα πεπραγμένα του στο Μέγαρο Μαξίμου.

Και προφανώς, ουδείς επιθυμεί –σε αυτή τη φάση που η συστράτευση με το «καραμανλικό στρατόπεδο» είναι ζητούμενο– να θέσει τον δάκτυλον εις τον τύπον των ήλων. Πιθανότατα, ούτε και ο ίδιος ο κ. Καραμανλής.

Χωρίς συζήτηση στην Κεντρική Επιτροπή(;)

Μόνον τοποθετήσεις του απερχόμενου προέδρου, των τεσσάρων διεκδικητών της ηγεσίας και του επικεφαλής της επιτροπής Συνεδρίου Δ. Σιούφα προβλέπει, καταρχήν, η ημερήσια διάταξη για τη συνεδρίαση της Κεντρικής Επιτροπής της Ν.Δ. που συγκαλείται το προσεχές Σάββατο. Αν και φαίνεται ότι υπάρχει «συμφωνία κυρίων» ώστε να μην ανοίξει η συζήτηση στα αίτια της ήττας, ουδείς μπορεί να αποκλείσει παρεμβάσεις συνέδρων επί των διαδικαστικών, που είναι και βαθύτατα πολιτικά. Ηδη ο κ. Ευ. Μεϊμαράκης έχει προαναγγείλει ότι θα επιμείνει στην πρότασή του για «κλειστούς» εκλογικούς καταλόγους, επιτάχυνση της διαδικασίας εκλογής και επέκταση του χρόνου του συνεδρίου ώστε να υπάρξει διάλογος, πρόταση που αναμένεται να θέσει και σε ψηφοφορία.

«Εγώ είμαι από την Κρήτη!»

Οι κολυμβητικές ικανότητες του κ. Β. Μεϊμαράκη στο γαλάζιο ποτάμι της Νέας Δημοκρατίας

ICON PRESS

Μπορεί την περασμένη Δευτέρα ο κ. Μεϊμαράκης και ο κ. Σπηλιωτόπουλος να μίλησαν στη «δεξαμενή σκέψης» του Ν. Καραχάλιου, το «forum 2020», όμως στη συνέχεια οι δρόμοι τους χώρισαν...

Της **ΜΑΡΙΛΗΣ ΜΑΡΓΩΜΕΝΟΥ**

Ηταν σχεδόν μεσάνυχτα όταν ο νεαρός με το μουστάκι ξεμονάχιασε την καθαρίστρια του ξενοδοχείου και της πλάσαρε το πάκο με τα χαρτιά. «Ο Καραμανλής έδωσε εντολή να τα μοιράσετε μέχρι το πρωί κάτω από τις πόρτες των συνέδρων», της είπε. Ανυποψίαστη εκείνη πήρε το πάκο και ίσα που διάβασε κάτω - κάτω στο πρώτο χαρτί την υπογραφή «Κίνηση της Βόλβης». Νωρίς το άλλο πρωί που ξύπνησε ο Κωνσταντίνος Καραμανλής, το χαρτί ήταν κάτω από την πόρτα του. Ουδείς άκουσε το πρώτο σχόλιο του προέδρου όταν διάβασε το επαναστατικό μανιφέστο της Βόλβης. Αλλά βέβαιο είναι πως, μέχρι το βράδυ, είχε στείλει τον νεαρό με το μουστάκι, δηλαδή τον 25χρονο Β. Μεϊμαράκη, μαζί με τον Γ. Σούρλα, τον Α. Μοσχονά και την υπόλοιπη «Κίνηση της Βόλβης» για βολβούς, από αυτούς που έχουν στο κάτω μέρος οι βρούβες...

Κι έτσι, τον Μάρτιο του 1979, στο πρώτο συνέδριο της Ν.Δ. στην Κασσάνδρα Χαλκιδικής, ο κ. Μεϊμαράκης γνώρισε την κόψη του σπαθιού του Καραμανλή του πρεσβυτέρου. Θα έπρεπε από τότε να θυμάται πόσο εύκολο είναι να πάθει κανείς κράμπα όταν κολυμπάει κόντρα στο γαλάζιο ποτάμι. Αλλά πάλι, από το '79 έχουν περάσει 30 χρόνια. Στα οποία ο κ. Μεϊμαράκης βελτίωσε πολύ τις κολυμβητικές του ικανότητες.

Μονοψήφιο αριθμό μέλους

Ο γιος του «Γιάννη με τ' όνομα», του παλιού βουλευτή της ΕΡΕ στο Ηράκλειο, μπορεί και να έχει ταυτότητα της ΟΝΝΕΔ με μονοψήφιο αριθμό μέλους. Από τα εφηβικά πέρασε στην ομάδα ανδρών της Ν.Δ. δοκιμάζοντας τη συγχρονισμένη κολύμβηση σε στυλ μητσοτακικό. Ηταν εκείνη η ταραγμένη εποχή που έξω απ' τη Νικηταρά οι νεολαίοι με τα καδρόνια περίμεναν να τον περιποιηθούν ως νέο πρόεδρο της ΟΝΝΕΔ. Τελικά ο κ. Μεϊμαράκης επέπλευσε με μια μονάχα αμυχή στο προφίλ του από τη σύγκρουση με τους «ρέιντζερ» και τους «κένταυρους»: το παρατσούκλι «Ντοράκι». Και συνέχισε λαμβάνοντας μέρος στον αγώνα ανοιχτής θαλάσσης, με τους καρεκλοκένταυρους.

Για τις επιδόσεις του στον διάπλου της γαλάζιας λίμνης τιμήθηκε επανειλημμένως – στη Ρηγίλλης ως γραμματέας πήρε γραφείο στον πρώτο, δίπλα στον πρωθυπουργό, στην κυβέρνηση πήρε πορτοκαλί τηλέφωνο πολύ πριν γίνει υπουργός. Αλλά το βασικότερο είναι πως, απλωτή με απλωτή, γνώρισε όλη τη γαλάζια πανίδα – ακόμη και την υπερατλαντική. Κι έτσι, αξιώθηκε και τον ύψιστο τίτλο τιμής όταν πήγε στη Νέα Υόρκη. Τα μέλη της τοπικής Ν.Δ. τον καλωσόρισαν με ένα εορταστικό «υποδεχόμαστε σήμερα τον Mister Νέα Δημοκρατία!», που έκανε το μουστάκι του να πεταρίσει από χαρά. Ευτυχώς, το πανηγυρικό λογύδριο που ακολούθησε ήταν στα ελληνικά - βλέπετε, τον παλιό καιρό που ο κ. Μεϊμαράκης, παιδί ακόμα, πήγαινε στην Ιόνιο Σχολή, δεν ήταν κι ο επιμελέστερος τον μαθητών. Κι έτσι τώρα, κάθε φορά που θέλει να παραγγείλει για επιδόρπιο «brownie» από τον κατάλογο, παραγγέλνει «ένα μπράουνινγκ». Ευτυχώς γι' αυτόν, μόνο στη Ν.Δ. Νέας Υόρκης μιλούν αγγλικά (αλλιώς ο Δ. Σιούφας που τελευταία άκουσε το δηλητηριώδες «εγώ δεν θα γίνω καρτούν», θα είχε μπει στον πειρασμό να τραβήξει περίστροφο Browning). Ενίοτε, όμως, στη γαλάζια παράταξη εκφράζονται στα «γαλλικά». Τα οποία ο κ. Μεϊμαράκης τα μιλάει φαρσί.

> *Οσοι από την αρχή της κούρσας διαδοχής τον έβλεπαν για... κρυφομπακογιαννικό «λαγό», καθόλου δεν εξεπλάγησαν*

«Χ...στηκε ο κόσμος αν θα είμαι υποψήφιος!». Ο τηλεπαρουσιαστής έμεινε άναυδος βλέποντας το μεϊμαράκειο μουστάκι να συσπάται και να πετά την ατάκα στον αέρα. Αλλά τι να πουν κι οι νεοδημοκράτες; Εκείνοι πρώτα είδαν τον κ. Μεϊμαράκη να κολυμπά όλη τη δεξαμενή με τους υποψηφίους πλην Σαμαρά, ύστερα να τσαλαβουτά στην ιδέα να γίνει ο ίδιος αρχηγός, μετά να τορπιλίζει την 6η Δεκεμβρίου ως ημέρα εκλογής και τη βάση της Ν.Δ. ως σώμα εκλεκτόρων. Και ενώ όλη η γαλάζια πανίδα αναρωτιόταν «τι θέλει πια αυτός ο άνθρωπος;», ο κ. Μεϊμαράκης ξεκίνησε κολυμβητικό ντουέτο με τον Αρη Σπηλιωτόπουλο!

Αγαστή συνεργασία

Την περασμένη Δευτέρα, οι δυο τους κατέληξαν να πλατσουρίζουν στη «δεξαμενή σκέψης» του Ν. Καραχάλιου, το «forum 2020». Ο μεν κ. Σπηλιωτόπουλος παρουσίασε τις «8 αρχές και 18 θέσεις» για ένα σύγχρονο κόμμα - ο κ. Μεϊμαράκης μίλησε για «φωνή πρωτοπορίας» του Αρη (και όχι, δεν αναφερόταν στην εξάλειψη της πατρινής προφοράς). Ο δε Ν. Καραχάλιος θαύμασε την αγαστή συνεργασία, αφού εκείνος μοιράζεται και τις lifestyle σπηλιωτοπουλικές ανησυχίες και τη σκούρα μπλε μεϊμαράκειο αντίληψη περί κράτους της Ν.Δ. Και η δύστηνος πολιτική του μοίρα είναι αρκετά ενδεικτική για το πού οδηγούν τελικώς τέτοιοι παράξενοι συνδυασμοί...

Μόνο εκείνη η παλιά καθαρίστρια από το πρώτο συνέδριο της Ν.Δ. θα μπορούσε να είχε προειδοποιήσει τον κ. Σπηλιωτόπουλο. Με το που φάνηκε στις δημοσκοπήσεις πως αν πάει για αρχηγός τον περιμένει ποσοστό τύπου Ψωμιάδη, εφαρμόσθηκε στην πράξη το παλαιό «σκάσε και κολύμπα!» - άλλως ειπείν, η μεϊμαράκειος αγάπη χάθηκε στη γαλάζια σκόνη. Οσοι από την αρχή της κούρσας διαδοχής έβλεπαν τον κ. Μεϊμαράκη για... κρυφομπακογιαννικό «λαγό», καθόλου δεν εξεπλάγησαν ακούγοντας το «εγώ είμαι από την Κρήτη!» που δήλωσε βγαίνοντας σαν κουνέλι απ' το μητσοτακικό καπέλο. Για τη μικρή αυτή προδοσία, τα αντίποινα από την πλευρά του κ. Σπηλιωτόπουλου αναγκαστικά θα περιοριστούν σε κάτι σαν «αχ κουνελάκι, κουνελάκι, ξύλο που θα το φας...». Αλλά αν τα πράγματα τελικώς δεν πάνε όσο δεξιά θέλει ο κ. Μεϊμαράκης, καλά είναι να υπολογίσει πως στην Αρκαδία απ' όπου κατάγεται ο Δ. Αβραμόπουλος και στη Μεσσηνία του Αντ. Σαμαρά συνήθως τα κουνέλια καταλήγουν στιφάδο.

Οι «προνομιούχοι» του Κοινοβουλίου

Πρώην πρωθυπουργοί και πρόεδροι της Βουλής διατηρούν άνετα και με θέα προσωπικά γραφεία

Του **ΓΙΩΡΓΟΥ Σ. ΜΠΟΥΡΔΑΡΑ**

Ενδεχομένως, δεν είναι και τόσο κολακευτικό για έναν πρώην πρωθυπουργό της χώρας να έχει το γραφείο του «μια πόρτα δίπλα» από εκείνη που οδηγεί σε μία από τις αντρικές τουαλέτες του ελληνικού Κοινοβουλίου. Από την άλλη, όμως; Υπάρχει και το θετικό: Παρά το γεγονός ότι δεν είναι πλέον βουλευτής, διατηρεί άνετο προσωπικό γραφείο, στην «καρδιά» της Αθήνας, και μάλιστα μέσα στον «Ναό της Δημοκρατίας»! Το... παρεκκλήσι, στην είσοδο του οποίου υπάρχει η χάλκινη ταμπέλα «Κ. Σημίτης», το παρατηρεί κανείς μπαίνοντας από την είσοδο της Βασιλίσσης Σοφίας, και στρίβοντας δεξιά στο διάδρομο που οδηγεί στο γραφείο του αρχηγού της αξιωματικής αντιπολίτευσης. Σχεδόν δέκα βήματα, λοιπόν, στ' αριστερό χέρι είναι το με σχεδόν μονίμως κλειστή πόρτα γραφείο του κ. Σημίτη.

> *Δυσφορία σε πολλές υπηρεσίες όπου εξαιτίας έλλειψης χώρων εξαναγκάζονται να δουλεύουν στριμωγμένα*

Ο πρώην πρωθυπουργός κ. Κ. Σημίτης, παρά το γεγονός ότι δεν είναι πλέον βουλευτής, διατηρεί άνετο προσωπικό γραφείο στο κτίριο του Κοινοβουλίου.

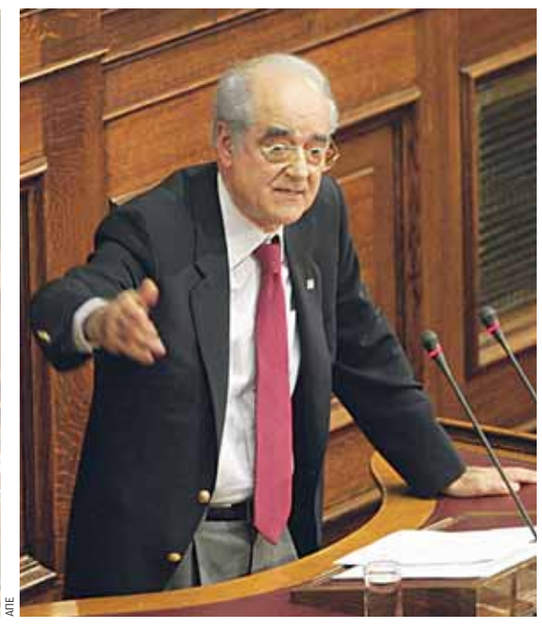

ΑΠΕ

Ως πρώην πρόεδρος της Βουλής, ο κ. Απ. Κακλαμάνης έχει την ξεχωριστή θέση και τον προσωπικό του χώρο, με παράθυρα που βλέπουν στον Εθνικό Κήπο.

Δεν είναι, όμως, και ο μοναδικός «προσωπικός χώρος πρώην» που υπάρχει στο κτίριο, γεγονός το οποίο προκαλεί όχι μόνο ερωτήματα για την προνομιακή μεταχείριση, αλλά και δυσφορία σε πολλές υπηρεσίες που εξαιτίας έλλειψης χώρων στο Κοινοβούλιο, εξαναγκάζονται να δουλεύουν στριμωγμένα, πολλοί σε μικρά δωμάτια. Εκατέρωθεν των αιθουσών όπου στοιβάζονται δεκάδες κοινοβουλευτικοί συντάκτες για αμέτρητες ώρες καθημερινά, υπάρχουν τα γραφεία των κ. Κ. Μητσοτάκη και Απ. Κακλαμάνη.

Βλέπει τον Εθνικό Κήπο

Ο πρώτος εξ αυτών δεν διατηρεί βουλευτική ιδιότητα. Αλλά γραφείο και γραμματειακή υποστήριξη διαθέτει. Ο κ. Κακλαμάνης, που εμφανίζεται και ως ο εμπνευστής (μέσω ειδικών διατάξεων που πέρασαν στον Κανονισμό επί των ημερών του, Απρίλιος 1997) των εν λόγω προνομίων, είναι βουλευτής και προσέρχεται στο Κοινοβούλιο – ίσως, μάλιστα, να είναι ο πλέον συνεπής και επιμελής μεταξύ των 300 από πλευράς παρουσιών και παρεμβάσεων. Ως πρώην πρόεδρος της Βουλής πάντως έχει την ξεχωριστή θέση και τον προσωπικό του χώρο, με παράθυρα που βλέπουν μάλιστα στον Εθνικό Κήπο.

Περί «προνομιούχου» γραφείου, τόσο από πλευράς θέας όσο και ως προς το μέγεθός του, ομιλούν σχεδόν άπαντες – και όχι πάντα και τόσο κολακευτικά, αναφερόμενοι στο χώρο που βρήκε για τον εαυτό του και τους συνεργάτες του ο τέως πρόεδρος κ. Δημ. Σιούφας. Στον πρώτο όροφο του κτιρίου εκείνος. Σε ένα χώρο όπου στεγάζονταν οι διπλωματικές υπηρεσίες.

Το στοιχείο του... μεγέθους και της άνεσης, αναφορικά με το νέο γραφείο Σιούφα, πιθανόν να έκανε την προκάτοχό του κ. Αννα Μπενάκη - Ψαρούδα να «ζηλέψει». Κατά τα λοιπά, όμως, ούτε η πρώην πρόεδρος και πρώην βουλευτής θα πρέπει να αισθάνεται παραπονούμενη: Το δικό της... παρεκκλήσι βρίσκεται πάρα πολύ κοντά στο «ιερό» του Ναού της Δημοκρατίας: Συνορεύει με την μία εκ των δύο εισόδων του πρωθυπουργικού γραφείου, βρίσκεται ακριβώς δίπλα στο Εντευκτήριο των Βουλευτών, και «βλέπει» στον διάδρομο που οδηγεί στο μεγαλοπρεπές γραφείο του εκάστοτε προέδρου της Βουλής.

«Αποσυμφόρηση»

Το θέμα είναι, τώρα, τι θα γίνει με τον κ. Κ. Καραμανλή: Προς το παρόν «βολεύεται» με το επίσημο γραφείο του αρχηγού της αξιωματικής αντιπολίτευσης. Αλλά μετά τη διαδοχή, πού θα έχει το δικό του γραφείο; Νέος πονοκέφαλος, ενδεχομένως, για τη Διεύθυνση Διοικητικής Υποστήριξης της Βουλής, που θα πρέπει να αναζητεί τους... επόμενους προς έξωση! Εκτός εάν ο κ. Καραμανλής δεν απαιτήσει χρήση των πολυσυζητημένων «προνομίων».

Ή, εκτός, αν ο νυν πρόεδρος κ. Φιλ. Πετσάλνικος, στο πλαίσιο του προβληματισμού που φέρεται να έχει για την «αποσυμφόρηση» του κεντρικού κτιρίου του Κοινοβουλίου, προτείνει «ευρείας κλίμακας αλλαγές», που να συμπεριλαμβάνουν το «ξεβόλεμα» των πρώην, υπέρ της ενίσχυσης της λειτουργικότητας των υπηρεσιών της Βουλής. Παραμένει άγνωστο αν, οι όποιες αλλαγές τελικώς δρομολογηθούν, θα αγγίξουν και άλλα ευαίσθητα προνόμια, όπως εκείνα που προβλέπουν απασχόληση αριθμού μετακλητών υπαλλήλων στα γραφεία των πρώην, ειδική αστυνομική φρουρά και οδηγούς.

ΑΝΕΜΟΔΕΙΚΤΗΣ

ΤΟΥ ΘΑΝΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΟΠΟΥΛΟΥ

Μαθήματα πολιτικής και οικονομίας

Να μην τρελαθούμε, κιόλας! Πώς, τάχατες, έπεσαν όλοι από τα σύννεφα με τα (πραγματικά) στοιχεία, που αποδεικνύουν τα χάλια που βρίσκονται τα δημοσιονομικά μας! «Σοκ» για τον νέο τσάρο της οικονομίας Γιώργο Παπακωνσταντίνου, στα όρια της αποπληξίας ο κ. Αλμούνια, «ανήξερος» ο τέως κ. Παπαθανασίου, που κάτι πάει να αρθρώσει περί «αλχημείας στα νούμερα», και «ξαφνικά» αποκαλυπτικός τεχνοκράτης ο διοικητής της Τραπέζης της Ελλάδος λέει μετεκλογικά όσα δεν έλεγε (γιατί... δεν τον ρωτούσαν!) προεκλογικά! Ετσι, λες, για να εμφανίζεται ως μόνος «ψυλλιασμένος» ο πρωθυπουργός Γιώργος Παπανδρέου, που ρωτούσε ανήσυχος στο τελευταίο προεκλογικό «ντιμπέιτ» τον Καραμανλή, αν τα στοιχεία που δίνει η κυβέρνηση για χρέος, έλλειμμα και ανταγωνιστικότητα, είναι τα πραγματικά ή τα... «τσιμπημένα», για να λάβει τη... «διαβεβαίωση» του τελευταίου πως του λέει την αλήθεια.

«Τα παιχνίδια τέλειωσαν...», το αυστηρό μήνυμα από την Ε.Ε., που δείχνει όψιμα να «μπούχτισε» από τις επίσημες ελληνικές ψευτιές για τα στοιχεία που παρουσιάζει – όψιμα, γιατί ο κ. Αλμούνια δέχθηκε όχι μόνο την αρχική «μαϊμουδιά» της απογραφής του 2004, αλλά και όλες τις μετέπειτα «εξωραϊσμένες» αναθεωρήσεις που του έδινε η κυβέρνηση της Ν.Δ. χωρίς ενστάσεις και απορρίψεις, παρά τις αντιρρήσεις των ενοχλημένων τεχνοκρατών της Ε.Ε. Πολιτικά παιγνίδια... Δεν πείθει κανέναν ο κ. Αλμούνια όταν δείχνει εξοργισμένος με την αναξιοπιστία των ελληνικών στοιχείων. Ηξερε και δεν μίλαγε. Και τώρα ξεμπροστιάστηκε και κάνει τον «άτεγκτο». Οπως, φυσικά, γνώριζε (αυτή άλλωστε έκανε τα μαγειρέματα) η προηγούμενη κυβέρνηση, που στις αρχές του καλοκαιριού μιλούσε για έλλειμμα 3,7% του ΑΕΠ, παραμονές εκλογών το ανέβασε στο 6%, και με το που βγήκε η νέα κυβέρνηση, όλοι μιλούν «σαν έτοιμοι από καιρό» για τελικό έλλειμμα στο τέλος του έτους στα 12,5%. Αν όχι και ψηλότερο...

Μόνο που, με επιμερισμό ευθυνών για τα ψέματα και τις «δημιουργικές λογιστικές» των τέως, ενδεχομένως σε κάποιο βαθμό και των νυν, δεν μπορούμε να κρύψουμε (από ποιους άλλωστε, αργά ή γρήγορα εμείς θα πληρώσουμε τα μάρμαρα!) την τραγική κατάσταση που βρισκόμαστε από δημοσιονομικής απόψεως, ούτε τα αυστηρά μέτρα που πρέπει να πάρουμε επειγόντως. Οχι απλά για να μην μπούμε σε «επιτήρηση» από την Ε.Ε., αλλά επειδή ο κίνδυνος κατάρρευσης είναι επί θύραις, κανείς δεν μπορεί να αποκλείσει το ενδεχόμενο «υποβάθμισης» της Ελλάδας (που σημαίνει ότι θα δανειζόμαστε ακριβότερα...) κι επιτέλους, δεν είναι δυνατόν να συνεχίσουμε για πολύ να ζούμε με δανεικά, να ξοδεύουμε περισσότερο απ' όσα «βγάζουμε» και ν' αποδεικνυόμαστε και από πάνω εντελώς ανεπαρκείς να εισπράξουμε αυτά που κάποιοι «ξύπνιοι» είτε φοροκλέπτουν είτε δεν πληρώνουν...

> *Δεν μπορούμε να κρύψουμε την τραγική κατάσταση από δημοσιονομικής απόψεως, ούτε τα αυστηρά μέτρα που πρέπει να πάρουμε επειγόντως*

Αναμφίβολα απαιτούνται γενναίες διαρθρωτικές αλλαγές, αλλά όραμα για την οικονομία μας, μεταρρυθμίσεις των αγορών, αλλαγή του θεσμικού πλαισίου λειτουργίας του κράτους, αναδιάρθρωση των δημόσιων δαπανών και περιορισμό της σπατάλης (δεν είναι τόσο «αδύνατος» όσο θέλουν χρόνια τώρα να το εμφανίζουν, κι αν αρχίσει να υλοποιείται, μπορούμε να εξοικονομήσουμε μέχρι και 18 δισ. ευρώ τον χρόνο, όταν το φετινό έλλειμμά μας είναι 30 δισ.!), εξορθολογισμός του φοροεισπρακτικού και εισφροεισπρακτικού μηχανισμού, εξυγίανση (που σημαίνει: τέρμα στη διαπλοκή και τη διαφθορά) του «συστήματος» δημοσίων έργων και κρατικών προμηθειών, που σύμφωνα με μελέτες της Ε.Ε. μάς κοστίζουν 50%(!) πάνω από το κανονικό, δηλαδή με τα ίδια λεφτά θα κάναμε μισή φορά περισσότερα έργα και προμήθειες...

Αυτά, βέβαια, δεν μπορούν να γίνουν από τη μια στιγμή στην άλλη. Θέλουν σχέδιο, πρόγραμμα, υπομονή κι επιμονή – αρκεί να... γίνει η αρχή! Κι ακόμη: να αρχίσει η «επέμβαση» σε τομείς με σχετικά εύκολη πρόσβαση, όπως είναι ο δραστικός περιορισμός των δαπανών με άμεσο πάγωμα των προσλήψεων (πλην των κενών θέσεων σε υγεία - παιδεία) στο Δημόσιο, όπου ακόμη και σήμερα επισήμως ομολογείται, πως ΟΥΔΕΙΣ γνωρίζει πόσοι ακριβώς και σε ποιες θέσεις απασχολούνται! Να σταματήσει τώρα (με όποιο πολιτικό και κοινωνικό κόστος) το «παιγνίδι» με τη «νέα γενιά συμβασιούχων» που δημιούργησε (περίπου 30.000 άνθρωποι – που δεν φταίνε...) η προηγούμενη κυβέρνηση με πλήρη και απόλυτη επίγνωση της απαράδεκτης, ολέθριας μεθόδευσης που δρομολόγησε...

Να εφαρμοστεί ΑΜΕΣΑ ο υπάρχων (πλην εν υπνώσει!) νόμος που προβλέπει το πώς διαμορφώνονται οι τιμές των φαρμάκων, με βάση τις αντίστοιχες τιμές στην Ευρώπη, που θα 'χει ως αποτέλεσμα να πάψουν τα «ντόπια» φάρμακα να πωλούνται σε τιμές μέχρι και 300% μεγαλύτερες από τις ευρωπαϊκές! Το άμεσο όφελος για το Δημόσιο και τα ασφαλιστικά ταμεία, μαζί με το μέτρο της επαναφοράς τής (δολίως και... «διαπλεκομένως») καταργηθείσας «λίστας φαρμάκου», που ισχύει στις περισσότερες ευρωπαϊκές χώρες, θα είναι περισσότερο από 3 - 4 ΔΙΣ. ευρώ ετησίως! Να αλλάξει άμεσα ο τρόπος προμηθειών στα δημόσια νοσοκομεία και να ισχύσουν αδιάβλητες διαδικασίες – υπολογίζεται ότι θα εξοικονομηθούν έτσι άλλα 2 - 3 δισ. ευρώ. Να ισχύσει η ΑΜΕΣΗ μηχανοργάνωση των νοσοκομείων (υπάρχει από χρόνια έτοιμη μελέτη, καθώς και το «λογισμικό» που εκπονήθηκαν από μεγάλη τράπεζα, αλλά... ουδέποτε εξετάστηκε!) και να εφαρμοστεί ο νόμος που προβλέπει την υποχρεωτική κατάρτιση ισολογισμών και προϋπολογισμών από αυτά – αλλά δεσμευτικών. Ολα αυτά (μαζί με διάφορα άλλα...) είναι άμεσα μέτρα, που δεν έχουν κόστος και αποφέρουν οφέλη πολλών δισ. Να το τολμήσει κανείς, να προχωρήσει στις υπεσχημένες ρήξεις και τομές, είναι το μόνο που χρειάζεται...

Να αλλάξει στάση σε Αιγαίο, Κύπρο η Τουρκία

Προειδοποιεί ο Αμερικανός γερουσιαστής Ρ. Μενέντεζ, ενώ ο Ερντογάν επισκέπτεται σύντομα τον Ομπάμα

Συνέντευξη στον **ΑΘΑΝΑΣΙΟ ΕΛΛΙΣ**

Με τις προκλήσεις στο Αιγαίο, την αρνητική στάση που τηρεί στο Κυπριακό, αλλά και τα προβλήματα που δημιουργεί στη λειτουργία του Οικουμενικού Πατριαρχείου, η Τουρκία δυσχεραίνει τη θέση της και περιορίζει τις προοπτικές ένταξής της στην Ε.Ε., τονίζει σε συνέντευξή του στην «Κ» ο γερουσιαστής Ρόμπερτ Μενέντεζ, μέλος της Επιτροπής Εξωτερικών Σχέσεων, στενός φίλος της Χίλαρι Κλίντον και συμπρόεδρος της προεκλογικής της εκστρατείας, ο οποίος τα τελευταία χρόνια έχει αναδειχθεί στον σθεναρότερο υποστηρικτή της Ελλάδας και της Κύπρου στην Ουάσιγκτον. Ο κ. Μενέντεζ επικρίνει συχνά την Τουρκία και δεν δίστασε να «παγώσει» διορισμούς Αμερικανών αξιωματούχων όταν οι θέσεις που εξέφραζαν για την Τουρκία θεωρήθηκαν απαράδεκτες. Το μήνυμα του δημοκρατικού γερουσιαστή έχει αποδέκτη τον Τούρκο πρωθυπουργό, Ταγίπ Ερντογάν, ο οποίος τις προσεχείς εβδομάδες αναμένεται να πραγματοποιήσει την πρώτη του επίσημη επίσκεψη στον Λευκό Οίκο σε μια κρίσιμη χρονική συγκυρία για την ευρωπαϊκή προοπτική της Αγκυρας, την οποία η Ε.Ε. θα αξιολογήσει στη σύνοδο κορυφής του Δεκεμβρίου. Παράλληλα, ο Αμερικανός πρόεδρος θα φιλοξενήσει στις 3 και 4 Νοεμβρίου τη σύνοδο ΗΠΑ - Ε.Ε. όπου, μεταξύ άλλων, θα θιγούν οι ευρωτουρκικές σχέσεις και το Κυπριακό. Οπως συνέβη και σε άλλες ανάλογες περιπτώσεις στο παρελθόν, η Ουάσιγκτον θα επιχειρήσει το επόμενο διάστημα να ασκήσει την επιρροή της με στόχο να μην παρεμποδισθεί η ενταξιακή πορεία της Τουρκίας.

– Πώς βλέπει η Ουάσιγκτον τις τουρκικές προκλήσεις στο Αιγαίο;

– Πρόκειται για αντιπαραγωγική συμπεριφορά. Τη στιγμή που προσβλέπει να ενταχθεί στην Ε.Ε., δεν είναι προς το συμφέρον της να προχωρεί σε τέτοιες προκλήσεις που δεν της αποφέρουν κανένα όφελος. Ελπίζω ότι η κυβέρνηση Ομπάμα, και σίγουρα όλοι εμείς στο Κογκρέσο, θα καταστήσουμε σαφές στην τουρκική ηγεσία ότι αυτού του είδους οι προκλήσεις το μόνο που επιτυγχάνουν είναι να πλήττουν ακόμη περισσότερο την εικόνα της Τουρκίας και την επιδίωξή της να ενταχθεί στην Ε.Ε.

– Πόσο υπολογίζει η Τουρκία τις ενέργειες της Γερουσίας;

– Η Τουρκία μπορεί να συνεργάζεται με την εκάστοτε κυβέρνηση των ΗΠΑ, αλλά με τον τρόπο που λειτουργεί το αμερικανικό πολιτικό σύστημα, η έγκριση των πάντων περνά από το Κογκρέσο. Είτε πρόκειται για διμερή βοήθεια, στρατιωτική ή άλλη, είτε για εμπορικές συναλλαγές, τα πάντα περνούν από τη Γερουσία και εάν αυτή δεν δώσει την έγκρισή της, τίποτα δεν προχωρά. Είμαι βέβαιος ότι η τουρκική ηγεσία είναι αρκετά σοφή για να το γνωρίζει αυτό. Το Κογκρέσο ασκεί την επιρροή του και συχνά επιβάλλει τη θέλησή του μέσω των επιτροπών προϋπολογισμού, αποφασίζοντας για το πώς μπορούν ή δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν κάποια κονδύλια.

– Πώς αποτιμάτε τη στάση της Αγκυρας στο Κυπριακό;

– Η επιμονή στην παραμονή των εποίκων, τη διατήρηση περιουσιών Ελληνοκυπρίων όπου σήμερα ζουν έποικοι, ούτε καν Τουρκοκύπριοι, ή στην ύπαρξη «εγγυητριών δυνάμεων» δεν βοηθά. Ποια χώρα, και μάλιστα μέλος της Ε.Ε., θα αποποιηθεί την κυριαρχία της και θα δεχθεί κάποιες άλλες χώρες να έχουν το νόμιμο δικαίωμα να εισβάλλουν στο έδαφός της; Εάν προσθέσει κανείς τις ενέργειές της στο Αιγαίο, τη συμπεριφορά της έναντι του Πατριαρχείου, και τα προβλήματα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, αναρωτιέμαι πώς είναι δυνατόν να θεωρεί ότι δικαιούται να ενταχθεί στην Ε.Ε. Μερικές φορές ο τρόπος που συμπεριφέρεται η Τουρκία με κάνει να αναρωτιέμαι αν αντιλαμβάνεται ποιος θέλει να ενταχθεί σε ποιον.

– Πιστεύετε ότι ο Ταλάτ είναι ειλικρινής;

– Είχε κάποιες καλές προθέσεις, αλλά υπέκυψε στις απαιτήσεις της Τουρκίας. Είχε την ευκαιρία, και ακόμη την έχει, να συμπεριφερθεί ως Κύπριος τουρκικής καταγωγής. Εάν το κάνει, μπορεί να οδηγήσει την κοινότητά του σε ένα καλύτερο μέλλον. Εάν ενεργήσει ως εκπρόσωπος της Τουρκίας, θα την καταδικάσει σε μια συνεχιζόμενη υποταγή στην Τουρκία. Η ιστορία περιμένει να τον κρίνει.

– Η Τουρκία αρνείται να αναγνωρίσει την Κύπρο.

– Η Κύπρος είναι μέλος της Ε.Ε. Δεν μπορείς να επιλέγεις ποιες χώρες της Ε.Ε. θα αναγνωρίσεις. Η Ε.Ε. δεν μπορεί να δεχθεί αυτό το πράγμα. Θα ήταν η αρχή του τέλους της. Ετσι, τίθεται ξανά το ερώτημα εάν θέλει η Τουρκία να ενταχθεί στην Ε.Ε. Εάν πραγματικά το επιθυμεί, ο οδικός χάρτης είναι μπροστά της και είναι ξεκάθαρος.

– Οι ΗΠΑ τι θέση θα πάρουν;

– Οι ΗΠΑ δεν έχουν ρόλο στην Ε.Ε., αλλά έχουμε ρόλο σε διμερές επίπεδο με την Τουρκία, όπως και στο πλαίσιο των Ηνωμένων Εθνών. Υπάρχει ένα καίριο ερώτημα. Θα αναζητήσουμε κάθε δυνατή δικαιολογία για να ικανοποιήσουμε την Τουρκία ή θα κληθεί αυτή να εκπληρώσει τους όρους που της έχουν τεθεί, και στους οποίους περιλαμβάνεται η αναγνώριση της Κύπρου; Γνωρίζω ότι κάποιοι φίλοι μας στο Στέιτ Ντιπάρτμεντ αναζητούν τρόπους να εκπληρώσει η Τουρκία λιγότερα από αυτά που της ζητούνται. Με αυτή την προσέγγιση διολισθαίνουμε σε περίεργες καταστάσεις. Εγώ προσωπικά δεν θα υποστηρίξω στη Γερουσία μια διαδικασία που δεν θα καταλήγει στην εκπλήρωση όλων των υποχρεώσεών της.

– Ομως, η κυβέρνηση Ομπάμα δίνει ιδιαίτερη έμφαση στον ρόλο της Τουρκίας.

– Γνωρίζω ότι οι Ελληνες ενοχλήθηκαν όταν ο πρόεδρος πήγε στην Τουρκία, αλλά όχι στην Ελλάδα. Απλά χρησιμοποίησε την Τουρκία σαν ένα βήμα για την έναρξη ενός διαλόγου με τον μουσουλμανικό κόσμο. Δεν νομίζω όμως ότι η κυβέρνηση Ομπάμα βλέπει την Τουρκία πιο σημαντική από την Ελλάδα. Από τις συζητήσεις μου με την υπουργό Εξωτερικών και άλλους, θεωρούν την Ελλάδα μια σημαντική χώρα, σύμμαχο στο ΝΑΤΟ και μέλος της Ε.Ε., που έχει προσφέρει στις ΗΠΑ καθοριστική πρόσβαση σε υποδομές, και όλα αυτά αναγνωρίζονται. Και παρότι εγώ ήμουν αντίθετος στον πόλεμο του Ιράκ, θυμίζω ότι τότε η Τουρκία έδειξε πως δεν είναι πάντα πρόθυμη να βοηθήσει.

AFP / CHIP SOMODEVILLA

«Εγώ προσωπικά δεν θα υποστηρίξω στη Γερουσία μια διαδικασία που δεν θα καταλήγει στην εκπλήρωση όλων των υποχρεώσεων της Τουρκίας», δηλώνει ο γερουσιαστής Ρόμπερτ Μενέντεζ, μέλος της Επιτροπής Εξωτερικών Σχέσεων.

Αναγνώριση της ΠΓΔΜ με τη νέα ονομασία

– Οι ΗΠΑ θέλουν η ΠΓΔΜ να ενταχθεί στο ΝΑΤΟ. Ο Μπους πίεζε την Ελλάδα να υποχωρήσει. Θα υπάρξει αλλαγή με τον Ομπάμα;

– Εάν υπάρξει αλλαγή αυτή θα είναι ότι οι ΗΠΑ δεν θα πιέσουν την Ελλάδα, λέγοντας ότι πρέπει να κάνετε αυτό. Εάν ο Νίμιτς είναι ειλικρινής, θα πρέπει να θεωρεί ότι η ΠΓΔΜ είναι αυτή που δεν μετακινείται. Η Ελλάδα έδειξε ότι προσπαθεί να βρει λύση. Δεν είναι μόνο το όνομα, είναι η σταθερότητα μιας δύσκολης περιοχής όπως είναι τα Βαλκάνια.

– Τα Ηνωμένα Εθνη προτείνουν το «Βόρεια Μακεδονία». Πρέπει οι ΗΠΑ να αναγνωρίσουν τη χώρα αυτή με τη νέα ονομασία;

– Δεν μπορώ να σας πω τι θα κάνει η κυβέρνηση. Απλά θα σημειώσω ότι μου φαίνεται λίγο περίεργο να υπάρχει μια χώρα με δύο διεθνείς ονομασίες. Είναι πιο λογικό και χρηστικό να αναγνωρίσουν οι ΗΠΑ τη χώρα αυτή υπό τη νέα ονομασία που θα προτείνει ο ΟΗΕ, κίνηση που θα δώσει ένα στίγμα και σε άλλες χώρες, και έτσι δεν θα υπάρχει σύγχυση.

ecco

Shoe fashion retailer is looking for Shop Assistant

ECCO, a global shoe brand and a world leading retailer, is looking for professionals for the position **Shop Assistant** to our new **ECCO Concept store** in Nicosia and Larnaca.

Success criteria's:
- Professional customer service based on ECCO guidelines in order to deliver possibly service
- Every day basis support of all operations in the shop
- Fulfilling strategy established by employer
- Particular care of employer's good name and business and also company's and product image

Expectations:
-One year experience on similar post in shoe or clothing trade as advantage
-Verbal Greek and English skills,
-Team work skills,
-Enthusiasm, initiative and commitment.

We Offer:

-Professional working environment in a young and dynamic organization
-High level of training, coaching and best practice
-Wide responsibility with many opportunities in a developing organization
-Salary depended on experience + individual bonus incentive
-Stable working environment

Interested candidates should submit C.V written in Greek or English to: mf@ecco.com or fax 22 453 452 latest **10.12.2009.**

For additional information please visit: www.ecco.com

ecco

DEBENHAMS

ανοικτά και την Κυριακή

συνεχόμενο ωράριο μέχρι τις 9 το βράδυ!

προσφορές μόνο για την ΚΥΡΙΑΚΗ 25 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ

venue café

2 γλυκές κρέπες μόνο €8.20

Quality Foods at DEBENHAMS

25% σε επιλεγμένα προϊόντα υγιεινής διατροφής

...και μη ξεχνάτε... ανοικτά και την Κυριακή μόνο αργά το βράδυ!

ΛΕΥΚΩΣΙΑ NEXT LEDRA PEACOCKS LEDRA GLOW LEDRA VENUE CAFÉ AT THE MALL OF ENGOMI
ΛΑΡΝΑΚΑ NEXT LARNACA
ΠΑΦΟΣ NEXT PAFOS PEACOCKS KINYRAS NEXT KORIVOS

ΛΕΥΚΩΣΙΑ DEBENHAMS LEDRA Λήδρας 171-179, 1011 Τηλ. 22679369

ΛΕΜΕΣΟΣ DEBENHAMS OLYMPIA Λεωφ. 28ης Οκτωβρίου 369, 3306 Τηλ. 25591133

ΠΑΦΟΣ DEBENHAMS KINYRAS Λήδας 1, 8041 Τηλ. 26947122

Η αποτελεσματική ευρωπαϊκή Κεντροδεξιά

Τα συντηρητικά κόμματα της Γηραιάς Ηπείρου εμπνέουν εμπιστοσύνη, έχοντας οριοθετήσει αυτό που ονομάζουμε «οικονομική ορθοδοξία»

Αρχές καλοκαιριού, όταν η κρίση όδευε στην κορύφωσή της, η αμερικανική GM «απείλησε» την κυβέρνηση της Αγκελα Μέρκελ ότι αν δεν την ενισχύσει οικονομικά, στα πρότυπα της Ουάσιγκτον, τότε θα έκλεινε τη θυγατρική της, Opel. Η απάντηση του Βερολίνου ήταν σαφής: «Κλείστε την». Η κ. Μέρκελ ήταν και παραμένει «πολύ σκληρή για να πεθάνει» και παράλληλα για να υποκύψει σε τέτοιου είδους πατερναλιστικές πιέσεις και παλιομοδίτικους εκβιασμούς. Κάτι που το απέδειξε και στις τελευταίες εκλογές.

Το ίδιο, κατά το μάλλον ή ήττον, ισχύει και στην περίπτωση του ιδεολογικά ομοδόξου της Νικολά Σαρκοζί. Και στη Γαλλία, οι χειρισμοί κατά την τελευταία κρίση συνιστούν ένα καλό κριτήριο για την πολιτική που οδηγεί σε αποτελέσματα. Οι γαλλικές τράπεζες, από τις μεγαλύτερες παγκοσμίως, στηρίχθηκαν με κονδύλια του γαλλικού κράτους που δόθηκαν με το σταγονόμετρο, αλλά δεν αφέθηκαν να καταρρεύσουν. Την ίδια ώρα τα Ηλύσια Πεδία πρωτοστάτησαν, σε ευρωπαϊκό επίπεδο, στην περικοπή των μπόνους που λαμβάνουν τα golden boys, όχι τόσο με τη λογική της λαϊκιστικής τιμωρίας όσο με γνώμονα τον εξορθολογισμό μιας κατάστασης που έχει ξεφύγει.

Αυτά βλέπει από την άλλη πλευρά της Μάγχης ο Ντέιβιντ Κάμερον και αφήνει τον Γκόρντον Μπράουν να καταρρέει κάτω από τα ερείπια της παρεμβατικής οικονομικής πολιτικής σε κάθε τομέα της οικονομίας. Ο Βρετανός πρωθυπουργός ρίχνει λεφτά στον πίθο των Δαναΐδων, για τη διάσωση ενός συστήματος που απέτυχε παταγωδώς. Το αποτέλεσμα είναι μετρήσιμο και αποτυπώνεται στις τελευταίες δημοσκοπήσεις, ενώ ακόμα κι ορισμένα από τα πιο έγκυρα ΜΜΕ παραδέχονται τώρα ότι έσφαλαν όταν προέβλεψαν ότι «η κρίση "πηγαίνει" στον Μπράουν». Τελικά οι δημοσκοπήσεις δείχνουν ότι η κρίση ανεβάζει τον ψύχραιμο Τόρι, τον οποίο μάλλον θα φέρει στην Ντάουνινγκ Στριτ.

EPA

Η «σκληρή» Αγκελα Μέρκελ.

ASSOCIATED PRESS

Ο ψύχραιμος Ντέιβιντ Κάμερον.

ASSOCIATED PRESS

Ο αποτελεσματικός Νικολά Σαρκοζί.

ASSOCIATED PRESS

Βρετανοί προσέρχονται σε γραφείο εύρεσης εργασίας στο Λονδίνο. Η ανεργία στη χώρα έφθασε τον Σεπτέμβριο στο υψηλότερο ποσοστό των τελευταίων 13 ετών. Η κρίση τελικά «δεν πηγαίνει» στον Γκόρντον Μπράουν.

Σαφές ιδεολογικό στίγμα

Το συμπέρασμα είναι προφανές: Η ευρωπαϊκή Κεντροδεξιά εμπνέει εμπιστοσύνη γιατί έχει οριοθετήσει –επιτυχημένα, όπως προκύπτει εκ του αποτελέσματος– αυτό που ονομάζουμε «οικονομική ορθοδοξία». Εχει κατορθώσει να συγκροτήσει την κυρίαρχη αφήγηση για την έξοδο από την πολυδαίδαλη κρίση που ταλανίζει και τις ευρωπαϊκές χώρες. Χωρίς να αποσιωπά ή να σβήνει τις ιδιαιτερότητες κάθε χώρας, έχει αποκτήσει ένα σαφές ιδεολογικό στίγμα που λειτουργεί ως ένα βασικό σχέδιο πολιτικής πράξης. Χωρίς ιδεολογικό στίγμα τα κόμματα είναι σαν καράβια δίχως πυξίδα. Κάνουν κύκλους γύρω από τον εαυτό τους, ενώ τα προβλήματα των κοινωνιών διογκώνονται.

Αυτό δεν σημαίνει ότι υπάρχει ένα άκαμπτο ιδεολογικό πλαίσιο, όπως προκύπτει από τα βιβλία, αλλά υπάρχει σαφής και προσδιορισμένος στόχος που με βάση αυτόν χαράσσεται η καθημερινή πολιτική πρακτική. Ετσι μπορεί η Μέρκελ να απέρριψε μετά βδελυγμίας το ευρωπαϊκό σχέδιο βοηθείας του χρηματοπιστωτικού συστήματος, που ήταν πέρα κι έξω από κάθε γερμανική λογική, όμως ποιος θυμάται σήμερα ότι τελικώς για τη χώρα της ενέκρινε ένα πακέτο 31 δισ. ευρώ, «σπασμένο» σε μια διετία;

> *Χωρίς ιδεολογικό στίγμα, τα κόμματα είναι σαν καράβια δίχως πυξίδα. Κάνουν κύκλους γύρω από τον εαυτό τους, ενώ τα προβλήματα των κοινωνιών διογκώνονται*

Χωρίς περιττούς φανφαρισμούς με ακτιβίστικες διατυπώσεις για «κοινωνικές προαγωγές» και «φιλελεύθερους ακροβατισμούς», οι Σαρκοζί και Μέρκελ ποτέ δεν τάχθηκαν κατά της μείωσης της φορολογίας. Κι ως γνωστόν, αυτή η στάση ευνοεί όλα τα στρώματα, εύπορα και λιγότερο εύπορα. Ο πρόεδρος του «Union pour un Mouvement Populaire» (UMP) έκανε σημαία του τη ρήση «να δουλεύουμε περισσότερο για να κερδίζουμε περισσότερα» και κάτω από αυτή τη σημαία έδωσε φορολογική απαλλαγή στις υπερωρίες, σχεδόν μηδένισε τον φόρο κληρονομιάς κι έδωσε πλήθος φορολογικών ελαφρύνσεων. Την ίδια ώρα, η επικεφαλής του «Christlich Demokratische Union Deutschlands» κέρδισε τις πρώτες εκλογές και κατ' επέκταση την πρώτη θητεία της ως καγκελαρίου έχοντας ως σύνθημα τη μείωση της φορολογίας.

«Ολα είναι ανοιχτά»

«Ολες οι επιλογές είναι ανοιχτές. Ολες.», δήλωνε η Μέρκελ σε ένα από τα τελευταία συνέδρια του κόμματός της, πριν από τις τελευταίες εκλογές, αφήνοντας στην ίδια και τους συνεργάτες της όλα τα περιθώρια κινήσεων ανοιχτά. Και κάπως έτσι σκεπτόμενος ο Σαρκοζί πρότεινε την αναθεώρηση της «διπλής ποινής» κι έβαλε προς συζήτηση στο τραπέζι της γαλλικής πολιτικής σκηνής το δικαίωμα ψήφου των μεταναστών στις τοπικές εκλογές. Το γεγονός προκαλεί αμηχανία στην αντίπερα όχθη, που αναζητεί το μυστικό της «έξυπνης αντιπολίτευσης», αλλά αναγκάζεται, προς το παρόν, να καταφύγει σε γενικόλογες κορώνες περί αντι-φιλελευθερισμού. Μόνο που η γερμανική σοσιαλδημοκρατία τσαλαβουτώντας στα αριστερά δεν έπεισε, ενώ οι Γάλλοι σοσιαλιστές αναζητούν ηγέτη, πολιτική ταυτότητα και κατεύθυνση, εν μέσω κρίσης.

Γ.Μ.

Μια μάχη ιδεών έναντι μηχανισμών επικοινωνίας

Η Ν.Δ. εισέρχεται σε μια κρίσιμη φάση επανασύνταξης, στην οποία όλοι πρέπει να στρατευθούμε με υψηλό αίσθημα ευθύνης και αλληλεγγύης. Πρέπει να δώσουμε μια μάχη ιδεών έναντι μηχανισμών επικοινωνίας, οι οποίοι επιδιώκουν την αποπολιτικοποίηση, το λαϊκισμό και την απαξίωση της παράταξής μας.

Οι προκλήσεις για τα στελέχη της Ν.Δ. είναι αυτονόητες. Πρέπει: πρώτον, να συνεχίσουμε την παράδοση της συνοχής που πετύχαμε υπό την ηγεσία του Κώστα Καραμανλή, δεύτερον, να υπερασπιστούμε σθεναρά τη διαχρονική συμβολή μας στην εμπέδωση της δημοκρατίας και στον εξευρωπαϊσμό της χώρας και το θετικό έργο της διακυβέρνησης 2004 - 2009, τρίτον, να ενισχύσουμε την αντιπροσωπευτικότητα των προτάσεών μας, να τις συνδέσουμε με τα διαφοροποιημένα κοινωνικά αιτήματα της εποχής μας, τέταρτον, να ασκήσουμε αντιπολίτευση με πνεύμα ευθύνης για το συλλογικό συμφέρον, να βρισκόμαστε πάντοτε ένα βήμα μπροστά με τις προτάσεις μας και να δίνουμε εμείς την αφορμή για συναίνεση της πλειοψηφίας.

Της **ΜΑΡΙΕΤΤΑΣ ΓΙΑΝΝΑΚΟΥ**
Επικεφαλής της ομάδας των ευρωβουλευτών της Ν.Δ., πρ. υπουργού

Κάθε κρίση αποτελεί και μια αφετηρία δυναμικής επανασύνταξης. Στη φάση αυτή έχουν βρεθεί και άλλα μεγάλα συγγενή κόμματα της Κεντροδεξιάς στην Ευρώπη. Χαρακτηριστικότερο είναι το παράδειγμα του Γερμανικού Χριστιανοδημοκρατικού Κόμματος. Η Αγκελα Μέρκελ διαδέχθηκε το 2000 στην ηγεσία του CDU μια πολύ ισχυρή προσωπικότητα, τον Χέλμουτ Κολ. Η Μέρκελ έθεσε νέα ζητήματα οικονομικής και κοινωνικής πολιτικής, ανέδειξε μια νέα γενιά στελεχών, με αποτέλεσμα από το 2005 οι Χριστιανοδημοκράτες να επικρατούν στις γενικές εκλογές.

Στην κυβέρνηση συνασπισμού η Μέρκελ κατάφερε να υπερκεράσει τις ιδέες των Σοσιαλδημοκρατών, να αναδείξει τη ρεαλιστική της προσέγγιση έναντι των προκλήσεων της οικονομικής κρίσης και τελικά να αναδείξει το CDU πρώτο κόμμα στις εκλογές του Σεπτεμβρίου 2009.

Βεβαίως, πρέπει να σημειωθεί ότι η καθυστέρηση ορισμένων μεταρρυθμίσεων κόστισε μια σημαντική εκλογική μείωση στο CDU, αλλά το SPD υπέστη ακόμη μεγαλύτερες απώλειες. Ο νέος συνασπισμός μεταξύ CDU, φιλελεύθερων FDP και χριστιανοκοινωνιστών CSU δείχνει το δρόμο για ένα σύγχρονο κυβερνητικό πρόγραμμα, δηλαδή τον σωστό συνδυασμό στοιχείων της Κεντροδεξιάς και φιλελεύθερης παράδοσης.

Η Ν.Δ. έχει πολλά να διδαχθεί από τη γερμανική πολιτική. Διαχρονικά έχουμε υποστηρίξει το πρότυπο της κοινωνικής οικονομίας της αγοράς, όπως διατυπώθηκε 60 χρόνια πριν από τους Adenauer και Erhard.

Η Νέα Δημοκρατία είναι λαϊκό κόμμα και όχι ταξικό, και απευθύνεται στους πολίτες κάθε κοινωνικοοικονομικής θέσης. Είναι κόμμα φιλελεύθερο, γιατί πιστεύει στην ελεύθερη ανάπτυξη της προσωπικότητας του ατόμου, στον σεβασμό των ατομικών δικαιωμάτων και στην οικονομία της αγοράς. Η κοινωνική συνοχή και η κοινωνική δικαιοσύνη αποτελούν αξίες εξίσου σημαντικές με την ελεύθερη ανάπτυξη της προσωπικότητας, η τελευταία μάλιστα σε πολλές περιπτώσεις προϋποθέτει τις δύο πρώτες.

Τα παραπάνω τα έχω υποστηρίξει με συνέπεια ήδη από το συνέδριο του 1997. Η επιλογή ηγεσίας που θα κάνουμε πρέπει να συνδέεται με τη χάραξη μιας ολοκληρωμένης πολιτικής στρατηγικής με μεσοπρόθεσμους και μακροπρόθεσμους στόχους, τους οποίους όλοι θα κληθούμε να επιδιώξουμε στο πλαίσιο της ιδιαίτερης αποστολής που έχουμε αναλάβει.

Η Ν.Δ. πρέπει να υιοθετήσει ριζοσπαστικές κομματικές λειτουργίες, με τις οποίες θα αποκτήσουμε μια αμφίδρομη σχέση επικοινωνίας με τα μέλη του κόμματος και εν γένει τις οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών. Τα όποια διαδικαστικά ζητήματα είναι αυτονόητο ότι θα πρέπει να επιλύονται σύμφωνα και με όσα επιτάσσει το άρθρο 29 παρ. 1 του Συντάγματος, δηλαδή με ισχυρές δημοκρατικές εγγυήσεις λήψης αποφάσεων και προστασία των μειοψηφιών.

Το δέον γενέσθαι μπορεί να συνοψιστεί σε μία μόνο φράση, που αποτελεί και το κλειδί για την άσκηση πολιτικής με πραγματικά δημοκρατικούς όρους: «Ο άνθρωπος είναι υποκείμενο της Ιστορίας, σε καμία περίπτωση αντικείμενό της».

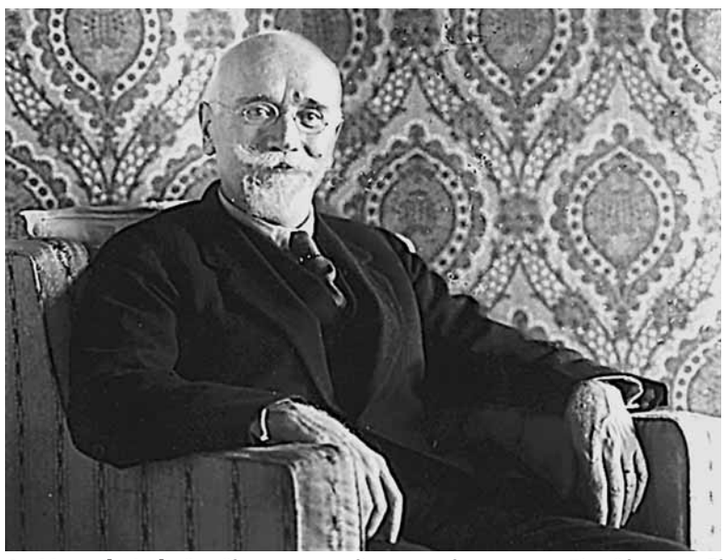

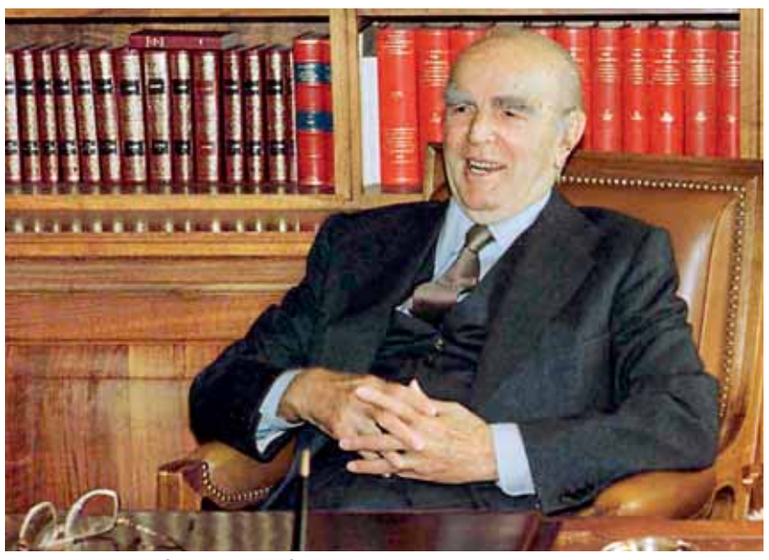

Ο ελληνικός λαός δεν δίστασε να στείλει στα σπίτια τους τον Ελευθέριο Βενιζέλο και τον Κωνσταντίνο Καραμανλή.

Σχεδόν ταυτόσημες πολιτικές

Υπάρχουν κάποιοι που εκπλήσσονται κάθε φορά με τους οικονομικούς κύκλους. Αντιμετωπίζουν την ύφεση, την ανεργία, την κατάρρευση οικονομικών γιγάντων, σαν να μην έχει ξανασυμβεί ποτέ. Επειδή δεν πιστεύω ότι είναι τόσο ανιστόρητοι ή τόσο αφελείς, υποθέτω ότι η υποκριτική έκπληξη οφείλεται στο ότι, για οποιονδήποτε λόγο, αναζητούν το πρωτοφανές εκεί όπου δεν υπάρχουν παρά μόνο βαρετές κανονικότητες.

Του **ΑΡΙΣΤΕΙΔΗ ΧΑΤΖΗ**
Επ. καθηγητή Φιλοσοφίας Δικαίου & Θεωρίας Θεσμών στο Πανεπιστήμιο Αθηνών

Ακριβώς το ίδιο συμβαίνει με τον πολιτικό κύκλο. Τα δύο μεγάλα κόμματα εναλλάσσονται στην εξουσία και αυτή η εναλλαγή είναι τόσο αναμενόμενη που αναρωτιέται κανείς αν υπάρχει καν μια αιτιακή σύνδεση μεταξύ της ταχύτητας εναλλαγής και της ποιότητας διακυβέρνησης/αντιπολίτευσης. Στην Ελλάδα, αυτή η σχέση είναι δύσκολο να εξεταστεί, καθώς η ποιότητα και της κυβερνητικής πολιτικής και της αντιπολιτευτικής τακτικής είναι σταθερά πολύ χαμηλή.

Δεν υπάρχει λοιπόν κανένας λόγος να αναρωτιόμαστε γιατί η Ν.Δ. συνετρίβη όταν η Κεντροδεξιά κερδίζει τις εκλογές στην υπόλοιπη Ευρώπη. Ηταν σχεδόν βέβαιο ότι ο ελληνικός λαός, που δεν δίστασε να στείλει στα σπίτια τους τον Χαρίλαο Τρικούπη, τον Ελευθέριο Βενιζέλο και τον Κωνσταντίνο Καραμανλή, δεν θα έκανε τώρα την εξαίρεση. Η σημερινή κυβέρνηση δεν θα μπορέσει να αποφύγει, ούτε αυτή, τον πολιτικό κύκλο. Ο Γιώργος Παπανδρέου θα εγκαταλείψει κι αυτός περίλυπος το Μέγαρο Μαξίμου κατά πάσα πιθανότητα στις μεθεπόμενες εκλογές. Ο/Η δε νέος/α αρχηγός της Ν.Δ., που θα εκλεγεί σε λίγες ημέρες, θα έχει την ευκαιρία να «αλλάξει σελίδα» στις μεθεπόμενες εκλογές αν αντέξει και περιορίσει την ήττα στις αμέσως επόμενες εθνικές εκλογές.

Βέβαια, κάποιες φορές τα δεδομένα του ιδιότυπου δικομματισμού αλλάζουν, αλλά αυτό γίνεται πολύ σπάνια. Εγινε μια φορά στα μέσα της δεκαετίας του 1970, όταν το ΠΑΣΟΚ αντικατέστησε την παλιά Ενωση Κέντρου στο δίπολο – αλλά οι συνθήκες ήταν εξαιρετικές. Μετά τη μεταπολίτευση η κατάσταση παρέμεινε ρευστή μέχρι και τις εκλογές του 1981. Η προσπάθεια δημιουργίας ενός τρίτου πόλου από την Αριστερά απέτυχε παταγωδώς, ενώ η αντίστοιχη προσπάθεια από τα δεξιά έχει ήδη δείξει τα όριά της.

Ομως, παραμένει το ερώτημα αν η εναλλαγή στις εκλογές αποτελεί και εναλλαγή παραδείγματος διακυβέρνησης, εάν δηλαδή η επιλογή των πολιτών είναι το αποτέλεσμα ιδεολογικών μεταστροφών ή έστω συνιστά μια συνειδητή επιλογή ενός φορέα ιδεών. Για την Ελλάδα είναι μάλλον αρνητική η απάντηση. Οι πολιτικές των δύο μεγάλων κομμάτων είναι σχεδόν ταυτόσημες, οι δεσμεύσεις και οι περιορισμοί τους παρόμοιοι, ακόμα και οι σοβαρές διαφορές στη ρητορική τους τείνουν να εκλείψουν. Οι οριακοί ψηφοφόροι είναι δύσκολο να εξαπατηθούν από πλασματικές διαφοροποιήσεις. Ετσι, αυτό που απομένει πάντα είναι η λογική της επετηρίδας. Μόλις χάσεις τις εκλογές, στοιχίζεσαι μέχρι να έρθει και πάλι η σειρά σου.

Ενας επιπλέον λόγος για τον οποίο δεν θα μπορούσε να βοηθήσει τη Ν.Δ. η καλή πορεία των κεντροδεξιών κομμάτων είναι και το ότι δεν αποτελεί γνήσιο κομμάτι τους. Τριάντα πέντε χρόνια μετά την ίδρυσή της, αδυνατεί να παρακολουθήσει τις ιδεολογικές ζυμώσεις των συγγενών κομμάτων και να πετάξει από πάνω της τις ιδέες και αντιλήψεις που δεν έχουν καμία σχέση με τον πολιτικό φιλελευθερισμό. Αλλά αυτή είναι η μοίρα ενός πολυσυλλεκτικού κόμματος, που ανάγει την πολυσυλλεκτικότητα σε λανθάνουσα ιδεολογία του.

Το αποτέλεσμα είναι ότι, μετά μια συντριβή τέτοιου μεγέθους, όλοι οι υποψήφιοι αρχηγοί προβάλλουν στο ιδεολογικό τους μανιφέστο μια ιδεολογία κενή περιεχομένου, τον «κοινωνικό φιλελευθερισμό». Είναι κενή, όχι γιατί ο φιλελευθερισμός δεν μπορεί να είναι κοινωνικός, αλλά γιατί αυτοί που χρησιμοποιούν τον όρο αποφεύγουν, διστάζουν, δεν θέλουν και ίσως δεν ξέρουν πώς να τον ορίσουν. Αν προσπαθήσουμε να το κάνουμε εμείς από τα συμφραζόμενα και από τον τρόπο που έχει χρησιμοποιηθεί ο όρος μέχρι τώρα, θα διαπιστώσουμε ότι αυτό που ονομάζεται «κοινωνικός φιλελευθερισμός» δεν είναι ούτε φιλελευθερισμός ούτε κοινωνικός.

Δεν είναι φιλελευθερισμός, διότι δεν θεωρεί πρωταρχική την ελευθερία επιλογών στην οικονομική ζωή αλλά και στην προσωπική σφαίρα (κανείς τους δεν τολμάει να μιλήσει για τις μαύρες τρύπες του ελληνικού κράτους δικαίου), και δεν είναι κοινωνικός, γιατί δεν δίνει την απαραίτητη έμφαση στην αύξηση της κοινωνικής ευημερίας, που επιτυγχάνεται βέβαια μέσω και της αναδιανομής του πλούτου που θα πρέπει όμως πρώτα να δημιουργηθεί.

Αλλά ακριβώς στην ίδια θέση βρέθηκε και το ΠΑΣΟΚ πριν από δύο χρόνια. Δεν έγινε καμία σοβαρή ιδεολογική συζήτηση τότε, αλλά αν γινόταν, πάλι σε μια ανάλογης ποιότητας ιδεολογική φόρμουλα με εκείνη της Ν.Δ. θα κατέληγε. Αυτό όμως δεν το εμπόδισε να πάρει τη σειρά του σήμερα, όταν έληξε ο χρόνος των προηγούμενων.

Πυροτεχνήματα φώτιζαν τον νυχτερινό ουρανό της Γενεύης, σε ένδειξη ελπίδας για ένα μέλλον χωρίς πολέμους, στην πρώτη συνέλευση της Κοινωνίας των Εθνών, που άνοιξε στις 15 Νοεμβρίου και διήρκεσε μέχρι τις 18 Δεκεμβρίου 1920.

LEAGUE OF NATIONS PHOTO ARCHIVE

Και υπό το φως του χειμωνιάτικου ήλιου η ατμόσφαιρα ήταν χαρμόσυνη στη Γενεύη, με τον γεμάτο προσδοκία κόσμο να συνωστίζεται δίπλα στη λίμνη και τις σημαίες των κρατών που έλαβαν μέρος στην πρώτη συνέλευση της ΚτΕ (στιγμιότυπο αριστερά) να ορθώνονται συμβολικά η μία δίπλα στην άλλη.

Πρώτο βήμα για ειρήνη στον κόσμο

Η γέννηση της Κοινωνίας των Εθνών, μέσα από τις στάχτες του Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου, έθεσε τα θεμέλια της διεθνούς συνεργασίας

Επιμέλεια: **ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΧΕΛΙΔΟΝΗΣ**

90 χρόνια πριν

Στις 26 Ιανουαρίου 1919 ο κύριος τίτλος στο πρωτοσέλιδο των New York Times πληροφορούσε τον αναγνώστη: «Το σχέδιο για την Κοινωνία των Εθνών υιοθετήθηκε. Η Συνδιάσκεψη της Ειρήνης ανταποκρίνεται στην έκκληση του Γουίλσον, σθεναρά στηριζόμενου από τον Λόιντ Τζορτζ». Κατά τη διάρκεια του Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου, διάφορες κυβερνήσεις και ομάδες είχαν ήδη αρχίσει να αναπτύσσουν σχέδια αλλαγής του τρόπου διεξαγωγής των διεθνών σχέσεων. Ο Αμερικανός πρόεδρος Γούντροου Γουίλσον προώθησε με ενθουσιασμό την ιδέα για την Κοινωνία των Εθνών (ΚτΕ). Με τη στήριξη του Βρετανού πρωθυπουργού Ντέιβιντ Λόιντ Τζορτζ, η Συνδιάσκεψη Ειρήνης των Παρισίων δέχθηκε τις προτάσεις για τη δημιουργία της ΚτΕ. Στις 10 Ιανουαρίου 1920 ετέθη σε ισχύ η συνθήκη με την οποία η διεθνής οργάνωση, με στόχο την αποφυγή μελλοντικών πολέμων, θα γινόταν πραγματικότητα. Με έδρα τη Γενεύη, η ΚτΕ επόπτευε τη λειτουργία οργάνων, πολλά από τα οποία το 1946 συνέχισαν ως όργανα του ΟΗΕ, όπως ο Διεθνής Οργανισμός Εργασίας, το Διαρκές Δικαστήριο Διεθνούς Δικαίου (που έγινε Διεθνές Δικαστήριο) και ο Οργανισμός Υγείας (που αναδιαρθρώθηκε σε Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας). Σε όλους αυτούς τους τομείς σημείωσε σημαντικές επιτυχίες. Στο τέλος, όμως, η ΚτΕ δεν κατάφερε να αποτρέψει ούτε την εισβολή της Ιαπωνίας στη Μαντζουρία, αλλά ούτε και την προσάρτηση της Αιθιοπίας στην Ιταλία το 1936 και της Αυστρίας από τον Χίτλερ το 1938. Μαζί με τις ατελέσφορες προσπάθειες της Ειδικής Επιτροπής για τον Παγκόσμιο Αφοπλισμό, ο δρόμος προς τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο άνοιγε όλο και περισσότερο. Το ξέσπασμα του πολέμου έφερε ουσιαστικά το τέλος της ΚτΕ. Παρά την τελική αποτυχία της, η ΚτΕ έθεσε τα θεμέλια για τη διεθνή συνεργασία όπως υφίσταται σήμερα. Μέχρι και η Ε. Ε. οφείλει κάτι στην ΚτΕ. Το 1929, ο εκπρόσωπος της Γαλλίας, Αριστείδης Μπριάν, έθεσε στη Συνέλευση το πρώτο πολιτικό σχέδιο για μία Ευρωπαϊκή Ομοσπονδιακή Ενωση.

Από την Κοινωνία των Εθνών στον ΟΗΕ

Της **ΕΜΜΑΝΟΥΕΛΑΣ ΔΟΥΣΗ***

Ενενήντα χρόνια πέρασαν από την ίδρυση της Κοινωνίας των Εθνών, η οποία λειτούργησε για ένα βραχύ διάστημα, μεταξύ των δύο Παγκοσμίων Πολέμων. Αντικαταστάθηκε, στη συνέχεια, από τον Οργανισμό των Ηνωμένων Εθνών που αποτελεί, ώς ένα βαθμό, τη βελτιωμένη εκδοχή της.

Αναμφισβήτητα, η Κοινωνία των Εθνών υπήρξε για την εποχή της ένα πρωτοποριακό εγχείρημα. Οι ιδεολογικές βάσεις, όπως εκφράστηκαν από τον πρόεδρο των ΗΠΑ, Γούντροου Γουίλσον, οξυδερκή διανοητή και εμπνευστή της ιδέας, ανευρίσκονται στις αρχές της δημοκρατίας, της ελευθερίας και του δικαίου. Ενας οικουμενικός θεσμός που θα συγκέντρωνε δημοκρατικά κράτη, νικητές και ηττημένους του πολέμου, θα μπορούσε να διασφαλίσει τη διεθνή ειρήνη, παρέχοντας αμοιβαίες εγγυήσεις πολιτικής και εδαφικής ανεξαρτησίας στα μικρά και στα μεγάλα κράτη. Ο θεσμός αυτός θα έπρεπε να δώσει στην οργανωμένη διεθνή συνεργασία μια νέα υπόσταση, αντικαθιστώντας τη μυστική διπλωματία των μεγάλων δυνάμεων με τη δημόσια, πολυμερή διπλωματία και την προσήλωση στο διεθνές δίκαιο. Με τον τρόπο αυτό, η Κοινωνία των Εθνών θα εξασφάλιζε τη σταθερότητα του διεθνούς συστήματος.

Οι αρχικές προσδοκίες γρήγορα όμως διαψεύστηκαν. Οι αρχές που ενέπνευσαν την ίδρυση της Κοινωνίας των Εθνών δεν είχαν ακόμη εμπεδωθεί. Δύο επιπλέον λόγοι συνέβαλαν στην αποτυχία του εγχειρήματος. Ο πρώτος λόγος είναι ότι η Κοινωνία των Εθνών δεν απέκτησε ποτέ οικουμενικό χαρακτήρα. Παρότι ο Αμερικανός πρόεδρος εμπνεύστηκε τη δημιουργία της, οι ΗΠΑ δεν έγιναν τελικά μέλος της, καθώς η Γερουσία δεν έδωσε την αναγκαία συγκατάθεση. Η Σοβιετική Ενωση προσχώρησε αργοπορημένα, το 1934, για να αποβληθεί μερικά χρόνια αργότερα, μετά την εισβολή στη Φινλανδία. Η άνοδος ολοκληρωτικών καθεστώτων υπήρξε ένα άλλο μεγάλο πλήγμα, καθώς οι ηγέτες τους επέλεξαν την οδό της αποχώρησης από τον οργανισμό για να συνεχίσουν, χωρίς θεσμικούς περιορισμούς, την πολιτική εξυπηρέτησης των συμφερόντων τους. Αυτό έπραξαν η Γερμανία, η Ιταλία και η Ιαπωνία.

The New York Times.

LEAGUE OF NATIONS PLAN IS ADOPTED; PEACE CONFERENCE ACTS ON WILSON PLEA, STRONGLY SUPPORTED BY LLOYD GEORGE

Η πρώτη σελίδα των New York Times στις 26 Ιανουαρίου 1919 έφερνε την είδηση για τον ερχομό της ΚτΕ.

Οι αρχικές προσδοκίες και οι αρχές που ενέπνευσαν την ίδρυση της Κοινωνίας των Εθνών γρήγορα διαψεύστηκαν

Ο δεύτερος λόγος είναι ότι η Κοινωνία των Εθνών δεν εξελίχθηκε, όπως αναμενόταν, σ' έναν πολιτικά ισχυρό θεσμό, ικανό να τιθασεύσει τα επιθετικά κράτη. Η επιλεκτική ενεργοποίηση του συστήματος συλλογικής ασφάλειας, σε συνδυασμό με την έλλειψη αποφασιστικότητας σε κρίσιμες στιγμές, υπονόμευσαν τη λειτουργία του συστήματος. Κατά την πρώτη δεκαετία του σύντομου βίου του, ο οργανισμός συνέβαλε στην επίλυση ορισμένων κρίσεων, οι οποίες αφορούσαν μεσαίας ή μικρής εμβέλειας κράτη. Η εμπλοκή και μόνο μιας μεγάλης δύναμης της εποχής σε διεθνή κρίση ήταν ικανή να αδρανοποιήσει το σύστημα. Η κατάσταση επιδεινώθηκε περαιτέρω με την κρίση που τα λάνισε την παγκόσμια οικονομία, καθ' όλη τη διάρκεια της δύσκολης δεκαετίας του '30.

Παρότι απέτυχε στον βασικό της σκοπό, τη διασφάλιση της ειρήνης, η Κοινωνία των Εθνών συνέβαλε καίρια στην οργάνωση και διευκόλυνση της τεχνικής συνεργασίας στον οικονομικό και τον κοινωνικό τομέα. Στις επιτυχίες του οργανισμού καταγράφεται, επίσης, η θεσμική οργάνωση της πολυμερούς διπλωματίας και της επίλυσης διαφορών. Πολλά από αυτά τα νεωτερικά στοιχεία διεθνούς οργάνωσης μεταλαμπαδεύτηκαν στον διάδοχο οργανισμό, τα Ηνωμένα Εθνη.

Σε αντίθεση με την Κοινωνία των Εθνών, τα Ηνωμένα Εθνη εμφανίζουν δύο κρίσιμα πλεονεκτήματα: αφενός έχουν οικουμενική εμβέλεια και, αφετέρου, ικανότητα προσαρμογής σε νέες συνθήκες. Ολα σχεδόν τα κράτη της γης είναι σήμερα μέλη τους, ενώ καμία αποχώρηση δεν έχει καταγραφεί (εξαιρουμένης της αποχής της Ινδονησίας από τις δραστηριότητες του Οργανισμού κατά την περίοδο 1965-1966). Ακόμη κι αν ένα κράτος έχει υποστεί έντονη κριτική, προτιμά να παραμείνει στον Οργανισμό, παρά να αποχωρήσει, όπως συχνά συνέβη στην Κοινωνία των Εθνών. Τα Ηνωμένα Εθνη είναι δε ιδιαίτερα δημοφιλή στα νεότευκτα κράτη.

Για τα μικρά και τα αδύναμα κράτη, τα Ηνωμένα Εθνη ενσαρκώνουν την ίδια τους την υπόσταση, τη δυνατότητα να έχουν πρόσβαση στη διεθνή διπλωματία, να εκφράζουν τις θέσεις τους σ' αυτό το παγκόσμιο forum. Μπορούν να διαδραματίσουν κάποιο ρόλο στη διεθνή πολιτική, να ζητήσουν αρωγή για την ανάπτυξή τους, να στρέψουν την προσοχή της διεθνούς κοινότητας στα προβλήματα που τα απασχολούν. Τα Ηνωμένα Εθνη ενδιαφέρουν, όμως, και τις μεγάλες δυνάμεις. Είναι γι' αυτές ένα πρόσφορο βήμα, ένας χώρος χρήσιμων διπλωματικών επαφών για να διαπραγματευθούν μεταξύ τους και να συγκεντρώσουν συμμάχους και φίλους. Με άλλα λόγια, τα Ηνωμένα Εθνη αποτελούν το σημείο επαφής όλων των κρατών του κόσμου, τον κατ' εξοχήν μηχανισμό πολυμερούς διπλωματίας σε οικουμενική κλίμακα.

** Η κ. Εμμανουέλα Δούση είναι επίκουρη καθηγήτρια του Πανεπιστημίου Αθηνών.*

Κτίρια όπως το Παλάτι της Ειρήνης στη Χάγη (επάνω) και το τελευταίο Παλάτι των Εθνών (κέντρο) πέρασαν από την ΚτΕ στον ΟΗΕ. Κάτω το πρώτο.

Ο Μουσολίνι στην Παγκόσμια Διάσκεψη Αφοπλισμού το 1932.

Η οικουμενική οργάνωση

Κατά τα εξήντα και πλέον χρόνια λειτουργίας τους, τα Ηνωμένα Εθνη επέδειξαν ικανότητα προσαρμογής στις προκλήσεις που ταλάνισαν τη διεθνή πολιτική αρένα: Ψυχρός Πόλεμος, αποαποικιοποίηση, κατάρρευση του ανατολικού συνασπισμού. Παρά τις θεαματικές ποσοτικές και ποιοτικές μεταβολές της μεταψυχροπολεμικής εποχής, παραμένουν ένα δυναμικό πλαίσιο δράσης με παγκόσμια συμμετοχή. Η οικουμενική οργάνωση έχει αποκτήσει στέρεες βάσεις, εξακολουθεί, παρά ταύτα, να διατηρεί ορισμένα από τα αρχικά της χαρακτηριστικά. Οσοι ασκούν έντονη κριτική στην αποτελεσματικότητα των Ηνωμένων Εθνών λησμονούν ότι, όπως και η Κοινωνία των Εθνών, είναι μια ένωση κυρίαρχων κρατών, η οποία αντανακλά την πραγματικότητα των διεθνών σχέσεων (αντιπαράθεση ιδεολογιών, οικονομικών και κοινωνικών δυνάμεων, αλληλεξάρτηση κ.λπ.). Οι αποφάσεις δεν λαμβάνονται από τεχνοκράτες, αλλά από κυβερνητικούς αντιπροσώπους που ενεργούν με βασικό γνώμονα την εξυπηρέτηση εθνικών συμφερόντων.

Υπό αυτές τις συνθήκες, τα Ηνωμένα Εθνη δεν κατόρθωσαν, πράγματι, να εδραιώσουν μια παγκόσμια τάξη στον τομέα της ασφάλειας και της οικονομίας, διαδραμάτισαν ωστόσο ένα χρήσιμο ρόλο προς αυτήν την κατεύθυνση. Αδιαμφισβήτητη είναι η συνεισφορά τους στον κοινωνικό τομέα, ιδίως στο πεδίο των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και της προστασίας του περιβάλλοντος. Στη σημερινή εποχή, όπου η συλλογική διαχείριση των παγκοσμίων προβλημάτων είναι περισσότερο αναγκαία απ' ό,τι στο παρελθόν, τα Ηνωμένα Εθνη, παρά τις αδυναμίες τους, εξακολουθούν να προσφέρουν το πλέον κατάλληλο πλαίσιο δράσης. Η ενδυνάμωσή τους, ιδίως μέσω της υλοποίησης ορισμένων αναγκαίων θεσμικών μεταρρυθμίσεων (αναφερόμαστε εδώ ειδικότερα στην αναγκαία μεταρρύθμιση της σύνθεσης του Συμβουλίου Ασφαλείας, που δεν απεικονίζει τη σημερινή διεθνή τάξη πραγμάτων), θα σηματοδοτούσε ένα ακόμη άλμα για το διεθνές σύστημα.

Έμπνευση και έργο

Η ιδέα για την ΚτΕ φαίνεται να ανήκει στον Βρετανό υπ. Εξωτερικών Σερ Εντουαρντ Γκρέι.

Ο πρόεδρος των ΗΠΑ Γούντροου Γουίλσον υιοθέτησε την ιδέα.

Τα σχέδια του Γουίλσον για την ΚτΕ επηρεάστηκαν από τον πρωθυπουργό της Ν. Αφρικής Γιαν Κρίστιαν Σματς.

Ο Βρετανός πρωθυπουργός Ντέιβιντ Λόιντ Τζορτζ στήριξε την προσπάθεια του Γουίλσον.

Υπό την ηγεσία του Νορβηγού Φρίντχοφ Νάνσεν η Επιτροπή Προσφύγων της ΚτΕ έφερε εις πέρας έργο δίχως προηγούμενο, φροντίζοντας τους πρόσφυγες και επιβλέποντας τον επαναπατρισμό τους.

Εξελίξεις στον χρόνο που έκριναν την ΚτΕ

25.01.1919
Η Συνδιάσκεψη Ειρήνης των Παρισίων ενέκρινε την πρόταση για τη δημιουργία της ΚτΕ και στις 10 Ιανουαρίου 1920 ετέθη σε ισχύ η σχετική συνθήκη, ενώ στις 16 Ιανουαρίου 1920 συνεκλήθη το πρώτο της Συμβούλιο στο Παρίσι και στις 15 Νοεμβρίου 1920 η πρώτη της Συνέλευση, πλέον στη Γενεύη.

1.12.1920
Το Συμβούλιο ενέκρινε τον διορισμό της Μόνιμης Αρμοστείας Εντολών και το ίδιο έτος ο Σερ Χέρμπερτ Σάμιουελ, διοικητής της Εντολής της Παλαιστίνης, μπήκε στη Γιάφα.

12.08.1921
Η ΚτΕ κλήθηκε να διευθετήσει το θέμα της Ανω Σιλεσίας, μέρος της Πρωσίας για το οποίο στο τέλος του Α΄ Π.Π. έθεσε αξίωση η Πολωνία, έπειτα από ένα επεισοδιακό δημοψήφισμα στις 20 Μαρτίου 1921, στο οποίο το 59,6% του πληθυσμού ψήφισε υπέρ της ένωσης με τη Γερμανία (η πολωνική αφίσα από το δημοψήφισμα γράφει: «Μητέρα να με θυμηθείς. Ψηφίστε για την Πολωνία»). Επιτροπή της ΚτΕ εισηγήθηκε τη διαίρεση της Ανω Σιλεσίας μεταξύ των δύο χωρών, η οποία και πραγματοποιήθηκε με συμφωνία που υπεγράφη στις 15 Μαΐου 1922.

8.09.1926
Η Γερμανία εντάχθηκε στην ΚτΕ και έγινε το πέμπτο μόνιμο μέλος του Συμβουλίου (μετά τη Μεγάλη Βρετανία, τη Γαλλία, την Ιταλία και την Ιαπωνία).

Ιαπωνικά στρατεύματα εισέρχονται στην πόλη Σενγιάνγκ.

09.1931
Τμήμα της νότιας μαντζουριανής σιδηροδρομικής γραμμής στην Κίνα καταστράφηκε από τον ιαπωνικό στρατό. Οι Ιάπωνες κατηγόρησαν Κινέζους στρατιώτες για σαμποτάζ και σε «αντίποινα» κατέλαβαν ολόκληρη τη Μαντζουρία. Η ΚτΕ απαίτησε την απόσυρση των ιαπωνικών στρατευμάτων από τη Μαντζουρία, αλλά αντ' αυτού στις 27 Μαρτίου 1933 η Ιαπωνία απέσυρε τη συμμετοχή της στην ΚτΕ. Το σαμποτάζ έμεινε γνωστό ως επεισόδιο του Μούκντεν. Στις 21 Οκτωβρίου 1933, απέσυρε τη συμμετοχή της στην ΚτΕ και η Γερμανία.

10.1935
Ο Μπενίτο Μουσολίνι έστειλε 400.000 στρατεύματα να εισβάλουν στην Αβησσυνία (Αιθιοπία). Η ΚτΕ καταδίκασε την επίθεση και επέβαλε οικονομικές κυρώσεις τον Νοέμβριο του 1935, τις οποίες όμως ήρε στις 4 Ιουλίου 1936. Στις 11 Δεκεμβρίου 1937 η Ιταλία απέσυρε τη συμμετοχή της στην ΚτΕ.

11-14.12.1939
Ελαβε χώρα η 20ή και τελευταία πριν από τον Β΄ Π.Π. Συνέλευση. Η 21η και τελική Συνέλευση, από 8 έως 18 Απριλίου 1946, ασχολήθηκε με την εκκαθάριση και τη διάλυση της ΚτΕ, η οποία έπαψε να υφίσταται στις 20 Απριλίου 1946.

Συντριβή των Ταλιμπάν από τον πακιστανικό στρατό

Πριν από κάποιους μήνες, Πακιστανοί αξιωματούχοι χρησιμοποιούσαν συχνά τον όρο «άπιστοι» όταν μιλούσαν για τους μαχητές των Ταλιμπάν που προέρχονταν από τις δυτικές περιοχές των φυλών. Η παραφθορά υποδηλούσε ότι οι Ταλιμπάν είναι μεν ενοχλητικοί, μια συμμορία φανατικών και γκάνγκστερ, επιρρεπών σε ειρηνευτικές συμφωνίες, αλλά δεν απειλούν το Πακιστάν.

Η συγκεκριμένη αυτή θεώρηση της κατάστασης έχει σήμερα εγκαταλειφθεί. Η αντεπίθεση της περασμένης εβδομάδας εναντίον των κρησφύγετων των Ταλιμπάν στο Νότιο Βαζιριστάν είναι μια ακόμη ένδειξη ότι το Πακιστάν έχει πλήρη επίγνωση της σοβαρότητας του προβλήματος της εγχώριας τρομοκρατίας. Πακιστανός ανώτερος

Του **DAVID IGNATIUS**
Αρθρογράφου της WASHINGTON POST

στρατιωτικός διοικητής μού ανέλυσε το ζήτημα, εκφράζοντας συναισθήματα κοινά σε πολλούς συναδέλφους του.

«Πρέπει να νικήσουμε, εάν θέλουμε τα παιδιά μας να ζήσουν μια ζωή της δικής τους επιλογής και πεποίθησης και όχι τη ζωή που θέλουν αυτά τα τέρατα. Θα ήθελα να σου δώσω να καταλάβεις πόσο πολύ τους μισώ. Θέλουμε να πάρουμε πίσω από αυτούς τους διεστραμμένους άρπαγες την όμορφη και ειρηνική χώρα μας. Δεν μπορούμε να τους αφήσουμε να καταστρέψουν το μέλλον μας», μου είπε.

Η οργή του λαού κατά των Ταλιμπάν εφέτος διαρκώς μεγαλώνει. Τον περασμένο Απρίλιο, η χώρα έμοιαζε να παραπαίει στην πολιτική παραλυσία. Καθώς όμως τον μήνα αυτό οι εξτρεμιστές βγήκαν από την Κοιλάδα Σουάτ και κατευθύνθηκαν προς την πρωτεύουσα, κάτι άλλαξε. Ο πακιστανικός στρατός εξαπέλυσε αντεπίθεση στο Σουάτ, απώθησε τους Ταλιμπάν και ο λαός ζητωκραύγασε.

Οι Ταλιμπάν αντεπιτέθηκαν με δεύτερο κύμα τρομοκρατικών επιθέσεων και σήμερα ο επισκέπτης συναντά περισσότερα οδοφράγματα από ό,τι πριν από λίγες εβδομάδες. Ο κόσμος βρίσκεται σε διαρκή υπερδιέγερση, αλλά οι βομβιστές αυτοκτονίας δεν κατάφεραν να κάμψουν τη λαϊκή υποστήριξη προς τον στρατό και την αντεπίθεση στο Βαζιριστάν. Συνέβη το ακριβώς αντίθετο, αν κρίνει κανείς από την αρθρογραφία τού συνήθως κακοπροαίρετου πακιστανικού Τύπου.

«Μπορεί οι πολιτικοί να είναι διχασμένοι σε άλλα θέματα, όμως συμφωνούν απολύτως στο ότι η στρατιωτική επιχείρηση κατά των τρομοκρατών είναι αναγκαία», γράφει η Daily Times. Εάν θέλουμε ξανά ειρήνη στο Πακιστάν, οι παραστρατιωτικές ομάδες πρέπει να συνθλιβούν», ισχυρίζεται η Post. «Αυτή τη στιγμή οι δυνάμεις ασφαλείας έχουν στο πλευρό τους και την πολιτική βούληση και τη λαϊκή στήριξη», συμπεραίνει αρθρογράφος της Dawn.

«Η πλειοψηφία πιστεύει ότι η αντεπίθεση έπρεπε να γίνει νωρίτερα. Με το πρόσφατο κύμα τρομοκρατικών επιθέσεων, οι Ταλιμπάν επιχειρούν να κάνουν αισθητή την παρουσία τους και να υποδαυλίσουν την εχθρότητα προς το στράτευμα, ώστε να μπορέσουν να ελέγξουν την αντεπίθεση στο Βαζιριστάν. Δεν πρόκειται όμως να μας αποτρέψουν, η έκβαση της επιχείρησης θα είναι αυτή που πρέπει να είναι», λέει αξιωματούχος του διευθυντηρίου της Υπηρεσίας Πληροφοριών.

Δρακόντεια είναι τα μέτρα ασφαλείας στο γενικό στρατηγείο, στο Ραβαλπίντι. Στις 10 Οκτωβρίου, οι τρομοκράτες των Ταλιμπάν κατάφεραν να εισχωρήσουν στο συγκρότημα και να σκοτώσουν οκτώ στρατιώτες. Η επίθεση στα άδυτα των αδύτων του στρατού προκάλεσε γενική αναστάτωση, το χρηματιστήριο στο Καράτσι βρέθηκε για λίγο σε ελεύθερη πτώση. Όμως, η αποφασιστικότητα του στρατού χαλυβδώθηκε.

Στο γραφείο του, λίγα μέτρα πιο κάτω από το σημείο που άρχισε η επίθεση, ο αντιστράτηγος Αθάρ Αμπάς, εκπρόσωπος των ενόπλων δυνάμεων, εξηγεί ότι η αντεπίθεση στο κρησφύγετο των Ταλιμπάν σημαίνει και το τέλος ενός τρόπου σκέψης, σύμφωνα με τον οποίο «στο τέλος κάπως θα τα καταφέρουμε να τους κάνουμε καλά, να τους φέρουμε στα νερά μας, να τους πάρουμε με το μέρος μας». Περίπου 28.000 στρατιώτες έχουν προωθηθεί στις τρεις κύριες οδικές αρτηρίες στο Νότιο Βαζιριστάν και καταδιώκουν 5.000 έως 10.000 μαχητές στα βουνά. Ο στρατός είναι αποφασισμένος να μείνει στην περιοχή έως ότου την ελέγξει απολύτως, πράγμα που θα συμβεί για πρώτη φορά στην ιστορία του Πακιστάν.

Ο Αμπάς λέει ότι ο στρατός, για να νικήσει, πρέπει να δείχνει ότι οι επιχειρήσεις του είναι ανεξάρτητες, δεν

> *Εάν η εκστρατεία στο Βαζιριστάν επιτύχει, τότε σε ολόκληρη την περιοχή θα διαμορφωθεί νέα δυναμική*

ελέγχονται από τις ΗΠΑ. «Είπαμε στους Αμερικανούς να κρατηθούν μακριά, να μας αφήσουν να κάνουμε εμείς τη δουλειά», λέει. Προκειμένου η ανεξαρτησία αυτή να γίνει αντιληπτή στον κόσμο, οι Πακιστανοί ζήτησαν από τους Αμερικανούς να σταματήσουν τις επιθέσεις με τα μη επανδρωμένα αεροσκάφη τύπου Predator στο Νότιο Βαζιριστάν. «Η λαϊκή υποστήριξη είναι πιο σημαντική για μας», εξηγεί ένας άλλος ανώτερος στρατιωτικός.

Το Πακιστάν είχε δεσμευτεί να αναλάβει δράση κατά των Ταλιμπάν και στο παρελθόν. Αρκέστηκε όμως σε ειρηνευτικές συμφωνίες κάθε φορά που οι μάχες αγρίευαν. Είναι λοιπόν πολύ νωρίς να προβλέψει κανείς εάν η παρούσα αποφασιστικότητα του στρατού θα αντέξει στον σκληρό χειμώνα, ενώ θα είναι αντιμέτωπος με τους διάσημους για την ανθεκτικότητά τους άνδρες του Μεχσούντ. «Στις περιοχές των φυλών, ο κόσμος πάντα στηρίζει αυτόν που κερδίζει. Περιμένουν να δουν πρώτα την έκβαση της μάχης», λέει ο Αμπάς.

Εάν η εκστρατεία στο Βαζιριστάν επιτύχει, τότε σε ολόκληρη την περιοχή θα διαμορφωθεί νέα δυναμική. Αντί του ανίσχυρου Πακιστάν, που δεν είναι σε θέση να ελέγξει τη μεθόριο με το Αφγανιστάν, θα υπάρξει ένα Πακιστάν ισχυρό, κυρίαρχο στις ημιαυτόνομες περιοχές των φυλών. Ετσι θα βοηθήσει και το Αφγανιστάν. Η εξέλιξη αυτή θα είναι μεγάλη ανακούφιση για τις Ηνωμένες Πολιτείες, πρέπει όμως η επιχείρηση να είναι αμιγώς πακιστανική.

REUTERS

Ο πρόεδρος της Διεθνούς Υπηρεσίας Ατομικής Ενέργειας (ΙΑΕΑ) κ. Μοχάμεντ Ελ Μπαραντέι μιλάει στους δημοσιογράφους, κατά τη συνέντευξη Τύπου που έδωσε μετά τη συνάντησή του με Ευρωπαίους και Αμερικανούς διπλωμάτες στις διαπραγματεύσεις που διεξάγονται στη Βιέννη, για το πυρηνικό πρόγραμμα του Ιράν.

Είναι καλό να μιλήσουμε με το Ιράν για τα πυρηνικά

Ο διάλογος είναι ο καλύτερος τρόπος να χειριστεί κανείς τους ισλαμιστές

Του **ABBAS BARZEGAR**

Σε πείσμα των υψηλών τόνων της διεθνούς διπλωματίας αναφορικά με το ιρανικό πυρηνικό πρόγραμμα, ο τελευταίος γύρος των διαπραγματεύσεων της Βιέννης προκάλεσε εκτόνωση της κρίσης. Η εκρηκτική αποκάλυψη από τον Ομπάμα περί μυστικών εγκαταστάσεων του Ιράν στην πόλη Κομ, τον περασμένο μήνα, έχασε την ισχύ της, όταν αποκαλύφθηκε ότι η Αμερική γνώριζε τα καθέκαστα εδώ και χρόνια. Σήμερα είναι πλέον σαφές ότι η συμφωνία του Ιράν να εξαγάγει αποθέματα πυρηνικού καυσίμου στη Ρωσία και τη Γαλλία για περαιτέρω εμπλουτισμό ήταν αποτέλεσμα παρασκηνιακής διπλωματίας τεσσάρων μηνών.

Επιβεβαιώνεται έτσι αυτό που οι αμερόληπτοι αναλυτές έλεγαν καιρό τώρα: Η κατάκτηση προχωρημένης πυρηνικής τεχνολογίας από το Ιράν είναι αναπόφευκτη και δεν υπάρχει καθεστώς κυρώσεων ικανό να την αποτρέψει. Αν όμως τεθεί υπό τον έλεγχο της ΙΑΕΑ, το ιρανικό πρόγραμμα είναι δυνατό να προχωρήσει με ασφάλεια, καθιστώντας τον έλεγχο των πυρηνικών εξοπλισμών κάτι περισσότερο από ευσεβή πόθο των προοδευτικών. Τους ερχόμενους μήνες, είναι πιθανό ότι το Ιράν θα κινείται βάσει της γνωστής συνταγής «ένα βήμα εμπρός, δύο βήματα πίσω», αλλά το ενδεχόμενο των κυρώσεων ή και ακόμα χειρότερων σεναρίων θα συνεχίσει να ξεθωριάζει στον ορίζοντα.

Υποχωρήσεις

Οι υποχωρήσεις του Ιράν είναι έκφραση μιας γενικότερης τάσης, όπου το πολιτικό Ισλάμ εμφανίζεται πρόθυμο να έρθει σε συμβιβασμό, εφόσον του δοθεί η ευκαιρία. Από τους Αδελφούς Μουσουλμάνους της Αιγύπτου μέχρι τον Στρατό του Σαντρ, η πείρα δείχνει ότι τα ισλαμικά πολιτικά κόμματα, όπως οι περισσότερες οργανώσεις, επιδιώκουν απλώς να μεγιστοποιήσουν τη δική τους ισχύ και να εξασφαλίσουν τη δική τους επιβίωση. Το αποτέλεσμα αυτής της διαδικασίας είναι η μετατόπιση πολλών επίφοβων κινημάτων προς μετριοπαθέστερες θέσεις.

Πάρτε για παράδειγμα τη Χεζμπολάχ. Η από πολλές απόψεις κακοήθης λιβανέζικη οργάνωση ξεκίνησε ως αντάρτικο κίνημα με στόχο την εκδίωξη των ισραηλινών εισβολέων και την εγκαθίδρυση ενός κράτους με βάση τον ισλαμικό νόμο, τη σαρία. Σήμερα, στη συνοικία της Βηρυτού, που αποτελεί το προπύργιό της, τη Νταχίγια, συναντά κανείς μπουτίκ μόδας και δισκοπωλεία με ποπ μουσική δίπλα σε γραφεία της Χεζμπολάχ, χωρίς την ψύχωση που αισθάνεται στη βόρεια μεσοαστική Τεχεράνη. Μετά το φιάσκο που έπαθε το Ισραήλ το 2006, το ισλαμικό σχέδιο του Χομεϊνί για τον Λίβανο εξαρτάται από εξισορρόπηση πολιτικών συμφερόντων, εκλογικά ποσοστά και συμμαχίες με πολιτικούς άλλων θρησκευτικών δογμάτων.

Αντίστοιχα, στο Ιράκ, ο Στρατός του Μαχντί ξεκίνησε ως πολιτοφυλακή του ριζοσπαστικού σιιτικού κινήματος του Μοκτάντα αλ Σαντρ, που είχε ριζώσει στις παραγκουπόλεις της Βαγδάτης και άλλων πόλεων και διαπνεόταν από μεσσιανικό ζήλο. Πέντε χρόνια αργότερα, λειτουργεί ως κανονικό πολιτικό κόμμα που οργανώνει εκλογικές εκστρατείες εναντίον άλλων, επίσης σιιτικών πολιτικών δυνάμεων.

Στην πολιτική σκηνή

Εξάλλου, πολύ λίγοι θυμούνται ότι το κόμμα Ντάουα του σημερινού πρωθυπουργού του Ιράκ, Νούρι αλ Μαλικί, ιδρύθηκε πριν από 60 χρόνια ως ισλαμική εναλλακτική λύση στην προοπτική του αραβικού σοσιαλισμού. Ακόμη και στο Κάιρο, αν και οι Αδελφοί Μουσουλμάνοι παραμένουν τυπικά εκτός νόμου, η είσοδός τους στην πολιτική διαδικασία και στον κόσμο των εθνικής εμβέλειας μέσων ενημέρωσης μετέτρεψε ένα κοινωνικό κίνημα ηλικίας 80 χρόνων σε ένα ακόμη συστατικό της αιγυπτιακής κουλτούρας.

Ορισμένοι θα υποστηρίξουν ότι όλα αυτά είναι ψηφίδες ενός μεγάλου ισλαμικού σχεδίου για την κατάκτηση του κόσμου, αλλά τα επιχειρήματα υπέρ αυτής της οπτικής φθίνουν διαρκώς. Οσο για τους φιλελεύθερους που κραυγάζουν στο όνομα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων κάθε φορά που έρχεται στην ημερήσια διάταξη το ενδεχόμενο διαλόγου με το πολιτικό Ισλάμ, θα έπρεπε να αναρωτηθούν: Αν ο στρατηγός Πινοσέτ εξασφάλισε υποστήριξη στο όνομα της ελευθερίας και ο χασάπης Ρασίντ Ντοστούμ στο όνομα της σταθερότητας, γιατί να μην εξασφαλίσει και ο Χαλέντ Μεσάλ της Χαμάς στο όνομα της ειρήνης;

THE GUARDIAN

Συνεκτική στρατηγική από τη Δύση

Η Δύση χρειάζεται επειγόντως μια συνεκτική στρατηγική απέναντι στο πολιτικό Ισλάμ. Για την ώρα, οι αντιφάσεις αφθονούν. Οι Ηνωμένες Πολιτείες θεωρούν τη Χεζμπολάχ τρομοκρατική οργάνωση, αλλά η Ευρωπαϊκή Ενωση έχει αποκαταστήσει καιρό τώρα διαύλους επικοινωνίας. Οι Ταλιμπάν του Αφγανιστάν έχουν προσκληθεί να συμμετάσχουν στην πολιτική διαδικασία, αλλά βομβαρδίζονται διαρκώς, ένθεν και ένθεν των συνόρων με το Πακιστάν. Η Δύση πολεμά εναντίον της οργάνωσης Αλ Σαχάμπ στη Μογκαντίσου, αλλά εξοπλίζει έναν πρώην ηγέτη της, ο οποίος είναι σήμερα πρόεδρος της Σομαλίας. Την ίδια στιγμή, στηρίζει το Ανώτατο Ισλαμικό Συμβούλιο του Ιράκ, ένα κόμμα η ένοπλη δύναμη του οποίου εκπαιδεύεται και εξοπλίζεται από τους Φρουρούς της Επανάστασης, στο Ιράν, αλλά δεν συνομιλεί με τον Μουκτάντα αλ Σαντρ. Ο δυτικός κόσμος θα έπρεπε να αναγνωρίσει, στον μακρύ διπλωματικό πόλεμο με το Ιράν, ότι ο διάλογος, αν και βραχυπρόθεσμα μπορεί να φαίνεται ότι εξυπηρετεί τους ισλαμιστές εχθρούς, μακροπρόθεσμα εγγυάται την αποριζοσπαστικοποίηση του ισλαμικού παράγοντα. Το σχέδιο του Χομεϊνί για εξαγωγή της ισλαμικής επανάστασης στον κόσμο, στην πραγματικότητα δεν ξεκίνησε ποτέ να υλοποιείται. Τον τελευταίο μήνα, το Ιράν πήρε αυτό που κυνηγούσε χρόνια, μια μικρή θέση σε ένα πολύ μεγάλο τραπέζι, μια θέση που δεν πρόκειται να εγκαταλείψει ουτε για χάρη της Ιερουσαλήμ. Δίνοντας στο Ιράν, τη Χαμάς και τους ομοίους τους ένα μεγαλύτερο κομμάτι της πίτας, η Δύση μπορεί να είναι βέβαιη ότι θα κρατήσει τον φούρνο.

Πώς βλέπει η αμερικανική Δεξιά τον Μπαράκ Ομπάμα

Οι Συντηρητικοί αμφισβητούν τη δημοκρατική του νομιμοποίηση, εύχονται να αποτύχει και πιστεύουν ότι θέλει να καταστρέψει τις ΗΠΑ

Του **MICHAEL TOMASKY**

Νέα στοιχεία για το χάσμα που διχάζει την αμερικανική κοινωνία ήλθαν στο φως την προηγούμενη εβδομάδα, όταν δημοσιεύθηκαν τα αποτελέσματα έρευνας σε ομάδες σκληροπυρηνικών συντηρητικών πολιτών (focus groups) από την Πολιτεία της Τζόρτζια. Από την έρευνα μπορεί να αντιληφθεί κανείς τι πραγματικά κάνει τη σύγχρονη αμερικανική Δεξιά τόσο ιδιόμορφη. Οι ερευνητές κατέγραψαν πρώτα απ' όλα πόσο διαφορετική άποψη έχουν οι Συντηρητικοί για τον Μπαράκ Ομπάμα, από την υπόλοιπη Αμερική. Για παράδειγμα, η Αριστερά θεωρεί τον Ομπάμα πουλημένο, οι κεντροαριστεροί είναι σχετικά ικανοποιημένοι μαζί του, οι μετριοπαθείς τον εγκρίνουν, έστω και με επιφυλάξεις και οι κεντροδεξιοί δεν έχουν πειστεί μεν από τις πολιτικές του, αλλά εύχονται να πετύχει για το καλό της χώρας.

Η σκληροπυρηνική Δεξιά όμως δεν εντάσσεται σε αυτό το «συνεχές», για τρεις πολύ βασικούς λόγους. Πρώτα απ' όλα, αμφισβητεί τη δημοκρατική του νομιμοποίηση. Δεύτερον, οι Συντηρητικοί πιστεύουν ότι ενδεχόμενη επιτυχία του Ομπάμα θα είναι καταστροφική για τη χώρα και γι' αυτό εύχονται να αποτύχει. Και, τρίτον, πιστεύουν ότι ο Ομπάμα έχει καταστρώσει κρυφό σχέδιο να χρεοκοπήσει τις ΗΠΑ και να διευρύνει τον έλεγχο της κυβέρνησης σε σημείο που να τη μετατρέψει σε σοσιαλιστική.

Οι Συντηρητικοί δεν θεωρούν τις θέσεις τους παράλογες και συγκρίνουν την απέχθειά τους για τον Ομπάμα με την απέχθεια των Φιλελευθέρων για τον Τζορτζ Μπους. Η άποψη αυτή είναι λογικοφανής, αλλά όχι και σωστή. Η διαφορά μεταξύ των δύο περιπτώσεων έγκειται στον τρόπο με τον οποίο Συντηρητικοί και Φιλελεύθεροι καθορίζουν τη σχέση τους με την πατρίδα.

Καθαρή νίκη

Πράγματι, οι Φιλελεύθεροι είχαν και εκείνοι αμφισβητήσει τη νομιμότητα της κυβέρνησης Μπους. Δεν αμφιβάλλει κανείς γι' αυτό. Ωστόσο, στην περίπτωσή τους είχαν ακράδαντα εμπειρικά στοιχεία πάνω στα οποία εδραίωσαν την αμφισβήτησή τους. Στις εκλογές του 2000, οι επιτελείς του Μπους κατάφεραν να διακόψουν τη διαδικασία επανακαταμέτρησης των ψήφων στη Φλόριντα. Το αποτέλεσμα των εκλογών δεν ανταποκρινόταν στη λαϊκή βούληση, αλλά στη σχετική απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου. Στην περίπτωση του Ομπάμα δεν υπήρξαν τέτοιες επιπλοκές. Η νίκη του

EPA

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα έρευνας, οι σκληροπυρηνικοί Συντηρητικοί πιστεύουν ότι ο πρόεδρος Ομπάμα είναι ένας φορέας άγνωστων και ξένων ιδεολογικών ασθενειών.

ήταν καθαρή και η φιλολογία περί του τόπου γέννησής του και της θρησκείας του αποτελεί προϊόν μυθοπλασίας και καμία σχέση δεν έχει με πραγματικά γεγονότα. Ας είμαστε ωστόσο γενναιόδωροι και ας αναγνωρίσουμε ότι έστω και στις δύο περιπτώσεις υπάρχουν ερωτήματα ως προς τη δημοκρατική νομιμοποίηση των προέδρων.

Η άλλη υποτιθέμενη ομοιότητα μεταξύ του τωρινού και του προηγούμενου ενοίκου του Λευκού Οίκου είναι ότι οι αντίπαλοί τους ήθελαν να αποτύχουν οι κυβερνήσεις τους. Πράγματι, όλοι οι Φιλελεύθεροι εύχονταν να αποτύχει ο Μπους. Σε κάποιο βαθμό, αυτό είναι κατανοητό και αποτελεί την ουσία της πολιτικής. Τα πράγματα περιπλέκονται όταν έχουμε να κάνουμε με πολέμους, αφού αν ορισμένοι θέλουν να ηττηθεί η χώρα τους στον πόλεμο επειδή δεν τον θεωρούν νόμιμο, τότε εγείρεται σοβαρό ηθικό και πολιτικό ζήτημα. Νομίζω ότι οι περισσότεροι Φιλελεύθεροι δεν πέρασαν τη λεπτή γραμμή που περιέγραψα και δεν ευχήθηκαν να ηττηθεί η Αμερική. Είμαι έτοιμος να δεχθώ όμως ότι ορισμένοι ξεπέρασαν τα όρια.

Το χρώμα του

Στο τρίτο σημείο ωστόσο, δεν υπάρχει θέμα αμφισβήτησης της διαφοράς μεταξύ των δύο περιπτώσεων. Οσο και να μισούσαν τον Μπους οι Φιλελεύθεροι, ποτέ δεν ισχυρίστηκαν ότι ο πρώην πρόεδρος είχε καταστρώσει κρυφό σχέδιο για να καταστρέψει την Αμερική (εκτός ίσως από κάποιους ακραίους κύκλους που το πίστεψαν). Θεωρήσαμε ότι κάποιες από τις πολιτικές του Μπους δεν συνάδουν με την αμερικανική κουλτούρα (για παράδειγμα, η διεύρυνση των εξουσιών του προέδρου και η έγκριση των βασανιστηρίων). Κανείς όμως δεν είπε ότι ο Μπους είναι αχυράνθρωπος και προδότης της πατρίδας του. Οι Φιλελεύθεροι θεώρησαν δεδομένο ότι ο Μπους πράττει ό,τι ο ίδιος και οι επιτελείς του πιστεύουν ότι είναι το καλύτερο δυνατό για τις ΗΠΑ.

Αντιθέτως, οι Συντηρητικοί δεν έχουν την ίδια άποψη για τον Ομπάμα. Είναι σαφές ότι αυτό οφείλεται εν μέρει στο χρώμα του δέρματός του, έστω και αν η Δεξιά δεν το παραδέχεται. Υπάρχουν επίσης λόγοι ιδεολογικοί και ιστορικοί. Ακούει κανείς συχνά Συντηρητικούς να λένε ότι «ο Ομπάμα καταστρέφει τη χώρα μου». Η χρήση του «μου» υποδηλώνει μία αίσθηση ιδιοκτησίας προς τη χώρα, την οποία δεν συμμερίζονται οι Φιλελεύθεροι. Οι δεξιοί είναι πεπεισμένοι ότι αντιπροσωπεύουν την «αυθεντική» Αμερική, ενώ πιστεύουν ότι οι Φιλελεύθεροι είναι κατά κάποιο τρόπο ξένοι προς αυτή τη χώρα. Υπάρχει διαφορά ανάμεσα στο συντηρητικό «καλή ή κακή, αυτή είναι η χώρα μου» και στο φιλελεύθερο «θέλω να βελτιώσω τη χώρα μου γιατί την αγαπώ». Γι' αυτόν ακριβώς τον λόγο, σε κάθε προεκλογική εκστρατεία ο εκάστοτε Ρεπουμπλικανός υποψήφιος προσπαθεί να φοβίσει τους ψηφοφόρους υποστηρίζοντας ότι ο Δημοκρατικός αντίπαλός του δεν συμμερίζεται τις «αυθεντικές αμερικανικές αξίες». Για τη Δεξιά επομένως, ο Ομπάμα δεν είναι ένας ηγέτης με τον οποίο διαφωνούν, αλλά ένας φορέας άγνωστων και ξένων ιδεολογικών ασθενειών.

THE GUARDIAN

Το Κρεμλίνο κοιτάζει ανατολικά

Οι ηγέτες της Ρωσίας ανακάλυψαν τη συνταγή της επιτυχίας στο Κομμουνιστικό Κόμμα Κίνας

Του **CLIFFORD J. LEVY**
THE NEW YORK TIMES

Σχεδόν δύο δεκαετίες μετά την κατάρρευση του Κομμουνιστικού Κόμματος, οι κυβερνώντες της Ρωσίας ανακάλυψαν απροσδόκητα τη συνταγή της μελλοντικής επιτυχίας: το Κομμουνιστικό Κόμμα. Η τουλάχιστον αυτό που κυβερνά στη διπλανή πόρτα. Σαν ένας ζηλιάρης φτωχός συγγενής, το κόμμα του Βλαντιμίρ Πούτιν, η Ενωμένη Ρωσία, εξετάζει με ολοένα και μεγαλύτερο ενδιαφέρον το πώς μπορεί να μιμηθεί το Κινεζικό Κομμουνιστικό Κόμμα, ειδικά την ικανότητά του

Η ρωσική οικονομία εξαρτάται από το πετρέλαιο και το φυσικό αέριο, ενώ τα κινεζικά προϊόντα έχουν παγκόσμια ζήτηση

να οδηγεί το κινεζικό ποίμνιο μέσα από την οικονομική κρίση, σχετικά ανέπαφο. Οι ηγέτες της Ενωμένης Ρωσίας έφθασαν στο σημείο να συγκαλέσουν ειδική σύνοδο με επιφανείς αξιωματούχους του Κινεζικού Κόμματος για να ακούσουν από πρώτο χέρι πώς κρατούν την εξουσία.

Στην πραγματικότητα, οι Ρώσοι δεν εξέφρασαν επιθυμία να επιστρέψουν στον Κομμουνισμό, ως μια απρόσιτη μαρξιστική - λενινιστική ιδεολογία, είτε πρόκειται για τη σοβιετική εκδοχή είτε γι' αυτήν του Πεκίνου. Αυτό που θαυμάζουν, καθώς φαίνεται, είναι η κινεζική ικανότητα χρήσης ενός μονοκομματικού συστήματος με σκοπό τη διατήρηση αυστηρού ελέγχου στη χώρα την ώρα που εξελίσσεται παράλληλα μια σημαντική οικονομική ανάπτυξη. Είναι μια ιστορική στροφή, ένα είδος αντήχησης, δεδομένου ότι οι Κινέζοι Κομμουνιστές είχαν εμπνευστεί από τους Σοβιετικούς, προτού προκύψει η μακρά ρήξη στις διμερείς σχέσεις.

Για τους Ρώσους, αυτό που έχει σημασία είναι οι διαφοροποιημένοι δρόμοι των δύο χωρών τις τελευταίες δεκαετίες. Γνωρίζουν καλά πώς και η Ρωσία κατάφερε μεν να ξεπεράσει κάποιες σκοτεινές ημέρες της περιόδου της μετάβασης προς μια οικονομία της αγοράς, αλλά η Κίνα φαίνεται ότι πραγματοποίησε την αλλαγή με μεγαλύτερη δεξιοτεχνία.

Οι Ρώσοι επίσης φαίνεται ότι νιώθουν σχεδόν ντροπή για το γεγονός ότι η οικονομία τους εξαρτάται κατά μεγάλο βαθμό από το πετρέλαιο, το φυσικό αέριο και άλλες φυσικές πηγές, σαν να ήταν η Ρωσία κάποιο τριτοκοσμικό έθνος, ενώ η Κίνα διαπρέπει στην κατασκευή προϊόντων παγκόσμιας ζήτησης.

Πρόσκληση στον Χου Ζιντάο

«Τα επιτεύγματα του Κινεζικού Κομμουνιστικού Κόμματος στην ανάπτυξη της κυβέρνησής του έχουν τη μέγιστη αξία», διακήρυξε ο αντιπρόεδρος και κορυφαίος σύμβουλος του Βλαντιμίρ Πούτιν, Αλεξάντρ Ζούκοφ, στη διάρκεια συνάντησης με Κινέζους αξιωματούχους στις 9 Οκτωβρίου στην κινεζική συνοριακή πόλη, Σούινφενχε, βορειοδυτικά του Βλαδιβοστόκ. «Η πρακτική εμπειρία που έχουν πρέπει να μελετηθεί με προσοχή».

Ο κ. Ζούκοφ, μάλιστα, προσκάλεσε τον πρόεδρο Χου Ζιντάο στη σύνοδο της Ενωμένης Ρωσίας, τον Νοέμβριο στην Αγία Πετρούπολη. Η συνάντηση στην Σούιφενχε ήταν η κορύφωση μιας διαδικασίας αυξημένων επαφών των πολιτικών κομμάτων, που διήρκεσε μήνες. Την άνοιξη, μία υψηλού επιπέδου αντιπροσωπεία της Ενωμένης Ρωσίας επισκέφθηκε το Πεκίνο για αρκετές ημέρες, ενώ το ρωσικό κόμμα ανήγγειλε επίσης ότι θα ανοίξει γραφείο στην κινεζική πρωτεύουσα για το τμήμα ερευνών του.

Ο ενθουσιασμός για το Κινεζικό Κομμουνιστικό Κόμμα υπογραμμίζει την έλλειψη ενός φιλοσοφικού πυρήνα της Ενωμένης Ρωσίας. Το κόμμα έχει λειτουργήσει κυρίως ως πτυχή της εξουσίας του Βλαντιμίρ Πούτιν. Πράγματι, ένα ερώτημα που εκκρεμεί είναι το αν οι προσπάθειες της Ενωμένης Ρωσίας να διδαχθεί από το Κινεζικό Κομμουνιστικό Κόμμα αποτελούν κάτι παραπάνω από διανοητική άσκηση. Οποιο κι αν είναι το κίνητρο, η Ρωσία τα τελευταία χρόνια έχει αρχίσει να κινείται προς το κινεζικό μοντέλο, πολιτικά και οικονομικά. Μετά την κατάρρευση της Σοβιετικής Ένωσης, το 1991, η Ρωσία βυθίστηκε στα βαθιά νερά του καπιταλισμού, πουλώντας πολλές βιομηχανίες, χαλαρώνοντας τους κανονισμούς. Υπό τον Βλαντιμίρ Πούτιν, η κυβέρνηση ανέτρεψε την πορεία, καταλαμβάνοντας μεγαλύτερο έλεγχο σε πολλούς τομείς.

Σήμερα, αμφότερες οι χώρες κυβερνούν με μια ισχυρή συγκεντρωτική εξουσία, επιβλέποντας την οικονομία με ένα μείγμα ιδιωτικών και κρατικών βιομηχανιών, παρότι οι Ρώσοι επί μακρόν έδειχναν λιγότερο πειθαρχημένοι σε αυτήν την ενασχόληση. Η διαφθορά είναι χειρότερη στη Ρωσία απ' ό,τι στην Κίνα, σύμφωνα με τους παγκόσμιους δείκτες και οι ξένες εταιρείες σε γενικές γραμμές θεωρούν το επενδυτικό κλίμα της Ρωσίας λιγότερο φιλόξενο, εν μέρει επειδή υπάρχει και λιγότερος σεβασμός στα δικαιώματα ιδιοκτησίας. Η Ρωσία, επίσης, δεν μπόρεσε να φθάσει την Κίνα στον εκσυγχρονισμό δρόμων, αεροδρομίων, εργοστασίων ενέργειας και άλλης υποδομής.

Επιπλέον, αντιμετωπίζει μυριάδες προβλήματα στον τομέα της υγείας και κοινωνικά προβλήματα, που έχουν μειώσει το προσδόκιμο ζωής των ανδρών στα 60 έτη. Η παγκόσμια οικονομική κρίση πυροδότησε συγκρίσεις μεταξύ των δύο οικονομιών, ρίχνοντας φως στη ρωσική πολιτική. Τον Ιούνιο, η Παγκόσμια Τράπεζα προέβλεψε ότι η οικονομία της Κίνας θα αναπτυχθεί κατά 7,2% μέσα στο 2009, ενώ της Ρωσίας θα συρρικνωθεί κατά 7,9%.

AFP

Το κόμμα του Βλαντιμίρ Πούτιν, η Ενωμένη Ρωσία, έχει αρχίσει να κινείται προς το κινεζικό μοντέλο, πολιτικά και οικονομικά. Οι ηγέτες του θαυμάζουν το μονοκομματικό σύστημα που έχει επιβάλει το Κομμουνιστικό Κόμμα Κίνας με σκοπό τη διατήρηση αυστηρού ελέγχου στη χώρα, καθώς και την ικανότητά του να οδηγεί το κινεζικό ποίμνιο μέσα από την οικονομική κρίση, σχετικά ανέπαφο.

Μελετούν μονοκομματικό σύστημα

Πολιτικά, η Ρωσία παραμένει πιο ανοιχτή απ' ό,τι η Κίνα, με ανεξάρτητα αντιπολιτευόμενα κόμματα και μεγαλύτερη ελευθερία έκφρασης. Η πιο προφανής αντίθεση έχει να κάνει με το Ιντερνετ, που λογοκρίνεται στην Κίνα, αλλά όχι στη Ρωσία. Παρ' όλα αυτά, οι πολιτικοί σύμβουλοι του κ. Πούτιν μελετούν προ καιρού τους τρόπους μετακίνησης του πολιτικού συστήματος προς το είδος εκείνο, που ρίζωσε για πολλές δεκαετίες σε χώρες όπως η Ιαπωνία και το Μεξικό, με μια ντε φάκτο μονοκομματική κυβέρνηση υπό δημοκρατική μεταμφίεση, όπως σχολιάζουν πολιτικοί αναλυτές. Οι Ρώσοι τείνουν να συγκαλύπτουν το γεγονός ότι σε πολλές από αυτές τις χώρες, οι επί έτη κυβερνώντες οδηγήθηκαν στην πτώση. Η στρατηγική του Κρεμλίνου έγινε εμφανής στις τοπικές εκλογές της περασμένης εβδομάδας, όταν οι ηγέτες της Ενωμένης Ρωσίας και κυβερνητικοί αξιωματούχοι χρησιμοποίησαν αφοπλιστικές μεθόδους για να αποδυναμώσουν τα αντιπολιτευόμενα κόμματα, σύμφωνα με καταγγελίες ανεξάρτητων οργανώσεων. Η Ενωμένη Ρωσία κέρδισε τη μεγάλη πλειοψηφία σε ολόκληρη τη χώρα.

Είναι φυσικό το Κρεμλίνο να στρέφει τη ματιά του ανατολικά, σχολιάζει ο πολιτικός αναλυτής, Ντιμίτρι Κοζίρεφ του κρατικού ειδησεογραφικού πρακτορείου. «Οταν ανακάλυψαν ότι υπήρχε τρόπος να μετατρέψουν ένα επισήμως σοσιαλιστικό έθνος σε κάτι καλύτερο και πιο αποτελεσματικό, φυσικά έδωσαν προσοχή»... «Εδώ, όλοι βλέπουν την Κίνα ως πρότυπο, επειδή η Ρωσία δεν είναι πρότυπο».

CONSTANTINOU BROS
ASIMINA SUITES HOTEL
PAFOS CYPRUS
★ ★ ★ ★ ★

Το νέο ξενοδοχείο 5 αστέρων **Asimina Suites Hotel** μέλος του ομίλου **Constantinou Bros Hotels,** μοναδικό στο είδος του αποτελούμενο μόνο από 121 υπερπολυτελείς σουίτες ,

ζητεί για την στελέχωσή του:

- Διευθυντή
- F&B Manager
- Front Office Manager
- Executive Chef
- Maitre d'Hotel
- Head Barman
- Executive Housekeeper
- Υπαλλήλους υποδοχής
- Γραμματείς
- Spa Therapists
- Σερβιτόρους
- Καμαριέρες

Ολοι οι ενδιαφερόμενοι θα πρέπει να έχουν προυπηρεσία, κατά προτίμηση σε ξενοδοχείο 5 αστέρων.

Grand Opening March 2010

Πλήρη βιογραφικά σημειώματα να αποστέλλονται στην κάτωθι διεύθυνση:

CONSTANTINOU BROS HOTELS
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ
Τ.Κ. 62324, Τ.Τ. 8063 - ΠΑΦΟΣ, ΤΗΛ: 26 964898, ΦΑΞ: 26 964503
E-mail: manager@aa-cbh.com
www.cbh-cyprus.com

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΚΕΝΤΡΑ
BERGMANN KORD
ΚΛΙΝΙΚΗ ΜΑΛΛΙΩΝ

Ο ειδικός επι...κεφαλής

Η **BERGMANN KORD**, η πιο εξειδικευμένη κλινική μαλλιών παγκοσμίως, με **Πιστοποίηση Διαχείρισης** της **Ποιότητας ISO 9001:2000** στη **Μεταμόσχευση Μαλλιών**, υποδέχεται το κορυφαίο ιατρικό της επιτελείο από την **Ελλάδα** και τη **Γερμανία.**

Από **Τρίτη 3/11** έως **Σάββατο 7/11**, η αναγνωρισμένη ιατρική ομάδα της **BERGMANN KORD** θα ενημερώσει τους ενδιαφερόμενους της **Κύπρου** για τις τελευταίες εξελίξεις στην αντιμετώπιση της τριχόπτωσης και τη μεταμόσχευση μαλλιών (**Νέες τεχνικές & συνδυασμοί αυτών, νεότερες επιστημονικές εξελίξεις με χρήση βλαστοκυττάρων** κα).

Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να κλείσουν **δωρεάν προσωπικό ραντεβού** στις δυο κλινικές της **BERGMANN KORD** σε **Λευκωσία** & **Λεμεσό**.

ΛΕΥΚΩΣΙΑ
Πάργας 9
Τηλ.:22 760026

ΛΕΜΕΣΟΣ
Δημ. Μήτση 3-5
Τηλ.: 25 344008

Τεύχος Νοεμβρίου

SUPER ΕΚΔΟΣΗ
3 ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ
540
ΣΕΛΙΔΕΣ

Άννα Μονογιού

Το No1 σε πωλήσεις lifestyle περιοδικό στην Κύπρο

Νέα γενιά νεοσυντηρητικών. Νέα εποχή;

Ο θάνατος ενός από τους ιδρυτές του, του Ιρβινγκ Κρίστολ, ξαναφέρνει στο προσκήνιο τη συζήτηση για το μέλλον τους

Της **ΘΑΛΕΙΑΣ ΚΑΡΤΑΛΗ**

Τον περασμένο Ιανουάριο, λίγες ημέρες μετά την ορκωμοσία του νέου Αμερικανού προέδρου Μπαράκ Ομπάμα, που σηματοδότησε και επισήμως την απαρχή μιας νέας εποχής στην πολιτική ιστορία των Ηνωμένων Πολιτειών, ο Τζόναθαν Κλαρκ, πολιτικός επιστήμονας και επιστημονικός συνεργάτης του Carnegie Council for Ethics in International Affairs, έθετε το ερώτημα του κατά πόσον μαζί με τον Τζορτζ Μπους θα περνούσαν στην Ιστορία και οι νεοσυντηρητικοί. Δεν ήταν η πρώτη φορά που ετίθετο το ερώτημα. Ο επιτάφιος του κινήματος των νεοσυντηρητικών έχει γραφεί και στο παρελθόν, πρόωρα όπως απεδείχθη, με το τέλος της εποχής Ρέιγκαν, και μάλιστα από δύο από τους βασικότερους ιδρυτές του: τον Ιρβινγκ Κρίστολ και τον Νόρμαν Ποντόρετς. Στα μέσα της δεκαετίας του '90, τόσο ο Κρίστολ όσο και ο Ποντόρετς έκαναν λόγο για το τέλος του κινήματος των νεοσυντηρητικών, το οποίο έχοντας ολοκληρώσει με επιτυχία τον κύκλο του, περνούσε, κατά την άποψή τους, στην Ιστορία. Η συνέχεια ήρθε να διαψεύσει και τους δύο. Οι νεοσυντηρητικοί, αν και είχαν υποστεί σημαντική μετάλλαξη στην

> *«Οι νεοσυντηρητικοί είναι τόσο νεκροί σήμερα, όσο οι προοδευτικοί το 1981 επί Ρέιγκαν», σημειώνει ο Τζον Ποντόρετς*

πορεία της ιστορία τους, επανήλθαν δυναμικότερα στο προσκήνιο, καθορίζοντας τις πολιτικές επιλογές της κυβέρνησης Μπους και βάζοντας την ανεξίτηλη σφραγίδα τους στην πολιτική ιστορία των Ηνωμένων Πολιτειών την απαρχή της νέας χιλιετίας. Ο θάνατος, τον περασμένο Σεπτέμβριο, του Ιρβινγκ Κρίστολ, ο οποίος θεωρείται και ο θεμελιωτής του κινήματος των νεοσυντηρητικών, επανέφερε στο προσκήνιο τη συζήτηση για το μέλλον τους. Με τον θάνατο του Κρίστολ, η σκυτάλη περνά και επισήμως στα χέρια της νεότερης γενιάς, του γιου του Ουίλιαμ, διευθυντή της πολιτικής επιθεώρησης «The Weekly Standard» και του γιου του Νόρμαν Ποντόρετς, Τζον, διευθυντή της επιθεώρησης «Commentary», οι οποίοι υποστηρίζουν ότι είναι τεράστιο λάθος να θεωρείται πως η εκλογή Ομπάμα σηματοδοτεί και το τέλος των νεοσυντηρητικών. «Οι νεοσυντηρητικοί είναι τόσο νεκροί όσο ήταν οι προοδευτικοί το 1981, όταν την προεδρία αναλάμβανε ο Ρόναλντ Ρέιγκαν», σημείωνε σε πρόσφατο άρθρο του στην Wall Street Journal ο Τζον Ποντόρετς. Το μέλλον θα δείξει κατά πόσον το κίνημα ολοκλήρωσε όντως τον κύκλο του, όπως υποστήριζε ο εμπνευστής του, ή αν η νέα γενιά των νεοσυντηρητικών θα εξακολουθήσει να γράφει τη δική της ιστορία. Αναμφίβολα, όμως, ο θάνατος του Ιρβινγκ Κρίστολ σφραγίζει το τέλος μιας εποχής, ένα τέλος το οποίο ο ίδιος ο Κρίστολ είχε προδιαγράψει εδώ και χρόνια.

Η πορεία, οι σταθμοί και οι διαφορετικές απόψεις στο κίνημα

Το κίνημα των νεοσυντηρητικών διαδραμάτισε, ως γνωστόν, πρωταγωνιστικό ρόλο στη διαμόρφωση της αμερικανικής εξωτερικής πολιτικής μετά την τρομοκρατική επίθεση της 11ης Σεπτεμβρίου.

Το βασικότερο επιχείρημα των νεοσυντηρητικών που πλαισίωναν τον πρόεδρο Μπους, όπως ο Ρίτσαρντ Περλ, ο Ντάγκλας Φέιθ και ο Πολ Γούλφοβιτς, για την εισβολή των αμερικανικών δυνάμεων στο Ιράκ υπήρξε η άποψη ότι οι ΗΠΑ ήταν υποχρεωμένες να επιβάλουν τον εκδημοκρατισμό της Μέσης Ανατολής, προκείμενου να διασφαλισθεί η παγκόσμια ειρήνη και ασφάλεια. Όμως η άποψη αυτή, της νέας γενιάς των νεοσυντηρητικών, ήταν εκ διαμέτρου αντίθετη με τις απόψεις που είχε εκφράσει ο θεμελιωτής του κινήματος.

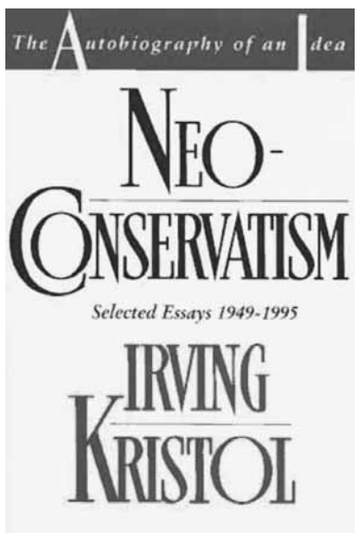

Ενα από τα τελευταία βιβλία (1995) του Ιρβινγκ Κρίστολ.

> *Ο Κρίστολ πολλές φορές διαχώριζε τις θέσεις του από τους ομοϊδεάτες του και στο τέλος είχε οδηγηθεί στην αγκαλιά των απομονωτιστών της παραδοσιακής Δεξιάς στις ΗΠΑ*

Στη διάρκεια των πρώτων χρόνων του πολέμου στο Βιετνάμ, ο Ιρβινγκ Κρίστολ είχε διατυπώσει την άποψη ότι «όπως και στην περίπτωση της Νότιας Κορέας, έτσι και στο Νότιο Βιετνάμ είναι αδύνατη η επιβολή μιας δημοκρατικής διακυβέρνησης, καθώς λείπουν, σε όλα τα επίπεδα, οι βασικές υποδομές που καθιστούν βιώσιμη αυτή τη διακυβέρνηση. Το μόνο που μπορούμε να ελπίζουμε για το Νότιο Βιετνάμ είναι να μετακινήσουμε αυτή τη μικρή, οπισθοδρομική χώρα από την πρώτη γραμμή του Ψυχρού Πολέμου, ώστε να βράσει ήσυχα στο πολιτικό ζουμί της».

Ούτε λέξη για Ιράκ

Αποτελεί τεράστια ειρωνεία το γεγονός ότι στο θέμα του Ιράκ, το οποίο αποτέλεσε τον ακρογωνιαίο λίθο της εξωτερικής πολιτικής των νεοσυντηρητικών, ο Ιρβινγκ Κρίστολ επέλεξε να τηρήσει εκκωφαντική σιωπή, γεγονός που τον έφερε σε ιδεολογική σύγκρουση με τον γιο του Ουίλιαμ, ο οποίος, σχολιάζοντας τη σημασία του Δόγματος Μπους, υποστήριζε ότι «ο κόσμος είναι ένα χάος και είναι προς τιμήν του Τζορτζ Μπους το γεγονός ότι αποφάσισε να κάνει κάτι γι' αυτό. Ο κίνδυνος δεν είναι ότι κάνουμε πολλά, αλλά ότι τελικά θα κάνουμε πολύ λίγα».

Δεν ήταν η πρώτη φορά που ο Κρίστολ διαχώριζε τη θέση του από τους ομοϊδεάτες του νεοσυντηρητικούς.

Διαχώρισε τη θέση του

Οταν στα τέλη της δεκαετίας του '80 ήταν πια ορατή η επικείμενη κατάρρευση της Σοβιετικής Ενωσης, πολιτικοί σχολιαστές, όπως ο Τσαρλς Κραουτχάμερ, άρχισαν να επιχειρηματολογούν υπέρ της επιβολής του εκδημοκρατισμού ακόμη και με τη χρήση στρατιωτικών μέσων, στο πλαίσιο του νέου ρόλου που αναλάμβαναν οι ΗΠΑ ως μοναδική πλέον υπερδύναμη.

«Αν οι Ηνωμένες Πολιτείες επιθυμούν σταθερότητα, θα πρέπει να τη δημιουργήσουν», έγραφε ο Κραουτχάμερ, υποστηρίζοντας ότι η «εναλλακτική λύση είναι το χάος». Ο Κρίστολ απέρριπτε την άποψη αυτή ως άκρως ιδεαλιστική.

Αντιθέτως, υποστήριζε αυτό που αποκαλούσε «νέο ρεαλισμό», ο οποίος βασιζόταν στις νέες συνθήκες που είχαν αρχίσει να διαμορφώνονται στη διεθνή σκηνή μετά την κατάρρευση της Σοβιετικής Ενωσης.

«Η εμμονή μας με τη διατήρηση της ισορροπίας δυνάμεων μεταξύ άλλων εθνών, μικρών και μεγάλων, στην Ευρώπη, την Μέση Ανατολή την Ασία και αλλού θα καταστήσει τις ΗΠΑ παγκόσμιο χωροφύλακα. Δεν μπορεί να είναι αυτός ο ρόλος μας ως μοναδική υπερδύναμη», τόνιζε. Αν όμως ο ίδιος απέρριπτε τις νέες τάσεις που είχαν αρχίσει να διαμορφώνονται στους κόλπους του νεοσυντηρητικού κινήματος, αναγνώριζε το γεγονός ότι θα είχαν απήχηση όχι μόνον σε πολλούς προοδευτικούς, αλλά και σε πολλούς συντηρητικούς, οι οποίοι βρέθηκαν να παραπαίουν ιδεολογικά μετά το τέλος του Ψυχρού Πολέμου.

Στους απομονωτιστές

Ομως, για τα γεράκια του νεοσυντηρητισμού, ο Κρίστολ είχε πάψει πλέον να είναι νεοσυντηρητικός. Οι απόψεις που εξέφραζε πια ο ιδρυτής του κινήματος τον είχαν οδηγήσει στην αγκαλιά των απομονωτιστών της παραδοσιακής Δεξιάς, και γύρω από τις ιδέες που εξέφραζε ο Τσαρλς Κραουτχάμερ και άλλοι άρχισε να δημιουργείται ένα νέο ρεύμα, κύριοι εκφραστές του οποίου είναι πλέον οι απόγονοι των ιδρυτών του νεοσυντηρητισμού, Ουίλιαμ Κρίστολ και Τζον Ποντόρετς, καθώς και ο Ρόμπερτ Κέιγκαν, γιος του καθηγητή Ιστορίας Ντόναλντ Κέιγκαν.

PAUL HOSEFROS / THE NEW YORK TIMES

Ο αρχιτέκτονας του νεοσυντηρτισμού, Ιρβινγκ Κρίστολ, βραβεύθηκε με το προεδρικό μετάλλιο της ελευθερίας τον Ιούλιο του 2002, από τον Τζορτζ Μπους.

«Από τότε που με θυμάμαι υπήρξα νεο-κάτι»

Η διασημότερη ίσως φράση του ανθρώπου που θεωρείται ο θεμελιωτής του κινήματος των νεοσυντηρητικών είναι ότι «ο νεοσυντηρητικός είναι ένας προοδευτικός, που τον λήστεψε η πραγματικότητα». Η απέχθεια του Ιρβινγκ Κρίστολ προς τον λαϊκισμό και τα συνθήματα της Αριστεράς της δεκαετίας του '60, τον οδήγησε σε μια μακρά πορεία από υποστηρικτή του New Deal σε κύριο εκφραστή του νεοσυντηρητισμού.

Γεννημένος το 1920 στο Μπρούκλιν της Νέας Υόρκης, ο Κρίστολ, τροτσκιστής στα φοιτητικά του χρόνια, επηρέασε τη σκέψη μιας ολόκληρης γενιάς συντηρητικών σχολιαστών, ξεκινώντας από τον Ουίλιαμ Μπάκλεϊ και φθάνοντας ώς τον αρθρογράφο Ντέιβιντ Μπρουκς, μέσα από μια σύνθετη καριέρα. Συγγραφέας, αρθρογράφος με μακρά συνεργασία με την εφημερίδα Wall Street Journal, καθηγητής Κοινωνικής Σκέψης στο New York University, επιστημονικός συνεργάτης του συντηρητικού think tank American Enterprise Inistitute, ο Ιρβινγκ Κρίστολ αποφάσισε να δώσει σάρκα και οστά στις ανησυχίες του το 1965, ιδρύοντας την πολιτική επιθεώρηση «The Public Interest», με τον Ντανιέλ Μπελ, κίνηση η οποία σηματοδότησε και τη γέννηση του κινήματος των νεοσυντηρητικών.

«Το Public Interest γεννήθηκε πολύ πριν επινοηθεί ο όρος νεοσυντηρητικός και θα παραμείνει ζωντανό, πιστεύω, ακόμη και όταν ο όρος αυτός θα αποτελεί πια μόνον αντικείμενο ιστορικού ενδιαφέροντος», έγραφε ο Κρίστολ το 1995, με αφορμή την 30ή επέτειο από την ίδρυση της επιθεώρησης, από τις σελίδες της οποίας πέρασαν μεταξύ άλλων ο Ντανιέλ Μοϊνίχαν, ο Τσαρλς Μάρεϊ, ο Φράνσις Φουκογιάμα και ο Ντέιβιντ Μπρουκς, πριν κλείσει οριστικά την άνοιξη του 2005. «Ενα κίνημα είχε αρχίσει να παίρνει μορφή, και το Public Interest βρισκόταν στο επίκεντρο, ή κοντά σ' αυτό», σημείωνε.

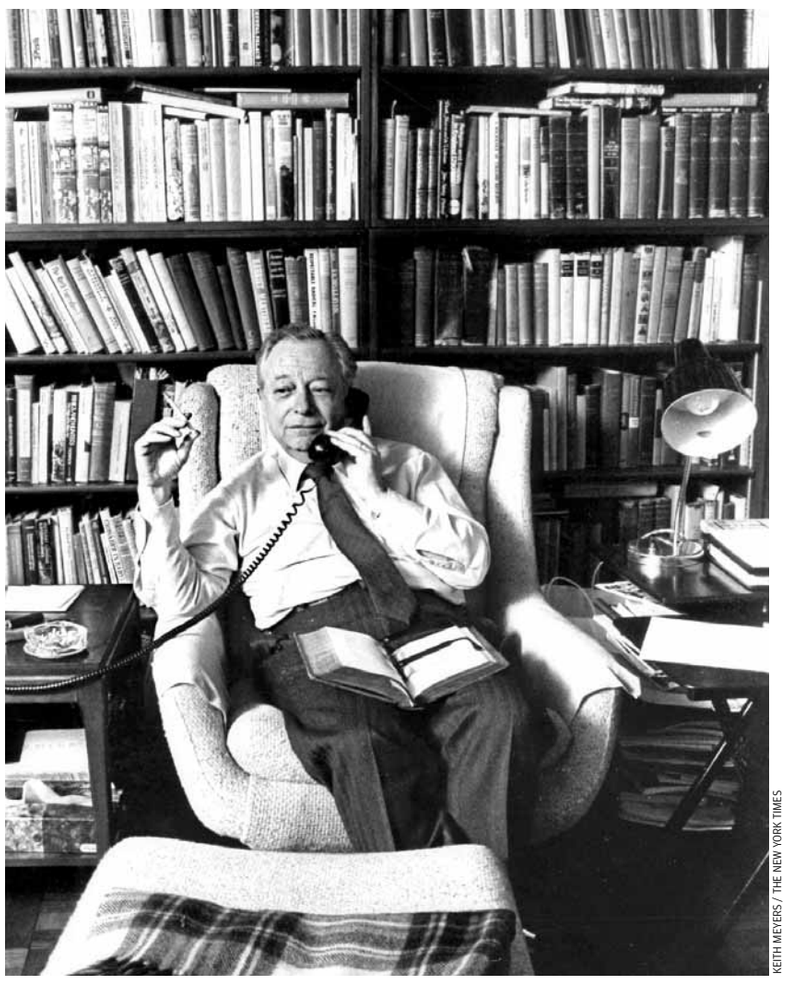

KEITH MEYERS / THE NEW YORK TIMES

«Ο νεοσυντηρητικός είναι ένας προοδευτικός που τον λήστεψε η πραγματικότητα», ήταν η διασημότερη φράση του Κρίστολ. Στη φωτογραφία, στο σπίτι του, στη Νέα Υόρκη το 1981.

Κατά την άποψη του Κρίστολ και των ομοϊδεατών του, στα μέσα της δεκαετίας του '60 οι μεταρρυθμίσεις που οραματιζόταν ο Λίντον Τζόνσον με τη «Μεγάλη Κοινωνία» δεν ήταν μόνον ουτοπικές, ήταν ανέφικτες. Μέσα από τις σελίδες της επιθεώρησης, οι νεοσυντηρητικοί αποτύπωναν τους προβληματισμούς τους για την αχαλίνωτη πορεία του αριστερού κινήματος, η οποία οδηγούσε κατά την άποψή τους σε καταστροφικές επιλογές.

> *Η διαδρομή του συγγραφέα και αρθρογράφου επηρέασε τη σκέψη πολλών σχολιαστών*

Σταδιακά, το κίνημα που είχε γεννηθεί ως κριτική μιας ομάδος προοδευτικών, υπό την πνευματική καθοδήγηση του Κρίστολ, άρχισε να κινείται προς τα δεξιά, για να φθάσει τελικά να αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της συντηρητικής Δεξιάς και του Ρεπουμπλικανικού Κόμματος, πολέμιο πια του προοδευτισμού, ο οποίος, σύμφωνα με την αναθεωρημένη πλέον άποψη του Κρίστολ, αποτελούσε μια καταστροφική φιλοσοφία που είχε χάσει την επαφή με τον απλό πολίτη. Σύμφωνα με τους επικριτές του, ο Ιρβινγκ Κρίστολ έβαλε ουσιαστικά την πρώτη ταφόπλακα στο κίνημα που ο ίδιος δημιούργησε όταν άρχισε να κινείται προς τα δεξιά, απομακρυνόμενος από τον Ντανιέλ Μπελ.

«Από τότε που θυμάμαι, υπήρξα πάντα νεο-κάτι», συνήθιζε να λέει ο Κρίστολ περιγράφοντας τον εαυτό του. «Νεο-μαρξιστής, νεο-τροτσκιστής, νεο-προοδευτικός, νέο-συντηρητικός και σε ό, τι αφορά τη θρησκεία, νεο-ορθόδοξος, ακόμη και όταν ήμουν νεο-μαρξιστής και νεο-τροτσκιστής. Θα τελειώσω τη ζωή μου ως νεο-. Σκέτο νεο- χωρίς συνέχεια». Ο Ιρβινγκ Κρίστολ πέθανε από καρκίνο του πνεύμονα, στις 18 Σεπτεμβρίου, σε ηλικία 89 ετών.

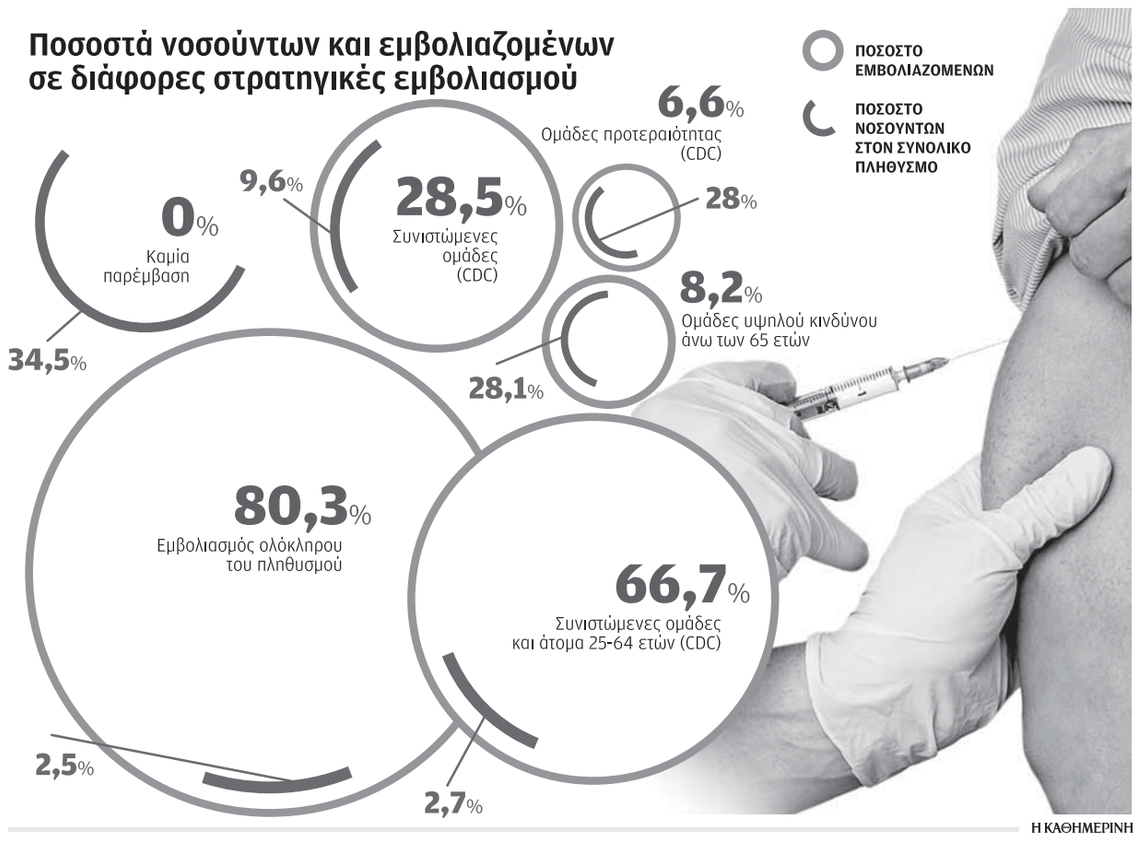

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Επείγει το εμβόλιο σε παιδιά και νέους

Προϋπόθεση για να ελεγχθεί εγκαίρως η πανδημία της γρίπης

Της **ΓΑΛΗΝΗΣ ΦΟΥΡΑ**

Ο έγκαιρος εμβολιασμός των παιδιών και των νέων έως 24 ετών αποτελεί το βασικό κριτήριο επιτυχίας του προγράμματος εμβολιασμού κατά της γρίπης H1N1. Σύμφωνα με μελέτη του Εργαστηρίου Υγιεινής & Επιδημιολογίας της Ιατρικής Σχολής Αθηνών που δημοσιεύθηκε στο επιστημονικό περιοδικό Eurosurveillance, ο εμβολιασμός των ομάδων πληθυσμού (έγκυοι, άτομα που φροντίζουν ή διαμένουν με βρέφη κάτω των 6 μηνών, επαγγελματίες Υγείας, άτομα ηλικίας 6 μηνών έως 24 ετών, άτομα ηλικίας 25 ετών έως 64 ετών που ανήκουν σε ομάδες υψηλού κινδύνου) που συστήνει το Αμερικανικό CDC (Κέντρο Ελέγχου Πρόληψης Νοσημάτων) αναμένεται να οδηγήσει στον περιορισμό της μετάδοσης της επιδημίας στα επίπεδα της εποχικής γρίπης. Αυτό σημαίνει ότι κατ' εκτίμηση θα νοσήσει περίπου το 9,5% του ελληνικού πληθυσμού και με αυτή τη στρατηγική αρκεί να εμβολιαστεί το 28,5% του πληθυσμού.

Στην Ελλάδα υπάρχει πρόβλεψη για προμήθεια οκτώ εκατ. δόσεων εμβολίου που καλύπτουν το 36% του πληθυσμού σε περίπτωση που χρειαστούν δύο δόσεις και το 72% εάν χρειαστεί μόνο μία δόση. Το μεγάλο ερώτημα είναι εάν ο εμβολιασμός θα «προλάβει» την πανδημία ή θα εφαρμοστεί κατόπιν εορτής.

Σύμφωνα όμως με όλα τα δεδομένα της μελέτης (Α. Χατζάκης, Β. Σύψα, Ι. Παυλοπούλου), εάν εμβολιαστεί το 80% του ελληνικού πληθυσμού, η διαφορά που θα προκύψει στον περιορισμό των κρουσμάτων θα είναι σχετικά μικρή (θα νοσήσει περίπου το 3%).

Ομάδες προτεραιότητας

Ο εμβολιασμός αυστηρά των ομάδων υψηλού κινδύνου δεν θεωρείται ικανός να οδηγήσει σε έλεγχο της πανδημίας, αν και αναμένεται να προστατεύσει από επιπλοκές ευαίσθητες ομάδες του πληθυσμού, όπως οι έγκυοι, τα βρέφη και τα άτομα με χρόνια νοσήματα. «Εάν δεν εμβολιάσουμε τα παιδιά και τους νέους έως 24 ετών», δήλωσε στην «Κ» ο καθηγητής κ. Αγγ. Χατζάκης, «δεν πρόκειται να επιτευχθεί ανάσχεση της πανδημίας. Η επιδημία μπορεί να ανασταλεί σε μεγάλο βαθμό εμβολιάζοντας ένα ποσοστό γύρω στο 28% του πληθυσμού. Εάν εμβολιαστούν μόνο οι ομάδες υψηλού κινδύνου, οι έγκυοι και το ιατρικό προσωπικό, η επιδημία δεν αναστέλλεται διότι είναι μία πολύ μικρή ομάδα και δεν σχετίζεται τόσο πολύ με τη μετάδοση του ιού H1N1 όσο τα παιδιά. Το θέμα είναι ότι ο εμβολιασμός πρέπει να ξεκινήσει και σε μεγάλο βαθμό να ολοκληρωθεί πριν ξεκινήσει το νέο πανδημικό κύμα και ιδιαίτερα πριν ξεπεράσει ο αριθμός αυτών που νοσούν το 5% του πληθυσμού».

Σε πρώτη φάση, σε περίπτωση που η ποσότητες του εμβολίου δεν επαρκούν, το Αμερικανικό CDC συστήνει τον εμβολιασμό των τριών πρώτων ομάδων (έγκυοι, άτομα που φροντίζουν ή διαμένουν με βρέφη κάτω των 6 μηνών, επαγγελματίες Υγείας) καθώς και των παιδιών 6 μηνών - 4 ετών και των ατόμων ηλικίας 5-18 ετών (ομάδες προτεραιότητας). Σύμφωνα με τα ευρήματα της μελέτης, ο εμβολιασμός των ομάδων αυτών δεν αναμένεται να οδηγήσει σε έλεγχο της επιδημίας (ο αριθμός των νοσούντων περιορίζεται από το 34,5% στο 28%). Σε περίπτωση που τα αποθέματα εμβολίου το επιτρέπουν, το CDC προτείνει τον περαιτέρω εμβολιασμό όλων των ατόμων 25-64 ετών. Με τα δεδομένα της χώρας μας, μία τέτοια στρατηγική συνεπάγεται τον εμβολιασμό περίπου του 67% του πληθυσμού και αναμένεται να οδηγήσει σε πολύ μικρά ποσοστά νόσησης στον πληθυσμό, της τάξης του 2,7%. Η εφαρμογή στρατηγικών εμβολιασμού που θα συμπεριλαμβάνουν επιπλέον και τα άτομα έως ≥65 ετών –δηλαδή θα απευθύνονται στο σύνολο του πληθυσμού– δεν αναμένεται να οδηγήσει σε περαιτέρω μείωση της μετάδοσης.

Εάν εμβολιαστούν μόνο τα άτομα υψηλού κινδύνου η επιδημία δεν αναστέλλεται διότι η μετάδοση του ιού H1N1 σχετίζεται κυρίως με τα παιδιά.

Εναλλακτική λύση

Μία εναλλακτική στρατηγική είναι να γίνει μόνο ο εμβολιασμός των ατόμων κάτω των 65 ετών που ανήκουν σε ομάδες υψηλού κινδύνου και πιο συγκεκριμένα των εγκύων, των ατόμων που φροντίζουν ή διαμένουν με βρέφη κάτω των 6 μηνών και των επαγγελματιών Υγείας, καθώς επίσης των ατόμων ηλικίας 6 μηνών και άνω με χρόνια νοσήματα. Μια τέτοια στρατηγική στην Ελλάδα απαιτεί τον εμβολιασμό του 8,2% του πληθυσμού. Αυτό εκτιμάται ότι θα οδηγήσει σε μικρή μείωση του ποσοστού αυτών που νοσούν από 34,5% που αναμένεται εάν δεν ληφθούν μέτρα, στο 28,2%.

«Ο εμβολιασμός των ομάδων που συστήνει το CDC», υπογραμμίζει ο κ. Χατζάκης, «είναι αποτελεσματικός όταν ο αριθμός των κρουσμάτων στον πληθυσμό είναι πολύ μικρός (πριν από την έναρξη της πανδημίας). Οταν όμως η έναρξη του εμβολιασμού αρχίσει κατά τη διάρκεια της επιδημίας, τα αποτελέσματα διαφοροποιούνται και μόνο εάν εμβολιαστεί το 80% του ελληνικού πληθυσμού είναι δυνατόν να έχουμε μείωση των κρουσμάτων του H1N1 στα ανώτατα όρια της εποχικής γρίπης (περίπου 15%)».

Απλοί κανόνες μαγειρέματος

Οταν μαγειρεύετε διάφορα φαγητά απαιτούνται διαφορετικές θερμοκρασίες για τη θανάτωση παθογόνων μικροοργανισμών. Για να προσδιορίσετε την εσωτερική θερμοκρασία, εισάγετε ένα θερμόμετρο κρέατος στο παχύτερο τμήμα της τροφής, αποφεύγοντας οστά, λίπος ή χόνδρους.

Βοδινό κρέας, μοσχάρι και αρνί πρέπει να μαγειρευτεί στους 63° C, αλεσμένα προϊόντα, χοιρινό για κατσαρόλα, λουκάνικα και κρέμες μέχρι 71° C, τα περισσότερα πουλερικά χρειάζονται εσωτερική θερμοκρασία 82° C, στήθη πουλερικών 77° C.

Το θερμόμετρο είναι χρήσιμο εργαλείο, επειδή τα φαινόμενα συχνά απατούν: ακόμα και αλεσμένο βοδινό κρέας, το οποίο έχει καφέ χρώμα στη μέση, μπορεί να είναι ατελώς μαγειρεμένο, ιδιαιτέρως εάν έχει αποθηκευτεί στον καταψύκτη. Αντιθέτως, στην κατάλληλη θερμοκρασία, τα πουλερικά μπορεί να καταναλωθούν ακόμη και αν είναι ροζ χρώματος γύρω από τα οστά.

Αλλοι δείκτες, οι οποίοι δείχνουν ότι η τροφή έχει μαγειρευτεί επαρκώς, είναι: σε φαγητά με αβγά, ο κρόκος και το λευκό πρέπει να είναι σφιχτά και το ψάρι πρέπει να μαγειρευτεί έως ότου αποχωρίζεται εύκολα σε φολίδες.

Η τροφή που έχει μαγειρευτεί στα μικροκύματα πρέπει να είναι ζεστή στον ατμό πριν από το σερβίρισμα (καλύπτοντας το πιάτο και αναδεύοντάς τη μία ή δύο φορές όταν θερμαίνεται). Ακόμα, επαναθερμασμένες σάλτσες και σούπες πρέπει να φθάνουν στο σημείο του βρασμού.

Συντήρηση. Τοποθετήστε τις τροφές που δεν καταναλώθηκαν στο ψυγείο εντός δύο ωρών (αυτό ισχύει για τεμαχισμένα ή αποφλοιωμένα προϊόντα επίσης), μία ώρα, εάν η θερμοκρασία δωματίου είναι πάνω από 32° C – και κατατμήσετέ τες σε μικρά δοχεία για να επιταχύνετε την ψύξη τους.

Στο μέγιστο, το ψυγείο σας πρέπει να τοποθετηθεί στους 4,4° C και ο καταψύκτης σας στους -18° C ενώ πρέπει να αποφύγετε το «παραγέμισμα», επειδή ο αέρας πρέπει να κυκλοφορεί.

Εάν κρατήσετε ένα φαγητό θερμό στον κλίβανο, ρυθμίστε τη θερμοκρασία στους 60° C κατ' ελάχιστον.

Κλείστε άψητα κρέατα και θαλασσινής προέλευσης τροφές σε δοχεία ή σε σακούλες σε διαφορετική περιοχή του καταψύκτη για να εμποδίσετε τη διασταύρωση μολύνσεων.

Τα αβγά αποθηκεύονται καλύτερα στα πακέτα τους, παρά στην πόρτα του ψυγείου, όπου υπάρχει περισσότερη θερμότητα. Τα έλαια δεν χρειάζονται ψύξη, εκτός εάν περιέχουν βότανα.

Τέλος, μην αποθηκεύετε τροφές κοντά σε προϊόντα καθαρισμού ή κάτω από το νεροχύτη, όπου μπορούν να μολυνθούν από διαρροές.

Πρακτικός οδηγός για ασφαλείς τροφές

The **JOHNS HOPKINS MEDICAL LETTER**

Τα ειδησεογραφικά πρακτορεία εστίασαν την προσοχή τους τα τελευταία χρόνια στα μολυσμένα ή νοθευμένα προϊόντα στα παντοπωλεία και στα εστιατόρια, ενώ ο νέος επικεφαλής της Αμερικανικής Υπηρεσίας Τροφίμων και Φαρμάκων (Food and Drug Administration, FDA) δεσμεύθηκε να ενισχύσει το εθνικό πλαίσιο που προστατεύει τον ευρύτερο χώρο των τροφίμων.

Πάντως, ανεξαρτήτως του πόσο αυστηρά ελέγχουμε την παραγωγή και τη διανομή τους, πολλές ασθένειες που σχετίζονται με τα τρόφιμα προκαλούνται από την αποθήκευση και την παρασκευή τροφών στο σπίτι.

Ενας υγιής γαστρεντερικός σωλήνας περιέχει οξύ, πεπτικά υγρά, βλέννη, αντισώματα και τρισεκατομμύρια μικροοργανισμούς που όλα διαδραματίζουν ρόλο στην προστασία από παθογόνα μικρόβια. Με το πέρασμα των χρόνων όμως, η μείωση της οξύτητας του στομάχου επιτρέπει σε περισσότερα παθογόνα μικρόβια να επιβιώνουν και να πολλαπλασιάζονται. Για ένα άτομο μεγαλύτερης ηλικίας, αυτό σημαίνει ότι ένας μικρός αριθμός «κακών» μικροοργανισμών μπορεί να προκαλέσει κάποια ασθένεια. Είναι χαρακτηριστικό ότι λίγα «συνήθη» παθογόνα μικρόβια, ευθύνονται για περισσότερες από τις περίπου 76 εκατ. μολύνσεις -που έχουν σχέση με τα τρόφιμα- που καταγράφονται κάθε χρόνο στις ΗΠΑ. Αυτές συμπεριλαμβάνουν τον ιό Norwalk, που μπορεί να προκαλέσει έως τα 2/3 των περιπτώσεων σαλμονέλας. Για να προστατέψετε τον εαυτό σας και την οικογένειά σας, φροντίζοντας για την ποιότητα των τροφίμων, αρκούν μερικές απλές πρακτικές:

Στην αποθήκη. Ελέγξτε αυστηρά τις ημερομηνίες λήξης των τροφίμων, αποφεύγοντας προϊόντα με αλλοιωμένο χρώμα ή με γλιστερή επιφάνεια ή «ύποπτη» οσμή. Μην αγοράζετε κατεψυγμένα θαλασσινά προϊόντα εάν η συσκευασία τους έχει υποστεί βλάβη και μην αγοράζετε τροφή σε κονσέρβες με κτυπήματα, βαθουλώματα ή εξογκώματα.

Κατάλληλη παρασκευή. Το πλύσιμο των χεριών είναι ο καλύτερος τρόπος για την πρόληψη όλων των μολύνσεων συμπεριλαμβανομένων αυτών που έχουν σχέση με τρόφιμα. Πλένετε τα χέρια σας με σαπούνι και ζεστό νερό επί 20 δευτερόλεπτα πριν από το μαγείρεμα και αφού πιάσετε άψητο κρέας και αβγά.

Κάθε χρόνο στις ΗΠΑ καταγράφονται 76 εκατομμύρια μολύνσεις που έχουν σχέση με τα τρόφιμα.

Θα πρέπει επίσης να πλένετε τα άνω τμήματα κονσερβών προτού τις ανοίξετε, σε περίπτωση που αυτές ήταν εκτεθειμένες σε ρυπαρό χώρο ή έντομα κατά την αποθήκευσή τους. Ξεπαγώστε την κατεψυγμένη τροφή στο ψυγείο ή στα μικροκύματα -ποτέ σε θερμοκρασία δωματίου- και κατόπιν μαγειρέψτε την αμέσως.

Χρησιμοποιήστε ξεχωριστή πλαστική «σανίδα» κοπής για κρέας και λαχανικά, απορρίψτε τις «σανίδες» με βαθιά ραγίσματα, τα οποία μπορούν να παγιδέψουν παθογόνους μικροοργανισμούς, και απολυμάνετε «σανίδες» κοπής κρέατος με αραιό λευκαντικό ή με υγρό αποχρωματισμό.

AFP

Το μαγείρεμα του φαγητού στη σωστή θερμοκρασία αποτελεί προϋπόθεση για την εξολόθρευση των παθογόνων μικροοργανισμών.

Σε περίπτωση δηλητηρίασης...

Η διαδοχή των συμπτωμάτων της τροφικής δηλητηρίασης συμπεριλαμβάνει ναυτία, εμετό, διάρροια και μερικές φορές πυρετό και γενικώς εξέλιξη από 12 έως 72 ώρες μετά την κατανάλωση μολυσμένης τροφής, αν και η περίοδος επωάσεως για το E. coli μπορεί να διαρκέσει έως και οκτώ ημέρες. Τα περισσότερα περιστατικά είναι ήπια μέχρι μέτριας έντασης και αντιμετωπίζονται από μόνα τους με ξεκούραση στο κρεβάτι και με υγρά με βάση τη γλυκόζη. Προβιοτικά («καλά» βακτήρια) από τροφές σαν το γιαούρτι, μπορούν επίσης να ανακουφίσουν τη διάρροια. Πυρετός 38,3° C ή υψηλότερος, σοβαρός κοιλιακός πόνος, αιμορραγούσα ή παρατεταμένη διάρροια ή εμετός που διαρκεί περισσότερο από 24 ώρες, αδυναμία που δικαιολογεί ιατρική προσοχή. Μερικές μολύνσεις, οι οποίες οδηγούν σε σοβαρή διάρροια μπορούν να αντιμετωπισθούν με αντιβιοτικά, αλλά μερικές φορές τα φάρμακα μπορεί να χειροτερέψουν την πάθηση.

Ακόμα κι αν έχετε ήπια συμπτώματα, καλέστε τον γιατρό σας αμέσως εάν είστε ηλικιωμένοι ή αδύναμοι, εάν έχετε χρόνια αποφρακτική πνευμονοπάθεια, στεφανιαία καρδιοπάθεια ή διαβήτη ή εάν παίρνετε φάρμακα τα οποία καταστέλλουν την ανοσία σας. Αυτοί οι παράγοντες κινδύνου μπορούν να περιπλέξουν τη μόλυνση.

ΑΡΘΡΟ / *Της* **ΑΓΑΘΗΣ ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΟΥ**

Αρσενικό στα υπόγεια νερά της Κύπρου

Η ποιότητα και διαχείριση του πόσιμου νερού αποτελεί στις μέρες μας αντικείμενο έντονου προβληματισμού, τόσο σε εθνικό όσο και σε διεθνές επίπεδο. Ειδικά τις δύο τελευταίες δεκαετίες, η ποιότητα και διαχείριση των υδάτινων πόρων καταλαμβάνει όλο και σημαντικότερη θέση στις συνειδήσεις των πολιτών και στα πρωτοσέλιδα των εφημερίδων. Τα υπόγεια ύδατα της Κύπρου, τα οποία χρησιμοποιούνται για ύδρευση, διακρίνονται για την πολύ καλή ποιότητά τους και την υψηλή τους καθαρότητα. Η περιβαλλοντική ρύπανση που παρατηρείται κάποτε, είναι αποτέλεσμα περιστατικών έκτακτης ρύπανσης, που προέρχονται από σημειακές ή διάσπαρτες ή και πολλαπλές διάσπαρτες πηγές.

Υπάρχει ένα ευρύ φάσμα ουσιών που ενοχοποιούνται για τη ρύπανση του πόσιμου νερού. Οι ουσίες αυτές διακρίνονται σε οργανικούς και σε ανόργανους ρυπαντές. Στους οργανικούς ρυπαντές συγκαταλέγονται τα φυτοφάρμακα, τα οποία καταλήγουν στα υπόγεια ύδατα, λόγω των γεωργικών δραστηριοτήτων. Οι πτητικές οργανικές ενώσεις, οι πολυκυκλικοί αρωματικοί υδρογονάνθρακες (PAHs), καθώς επίσης και άλλοι οργανικοί μικρορυπαντές είναι ουσίες οι οποίες ανήκουν στην ομάδα των οργανικών ρυπαντών αποτελούν προϊόντα βιομηχανικής ρύπανσης. Τέλος, στους ανόργανους ρυπαντές συγκαταλέγονται τα βαρέα μέταλλα, στα οποία ανήκει και το αρσενικό – μια ένωση που μας απασχόλησε ιδιαίτερα αυτόν τον καιρό, λόγω της αυξημένης συγκέντρωσής της στο νερό στην κοινότητα Μάμμαρι. Τι είναι όμως το αρσενικό; Το αρσενικό είναι στοιχείο διαδεδομένο στον φλοιό της γης και συναντάται στο χώμα, σε πετρώματα, στα υπόγεια νερά και στα φυτά. Οι φυσικές πηγές του αρσενικού στο περιβάλλον είναι κυρίως οι ηφαιστειογενείς δράσεις και η σήψη της φυτικής ύλης. Το αρσενικό απαντάται σε πολλές διαφορετικές μορφές, οργανικές ή ανόργανες, καθώς και σε διάφορα σθένη, τα οποία καθορίζουν και διαφοροποιούν σε σημαντικό βαθμό την τοξικότητά του. Από τις ενώσεις του αρσενικού στο εμπόριο διατίθεται κυρίως το τριοξείδιό του (As_2O_3).

Η έκθεση του πληθυσμού σε αρσενικό μπορεί να γίνει μέσω της τροφής, του νερού και του αέρα. Το πόσιμο νερό, το οποίο προέρχεται από τα υπόγεια νερά, αποτελεί την κυριότερη πηγή αρσενικού για τον άνθρωπο. Είναι σημαντικό να σημειωθεί το γεγονός ότι στο παρελθόν τα πόσιμα νερά της Κύπρου δεν έχουν υπερβεί το αποδεκτό νομοθετικό όριο, που είναι 10 mg αρσενικού/Kg νερού. Πώς καταλήγει το αρσενικό στο πόσιμο νερό; Με δεδομένο ότι το αρσενικό χρησιμοποιείται ως πρώτη ύλη για την παρασκευή σκευασμάτων κατάλληλων στις γεωργικές δραστηριότητες, στις δασικές βιομηχανίες, καθώς επίσης ως πρόσθετο στις ζωοτροφές και στα φαρμακευτικά σκευάσματα, οι κυριότερες πηγές ρύπανσης είναι οι ακόλουθες: α) Η γεωργική δραστηριότητα και χρήση γεωργικών χημικών σκευασμάτων, β) τα υποπροϊόντα, στερεά και υγρά (κοπριές και λύματα) από τη λειτουργία πτηνοτροφικών και κτηνοτροφικών μονάδων, γ) τα οικιστικά και βιομηχανικά υγρά απόβλητα, δ) τα υποπροϊόντα από τη λειτουργία των Δασικών Βιομηχανιών και ε) οι φυσικές πηγές ρύπανσης. Όσον αφορά το θέμα που προέκυψε με την ύπαρξη αρσενικού στο νερό της γεώτρησης που υδροδοτεί την κοινότητα Μάμμαρι, πραγματοποιήθηκε προκαταρκτική διερεύνηση του εδάφους, του υπόγειου νερού, της κοπριάς σε πτηνοτροφικές/κτηνοτροφικές μονάδες, καθώς επίσης και τέφρας από τις Δασικές Βιομηχανίες. Τα αποτελέσματα έδειξαν ότι στο έδαφος και στην τέφρα δεν υπήρχε αρσενικό πάνω από το νομοθετικό όριο των 10 mg/Kg. Αυτό εξηγείται από το γεγονός ότι στην περιοχή δεν υπάρχει εντατική γεωργική δραστηριότητα ούτε βαριές βιομηχανίες, ενώ η γεωλογία του εδάφους είναι τέτοια, που το έδαφος δεν περιέχει ορυκτά που να μπορούν να αποδεσμεύσουν αρσενικό. Αντίθετα, ανευρέθησαν αυξημένες συγκεντρώσεις αρσενικού στο νερό των γεωτρήσεων και στην κοπριά.

Αν και στην Κύπρο από το 2004 απαγορεύτηκε η χρήση του αρσενικού στις ζωοτροφές και στα κτηνιατρικά σκευάσματα, εντούτοις έχει διαφανεί ότι η κοπριά πιθανόν να αποτελεί την κύρια αιτία της ρύπανσης με αρσενικό των υπόγειων νερών που υδροδοτούν την κοινότητα Μάμμαρι. Αυτό ενδεχομένως να οφείλεται είτε σε συσσωρευμένη κοπριά παλαιότερων χρόνων είτε σε πρόσφατη κοπριά που προέρχεται από πτηνά/ζώα, στα οποία χορηγούνταν παράνομα ζωοτροφές και κτηνιατρικά φάρμακα που είχαν ως πρόσθετο το στοιχείο αρσενικό. Επισημαίνεται πάντως ότι το θέμα βρίσκεται ακόμη υπό διερεύνηση, αφού οι τρεις αρμόδιες αρχές, η Υπηρεσία Περιβάλλοντος, το Τμήμα Γεωλογικής Επισκόπησης και το Γενικό Χημείο, συνεχίζουν τους ελέγχους δειγμάτων νερού και εδάφους.

Με αφορμή το πιο πάνω περιστατικό, είναι σημαντικό να τονιστεί η σημασία των χημικών αναλύσεων που διεξάγονται για την προστασία του πληθυσμού, με τις οποίες ελέγχεται το πόσιμο νερό του Δικτύου Υδατοπρομήθειας και το νερό των γεωτρήσεων που χρησιμοποιούνται για σκοπούς ύδρευσης. Ο σχετικός έλεγχος εφαρμόζεται μέσω Πρωτοκόλλων Συνεργασίας του Γενικού Χημείου με τις αρμόδιες υπηρεσίες και σκοπό έχουν τη διασφάλιση της ποιότητας του πόσιμου νερού. Οι αναλύσεις που διεξάγονται από το Γενικό Χημείο σχετικά με το πόσιμο νερό, είναι σύμφωνες με τον Νόμο Ν.87(Ι)/2001 που αφορά την Παρακολούθηση και τον Έλεγχο Ποιότητας του Νερού Ανθρώπινης Κατανάλωσης (Οδηγία 98/83/ΕΕ). Οι χημικές αυτές αναλύσεις έχουν στόχο τη γρήγορη ανίχνευση και τον εντοπισμό επικίνδυνων για την υγεία του ανθρώπου ουσιών, αλλά και τη διασφάλιση της καταλληλότητας του πολύτιμου αυτού αγαθού. Γενική εκτίμηση είναι ότι στην Κύπρο γίνονται σωστά και έγκαιρα οι απαραίτητοι έλεγχοι και ότι το νερό που καταλήγει στα νοικοκυριά για ύδρευση, είναι ψηλής ποιότητας και απαλλαγμένο από βλαβερές ουσίες.

Ποιες οι επιπτώσεις της έκθεσης του ανθρώπου στο αρσενικό; Η τοξικότητα των ενώσεων του αρσενικού εξαρτάται από τον ρυθμό απέκκρισης του αρσενικού από τον οργανισμό. Τα συμπτώματα της οξείας τοξικότητας περιλαμβάνουν πόνο στην κοιλιά, εμετούς, διάρροια, μυϊκούς πόνους και αδυναμία. Μακροπρόθεσμη έκθεση σε νερό με υψηλή συγκέντρωση αρσενικού έχει συσχετιστεί με αυξημένο κίνδυνο καρκίνου του δέρματος, της ουροδόχου κύστης, των πνευμόνων και των νεφρών, αλλά και με σοβαρές δερματικές παθήσεις, νευροπάθειες και καρδιακά προβλήματα.

Η κ. Αγάθη Στυλιανίδου είναι γραμματέας Διεθνών Σχέσεων της Παγκύπριας Ένωσης Επιστημόνων Χημικών (ΠΕΕΧ).

ΙΝΓΚΟ ΣΟΥΛΤΣΕ
20 χρόνια από την πτώση του Τείχους
Σελ. 33

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ
ΤΕΧΝΕΣ ΚΑΙ ΓΡΑΜΜΑΤΑ
Κυριακή 25 Οκτωβρίου 2009

ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ
Οι ρόλοι προσωπικοτήτων είναι περιζήτητοι
Σελ. 34

Με γοητεύει το διαφορετικό

Οκτώ χρόνια μετά την τελευταία δισκογραφική της παρουσία, η Λία Βίσση επανέρχεται με την «Απουσία», προτείνοντας έναν άλλο ήχο

Συνέντευξη στον **ΚΩΣΤΑ ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟ**

Ο τίτλος του νέου δίσκου προέρχεται από τραγούδι που πρωτοκυκλοφόρησε το 1992 στον δίσκο της «Η νύχτα σε φέρνει», σε μουσική δική της και στίχους του Άγγελου Προβελέγγιου, και το οποίο αγαπήθηκε πολύ. Σε αυτή τη δουλειά υπάρχει και ένα τραγούδι της Billie Holiday και του Arthur Herzog Jr – που μεταφέρθηκε στα Ελληνικά από την ίδια και τον Βαγγέλη Ζιλέλη – και τα υπόλοιπα έχουν τη δική της συνολική σφραγίδα δημιουργίας, αφού μόνη έγραψε μουσική και στίχους για αυτά. Η καθοριστική ενορχηστρωτική φροντίδα του Λεωνίδα Δανέζου, κάτω από τις οδηγίες της δημιουργού, φέρνει τα κομμάτια σε πλήρη επαφή με το σύγχρονο άκουσμα της εποχής και ανοίγει για τη Λία μία ακόμη ευκαιρία αξιοπρεπούς παρουσίας στη νεότερη σκηνή του ελληνικού τραγουδιού.

-Επανεμφανίζεσαι στη δισκογραφία με ένα διαφορετικό προφίλ ήχου. Έγινε προσχεδιασμένα ή προέκυψε στην πορεία της ηχογράφησης των τραγουδιών;

Έτσι ήθελα από την αρχή να γίνει. Ήθελα έναν διαφορετικό, πιο σύγχρονο ήχο για τα νέα τραγούδια μου. Μάλιστα, γι' αυτό δεν ήθελα να φτιάξω τον δίσκο στην Ελλάδα. Δεν με ικανοποιούσε ο ήχος που βγαίνει από τα στούντιο εκεί, ούτε ένιωθα ότι θα έβρισκα τον κατάλληλο άνθρωπο για την ενορχήστρωση και την παραγωγή που επιθυμούσα να γίνει.

Βαριέμαι αφόρητα να επαναλαμβάνομαι στη μουσική

-Με τον Λεωνίδα Δανέζο είχες συνεργαστεί ξανά;

Ναι, σε παλαιότερο δίσκο μου. Εργάζεται στην Αγγλία και επισκέπτεται συχνά το Βερολίνο, όπως και εγώ. Εκεί συναντηθήκαμε και αποφασίσαμε να συνεργαστούμε. Του έδωσα κατευθύνσεις, ιδέες για τους ρυθμούς, έπαιξα το πιάνο και πλήκτρα σε κάποια από τα τραγούδια και φυσικά έκανα όλα τα φωνητικά. Ανταλλάσσαμε απόψεις μέσω διαδικτύου και περάσαμε αρκετές ώρες μέσα στο A-Trane Studio του Βερολίνου όπου έγινε η ηχογράφηση. Ήθελα να είναι κάτι αλλιώτικο από ό,τι συνήθως κυκλοφορεί τελευταία στον ελλαδικό χώρο.

-Στη μίξη, που έχει επίσης μεγάλη σημασία για το τελικό άκουσμα, διαβάζουμε το όνομα Νικόλας Πηλιούρης.

Είναι ο γιος μου, ο οποίος έκανε τη μίξη στο δικό του στούντιο. Είναι πολύ καλός στη δουλειά του και με τις επεμβάσεις του στις λεπτομέρειες των οργάνων ουσιαστικά λειτούργησε ως συμπαραγωγός. Άλλωστε και τα δύο remix που συμπληρώνουν τον δίσκο, της «Απουσίας» και της «Θάλασσας», με τη φιλική συμμετοχή του Haji Mike, είναι δική του εργασία.

-Ως σύνολο ήχου και δομής τα τραγούδια δεν μοιάζουν με ό,τι είχες μέχρι τώρα τραγουδήσει.

Νομίζω ότι αν τα απογυμνώσεις από τις ενορχηστρώσεις θα βρεις την ίδια Λία του «Φίλε Βασίλη». Δηλαδή την κλασική ροκ μπαλάντα που πάντα με εξέφραζε περισσότερο από οτιδήποτε άλλο. Αλλά στο τέλος είναι φυσικό να υπάρχει διαφορά, γιατί πέρασαν πάνω από δώδεκα χρόνια από την τελευταία φορά που κυκλοφόρησα δίσκο όπου είχα γράψει τη μουσική. Κι εγώ δεν έμεινα ίδια κι απαράλλαχτη. Εξελίχθηκα, άκουσα καινούργια πράγματα. Άλλωστε βαριέμαι αφόρητα να επαναλαμβάνομαι στη μουσική. Απόδειξη το ότι μέχρι τώρα έχω τραγουδήσει όλα τα είδη, από ροκ μέχρι λαϊκά. Αλλά και στο κλασικό πιάνο έχω ασχοληθεί με όλα τα επί μέρους είδη και τις εποχές τους. Με γοητεύει το διαφορετικό.

-Είναι μόνο αυτή η αιτία της συνολικής αλλαγής ύφους;

Ίσως είναι και το ότι πρώτη φορά έγραψα μόνη μου και τη μουσική και τους στίχους. Πρόκειται για συνολική δημιουργία που ήρθε σε μια καθοριστική φάση της ζωής μου. Ήταν το καλοκαίρι του 2008 που είχα πολύ ελεύθερο χρόνο και παράλληλα ένιωθα μεγάλη μοναξιά. Άρχισαν να αναβλύζουν τα τραγούδια το ένα μετά το άλλο. Συγκεντρώθηκα και σκέφτηκα τι θα μου άρεσε, για ποιο λόγο θα επιχειρούσα να εξωτερικεύσω αυτά που αισθανόμουν και σε ποιο ακροατήριο θα ήθελα να απευθυνθώ. Ήθελα με τον ήχο να καταφέρω να απλωθώ και σε ένα πιο νεανικό κοινό. Όλα έπαιξαν τον ρόλο τους για το τελικό αποτέλεσμα. Άλλωστε ποτέ δεν φοβήθηκα να πειραματιστώ. Ούτε ήθελα να αρκεστώ στη σιγουριά του γνώριμου ύφους που διαλέγουν άλλοι συνάδελφοι για να κρατήσουν το σταθερό ακροατήριό τους.

-Γιατί το τραγούδι «Απουσία» ηχογραφήθηκε ξανά μετά από δεκαοκτώ χρόνια που το έγραψες;

Γιατί όπου πήγαινα να εμφανιστώ όλα αυτά τα χρόνια μέχρι σήμερα πάντα ζητούσαν να το τραγουδήσω. Και είπα γιατί όχι, ας το φρεσκάρω λίγο. Μάλιστα, με αφορμή τις ζωντανές επανεκτελέσεις, το άπλωσα και από τα 6/8 το έστησα στα 4/4. Έτσι είναι όντως διασκευή και όχι απλή επανεκτέλεση.

-Και το οικολογικό εξώφυλλο;

Ήταν ιδέα του Σταμάτη Χατζηχριστοφή από το «Μουσικό Ταχυδρομείο» που επιμελήθηκε όλη την παραγωγή. Χαρτί από ανακύκλωση με χρώματα από σόγια και κόλλα χωρίς τοξικά. Είναι η συσκευασία «Bend it Green» με την οποία κυκλοφορούν οι εκδόσεις τους. Και το σιντάκι σε σχεδιασμό δίσκου από βινύλιο ήταν επίσης δική του ιδέα.

ΑΛΚΗΣΤΙΣ ΟΛΥΜΠΙΟΥ

Ποτέ δεν φοβήθηκα να πειραματιστώ και ούτε θέλησα να αρκεστώ στη σιγουριά του γνώριμου ύφους που διαλέγουν άλλοι συνάδελφοι για να κρατήσουν το σταθερό ακροατήριό τους.

«Εφτά χρόνια στην Κύπρο εγκλωβίστηκα»

-Πώς θα προωθήσεις τον νέο δίσκο;

Ο κύριος τρόπος σήμερα είναι οι ζωντανές εμφανίσεις. Και το προγραμματίζω για την Αθήνα, όπου ήδη βρίσκομαι στις συνεννοήσεις. Ψάχνω για την κατάλληλη συνεργασία με μουσικούς και πιθανόν κάποιον ακόμα γνωστό ερμηνευτή. Θέλω ένα μικρό και ευέλικτο σχήμα. Άλλωστε οι ζωντανές εμφανίσεις ήταν πάντοτε το φόρτε μου. Είχα φτιάξει και δικό μου χώρο από το 1988 για να λειτουργώ όπως εγώ ήθελα μαζί με τους φίλους και συνεργάτες μου.

-Είχες στήσει μαγαζί στην Αθήνα;

Και όχι ένα. Τέσσερα! Και μάλιστα υπήρξε ένα διάστημα που τα τρία από αυτά δουλεύανε παράλληλα. Το πρώτο, το «Όμνι», ήταν ένα μικρό υπόγειο στο Νέο Ψυχικό. Το ανοίξαμε μαζί με κάτι φίλους και το δουλέψαμε για τρεις μήνες. Μαζευόντουσαν όλοι οι τρελοί του ροκ και γινότανε χαμός, το αδιαχώρητο. Είχα μαζί μου κάποια από τα παιδιά των «Mode Plagal», όπως τον Κλέωνα Αντωνίου, που ήταν φοβερός ερμηνευτής. Εκεί άρχισα να τραγουδώ μπλουζ, τζαζ και κλασικό ροκ. Περνούσαμε τέλεια (το πρόσωπό της πρώτη φορά φωτίζεται από σχεδόν παιδική χαρά).

-Τι ακολούθησε;

Ανοίξαμε με τον συνέταιρό μου ένα πιάνο μπαρ, το «ΕΤΟ», πάλι στο Νέο Ψυχικό, όπου εμφανίστηκε πρώτη φορά η Ηρώ Λεχουρίτη, την οποία είχαμε ανακαλύψει στην Πάτρα σε ένα ξενοδοχείο όπου τραγουδούσε. Ύστερα ήρθε το «Σινεμά» στο Γουδί που έγινε η πρώτη μουσική σκηνή της Αθήνας το 1990. Εκεί έκανε τις τελευταίες εμφανίσεις του ο Παύλος Σιδηρόπουλος λίγες μέρες πριν πεθάνει… λυπηρή ιστορία. Πέρασαν και ο Τσακνής και οι Apurimac και αρκετοί άλλοι. Αργότερα, το 1992, φτιάξαμε τις «Μάσκες» όπου τραγουδούσε η Μουτσάτσου, η Σκιαδαρέση, η Αλκαίου και εγώ. Εκεί έγινε ένα πάντρεμα μεταξύ λαϊκού και ροκ που δεν είχε ξαναγίνει.

Στην Κύπρο οι γονείς είναι πολύ φανατικοί για το υποτιθέμενο ταλέντο των παιδιών τους

-Τι έμεινε από όλα αυτά;

Από χρήματα τίποτα. Δεν ζημιώσαμε, αλλά ούτε κερδίσαμε τίποτα ιδιαίτερο. Ήταν πολλά τα έξοδα και οι υποχρεώσεις. Όταν κάποια στιγμή φορτώθηκα μόνη μου τις ευθύνες τους, δεν άντεξα και τα παράτησα. Περάσαμε όμως όμορφα και δημιουργήσαμε καταστάσεις πρωτοφανείς.

-Έχοντας την εμπειρία μιας πολύ πετυχημένης εκπομπής ανάδειξης ταλέντων, με το «Να η ευκαιρία», που ήταν κατά γενική ομολογία η πλέον αξιοπρεπής παραγωγή του είδους που πέρασε από την ελληνική τηλεόραση, πώς κρίνεις τα σημερινά σχετικά θεάματα;

Είναι αλήθεια ότι δεν τα παρακολουθώ τακτικά, αλλά αυτό που έχω καταλάβει είναι ότι παραμυθιάζουν τα παιδιά ότι θα απολαύσουν εύκολα την επιτυχία. Ο χώρος του τραγουδιού είναι πολύ σκληρός. Ας αναλογισθεί κάποιος πού βρίσκονται σήμερα όλοι αυτοί που κατά καιρούς πρώτευσαν στις σχετικές εκπομπές. Ειδικά σήμερα τα πράγματα είναι ακόμη πιο δύσκολα. Όλα αυτά τα φανταχτερά που προβάλλουν τα κανάλια είναι μια κοροϊδία. Εκμεταλλεύονται τα παιδιά για την τηλεθέαση, για να πάρουν διαφημίσεις.

-Εσύ που δούλεψες ως καθηγήτρια τραγουδιού σε Κύπρο και Ελλάδα, διακρίνεις κάποια διαφορά στις προσδοκίες των γονιών που σου φέρνουν τα παιδιά τους;

Εδώ στην Κύπρο οι γονείς είναι πιο φανατικοί. Αυτό που συμβαίνει εδώ δεν το έχω ξαναδεί. Οι περισσότεροι γονείς υπερτιμούν τα παιδιά τους. Και μάλιστα αρκετές φορές τα πιέζουν εκείνοι να πάνε στους σχετικούς τηλεοπτικούς διαγωνισμούς, ενώ τα ίδια δεν θέλουν. Ίσως επειδή εδώ στην Κύπρο αισθάνονται μακριά από το κέντρο, όπου υπάρχουνε ευκαιρίες για ανάδειξη, και σου λένε «είναι η καλύτερη ευκαιρία, ας την αρπάξουμε». Ίσως είναι τα δικά τους προσωπικά όνειρα τα οποία προβάλλουνε υπέρμετρα πάνω στα παιδιά τους.

-Σκέφτεσαι τη μετοίκηση στην Αθήνα;

Να σου πω την αλήθεια το σκεφτόμουν πριν ακόμα φτιάξω τον δίσκο. Αλλά προς το παρόν συνεχίζω να μοιράζω τον χρόνο μου ανάμεσα σε Λευκωσία και Αθήνα. Έχω εδώ τους μαθητές μου για φωνητική και δεν μπορώ να τους αφήσω. Παράλληλα, άρχισα πάλι να παραδίδω μαθήματα στο ωδείο του Νάκα στην Αθήνα. Έπειτα ο γιος μου μένει εδώ και η κόρη μου Ελλάδα.

-Ήταν δύσκολη η επιστροφή στο νησί;

Πολύ δύσκολη. Ήρθα το 2002 και πέρασα ένα ολόκληρο χρόνο για να προσαρμοσθώ.

-Μα γεννήθηκες και μεγάλωσες εδώ…

Έλειπα όμως από τα 18 μου. Μετά από 29 χρόνια στην Αθήνα, όπου είχα στήσει μια καριέρα και ιδιαίτερα στα καλλιτεχνικά, καταλαβαίνεις τη διαφορά. Ήμουν πολύ δραστήρια στην Ελλάδα. Ανακατευόμουνα παντού. Εδώ πνίγηκα. Δεν έγραψα τίποτα όλα αυτά τα χρόνια. Γύρισα πίσω και έγινα απλώς μια δασκάλα. Άρχισα να παραδίδω μαθήματα, εμφανιζόμουν κατά καιρούς σε κάποιους χώρους και έπαιρνα ανάσες με τις συναυλίες που δίναμε κυρίως στο εξωτερικό, αντιπροσωπεύοντας την Κύπρο σε διάφορες εκδηλώσεις. Δεν ήμουνα ο εαυτός μου. Ήρθα ακολουθώντας τον έρωτα και έμεινα να μαζεύω τα κομμάτια του. Ήρθε ο καιρός να ανασκουμπωθώ και να με ξανα-ανακαλύψω.

Η ενασχόληση με το θέατρο ήταν παλιός καημός

-Μαθαίνουμε ότι πηγαινοέρχεσαι αρκετά συχνά στο Βερολίνο.

Έχω από παλιά καλούς φίλους εκεί και μια στενή συνεργασία με τη Γιώργα Σολομώντος που εργάζεται στην εκεί κυπριακή πρεσβεία ως υπεύθυνη του πολιτιστικού γραφείου. Έχουμε κάνει πολλές εκδηλώσεις μαζί και η τελευταία έγινε με αφορμή τα 20 χρόνια από την πτώση του τείχους, που γιορτάζονται φέτος με διάφορους τρόπους σε όλη τη Γερμανία. Σκεφτήκαμε λοιπόν και μια κυπριακή συμμετοχή που θα περιστρεφόταν θεματικά γύρω από τις ανθρώπινες ιστορίες που είχαν σχέση με τη βίαιη διαίρεση της Γερμανίας σε Ανατολική και Δυτική.

-Φαντάζομαι ότι στις προηγούμενες περιπτώσεις θα επρόκειτο για συναυλίες, αλλά τώρα μιλάμε για θεατρική παράσταση;

Είναι το μουσικοθεατρικό έργο «Η πτώση του Ίκαρου» σε σκηνοθεσία Γιώργου Ροδοσθένους, κείμενα της συγγραφέως Duska Radosavljevic και μουσική σύνθεση του Δημήτρη Ζαβρού, όπου παίζω και τραγουδώ.

-Σε ποια γλώσσα;

Υπάρχουν διάλογοι, τραγούδια και αφηγήσεις (voice-overs) σε τρεις γλώσσες, Γερμανικά, Αγγλικά και Ελληνικά. Έχει πολύ ενδιαφέρον το σενάριο. Ξεκινάει από μια Ελληνίδα μετανάστρια που φθάνει εγκυμονούσα στη Γερμανία του '60 για να βρει εργασία και αφήνει το νεογέννητό της σε ορφανοτροφείο, και ακολουθούν διάφορες ανατροπές στη ζωή της μέχρι τη δεκαετία του '80. Εμφανίζονται τέσσερα πρόσωπα που μαζί με την ύπαρξη ενός χορευτή και των τραγουδιών γεμίζουν όμορφα την παράσταση.

ΑΛΚΗΣΤΙΣ ΟΛΥΜΠΙΟΥ

Από τη μουσικοθεατρική παράσταση «Η πτώση του Ίκαρου», όπου πρωταγωνιστεί η Λία Βίσση, σε σκηνοθεσία Γιώργου Ροδοσθένους, κείμενα της συγγραφέως Duska Radosavljevic, μουσική σύνθεση του Δημήτρη Ζαβρού και παραγωγή της κυπριακής πρεσβείας του Βερολίνου. Ανέβηκε ήδη στο Βερολίνο, ενταγμένη στο πλαίσιο των εκδηλώσεων για τα 20 χρόνια από την πτώση του τείχους, και θα ανέβει επίσης στις 28 Οκτωβρίου στην Κολωνία.

-Η συνεργασία με τον Ροδοσθένους πώς προέκυψε;

Με τον Γιώργο Ροδοσθένους συζητούσαμε από το περασμένο καλοκαίρι την πιθανότητα να κάνουμε κάτι μαζί. Ο Γιώργος ξεκίνησε ως μουσικός αλλά στην πορεία έκανε ανώτερες σπουδές στο θέατρο και τα τελευταία χρόνια διδάσκει σε πανεπιστήμιο του Βερολίνου. Μετά την πρόταση της Γιώργας Σολομώντος, βρήκαμε την ευκαιρία να συνεργαστούμε σε αυτή την παραγωγή που ανέλαβε η πρεσβεία μας. Δώσαμε ήδη μια παράσταση στο Βερολίνο και θα το ανεβάσουμε επίσης στις 28 Οκτωβρίου στην Κολωνία, στο πλαίσιο μιας διαπολιτισμικής εβδομάδας που διοργανώνεται εκεί. Είναι στους σχεδιασμούς της πρεσβείας να ταξιδέψει το έργο και σε άλλες πόλεις της Γερμανίας και της Αυστρίας. Και εγώ εξετάζω το ενδεχόμενο να κατέβει Κύπρο και Ελλάδα.

-Είχες ασχοληθεί ξανά με το θέατρο;

Ναι και μου άρεσε πολύ. Είχα παλαιότερα συμμετοχές σε μουσικοθεατρικά του ΘΟΚ. Το 1998 στο «Περί έρωτος και άλλων τινών» του Γιώργου Νεοφύτου, που ήταν μια συρραφή κειμένων του Μπρεχτ και στο οποίο έπαιζαν Τζένη Γαϊτανοπούλου, Αντρέας Τσουρής, Στέλλα Φυρογένη και εγώ. Με αφορμή αυτό το έργο άρχισα να έρχομαι και πιο συχνά στην Κύπρο. Αυτή η παράσταση ανέβηκε και από το ΔΗΠΕΘΕ Λάρισας το 2000. Επίσης με τον ΘΟΚ συνεργάστηκα το 2003, στο έργο της Ευριδίκης Περικλέους-Παπαδοπούλου «Το άλλο μισό του ουρανού», όπου τραγουδούσα ως το «φάντασμα του σπιτιού» και μπαινόβγαινα στη σκηνή (γέλια).

-Δηλαδή η παρουσία σου στο θεατρικό σανίδι ήταν πάντοτε με τον ρόλο της τραγουδιστικής ερμηνείας;

Ναι, πάντα τραγουδούσα. Δεν είχα ποτέ πρόζα. Αλλά ποτέ δεν ξέρεις (γέλια)…

-Διδάχθηκες θέατρο;

Όχι, αλλά ήταν κάτι που πάντα ήθελα από μικρή και ειδικά στα 18 μου όταν πρωτοπήγαμε οικογενειακώς στην Αθήνα και εγκατασταθήκαμε εκεί. Τότε δεν είχα τον απαραίτητο χρόνο να ασχοληθώ, λόγω των σπουδών μου στη μουσική. Μελετούσα πιάνο πάνω από πέντε ώρες την ημέρα. Έτσι μου έμεινε ο καημός (γέλια).

Κύπρος

Κυριακή 25.10
ΘΕΑΤΡΟ

Το αιώνιο ερώτημα τροποποιείται

Το Θέατρο Διόνυσος κάνει έναρξη της νέας θεατρικής περιόδου με την κωμωδία «Να ζει κανείς ή να... συζεί;» του Lawrence Casler. Δύο συνηθισμένα ζευγάρια αποφασίζουν ένα βράδυ να παρακολουθήσουν μια παράσταση του «Άμλετ». Αλήθειες και ψέματα έρχονται στο φως. Σε μετάφραση Ερρίκου Μπελιές και σκηνοθεσία Αντρέα Τσουρή. Τακτικές παραστάσεις κάθε Παρασκευή, Σάββατο και Κυριακή στις 8.30 μ.μ. Μέχρι 20/12. Θέατρο Διόνυσος, Λευκωσία. Πληρ. 22818999.

Δευτέρα 26.10
ΕΙΚΑΣΤΙΚΑ

Ατσάλινα γλυπτά

Δεκαπέντε έργα γλυπτικής παρουσιάζει ο Κίκης Πάτσαλος στην πρώτη ατομική του έκθεση στη Λευκωσία. Ο καλλιτέχνης είναι γνωστός για τα μαρμάρινα γλυπτά του, όμως τώρα παρουσιάζει γλυπτά από ατσάλι και σίδηρο, με κύρια έμπνευση της τεχνοτροπίας του τις απλοποιημένες γεωμετρικές φόρμες. Μέχρι τις 31/10. Γκαλερί Αποκάλυψη, Λευκωσία. Πληρ. 22766655.

ΠΡΟΒΟΛΗ

Πληγές του φθινοπώρου

Η ταινία του Tomris Giritlioglu διαδραματίζεται το 1955 στην όμορφη περιοχή Πέρα, στην Κωνσταντινούπολη. Ένας Τούρκος ιδεαλιστής και εθνικιστής – και ενώ είναι αρραβωνιασμένος – ερωτεύεται μια Ελληνίδα. Καθώς ο έρωτάς τους μεγαλώνει, ξεσπούν τα βίαια γεγονότα του Σεπτέμβρη. Τα συμβάντα τούς τοποθετούν σε αντίπαλες πλευρές... Με τους Murat Yildirim, Okan Yalabik, Beren Saat, Belcim Bilgin και άλλους. Μέχρι τις 29/10 στις 9 μ.μ. Cine Studio, Πανεπιστήμιο Λευκωσίας. Πληρ. 96420491.

Τρίτη 27.10
ΕΙΚΑΣΤΙΚΑ

Υφές και χρώματα

Ατομική έκθεση ζωγραφικής της Μαρίας Χατζηδημητρίου στην γκαλερί Opus 39, Λευκωσία. Μέχρι τις 31/10. Πληρ. 22424983.

Τετάρτη 28.10
ΜΟΥΣΙΚΗ

Για τον Ραδιομαραθώνιο

Ο Λαυρέντης Μαχαιρίτσας έρχεται για δεύτερη φορά φέτος στο RED και θα έχει μαζί του τον Γιάννη Κούτρα, τον Αλκιβιάδη Κωνσταντόπουλο και τη Ζίνα Αρβανιτίδη. Η συναυλία εντάσσεται στα πλαίσια του «Μήνα μουσικής» που διοργανώνει το RED, με αφορμή τον Ραδιομαραθώνιο, ενώ τα χρήματα από τα εισιτήρια θα δοθούν ως εισφορά στα παιδιά με ειδικές ανάγκες. Τετάρτη 28/10 και Πέμπτη 29/10 στις 9.30 μ.μ. Μουσική Σκηνή RED, Λευκωσία. Πληρ. 22767711.

Μη χάσετε

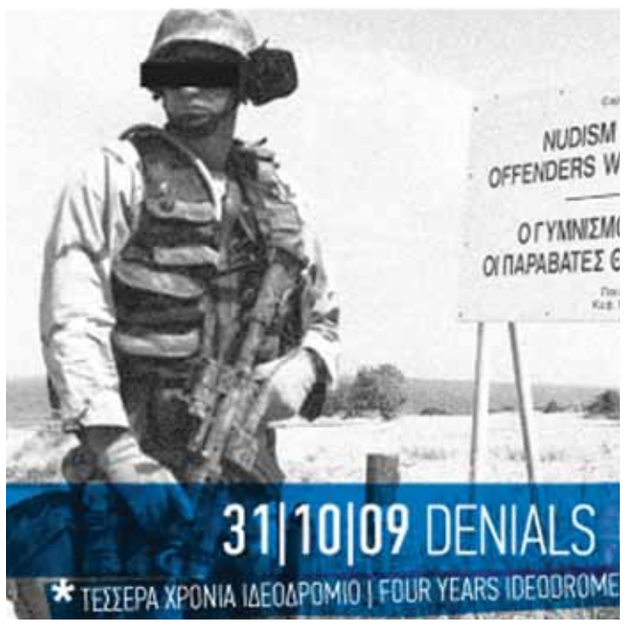

ΕΚΔΗΛΩΣΗ

Λούπες

Η βασική ιδέα για την υπαίθρια εκδήλωση «Ιδεοδρόμιο» είναι απλή: Οκτώ έργα σε ψηφιακό βίντεο, σε ένα τριαντάλεπτο πρόγραμμα, σε επαναλαμβανόμενη προβολή. Προβάλλονται έργα των Κυπρίων καλλιτεχνών Κλίτσας Αντωνίου, Σοφίας Χατζήπαπα-Gee, Δημήτρη Ρούσου, Παναγιώτη Φωτίου, Εύας Κοραή και Μόνικας Ηροδότου, Νίκου Σύννου, Ηλία Δημητρίου και Άδωνη Φλωρίδη. Σάββατο 31/10, στο τέρμα της μεγάλης αποβάθρας στη Λεμεσό. Από τις 5 μ.μ. μέχρι τα μεσάνυχτα.

ΒΙΒΛΙΟ

Από παιδικά μέχρι εθνογραφία

Το βιβλιοπωλείο Moufflon διοργανώνει για πέμπτη φορά έκθεση βιβλίου. Σπάνιες και εξαντλημένες εκδόσεις, χρησιμοποιημένα και άθικτα βιβλία (κυρίως στην Αγγλική) θα προσφέρονται στους βιβλιόφιλους για ένα μέχρι και 1.000 ευρώ. Βιβλία επιστήμης, αρχαιολογίας, ιστορίας, λογοτεχνίας, κινηματογράφου, design, θεάτρου, άλλα με χάρτες, εθνογραφικά και πολλά άλλα. Σάββατο 31/10 και Κυριακή 1/11. Ξενοδοχείο Holliday Inn, Λευκωσία. Πληρ. 22665155 & www.moufflon.com.cy.

ΦΕΣΤΙΒΑΛ

Σε πρώτη προβολή

Το «4ο Διεθνές Κινηματογραφικό Φεστιβάλ Κύπρου» θα παρουσιάσει φέτος, σε πρώτη προβολή, ταινίες από 61 χώρες, κατανεμημένες σε έντεκα διαφορετικές κατηγορίες (μυθοπλασίας, μικρού μήκους, animation, μουσικά βίντεο, ταινίες χορού, video art), με τις καλύτερες να βραβεύονται με τη «Χρυσή Αφροδίτη».
Από Παρασκευή 30/10 μέχρι Πέμπτη 5/11. Κινηματογράφος Πάνθεον, Λευκωσία.
www.cyprusfilmfestival.org

Ενάντια στον ρατσισμό

Οι Goin' Through and the Family, Nivo, Nevma, Proffessional Sinners, Κόμης Χ και Θηρίο εμφανίζονται σε μια καλλιτεχνική εκδήλωση για τους νέους. Εκτός από ψυχαγωγία, η εκδήλωση φροντίζει πριν και κατά τη διάρκειά της να ευαισθητοποιήσει τους νέους για σημαντικά κοινωνικά προβλήματα της ζωής, με κεντρικό θέμα φέτος τον ρατσισμό. Στην εκδήλωση θα είναι παρόντες ειδικοί, με σκοπό να ενημερώσουν και να ευαισθητοποιήσουν τους νέους. Στις 6 μ.μ. Μεγάλη κλειστή αίθουσα του Λυκείου στο Δάλι. Είσοδος 10 ευρώ. Πληρ. 22526000.

Πέμπτη 29.10
ΜΟΥΣΙΚΗ

Εμπνευσμένα από την παράδοση

Οι συνθέτες Γιώργος Κάρβελλος και Kemal Belevi συναντιούνται σε μια συναυλία με τίτλο «Μαζί-Birlikte». Οι δύο Κύπριοι συνθέτες, με όχημα τη μουσική, αναδεικνύουν τα κυπριακά μουσικά στοιχεία. Ερμηνεύουν οι μουσικοί Ayse Karaoglan (βιολί), Δημήτρης Ρεγγίνος (κιθάρα), Gurhan Nuray (βιολοντσέλο) και Άντρη Χατζηαντρέου (πιάνο). Στις 8.30 μ.μ. Θέατρο Ριάλτο, Λεμεσός. Η συναυλία διοργανώνεται στα πλαίσια των εκδηλώσεων του Νεοκυπριακού Συνδέσμου. Πληρ. 77777745.

Παρασκευή 30.10
ΕΙΚΑΣΤΙΚΑ

Η άλλη μας όψη

Φωτογραφική έκθεση με τίτλο «Europeans: our own Others», η οποία επικεντρώνεται σε θέματα περιθωριοποιημένων περιοχών και ομάδων. Στην έκθεση, που εντάσσεται στα πλαίσια της Διάσκεψης της Γενικής Συνέλευσης της Ένωσης, με γενικό τίτλο «Βιώσιμες πρωτεύουσες χωρίς αποκλεισμούς» και διοργανώνεται με την ευκαιρία της ανάληψης της προεδρίας της Ένωσης Πρωτευουσών Ε.Ε. από τη Λευκωσία, συμμετέχουν καλλιτέχνες από 12 ευρωπαϊκές πρωτεύουσες. Μέχρι τις 3/11. Πύλη Αμμοχώστου, Λευκωσία. Πληρ. 22430877.

Σάββατο 31.10
ΘΕΑΤΡΟ

Παιδικό εργαστήρι

Η Παιδική Σχολή του Σατιρικού Θεάτρου θα συνεχίσει και φέτος να προσφέρει στους μικρούς της φίλους σωστή θεατρική παιδεία για όλες τις ηλικίες (από 6 μέχρι 17 χρόνων). Τα μαθήματα έχουν ξεκινήσει και τα δίδακτρα φέτος θα είναι 60 ευρώ τον μήνα. Κάθε Σάββατο από τις 10.30 π.μ. μέχρι τις 1 μ.μ. Πολιτιστικό Κέντρο Βλαδίμηρος Καυκαρίδης, Αγλαντζιά. Πληρ. 22312940, 22421609 & 99639609.

ΕΙΚΑΣΤΙΚΑ

Πηγή ζωής

Η Σωτηρία Χρίστου παρουσιάζει την ατομική της έκθεση ζωγραφικής με τίτλο «Πηγή ζωής». Εγκαίνια στις 7 μ.μ. Μέχρι την 1/11. Στις σπηλιές του Πάρκου Ακροπόλεως.

ΜΟΥΣΙΚΗ

Πολιτιστικός μήνας Βραζιλίας '09

Για μία ακόμη χρονιά το Ίδρυμα Τεχνών Φάρος παρουσιάζει μια βραδιά βραζιλιάνικης jazz μουσικής με τους «Chico Pinheiro & Group». Μέσα από τους αισθησιακούς βραζιλιάνικους ρυθμούς και τις μαγευτικές μελωδίες του κιθαρίστα βιρτουόζου Chico Pinheiro και του συγκροτήματός του, το βράδυ προβλέπεται συναρπαστικό για όλους τους ακροατές. Μουσική Σκηνή Half Note (Γωνία Σαριπόλου και Σωκράτους 4), Λεμεσός, στις 10 μ.μ. Εισιτήρια 20 ευρώ. Πληρ. 25377050 & 25377030.

Επιμέλεια: **ΜΑΡΙΑ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ**
art@kathimerini.com.cy

Ελλάδα

Κυριακή 25/10
ΕΙΚΑΣΤΙΚΑ

Υ. Ζ. Καμί - Μαρκ Αμέρικα στο Ωδείο Αθηνών

Δύο εκθέσεις φιλοξενεί αυτή τη στιγμή το Εθνικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης στους χώρους του Ωδείου Αθηνών, φωτίζοντας τη δουλειά δύο ξεχωριστών καλλιτεχνών, του Υ. Ζ. Καμί και του Μαρκ Αμέρικα. Στην πρώτη παρουσιάζονται ζωγραφικά έργα μεγάλων διαστάσεων που δημιουργήθηκαν από το 1990 έως και σήμερα και αποτελούν σταθμούς στην καριέρα του Υ. Ζ. Καμί, ενώ στη δεύτερη παρουσιάζεται για πρώτη φορά στην Ελλάδα το έργο ενός πρωτοπόρου της ψηφιακής τέχνης. Βασ. Γεωργίου Β΄ 17-19 και Ρηγίλλης

ΜΟΥΣΙΚΗ

Οπερες Ροσίνι με Ορχήστρα των Χρωμάτων

Απόψε, στο Μέγαρο Μουσικής Αθηνών, η Ορχήστρα των Χρωμάτων πραγματοποιεί συναυλία προς τιμήν του Κοινωφελούς Ιδρύματος Αλέξανδρος Σ. Ωνάσης, με ένα πρόγραμμα που περιλαμβάνει αποσπάσματα από διάσημες όπερες του Ροσίνι. Διευθύνει ο Μίλτος Λογιάδης. 8.30 μ.μ. Βασ. Σοφίας και Κόκκαλη, τηλ. 210-72.82.333

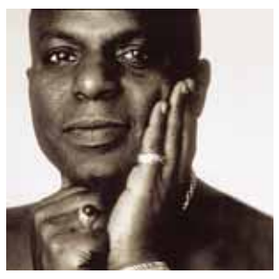

Δευτέρα 26.10
ΜΟΥΣΙΚΗ

Cairosonic του Φαντλ

Από χορευτής λίμπο και μουσικός για γαμήλιες τελετές, σε αγαπημένο συνεργάτη των πιο γνωστών αραβικών ορχηστρών αλλά και τραγουδιστών. Αφρικανικοί ήχοι από τον Μαχμούντ Φαντλ, ο οποίος συνεχίζει τις εμφανίσεις του έως και τις 29 Οκτωβρίου στο Half Note Jazz Club. 10.30 μ.μ. Τριβωνιανού 17, Μετς, τηλ. 210-92.13.360

Τρίτη 27.10
ΜΟΥΣΙΚΗ

Τραγούδια σε ποίηση Γκάτσου

Στο Παλλάς φιλοξενείται αφιέρωμα στο Νίκο Γκάτσο όπου θα ακουστούν τραγούδια Ελλήνων δημιουργών. Ο Σταύρος Ξαρχάκος έγραψε έργο αφιερωμένο στον Γκάτσο ενώ έχει και τη διεύθυνση της ορχήστρας. Ερμηνεύει η Ελλη Πασπαλά. Βουκουρεστίου 5.

Πέμπτη 29.10
ΜΟΥΣΙΚΗ

Βραβευμένοι νέοι στο Μέγαρο

Εγκαίνια για τον θεματικό κύκλο «Το Μέγαρο για τους Νέους» την πρώτη από τρεις συναυλίες αφιερωμένες σε ανερχόμενους νεαρούς καλλιτέχνες. Στην πρώτη εκδήλωση φιλοξενούνται βραβευμένοι μουσικοί του Διαγωνισμού Πριγκίπισσα Χριστίνα της Ολλανδίας. 8.30 μ.μ. Βασ. Σοφίας και Κόκκαλη, τηλ. 210-72.82.333

ΕΙΚΑΣΤΙΚΑ

Το όμορφο και το τρομερό

Το Κρατικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης φιλοξενεί τη νέα έκθεση «Το Ομορφο δεν είναι παρά η αρχή του Τρομερού» με θέμα τις σχέσεις πρωτότυπων σύγχρονων έργων με τοπικές εκφάνσεις του τρομερού και του ανοίκειου, όπως εμφανίζονται στη λαϊκή τέχνη και παράδοση.Μονή Λαζαριστών

Παρασκευή 30.10
ΟΠΕΡΑ

«Κακοφυλαγμένη Κόρη» στη Λυρική

Συνεχίζονται οι παραστάσεις στο Θέατρο Ολύμπια του μπαλέτου «Κακοφυλαγμένη Κόρη», σε χορογραφία Φρέντερικ Αστον και μουσική Φερντινάν Ερόλ και Τζων Λάντσμπερυ, έως και τις 4 Νοεμβρίου. Από το Μπαλέτο της Εθνικής Λυρικής Σκηνής. Ακαδημίας 59-61, τηλ. 210-36.12.461

Επιμέλεια:
ΝΕΛΛΗ ΑΜΠΡΑΒΑΝΕΛ
abravanel@kathimerini.gr

Ματιές στον κόσμο

ΑΓΙΑ ΠΕΤΡΟΥΠΟΛΗ
ΕΚΘΕΣΗ
Μουσείο Ερμιτάζ
www. hermitagemuseum. org

«Ιερές εικόνες: Ελληνικές αγιογραφίες από την Συλλογή Βελιμέζη». Οι μεταβυζαντινές εικόνες της Συλλογής Βελιμέζη χρονολογούνται από τον 16ο έως τον 18ο αιώνα, όταν η Βυζαντινή Αυτοκρατορία είχε καταλυθεί, αλλά οι καλλιτεχνικές παραδόσεις της διατηρούνταν ζωντανές και εξελίσσονταν. Η έκθεση στο Ερμιτάζ διοργανώθηκε σε συνεργασία με το Κοινωφελές Ιδρυμα «Αλέξανδρος Ωνάσης», στο οποίο μεταβιβάστηκαν οι εικόνες το 2008 ως δωρεά. Οι εικόνες που εκτίθενται αντιπροσωπεύουν όλες τις σχολές και τις περιοχές όπου αναπτύχθηκε η τέχνη της αγιογραφίας τα χρόνια εκείνα, δημιουργώντας ένα πολιτιστικό περιβάλλον που επέτρεψε στις παραδόσεις της βυζαντινής τέχνης να επιβιώσουν και να παραμείνουν, μέχρι σήμερα, πηγή έμπνευσης για τους σύγχρονους εικονογράφους, τόσο στην Ελλάδα όσο και στη Ρωσία. Εως τις 13 Δεκεμβρίου.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΗ
ΜΠΙΕΝΑΛΕ
www. iksv. org/bienal11

Η 11η Μπιενάλε Σύγχρονης Τέχνης της Κωνσταντινούπολης έχει ως κεντρικό θέμα το ερώτημα «Τι κρατάει ζωντανή την ανθρωπότητα;» (φράση που ακούγεται σ' ένα τραγούδι του Μπρεχτ στην «Οπερα της πεντάρας») και είναι, περισσότερο από κάθε άλλη φορά, προσανατολισμένη σε θέματα κοινωνικού και πολιτικού προβληματισμού. Οι επιμελήτριες της Μπιενάλε, μέλη της κροατικής κολεκτίβας WHW («Ποιος, Πώς και για Ποιον;»), έθεσαν ως στόχο μια πολύμορφη καλλιτεχνική εκδήλωση «εργαλείο γνώσης και σκέψης για τη διεθνή κατάσταση, χωρίς να καταντά ηθικοπλαστική ή βαρετή». Συμμετέχουν καλλιτέχνες από σαράντα χώρες, στη μεγάλη πλειοψηφία τους νέοι, με ισχυρή την παρουσία των γυναικών. Ανάμεσά τους, η τουρκική καλλιτεχνική κολεκτίβα Canan Senol, η φωτογράφος Λίντια Μπλίνοβα από το Καζακστάν, ο Πολωνός Αρτούρ Ζνίνκι με το έργο του «Δημοκρατίες», η ομάδα Etcetera από την Αργεντινή που παρουσιάζει μια πρωτότυπη αναπαράσταση καμπαρέ με τίτλο Internacional Errorista (φωτ.) Εως τις 8 Νοεμβρίου.

ΛΟΝΔΙΝΟ
ΕΚΘΕΣΗ
Tate Modern
www. tate. org. uk

«Pop Life: Art in a Material World». Η έκθεση κάνει μια μεγάλη αναδρομή στην ποπ-αρτ και στους επιγόνους της, εστιάζοντας στη σύνδεση αυτού του καλλιτεχνικού ρεύματος με τον κόσμο των media και του χρήματος και αναδεικνύοντας τον τρόπο διείσδυσης των καλλιτεχνών στη σύγχρονη καταναλωτική κουλτούρα. Παρουσιάζονται επί μέρους αφιερώματα στον Αντι Γουόρχολ, τον Κιθ Χάρινγκ, τον Τζεφ Κουνς, τον Μαουρίτσιο Κατελάν, τον Τακάσι Μουρακάμι (εδώ δίπλα στο έργο του «Hiropon 1997»), καθώς και στους πρωταγωνιστές της πολυσυζητημένης ομάδας «Νέοι Βρετανοί Καλλιτέχνες»: Ντάμιεν Χερστ, Τρέισι Εμιν, Σάρα Λούκας, Γκάβιν Τερκ και άλλους. Μέσα από το σύνολο των έργων που παρουσιάζονται, η έκθεση οδηγεί στο ερώτημα αν οι «ανατρεπτικές» ιδέες πολλών από αυτούς τους καλλιτέχνες είχαν κάποιο ουσιαστικό νόημα πέρα από τον ρηχό εντυπωσιασμό. Ως τις 17 Ιανουαρίου.

ΜΑΝΤΣΕΣΤΕΡ
ΕΚΘΕΣΗ
Manchester Art Gallery
www. manchestergalleries. org

«Angels of Anarchy - Women Artists and Surrealism». Ο «Αγγελος της Αναρχίας» ήταν μια γύψινη γυναικεία προτομή φτιαγμένη από την Εϊλίν Αγκαρ και στολισμένη με διαμάντια, χάντρες και φτερά. Η Αγκαρ (1904-1991), η μόνη γυναίκα που συμμετείχε στη Διεθνή Εκθεση Σουρεαλισμού το 1936, πίστευε ότι στο σουρεαλιστικό πεδίο η γυναικεία φαντασία υπερτερεί της ανδρικής, γιατί βρίσκεται πιο κοντά στο υποσυνείδητο. Και η αλήθεια είναι ότι η σχέση των γυναικών δημιουργών με τον σουρεαλισμό είναι εξαιρετικά ενδιαφέρουσα και γόνιμη, καθώς το κίνημα τους έδωσε τη δυνατότητα να αμφισβητήσουν την ανδρική κυριαρχία και την «αντικειμενοποίηση» του γυναικείου σώματος. Η έκθεση στο Μάντσεστερ, αφιέρωμα στη γυναικεία εκδοχή του σουρεαλισμού, περιλαμβάνει έργα μιας πλειάδας γυναικών καλλιτεχνών, ανάμεσά τους η Φρίντα Κάλο, η Ντοροθέα Τάνινγκ, η Εϊλίν Αγκαρ (εδώ το έργο της «Αγγελος του ελέους», 1934), η Μέρετ Οπενχάιμ, οι φωτογράφοι Ντόρα Μάαρ, Λι Μίλερ και Φραντσέσκα Γκούντμαν. Εως τις 10 Ιανουαρίου.

Συνάντηση Καραβάτζο με Φράνσις Μπέικον

Καθώς κλείνουν τετρακόσια χρόνια από τον θάνατο του Καραβάτζο, η Πινακοθήκη Μποργκέζε, στη Ρώμη, παρουσιάζει μια ανθολογία αριστουργημάτων του μαζί με είκοσι πίνακες ενός από τους μεγαλύτερους καλλιτέχνες του δεύτερου μισού του 20ού αιώνα, του Φράνσις Μπέικον, στην επέτειο των εκατό χρόνων από τη γέννησή του. Οι δύο αυτές ακραίες φυσιογνωμίες έχουν περάσει στη συλλογική φαντασία ως «καταραμένοι» καλλιτέχνες, που εξέφρασαν τα πάθη και την οδύνη της ύπαρξης μέσα στη ζωγραφική τους με μεγάλη δημιουργική ένταση. Απέχοντας βιογραφικά μεταξύ τους τρεις αιώνες, ο Καραβάτζο και ο Μπέικον συναντώνται για πρώτη φορά στην έκθεση «Caravaggio / Bacon» (έως 14/1), στην οποία παρουσιάζονται έργα που ανήκουν στην Πινακοθήκη Μποργκέζε μαζί με τριάντα επιπλέον πίνακες προερχόμενους από άλλα μουσεία και ιδιωτικές συλλογές.

ΝΕΑ ΥΟΡΚΗ
ΘΕΑΤΡΟ
Gerald Shoenfeld Theater
www. asteadyrainonbroadway. com

«A Steady Rain». Δύο κινηματογραφικοί σταρ, ο Ντάνιελ Κρεγκ και ο Χιου Τζάκμαν, πρωταγωνιστούν στο έργο του 39χρονου θεατρικού συγγραφέα Κιθ Χαφ, εμπνευσμένο από πραγματικά περιστατικά γύρω από την υπόθεση ενός κατά συρροήν δολοφόνου. Ο Κρεγκ και ο Τζάκμαν ερμηνεύουν δύο αστυνομικούς του Σικάγου και παλιούς φίλους, οι οποίοι ακολουθούν λάθος δρόμο στην αναζήτηση του δολοφόνου και αναγκάζονται να αναλάβουν τελικά την ευθύνη, παρουσιάζοντας ο καθένας τη δική του εκδοχή για τα γεγονότα. Η παράσταση, σκηνοθετημένη από τον Τζον Κρόουλι, έχει μεγάλη εισπρακτική επιτυχία, ωστόσο οι κριτικοί σημειώνουν ότι, παρ' όλο που οι δύο σταρ είναι καλοί στους ρόλους τους, το έργο δεν είναι πολύ παραπάνω από «ένα βάθρο για να ανέβουν και να δεχθούν τη λατρεία των θαυμαστών τους».

ΕΚΘΕΣΗ
Metropolitan Museum of Art
www. metmuseum. org

«Looking In: Robert Frank's "The Americans"». Στα μέσα της δεκαετίας του '50, ο Ελβετός φωτογράφος Ρόμπερτ Φρανκ ταξίδεψε για μεγάλο διάστημα με αυτοκίνητο στο εσωτερικό των ΗΠΑ, από τη Νέα Υόρκη μέχρι την Καλιφόρνια και τις νότιες πολιτείες, τραβώντας χιλιάδες φωτογραφίες στη διάρκεια αυτών των ταξιδιών. Χρειάστηκε ένα χρόνο για να τις τυπώσει και να διαλέξει τελικά τις 83 που περιέχονται στο κλασικό πλέον άλμπουμ του «Οι Αμερικανοί», το οποίο επικρίθηκε για τον πεσιμισμό του τότε και εκθειάστηκε αργότερα για την πολιτική του διορατικότητα. Η έκθεση αποτίει φόρο τιμής σε αυτό το ιστορικό βιβλίο, που οι φωτογραφίες του δεν κάνουν πλέον την ίδια εντύπωση όπως πριν από 50 χρόνια, καθώς έκτοτε το στυλ του Ρόμπερτ Φρανκ βρήκε πολλούς μιμητές, ενώ η χώρα που «συνέλαβε» τότε με τον φακό του έχει αλλάξει. Ως τις 3 Ιανουαρίου.

Επιμέλεια: **ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΣΤΟΥΠΑΚΗ**

Είχα χρέος να εξιστορήσω την εποχή μου

Επί 16 χρόνια, ο Αλέξης Πάρνης απομονώθηκε για να γράψει το μυθιστόρημα «Η Οδύσσεια των Διδύμων» που κυκλοφορεί σύντομα

Του **ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΦΩΤΙΑΔΗ**

ΝΙΚΟΣ ΚΟΚΚΑΛΙΑΣ

Ο Ζαχαριάδης, σε αντίθεση με πολλούς άλλους, ήταν απλά συνεπής σε αυτά που πίστεψε μέχρι το τέλος· ποιος άλλος στην ελληνική πολιτική ιστορία υπερασπίστηκε τις θέσεις του με τέτοιο κόστος μέχρι το τέλος, λέει ο Αλέξης Πάρνης.

Οποτε η κουβέντα επιστρέφει στις μνήμες του Εμφυλίου ή στους λόγους που οδήγησαν στην τραγική κατάληξη του Νίκου Ζαχαριάδη, η φωνή του Αλέξη Πάρνη βαθαίνει και ένα ανεπαίσθητο τρέμουλο εγκαθίσταται στο τέλος κάθε πρότασης. Το πάθος στα μάτια του, που ανοιγοκλείνουν νευρικά επί μισόν αιώνα, μετά τον τραυματισμό του από θραύσματα χειροβομβίδας στα Δεκεμβριανά, μαρτυράει την αγωνία του να εξιστορήσει τη θυσία πολλών «υπέροχων» ανθρώπων. Γι' αυτό το χρέος, όπως ο ίδιος το αποκαλεί, ο Πάρνης απομονώθηκε τα τελευταία δεκαέξι χρόνια γράφοντας το μυθιστόρημα «Η Οδύσσεια των Διδύμων». «Ο Καντ λέει ότι ο άνθρωπος, για να είναι πραγματικά ελεύθερος, οφείλει να επιλέξει ένα χρέος που δεν του το επιβάλλει ούτε ο Θεός ούτε η φύση ούτε ο κοινωνικός περίγυρος. Πρέπει να επιλέξει μόνος του. Για εμένα αυτή η επιλογή ήταν η εξιστόρηση της εποχής μου. Ήταν ένα χρέος απέναντι σε όλη μου τη ζωή».

Η επιλογή αυτή του στέρησε μέχρι σήμερα μια θέση στην ανθρωπογεωγραφία των μεγάλων της σύγχρονης ελληνικής λογοτεχνίας. Ρωτώντας κανείς τριγύρω ανακαλύπτει ότι οι νεότεροι τον αγνοούν, οι παλαιότεροι τον θυμούνται αχνά, μονολογώντας περιστασιακά «μα αυτός έχει χρόνια να ακουστεί». Ξεφυλλίζοντας όμως τα παλιότερα μυθιστορήματά του, τον «Διορθωτή», το «Λεωφόρος Παστερνάκ», διαβάζοντας κάποια αποσπάσματα από την «Οδύσσεια», σύντομα αντιλαμβάνεσαι ότι αυτός ο παρών - απών λογοτέχνης δεν είναι τίποτα λιγότερο από ένας διακριτικός συνομιλητής μιας ολόκληρης εποχής που περιγράφεται μέσα από το δράμα των ηρώων του. Από τα Δεκεμβριανά στον Εμφύλιο και έπειτα στην Τασκένδη και τη Μόσχα, αλλά και στη μετεμφυλιακή Ελλάδα, το δράμα εξελίσσεται σαν μια συνεχής πτώση.

Ζωή σαν μυθιστόρημα

– Υπήρξατε στενός φίλος του ηγέτη του ΚΚΕ, Νίκου Ζαχαριάδη, ο οποίος παραμένει έως και σήμερα μια από της σημαντικότερες και πιο αμφιλεγόμενες φυσιογνωμίες της νεότερης ελληνικής Ιστορίας.

– Ο Ζαχαριάδης, σε αντίθεση με πολλούς άλλους, ήταν απλά συνεπής σε αυτά που πίστεψε μέχρι το τέλος. Ηθελε μια Ελλάδα απαλλαγμένη από κάθε ξένη εξάρτηση, πράγμα που δεν διαπραγματεύτηκε ούτε με τους Σοβιετικούς. Ακόμη και όταν οι άμεσοι συνεργάτες του τον απαρνηθήκανε. Ποιος άλλος στην ελληνική πολιτική ιστορία υπερασπίστηκε τις θέσεις του με τέτοιο κόστος μέχρι το τέλος; Τέσσερα χρόνια στην Ακροναυπλία, τέσσερα χρόνια στο Νταχάου και δεκαεφτά στη Σιβηρία. Ποιος άλλος σύγχρονος Ελληνας πολιτικός έχει μείνει 25 χρόνια φυλακή; Ακόμη και εάν έχεις όλα τα λάθη του κόσμου δεν σημαίνει κάτι αυτό; Πενήντα χρόνια αργότερα, προκειμένου να δείξουν ότι κάνουν κριτική, κάθονται στην πολυθρόνα και λένε: «Α! Αυτό έπρεπε να κάνει ο Ζαχαριάδης, όχι το άλλο». Αγνοώντας ότι οι αποφάσεις πάρθηκαν την ώρα που σου ρίχνανε τα ναπάλμ και καιγόταν ο Γράμμος όλος ή την ώρα της εξορίας. Μα αυτό δεν είναι κριτική, είναι τζάμπα μούρη. Πρέπει να μπεις σε αυτές τις συνθήκες για να κρίνεις τον άθλιο και τον ηγέτη.

– Στο βιβλίο η ιστορία συχνά υφαίνει τη ζωή των ηρώων ερήμην τους. Αυτό είναι κάτι που έχετε βιώσει και εσείς; Πότε μπήκατε στην αντίσταση;

– Οταν οι Γερμανοί σκότωσαν έξι δικούς μου ανθρώπους στην Κρήτη. Παιδί μεσοαστικής οικογένειας ήμουν, δεν ήξερα από κομμουνισμό τότε. Να εκδικηθώ ήθελα.

Το τέλος της Κατοχής τον βρίσκει στην Αθήνα: «Ημουν ο καπετάνιος του λόχου Περιστεριού του ΕΛΑΣ που έδωσε την τελευταία μάχη με τους Γερμανούς στη Γέφυρα της Κολοκυνθούς και στο εργοστάσιο του Λαναρά, 12 Σεπτέμβρη 1944». Στη συνέχεια τραυματίζεται στα Δεκεμβριανά, ακριβώς απέναντι από το φαρμακείο του Μπακάκου. «Αναχαιτίζαμε την επέλαση των βρετανικών τεθωρακισμένων, με κατεύθυνση από την Αγίου Κωνσταντίνου προς τη Λένορμαν, καθώς προσπαθούσαν να φτάσουν στο Περιστέρι όπου βρισκόταν το αρχηγείο μας. Επρεπε να κάνουμε οδόφραγμα αλλά δεν προφταίναμε. Ξάφνου έρχεται ένα καμιόνι με δυναμίτες και ένα παλιό κομματικό στέλεχος μου λέει να γκρεμίσουμε το Εθνικό Θέατρο και την εκκλησία του Αγίου Κωνσταντίνου για να φτιάξουμε ανάχωμα». Του απάντησα: «Αυτό είναι ένα τεράστιο πολιτικό λάθος, πρόκειται για δύο λαϊκά σύμβολα, θα μας λιθοβολήσουν μέχρι και οι κομμουνιστές». Αρνήθηκε.

Αριστερά: Καλοκαίρι του '49 στον Γράμμο. Αντάρτες του Δημοκρατικού Στρατού με τον Πολ Ελιάρ στο κέντρο. Κάτω αριστερά, διακρίνεται ο Αλέξης Πάρνης. Δεξιά: Ο Αλέξης Πάρνης με τον μικρό Σήφη Ζαχαριάδη, στο Μπορόβιτσι το 1958. Τη φωτογραφία έχει τραβήξει ο Νίκος Ζαχαριάδης.

Σε κάθε βήμα ναρκοπέδιο

– Τότε τραυματιστήκατε;

– Τυφλώθηκα προσωρινά από θραύσματα χειροβομβίδας. Επειδή είχα ένα βλήμα στο γόνατο, το οποίο είχε πάθει γάγγραινα, με έστειλαν στο νοσοκομείο της Κορυτσάς όπου υπήρχε ένας αιχμάλωτος Ιταλός χειρουργός. Υστερα, πέρασα στην Αλβανία, στο Ρουμπίκ. Εκεί άρχισα να γράφω τα πρώτα μου θεατρικά έργα για να ψυχαγωγώ τους αντάρτες – ήμασταν τότε περίπου πεντακόσιοι. Αργότερα πήγα στη Γιουγκοσλαβία, στο περίφημο Μπούλκες, και κατά κάποιο τρόπο αναδείχθηκα σε θεατρικό συγγραφέα.

Με αυτή την αφορμή τον καλούν στον Δημοκρατικό Στρατό το '48 ως πολεμικό ανταποκριτή, όπου απασχολείται μέχρι το τέλος του πολέμου στην εφημερίδα «Προς τη Νίκη». Ενα επεισόδιο από εκείνη την περίοδο θα τον ακολουθήσει σε όλη του τη ζωή: «Συνόδευα κυρίως τις ταξιαρχίες που κάνανε διεισδύσεις στα μετόπισθεν για αντιπερισπασμούς ή για να καταστρέψουν υποδομές. Κάποτε με έστειλαν με τη ταξιαρχία του Βαϊνά. Κατεβήκαμε νύχτα στον κάμπο της Φλώρινας όπου βρισκόντουσαν τα οχυρωμένα από τον κυβερνητικό στρατό χωριά Κλεισούρα, Νυμφαίο και Σκλήθρο. Ξαφνικά έρχεται τηλεγράφημα να γυρίσω μόνος μου στο γενικό αρχηγείο πίσω στο Βίτσι. Τους δρόμους δεν τους ήξεραν και μου δώσαν ένα ντόπιο για συνοδό. Ξαναπεράσαμε την Κλεισούρα και φτάναμε προς τα υψώματα, απ' όπου εποπτεύαν οι κυβερνητικοί, για να βγούμε στο βουνό πριν ξημερώσει. Ξαφνικά αυτός με αφήνει σύξυλο, αυτομόλησε. Σε κάθε βήμα ναρκοπέδιο, έτσι και ξημέρωνε θα με πάνανε οι ενέδρες. Δεν ήξερα τι να κάνω... Σε ένα σημείο περπατούσα με το αυτόματο κάτω από το σαγόνι, να αυτοπυροβοληθώ πριν προλάβουν και με βουτήξουν. Θυμάμαι την αγωνία μου όταν ήρθε το ξημέρωμα και βγήκα στο εκκενωμένο χωριό Τριανταφυλλιά όπου συνάντησα μια διμοιρία από αντάρτες».

Εργογραφία

Το 1954 δημοσιεύει στο λογοτεχνικό περιοδικό «Νόβι Μιρ» το μεγάλο επικό ποίημά του «Μπελογιάννης», για το οποίο τον επόμενο χρόνο τιμάται με το Α΄ Βραβείο Ποίησης στο Φεστιβάλ Βαρσοβίας. Το 1960 ανεβαίνει στο Μάλι Τεάτρ της Μόσχας το θεατρικό έργο του «Το νησί της Αφροδίτης». Το 1966, έχοντας πλέον επαναπατριστεί, ο Αλέξης Πάρνης παρουσιάζει το σατιρικό μυθιστόρημα «Ο Διορθωτής». Το 1967 ανεβαίνει στο Θέατρο Ο' Νιλ, στο Πλέι Χάουζ της Μασαχουσέτης, το δράμα του «Λεωφόρος Παστερνάκ». Βιβλία του και θεατρικά του έχουν μεταφραστεί σε πολλές γλώσσες. Το νέο του μυθιστόρημα «Η οδύσσεια των διδύμων» θα κυκλοφορήσει σε λίγες ημέρες από τις εκδόσεις «Καστανιώτης».

Ο Χρουστσόφ έσωσε ένα έργο μου

– Αμέσως μετά προκύπτει η σύγκρουση μέσα στο κόμμα και εσείς περιθωριοποιείστε. Οι καλές μέρες δεν κρατάνε πολύ...

– Μετά την καθαίρεση του Ζαχαριάδη με φώναξε ο Κολλιγιάννης και μου ζήτησε να επανέλθω στο κόμμα. Αρνήθηκα. Οσοι δεν δεχθήκαμε τη σοβιετική παρέμβαση στο κόμμα, πέσαμε σε δυσμένεια. Κάθε βράδυ άραζε το αυτοκίνητο της Ασφάλειας έξω από το σπίτι. Ανοιγες την κουρτίνα τη νύχτα στο σκοτάδι και όπως ήταν στρωμένο το χιόνι σα λευκό σεντόνι, έβλεπες την ολόμαυρη «Μαρούσκα» να περιμένει και άκουγες ανοιχτό τον ασύρματο, για να ξέρεις ότι ανά πάσα στιγμή μπορεί να έρθει εντολή να σε πάρουν. Ολοι έλεγαν ότι τότε έπρεπε να με είχαν εξοντώσει, αλλά εν τω μεταξύ δημοσιεύθηκε ο «Μπελογιάννης» στην Κίνα και άρχισαν να φτάνουν γράμματα ομαδικά από τους γνωστότερους Κινέζους λογοτέχνες και από αλλού. Ημουν τυχερός, γιατί λόγω της αναγνώρισης δεν μπορούσαν να με εξοντώσουν. Ωστόσο, δεν με άφηναν να δημοσιεύσω τίποτα από το '55 μέχρι το '59.

Το «Νησί της Αφροδίτης» το είχε απορρίψει η λογοκρισία, εγώ ήμουν διαγραμμένος, ξέρεις πώς σώθηκε; Το '59 όταν χαλάρωσαν κάπως τα πράγματα, μου είπε ο Μπορίς Πολεβόι, πρόεδρος της Ενωσης Συγγραφέων: «Φέρε το ίσως μπορεί να ανέβει». Το έδωσε στον Κομισαρζέφκσι, έναν πολύ δυνατό σκηνοθέτη τότε και πολύ έξυπνο. Υπήρχε στο Μάλι Τεάτρ η Βέρα Πασέναγια, σαν να λέμε η Κοτοπούλη της Ρωσίας, εβδομηντάρα τότε, δεν έβρισκε μεγάλο ρόλο να παίξει. Της λέει αυτός υπάρχει ένας ρόλος της μάνας ενός αγωνιστή της Κύπρου που παλεύει τον αγγλικό ιμπεριαλισμό. Το διάβασε αυτή και τρελάθηκε, αλλά πώς να ανέβει αφού εγώ ήμουν διαγραμμένος. Αυτή ήταν φίλη της γυναίκας του Χρουστσόφ, τον παίρνει λοιπόν απευθείας τηλέφωνο. Με το παιδιάστικο νάζι της μεγάλης πρωταγωνίστριας –τώρα σοβαρά σου μιλάω· μου τα διηγήθηκε η ίδια αργότερα– λέει: «Σύντροφε Νικήτα βρήκα επιτέλους και εγώ ένα έργο να παίξω η καημένη και δεν με αφήνουν», λες και ήταν η τελευταία της σειράς και μιλάμε τώρα για κλασική του ρωσικού θεάτρου. «Ποιος δεν σας αφήνει, πείτε μου ποιος, να τον σκίσω». «Να ο συγγραφέας είναι ένας Ελληνας πολιτικός πρόσφυγας που τον έχουν διαγράψει εκεί στην Τασκένδη, εγώ είμαι ηθοποιός, δεν τα καταλαβαίνω αυτά τα πράγματα». «Γιατί, τα καταλαβαίνω εγώ;», της λέει ο Χρουστσόφ (γέλια). «Παίχτε το έργο και όποιος σας μιλήσει να τον παραπέμπετε σε εμένα». Την άλλη μέρα με φωνάξανε στο Μάλι Τεάτρ να υπογράψω το συμβόλαιο και αρχίσανε τις πρόβες. Μέσα σε ένα μήνα ξαναέγινα ένδοξος. Το έργο έγινε θρίαμβος, έφτασε να παίζεται σε 170 θέατρα σε όλη τη Σοβιετική Ενωση. Με φωνάξανε ως υποψήφιο για το Βραβείο Λένιν, με τον όρο να δεχθώ την αποκήρυξη του Ζαχαριάδη ή αλλιώς να γίνω Σοβιετικός υπήκοος. Αρνήθηκα.

> *«Με φωνάξανε ως υποψήφιο για το Βραβείο Λένιν, με τον όρο να δεχθώ την αποκήρυξη του Ζαχαριάδη ή αλλιώς να γίνω Σοβιετικός υπήκοος. Αρνήθηκα».*

Επιστροφή στην Ελλάδα

Το «Νησί της Αφροδίτης» ανέβηκε στην Ελλάδα το '63. Εναν χρόνο πριν, είχαν επισκεφθεί τη Μόσχα ο Θεοτοκάς, ο Εμπειρίκος και ο Ελύτης και είχαν προσκαλέσει τον Πάρνη στην Ελλάδα για την πρεμιέρα. Πρόσκληση που έγινε αφορμή για τον επαναπατρισμό του.

– Αυτό το έργο υπήρξε φύλακας άγγελος για σας;

– Κατά κάποιον τρόπο. Οταν με συλλάβανε στη διάρκεια της δικτατορίας με βγάλανε σε δύο μέρες. Με το που το έμαθε ο Μακάριος τηλεφώνησε και ζήτησε να με αφήσουν. Το '69 με φώναξε στην Κύπρο και χρηματοδότησε τη κινηματογράφηση του έργου. Αυτός μεσολάβησε και ταξίδεψα το '72 στο Λος Αντζελες για να διαπραγματευτώ τη κινηματογράφηση του «Διορθωτή». Τότε βρισκόταν εκεί ο Σπύρος Σκούρας, επικεφαλής της «20th Century Fox» και με έστειλε σε αυτόν προσωπικά. Μάλιστα για πρωταγωνιστής προοριζόταν ο Ντάστιν Χόφμαν που είχε ήδη κάνει τον «Πρωτάρη», δεν προχώρησε όμως. Τα επόμενα χρόνια έκανα κάποια καλά σενάρια και συνέχισα να γράφω. Ο Ψαθάς, ο Τσιφόρος και άλλοι με βοήθησαν πολύ, αλλά εγώ δεν ήθελα να μπω στην πιάτσα. Από μυθιστόρημα σε μυθιστόρημα χανόμουν. Επειτα είχε ωριμάσει η ιδέα γι' αυτό το μυθιστόρημα, το '90 πήρα σύνταξη και μερικά χρόνια αργότερα αποσύρθηκα για να το γράψω.

Ο «Μπελογιάννης» γράφτηκε με τα λεφτά του Χικμέτ

Με την ήττα του Δημοκρατικού Στρατού φεύγει μαζί με τους πρώτους πολιτικούς πρόσφυγες για την Τασκένδη και τον Σεπτέμβρη του '51 με εντολή του Ζαχαριάδη πάει στο Πανεπιστήμιο Γκόρκι στη Μόσχα, όπου θα γεννηθεί η φιλία του με τον γνωστό Τούρκο συγγραφέα Ναζίμ Χικμέτ:

«Τον Δεκέμβρη του '51 υπάρχει στην πρώτη σελίδα της εφημερίδας της Ενωσης Συγγραφέων άρθρο του Ναζίμ Χικμέτ όπου αναφέρει τους κομμουνιστές ποιητές του κόσμου: Αραγκόν, Νερούδα και μέσα έχει και εμένα. Δεν τον είχα δει ποτέ τον άνθρωπο, πρωτοετής φοιτητής ήμουν ακόμα. Του είχε πει μάλιστα ο Ζαχαριάδης, ο οποίος ήταν καλός αλλά πολύ αυστηρός και δεν ήθελε να παίρνουν τα μυαλά μας αέρα, "Καλά βρε, εγώ τον έστειλα να σπουδάσει, αλλά τόσο σπουδαίος είναι να τον βάλεις δίπλα στον Νερούδα;". Αυτός του απάντησε ότι είναι σαν αυτούς τους ανατολίτες έμπορους που όταν ψάχνουν ένα ύφασμα αρκεί να αγγίξουν την ούγια για να καταλάβουν τι αξίζει. Εγώ τον πρωτοσυνάντησα τρεις μήνες μετά και τον ρώτησα το ίδιο πράγμα. Από τότε μείναμε φίλοι».

– Τα χρόνια της σχολής πρέπει να ήταν πολύ δημιουργικά. Τότε αποκτάτε διεθνή φήμη με τον «Μπελογιάννη».

– Δεν ήμουν πολύ καλός σπουδαστής. Αλλά υπάρχει μια συγκινητική ιστορία με το ποίημα «Μπελογιάννης». Η εστία όπου μέναμε οι φοιτητές ήταν έξι ώρες πήγαιν' έλα. Ημουν και αρκετά μεγαλύτερος και δεν κόλλαγα στο κλίμα της εστίας. «Κανόνισε, μου λέει ο Χικμέτ, να δεις τον διευθυντή να σε φέρει κάπου στη Μόσχα». Πραγματικά με έφεραν σε ένα δωμάτιο δίπλα στη βιβλιοθήκη όπου έμεναν τρεις τραυματίες πολέμου. Ηταν πολύ καλά πλάσματα, λάτρευαν την Ελλάδα και τους αντάρτες, αλλά η ζωή μαζί τους ήταν αφόρητη. Ηταν από το μέτωπο τα παιδιά, είχαν και την προδιάθεση των Ρώσων, έπιναν από το πρωί ώς το βράδυ. Ηταν αδύνατον να γράψεις εκεί μέσα. Μου λέει λοιπόν ο Χικμέτ: «Δεν λες στον Ζαχαριάδη να σου νοικιάσει ένα δωμάτιο, αφού σου έχει αναθέσει να γράψεις τον Μπελογιάννη; Πώς να δουλέψεις σε αυτές τις συνθήκες;». Ντράπηκα πολύ, εγώ σπούδαζα με υποτροφία στη Μόσχα, όταν οι παράνομοι στην Αθήνα δεν είχαν υπόγειο να κοιμηθούν και πηγαίνανε στο απόσπασμα, και να ζητάω και σπίτι από το κόμμα... «Δεν το κάνω», του λέω. Υστερα από δέκα μέρες με παίρνει η γυναίκα του: «Εχει μια φίλη ο Χικμέτ με ένα θαυμάσιο σπίτι στη πλατεία Μαγιακόφσκι, της οποίας ο σύζυγος έχει πεθάνει και τα παιδιά λείπουν, εάν θες να πας να μείνεις εκεί, αφού και αυτή δεν θέλει να είναι μόνη», μου λέει. Και πήγα. Το 1989 με καλεί η Ενωση Συγγραφέων για ένα μήνα ως επίσημο επισκέπτη. Κάπου συνάντησα τον μεταφραστή του Χικμέτ και πάνω στη κουβέντα μου λέει: «Ξέρεις, Αλέξη, ο Χικμέτ πλήρωνε ενοίκιο τότε για το δωμάτιο, με μόνο όρο να μη μάθεις τίποτα για να μη σηκωθείς και φύγεις». Ο Χικμέτ είχε πεθάνει το 1965, τόσα χρόνια μετά κάτι ήθελα να κάνω όταν το έμαθα, αλλά τι; Να απλώς το λέω τώρα ότι εκεί γράφτηκε ο «Μπελογιάννης», με τα λεφτά του Χικμέτ...

Ηλθε και παρήλθε η χρυσή εποχή της δημοσιογραφίας;

Η αυτοβιογραφία του Χάρολντ Εβανς σκιαγραφεί μισόν αιώνα ιστορίας του Τύπου

HAROLD EVANS
My Paper Chase: True Stories of Vanished Times
εκδ. Little Brown, σελ 528

Θα μπορέσει να επιβιώσει το είδος της μαχητικής, ριψοκίνδυνης, δαπανηρής δημοσιογραφίας που υπηρέτησε ο Χάρολντ Εβανς; A.P.

Ο σερ Χάρολντ «Χάρι» Εβανς παραμένει μία από τις μεγάλες φυσιογνωμίες της σύγχρονης δημοσιογραφίας. Γι' αυτόν το λόγο, και επειδή το είδος της μαχητικής, τεκμηριωμένης δημοσιογραφίας που υποστήριξε απειλείται σήμερα όσο ποτέ άλλοτε, η αυτοβιογραφία του, που την έγραψε καθώς έκλεινε τα 80, είναι συναρπαστική όσο και επίκαιρη.

Το βιβλίο ξεκινάει από τα παιδικά χρόνια του συγγραφέα, στο σπίτι μιας οικογένειας της εργατικής τάξης στο Μάντσεστερ. Επειτα από μια πρώιμη αποτυχία στις εξετάσεις του στο γυμνάσιο, η ιστορία του είναι μια ιστορία ακατάβλητης φιλοδοξίας και αποφασιστικότητας. Αφησε το σχολείο στα 16 του για να γίνει μαθητευόμενος ρεπόρτερ σε μια τοπική εβδομαδιαία εφημερίδα. Ερωτευμένος με τη δημοσιογραφία, έστησε μια εφημερίδα για τους 800 άνδρες που υπηρετούσαν μαζί του στο Γουίλτσαϊρ, όταν έκανε τη θητεία του στη RAF.

Επαρκείς γνώσεις

Επιστρέφοντας στην πολιτική ζωή το 1949, ο Χάρι Εβανς συνειδητοποίησε ότι δεν είναι δυνατόν να κατανοήσει κανείς γεγονότα παγκόσμιου ενδιαφέροντος αν δεν έχει επαρκείς γνώσεις πολιτικής και οικονομίας. Παρά τις δυσκολίες, κατάφερε να γίνει δεκτός στο Πανεπιστήμιο του Ντάραμ. Αφού πήρε το πτυχίο του, ήρθε μια προσφορά εργασίας στη Manchester Evening News, που ήταν τότε μια από τις πιο ισχυρές επαρχιακές εφημερίδες και, με τις οκτώ εκδόσεις της κάθε μέρα, μια από τις πιο απαιτητικές. Εκεί ήταν που ο σερ Χάρι απέκτησε τη χαρακτηριστική δεξιοτεχνία του σε όλους σχεδόν τους τομείς της παραγωγής μιας εφημερίδας. Από το ρεπορτάζ και τη σύνταξη μέχρι τη σελιδοποίηση, δεν υπήρχε δουλειά που να μην μπορεί να την κάνει.

Το δίχρονο διάλειμμα που έκανε πηγαίνοντας για σπουδές στην Αμερική με υποτροφία μπορεί να τον οδηγούσε σε αλλαγή καριέρας. Ομως, στα 32 του γύρισε στην Αγγλία και του προσφέρθηκε η αρχισυνταξία στη Northern Echo, μια κάπως παλιομοδίτικη εφημερίδα με έδρα στο Ντάρλινγκτον, που όμως πουλούσε 100.000 φύλλα τη μέρα στη νοτιοανατολική Αγγλία. Ο Εβανς πολύ γρήγορα την αναζωογόνησε με πιο μοντέρνο σχεδιασμό, πιο αιχμηρά ρεπορτάζ και άρθρα σχετικά με τοπικά θέματα. Αυτό όμως που πιθανότατα τράβηξε την προσοχή του Ντένις Χάμιλτον, του επιτυχημένου αρχισυντάκτη των Sunday Times του Λονδίνου, ήταν η έφεση του Εβανς για την ερευνητική και αγωνιστική δημοσιογραφία. Ο νεαρός αρχισυντάκτης διεξήγαγε θαρραλέες εθνικού επιπέδου εκστρατείες στην τοπική εφημερίδα του όταν πίστευε ότι υπήρχε άδικο που έπρεπε να διορθωθεί. Ο αγώνας του να ωθήσει το απρόθυμο σύστημα υγείας να καθιερώσει δωρεάν εξετάσεις για τον καρκίνο του τραχήλου της μήτρας σε όλη τη χώρα, βοήθησε πιθανότατα να σωθεί η ζωή χιλιάδων γυναικών.

Συνέχισε το δρόμο του στην Αμερική, στο χώρο των εκδόσεων και ως συγγραφέας εκλαϊκευμένης ιστορίας

Ο Χάμιλτον έφερε τον σερ Χάρι στους «Σάντεϊ Τάιμς» και, λίγο αργότερα, το 1966, τον έκανε διάδοχό του. Με υψηλή κερδοφορία, με κυκλοφορία πάνω από ένα εκατομμύριο και με εκλεκτό προσωπικό, οι «Σάντεϊ Τάιμς» ήταν μια εξαιρετική σκηνή για να δείξει ο Χάρι Εβανς τις ικανότητές του. Ηταν επίσης τυχερός που ο ιδιοκτήτης της εφημερίδας, ο Καναδός λόρδος Ρόι Τόμσον, ήταν ακλόνητος στην πεποίθησή του πως οι αναγνώστες είναι πρόθυμοι να πληρώνουν για ανεξάρτητη δημοσιογραφία.

Ερευνητική ομάδα

Ο Εβανς γρήγορα συγκρότησε μια ερευνητική μονάδα με δημοσιογράφους πλήρους απασχόλησης, για να αποκαλύπτουν σημαντικά σκάνδαλα και να αναδομούν προσεκτικά τα γεγονότα. Πίστευε ότι οι ομάδες ήταν το κλειδί για την ερευνητική δουλειά, γιατί έδιναν τη δυνατότητα στους δημοσιογράφους να ακολουθούν πολλά ίχνη (ανάμεσά τους μερικά αναπόφευκτα ψευδή) και να αξιοποιούν ένα ευρύ φάσμα τεχνογνωσίας. Μια ομάδα είναι επίσης πιθανότερο να είναι πιο αντικειμενική από έναν ρεπόρτερ σε μια συγκεκριμένη αποστολή.

Ανακαλώντας τα 14 χρόνια του στους «Σάντεϊ Τάιμς», ο σερ Χάρι δίνει συναρπαστικές περιγραφές μεγάλων ρεπορτάζ, όπως η αποκάλυψη της συνολικής ζημιάς που προκάλεσε ο Κιμ Φίλμπι ως κατάσκοπος, η εκστρατεία που έκανε για να αποζημιωθούν όπως έπρεπε τα θύματα της θαλιδομίδης, οι προσπάθειές του να ενημερώσει για το τι συνέβαινε στη Βόρεια Ιρλανδία στο απόγειο της εποχής των ταραχών, από τη μεταχείριση των κρατουμένων έως τη σφαγή της Bloody Sunday. Αυτά τα ρεπορτάζ συνεπάγονταν μακρόχρονες, δαπανηρές και ψυχοφθόρες συγκρούσεις με την πολιτική και τη νομική εξουσία. Γράφοντας για τη θαλιδομίδη, π. χ., διακινδύνευε συχνά ποινές φυλάκισης ή επιβολή προστίμων για περιφρόνηση δικαστηρίου. Ηταν κίνδυνοι που ο σερ Χάρι ανέλαβε με γενναιότητα. Η εφημερίδα «έπρεπε να είναι έτοιμη να παρέχει τα μέσα για μια ολοκληρωμένη προσπάθεια», λέει για τις μακροχρόνιες έρευνές του. «Καμιά καμπάνια δεν πρέπει να τελειώνει έως ότου πετύχει ή αποδειχθεί εσφαλμένη».

Αφησε τους αγαπημένους του «Σάντεϊ Τάιμς» όταν η εφημερίδα και η καθημερινή αδελφή της αγοράστηκαν από τη News International του Ρούπερτ Μέρντοχ. Εχοντας πειστεί να αναλάβει την αρχισυνταξία των «Τάιμς», γρήγορα βρέθηκε να έχει μέσα στα πόδια του τους υποτακτικούς του Μέρντοχ. Επιπλέον, ανεξάρτητα από αυτό, το πάθος του για υποθέσεις που πήγαιναν κόντρα στο κατεστημένο τον έκανε να νιώθει σαν ψάρι έξω από το νερό.

Δεύτερη καριέρα

Στη συνέχεια, ο σερ Χάρι γύρισε την πλάτη του στην αγγλική δημοσιογραφία. Συνέχισε τον δρόμο του κάνοντας μια δεύτερη καριέρα στην Αμερική στο χώρο των εκδόσεων και ως συγγραφέας εκλαϊκευμένης ιστορίας. Παραδέχεται όμως χαρούμενα ότι δέχτηκε να κάνει σεγκόντο στην πολύ νεότερη και σήμερα πολύ διασημότερη δεύτερη σύζυγό του, την Τίνα Μπράουν.

Το βιβλίο αφήνει τους αναγνώστες με ένα καταθλιπτικό ερώτημα: θα μπορέσει να επιβιώσει το είδος της μαχητικής, ριψοκίνδυνης, δαπανηρής δημοσιογραφίας που εκείνος υπηρέτησε; Η Κάθριν Γκράχαμ, πρώην εκδότρια της «Ουάσιγκτον Ποστ», παρατήρησε κάποτε ότι η καλύτερη εγγύηση για την πρώτης τάξεως δημοσιογραφία είναι ένας υγιής ισολογισμός. Ομως, η εμπορευματοποίηση των ειδήσεων στο Ιντερνετ σημαίνει ότι αυτός ο ισολογισμός είναι κάτι που λίγες εφημερίδες έχουν. Ο σερ Χάρι παραμένει αισιόδοξος, πιστεύοντας ότι τα θετικά τού Ιντερνετ ξεπερνούν τα αρνητικά του. Υποστηρίζει ότι με το κατάλληλο οικονομικό μοντέλο «θα μπούμε στη χρυσή εποχή της δημοσιογραφίας». Οι αναγνώστες του βιβλίου του, όμως, μπορεί να συμπεράνουν ότι η χρυσή εποχή της δημοσιογραφίας ήλθε και παρήλθε.

Πρώτα σε πωλήσεις

Αυτήν την εβδομάδα	Μελέτες, λευκώματα, βιογραφίες	Εβδομάδες στη λίστα
1.	**Ιμια, τα απόρρητα τηλεγραφήματα των Αμερικανών, των Μ. Ιγνατίου - Αθ. Ελλις (Λιβάνης).** Μια προσπάθεια να αποτυπωθεί πώς είδαν οι Αμερικανοί τα γεγονότα των Ιμίων. Μέσα από έγγραφα.	1
2.	**Γιατί το Βυζάντιο, της Ελένης Γλύκατζη-Αρβελέρ, (Ελληνικά Γράμματα).** Ενα απόσταγμα από τη διδασκαλία της, ένα βιβλίο που εξηγεί το «γιατί» της βυζαντινής πολιτικής εμβέλειας.	1
3.	**Ε, πρόεδρε, του Μίμη Ανδρουλάκη (Καστανιώτης).** Μια διερεύνηση στα μυστικά της ηγεσίας, ελληνικά και διεθνή, λίγο πριν και λίγο μετά την κατάκτηση της εξουσίας.	5
4.	**Ρευστοί καιροί, του Ζίγκμουντ Μπάουμαν, μετ. Κων. Γεώρμας (Μεταίχμιο).** Ενα βιβλίο που ρίχνει φως στην ανθρώπινη κατάσταση την εποχή της «αρνητικής παγκοσμιοποίησης».	3
5.	**Τα παιδιά δεν θέλουν ψυχολόγο, γονείς θέλουν, του Νίκου Σιδέρη (Μεταίχμιο).** Ενας επιστημονικός οδηγός για τις σχέσεις γονέων και παιδιών.	26
6.	**Ιλιάς, τόμος πρώτος, μετάφραση Δ. Ν. Μαρωνίτη (Αγρα).** Η σύγχρονη μετάφραση ενός εμβληματικού έργου της παγκόσμιας γραμματείας.	4
7.	**Η σοφία του Ρίλκε, του Ράινερ Μαρία Ρίλκε (Πατάκης).** Σκέψεις για ό,τι απασχολεί τον ανθρώπινο νου, αντλημένες από την τεράστια αλληλογραφία του.	4
8.	**Ο δρόμος της αυτοεξάρτησης, του Χόρχε Μπουκάι, (Opera).** Ο διάσημος Αργεντινός ψυχίατρος συμβουλεύει πώς να σταθούμε στα πόδια μας.	8
9.	**Το πολιτικό ζητούμενο στην Ελλάδα σήμερα, του Χρήστου Γιανναρά (Ιανός).** Αναζητώντας τη «ρεαλιστική επιτελική στρατηγική που θα μπορούσε να ξαναδώσει στην πολιτική πράξη τον ριζοσπαστισμό της πρόκλησης».	2
10.	**Ο Αριστοτέλης στο Μον-Σαιν Μισέλ, του Σιλβέν Γκουγκενέμ, μετ. Φανή Μπούμπουλη - Φανή Γκαϊδατζή (Ολκός).** Τελικά πώς πέρασε η αρχαία ελληνική γνώση στη Δύση. Ενα κείμενο που ανατρέπει όσα πιστεύαμε.	18

Ενας ερωτύλος μικροαπατεωνίσκος, ένα πορτρέτο της τρυφερής σχέσης πατέρα - γιου και της αντρικής ψυχής.

Πώς αισθάνονται οι ηγέτες όταν κατακτούν την εξουσία;

Αυτήν την εβδομάδα	Λογοτεχνία	Εβδομάδες στη λίστα
1.	**Το χαμένο σύμβολο, του Νταν Μπράουν, μετ. Χρήστος Καψάλης (Λιβάνης).** Ενα μυστήριο πίσω από κώδικες και σύμβολα που καλείται πάλι να λύσει ο καθηγητής Ρόμπερτ Λάνγκτον.	1
2.	**Χαραυγή, της Stephenie Meyer, μετ. Βασιλική Λατσίνου (Πλατύπους).** Ο αμετάκλητος έρωτας μ' έναν βρικόλακα. Ο επίλογος στο Επος του Λυκόφωτος.	4
3.	**Ολα σου τα 'μαθα, μα ξέχασα μια λέξη, του Δημήτρη Μπουραντά (Πατάκης).** Το φετινό βραβείο αναγνωστών, μερικές σκέψεις για όσα λείπουν από την ευτυχία.	42
4.	**Το κορίτσι που έπαιζε με τη φωτιά, του Στιγκ Λάρσον, μετ. Γιώργος Μαθιόπουλος (Ψυχογιός).** Μια γυναίκα ανελέητη, προκειμένου να επιτύχει τους στόχους της. Το δεύτερο μέρος μιας επιτυχημένης τριλογίας.	3
5.	**Ο θάνατος του Μπάνι Μανρό, του Νικ Κέιβ, μετ. Αντώνης Καλοκύρης (Τόπος).** Ενας ερωτύλος πλασιέ που πουλάει καλλυντικά και όνειρα σε μοναχικές γυναίκες στις ακτές της Νότιας Αγγλίας.	1
6.	**Το κορίτσι με το τατουάζ, του Στιγκ Λάρσον, μετ. Γιώργος Μαθιόπουλος (Ψυχογιός).** Μια εξαφάνιση, ένα θρίλερ εγκλήματος και τιμωρίας, σεξουαλικής διαστροφής και οικονομικής εξαπάτησης.	5
7.	**Η δεξιά τσέπη του ράσου, του Γιάννη Μακριδάκη (Εστία).** Η απόλυτη αγάπη και αφοσίωση του μοναχού Βικέντιου.	19
8.	**Το εμβατήριο του Ραντέτσκυ, του Γιόζεφ Ροτ, μετ. Μαρία Αγγελίδου (Αγρα).** Οι τύχες τριών γενεών της οικογένειας Τρόττα, το ρέκβιεμ της αυστροουγγρικής μοναρχίας.	6
9.	**Ερωτας σαν βροχή, της Λένας Μαντά (Ψυχογιός).** Μια ρομαντική ιστορία, με πρωταγωνίστρια την Κλαίλια που αναζητεί το ιδανικό της.	23
10.	**Μετά το σεισμό, του Χαρούκι Μουρακάμι, μετ. Βασίλης Κιμούλης (Ωκεανίδα).** Ανατέμνοντας τη βία που κρύβεται κάτω από την επιφάνεια του σύγχρονου κόσμου.	1

Η διαδρομή της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας σε απλά μαθήματα.

Οταν τα απόρρητα τηλεγραφήματα αποκαλύπτουν στιγμές της ιστορίας

Η νεά σειρά βιβλίων του ΣΚΑΪ, άτλαντες για κάθε ήπειρο.

Η «Κ» προτείνει

Νέα Γεωγραφική Εγκυκλοπαίδεια, (ΣΚΑΪ Βιβλίο). Μια πολύτομη έκδοση, ένας νέος παγκόσμιος εικονογραφημένος άτλας, που μας γνωρίζει όχι μόνο τα σημερινά σύνορα των κρατών του σύγχρονου κόσμου, αλλά και τις γεωφυσικές τους ιδιομορφίες, τις πόλεις, τις παραδόσεις, τα κοινωνικά και πολιτισμικά τους χαρακτηριστικά. Μια έκδοση-ταξίδι για κάθε ηλικία. Μια διαφορετική περιπλάνηση του κόσμου.

Τα στοιχεία αυτή την εβδομάδα έδωσαν τα βιβλιοπωλεία: **Αναγνώστης** (Πυρσινέλλα 11, Ιωάννινα), **Ελευθερουδάκης** (αλυσίδα), **Εστία** (Σόλωνος 60), **Ευριπίδης** (Ανδρέα Παπανδρέου 11, Χαλάνδρι), **Ιανός** (Αθήνα, Θεσσαλονίκη), **Μικρός Κοραής** (Παπάγου 7 και Αριστοφάνους, Χαλάνδρι), **Οιωνός** (Κολοκοτρώνη 11, Λαμία), **Παπασωτηρίου** (αλυσίδα), **Πάπυρος** (Απλωταριάς 42-44, Χίος), **Πολιτεία** (Ασκληπιού 1-3), **Πολύεδρο** (Κανακάρη 147, Πάτρα), **fnac** (καταστήματα Αμαρουσίου και Γλυφάδας)

• Τα συνεργαζόμενα βιβλιοπωλεία δίνουν αριθμό των αντιτύπων που πουλήθηκαν, στη διάρκεια της περασμένης εβδομάδας.

Επιμέλεια: **ΟΛΓΑ ΣΕΛΛΑ**

Νέες εκδόσεις

ΞΕΝΗ ΠΕΖΟΓΡΑΦΙΑ

JOSEPH ROTH
Το εμβατήριο του Ραντέτσκυ
μετ. Μαρία Αγγελίδου
εκδ. Αγρα **σελ.** 469

«Το εμβατήριο του Ραντέτσκυ» θεωρείται το αριστούργημα του Γιόζεφ Ροτ και συγκαταλέγεται στα σημαντικότερα γερμανικά μυθιστορήματα του 20ού αιώνα. Παρακολουθεί τις τύχες τριών γενιών της οικογένειας Τρόττα που εργάζονται στην υπηρεσία του στέμματος: Ο πρώτος Τρόττα είναι ένας απλός Σλοβένος στρατιώτης που ανέρχεται κοινωνικά χάρη σε μια ηρωική πράξη. Ο δεύτερος είναι ανώτερος κρατικός υπάλληλος και ο τρίτος αξιωματικός του στρατού. Η πορεία των Τρόττα αντανακλά την πορεία της ίδιας της αυστροουγγρικής αυτοκρατορίας.

ΣΑΛΟΥΑ ΑΛ ΝΑΪΜΙ
Η γλύκα του μελιού
μετ. Πέρσα Κουμούτση
εκδ. Ωκεανίδα **σελ.** 209

Μια Σύρια διανοούμενη μελετάει με πάθος, στα κρυφά, ή τουλάχιστον έτσι νομίζει, τα αραβικά ερωτικά κείμενα. Μέχρι τη μέρα που την καλούν επίσημα να λάβει μέρος σε ένα συνέδριο με αυτό το θέμα. Εκεί της δίδεται η ευκαιρία να αναλογιστεί το παρελθόν της, την ελευθερία της, τις ηδονές και τους πόθους της, μέσα σε ένα ονειροπόλημα όπου πλέκονται οι νοσταλγικές αναμνήσεις από έναν μυστηριώδη εραστή και οι αναφορές στα αριστουργήματα της ερωτικής λογοτεχνίας.

ΙΔΕΕΣ

ALAIN RENAUT
Η φιλοσοφία
μετ. Τάσος Μπετζέλος
εκδ. Πόλις **σελ.** 826

Ο τόμος είναι ένα ιδανικό βιβλίο για όποιον θέλει να ανακαλύψει και να κατανοήσει τη φιλοσοφία ή να εμπλουτίσει τις φιλοσοφικές του γνώσεις. Αποτελείται από 28 κεφάλαια που μπορούν να διαβαστούν με οποιαδήποτε σειρά, ανάλογα με τις προτιμήσεις, τις ανάγκες και τις επιλογές του αναγνώστη. Παρουσιάζει τη σκέψη των μεγαλύτερων φιλοσόφων, από τους κλασικούς μέχρι τους συγχρόνους: Πλάτων, Αριστοτέλης, Καρτέσιος, Σπινόζα, Καντ, Χέγκελ, Βιτγκενστάιν, Χάιντεγκερ αλλά και Αρεντ, Ρωλς, Ρόρτυ, Σαρτρ, Λεβινάς, Φουκώ, Λακάν, Ντεριντά. Αναφέρεται επίσης στα ζητήματα που συνδέονται με τις μεγάλες σημερινές διαμάχες: περιβάλλον, βιοηθική, κλωνοποίηση, ευθανασία, καλλιτεχνικές ανατροπές.

ΑΡΧΑΙΑ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ

ΟΜΗΡΟΣ
Ιλιάς – Ραψωδίες Α-Μ
μετ. Δ. Ν. Μαρωνίτης
εκδ. Αγρα **σελ.** 292

Η «Ιλιάδα» είναι έπος πολεμικό. Δραματοποιεί, ανατέμνει και συμπυκνώνει τον Τρωικό σε τέσσερις μάχιμες μέρες, που καταλήγουν σε ισόπαλη τραγωδία: ο φόνος του Πάτροκλου από τον Εκτορα και ο φόνος του Εκτορα από τον Αχιλλέα σφραγίζονται με ενδεκαήμερη ανακωχή, αφήνοντας μετέωρο το ερώτημα ποιος είναι ο νικητής και ποιος είναι ο ηττημένος. Η μετάφραση του Δ. Ν. Μαρωνίτη είναι η πρώτη μεγάλη μετάφραση του ομηρικού έπους που γίνεται μετά τη μετάφραση των Καζαντζάκη-Κακριδή.

ΔΟΚΙΜΙΟ

ΡΑΪΝΕΡ ΜΑΡΙΑ ΡΙΛΚΕ
Η σοφία του Ρίλκε
Ο οδηγός του ποιητή για τη ζωή
ανθολόγηση Urlich Baer
μετ. Αλεξάνδρα Νικολακοπούλου
εκδ. Πατάκη **σελ.** 416

Επιλέγοντας μέσα από χιλιάδες σελίδες αμετάφραστης αλληλογραφίας, ο ανθολόγος συγκέντρωσε τα καλύτερα κείμενα και τις πιο εύστοχες φιλοσοφικές παρατηρήσεις ενός από τους μεγαλύτερους ποιητές του σύγχρονου κόσμου. Αποτελώντας μια κιβωτό σοφίας, τα κείμενα είναι χωρισμένα σε θεματικές ενότητες που καλύπτουν ένα ευρύτατο φάσμα: από την καθημερινή μας συνύπαρξη με τους άλλους μέχρι τη μέθη του έρωτα και από την εμπειρία της απώλειας και την αντιμετώπιση των δοκιμασιών μέχρι την έμπνευση.

ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΣΧΕΣΕΙΣ

JOHN MAYNARD KEYNES
Οι οικονομικές συνέπειες της ειρήνης
μετ. Θωμάς Νουτσόπουλος
εκδ. Παπαζήση **σελ.** 208

Γραμμένο ως κριτική στη Συνθήκη των Βερσαλλιών και της πολιτικής των νικητών του Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου απέναντι στην ηττημένη Γερμανία, το βιβλίο έγινε αφορμή πολλών αντιπαραθέσεων. Πρόκειται για μια πραγματεία των διεθνών οικονομικών σχέσεων που τονίζει την ανάγκη διεθνούς οικονομικής συνεργασίας για τη σταθερότητα του παγκόσμιου συστήματος.

ΚΟΜΙΚΣ

ΜΑΪΤΕΝΑ
Επικίνδυνες καμπύλες 2
εκδ. Bell **σελ.** 66

Η Αργεντινή Μαϊτένα συνεχίζει τη συναρπαστική διαδρομή της με ακόμα πιο ιλιγγιώδεις «Επικίνδυνες καμπύλες». Αμείλικτη, αιχμηρή και εύστοχη σαν έμπειρη ξιφομάχος, καταφέρνει καίρια πλήγματα στα ελαττώματα, τα άγχη και τους φόβους των γυναικών, αναδεικνύοντας τη χιουμοριστική πλευρά τους. Γιατί όπως υποστηρίζει, όποιος θέλει να ζήσει εκατό χρόνια πρέπει να γελάει πολύ - κυρίως με τον εαυτό του.

ΠΑΙΔΙΚΟ

ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΜΑΝΔΑΛΑ
Παιδικό Λεξικό
εικον. Γιώργος Χαλκιάς
εκδ. Τεγόπουλος **σελ.** 276

Περιέχει περισσότερες από 1.200 λέξεις με ερμηνείες, παραδείγματα, αντίθετα, φράσεις με ειδική σημασία και πλούσια εικονογράφηση. Τα παραδείγματα είναι από τον κόσμο του παιδιού, το βοηθούν να καταλάβει την έννοια της λέξης, να πλουτίσει τις γνώσεις του και αυξάνουν την ευαισθησία του.

Επιμέλεια: **Ζ.Π.Χ.**

Το γκράφιτι που βρίσκεται πάνω σε ένα κομμάτι του τείχους του Βερολίνου, απεικονίζει το περίφημο φιλί ανάμεσα στον Σοβιετικό ηγέτη Λεονίντ Μπρέζνιεφ και τον Ανατολικογερμανό ηγέτη Εριχ Χόνεκερ.

9η Οκτωβρίου 1989, η μέρα που άλλαξε τα πάντα

Η εμπειρία του Ανατολικογερμανού συγγραφέα από την πτώση του Τείχους

Του **ΙΝΓΚΟ ΣΟΥΛΤΣΕ**

Συχνά με διορθώνουν πολύ συγκαταβατικά: «Εννοούσατε την 9η Νοεμβρίου». «Οχι, η μέρα που καθόρισε τα πάντα ήταν η 9η Οκτωβρίου». «Γιατί; Αφού το Τείχος έπεσε την 9η Νοεμβρίου!» «Ναι, επειδή είχε προηγηθεί η 9η Οκτωβρίου».

Το πρωί της 9ης Νοεμβρίου δεν υπήρχε σχεδόν κανείς που να περίμενε ότι το Τείχος θα έπεφτε εκείνη τη μέρα. Την 9η Οκτωβρίου ωστόσο ξέραμε όχι μόνο στη Λειψία ότι το βράδυ εκείνο θα έφερνε μαζί του μια απόφαση, που μετά απ' αυτήν -με τον έναν ή τον άλλο τρόπο- όλα θα ήταν αλλιώς.

Η 9η Οκτωβρίου ήταν Δευτέρα, η πρώτη Δευτέρα μετά την 7η Οκτωβρίου, την 40ή επέτειο της ΛΔΓ. Βδομάδα τη βδομάδα οι διαδηλώσεις της Δευτέρας, που ξεκινούσαν μετά την «προσευχή υπέρ ειρήνης» στην εκκλησία του Αγίου Νικολάου στη Λειψία, γίνονταν όλο και μεγαλύτερες. Μία βδομάδα νωρίτερα οι διαδηλωτές είχαν φτάσει ήδη τους τριάντα χιλιάδες.

Φοβόμουν - και συγχρόνως ένιωθα ευφορία. Λόγοι για να φοβάται κανείς υπήρχαν αρκετοί. Την προηγούμενη βδομάδα είχε γίνει κανονική σφαγή ανάμεσα σε ένστολους και διαδηλωτές γύρω από τον Κεντρικό Σιδηροδρομικό Σταθμό, απ' όπου θα έρχονταν τα τρένα με τους πρόσφυγες από την πρεσβεία της Πράγας. Το Σαββατοκύριακο που είχε προηγηθεί ένστολοι είχαν επιτεθεί ξυλοκοπώντας διαδηλωτές και αμέτοχο κόσμο στο Βερολίνο, στη Λειψία και σε άλλες πόλεις. Με πόση κτηνωδία, με πόσο πραγματικό σαδισμό μάλιστα, είχαν ενεργήσει σε πολλές περιπτώσεις οι λεγόμενες δυνάμεις της τάξης δεν το ξέραμε εκείνη τη στιγμή ακόμα. Μέχρι τότε, έτσι πίστευα, η επικείμενη 40ή επέτειος μας είχε γλιτώσει από τα χειρότερα. Και τα χειρότερα ήταν η «κινεζική λύση», η οποία είχε εφαρμοστεί πριν από τέσσερις μήνες νωρίτερα στο Πεκίνο. Η κυβέρνηση της ΛΔΓ την είχε επικροτήσει. Κυκλοφορούσαν φήμες ότι γυμναστήρια μετεξοπλίζονταν ώστε να χρησιμοποιηθούν ως στρατιωτικά νοσοκομεία έκτακτης ανάγκης, ότι στα νοσοκομεία αύξαναν τα αποθέματα αίματος και άλλα τέτοια. Στη «Λαϊκή Εφημερίδα της Λειψίας» είχε δημοσιευτεί η πιο σαφής απειλητική επιστολή της «Μονάδας Εδικού Αποσπάσματος "Χανς Γκάιφερτ"», με την οποία ο διοικητής της δήλωνε ότι θα αναχαιτιστούν «οριστικά και δραστικά οι αντεπαναστατικές αυτές ενέργειες» - «Αν χρειαστεί και με το όπλο στο χέρι».

Παρ' όλα αυτά δεν υπήρχε άλλη επιλογή. Γιατί πότε θα κατεβαίναμε στους δρόμους, αν όχι τώρα; Θα φαινόμουν αναξιόπιστος τόσο στα μάτια τα δικά μου όσο και στα μάτια των φίλων μου, αν το 'βαζα στα πόδια. Αλλά γι' αυτό είχαμε μείνει άλλωστε - για να αλλάξουμε κάτι.

Αντιπολίτευση

Προτού πάρουμε το αυτοκίνητο για να πάμε νωρίς το απόγευμα με τη φίλη μου στη Λειψία -δουλεύαμε και οι δύο στο θέατρο του Αλτενμπουργκ- γεμίσαμε το ψυγείο για τη δεκατριάχρονη κόρη της. Στο πολυκατάστημα της πόλης εκείνη τη μέρα κατά ένα μυστηριώδη τρόπο υπήρχε σπάνια αφθονία. Τι παρανόηση! Σάμπως αυτό να μας ενδιέφερε!

Δώσαμε στο κορίτσι ένα φάκελο με χρήματα, αλλά και αρκετά νομίσματα των είκοσι πφένιχ για το τηλέφωνο και της γράψαμε τον αριθμό μιας φίλης, σε περίπτωση που δεν θα είχαμε γυρίσει μέχρι το άλλο πρωί. Μεγαλύτερη από τον φόβο όμως ήταν η ελπίδα, η ευφορία.

Στην Πολωνία μια κυβέρνηση Solidarno καθόριζε ήδη σε τεράστιο βαθμό την τύχη της χώρας, στην Ουγγαρία είχαν ανοίξει στις 10 Σεπτεμβρίου τα σύνορα προς την Αυστρία, μια μέρα μετά ιδρύθηκε στη ΛΔΓ το «Νόιες Φόρουμ» - η πρώτη αντιπολιτευτική ομάδα. Το σύνθημα «Θέλουμε να φύγουμε!» από τα τέλη του Σεπτέμβρη είχε γίνει «Θα μείνουμε εδώ!» Από την τελευταία Δευτέρα ακουγόταν το «Είμαστε ο λαός!».

Ξεκινήσαμε για τη Λειψία νωρίς, επειδή φοβόμαστε ότι θα έκλειναν το κέντρο της πόλης. Κάπου ανάμεσα στην Μπόρνα και στο Εσπενχαΐμ μας σταμάτησε η αστυνομία. Αφού τους έδειξα ότι τα φώτα και το φλας μου λειτουργούσαν κανονικά, μας άφησαν να φύγουμε.

Οταν φτάσαμε στη Λειψία αφήσαμε το αυτοκίνητο μπροστά στο μουσείο Γκεόργκι Ντιμιτρόφ, το σημερινό Ανώτατο Ομοσπονδιακό Διοικητικό Δικαστήριο. Απέναντι, σε κάποια πάροδο, είδαμε στρατιωτικά οχήματα και άντρες με στολές του Ειδικού Αποσπάσματος. Μοίραζαν τσάι από ένα μεγάλο καζάνι. Οι ένστολοι δεν ήταν πια και τόσο νέοι, πολλών η κοιλιά κρεμόταν πάνω από τη ζώνη. Τους προσπεράσαμε περνώντας σχεδόν από δίπλα τους, τους κοιτούσαμε - εκείνοι έστρεφαν το βλέμμα τους αλλού. Στο κέντρο της πόλης με την πρώτη ματιά τίποτα δεν φαινόταν διαφορετικό απ' ό,τι συνήθως - άξαφνα όμως βρεθήκαμε μπροστά σε μια μεγάλη σειρά από στρατιωτικά οχήματα. Ακούγονταν σκύλοι να γαβγίζουν. Αξιωματικοί έτρεχαν από όχημα σε όχημα. Από την πλατεία ανάμεσα στην Οπερα και την Γκεβάντχαους, την πλατεία Καρλ Μαρξ, βλέπαμε στρατιωτικά οχήματα να καταφτάνουν συνεχώς από την πλευρά του μουσείου Γκράσι και να στρίβουν στο Δακτύλιο της Λειψίας. Οι οδηγοί των αυτοκινήτων κόρναραν, από το πεζοδρόμιο ακούγονταν σφυρίγματα.

Μπροστά στην εκκλησία του Αγίου Νικολάου επικρατούσε ήδη κατά τις 16.00, μία ώρα δηλαδή πριν από την «προσευχή υπέρ ειρήνης», μεγάλος συνωστισμός. Δεν ξέραμε ότι εκατοντάδες σύντροφοι από το Ενιαίο Σοσιαλιστικό Κόμμα είχαν κληθεί να βρίσκονται στην εκκλησία για να πιάσουν τις θέσεις.

Πήγαμε στη «Μεταρρυθμισμένη Εκκλησία», που ήταν ακριβώς στο Δακτύλιο και γεμάτη μέχρι και την τελευταία θέση. Ενημέρωναν τον κόσμο σχετικά με τις συλλήψεις των τελευταίων ημερών. Ακούσαμε επίσης (ή μήπως αυτό συνέβη αργότερα, από τα μεγάφωνα του δημοτικού ραδιοφωνικού σταθμού;) την έκκληση για αποφυγή βίας, που είχε υπογραφεί από τους γραμματείς της Περιφερειακής Διοίκησης του Ενιαίου Σοσιαλιστικού Κόμματος Κουρτ Μάγιερ, Γιόχεν Πόμερτ, Ρόλαντ Βαίτσελ, από τον τότε διευθυντή της ορχήστρας Γκεβάντχαους Κουρτ Μαζούρ, τον καμπαρετίστα Μπερντ-Λουτς Λάνγκε και τον θεολόγο Πέτερ Τσίμερμαν. Κατά ρεαλιστικό τρόπο οι έξι αυτοί άντρες θεωρούσαν δεδομένο πως θα γινόταν διαδήλωση. Κι αυτό -στο κάτω κάτω είχαν υπογράψει τρία υψηλά στελέχη του Κόμματος από τη Λειψία- ήταν μια νομιμοποίηση σχεδόν της διαδήλωσης της Δευτέρας.

Από τη Μεταρρυθμισμένη Εκκλησία ξαναγυρίσαμε στην πλατεία Καρλ Μαρξ. Ολοι οι δρόμοι και οι πάροδοι στο κέντρο της πόλης ήταν γεμάτοι κόσμο. Ακούγαμε τα συνθήματα από την πλατεία μπροστά στην εκκλησία του Αγίου Νικολάου. Την προηγούμενη Δευτέρα είχα μείνει εμβρόντητος όταν άκουσα για πρώτη φορά το σύνθημα «Εξω η Στάζι!» Το γεγονός ότι κάτι τέτοιο ήταν δυνατόν να συμβαίνει, χωρίς να ορμήσουν αμέσως στον κόσμο ορδές από τους ανθρώπους της Υπηρεσίας Μυστικής Ασφαλείας, μου φαινόταν σαν θαύμα. Μια βδομάδα αργότερα τα συνθήματα ακούγονταν ήδη οικεία.

Αν τα όσα είχαν καταγράψει οι δύο κάμερες που υπήρχαν στο κτίριο του ταχυδρομείου στην πλατεία Καρλ Μαρξ δεν έχουν σβηστεί, θα μπορούσε να δει κανείς πώς ακριβώς συγκεντρώθηκαν οι διαδηλωτές. Για μένα βρέθηκαν εκεί από τη μια στιγμή στην άλλη. Δεν ήταν μονάχα το τμήμα που ξεκίνησε από την εκκλησία του Αγίου Νικολάου («Ξεκινάμε! Ξεκινάμε!») και κατευθυνόταν προς την πλατεία της Οπερας. Γιατί ξαφνικά άρχισε να συρρέει κόσμος από παντού. Οποιος πριν φαινόταν πως είχε βρεθεί τυχαία στην πλατεία και για τον οποίο θα σκεφτόταν κανείς ότι πηγαίνει για ψώνια ή ότι απλώς γυρίζει από τη δουλειά του, αποδεικνυόταν ότι ανήκε στους διαδηλωτές.

Δεν μπορούσες να πεις ποιο ήταν εκείνο το βήμα με το οποίο έπαυε να είναι κανείς περαστικός και ανήκε πια στους διαδηλωτές. Με τις δύο κάμερες στραμμένες επάνω μας προχωρούσαμε προς την κατεύθυνση του Δακτυλίου Γκεόργκι, τον φαρδύ δρόμο μπροστά από το κτίριο του ταχυδρομείου, και απορούσαμε που δεν συνέβαινε τίποτα.

Λίγο πριν φτάσουμε στο δρόμο συνάντησα μια συμφοιτήτριά μου - Εσύ εδώ; Μιλώντας για διάφορους κοινούς μας γνωστούς φτάσαμε στο Δακτύλιο Γκεόργκι και σταματήσαμε στο φανάρι των πεζών που ήταν κόκκινο. Αυτοκίνητα περνούσαν από μπροστά μας. Οταν το φανάρι των πεζών άναψε πράσινο, κατεβήκαμε στο δρόμο και στρίψαμε αριστερά προς τον Κεντρικό Σταθμό. Κάθε φορά που σε κάποια συζήτηση αναφέρω τα περιστατικά αυτά, με κοιτάζουν χαμογελώντας κοροϊδευτικά, καμιά φορά μου επιτίθενται μάλιστα. Σάμπως με τέτοιες λεπτομέρειες να υποβαθμίζω τη διαδήλωση, να την συκοφαντώ μάλιστα. Μα γιατί να τρέξει και να περάσει κανείς μπροστά από ένα αυτοκίνητο που κινείται; Γιατί να μη διώξει κανείς το φόβο από την ψυχή του φλυαρώντας λιγάκι; Το καθημερινό και το ασυνήθιστο δεν ζουν σε κόσμους ξεχωριστούς.

Μετά από λίγα λεπτά τα αυτοκίνητα που σταματούσαν στο φανάρι βρίσκονταν ακινητοποιημένα μέσα στη διαδήλωση. Δεν ήταν δυνατόν να προχωρήσουν. Τα λιγοστά αυτοκίνητα που έρχονταν από την αντίθετη κατεύθυνση έβαζαν όπισθεν. Ο δρόμος μάς ανήκε.

Η ένταση με βοήθησε να αρχίζω κι εγώ να φωνάζω τα συνθήματα. Εξακολουθούσε να μου είναι δύσκολο να «κραυγάζω» έτσι δυνατά μαζί με άλλους. Αφού αυτές οι «συλλογικές κραυγές» ανήκαν σε κείνον τον άλλο κόσμο, σε κείνον που περιφρονούσαμε. Συμμετέχοντας όμως τώρα σε όλο αυτό ένιωθες το φόβο να διαλύεται και να ενώνεσαι με τους άλλους: «Το Νόιες Φόρουμ να γίνει δεκτό!», «Ελεύθερες εκλογές», «Θα μείνουμε εδώ», «Κάτω η βία» και κάθε τόσο «Είμαστε ο λαός!» Πού ήταν οι ένστολοι;

Μου φαινόταν σάμπως οι «Δυνάμεις Ασφαλείας» να είχαν γίνει καπνός. Θυμάμαι μονάχα έναν και μοναδικό αστυνομικό που με τα πόδια ανοιχτά και τα χέρια στη μέση στεκόταν αριστερά στο πεζοδρόμιο και είχε το βλέμμα καρφωμένο στο κενό. Στα παράθυρα των γύρω σπιτιών και εστιατορίων έβγαιναν όλο και περισσότεροι άνθρωποι. «Μπείτε στη γραμμή!», «Έξω η Στάζι!», «Η Στάζι στην Εθνική Οικονομία» (εκεί ήταν άλλωστε προ πολλού), «Γκόρμπι, Γκόρμπι!» Μονάχα το σύνθημα για τον Γκόρμπι δεν φώναξα. Χωρίς τον Γκορμπατσόφ, αυτό όλοι το ήξεραν, δεν θα είχαν γίνει τόσο πολλά πράγματα.

Οταν γυρίσαμε και κοιτάξαμε από την άλλη πλευρά, ολόκληρος ο Δακτύλιος Γκεόργκι είχε σκοτεινιάσει από κόσμο. Πανηγυρίζαμε. Ποιος θα σταματούσε αυτό το πλήθος; Το γεγονός ότι ήμασταν τόσο πολλοί -εβδομήντα χιλιάδες- και δεν βρέθηκε ούτε ένας χρήσιμος ηλίθιος που να σηκώσει πέτρα ήταν θρίαμβος για μας. Ενάντια σ' αυτό το πλήθος μονάχα η ένοπλη βία θα βοηθούσε. Οτι όντως θα έπεφταν πυροβολισμοί δεν μπορούσα όμως να το φανταστώ.

Οπως γνωρίζουμε σήμερα, για αρκετή ώρα δεν ήταν βέβαιο αν όντως δεν θα δινόταν διαταγή για «καταστολή της αντεπανάστασης», πράγμα που δεν θα σήμαινε διαταγή πυροβολισμού. Ωστόσο, η Κεντρική Διοίκηση των ειδικών δυνάμεων της Λειψίας θεωρούσε μάταιο το να επέμβει. Περίμενε την έγκριση αυτής της απόφασης από το Ανατολικό Βερολίνο - ο Εγκον Κρεντς δεν απάντησε όμως. Λίγο μετά τις 6.30 ο Πρώτος Γραμματέας της Περιφερειακής Διοίκησης του Ενιαίου Σοσιαλιστικού Κόμματος, ο Χέλμουτ Χάκενμπεργκ, εξέδωσε την εντολή «να αφήσουν τους διαδηλωτές να προχωρήσουν και να κρατηθούν σε χαμηλούς τόνους», εφόσον δεν «σημειωθούν επιθέσεις σε άντρες των Δυνάμεων Ασφαλείας, σε αντικείμενα και εγκαταστάσεις». Οι μεν κρατήθηκαν σε χαμηλούς τόνους, οι δε ανέβασαν τους τόνους.

Η διαδήλωση δεν ήταν απλώς ειρηνική, από λεπτό σε λεπτό γινόταν όλο και πιο χαρούμενη. Γελούσαμε με τον ίδιο μας τον εαυτό: Διαδηλώνουμε μετά το σχόλασμα και την άλλη μέρα θα πάμε πάλι στη δουλειά στην ώρα μας. Την άλλη Δευτέρα θα ξανάρθουμε όμως.

Είχαμε πραγματικά τη διάθεση να αρχίσουμε να τραγουδάμε το «Λαοί, ακούστε τα συνθήματα που για την τελευταία μάχη σας καλούν! Με τον αγώνα η Διεθνής τ' ανθρώπινα δικαιώματα κατακτά». Το ρεφρέν της Διεθνούς -κανένας δεν ήταν σε θέση να τραγουδήσει τίποτα περισσότερο από την πρώτη στροφή και το ρεφρέν- μου φαινόταν να ταιριάζει κατά έναν απροσδόκητο τρόπο. Εμείς ήμασταν η Διεθνής, νιώθαμε ένα με τους Πολωνούς, τους Τσεχοσλοβάκους, τους Ούγγρους, τους Ρουμάνους, τους Ρώσους, τους Κινέζους, τους Νοτιοαφρικανούς…

Αδελφοσύνη

Αν δει κανείς φωτογραφίες αυτών των πρώτων διαδηλώσεων της Λειψίας θα παρατηρήσει αμέσως πόσος χώρος υπήρχε ανάμεσα στον κόσμο. Δεν βηματίζαμε παρατεταγμένοι. Ούτε ήμασταν πιασμένοι αγκαζέ ούτε κρατούσαμε κεριά στα χέρια. Τα ελάχιστα πανό ήταν πολύ μικρά κι οι διαδηλωτές τα κρατούσαν από μικρά ππχάκια πάνω από τα κεφάλια τους, έτσι που θα μπορούσαν να βρεθούν πάνω τους χιλιάδες δακτυλικά αποτυπώματα - «Χωρίς βίζα ώς τη Σαγκάη». Περπατούσαμε στην πόλη εκείνο το ζεστό ακόμα φθινοπωρινό απόγευμα με μερικούς στενούς μας φίλους και ήμασταν ευχαριστημένοι που υπήρχαν κι άλλοι εκεί, χωρίς τους οποίους δεν θα τολμούσαμε -με την κυριολεκτική έννοια- να βγούμε στο δρόμο. Για πρώτη φορά συνειδητοποιούσα τι εννοούσαν διακόσια χρόνια πιο πριν με τη Fraternité, με την αδελφοσύνη.

Μιας και κείνοι που κατέβαιναν να διαδηλώσουν ήταν μάλλον οι νέοι άνθρωποι, οι μεγαλύτεροι σε ηλικία αντιμετωπίζονταν σαν κάτι ιερό. Μιλούσαν συνεχώς στις δύο εξηνταπεντάχρονες γυναίκες που συμμετείχαν στη διαδήλωση, τις χειροκροτούσαν. Ακόμα κι ο τελευταίος ένστολος θα έπρεπε να καταλάβαινε βλέποντάς τις ότι εδώ δεν επρόκειτο για «συμμορία χουλιγκάνων».

Περάσαμε τον Κεντρικό Σταθμό, οι πόρτες ήταν κλειστές. Οποιος έφτανε με το τρένο δεν μπορούσε να μπει στην πόλη. Τα τραμ που ήταν σταματημένα στη στάση άνοιγαν τις πόρτες - «Μπείτε στη γραμμή!» Περάσαμε κάτω από τις γέφυρες των πεζών και διασχίσαμε την πλατεία Φρίντριχ Ενγκελς, που ήταν παντελώς έρημη. Λίγο πιο πίσω σταματήσαμε. Μπροστά στη λεγόμενη «Στρογγυλή Γωνία», το κτίριο της Υπηρεσίας Μυστικής Ασφαλείας, είδαμε ένστολους με ασπίδες και κράνη. Κι αυτή ήταν η έκπληξη των τελευταίων δύο βδομάδων, ότι και οι «δικοί μας» ήταν όπως και οι αστυνομικοί της Δυτικής Γερμανίας.

Περίπου πενήντα ασπιδοφόροι ήταν παρατεταγμένοι μπροστά στην είσοδο του κτιρίου. Πώς ένιωσαν αυτοί οι νεαροί που τους είχαν διατάξει να σταθούν εκεί μπροστά στην πόρτα, όταν ακούστηκε να περνάει από μπροστά τους το «Είμαστε ο λαός»; Επαψαν και κείνοι να φοβούνται όταν μια σειρά διαδηλωτών πήγε και στάθηκε με την πλάτη μπροστά τους; Αναψαν κεριά στα σκαλοπάτια της εισόδου. Ενα τμήμα της «Στρογγυλής Γωνίας» ήταν φυλακή, όπου εξακολουθούσαν να κρατούνται κάποιοι που είχαν συλληφθεί τις τελευταίες ημέρες και τις τελευταίες βδομάδες.

Κοντά στο Νέο Δημαρχείο ένα στρατιωτικό όχημα σταμάτησε στην άκρη του δρόμου. Οι διαδηλωτές συζητούσαν με τους ένστολους που κάθονταν εκεί πάνω, τους έδωσαν τσιγάρα. «Δεν είστε χουλιγκάνοι εσείς» είπαν οι τύποι από το όχημα.

Η ίδια η πόλη καθόριζε την πορεία της διαδήλωσης με τον Δακτύλιο. Προχωρήσαμε λοιπόν ώσπου φτάσαμε στην Γκεβάντχαους. Κάναμε το γύρο του Δακτυλίου, ο κύκλος έκλεισε. Βρισκόμασταν πάλι στην πλατεία Καρλ Μαρξ. Αυτή η μία ώρα μάς είχε αλλάξει. Ημασταν πιο ελεύθεροι, πιο χαρούμενοι, πιο αποφασισμένοι παρά ποτέ. Δεν είχαμε αλλάξει μόνο εμείς όμως. Η πόλη, η χώρα ολόκληρη ήταν μια άλλη αυτή τη μία ώρα. Η χαρά μας, η ανακούφιση, οι πανηγυρισμοί μας ήταν αναμφίβολα πιο δυνατοί από τις τρομπέτες της Ιεριχούς. Ολα θα άλλαζαν, όλα τα τείχη θα έπεφταν - «Χωρίς βίζα ώς τη Σαγκάη» - και το όνειρο της Ανοιξης της Πράγας του '68 θα γινόταν πραγματικότητα: Ενας Σοσιαλισμός με ανθρώπινο πρόσωπο.

Συνεχίζεται…

Ο Ινγκο Σούλτσε

Ο Ινγκο Σούλτσε, γεννημένος το 1962 στη Δρέσδη, θεωρείται ένας από τους σημαντικότερους Γερμανούς συγγραφείς, έχοντας μάλιστα κερδίσει πολλές και σημαντικές διακρίσεις. Στην Ελλάδα έγινε γνωστός με τις «33 στιγμές ευτυχίας» (Εκδόσεις Καστανιώτη, μτφ. Γ. Λαγουδάκου) και τις «Απλές ιστορίες» (Εκδόσεις Καστανιώτη, μτφ. Αλ. Παύλου), κυρίως όμως με το επιστολικό μυθιστόρημα «Καινούργιες Ζωές» (Εκδόσεις Καστανιώτη, μτφ. Γ. Λαγουδάκου), με το οποίο καθιερώνεται πλέον παγκοσμίως.

kathimerini.com.cy
Κάθε μέρα, κάθε λεπτό
ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ
ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ONLINE ΠΟΛΙΤΙΚΗ - ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ - ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ - SHOWBIZ - GOOD LIFE - ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ - ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟ - ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

ΑΡΧΕΙΟ

Η Λία Κεμπέντε υποδύεται τη Γουόρις Ντίρι στη μεταφορά του αυτοβιογραφικού της βιβλίου «Το λουλούδι της ερήμου», που σκηνοθέτησε η Σέρι Χόρμαν.

Κλασική τάση

Ως ένα από τα δημοφιλή είδη στον κινηματογράφο, η βιογραφία δεν περιορίζεται στις σύγχρονες προσωπικότητες ή μόνο στους θετικούς χαρακτήρες. Για παράδειγμα, η «Agora», αγγλόφωνο ντεμπούτο του Αλεχάντρο Αμενάμπαρ, αφηγείται την ιστορία της μαθηματικού, αστρονόμου και φιλοσόφου Υπατίας, στην Αλεξάνδρεια του 4ου π. Χ. αιώνα, με τη Ρέιτσελ Βάις στον κεντρικό ρόλο. Ο Κρίστιαν Μπέιλ υποδύεται τον μποξέρ Μίκι Γουόρντ στο «The fighter» του Ντέιβιντ Ο. Ράσελ, ενώ ο Τομ Χάρντι δίνει μια εντυπωσιακή ερμηνεία στο «Bronson», την ιστορία του Τσαρλς Μπρόνσον, του βιαιότερου κρατούμενου των βρετανικών φυλακών, που έχει περάσει σειρά ετών στην απομόνωση.

Μια έμμεση βιογραφία του ηθοποιού Τζορτζ Χάμιλτον είναι το «My one and only» του Ρίτσαρντ Λονκρέιν με τη Ρενέ Ζελβέγκερ, η οποία υποδύεται τη μητέρα του, που παρά τις δυσκολίες της ζωής δεν έχανε ποτέ τη σχεδόν αφελή αισιοδοξία της. Το «Λαμπερό αστέρι», που βάζει ξανά την Τζέιν Κάμπιον στο χάρτη των αξιόλογων δημιουργών, έπειτα από μια σειρά αποτυχιών, είναι μια καταγραφή της ερωτικής ιστορίας του ποιητή Τζον Κιτς με τη Φάνι Μπρον. Τέλος, το «I love you Phillip Morris» με τον Τζιμ Κάρεϊ και τον Γιούαν Μακ Γκρέγκορ είναι η αληθινή ερωτική ιστορία δύο συγκρατουμένων, που συνεχίζεται και μετά την αποφυλάκιση του ενός, με την απόδραση του άλλου.

ΑΡΧΕΙΟ

Η Μέριλ Στριπ ως Τζούλια Τσάιλντ στο «Τζούλι και Τζούλια».

ΑΡΧΕΙΟ

Ο Μόργκαν Φρίμαν και ο Ματ Ντέιμον στο «Invictus».

Οταν η ζωή είναι πιο μεγάλη από την οθόνη

Οι ρόλοι είναι περιζήτητοι. Δεν υπάρχει χρονιά που να μην απονεμηθεί βραβείο Οσκαρ σε ηθοποιό που υποδύεται πραγματικό πρόσωπο

Του **ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΠΑΝΑΓΟΠΟΥΛΟΥ**

Κάθε χρόνο, τους χειμωνιάτικους μήνες, οπότε προβάλλονται όλες οι ταινίες που διατηρούν ελπίδες για τα μεγάλα κινηματογραφικά βραβεία, κάνουν την εμφάνισή τους οι περισσότερες από τις βιογραφίες της μεγάλης οθόνης. Στην κούρσα των βραβείων, ανεξάρτητα αν τελικά κερδίσουν, οι κινηματογραφικές βιογραφίες έχουν πάντα ένα προβάδισμα, καθώς αναφέρονται σε γνωστά πρόσωπα, τα κάνουν περισσότερο οικεία στον θεατή παρουσιάζοντας άγνωστες πτυχές της προσωπικότητας και της ζωής τους, και δίνουν την ευκαιρία στους πρωταγωνιστές να εντυπωσιάσουν το κοινό.

Μόλις την περασμένη χρονιά, ο Σον Πεν κέρδισε το δεύτερο Οσκαρ του για το μάθημα υποκριτικής που έδωσε στον «Milk». Την προηγούμενη χρονιά είχε κερδίσει η Μαριόν Κοτιγιάρ για τη μεταμόρφωσή της σε Εντίθ Πιαφ στο «La vie en rose», ενώ μέσα στην τελευταία δεκαετία μερικοί μόνο από όσους βραβεύτηκαν με Οσκαρ είναι: η Ελεν Μίρεν ως βασίλισσα Ελισάβετ, ο Φίλιπ Σίμουρ Χόφμαν ως Τρούμαν Καπότε, η Ρις Γουιδερσπουν ως Τζουν Κάρτερ, ο Τζέιμι Φοξ ως Ρέι Τσαρλς, η Κέιτ Μπλάνσετ ως Κάθριν Χέμπουρν, η Σαρλίζ Θέρον ως Αϊλίν Γουόρνος, η Νικόλ Κίντμαν ως Βιρτζίνια Γουλφ και ο Εϊντριαν Μπρόντι ως Βλαντισλάβ Σπίλμαν.

Κομμάτια ζωής

Δεν υπάρχει χρονιά που να μην απονεμηθεί τουλάχιστον ένα Οσκαρ σε ηθοποιό που υποδύεται πραγματικό πρόσωπο, γι' αυτό και αυτοί οι ρόλοι είναι περιζήτητοι.

Η διαφορά των σύγχρονων βιογραφιών με τις τυπικές χολιγουντιανές βιογραφίες είναι ότι επικεντρώνονται σε ένα κομμάτι της προσωπικότητας στην οποία αναφέρονται ή σε ένα επεισόδιο στο οποίο δεν είχε δοθεί μέχρι σήμερα η απαιτούμενη προσοχή. Από τις κινηματογραφικές βιογραφίες της φετινής σεζόν ξεχωρίζουν αυτές που αναφέρονται σε προσωπικότητες του 20ού αιώνα, οι οποίες ξεπέρασαν τον πήχυ, έκαναν την υπέρβαση ο καθένας στον τομέα του και έχουν περάσει στην ιστορία.

ΑΡΧΕΙΟ

Ηδη κάτοχος δύο Οσκαρ, η Χίλαρι Σουάνκ στην «Amelia» της Μίρα Ναΐρ υποδύεται τη φιλόδοξη αεροπόρο Αμέλια Ερχαρτ, που έχασε τη ζωή της πετώντας στον Ειρηνικό. Μαζί της παίζει και ο Ρίτσαρντ Γκιρ.

Ο Κλιντ Ιστγουντ στο «Invictus» κινηματογραφεί ένα επεισόδιο από την ταραχώδη ζωή του Νέλσον Μαντέλα. Οχι όμως τη ζωή του στη φυλακή ή την ανοδό του στην εξουσία, αλλά την προσπάθειά του κατά την πρώτη θητεία του ως προέδρου να κερδίσει η Νότια Αφρική τη διοργάνωση του Παγκόσμιου Κυπέλλου Ράγκμπι. Η ταινία εστιάζει στη σχέση του Μαντέλα, τον οποίο υποδύεται ο Μόργκαν Φρίμαν, με τον αρχηγό της εθνικής ομάδας, τον οποίο παίζει ο Ματ Ντέιμον.

Το «Τζούλι και Τζούλια» της Νόρα Εφρον, με τη Μέριλ Στριπ και την Εϊμι Ανταμς, παρουσιάζει την ιστορία της διάσημης μαγείρισσας Τζούλια Τσάιλντ, που έκανε δημοφιλή και προσιτή τη γαλλική κουζίνα στην Αμερική, αφού πρώτα αμφισβήτησε το ταμπού ότι μια Αμερικανίδα νοικοκυρά δεν μπορεί να μάθει την υψηλή τέχνη των Γάλλων –αντρών– σεφ.

Η Γουόρις Ντίρι είναι ένα γνωστό μοντέλο, αλλά δεν έγινε διάσημη γι' αυτό. Απέκτησε τη φήμη της περισσότερο από το «Λουλούδι της ερήμου», το βιβλίο που έγραψε αφηγούμενη την ιστορία της γέννησής της στη Σομαλία και της τραυματικής κλειτοριδεκτομής της. Η Ντίρι το έσκασε 12 ετών για να αποφύγει το γάμο της με έναν γέρο βοσκό και έπειτα από πολλές ταλαιπωρίες βρέθηκε στο χώρο της μόδας και του βιβλίου. Τώρα και του κινηματογράφου.

Καθώς οι κινηματογραφικές βιογραφίες αναφέρονται σε ανθρώπους με υψηλούς στόχους, η ιστορία της Αμέλια Ερχαρτ δεν θα μπορούσε να είναι καταλληλότερη. Η γυναίκα που ήθελε να πετάει ψηλά στον ουρανό και χάθηκε πετώντας, η διασημότερη πιλότος της ιστορίας είναι το θέμα της «Amelia», της ταινίας της Μίρα Ναΐρ, με την εξαιρετικά ταλαντούχα Χίλαρι Σουάνκ.

Η Κοκό Σανέλ, η γυναίκα που άλλαξε τη μόδα και τον τρόπο που κινούνται οι γυναίκες μέσα στα ρούχα, αλλά και μια θυελλώδης προσωπικότητα, είναι το θέμα δύο ταινιών. Ηδη είδαμε το «Coco Chanel & Igor Stravinsky», ενώ θα ακολουθήσει το «Coco avant Chanel» με την Οντρέ Τοτού, που αναφέρεται στα νεανικά της χρόνια. Τέλος, μια θρυλική όσο και αμφιλεγόμενη προσωπικότητα του ποδοσφαίρου, ο Ντιέγκο Μαραντόνα, αποτελεί το θέμα ενός ντοκιμαντέρ που γύρισε ο Εμίρ Κουστουρίτσα.

Θεατρικό έργο επιστημονικής φαντασίας

«Moon», το ντεμπούτο του Ντάνκαν Τζόουνς, είναι φόρος τιμής στον πατέρα του Ντέιβιντ Μπόουι, τον «εξωγήινο» Ζίγκι Στάρνταστ

Του **ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΠΑΝΑΓΟΠΟΥΛΟΥ**

Σαν φόρος τιμής στο «εξωγήινο» παρελθόν του πατέρα του, αλλά στις ταινίες επιστημονικής φαντασίας του '70 και των αρχών του '80 μοιάζει το «Moon», το σκηνοθετικό ντεμπούτο του Ντάνκαν Τζόουνς. Αν το συνηθισμένο όνομά του δεν λέει πολλά, το όνομα Ντέιβιντ Μπόουι λέει σίγουρα πολλά περισσότερα. Ο 38χρονος Τζόουνς είναι γιος του Μπόουι, του οποίου το αληθινό επώνυμο είναι Τζόουνς. Ο διάσημος ροκ σταρ που έκανε καριέρα με την περσόνα του Ζίγκι Στάρνταστ και έπαιξε τον εξωγήινο στον

Πηγή έμπνευσής του απετέλεσε το αριστούργημα του Στάνλεϊ Κιούμπρικ «2001, Οδύσσεια του Διαστήματος»

«Ανθρωπο που έπεσε στη Γη», υπήρξε μια σαφής επιρροή για τον γιο του.

Ο Τζόουνς, που πριν από το μεγάλου μήκους ντεμπούτο του είχε κάνει μια μικρού μήκους ταινία -επιστημονικής φαντασίας κι αυτή- και πολλά διαφημιστικά, έχει γυρίσει την ιστορία ενός αστροναύτη, η τριετής παραμονή του οποίου λήγει σε έναν διαστημικό σταθμό που βρίσκεται στη Σελήνη. Ο Σαμ που θα έχει ένα ατύχημα, θα συνέλθει και θα δει να τον περιθάλπει ο Γκέρτι, το ομιλόν ρομπότ του σταθμού (με τη φωνή του Κέβιν Σπέισι), αλλά και ο… εαυτός του.

Η αρχική έκπληξη θα δώσει τη θέση της στην απορία, την αμφιβολία για την ψυχική κατάσταση του Σαμ, αλλά και το σοκ, όταν διαπιστώσει ότι ο εαυτός του που βρίσκεται μαζί του στον διαστημικό σταθμό, είναι ο κλώνος του ή μάλλον ένας από τους αναλώσιμους κλώνους του. Οι υπόλοιπες ημέρες θα περάσουν με την προσπάθεια του Σαμ και του Σαμ να λύσουν το μυστήριο της συνύπαρξής τους στον σταθμό, της σκοπιμότητας που υπάρχει πίσω από την περιορισμένη επικοινωνία τους με τη Γη, αλλά και μιας ακόμη απορίας. Ο πρώτος Σαμ είναι και ο αρχικός ή μήπως και ο ίδιος είναι κλώνος;

Ελάχιστα εφέ

Το «Moon», το οποίο χρησιμοποιεί ελάχιστα ειδικά εφέ, μοιάζει να είναι κάτι ανάμεσα σε ταινία επιστημονικής φαντασίας και θεατρικό έργο, με τη δράση να εξελίσσεται κυρίως μέσα στον κλειστοφοβικό χώρο του διαστημικού σταθμού. Ο τρόπος που έχει γυριστεί, θυμίζει ένα από τα κορυφαία δείγματα του είδους, το «2001, Οδύσσεια του Διαστήματος» του Στάνλεϊ Κιούμπρικ, το οποίο ο Ντάνκαν Τζόουνς θεωρεί βασική πηγή έμπνευσής του. «Αυτό που προσπάθησα να κάνω είναι μια ταινία που να έχει θέμα τους ανθρώπους και όχι να πηγαίνει από το ένα εφέ στο άλλο, κάτι που συμβαίνει στις περισσότερες σύγχρονες ταινίες επιστημονικής φαντασίας. Οι ταινίες που αγάπησα μεγαλώνοντας ήταν τα φιλμ επιστημονικής φαντασίας του '70 και των αρχών του '80, που είχαν να κάνουν περισσότερο με τους ανθρώπους και το πώς επηρεάζονται από το περιβάλλον μέσα στο οποίο βρίσκονται. Ανεξάρτητα από το αν είχαν να κάνουν με φουτουριστικές ιστορίες ή εξωγήινους, αυτές ήταν οι ταινίες που αγάπησα μεγαλώνοντας. Ετσι προσπάθησα να κάνω κι εγώ κάτι τέτοιο. Ενα είδος ταινίας που να μοιάζει μ' αυτές τις παλιές. Ανάμεσα σ' αυτές τις ταινίες, η "Οδύσσεια του Διαστήματος" είναι η απόλυτη αναφορά. Για όποιον ασχολείται με την επιστημονική φαντασία, η ταινία αυτή είναι σαν ο παππούς όλων των άλλων. Για μένα είναι ένα μεγάλο ορόσημο και υπάρχει μια μεγάλη ομοιότητα ανάμεσα στους χαρακτήρες του Γκέρτι και του HAL, του ρομπότ από την "Οδύσσεια του Διαστήματος". Περισσότερο όμως αναφέρθηκα στις ταινίες που ακολούθησαν και επηρεάστηκαν από αυτή την ταινία, παρά στην ίδια».

Επηρεασμένος από την εξωγήινη περσόνα του ροκ σταρ πατέρα του, του Ντέιβιντ Μπόουι, ο 38χρονος Ντάνκαν Τζόουνς (επάνω) είναι αφιερωμένος στη σκηνοθετική του δουλειά στο είδος της επιστημονικής φαντασίας. Το μεγάλου μήκους ντεμπούτο του, «Moon», με πρωταγωνιστή τον Σαμ Ρόκγουελ (αριστερά), μοιάζει με ένα θεατρικό έργο επιστημονικής φαντασίας, που διαδραματίζεται στους χώρους ενός διαστημικού σταθμού στη σελήνη.

Παρά το γεγονός ότι ταινίες σαν την «Οδύσσεια του Διαστήματος» έχουν επηρεάσει πολλούς σύγχρονους σκηνοθέτες, ταινίες αυτής της κατηγορίας δεν γυρίζονται συχνά σήμερα, «Δεν ξέρω γιατί», αναρωτιέται και ο Τζόουνς. «Εχω ωστόσο μια θεωρία. Νομίζω ότι την τελευταία εικοσαετία οι δημιουργοί έχουν επιτρέψει στους εαυτούς τους να ντρέπονται κατά κάποιον τρόπο για τη φιλοσοφική πλευρά της επιστημονικής φαντασίας Είναι ανεκτό να ενθουσιαζόμαστε με τα εντυπωσιακά τεχνικά εφέ και να κοιτάμε με ανοιχτό το στόμα τους πρωτόγνωρους ορίζοντες που ανοίγονται, αλλά δεν πρέπει να το παίρνουμε και πολύ στα σοβαρά. Εχουμε πείσει τους εαυτούς μας ότι η επιστημονική φαντασία πρέπει να είναι κάτι το επιπόλαιο, κάτι που αφορά μόνο τους ελαφρόμυαλους εφήβους. Μας έχουν πει ότι τα παλιά φιλμ, τα "Outland" και τα "Blade Runner" ήταν πολύ καταθλιπτικά, πολύ κλαψιάρικα. Νομίζω ότι αυτό είναι γελοίο. Οι άνθρωποι που εκτιμούν το είδος της επιστημονικής φαντασίας θέλουν το καλύτερο για τον κόσμο, αλλά αντιλαμβάνονται ότι μαθαίνεις πολλά εξερευνώντας και τις περισσότερο δυσοίωνες εκδοχές γι' αυτόν. Γι' αυτό ακριβώς το "Blade Runner» ήταν τόσο ιδιοφυές. Χρησιμοποίησε το μέλλον για να μας κάνει να κοιτάξουμε τις βασικές ανθρώπινες αξίες με μια φρέσκια ματιά. Κατανόηση. Ανθρωπιά. Πώς ορίζει κανείς αυτά τα πράγματα; Ηθελα να καταπιαστώ μ' αυτά τα ερωτήματα».

Ο Τζόουνς έχει πραγματική εμμονή με το Διάστημα και με την επιστημονική φαντασία. Σπούδασε Φιλοσοφία στο κολέγιο του Γούστερ και η διατριβή του είχε θέμα «Πώς να δολοφονήσεις τον φίλο σου το κομπιούτερ: μια έρευνα για το πρόβλημα του πνεύματος και του σώματος και πώς συνδέεται με την υποθετική δημιουργία μιας σκεπτόμενης μηχανής». Επειτα από την επιτυχημένη πορεία του «Moon» σε φεστιβάλ, όπως του Σάντανς και την αγορά του για διεθνή διανομή, ο Τζόουνς είχε τη χαρά να τού ζητηθεί να προβάλει την ταινία στη NASA, στο πλαίσιο μιας σειράς διαλέξεων, όπου με τους επιστήμονες του οργανισμού συζητήθηκαν πολύ σοβαρά οι επιλογές του Τζόουνς σε ό,τι αφορά τις επιλογές του σε σχέση με τους χώρους και τις σκηνικές επιλογές. Και όπως αποδείχθηκε, το ένστικτό του ήταν σωστό, αφού επιστήμονες στη NASA εργάζονται ερευνώντας την πιθανότητα ανάπτυξης σεληνιακών καταφυγίων, με τον τρόπο που ο Τζόουνς το παρουσιάζει στην ταινία.

Η σχέση του Ντάνκαν Τζόουνς με την επιστημονική φαντασία είναι κάτι που όπως φαίνεται θα συνεχιστεί στο μέλλον. Ηδη σχεδιάζει την επόμενη ταινία του, που θα συνδέεται με το «Moon», ενώ στόχος του είναι να ολοκληρώσει μια τριλογία με αυτό το θέμα. Ακόμη και ένα διαφορετικό σχέδιό του όμως, έχει κι αυτό να κάνει με την επιστημονική φαντασία. Πρόσφατα ο Τζόουνς ανακοίνωσε ότι θα σκηνοθετήσει μια ακόμη ταινία επιστημονικής φαντασίας με τον τίτλο «Mute» που θα διαδραματίζεται στο Βερολίνο του μέλλοντος, μια πόλη που θα έχει την ατμόσφαιρα του «Blade runner», μιας ταινίας που ο Τζόουνς θαυμάζει απεριόριστα.

Ένας χρόνος με την ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ
Γιορτάζουμε με ένα δώρο έκπληξη

Την Κυριακή 1η Νοεμβρίου μαζί με την Καθημερινή, μαγειρική πολυτελείας με όλα τα μυστικά των ζυμαρικών

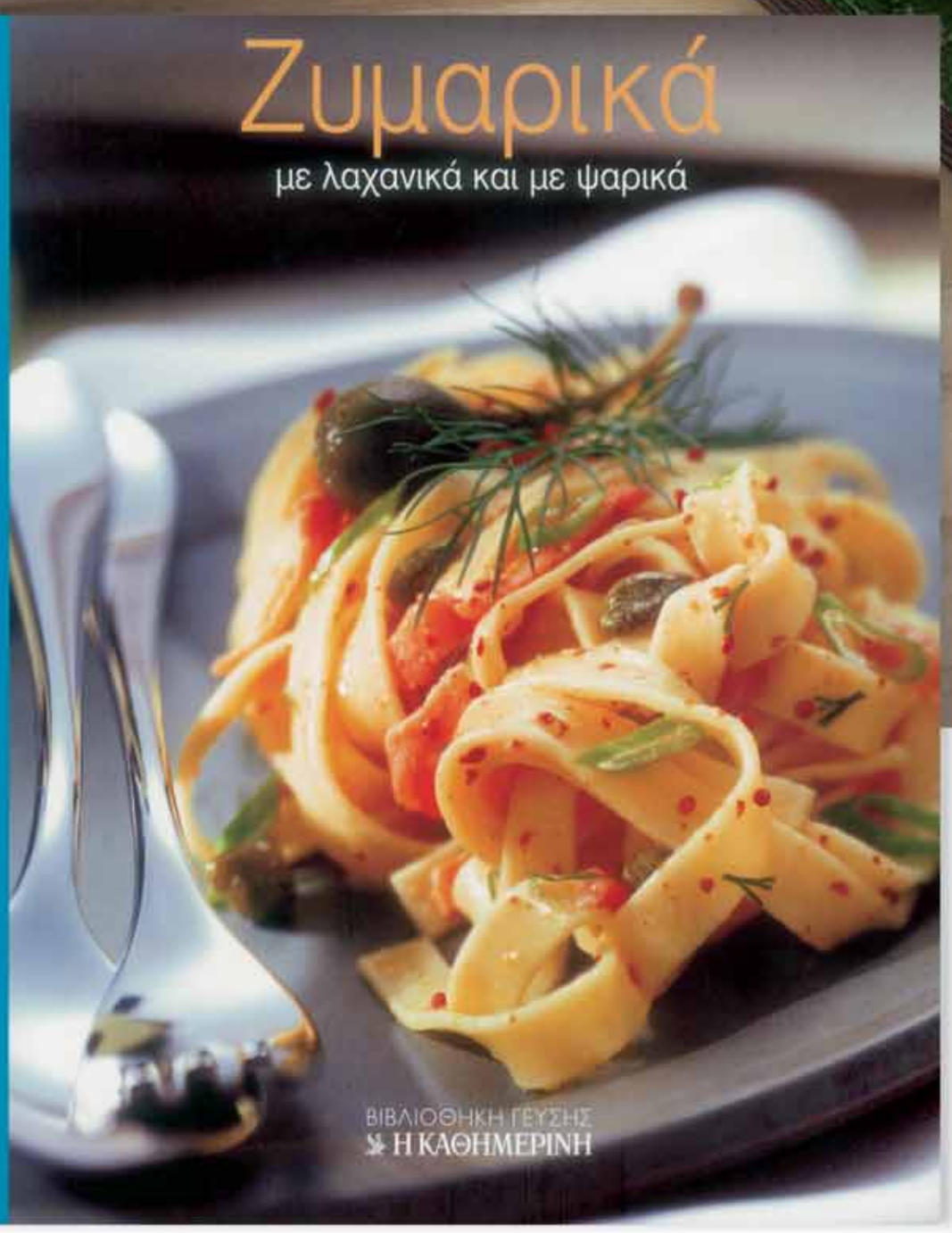

190 σελίδες με 64 μοναδικές συνταγές

Μαζί, ιδέες και συμβουλές για τα πιο εύγευστα πιάτα

Αντικειμενικά Αξιόπιστη

kathimerini.com.cy

εσύ, πόσο ύψος **έχεις;**

€ - - - -

LAIKI eBANK
Μια Τράπεζα στο χέρι σας

Συμπληρώστε το ύψος σας σε mm και κερδίστε το σε ευρώ, με μια κατάθεση στην ATM.

Με μια κατάθεση μετρητών ή επιταγών στις ATM της Marfin Laiki Bank, από 26/10/09 - 31/12/09, μπορεί να είστε εσείς ένας από τους 7 τυχερούς που θα κερδίσει το τετραψήφιο ποσό που αντιστοιχεί στο ύψος του σε mm (οι τυχεροί θα προκύψουν μετά από κλήρωση). Συμπληρώστε το κουπόνι συμμετοχής και καταθέστε το μαζί με τα μετρητά/επιταγές σας.

ΤΗΛΕΤΡΑΠΕΖΑ 8000 2000, www.laikiebank.com

Ονοματεπώνυμο: _____

Ύψος σε mm (π.χ. αν είστε 1,65m συμπληρώστε 1650) : _____

Αρ. Ταυτότητας: _____ **Τηλ.:** _____

Η εκστρατεία διαρκεί από 26/10/09 – 31/12/09 και ισχύει μόνο για κατόχους καρτών της Marfin Laiki Bank.
Η κλήρωση θα πραγματοποιηθεί τον Ιανουάριο του 2010. Ελάχιστο ποσό κατάθεσης σε μετρητά €40.

Κάθε κατάθεση που περιλαμβάνει κουπόνι εξασφαλίζει μια συμμετοχή στην κλήρωση*.
Επιπρόσθετα κουπόνια μπορείτε να προμηθευτείτε από τα καταστήματα της Marfin Laiki Bank ή το www.laikiebank.com

Λεπτομέρειες για τους όρους και προϋποθέσεις της εκστρατείας θα βρείτε στο www.laikiebank.com

Για εσωτερική χρήση _____

* Στην κληρωση συμμετέχουν και οι καταθέσεις σε ATM που δέχονται μετρητά χωρίς φάκελο. Σ' αυτές τις ATM δεν χρειάζεται η περίληψη κουπονιού συμμετοχής - η συμμετοχή γίνεται αυτόματα. Κάθε κατάθεση εξασφαλίζει μια συμμετοχή στην κλήρωση. Ανήλικοι δεν δικαιούνται να συμμετάσχουν στην κλήρωση.

Pokka Coffee

ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ
Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ
www.kathimerini.com.cy/sport
Κυριακή 25 Οκτωβρίου 2009

Pokka Coffee

ΟΜΟΝΟΙΑ

Η ελληνική στροφή

Από τον άγνωστο αμυντικό Νίκο Δελατόλα – πριν 30 χρόνια – και τον Σπύρο Μαραγκό το 1998, στους πέντε πρωτοκλασάτους Ελλαδίτες ποδοσφαιριστές του φετινού ρόστερ των πρασίνων. **Σελ. 39**

ΑΠΟΕΛ

Το τίμημα της εμπειρίας

Με τραυματισμούς πληρώνουν οι πρωταθλητές τις εντάσεις του Τσάμπιονς Λιγκ και τον ψηλό μέσο όρο ηλικίας. Μέχρι το παιχνίδι με την Πόρτο αναμένεται να έχει αδειάσει το ιατρικό δελτίο, αν δεν προκύψουν νέες απώλειες. **Σελ. 40**

ΑΕΛ – ΓΙΑΝΝΟΥΛΗΣ

Το ανάποδο καλωσόρισμα

Αν και τραυματίστηκε από... μπίλια χουλιγκάνου στο πρώτο του ματς με την ΑΕΛ, εντούτοις ο πρώην Ελλαδίτης διεθνής τονίζει σε συνέντευξή του στην «Καθημερινή» γιατί περνά όμορφα στην Κύπρο. **Σελ. 43**

Είμαι έτοιμος να γίνω ο ηγέτης

Ο Φερνάντες δηλώνει έτοιμος να αναλάβει ευθύνες και παραδέχεται πως δεν παίζει καλά αυτήν την περίοδο

Συνέντευξη στον **ΝΤΙΝΟ ΦΟΙΝΙΚΑΡΙΔΗ**

Ο Ρικάρντο Φερνάντες δεν χρειάζεται ιδιαίτερες συστάσεις. Ο Πορτογάλος μέσος επανήλθε στο κυπριακό πρωτάθλημα μετά από ενάμιση χρόνο στην Ουκρανία και τη Μέταλουργκ Ντόνετσκ. Η μεταγραφή του σκόρπισε ενθουσιασμό στους φίλους της Ανόρθωσης, αφού ο Φερνάντες πρόλαβε στην προηγούμενη θητεία του, με τη φανέλα τού ΑΠΟΕΛ, να αποδείξει ότι είναι ποδοσφαιριστής βαρόμετρο. Πρόκειται για ποδοσφαιριστή με γρήγορη σκέψη, υψηλή τεχνική κατάρτιση, πάσα ακριβείας, που διακρίνεται κυρίως σε ρόλο δημιουργού, αλλά ενίοτε και σε ρόλο εκτελεστή. Ο Ρικάρντο Φερνάντες μίλησε στην «Καθημερινή» για τον ρόλο του στην Ανόρθωση, την προοπτική της ομάδας του και την άνοδο του κυπριακού ποδοσφαίρου. Παραδέχεται ότι το τελευταίο διάστημα ψάχνει να βρει τον καλό του εαυτό, αλλά τονίζει ότι δουλεύει σκληρά και ότι είναι θέμα χρόνου να ξαναδούμε τον Φερνάντες που ξέρουμε.

- Ρικάρντο, τι σε έκανε να αφήσεις την Ουκρανία και να επιστρέψεις στην Κύπρο;

Δεν ήθελα να μείνω άλλο στην Ουκρανία, για οικογενειακούς λόγους. Ήθελα να επιστρέψω στην Κύπρο, όπου έχω πάρα πολλούς φίλους και γνώριζα και τι είχα να αντιμετωπίσω. Είχα μία πολύ καλή πρόταση από την Ανόρθωση και δεν το σκέφτηκα και πολύ.

- Ήξερες και τι θα βρεις…

Ακριβώς, δεν χρειάστηκα διάστημα προσαρμογής. Ήξερα πού ερχόμουν, τις απαιτήσεις της ομάδας, την επαγγελματική της λειτουργία, τους στόχους και τις επιδιώξεις της. Με τους περισσότερους παίκτες γνωριζόμουν, ήξερα ότι θα με δεχθούν πολύ καλά, πράγμα που έγινε και είμαι πολύ ευχαριστημένος από αυτό που βρήκα.

«Έπαιξε καλύτερα ο ΑΠΟΕΛ στην Πορτογαλία, απ' ό,τι περίμενα»

- Είσαι ικανοποιημένος από το ξεκίνημά σας στο πρωτάθλημα;

Από βαθμολογικής πλευράς τα πάμε πάρα πολύ καλά. Έχουμε έντεκα βαθμούς και είμαστε στην πρώτη θέση, με άλλες δύο ομάδες. Μέχρι στιγμής δείχνουμε μία σταθερότητα να παίρνουμε τα αποτελέσματα, κάτι το οποίο ελπίζω να συνεχιστεί. Θεωρώ ότι έχουμε κάνει ένα πολύ καλό ξεκίνημα στο πρωτάθλημα.

- Υπάρχει όμως έντονη η άποψη ότι η Ανόρθωση μπορεί να παίξει πολύ καλύτερα από όσο έχει παίξει μέχρι τώρα. Μάλιστα, στον τελευταίο αγώνα με την Ομόνοια κατηγορηθήκατε ότι παίξατε πολύ αμυντικά…

Συμφωνώ, παίξαμε αμυντικά με την Ομόνοια, όμως μην ξεχνάτε ότι προηγηθήκαμε νωρίς με 1-0 σε ένα μεγάλο ντέρμπι εκτός έδρας κι απέναντι σε μία πολύ καλή ομάδα. Στο ποδόσφαιρο πρέπει να παίζεις για το αποτέλεσμα. Η εξέλιξη του σκορ μάς οδήγησε σε αυτήν την κατεύθυνση. Όμως και η Ομόνοια, εκτός από το γκολ που πέτυχε, δεν θυμάμαι να έκανε άλλη ευκαιρία. Το 1-1 ήταν ένα δίκαιο αποτέλεσμα, αν και εμείς παίξαμε για τη νίκη.

- Ναι, αλλά ο κόσμος περιμένει διαφορετική εικόνα από την Ανόρθωση…

Πιστεύω ότι μπορούμε να παίξουμε καλύτερα και είναι θέμα χρόνου να το κάνουμε. Το πιστεύω, γιατί στο ξεκίνημα της χρονιάς – και ειδικά στα πρώτα δύο παιχνίδια στην έδρα μας για την Ευρώπη – παίξαμε πολύ καλά. Είμαστε οι ίδιοι παίκτες με τότε, άρα, αν μπορούσαμε να το κάνουμε τότε, μπορούμε και τώρα. Απλά είναι θέμα χρόνου και θέμα προσαρμογής στις αλλαγές που έγιναν στην ομάδα.

Ο Ρικάρντο Φερνάντες είναι και εκτελεστής, όπως έκανε στο ματς με την ΑΕΛ, όταν σκόραρε το μοναδικό γκολ, με απευθείας εκτέλεση φάουλ.

- Μήπως έμειναν κάποια τραύματα από τον πρόωρο αποκλεισμό στην Ευρώπη;

Όλοι ξέρουμε πόσο δύσκολο ήταν για την ομάδα και τι συνέπειες είχε αυτός ο αποκλεισμός. Ποτέ δεν είναι εύκολο να ξεπεράσεις μία τέτοια αποτυχία, όμως εμείς δείξαμε χαρακτήρα πιστεύω και επαναλαμβάνω ότι θεωρώ ότι κάναμε καλό ξεκίνημα στο πρωτάθλημα.

- Τι προοπτικές δίνεις στην Ανόρθωση να κατακτήσει τον τίτλο;

Νομίζω ότι έχουμε τη δυνατότητα να κρατηθούμε στην πρώτη θέση. Ίσως πρέπει να σταθεροποιήσουμε λίγο περισσότερο την απόδοσή μας, να μεγαλώσουμε τα διαστήματα καλής παρουσίας και να διατηρήσουμε αυτό που καταφέραμε μέχρι τώρα. Να παίρνουμε δηλαδή το αποτέλεσμα. Αυτό είναι και το πιο σημαντικό, γιατί στο τέλος της χρονιάς το αποτέλεσμα είναι που μετράει.

- Από τη δική σου απόδοση είσαι ικανοποιημένος;

Έχω χωρίσει τη σεζόν σε δύο περιόδους μέχρι στιγμής. Στην αρχή νομίζω έπαιξα πολύ καλά, είχα σημαντικό ρόλο στην ομάδα, πέτυχα ένα γκολ και είχα έξι τελικές ασίστ για γκολ. Στη συνέχεια όμως ο αποκλεισμός μάς επηρέασε όλους. Η αλλαγή προπονητή έφερε αλλαγή και στον τρόπο παιχνιδιού και στη φιλοσοφία της ομάδας. Άλλαξε και η ατμόσφαιρα στα αποδυτήρια. Αυτήν τη στιγμή δεν παίζω καλά. Όμως είμαι εδώ, ξέρω τι μπορώ να κάνω για την ομάδα και θα το κάνω. Απλά είναι θέμα χρόνου και προσαρμογής.

- Όλοι περιμένουν από σένα να γίνεις ο ηγέτης της ομάδας.

Ποτέ δεν έχω φοβηθεί αυτόν τον ρόλο. Το έχω αποδείξει στο παρελθόν ότι δεν φοβάμαι τις ευθύνες και πιστεύω ότι μπορώ να το κάνω και στην Ανόρθωση. Είμαι εδώ, έτοιμος να το κάνω, αν μου ζητηθεί, να αναλάβω αυτόν τον ρόλο. Εγώ έχω εμπιστοσύνη στις δυνατότητές μου και είμαι έτοιμος να το κάνω.

- Στο πρωτάθλημα βρήκες διαφορές, σε σχέση με την προηγούμενή σου θητεία;

Χρόνο με τον χρόνο το επίπεδο γίνεται και καλύτερο. Υπάρχει μεγάλη διαφορά από την πρώτη φορά που ήρθα στην Κύπρο. Τότε ήταν πιο εύκολα τα πράγματα. Θυμάμαι κερδίσαμε κάποιους αγώνες με μεγάλα σκορ. Τώρα δεν υπάρχει τέτοια δυνατότητα. Και οι μικρές ομάδες ανέβασαν το επίπεδό τους, ενώ βελτιώθηκε και η τακτική των ομάδων. Οι μεγάλες ομάδες παίζουν τα τελευταία δύο χρόνια στο Τσάμπιονς Λιγκ. Αυτό από μόνο του αποδεικνύει την πρόοδο που έγινε στο πρωτάθλημα.

- Πώς είδες τον αγώνα της Πόρτο με τον ΑΠΟΕΛ;

Ήταν ένα ξεχωριστό παιχνίδι για μένα, γιατί έπαιξα και στις δύο ομάδες και κέρδισα τίτλους. Νομίζω ότι ο ΑΠΟΕΛ έκανε ένα πολύ καλό παιχνίδι. Καλύτερο από ό,τι περίμενα, με βάση τις απουσίες που είχε. Νομίζω ότι ο κόσμος στην Κύπρο πρέπει να είναι ικανοποιημένος από την παρουσία του ΑΠΟΕΛ φέτος και της Ανόρθωσης πέρσι. Είναι πολύ σημαντικό για το κυπριακό ποδόσφαιρο να έχει κάθε χρόνο ομάδα σε αυτό το επίπεδο, ακόμη και στο Γιουρόπα Λιγκ. Ελπίζω να συνεχιστεί και στο μέλλον.

ΣΧΟΛΙΟ

Του **ΝΤΙΝΟΥ ΦΟΙΝΙΚΑΡΙΔΗ**

Είμαστε unfair προς τους θεσμούς

Αξιέπαινη ήταν η πρωτοβουλία της Κυπριακής Ομοσπονδίας Καλαθόσφαιρας (ΚΟΚ) να διοργανώσει την ημερίδα για το fair play την περασμένη εβδομάδα. Ο τίτλος ήταν επίσης πολύ εύστοχος, «Από τα λόγια στην πράξη». Αυτό είναι εξάλλου και το πρόβλημά μας όλα αυτά τα χρόνια. Ότι σε όλα τα προβλήματα της δημόσιας ζωής περιοριζόμαστε σε φραστικές καταδίκες και κολλάμε, όταν πρέπει να κάνουμε τα λόγια πράξη. Έστω – όμως – και σε θεωρητικό επίπεδο, είναι καλό να κατατίθενται εισηγήσεις και είναι ενθαρρυντικό το γεγονός ότι πολλοί άνθρωποι έχουν επίγνωση του προβλήματος και έχουν απόψεις, οι οποίες όμως δυστυχώς δεν εισακούγονται.

Στη συγκεκριμένη ημερίδα της ΚΟΚ, η συζήτηση για το fair play περιστράφηκε κυρίως γύρω από τα θέματα βίας που έκαναν την εμφάνισή τους το τελευταίο διάστημα στον χώρο του κυπριακού μπάσκετ. Η έννοια του fair play βέβαια είναι πολύ πιο πλατιά και αφορά κάθε πτυχή της κοινωνικής δομής. Είτε στον αθλητισμό είτε οπουδήποτε αλλού. Το fair play είναι φιλοσοφία και στάση ζωής, η οποία διδάσκεται από την παιδική ηλικία. Το πόση δικαιοσύνη υπάρχει γενικά στον κόσμο είναι μία θεωρητική συζήτηση, ενώ, σε ό,τι αφορά την κυπριακή κοινωνία, είμαστε όλοι καθημερινά μάρτυρες αδικιών που γίνονται σε όλα τα επίπεδα.

Το θέμα της βίας στα γήπεδα όμως, το οποίο μας απασχόλησε και στην προηγούμενη έκδοση, είναι πολύ πιο συγκεκριμένο. Η σύνδεση της βίας με το fair play έχει να κάνει με έναν παρωχημένο ιδεαλισμό για το τι πρέπει να είναι ο αθλητισμός. Στο μυαλό του περισσότερου κόσμου έχει δημιουργηθεί η αντίληψη ότι ο αθλητισμός είναι κάτι το ιερό, το οποίο πρέπει να μένει άθικτο από οτιδήποτε κακό υπάρχει σε άλλες πτυχές της κοινωνικής ζωής. Αυτή η αντίληψη πηγάζει σε μεγάλο βαθμό από τη διδαχή που είχαμε στα σχολεία για το «αθάνατο αρχαίο πνεύμα», το οποίο όμως είναι γνωστό ότι δεν ήταν πάντα στο πνεύμα του «ευ αγωνίζεσθαι», αφού παρόμοια προβλήματα με τα σημερινά υπήρχαν στον αθλητισμό και κατά την αρχαιότητα.

Η δεύτερη πηγή του ιδεαλισμού προέρχεται από την αναβίωση του σύγχρονου ολυμπιακού κινήματος, το οποίο αφορούσε κυρίως αθλητές της αριστοκρατίας που έβλεπαν τον αθλητισμό ως χόμπι μεταξύ «ευγενών». Την ίδια στιγμή, όμως, απέκλειαν αθλητές που δεν προέρχονταν από τις «ανώτερες κοινωνικές τάξεις», απέκλειαν τις γυναίκες και όσους είχαν διαφορετικό χρώμα. Η έννοια του αθλητή τζέντλεμαν, όμως, έληξε με τη βιομηχανική επανάσταση, την εξάπλωση του αθλητισμού στην εργατική τάξη, την παγκοσμιοποίησή του με την ίδρυση διεθνών ομοσπονδιών και την εξέλιξή του σε ένα ανταγωνιστικό εμπορικό προϊόν. Εν κατακλείδι, σε κάθε εποχή, το εκάστοτε κοινωνικό σύστημα αξιών αντανακλάται και στον αθλητισμό, όπως και στις υπόλοιπες κοινωνικές δραστηριότητες.

Αυτός ο ιδεαλισμός που έχουμε για το τι πρέπει να είναι ο αθλητισμός, δημιουργεί μία αφέλεια, η οποία δεν μας αφήνει να κτυπήσουμε το κακό στη ρίζα του. Στην ημερίδα της ΚΟΚ ακούσαμε τον εκπρόσωπο της Αστυνομίας να λέει: «Γιατί να κάνουμε έλεγχο στους οπαδούς, αν έχουν φωτοβολίδες, πέτρες και ξύλα; Μήπως ετοιμάζονται για πόλεμο; Έτσι έπρεπε να είναι ο αθλητισμός;». Αυτή η προσέγγιση φανερώνει ότι δεν έχουμε ακόμη συνειδητοποιήσει την έκταση του προβλήματος.

Το θέμα της βίας στα γήπεδα δεν λύνεται με ερωτήματα ρητορικής φύσεως. Λύνεται με μέτρα. Ένα πράγμα είναι η πρόληψη και η δημιουργία παιδείας σε ένα μακροπρόθεσμο σχεδιασμό και άλλο πράγμα είναι η καταστολή πλέον ενός σοβαρού προβλήματος που ταλανίζει τον αθλητισμό της Κύπρου εδώ και χρόνια. Στην εξέλιξη των κοινωνιών έχουν θεσπιστεί κανόνες λειτουργίας για όλα τα θέματα.

Ο αθλητισμός από μόνος του έχει θέσει κανόνες για τον τρόπο διεξαγωγής κάθε αθλητικής δραστηριότητας και παιχνιδιού. Όποιος παραβαίνει τους κανόνες, έχει επιπτώσεις. Νόμους για τη βία στους αθλητικούς χώρους ψηφίσαμε πολλούς στην Κύπρο τα τελευταία 20 χρόνια. Σπάνια όμως τους εφαρμόσαμε. Αυτό είναι και το μεγαλύτερο unfair προς τους θεσμούς. Ίσως λοιπόν κάποια στιγμή θα πρέπει να διοργανώσουμε και μία ημερίδα με θέμα «Νόμοι του κυπριακού κράτους. Από τα λόγια στην πράξη».

Σχολιάστε στο www.kathimerini.com.cy

ΚΑΤΣΕ ΚΑΛΑ

Με τον **ΜΙΚΑΕΛΟ ΠΑΠΑΔΑΚΗ**

Πρέπει να σκεφτούν μεταγραφικά

Παρότι τους 24 που έβαλαν τον ΑΠΟΕΛ στους Ομίλους πρέπει να τους γράψουν με χρυσά γράμματα στο βιβλίο των 100 χρόνων του συλλόγου, εντούτοις η ομάδα πρέπει να κοιτάξει μπροστά και να χτίσει την επόμενη πρόκριση σε Ομίλους. Γι' αυτό τον λόγο εκτιμώ πως στον Αρχάγγελο έχουν ήδη αρχίσει να παρακολουθούν DVD με υποψήφιους στόχους για τον Γενάρη. Οι πρωταθλητές αύριο παίζουν με τον Εθνικό με μίνιμουμ πέντε απουσίες βασικών, ίσως και επτά. Την Παρασκευή έχουν τον Άρη, στο Τσίρειο. Ποιος θα βάλει τα πόδια στη φωτιά, ποιος απ' τους φορτωμένους 30άρηδες θα ρισκάρει, όταν τέσσερεις μέρες μετά ακολουθεί η Πόρτο;

Θεωρητικά ένα ρόστερ 25 παικτών (μαζί με τον Σολωμού) είναι ικανοποιητικό, έστω κι αν οι αγώνες είναι υπερβολικά πολλοί – πάνω από 50. Στην πράξη αποδεικνύεται μικρό για τον ΑΠΟΕΛ, αφενός επειδή υπάρχουν πολλοί παίκτες σε συγκεκριμένες θέσεις (π.χ. 7-8 δεξιά μπακ και χαφ) και ελάχιστοι σε άλλες (μόνο 2 αριστερά μπακ και χαφ), αφετέρου γιατί η ομάδα διαθέτει αρκετούς μεγάλους σε ηλικία, που χρήζουν ειδικής μεταχείρισης.

Ο Αλτίν Χατζί, για παράδειγμα, ίσως να μην τραυματιζόταν αν δεν έκανε τη βλακεία να πάει να παίξει με την Εθνική Αλβανίας σ' ένα αδιάφορο ματς, ενώ αγωνίζεται στο Τσάμπιονς Λιγκ για πρώτη και τελευταία φορά στην καριέρα του, όμως δεν μπορείς να περιμένεις πως θα βγάλεις όλη τη σεζόν με ένα και μοναδικό αριστερό μπακ, που βαδίζει στο 35ο έτος της ηλικίας του.

Από τις 5 Αυγούστου στον ΑΠΟΕΛ ήξεραν ότι η σεζόν θα γράψει πάνω από 50 ματς, οι διεθνείς θα πλησιάσουν και τα 60. Μιλάμε για παιχνίδια-κόλαση στην Κύπρο, όπου όλοι σκίζονται να κερδίσουν τον πρωταθλητή και Ευρωπαίο, και δέκα ματς απίστευτων εντάσεων στην Ευρώπη, χωρίς διακοπή. Η αλήθεια είναι ότι προσπάθησαν έντονα να ενισχυθούν, τόσο μετά την Παρτίζαν όσο και μετά την Κοπεγχάγη, σε όλες τις γραμμές. Ένα εμπόδιο που συνάντησαν ήταν οι ψηλές απαιτήσεις, αφού πολλοί μυρίστηκαν χρήμα και πίστεψαν ότι βρήκαν την ευκαιρία της ζωής τους.

Ο Γιοβάνοβιτς κάτι τέτοιους δεν τους γουστάρει και καλά κάνει, αφού δεν θέλει κανείς να του χαλάσει τ' αποδυτήρια. Όμως, θα πρέπει να δει κι αυτός με το τιμ του πώς βελτιώνονται στις μεταγραφές. Να διευρύνουν τις επιλογές που έχουν ενώπιόν τους τη δεδομένη στιγμή, ώστε να λυθούν και τα χέρια των ιδίων και να βοηθήσουν και την ομάδα.

Τώρα, ας πούμε, περιμένω πως παρακολουθούν τους παίκτες που θα τους απασχολήσουν τον χειμώνα, σε άμυνα και επίθεση, ίσως και στα χαφ (πλέι μέικερ). Θεωρώ σχεδόν δεδομένο πως ο ΑΠΟΕΛ θα εξαντλήσει το δικαίωμα των τεσσάρων μεταγραφών του Ιανουαρίου, έστω κι αν το να κερδίσεις κάποιο ποσό στο πρωτοχρονιάτικο λαχείο είναι πιο πιθανό απ' το να βρεις πάνω από έναν καλό παίκτη χειμωνιάτικα. Το ζήτημα είναι να μη χρειαστεί να εξαντλήσει τα χρονικά περιθώρια της μεταγραφικής περιόδου του Ιανουαρίου, γιατί άμα οι παίκτες έρθουν 30 του μηνός, το πουλί μπορεί και να έχει πετάξει μέχρι να προσαρμοστούν.

papadakism@kathimerini.com.cy

ΠΙΣΩ ΑΠΟ ΤΙΣ ΚΑΜΕΡΕΣ

Σχολιάστε στο www.kathimerini.com.cy

Χιούμορ ο Γιαννούλης για την μπίλια

Με πλάκα αντιμετώπισε ο Γιάννης Γιαννούλης τη σιδερένια μπίλια που τον βρήκε στο μέτωπο μετά το ματς με τον ΑΠΟΕΛ για το σούπερ καπ. Ο Ελλαδίτης σέντερ, μιλώντας σε Κύπριο συμπαίκτη του για το περιστατικό του τραυματισμού του μετά το ματς – στην προπόνηση την επομένη – είπε με αρκετό χιούμορ: «Ρε φίλε, εδώ έπαιξα σε ΠΑΟΚ-Παναθηναϊκός και ΠΑΟΚ-Άρης και δεν έπαθα ποτέ τίποτα!». **Ηρο**

Όλοι θέλουν τον Λομπ

Μήλον της έριδος αναμένεται να αποτελέσει στη μεταγραφική περίοδο του Ιανουαρίου ο 23χρονος Καμερουνέζος, με αρμενικό διαβατήριο, Καρλ Λομπ. Ο βραχύσωμος αμυντικός του Άρη ήρθε στην «ελαφρά ταξιαρχία» πριν δύο χρόνια επί Μίχαϊ Στοϊκίτσα και αφού παρουσίασε μεγάλη βελτίωση, αποτελεί σημαντικό ατού για τη φετινή ομάδα του Άρη. Οι φήμες φουντώνουν για ενδιαφέρον μεγάλων ομάδων για τον Λομπ, ανάμεσα στις οποίες υπάρχει και σύλλογος της Λεμεσού. **Ζαχ.**

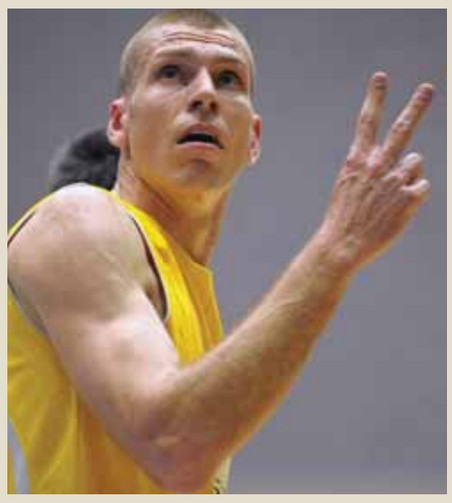

Να μην ξεχνάμε το στραπάτσο του +16

Καλά θα κάνει ο Γκέρμπεν Βαν Ντόρμπε να πάρει τον λόγο στα αποδυτήρια του ΑΠΟΕΛ για μερικά λεπτά και να εξηγήσει στους συμπαίκτες του ότι οι γαλαζοκίτρινοι δεν έχουν ακόμη προκριθεί στους ομίλους του Eurocup, παρά τη νίκη με 77-63 την περασμένη Τρίτη κόντρα στην ιταλική Τεράμο. Ο Βέλγος φόργουορντ είναι ο μόνος που απέμεινε από την ομάδα της σεζόν 2007-08, όταν επικράτησαν 90-74 (+16) της ουκρανικής Τσερκάσι, αλλά αποκλείστηκαν στην παράταση του β΄ αγώνα, χάνοντας με 104-83 (-21) μια εβδομάδα μετά. Γι' αυτό χρειάζεται τεράστια προσοχή από τον ΑΠΟΕΛ μεθαύριο στην Ιταλία, για να φτάσει σε όμιλο διοργάνωσης της ULEB, κάτι που, αν γίνει, θα πρόκειται για ιστορική πρώτη για κυπριακή ομάδα. **Ηρο**

Η αναγέννηση από την Ηλέκτρα

Σημαντικά βελτιώθηκαν οι σχέσεις της εταιρείας του Απόλλωνα με τα ΜΜΕ, μετά την πρόσληψη της Ηλέκτρας Κατσικίδου στο γραφείο Τύπου των κυανόλευκων. Η κ. Κατσικίδου τρέχει τη δουλειά αρκετές ώρες, έχει συνεχή επαφή με τους συναδέλφους που καλύπτουν το ρεπορτάζ των κυανόλευκων και βελτιώνει την επικοινωνιακή εικόνα της ομάδας. **Ζαχ.**

Οι Έλληνες επέστρεψαν στο «Ντραγκάο», πέντε χρόνια μετά το έπος της Πορτογαλίας. Κι έφυγαν πάλι με το κεφάλι ψηλά, έστω και στεναχωρημένοι αυτή τη φορά.

Ας έβαζαν παιδάκια

Παρά να φιλοξενήσουν κανίβαλους σαν κι αυτούς που «ανακαίνισαν» το «Ελευθερία», καλύτερα που έγιναν με κλειστές πόρτες τα παιχνίδια σούπερ καπ στο βόλεϊ. Θα μπορούσαν, όμως, να είχαν βάλει μαθητές στις εξέδρες ώστε να καλυφθεί η άσχημη θέα των κενών καθισμάτων. **Μίκα**

Απ' τα κατσίκια στο παλάτι

Την τελευταία προπόνηση πριν το πρώτο φετινό ματς στα Φαρόε θυμήθηκε παραμονή του αγώνα με την Πόρτο ο Γιοβάνοβιτς. «Σκεφτείτε πώς φτάσαμε απ' εκείνο το γήπεδο, όπου γύρω-γύρω βοσκούσαν κατσικάκια, να παίζουμε σ' αυτό το παλάτι», επισήμανε στους δημοσιογράφους, ενθυμούμενος τις στάσεις στην πορεία του ΑΠΟΕΛ κλιμακωτά: πρώτα στο ερασιτεχνικό στάδιο των Φαρόε, μετά στο καυτό «Παρτιζάνα», έπειτα στο ανακαινισμένο «Πάρκεν», κατόπιν στο ιστορικό «Βιθέντε Καλντερόν» και τώρα στο επιβλητικό «Ντραγκάο». Και το ταξίδι τελειώνει στο μνημειώδες «Στάμφορντ Μπριτζ». Ή μήπως όχι; **Μίκα**

Οι αριθμοί λένε ψέματα

Πολύς λόγος για τα 32 σουτ που επιχείρησε η Πόρτο απέναντι στο ΑΠΟΕΛ. Από αυτά τα 32, όμως, μόνο έντεκα ήταν στην εστία και απ' αυτά, τα δέκα δεν ανησύχησαν τον Χιώτη, αφού ήταν από πολύ μακρινή απόσταση. Αυτός ο αριθμός προδίδει και μία αδυναμία της Πόρτο, η οποία δεν μπορούσε να μπει στην περιοχή του ΑΠΟΕΛ και γι' αυτό κατέφευγε στα σουτ. Η ομάδα της Πορτογαλίας έφτιαξε απέναντι στον ΑΠΟΕΛ τρεις κλασικές ευκαιρίες και ουσιαστικά το ματς τής το έδωσαν στο πιάτο οι παίκτες των γαλαζοκιτρίνων με τα λάθη που έκαναν στον κεντρικό άξονα. **Ν.Φ.**

Γύρισαν στις οικογένειές τους

Στο σπίτι όπου έμενε πριν φύγει για την Τσέλσι – σε ένα προάστιο του Οπόρτο αλλά όχι στη γενέτειρα του Νούνο, Πενιαφιέλ – γύρισε για μερικές μέρες η οικογένεια του Νούνο Μοράις. Από τη Δευτέρα είχε πάει στην Πορτογαλία και η Βραζιλιάνα σύζυγος με την κόρη του Παουλίστα, η οποία έμεινε σε μια φίλη της στο Οπόρτο, με την οποία κρατάει επαφή από τότε που ο άντρας της έπαιζε εκεί. Η Λέιλα Πίντο πήγε λιγότερες μέρες, όμως την Τετάρτη ήρθε η οικογένειά της και την πήρε από το ξενοδοχείο όπου έμειναν οι σύζυγοι των υπόλοιπων παικτών. **Μίκα**

Δεν μιλιόταν ο Χρύσης

Όχι πως οι υπόλοιποι ήταν και πολύ καλύτερα, αλλά ο Χρύσης Μιχαήλ δεν μιλιόταν μετά το παιχνίδι, αλλά ούτε και την επόμενη μέρα στο αεροπλάνο. Ο Λεμεσιανός χαφ δεν μπορούσε με τίποτα να χωνέψει το λάθος στο πρώτο γκολ του Χουλκ, που ήρθε να του χαλάσει μια σεζόν που ξεκίνησε ιδανικά. Νέο συμβόλαιο το καλοκαίρι, έβγαλε αμέσως τα λεφτά στη ρεβάνς με την Κοπεγχάγη, πήρε το παιχνίδι με την Ερμή. Όμως αυτή είναι η μπάλα, τη μια είσαι θεός και την άλλη τελευταίος. **Μίκα**

Αξιέπαινη προσπάθεια

Δεν είναι παρηγοριά το γεγονός ότι στο «Ντραγκάο» έχουν χάσει μεγαλύτερες ομάδες από τον ΑΠΟΕΛ. Οι πρωταθλητές έχασαν μεγάλη ευκαιρία για να πάρουν αποτέλεσμα στη «φωλιά του δράκου». Πριν από το λάθος που έφερε την ισοφάριση, ο ΑΠΟΕΛ έλεγχε πλήρως τον ρυθμό του αγώνα, ενώ οι περισσότερες ευκαιρίες της Πόρτο έγιναν μετά το 2-1, όταν ο ΑΠΟΕΛ έπαιξε πιο επιθετικά και άφησε ελεύθερους χώρους. Οι πολλές απουσίες στην άμυνα δεν φάνηκαν, αλλά ο ΑΠΟΕΛ πλήρωσε τα λάθη του. Απλά η Πόρτο είχε την ποιότητα για να τιμωρήσει αυτά τα λάθη. **Ν.Φ.**

Ο Κύπριος στο «Ντραγκάο»

Ένας Κύπριος βρέθηκε μεταξύ των οπαδών της Πόρτο το βράδυ της Τετάρτης, στο «Ντραγκάο». Πρόκειται για φοιτητή στην Πορτογαλία που εμφανίστηκε στο γήπεδο με την κυπριακή σημαία και φόρμα της «Θύρας 9». Ο φωτογραφικός φακός τον έκανε διάσημο μέσω του Facebook και μερικών ακόμα ιστοσελίδων, όμως εδώ τη φωτογραφία δεν μπορούμε να τη δημοσιεύσουμε γιατί... θα φάμε πρόστιμο! **Μίκα**

Τον νου σας στην Πέγεια

Όλοι πρέπει να έχουν τον νου τους στον σημερινό αγώνα στην Πέγεια, ανάμεσα σε ΑΠΟΠ/Κινύρα και ΑΕΛ. Παράγοντες, παίκτες, διαιτητές και Αστυνομία καλούνται να μην αφήσουν τα όσα έγιναν πέρσι στον τελικό του κυπέλλου να επηρεάσουν το σημερινό παιχνίδι. Η αποφυγή της έντασης πρέπει να είναι στο μυαλό όλων, για το καλό του αθλήματος και των δύο ομάδων. **Ν.Φ.**

Η ιστορία της τούμπας στο «Ντραγκάο»

«Πάρε καλή θέση απόψε, να βγάλεις την τούμπα», είπε το πρωί της Τετάρτης ο Κωνσταντίνος Χαραλαμπίδης στον φωτορεπόρτερ Γιώργο Μιχαήλ, που τον πέτυχε στο «Σέρατον» του Οπόρτο. Ο Γιώργος νόμιζε ότι του έκανε πλάκα. «Αλήθεια σου λέω, το είπα και σε συνέντευξη, δεν το είδες;», ρωτάει. «Καλά, βρες πού θα είμαι, να την κάνεις απέναντι, γιατί θα έχω τον μεγάλο φακό που βγάζει μακριά», λέει ο Γιώργος, έρχεται έξω και φεύγουμε. Μέχρι να φτάσουμε στο ποτάμι, προσπαθούσε ο φωτορεπόρτερ να μου εξηγήσει πως ο «Μπίδης» θα κάνει την τούμπα μπροστά στη γυναίκα του και όχι απέναντι απ' τον φακό και εγώ να καταλάβω πώς και οι δυο ήταν τόσο σίγουροι, ο πρώτος ότι θα κάνει τούμπα και ο δεύτερος πως θα τον βγάλει φωτογραφία. **Μίκα**

ΤΙ ΛΕΣ ΤΩΡΑ

Με τον **ΗΡΟΔΟΤΟ ΜΙΛΤΙΑΔΟΥΣ**

Καλύτερα κλειστό παρά διαλυμένο

Αδικαιολόγητες κρίνουμε τις αντίθετες φωνές σχετικά με την απόφαση της Κυπριακής Ομοσπονδίας Ποδοσφαίρας και της Αστυνομίας, για διεξαγωγή των προχθεσινών αγώνων των Σούπερ Καπ σε άνδρες και γυναίκες κεκλεισμένων των θυρών. Συγκεκριμένα, σχολιάστηκε πως η εν λόγω απόφαση έφερε το άθλημα χρόνια πίσω και πως οι φιλήσυχοι και ειρηνικοί φίλαθλοι έχασαν το δικαίωμα να δουν από κοντά βόλεϊ.

Εδώ θα διαφωνήσουμε με αυτήν τη λογική. Η απόφαση να διεξαχθούν χωρίς ελεύθερη προπώληση εισιτηρίων τα δύο παιχνίδια, κράτησε μακριά από τις κερκίδες του «Κίτιον» τους ανώνυμους (;) χούλιγκαν, που θα έμπαιναν στον κόπο να κάψουν μερικά χιλιόμετρα βενζίνη, για να πάνε στο κλειστό της πόλης – όχι για να απολαύσουν καρφιά και μπλοκ – να «τα πουν» με τους απέναντι, με όποιες τραγικές συνέπειες έχει συνήθως αυτό.

Όσοι ήθελαν πραγματικά να δουν το παιχνίδι, είχαν τρόπο να πάνε στο «Κίτιον» και εξηγούμαστε. Στα μικρά αθλήματα, όπως το βόλεϊ και το μπάσκετ, οι αληθινοί υποστηρικτές των ομάδων και τα άτομα που ασχολούνται με τα συγκεκριμένα σπορ είναι λίγοι και γνωρίζονται μεταξύ τους, έτσι οι προσκλήσεις που δόθηκαν από τις ομάδες και την ΚΟΠΕ κάλυψαν τις ανάγκες αυτών που είχαν εξαρχής την πρόθεση να πάνε στο κλειστό.

Λίγο περισσότερο από μια εβδομάδα μετά τα αίσχη στο μπασκετικό Σούπερ Καπ και με νωπές τις μνήμες από την περσινή κωμωδία στο Final 4 του βόλεϊ, η απόφαση για μη πώληση εισιτηρίων, αλλά παραχώρηση προσκλήσεων από ομάδες και ΚΟΠΕ σε επιλεγμένα άτομα, αποτελεί τη φυσική κατάληξη των πραγμάτων.
Όλοι θυμόμαστε τι έγινε πέρσι στο Κύπελλο του βόλεϊ. Οι δύο ημιτελικοί διεξήχθησαν σε διαφορετικές μέρες στο κλειστό του Πανεπιστημίου και όταν οι χούλιγκαν φρόντισαν για την... «αναδιαμόρφωση» του γηπέδου, ο τελικός αναγκαστικά άλλαξε έδρα! Πώς να μην κλείσουν τις πόρτες μετά οι άνθρωποι του βόλεϊ;

Την ίδια στιγμή, στην καλαθόσφαιρα ισχύει απαγόρευση μετακινήσεων, ένα μέτρο πολύ πιο σκληρό απ' αυτό που λειτούργησε προχθές έκτακτα στο βόλεϊ. Είναι κρίμα να μην μπορεί να πάει ο φίλαθλος του Αχιλλέα στο κοινοτικό του Αγίου Δομετίου ή ο υποστηρικτής της ΑΕΚ στη Λεμεσό, αλλά, για όσο χαϊδεύονται τα αυτιά των χούλιγκαν, τότε οι φίλαθλοι που παν να δουν τη δράση στα παρκέ και όχι τα γυμνά οπίσθια του «εχθρού», θα αντιμετωπίζουν φραγμούς.

Όσο δεν γίνεται σωστή πρόληψη από τις Αρχές, τότε θα βλέπουμε φαινόμενα με κλειστές πόρτες, μια κίνηση που αποτελεί δυστυχώς το τελευταίο σύνορο άμυνας για τους διοργανωτές. Τις προάλλες, στο Σούπερ Καπ του μπάσκετ, τρεις αστυνομικοί προσπαθούσαν να απωθήσουν μια χούφτα τρελούς με τις ασπίδες τους και όταν οι τελευταίοι έσπασαν την αντίσταση, τα όργανα τράπηκαν σε φυγή. Πώς στην ευχή γίνεται μετά την απαίτηση από ΚΟΠΕ και οποιαδήποτε άλλη ομοσπονδία να ανοίγουν τις πόρτες;

Έτσι, για να είμαστε ειλικρινείς, καλύτερα να έχουμε άδειες ή σχεδόν άδειες κερκίδες παρά κερκίδες γεμάτες από... κανίβαλους.

miltiadouse@kathimerini.com.cy

Η ΑΤΖΕΝΤΑ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

Καθημερινό αθλητικό παρασκήνιο στο www.kathimerini.com.cy

ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΟ

ΚΥΠΡΟΣ – Α΄ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ

25.10
18:00 .....ΑΠΕΠ – ΔΟΞΑ
18:00 .....ΑΠΟΠ/ΚΙΝΥΡΑΣ – ΑΕΛ CytaVision1
19:00 .....ΕΡΜΗΣ – ΑΡΗΣ .....LTV
26.10
19:00 .....ΑΠΟΕΛ – ΕΘΝΙΚΟΣ .....LTV Sports1
30.10
19:00 .....ΑΡΗΣ – ΑΠΟΕΛ .....LTV Sports1

ΚΥΠΕΛΛΟ ΚΥΠΡΟΥ
28.10
16:00 .....ΑΠΕΠ – ΑΣΙΛ
18:00 .....ΟΜΟΝΟΙΑ – ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΣ .....ALFA

ΣΟΥΠΕΡ ΛΙΓΚΑ
25.10
14:30 .....ΛΕΒΑΔΕΙΑΚΟΣ – ΗΡΑΚΛΗΣ novasports2
14:30 .....ΠΑΝΘΡΑΚΙΚΟΣ – ΛΑΡΙΣΑ novasports1
16:45 .....ΑΡΗΣ – ΑΕΚ novasports1
19:00 .....ΠΑΝΑΘΗΝΑΪΚΟΣ – ΠΑΟΚ novasports1
19:00 .....ΞΑΝΘΗ – ΚΑΒΑΛΑ.....ALFA

ΚΥΠΕΛΛΟ ΕΛΛΑΔΑΣ – 4ος ΓΥΡΟΣ
27.10
14:15 .....ΚΑΛΑΜΑΤΑ – ΠΑΣ ΓΙΑΝΝΙΝΑ
14:15 .....ΠΑΝΑΙΤΩΛΙΚΟΣ – ΠΑΝΙΩΝΙΟΣ
17:00 .....ΑΙΓΑΛΕΩ – ΑΣΤΕΡΑΣ
17:00 .....ΠΑΝΣΕΡΡΑΪΚΟΣ – ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΣ.....LTV Sports2
28.10
14:15 .....ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΑΣ. – ΚΑΒΑΛΑ
14:15 .....ΕΘΝΙΚΟΣ ΠΕΙΡΑΙΩΣ – ΞΑΝΘΗ
14:15 .....ΙΩΝΙΚΟΣ – ΛΕΒΑΔΕΙΑΚΟΣ
14:15 .....ΚΑΛΛΙΘΕΑ – ΠΑΝΘΡΑΚΙΚΟΣ
14:15 .....ΟΦΗ – ΠΑΟΚ .....LTV Sports1
14:15 .....ΠΙΕΡΙΚΟΣ – ΕΡΓΟΤΕΛΗΣ
14:15 .....ΒΙΣΑΛΤΙΑΚΟΣ – ΑΤΡΟΜΗΤΟΣ
17:00 .....ΑΣΠΡΟΠΥΡΓΟΣ – ΑΡΗΣ
17:00 .....ΕΟΡΔΑΪΚΟΣ – ΠΑΝΑΘΗΝΑΪΚΟΣ.....ALFA
17:00 .....ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΣ Β. – ΛΑΡΙΣΑ
29.10
17:00 .....ΘΡΑΣΥΒΟΥΛΟΣ – ΑΕΚ
17:00 .....ΤΡΙΚΑΛΑ – ΗΡΑΚΛΗΣ

ΠΡΕΜΙΕΡ ΛΙΓΚ
25.10
15:30 .....ΜΠΟΛΤΟΝ – ΕΒΕΡΤΟΝ
16:00 .....ΛΙΒΕΡΠΟΥΛ – ΜΑΝΤΣΕΣΤΕΡ Γ.....ALFA
17:00 .....ΜΑΝΤΣΕΣΤΕΡ Σ. – ΦΟΥΛΑΜ
18:15 .....ΓΟΥΕΣΤ ΧΑΜ – ΑΡΣΕΝΑΛ .....LTV Sports1

ΣΕΡΙΕ Α
25.10
16:00 .....ΑΤΑΛΑΝΤΑ – ΠΑΡΜΑ
16:00 .....ΜΠΑΡΙ – ΛΑΤΣΙΟ
16:00 .....ΚΑΛΙΑΡΙ – ΤΖΕΝΟΑ
16:00 .....ΦΙΟΡΕΝΤΙΝΑ – ΝΑΠΟΛΙ
16:00 .....ΠΑΛΕΡΜΟ – ΟΥΝΤΙΝΕΖΕ
16:00 .....ΡΟΜΑ – ΛΙΒΟΡΝΟ
16:00 .....ΣΙΕΝΑ – ΓΙΟΥΒΕΝΤΟΥΣ
21:45 .....ΚΙΕΒΟ – ΜΙΛΑΝ .....LTV Sports2
28.10
21:45 .....ΜΠΟΛΟΝΙΑ – ΣΙΕΝΑ
21:45 .....ΚΑΤΑΝΙΑ – ΚΙΕΒΟ
21:45 .....ΤΖΕΝΟΑ – ΦΙΟΡΕΝΤΙΝΑ
21:45 .....ΓΙΟΥΒΕΝΤΟΥΣ – ΣΑΜΠΝΤΟΡΙΑ novasports4
21:45 .....ΛΑΤΣΙΟ – ΚΑΛΙΑΡΙ
21:45 .....ΛΙΒΟΡΝΟ – ΑΤΑΛΑΝΤΑ
21:45 .....ΝΑΠΟΛΙ – ΜΙΛΑΝ
21:45 .....ΠΑΡΜΑ – ΜΠΑΡΙ
21:45 .....ΟΥΝΤΙΝΕΖΕ – ΡΟΜΑ .....LTV Sports2
29.10
21:45 .....ΙΝΤΕΡ – ΠΑΛΕΡΜΟ

ΜΠΟΥΝΤΕΣΛΙΓΚΑ
25.10
16:30 .....ΧΕΡΤΑ – ΒΟΛΦΣΜΠΟΥΡΓΚ
18:30 .....ΣΑΛΚΕ – ΑΜΒΟΥΡΓΟ.....LTV Sports2
18:30 .....ΜΠΟΧΟΥΜ – ΒΕΡΝΤΕΡ

ΠΡΙΜΕΡΑ ΝΤΙΒΙΖΙΟΝ
25.10
18:00 .....ΧΕΤΑΦΕ – ΜΠΙΛΜΠΑΟ
18:00 .....ΣΑΝΤΑΝΤΕΡ – ΟΣΑΣΟΥΝΑ
18:00 .....ΤΕΝΕΡΙΦΗ – ΧΕΡΕΘ
18:00 .....ΒΑΓΙΑΔΟΛΙΔ – ΛΑ ΚΟΡΟΥΝΙΑ
18:00 .....ΒΙΓΙΑΡΕΑΛ – ΜΑΛΑΓΑ
20:00 .....ΑΛΜΕΡΙΑ – ΒΑΛΕΝΘΙΑ .....LTV Sports1
22:00 .....ΜΠΑΡΤΣΕΛΟΝΑ – ΣΑΡΑΓΟΣΑ .....ALFA

ΚΑΛΑΘΟΣΦΑΙΡΑ

ΚΥΠΡΟΣ – Α΄ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ
25.10
18:00 .....ΑΕΚ – ΕΘΑ

ΕΛΛΑΔΑ – Α1
25.10
17:00 .....ΟΛΥΜΠΙΑ – ΠΑΝΑΘΗΝΑΪΚΟΣ
17:00 .....ΠΕΡΙΣΤΕΡΙ – ΠΑΝΙΩΝΙΟΣ

EUROCUP
27.10
21:30 .....ΤΕΡΑΜΟ – ΑΠΟΕΛ

ΕΥΡΩΛΙΓΚΑ
28.10
21:45 .....ΜΑΛΑΓΑ – ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΣ novasports1
29.10
21:15 .....ΠΑΝΑΘΗΝΑΪΚΟΣ – ΧΙΜΚΙ novasports1
21:30 .....ΟΛΙΜΠΙΑ – ΜΑΡΟΥΣΙ novasports3

Να απαλλαγούν από το γερασμένο Τσίρειο Στάδιο θέλουν το συντομότερο οι κυανόλευκοι.

Σε αναμονή για τη Melford ο Απόλλωνας

Δύσκολος και ανηφορικός αναμένεται να είναι ο δρόμος που οδηγεί στην υλοποίηση του σχεδίου για την ανέγερση του ιδιόκτητου γηπέδου του Απόλλωνα. Σε αντίθεση με ό,τι έβγαινε την προηγούμενη εβδομάδα από το ρεπορτάζ των κυανόλευκων, τελικά δεν έγινε καμία συνάντηση μεταξύ των εμπλεκομένων, ενώ ανεπιβεβαίωτες πληροφορίες φέρουν τον ιδιοκτήτη της εταιρείας Melford να αποχωρεί από το όλο σχέδιο.

Την προηγούμενη εβδομάδα οι πληροφορίες ανέφεραν ότι κατά τη διάρκεια του τελευταίου εφταήμερου θα υπήρχε συνάντηση μεταξύ του σωματείου του Απόλλωνα και της εταιρείας Melford. Μάλιστα, οι ίδιες πηγές έφεραν και την εταιρεία Columbia να συμμετέχει στη συνάντηση προκειμένου να βολιδοσκοπήσει τις προθέσεις, ιδιαίτερα της Melford και του ιδιοκτήτη της. Σε αντίθεση με τις πληροφορίες, η συνάντηση ποτέ δεν πραγματοποιήθηκε, καθώς το σωματείο του Απόλλωνα περιμένει την τελική πρόταση από τη Melford.

Όπως πληροφορούμαστε, η πλευρά του Ρώσου ιδιοκτήτη της εταιρείας ακόμη δεν έχει καταθέσει την τελική της πρόταση και ως εκ τούτου οι ιθύνοντες του Απόλλωνα – με προεξάρχοντα τον πρόεδρο του σωματείου Γιώργο Παυλίδη – βρίσκονται σε στάση αναμονής. Κάτι αντίστοιχο συμβαίνει και από την πλευρά της εταιρείας Columbia, που περιμένει τις εξελίξεις γύρω από το θέμα για να διαμορφώσει τη στρατηγική που θα ακολουθήσει.

Ανεξαρτήτως των εξελίξεων σχετικά με την εμπλοκή της εταιρείας Melford, η αρμόδια επιτροπή του σωματείου προτίθεται να ανεγείρει ένα μικρό σύγχρονο ποδοσφαιρικό γήπεδο χωρητικότητας 15 χιλιάδων θεατών. Το συνολικό μπάτζετ για την υλοποίηση του σχεδίου θα φτάσει στα 20 εκατ. ευρώ, εκ των οποίων τα τέσσερα (20%) θα δοθούν από τον ΚΟΑ ως κρατική επιχορήγηση. Η εταιρεία που θα αναμιχθεί στο όλο εγχείρημα θα έχει το δικαίωμα να επιλέξει το όνομα του γηπέδου, όπως γίνεται και σε άλλες χώρες.

ΧΡΙΣΤΟΣ ΖΑΒΟΣ

Η ελληνική στροφή της Ομόνοιας

Πώς φτάσαμε από τον σχετικά άγνωστο αμυντικό Νίκο Δελατόλα – πριν 30 χρόνια – και τον Σπύρο Μαραγκό το 1998, στους πέντε πρωτοκλασάτους Ελλαδίτες ποδοσφαιριστές του φετινού ρόστερ

Του **ΗΡΟΔΟΤΟΥ ΜΙΛΤΙΑΔΟΥΣ**

Πριν 30 χρόνια – το 1979 – κάποιος Ελλαδίτης αμυντικός ονόματι Νίκος Δελατόλας έκανε το ντεμπούτο του με την Ομόνοια στο νικηφόρο παιχνίδι για την ασπίδα Στυλιανάκη με αντίπαλο τον ΑΠΟΕΛ. Ο Δελατόλας δεν ξαναφόρεσε τη φανέλα με το «τριφύλλι» τη σεζόν 1979-80, όμως την περίοδο 1980-81 όλως παραδόξως έπαιξε άλλα δύο παιχνίδια με την ομάδα, πριν κριθεί πως δεν ήταν κατάλληλος.

Ο Νίκος Δελατόλας ήταν ο πρώτος Ελλαδίτης ποδοσφαιριστής που φόρεσε τη φανέλα της ομάδας της Λευκωσίας.

Μέχρι τα τέλη της δεκαετίας του '90, στην Ομόνοια επέλεγαν ξένους από αγορές της Ανατολικής Ευρώπης. Από τους Μιχάι Μοκάνου και Κονσταντίν Φραντζίλα, στους Σπας Τζεβίζοφ, Εμίλ Σπάσοφ, Τζόσεφ Τζούριακ και Γκότσα Γκοκριτσιάνι. Ποδοσφαιριστές δηλαδή από χώρες όπως η Ρουμανία, η Βουλγαρία και η Σοβιετική Ένωση έπαιρναν τη μερίδα του λέοντος στο ρόστερ του «τριφυλλιού».

Ο πιο πετυχημένος Ελλαδίτης στην Ομόνοια ήταν ο Γιώργος Βακουφτσής, με 64 συμμετοχές και 28 γκολ

Το άνοιγμα της Ομόνοιας προς άλλες αγορές (ανάμεσά τους και η ελληνική) παρατηρήθηκε στα τέλη της περασμένης δεκαετίας. Με τα Βαλκάνια να διατηρούν ακόμη μεγάλο ρόλο στο ρόστερ, οι εκάστοτε προπονητές των πρασίνων επέλεγαν – πλέον – παίκτες από περιοχές όπως την Αφρική, τη Νότια Αμερική και την υπόλοιπη Ευρώπη.

Από την ελληνική αγορά ο πρώτος που ήρθε και στέριωσε, έχοντας 25 συμμετοχές με την Ομόνοια, ήταν ο Σπύρος Μαραγκός. Ο 42χρονος σήμερα μέσος ήταν μέλος της Εθνικής Ελλάδας στο Μουντιάλ 1994 στις ΗΠΑ και έπαιξε στην ομάδα της Λευκωσίας τη σεζόν 1998-99. Ακολούθησε τη σεζόν 2003-04 ο 39χρονος σήμερα, πρώην διεθνής τερματοφύλακας, Νίκος Μιχόπουλος. Με 17 συμμετοχές παρέμεινε στην ομάδα της Λευκωσίας για μόλις έναν χρόνο.

Μετά από τρεις σεζόν στον ΑΠΟΕΛ, ο γεννημένος το 1980 στα Τρίκαλα Γιώργος Βακουφτσής μεταπήδησε στην Ομόνοια την περίοδο 2005-06. Ο νυν ποδοσφαιριστής της Ξάνθης, σε 64 συμμετοχές με το «τριφύλλι», πέτυχε 28 γκολ, με αποτέλεσμα να θεωρείται ένας από τους πιο παραγωγικούς ποδοσφαιριστές που αγωνίστηκαν στην ομάδα την τελευταία δεκαετία.

Στην τελευταία χρονιά του Βακουφτσή στην Ομόνοια – τη σεζόν 2007-08 – τέσσερεις συνολικά ποδοσφαιριστές από την Ελλάδα είχαν ένα πέρασμα από το ρόστερ. Πέρα από τον Βακουφτσή (που έφυγε τον Γενάρη του 2008), μικρή συμμετοχή είχε ο Σταύρος Τζιωρτζιόπουλος (πήγε στην Ξάνθη τον Ιανουάριο), ενώ ο τερματοφύλακας Ηλίας Στογιάννης δεν έπαιξε ούτε ένα παιχνίδι. Παράλληλα, στη μέση της περιόδου, ήρθε από την ΑΕΚ ο Δημήτρης Μάρης. Ο τελευταίος παρέμεινε στην Ομόνοια μέχρι το τέλος της περασμένης σεζόν, χωρίς όμως να αποτελέσει βασική επιλογή, κάτι που φαίνεται άλλωστε από τη μόλις μία συμμετοχή που είχε τη σεζόν 2008-09.

Ο πρόεδρος της Ομόνοιας, Μιλτιάδης Νεοφύτου, έκανε την οικονομική υπέρβαση το καλοκαίρι, για να φέρει αστέρες όπως τον Χρήστο Πατσατζόγλου.

Ομιλείτε φέτος Ελληνικά

Τη σεζόν 2009-10 σημειώθηκε μια σημαντική στροφή στην ελληνική αγορά, με την παρουσία πέντε πρωτοκλασάτων ποδοσφαιριστών, απόρροια της παρουσίας του Τάκη Λεμονή στον πάγκο. Ξεχωρίζει ο διεθνής μέσος Χρήστος Πατσατζόγλου και ο δυναμικός αμυντικός Χρήστος Καρυπίδης. Ο – πολύτιμος στον χώρο του κέντρου – Δημήτρης Γραμμόζης ήρθε στην ομάδα τον περασμένο Γενάρη, ενώ το καλοκαίρι ενσωματώθηκαν στο «Ηλίας Πούλλος» ο γκολκίπερ Στέφανος Κοτσόλης (για να καλύψει το κενό του τραυματία Γιωργαλλίδη) και ο δεξιός μέσος Τάσος Κυριάκος (μετά τη φυγή του Οκκά).

Οι φετινοί Ελλαδίτες

Χρήστος Καρυπίδης

Θέση: Αμυντικός
Προηγ. ομάδες: ΠΑΟΚ, Καβάλα, Κέρκυρα, Χαρτς
Διεθνείς συμμετοχές: -

Δημήτρης Γραμμόζης

Θέση: Μέσος
Προηγ. ομάδες: Αμβούργο, Καϊζερσλάουτερν, Κολωνία, Έσεν, Εργοτέλης
Διεθνείς συμμ.: -

Στέφανος Κοτσόλης

Θέση: Τερματοφύλακας
Προηγ. ομάδες: Παναθηναϊκός, Λάρισα
Διεθνείς συμμετοχές: 3

Τάσος Κυριάκος

Θέση: Μέσος
Προηγ. ομάδες: Λάρισα, Καλλιθέα, Ολυμπιακός, Άρης, Αστέρας
Διεθνείς συμμετοχές: -

Χρήστος Πατσατζόγλου

Θέση: Μέσος
Προηγ. ομάδες: Ξάνθη, Ολυμπιακός
Διεθνείς συμμετοχές: 39

SAVVIDES PHOTO

Λευκωσία σε ημέρα ντέρμπι θύμιζε την Τετάρτη η Ριμπέιρα στο Οπόρτο.

Εθισμένοι στα ταξίδια

Το ραντεβού για το Λονδίνο ανανέωναν οι τελευταίοι φίλοι του ΑΠΟΕΛ που γύρισαν από το Οπόρτο ξημερώματα Παρασκευής. Παρότι η φετινή περιοδεία της ομάδας τους έχει κοστίσει μια περιουσία, εντούτοις οι πιο πολλοί απ' τους χίλιους που πήγαν στην Πορτογαλία, είναι διατεθειμένοι να ξοδέψουν το χριστουγεννιάτικο δώρο σε εισιτήρια και ξενοδοχεία, προκειμένου να βρεθούν στις εξέδρες του «Στάμφορντ Μπριτζ» στις 8 Δεκεμβρίου. Εκεί που αναμένεται να γίνει η μεγαλύτερη εκστρατεία οπαδών του ΑΠΟΕΛ εκτός έδρας, αν εξαιρέσουμε τον αγώνα με την ΑΕΚ στην Αθήνα, το 1992.

Περίπου 2.500 εισιτήρια δικαιούνται οι πρωταθλητές, κάπου χίλια θα πάνε στο επίσημο ταξιδιωτικό γραφείο που θα στείλει ένα τσάρτερ 189 θέσεων (αυτό της ομάδας, με συγγενείς, φίλους παικτών και παραγόντων και δημοσιογράφους), ενώ οι υπόλοιποι θα ταξιδέψουν με πτήσεις των Κυπριακών Αερογραμμών. Χίλια μαγικά χαρτάκια θα πάνε για να καλύψουν τις ανάγκες των Κυπρίων στη Βρετανία, ενώ 500 θα κρατήσει η εταιρεία για τις ανάγκες της. Όσοι έχουν σκοπό να ταξιδέψουν μεμονωμένα, έχουν αρχίσει να ψάχνουν «μέσο» για ένα εισιτήριο, μόνο που οι παράγοντες δεν προλαβαίνουν να απαντάνε «απολογούμαι, δεν μπορώ».

Χαμός για ένα από τα 2.500 εισιτήρια του «Στάμφορντ Μπριτζ»

Η εκδρομή στο Οπόρτο

Στο Οπόρτο οι οπαδοί του ΑΠΟΕΛ κέρδισαν τον θαυμασμό με τον όγκο, αλλά και τον παλμό τους. Σχεδόν χίλιοι βρέθηκαν στο «Ντραγκάο», οι 600 μέσω το επίσημου ταξιδιωτικού γραφείου, είτε με τσάρτερ είτε από ενδιάμεσους σταθμούς, οι υπόλοιποι μεμονωμένα, από Κύπρο, Ελλάδα, Γερμανία, Βέλγιο και οι πιο πολλοί απ' την Αγγλία, απ' όπου υπήρχαν άτομα που ταξίδεψαν ακόμα και με 100 στερλίνες! Σε τέσσερα ξενοδοχεία τσέκαραν οι Κύπριοι, τρία στο κέντρο και ένα πεντάστερο στην περιοχή Μποαβίστα, όπου ήταν και το «Σέρατον» της ομάδας. Η Ριμπέιρα έμοιαζε με Λευκωσία σε ημέρα ντέρμπι την Τετάρτη, καθώς τα μαγαζιά είχαν πάρει έντονο πορτοκαλί χρώμα, με τους επιβάτες του τελευταίου τσάρτερ (πήγαν κι έφυγαν αυθημερόν) να δίνουν ραντεβού με όσους από μέρες ήταν στο Οπόρτο. Πάντως οι Πορτογάλοι επιβεβαίωσαν πως είναι ο πιο πράος λαός στην Ευρώπη, καθιστώντας την παρουσία της Αστυνομίας διακοσμητική.

Το τίμημα της εμπειρίας

Ο ΑΠΟΕΛ πληρώνει με τραυματισμούς βασικών τους συνεχείς αγώνες και τον ψηλό μέσο όρο ηλικίας

Του **ΜΙΚΑΕΛΟ ΠΑΠΑΔΑΚΗ**

Ξεχώρισε την περασμένη Τρίτη ο Ζεσουάλδο Φερέιρα τους πολλούς 30ρηδες στην ενδεκάδα του ΑΠΟΕΛ, θέλοντας να δείξει στους Πορτογάλους συναδέλφους πόσο έμπειρη είναι η κυπριακή ομάδα. Το νόμισμα όμως έχει και την άσχημή του όψη. Οι γαλαζοκίτρινοι εμφανίστηκαν στο «Ντραγκάο» χωρίς πέντε βασικούς, έχασαν έναν στο 38' (Κοσόφσκι) και είχαν άλλον έναν στον πάγκο, ο οποίος δεν ήταν 100% έτοιμος να παίξει (Ζεβλάκοβ), οπότε, βλέποντας και το βαρύ τερέν, είπαν να μην το ρισκάρουν.

Οι πρωταθλητές πληρώνουν ακριβά τον ψηλό μέσο όρο ηλικίας των βασικών τους παικτών, αυτών δηλαδή που συστηματικά βοηθάνε και ουσιαστικά δεν έχουν ξεκουραστεί εδώ και 18 μήνες. Τράβηξαν το κουπί σε επτά ευρωπαϊκά ματς υψηλών εντάσεων σε τρεις μήνες, έχοντας παράλληλα υποχρέωση να «καθαρίζουν» και τους αγώνες του τοπικού πρωταθλήματος. Φυσικό ήταν, μετά την Κοπεγχάγη, οι μεγαλύτεροι να αρχίζουν να βγαίνουν νοκ άουτ, αφού πήγαιναν από πέρσι χωρίς ανάσα – το είπε και ο Κοσόφσκι, σε πρόσφατη συνέντευξη στην Πολωνία, ότι η κατακόρυφη άνοδος των εντάσεων αμέσως μετά την προετοιμασία, χωρίς διακοπή, έχουν αποτέλεσμα τραυματισμούς.

Το πρόβλημα

Θέμα ελλιπούς προετοιμασίας δεν υπάρχει, καθώς ο ΑΠΟΕΛ σπάει τα κοντέρ στην Ευρώπη, έχοντας τρέξει τα περισσότερα χιλιόμετρα στον όμιλό του. Και στο «Ντραγκάο» κάλυψε πιο πολλούς χώρους από τον αντίπαλο, διεκδικώντας μάλιστα την ισοφάριση μέχρι τις καθυστερήσεις, κάτι που έγινε και με την Τσέλσι. Κάτι τέτοιο δείχνει πως η ομάδα δεν τελειώνει κουρασμένη τα ματς. Άλλωστε, η φυσική κατάσταση είναι ένας από τους πρωταρχικούς συντελεστές της εξαιρετικής ευρωπαϊκής πορείας των γαλαζοκιτρίνων.

Το θέμα έχει να κάνει με τις περιορισμένες βοήθειες που πήραν οι βασικοί από τους παγκίτες, με αποτέλεσμα να ξοδεύουν δυνάμεις και να αναλώνονται απέναντι σε περιορισμένης δυναμικότητας αντιπάλους. Παρότι ο Σικόρα ήταν πρωταγωνιστής στη νίκη επί της Δόξας και οι Παπαθανασίου, Παουλίστα, Μπρέσκα απέναντι στον Ερμή, εντούτοις η συνεισφορά σε μια τόσο δύσκολη σεζόν θα έπρεπε να ήταν μεγαλύτερη όχι μόνο από τους 18, αλλά και από τους 24 παίκτες του ρόστερ. Επιβαλλόταν, όταν παίζεις Τετάρτη-Κυριακή, ο προπονητής να εμπιστεύεται έξι-εφτά αναπληρωματικούς, χωρίς αντίκτυπο στην εμφάνιση. Το δοκίμασε στην Πέγεια την πρώτη αγωνιστική και είδαμε τι έγινε, παρόλο που και ο ίδιος ο Γιοβάνοβιτς αναγνώρισε ότι μέσα στο καλοκαίρι δεν έδωσε ευκαιρίες, άρα λογικό ήταν κάποια παιδιά να μην έχουν μπει στο πετσί της ομάδας.

Μέχρι το τέλος της βδομάδας, που ξεκινάει αύριο, εκτιμάται πως όλοι οι τραυματίες θα προπονηθούν με την ομάδα

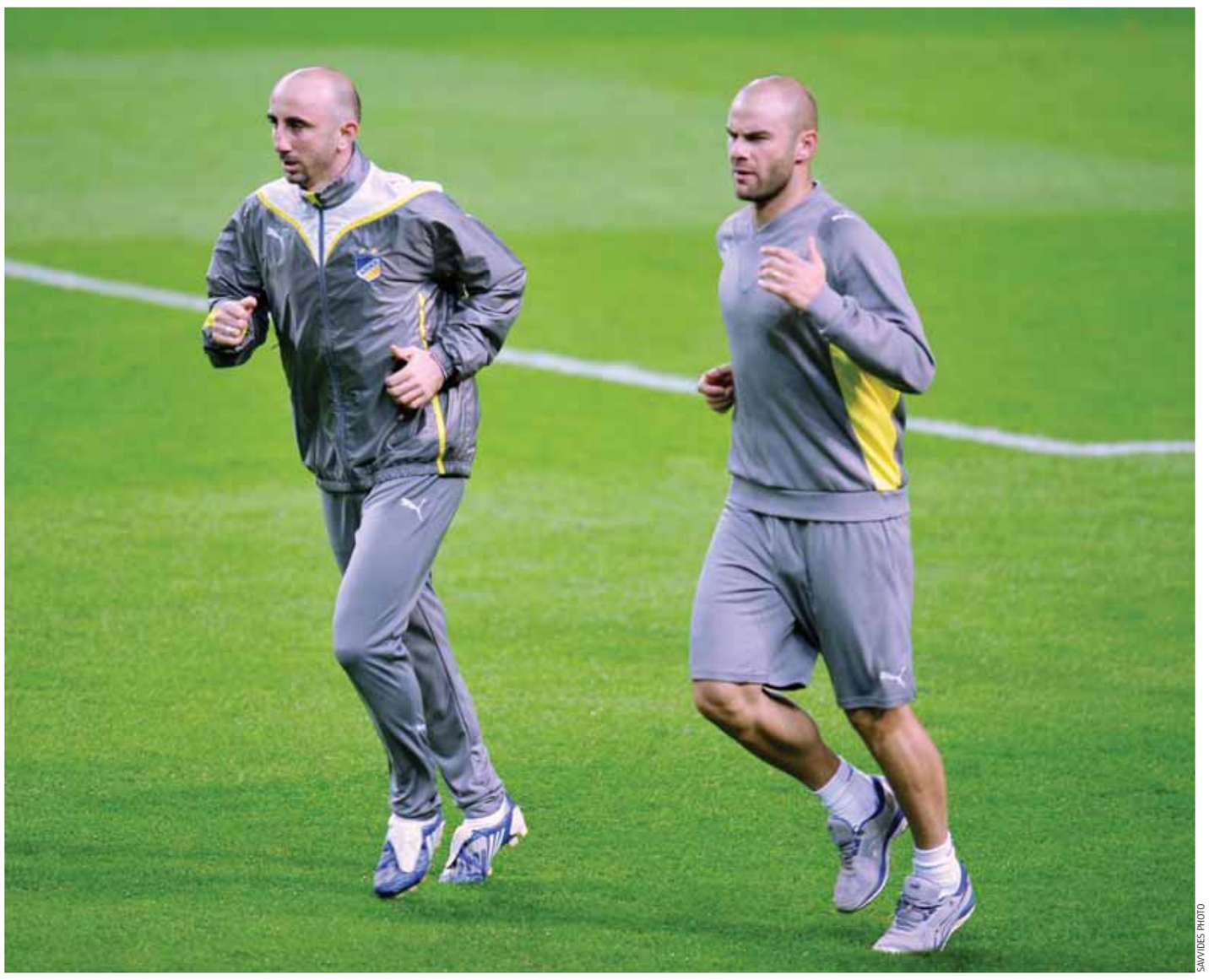

SAVVIDES PHOTO

Χατζί και Ζόρζε έχασαν το ματς στο «Ντραγκάο», αλλά αναμένεται να είναι σε θέση να ενισχύσουν τον ΑΠΟΕΛ στην άτυπη ρεβάνς με τους «δράκους».

Οι παγίδες με Άχνα και Άρη

Μέσα στις επόμενες πέντε μέρες, ο ΑΠΟΕΛ παίζει δυο δύσκολα ματς πρωταθλήματος, που μετατρέπονται σε «παγίδες», πρώτα λόγω των προβλημάτων κι έπειτα επειδή ακολουθεί η Πόρτο, την άλλη Τρίτη. Όσο να 'ναι, ποιος ξεχνάει τους «δράκους» τώρα, όταν βλέπει ότι μπορεί να συνεχίσει τον Φεβρουάριο στο Γιουρόπα Λιγκ; Απέναντι στον Εθνικό δεν παίζουν Χατζί, Σικόρα, Ζόρζε, Κοσόφσκι και μάλλον ο Κόντης, οπότε λογικά επιστρέφουν μόνο οι Πουρσαϊτίδης και Ζεβλάκοβ, που προπονούνται κανονικά. Κάποιοι απ' αυτούς που κατάπιαν τα 116 χιλιόμετρα στο «Ντραγκάο», θα χρειαστεί να ανασάνουν, άρα ίσως έφτασε η ώρα να δούμε τους Ηλία, Μπρέσκα, Παουλίστα και γιατί όχι τους Παπαθανασίου, Κυριάκου, Σολωμού να «παίρνουν» μόνοι τους έναν αγώνα πρωταθλήματος. Με τον Τόζα Σάμπουριτς στον πάγκο και τρεις βδομάδες αθόρυβης δουλειάς στο Δασάκι κατά τη διάρκεια της διακοπής, ο Εθνικός αναμένεται μεταμορφωμένος αύριο (7:00 μ.μ., LTV Sports1). Μέχρι τον Άρη, την Παρασκευή, ίσως επιστρέψουν ακόμα ένας-δυο απ' τους τραυματίες, ενώ το ιατρικό δελτίο εκτιμάται πως θα αδειάσει πριν τον αγώνα με την Πόρτο (03/11), αν δεν υπάρξουν καινούργια προβλήματα. Με όλα όσα έχουν δει τα μάτια μας τους δυο τελευταίους μήνες, ποιος μπορεί να αποκλείσει νέες απώλειες που θεωρούνται φυσιολογικές, αλλά ταυτόχρονα είναι οδυνηρές, ειδικά στις θέσεις που δεν υπάρχουν πολλές εναλλακτικές επιλογές.

Οι «δράκοι» φτιάχνουν το πρεστίζ τους

Οι Πορτογαλίδες δεν είναι ωραίες γυναίκες και αυτές που ξεχωρίζουν στον δρόμο, είναι μετανάστριες από τις πρώην αποικίες ή τη Βραζιλία. Τις πιο ωραίες στο Οπόρτο τις είδαμε στο «Ντραγκάο». Δούλευαν για τη διοργάνωση. Στη συνέντευξη Τύπου, δυο κοπέλες με εμφάνιση και αέρα μανεκέν μοίραζαν τα μικρόφωνα. Στις πόρτες εντός του κεντρικού κτηρίου δεν είχαν τοποθετηθεί σεκιούριτι, αλλά ένας άντρας και μια κοπέλα με κοστούμια και ταγέρ αντίστοιχα. Κοστούμια φορούσαν και οι υπάλληλοι στο Γραφείο Τύπου. Δεκάδες ωραίοι – όχι φουσκωτοί – άνθρωποι, ομοιόμορφα και στην τρίχα ντυμένοι, έφτιαχναν εικόνα που παρέπεμπε σε γκαλά παρά σε ποδοσφαιρικό αγώνα. Το Τσάμπιονς Λιγκ, ειδικά σε πεντάστερα γήπεδα, δεν μοιάζει πολύ με ποδοσφαιρικό γεγονός.

Το πρεστίζ δεν κτίζεται μόνο με τη θετική εικόνα και την ευγένεια, αλλά και με τη γραφειοκρατία και την ευγενική αυστηρότητα. Την πρώτη γεύση την πήραμε στη συνέντευξη Τύπου του Φερέιρα. Υπογράψαμε στην Ασφάλεια του γηπέδου, πήραμε κάρτες επισκέπτη, για να διανύσουμε 50 μέτρα μέχρι την Αίθουσα Τύπου. Κάτι σαν σινεμά, δηλαδή, όπου ανοίγει μια πόρτα δίπλα στο πάνελ και εμφανίζονται οι φιλοξενούμενοι. Αποχωρούν απ' την ίδια, χωρίς να μπλέκονται με δημοσιογράφους.

Ο τρόπος που προσεγγίζει έναν αγώνα Τσάμπιονς Λιγκ η Πόρτο, διαφέρει αρκετά απ' αυτόν που βλέπουμε στο ΓΣΠ

Το βράδυ, όταν ήταν να μιλήσει ο Γιοβάνοβιτς, δυο συνάδελφοι πιάστηκαν… αιχμάλωτοι. Δεν είχαν κάρτες AIPS, δεν πρόλαβαν να πάρουν διαπιστεύσεις. Οι Πορτογάλοι δεν καταλάβαιναν Θεό ούτε από φωτογραφικές ούτε από λάπτοπ. Χωρίς κάρτα δεν περνάει κανείς, σε μια συμπεριφορά που ξεπερνάει τα όρια της υπερβολής. Στη μικτή ζώνη, πριν και μετά το ματς, έπρεπε να στεκόσουν στο παχνί σου, το σουλάτσο απαγορευόταν. Στα δημοσιογραφικά συνάδελφος εμφανίστηκε με το κασκόλ του αγώνα. Στήθηκε καβγάς, γιατί απαγορευόταν να φοράμε διακριτικά! Μετά βγάζαμε φωτογραφίες. Απαγορεύονταν κι αυτές, αλλά μας είπαν ότι κάνουν τα στραβά μάτια.

Τις εξέδρες απ' το τερέν δεν χώριζε ούτε πλέγμα ούτε τάφρος, απλά ένας χαμηλός τοίχος, ενώ οι στιούαρτς γύρω από τους οπαδούς του ΑΠΟΕΛ ήταν 25, τη στιγμή που μια διμοιρία της Αστυνομίας έμενε κρυμμένη στην καταπακτή. Η εικόνα που αυστηρά μεν, επιμελώς δε, φροντίζουν οι «δράκοι», δεν μπορεί να τσαλακωθεί ούτε καν στις γωνίες.

Όμιλος Πόρτο και επιχείρηση «Ντραγκάο»

Με τη λειτουργία του καινούργιου γηπέδου, τα έσοδα αυξήθηκαν κατά 12 εκατομμύρια ευρώ ετησίως

ΟΠΟΡΤΟ – *αποστολή:* **ΜΙΚΑΕΛΟ ΠΑΠΑΔΑΚΗΣ**

«Σε μένα προσωπικά η Πόρτο προκαλεί τεράστιο ενδιαφέρον, λόγω του τρόπου λειτουργίας της. Καταφέρνει να είναι μόνιμη πρωταθλήτρια Πορτογαλίας, δίνει εξαιρετικούς παίκτες στους μεγαλύτερους ευρωπαϊκούς συλλόγους, αλλά παραμένει πολύ μεγάλη», είπε 24 ώρες πριν τον αγώνα ο Ιβάν Γιοβάνοβιτς. Η εξήγηση είναι απλή. Είκοσι επτά χρόνια πρόεδρος, ο Πίντο ντα Κόστα (ο επονομαζόμενος «Πάπας» στο Οπόρτο) έχει στήσει ένα σύστημα αγοραπωλησιών παικτών, το οποίο τα τελευταία έξι καλοκαίρια τούς έχει φέρει συνολικά πάνω από 300 εκατ. ευρώ στα ταμεία. Είναι η κύρια πηγή εσόδων, ώστε όχι μόνο να καλύπτεται ένα μπάτζετ ομάδας που πρωταγωνιστεί στο Τσάμπιονς Λιγκ, αλλά να υπάρχει και σταθερή κερδοφορία τα τελευταία χρόνια – πέρσι τα καθαρά κέρδη ήταν 5,1 εκατ. ευρώ.

Ο εκκεντρικός, εκτελεστικός πρόεδρος σήμερα, με μισθό 700.000 ευρώ (πέρσι), παρέλαβε έναν απλό σύλλογο και έχει τώρα ένα σύμπλεγμα εταιρειών, υπό τη σκέπη της Πόρτο. Ναυαρχίδα, η εταιρεία που διαχειρίζεται τις ποδοσφαιρικές ομάδες, η οποία εισήχθη το 1997 στη χρηματαγορά της Λισαβόνας. Ήταν η πρώτη ομάδα στη χώρα που έκανε το βήμα, ενώ μέχρι σήμερα έχει ακολουθήσει μόνο η Σπόρτινγκ. Έπειτα, είναι η υπεύθυνη για τα γήπεδα εταιρεία, ενώ υπάρχει ασφαλιστική εταιρεία και άλλη μια εταιρεία που ασχολείται με τα εμπορικά δικαιώματα της ομάδας. Και συνεχίζουν με μικρότερες εταιρείες. Τα έσοδα από τηλεοπτικά και εμπορικά δικαιώματα στη φτωχή (μέχρι και πριν λίγα χρόνια) Πορτογαλία είναι περιορισμένα, έτσι αναζητήθηκαν έσοδα από άλλες πηγές, τα οποία κατέστησαν την Πόρτο μόνιμη πρωταθλήτρια. Τέτοια κίνηση είναι το «Vitalis Centre», το ιδιωτικό σχολείο του συλλόγου, όπου φοιτούν περίπου χίλια παιδιά και λειτουργεί καθαρά ως επιχείρηση.

SAVVIDES PHOTO

Πέρσι τα καθαρά κέρδη του εισηγμένου στο χρηματιστήριο ομίλου της Πόρτο ήταν 5,1 εκατ. ευρώ, ενώ τα τέσσερα στελέχη της ηγετικής πυραμίδας εισέπραξαν περίπου δυο εκατ. ευρώ, με τον εκτελεστικό πρόεδρο, Πίντο ντα Κόστα, να έχει ετήσια αποζημίωση 700.000 ευρώ.

Η «φωλιά του δράκου»

Περίπου 12 εκατ. ευρώ ετησίως αυξήθηκαν τα έσοδα της ομάδας, μετά τη λειτουργία του ιδιόκτητού της γηπέδου, το φθινόπωρο του 2003. Κόστισε 125 εκατ. ευρώ και πήρε τα πέντε αστέρια της ΟΥΕΦΑ, κάτι που έχουν καταφέρει ελάχιστα γήπεδα στην Ευρώπη. Η κυβέρνηση επιχορήγησε την Πόρτο με 17 εκατ. ευρώ, ενώ οι «δράκοι» πήραν δάνειο ύψους 38 εκατ. ευρώ, με ορίζοντα αποπληρωμής 15 χρόνων. Τα υπόλοιπα 70 εκατ. προήλθαν από την πώληση της προηγούμενης έδρας της ομάδας, του «Ντας Άντας», καθώς και άλλων «φιλέτων» γης μέσα στο Οπόρτο που ανήκαν στον σύλλογο, όπως ο χώρος όπου ανεγέρθη το Mall, ακριβώς δίπλα στο «Ντραγκάο». Η κατασκευή του γηπέδου σταμάτησε για ένα διάστημα, αφού μεσολάβησαν δημοτικές εκλογές και ο νέος δήμαρχος τάχθηκε εναντίον του πρότζεκτ, με αφορμή τους τεράστιους χώρους εμπορικής χρήσης. Τελικά πέρασε του Πίντο ντα Κόστα, έτσι σήμερα κάτω από τις εξέδρες λειτουργούν πολυκλινική, γυμναστήριο με κλειστή πισίνα, τράπεζα, ηλεκτραγορά, τουριστικό γραφείο, στεγασμένος χώρος στάθμευσης, αλλά και το μπίνγκο και το κατάστημα αναμνηστικών τού συλλόγου. Συνολικά αποφέρουν 750.000 ευρώ τον χρόνο, ενώ τα έσοδα από μη ποδοσφαιρικές χρήσεις ανέρχονται σε 3 εκατ. ετησίως, προερχόμενα από συναυλίες, πάρτι (50 ευρώ το κεφάλι, για να παίξεις στο τερέν), συνέδρια (υπάρχουν πέντε αίθουσες) και ό,τι άλλο βάλει ο νους της διεύθυνσης σταδίων, άτομο της οποίας πρόθυμα και άμεσα ανταποκρίθηκε στο κάλεσμα της «Κ», παρέχοντάς μας άκρως αποκαλυπτικές πληροφορίες. Πέρα από το «Ντραγκάο», η εταιρεία διαχειρίζεται το γειτονικό «Ντραγκάο Καΐσα», το κλειστό γυμναστήριο δηλαδή που φιλοξενεί τις ομάδες χάντμπολ, μπάσκετ και ρόλερ σκέιτινγκ, το υπερσύγχρονο αθλητικό κέντρο που εγκαινιάστηκε το 2002 και απέχει επτά-οκτώ χιλιόμετρα απ' το στάδιο, τις σχολικές εγκαταστάσεις του «Dragon Force», που λειτούργησε πέρσι στο κέντρο της πόλης.

Παραγωγή και ανάπτυξη παικτών

Άνθρωπος της Πόρτο μάς εξήγησε με απλά μαθηματικά πώς υπολογίζουν τα κέρδη ή τις ζημιές από έναν ποδοσφαιριστή, με τρόπο διαφορετικό από μια αφαίρεση των εξόδων για αγορές παικτών από τα συνολικά έσοδα πωλήσεων. Έφερε παράδειγμα τον Λούτσο Γκονζάλες, που πωλήθηκε 22 εκατ. ευρώ φέτος, ενώ είχε αγοραστεί το 2005 για 14 εκατ. ευρώ. Εξήγησε πως η ομάδα δεν κέρδισε τίποτα, αφού τα 8 εκατ. ευρώ αντιστοιχούν στις ετήσιες αποζημιώσεις του. Υπάρχουν, όμως, παραδείγματα σαν αυτό του Σισοκό, που ήρθε σχεδόν τσάμπα από την Μποαβίστα, αλλά πωλήθηκε 19 εκατ. ευρώ ή του Καρβάλιο που προήλθε από τα τμήματα υποδομής και άγγιξε 38 εκατ. ευρώ! Περίπου 500 παιδιά 10-19 χρόνων προπονούνται στις ακαδημίες, ενώ 200 σκάουτερ (!) βρίσκονται ακροβολισμένοι σε κάθε γωνιά της γης, ψάχνοντας ταλέντα όχι για του χρόνου, αλλά σχεδιάζοντας την ομάδα που θα παίζει δυο-τρία χρόνια αργότερα.

ΤΟ ΤΟΠ-10 ΤΩΝ ΠΩΛΗΣΕΩΝ ΤΗΣ ΠΟΡΤΟ

Παίκτης	Ομάδα	Έτος	Εκατ. ευρώ
Άντερσον	Μαν. Γιουνάιτεντ	2007	40
Ρικάρντο Καρβάλιο	Τσέλσι	2004	38
Πέπε	Ρεάλ Μαδρίτης	2007	38
Κουαρέσμα	Ίντερ	2008	31
Λισάντρο Λόπες	Λιόν	2009	30
Ντέκο	Μπαρτσελόνα	2004	26
Πάουλο Φερέιρα	Τσέλσι	2004	25
Ζοζέ Μποσίνγκουα	Τσέλσι	2008	25
Λούτσο Γκονζάλες	Μαρσέιγ	2009	22,5
Μανίς	Ντινάμο Μόσχας	2005	20

Ούτε για διακοπές στην Πέγεια οι ΑΕΛίστες!

Πέντε μήνες μετά τον τελικό κυπέλλου, ΑΠΟΠ/Κινύρας και ΑΕΛ κοντράρονται σε ένα παιχνίδι γεμάτο ιδιαιτερότητες, αντιπάθειες και ένταση

Των **ΧΡΙΣΤΟΥ ΖΑΒΟΥ**
και **ΗΡΟΔΟΤΟΥ ΜΙΛΤΙΑΔΟΥΣ**

Η 16η Μαΐου του 2009 έχει ήδη χαρακτηριστεί ως η αποφράδα μέρα στη σύγχρονη ιστορία της ΑΕΛ. Την ίδια στιγμή, η συγκεκριμένη ημερομηνία αποτελεί το πιο θριαμβευτικό 24ωρο στη σύντομη ιστορία του ΑΠΟΠ/Κινύρα. Εκείνη την ημέρα, στο ΓΣΠ, 14 χιλιάδες φίλοι των γαλαζοκιτρίνων της Λεμεσού κινητοποιήθηκαν για μια από τις μεγαλύτερες μετακινήσεις οπαδών στην Κύπρο, έχοντας τη σιγουριά ότι η ομάδα της Πέγειας δεν θα ήταν ικανή να τους ανατρέψει το όνειρο της κατάκτησης ενός τίτλου, μετά από είκοσι χρόνια αποχής από τις διακρίσεις.

Όμως, με τη δύση του ήλιου, οι παίκτες του ΑΠΟΠ/Κινύρα μετέτρεψαν τα όνειρα των ΑΕΛιστών στον χειρότερό τους εφιάλτη. Πρώτα το γκολ του Ευθυμίου στο 84΄ και τέσσερα λεπτά αργότερα το τέρμα του Μπούις έδωσαν το δικαίωμα στους χίλιους υποστηρικτές της ομάδας της Πέγειας να ξεσπάσουν σε τρελά πανηγύρια, αφήνοντας τους αντίστοιχους της ΑΕΛ να φύγουν για τρίτη φορά αυτή τη δεκαετία από το στάδιο της πρωτεύουσας με την πικρία του φιναλίστ κυπέλλου.

Το σφύριγμα της λήξης από τον διαιτητή Λεόντιο Τράττο αποτέλεσε σοβαρό τραύμα στο συλλογικό υποσυνείδητο των οπαδών της ΑΕΛ, που πλέον θεωρούν ότι η ομάδα τους έπεσε θύμα πλεκτάνης από τα άτομα που διοικούν το κυπριακό ποδόσφαιρο.

Από την άλλη, στον ΑΠΟΠ/Κινύρα επιδεικνύουν περήφανα στο σωματείο το τρόπαιο που κέρδισαν τον περασμένο Μάιο…

Απόψε στις 18:00 (CytaVision1) στο δημοτικό στάδιο της Πέγειας, πάνω από πέντε μήνες μετά τον τελικό κυπέλλου, οι δύο ομάδες κοντράρονται σε ένα παιχνίδι με πολλές ιδιαιτερότητες.

Κλοπή του τροπαίου!

Αν και αρχικά οι διοικούντες τον ΑΠΟΠ/Κινύρα προόριζαν μόλις 800 εισιτήρια στους φιλοξενούμενους της ΑΕΛ, λόγω της μικρής χωρητικότητας του γηπέδου και την αδυναμία της αστυνομίας να παρέχει επιπλέον ασφάλεια, τελικά οι γηπεδούχοι παραχώρησαν έξτρα 500 εισιτήρια για την κεντρική κερκίδα. Το ενδιαφέρον των οπαδών της ομάδας της Λεμεσού να βρεθούν σήμερα στο γήπεδο είναι πρωτοφανές, αφού άπαντες θεωρούν τη σημερινή μέρα ως μια ευκαιρία εξιλέωσης.

Από την άλλη, στην Πέγεια κρατούν χαμηλούς τόνους και δεν αποκαλύπτουν καν πόσους υποστηρικτές αναμένουν να έχουν στην κεντρική κερκίδα στο σημερινό παιχνίδι.

Η δίψα για ρεβάνς στις τάξεις της ΑΕΛ είναι τόσο μεγάλη, που αρκετοί φίλοι της ομάδας ζητούν ακόμη και την «απαγωγή» του κυπέλλου από το σωματείο των αντιπάλων! Ο λόγος; Πιστεύουν ότι η διαιτησία του Λεόντιου Τράττου στον τελικό της 16ης Μαΐου ισοδυναμούσε με πράξη κλοπής!

Στα ΑΕΛίστικα στέκια η λέξη και μόνο «Πέγεια» έχει ταυτιστεί με τη μαύρη μέρα του σωματείου τους τον περασμένο Μάιο, με αποτέλεσμα να φτάσουν στο ακραίο σημείο να αποφεύγουν ακόμη και αυτές τις διακοπές στην επαρχία της Πάφου!

Μερικοί φίλοι της ΑΕΛ θέλουν να «απαγάγουν» το τρόπαιο του κυπέλλου που κέρδισε πέρσι τον Μάιο ο ΑΠΟΠ/Κινύρας, αφού θεωρούν πως δικαιωματικά τους ανήκει!

Ο τελικός κυπέλλου της 16ης Μαΐου σημάδεψε τον ΑΠΟΠ/Κινύρα και την ΑΕΛ. Οι Πεγειώτες κέρδισαν το πρώτο τους τρόπαιο, ενώ οι γαλαζοκίτρινοι της Λεμεσού ακόμη φωνάζουν, πέντε μήνες μετά...

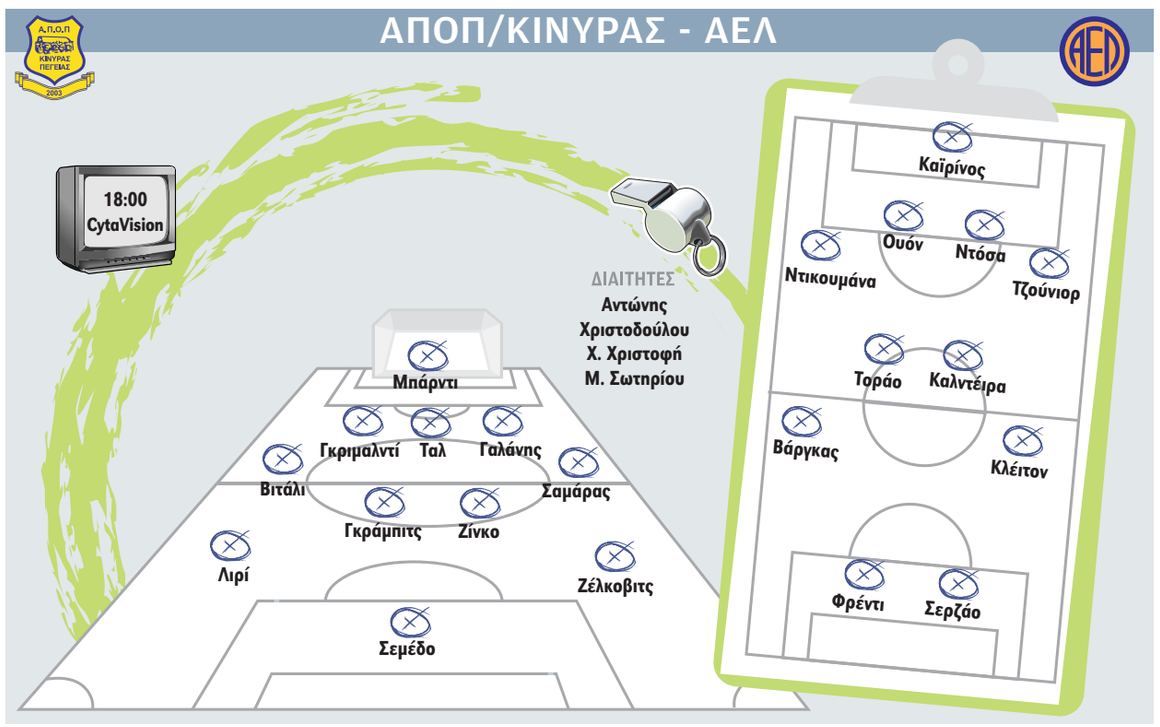

Εφαλτήριο για τα ψηλά

«Γαλαζοκίτρινη» ντύνεται η παράδοση μεταξύ των δύο ομάδων στο γήπεδο της Πέγειας, αφού και τις τρεις φορές που η ΑΕΛ ταξίδεψε στην επαρχία Πάφου, επέστρεψε στη Λεμεσό με το απόλυτο των τριών βαθμών. Πέραν της ιδιαιτερότητας που υπάρχει, το σημερινό παιγνίδι είναι αρκετά σημαντικό, νοουμένου ότι οι δύο σύλλογοι έχουν από 10 βαθμούς, απέχοντας μόλις έναν από τις τρεις ομάδες της κορυφής.

Ο προπονητής της ΑΕΛ, Νιρ Κλίνγκερ, μιλώντας στους ποδοσφαιριστές του, ζήτησε ηρεμία στο παιχνίδι, ενώ προσπάθησε να αποφορτίσει τους παίκτες, κυρίως αυτούς που αγωνίστηκαν στον τελικό κυπέλλου, από το τεταμένο κλίμα.Με βάση τις εκτιμήσεις, ο Ισραηλινός τεχνικός θα παρατάξει την ομάδα του με τον Καϊρίνο κάτω από τα δοκάρια, ενώ οι Ντικουμάνα και Τζούνιορ θα καλύψουν το δεξί και αριστερό άκρο της άμυνας, αντίστοιχα. Το αμυντικό δίδυμο θα αποτελέσουν οι Ουόν και Ντόσα Τζούνιορ, οι οποίοι θα έχουν μπροστά τους στον ανασταλτικό χώρο τους Τοράο και Καλντέιρα. Στα δεξιά της μεσαίας γραμμής θα κινείται ο Βάργκας και από αριστερά ο Κλέιτον. Στην επίθεση ο Σερζάο φαίνεται να συγκεντρώνει περισσότερες πιθανότητες, αντί του Πούλπο, για να συμπληρώσει μαζί με τον Φρέντι το επιθετικό ντουέτο.

Ο τεχνικός των γηπεδούχων, Γιώργος Πολυβίου, θα επιχειρήσει να κτυπήσει το παιχνίδι με γρήγορο ποδόσφαιρο, τόσο από τα πλάγια, όσο και από τον άξονα. Αναμένεται να παρατάξει την ομάδα με πέντε στην άμυνα, με τους Σαμάρα (αριστερά) και Βιτάλι (δεξιά) να προωθούνται όταν ξεδιπλώνεται η ομάδα επιθετικά. Στο κέντρο της άμυνας θα παίξουν οι Ταλ, Γαλάνης και Γκριμαλντί. Στο τέρμα θα βρίσκεται ο Μπάρντι. Οι Γκράμπιτς (αντιμετώπισε πρόβλημα τραυματισμού την εβδομάδα που πέρασε) και Ζίνκο θα αγωνιστούν στον ανασταλτικό χώρο της μεσαίας γραμμής, δεξιά θα εμβολίζει ο Λιρί και αριστερά ο Ζέλκοβιτς. Προβάδισμα για τη θέση του επιθετικού έχει ο Σεμέδο, με τον Γκονζάλες να είναι στον πάγκο. Εκτός πλάνων είναι οι τραυματίες Μπούις και Μαρσελίνιο.

Από το «ττέλλι» του '70 στην πολυτέλεια του σήμερα

Μετά από λίφτινγκ δεκαετιών, το γήπεδο του Εθνικού μεταμορφώθηκε πλέον σε πηγή πολύτιμων εσόδων για την ομάδα της Άχνας

Του **ΗΡΟΔΟΤΟΥ ΜΙΛΤΙΑΔΟΥΣ**

Για αρκετούς μήνες μετά την τουρκική εισβολή χιλιάδες πρόσφυγες έκαναν προσωρινά σπίτι τους – μένοντας σε αντίσκηνα – την περιοχή στο Δασάκι της Άχνας. Ενάμισι χιλιόμετρο από την κατεχόμενη Άχνα αρκετοί ήταν οι εκτοπισμένοι που παρέμειναν τελικά στην περιοχή, μεταφέροντας πέρα από τις ζωές τους και τον Εθνικό Άχνας. Το 1976, αφού ξεριζώθηκαν αρκετά δέντρα, οριοθετήθηκε το γήπεδο των κυανόλευκων με φράκτη από σύρμα και σχοινί γύρω από τον αγωνιστικό χώρο.

Όσο περνούσαν τα χρόνια, τα βελτιωτικά έργα στο γήπεδο στο Δασάκι της Άχνας συνεχίζονταν ασταμάτητα. Αρχικά κτίστηκαν ξύλινες κερκίδες, μετά τοποθετήθηκε χορτάρι, ακολούθως οι κερκίδες έγιναν τσιμεντένιες και προστέθηκαν σ' αυτές καρέκλες. Εθελοντικά διεξάγονταν τα έργα στις πλείστες περιπτώσεις, με τον ίδιο τον Κίκη Φιλίππου να βοηθά με τα δικά του χέρια τις οικοδομικές προσπάθειες.

Με οικονομική βοήθεια από τον ΚΟΑ, προσωπικές εισφορές από φίλους της ομάδας και συμφωνίες με χορηγούς η έδρα του Εθνικού στην προσφυγιά μετατράπηκε σε έναν χώρο που πλέον βγάζει κέρδος και για τον οποίον οι άνθρωποι της ομάδας νιώθουν περηφάνια.

Το πιο πρόσφατο έργο αφορούσε την ανέγερση θεωρείων πολυτελείας στην κεντρική κερκίδα, με την εταιρεία Quality να αναλαμβάνει το έργο και παράλληλα να εκμεταλλεύεται τα έσοδα για μια πενταετία. Η συμφωνία – όμως – διατηρήθηκε μόνο για τη σεζόν 2008-09, με την Quality να πωλεί φέτος τα boxes στον Εθνικό. Στην ομάδα της Άχνας υπολογίζουν πως με τα λεφτά που θα προέλθουν από την ενοικίαση των θεωρείων (κυρίως στους χορηγούς της ομάδας) φέτος και τη μισή επόμενη σεζόν θα καλύψουν τα έξοδα της αγοράς και θα αρχίσουν να βγάζουν κέρδος. Οι έξτρα 13 αγώνες που θα δώσει φέτος ο Ερμής στο Δασάκι θα αποφέρουν περισσότερα έσοδα στον Εθνικό. Οι τελευταίοι παραχώρησαν δικαιώματα χρήσης των boxes στην ομάδα της Αραδίππου, με αντάλλαγμα ένα μερίδιο από τα έσοδα.

Μέγας ευεργέτης η Quality

Τον Οκτώβριο του 2007 ολοκληρώθηκαν τα έργα στο σωματείο του Εθνικού, που βρίσκεται κάτω από την κερκίδα και πίσω από το τέρμα. Η Quality, που ανέλαβε τα έξοδα (που ξεπερνούσαν το μισό εκατ. ευρώ) για τα γραφεία, το εστιατόριο και το café, αν και είχε το δικαίωμα να εκμεταλλεύεται τα έσοδα που θα απέρρεαν, εντούτοις παραχώρησε τη χρήση των χώρων στον Εθνικό. Από τότε οι Σάββας Κάκος, Ανδρέας Σάντης και η Quality θεωρούνται μέγα ευεργέτες της προσφυγικής ομάδας.

Ένα αστέρι από την ΟΥΕΦΑ

Στην κατώτατη κατηγορία της ΟΥΕΦΑ τοποθετήθηκε το Δασάκι της Άχνας, με αποτέλεσμα στο γήπεδο να μην επιτρέπονται αγώνες των ευρωπαϊκών κυπέλλων, ενώ μόνο μέχρι τους αγώνες για τις Εθνικές U-21 δίνει άδεια διεξαγωγής η ευρωπαϊκή ομοσπονδία. Στα 792 lux φτάνει η ένταση φωτισμού των προβολέων του σταδίου, στα 1.000 θα ανέβει από τη νέα σεζόν, αναγκαστικά λόγω απαίτησης της ΚΟΠ (θα ισχύσει μίνιμουμ 800 lux για την α' κατηγορία). Με επίσημη χωρητικότητα 5.437 θεατών, το Δασάκι της Άχνας προτιμήθηκε φέτος από τον Ερμή για προσωρινή έδρα στην α' κατηγορία για δύο λόγους. Εκεί που οι άνθρωποι του «Αμμόχωστος» και του ΓΣΖ ζητούσαν εξαψήφιο ποσό για τη χρήση του σταδίου από την ομάδα της Αραδίππου, οι διοικούντες τον Εθνικό παραχώρησαν το γήπεδό τους έναντι 40.000 ευρώ τον χρόνο. Ο δεύτερος λόγος έχει να κάνει με την αυξημένη χωρητικότητα των δύο κερκίδων που αναλογούν στους φιλοξενούμενους οπαδούς. Με ομάδες όπως τον ΑΠΟΕΛ, την Ομόνοια, την Ανόρθωση, την ΑΕΛ και τον Απόλλωνα να κουβαλούν μεγάλες μάζες φιλάθλων, τα χίλια επιπλέον εισιτήρια για κάθε παιχνίδι αποτελούν ένα ισχυρό έξτρα εισόδημα για τη γηπεδούχο ομάδα.

Πέρα από το κεντρικό γήπεδο, στις εγκαταστάσεις του σταδίου υπάρχουν δύο βοηθητικά, το ένα πίσω από την κεντρική κερκίδα και το άλλο λίγο βορειότερα. Κάτω από την ανατολική κερκίδα (απέναντι της κεντρικής) βρίσκονται τα αποδυτήρια των ομάδων υποδομής του Εθνικού, αλλά και αίθουσα γυμναστηρίου για τα παιδιά που αγωνίζονται στις μικρότερες ομάδες των κυανόλευκων.

Famagusta Developers και Κίκης

Τη στιγμή που οι μεγάλες ομάδες προσεγγίζονται από χορηγούς, στον Εθνικό πρέπει να βγουν στο σεργιάνι, για να ψάξουν για οικονομικούς αιμοδότες. Η Famagusta Developers καλύπτει ένα μεγάλο μέρος του προϋπολογισμού, που φτάνει τα 1.3 εκατ. ευρώ. Τα υπόλοιπα έσοδα προέρχονται από τα τηλεοπτικά, τους διάφορους χορηγούς, τις κρατικές βοήθειες, ενώ ένα σημαντικό ποσό προσφέρει και ο πρόεδρος Κίκης Φιλίππου. Συνεπής στις οικονομικές του υποχρεώσεις, ο Εθνικός έχει καλό όνομα στην πιάτσα. Στα 200 κομμάτια φτάνουν τα εισιτήρια διαρκείας, με την ομάδα να έχει την υποστήριξη από όλους σχεδόν τους κατοίκους της περιοχής.

Από τα σχοινιά γύρω από τους αγωνιστικούς χώρους πριν τρεις δεκαετίες, στον Εθνικό διαθέτουν πλέον ένα κερδοφόρο για την ομάδα «παλατάκι».

Μετά την ανάπλαση σε θεωρεία και χώρους εκγύμνασης, σειρά παίρνουν τα δύο βοηθητικά γήπεδα. Προς το παρόν ο Σάμπουριτς προπονεί την ομάδα στο κυρίως στάδιο.

Ο ΞΕΝΟΣ ΤΥΠΟΣ

EPA

Δεύτερη ήττα χωρίς τον Ρονάλντο

Η Ρεάλ Μαδρίτης απέτυχε και στο δεύτερο σοβαρό τεστ στη σεζόν. Μετά την ήττα από τη Σεβίλλη έχασε και από τη Μίλαν για το Τσάμπιονς Λιγκ. Η εξάρτηση πλέον από τον Κριστιάνο Ρονάλντο είναι εμφανέστατη, αφού από τα τρία παιχνίδια που έδωσε η ομάδα χωρίς τον Πορτογάλο έχασε τα δύο. Ο Οκτώβριος αποδεικνύεται άσχημος μήνας για τη Ρεάλ και ο Ρονάλντο δεν θα επιστρέψει πριν τα μέσα Νοεμβρίου. Ισα που θα προλάβει δηλαδή να ξαναφορμαριστεί ενόψει του αγώνα με την Μπαρτσελόνα στο Καμπ Νου. Η ήττα από τη Μίλαν μπορεί να μην είναι καταδικαστική αλλά φαίνεται να επιβεβαιώνει με επικίνδυνο τρόπο την τάση της ομάδας να ξεφουσκώνει προ ισχυρών αντιπάλων.

AFP

The New Poland Express

Πολωνία: ποτά και γυναίκες

Ο κωμικοτραγικός κόσμος του πολωνικού ποδοσφαίρου παραπαίει ακόμη από τη δραματική αποχώρηση του Λίο Μπενάκερ από τον πάγκο της εθνικής ομάδας. Μπορεί ο ίδιος να μην κάνει δηλώσεις σχετικά, όμως το δεξί του χέρι, ο Γιαν ντε Ζέου αποκάλυψε την εξάρτηση που είχαν οι διεθνείς στο ποτό. «Ορισμένοι από τους παίκτες δεν νοιάζονταν πια για την ομάδα, και η απόδοσή τους με τη Σλοβενία ήταν η απόδειξη», είπε. Αν και γνώριζαν ότι παιζόταν η θέση του κ. Μπενάκερ, κάποιοι από αυτούς ξενύχτησαν το προηγούμενο βράδυ. «Οταν πήγαμε όλοι για ύπνο την παραμονή του αγώνα δύο από τους παίκτες ξεγλίστρησαν από το ξενοδοχείο και πήγαν στο πλησιέστερο κλαμπ. Αντί να κοιμηθούν καλά πριν από τον αγώνα για το Παγκόσμιο Κύπελλο, πέρασαν όλο το βράδυ πίνοντας αλκοόλ με παράξενες γυναίκες».

AFP

Daily Mail

Ασφαλής ο Ράφα Μπενίτεθ

Το μέλλον του Ράφα Μπενίτεθ στον πάγκο της Λίβερπουλ είναι ασφαλές προς το παρόν, διότι ο σύλλογος έχει τέτοια οικονομικά προβλήματα ώστε δεν μπορεί να αντέξει το βάρος της απόλυσής του. Ούτε καν η πιθανότητα να μη βρίσκεται η ομάδα στο επόμενο Τσάμπιονς Λιγκ δεν πείθει τους ιδιοκτήτες να τον διώξουν: Ενώ τυχόν απουσία από το επόμενο Τσάμπιονς Λιγκ θα κοστίσει στον σύλλογο περί τα 20 εκατ. λίρες, ο λογαριασμός της απόλυσης Μπενίτεθ και των συνεργατών του θα ήταν πολύ υψηλότερος. Μόνο για το υπόλοιπο του συμβολαίου έως το 2014, με απολαβές 4,5 εκατ. λίρες τον χρόνο θα πρέπει να καταβάλουν πάνω από 20 εκατ., χώρια οι συνεργάτες του. Η Τσέλσι υποχρεώθηκε να πληρώσει 23 εκατ. λίρες όταν έδιωξε τον Ζοζέ Μουρίνιο και μετά τον Αβραάμ Γκραντ.

la Repubblica

Μάχη κατά του ντόπινγκ

Η Ολυμπιακή Φλόγα άναψε στην Αρχαία Ολυμπία για τους Χειμερινούς Ολυμπιακούς Αγώνες του Βανκούβερ το 2010. Ομως μαζί ανάβει και η μάχη κατά του ντοπαρίσματος, με την οργανωτική επιτροπή των Αγώνων να δηλώνει ότι θα διεξαχθούν 2.425 έλεγχοι ούρων και αίματος, πολύ περισσότεροι από όσους έγιναν στους προηγούμενους Χειμερινούς Αγώνες του Τορίνο το 2006. Τα δείγματα θα αναλυθούν στο εργαστήριο κατά του ντόπινγκ που εγκαταστάθηκε στο Ρίτσμοντ, που βρίσκεται δίπλα στο Βανκούβερ και θα φιλοξενήσει τους αγώνες παγοδρομίας ταχύτητας. Μια ομάδα επιστημόνων και τεχνικών θα εργάζεται επί 24 ώρες το 24ωρο. Σε 24 ώρες από τη λήψη θα εκδίδεται αποτέλεσμα για αρνητικό δείγμα και σε 72 ώρες για θετικό.

Μαραντόνα: θεός ή δαίμονας;

Ο Κουστουρίτσα έκανε τη ζωή του ταινία, όμως ο Αργεντίνος συνεχίζει να βγάζει καινούργια επεισόδια

Του **Γ. ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΥ**

Την ερχόμενη Πέμπτη παρουσιάζεται σε αθηναϊκή αίθουσα η νέα ταινία του Εμίρ Κουστουρίτσα με τίτλο «Μαραντόνα». Αν όμως ο Σέρβος σκηνοθέτης και ηθοποιός είχε περιλάβει στο ντοκιμαντέρ του και τα πλέον πρόσφατα επεισόδια της ζωής του σημερινού τεχνικού της Εθνικής Αργεντινής, ο τίτλος θα έπρεπε να είναι: «Και ο θεός τρελάθηκε».Η αμφιλεγόμενη προσωπικότητα του «πίμπε ντε όρο» α-

Η FIFA διεξάγει έρευνα σχετικά με το χυδαίο παραλήρημά του κατά δημοσιογράφων και άλλων

νέκαθεν δίχαζε τον κόσμο του ποδοσφαίρου με τις μαγευτικές του ενέργειες ως ποδοσφαιριστής από τη μία και την έκλυτη ζωή του από την άλλη. Ομως από τότε που ανέλαβε τα ηνία της «Σελεσιόν», κατάφερε να διχάσει ακόμη και τη χώρα που τον λάτρεψε σαν θεό, την Αργεντινή. Σαν να μην είχε αρκετά δραματικά επεισόδια η ζωή του «Ντιεγκίτο», που γιορτάζει την ερχόμενη Παρασκευή τα 49α γενέθλιά του, η πρόκριση μόλις την τελευταία αγωνιστική της Αργεντινής στην έδρα της μισητής Ουρουγουάης, ύστερα κι από ένα δραματικό παιχνίδι εντός έδρας με το Περού, αλλά και το απίστευτο ξέσπασμα με χυδαίες εκφράσεις και χειρονομίες του ιδίου του Μαραντόνα, έγραψαν ιστορία. Κάποιοι αναρωτήθηκαν εάν ο «θεός» του αργεντίνικου ποδοσφαίρου ξανακύλησε στην κοκαΐνη...

Η κακή πορεία από την περασμένη άνοιξη της πλημμυρισμένης με αστέρια ομάδας έχει κάνει τους μισούς Αργεντίνους να θέλουν να φύγει ο Μαραντόνα από τον πάγκο και τους άλλους μισούς να ονειρεύονται νέες εποποιίες στα τελικά του Παγκοσμίου Κυπέλλου 2010. Ωστόσο, παραμένει άγνωστο κατά πόσο θα μπορέσει να βρίσκεται στον πάγκο των «αλμπισελέστε» ο «Ντιεγκίτο», καθώς, όπως ανακοίνωσε η FIFA, η παγκόσμια ομοσπονδία έχει ανοίξει έρευνα σχετικά με το χυδαίο παραλήρημά του κατά δημοσιογράφων και άλλων. Σύμφωνα με τον ίδιο τον πρόεδρο της FIFA, Ζεπ Μπλάτερ, η πιθανή κατηγορία που θα του απευθύνουν επισύρει ποινή αποκλεισμού πέντε αγωνιστικών και πρόστιμο 20.000 με 30.000 ελβετικών φράγκων. Στην Αργεντινή, ο Τύπος λέει ότι η ποινή θα είναι εφέσιμη, αλλά δύσκολα θα είναι παρών στον πάγκο ο Μαραντόνα για τη φάση των ομίλων.Υπό αυτές τις συνθήκες και με τον Μαραντόνα είτε να καθοδηγεί μια προβληματική ομάδα είτε να κοουτσάρει από την εξέδρα, η Αργεντινή ίσως να μην είναι και ο χειρότερος δυνατός αντίπαλος για την Ελλάδα στα τελικά της Νότιας Αφρικής, εφόσον η Εθνική μας ομάδα είναι τελικά στην κλήρωση της 4ης Δεκεμβρίου. Αλλωστε κάτι χρωστά στον Μαραντόνα η Ελλάδα από εκείνο το 0-4 στις ΗΠΑ, στο Μουντιάλ του 1994, όταν στον προτελευταίο του αγώνα με την Εθνική Αργεντινής αγωνίστηκε έχοντας πάρει εφεδρίνη κι έκανε τα κόλπα του μπροστά στον φακό της τηλεοπτικής κάμερας.

Ο «Ντιεγκίτο» γιορτάζει την ερχόμενη Παρασκευή τα 49α γενέθλιά του και η Αργεντινή την πρόκριση μόλις την τελευταία αγωνιστική. Το απίστευτο ξέσπασμα με χυδαίες εκφράσεις και χειρονομίες του Μαραντόνα έγραψαν ιστορία. Κάποιοι αναρωτήθηκαν εάν ο «θεός» του αργεντίνικου ποδοσφαίρου ξανακύλησε στα ναρκωτικά.

Διχασμένοι οι ποδοσφαιριστές, οι φίλαθλοι και ο Τύπος στην Αργεντινή

Αλλοπρόσαλλη είναι η εικόνα της εθνικής Αργεντινής κατά τους τελευταίους μήνες με τον Ντιέγκο Μαραντόνα στον πάγκο, καθώς πέρα από τις τέσσερις ήττες σε πέντε επίσημους αγώνες από τον Απρίλιο έως και τον Σεπτέμβριο, η ομάδα μοιάζει να αγωνίζεται εντελώς άναρχα, βασιζόμενη αποκλειστικά στο ταλέντο και τις προσωπικές εμπνεύσεις των αστεριών της. Οι πειραματισμοί του εκλέκτορα της «Σελεσιόν», πέρα από την κόντρα με τον Χουάν Ρομάν Ρικέλμε και τον αποκλεισμό του, οδήγησαν στο χωρίς προηγούμενο νούμερο των 80 περίπου παικτών που φόρεσαν τους τελευταίους μήνες τη γαλανόλευκη φανέλα. Σε αυτούς συμπεριλαμβάνονται και παίκτες που ξαφνικά, στα μέσα της τέταρτης δεκαετίας της ζωής τους, είτε έκαναν το ντεμπούτο τους στην εθνική (Ρολάνδο Σκιάβι), είτε επέστρεψαν μετά από μια δεκαετία (Μαρτίν Παλέρμο).
Εξίσου διχασμένοι με τους ποδοσφαιρόφιλους της Αργεντινής φαίνεται να είναι και οι ίδιοι οι παίκτες της εθνικής Αργεντινής, με την απόδοση κάποιων από αυτούς να είναι περιέργως κακή στα παιχνίδια των προκριματικών. Ενώ πολλοί επικρίνουν τον Μαραντόνα για τις κακές εμφανίσεις πολλών από τα αστέρια της ομάδας, με πρώτο τον Λιονέλ Μέσι, παραμένει άγνωστο κατά πόσο αυτό οφείλεται στην κακή προετοιμασία (ποδοσφαιρικά και ψυχολογικά) από τον προπονητή, είτε σε άρνηση των ίδιων των παικτών.

Τα ραντεβού του αίματος...

Πώς οι Έλληνες χούλιγκαν κανονίζουν να λύσουν τις «διαφορές» τους σε μια παράνοια που παίρνει διαστάσεις

Της **ΣΠΥΡΙΔΟΥΛΑΣ ΣΠΑΝΕΑ**

Με SMS, μέσω blogs και ιστοσελίδων κοινωνικής δικτύωσης κλείνονται, πλέον, τα ραντεβού των θερμοκέφαλων οπαδών του Παναθηναϊκού και του Ολυμπιακού. Οι αγώνες βόλεϊ, όπου υπάρχει ελλιπής επιτήρηση της αστυνομίας, και ιδιαίτερα αυτοί του κυπέλλου, αποτελούν πρόσφορο έδαφος για να λυθούν «διαφορές» που πηγάζουν από άλλα ομαδικά αθλήματα, όπου απαγορεύεται η παρουσία φίλων των φιλοξενουμένων. Το φαινόμενο των ραντεβού έχει κάνει την εμφάνισή του τα τελευταία χρόνια. Βέβαια, κανένας από τους, κατά καιρούς, συλληφθέντες δεν παραδέχεται τις προκαθορισμένες συναντήσεις διότι υπάρχει «κώδικας τιμής».

«Δεν πρόκειται να σας πω τίποτα. Αυτά είναι θέματα που τα λύνουμε μεταξύ μας». Οι αστυνομικοί έμειναν έκπληκτοι όταν άκουσαν αυτή την απάντηση από θύμα επίθεσης. Ο νεαρός αρνήθηκε να αποκαλύψει τους χούλιγκαν που τον είχαν χτυπήσει. Οι οργανωμένοι των «αιωνίων» ρισκάρουν ακόμα και τη ζωή τους στο βωμό ενός παραλογισμού, αλλά στα «προσωπικά» τους δεν θέλουν να εμπλέκεται η αστυνομία. Πληροφορίες λένε ότι αυτούς που «μιλούν» τους τιμωρούν ακόμη και οι σύντροφοί τους. Η «ομερτά» καλά κρατεί. Στη νοσηρή κόντρα, οι ανεγκέφαλοι κάποιες φορές ζητούν και τη συμπαράσταση... συναδέλφων τους από το εξωτερικό. Το 2006, στο Παγκράτι, φίλοι του Ολυμπιακού, για να... προθερμάνουν την ατμόσφαιρα πριν από το ποδοσφαιρικό ντέρμπι με τον Παναθηναϊκό, έστησαν ενέδρα σε «πράσινους» οργανωμένους. Εκεί υπήρχαν και χούλιγκαν της ΤΣΣΚΑ. Οι Ρώσοι βιντεοσκόπησαν τις συμπλοκές που έκαναν τον γύρο του κόσμου. Στο παρελθόν, τους φανατικούς του Παναθηναϊκού έχουν βοηθήσει οι οπαδοί της Ραπίντ Βιέννης με τους οποίους έχουν αδελφοποιηθεί. Μάλιστα, DVD από... επιτυχημένες «πράσινες» συμπλοκές κυκλοφόρησαν και στο εμπόριο.

«Η βία ανάμεσα στους οπαδούς έχει αυξηθεί από τη στιγμή που στα μέλη των οργανωμένων προστέθηκαν και μετανάστες. Πολλοί είναι κακοποιοί του κοινού Ποινικού Δικαίου. Παλαιότερα, οι Ελληνες έλυναν τις «διαφορές» με τα χέρια. Τα τελευταία χρόνια χρησιμοποιούνται όπλα», μας λέει πηγή από την αστυνομία. Τα ονόματα των αρχηγών των οργανωμένων παραπέμπουν σε υπόκοσμο. Οι «κεφαλές» αναλαμβάνουν τη στρατολόγηση σκληρών «στρατιωτών» και συνήθως παρακολουθούν τα... έργα των «πνευματικών παιδιών τους» από απόσταση. Μάλιστα, αναλαμβάνουν και τις μεταφορές. Σε κάποια από τα ραντεβού υπάρχουν μαρτυρίες ότι η μεταφορά των χούλιγκαν είχε γίνει με βαν. Ο κύκλος του τρόμου και του αίματος έχει ανοίξει εδώ και αρκετά χρόνια. Από τα «ραντεβού» στους αγώνες του βόλεϊ μάθαμε ότι... παγκοσμιοποιήθηκε και η οπαδική βία, καθώς στην Ελλάδα κυριαρχούν εισαγόμενες πρακτικές. Το Διαδίκτυο αποτελεί σπουδαίο μέσο για να κλειστούν οι συναντήσεις, αλλά και για να διαφημίσουν οι θερμοκέφαλοι τα κατορθώματά τους. Με εμετικά συνθήματα προκαλούν αυτούς που θεωρούν αντιπάλους και όλα δείχνουν ότι ο φάκελος με το κοινωνικό φαινόμενο της βίας των οπαδών δύσκολα θα μπει στο αρχείο.

Ο κύκλος του τρόμου και του αίματος έχει ανοίξει εδώ και αρκετά χρόνια.

Τα... πεδία μαχών

Από το 2003 οι οργανωμένοι οπαδοί του Ολυμπιακού και του Παναθηναϊκού άρχισαν να κλείνουν «ραντεβού» σε αγώνες βόλεϊ. Στην Καλαμάτα διεξήχθησαν οι τελικές αναμετρήσεις του κυπέλλου ανδρών με τους οπαδούς να... αναμετρώνται κοντά στην Τρίπολη. Το 2006, όταν έπαιξε το Παγκράτι με τον Παναθηναϊκό, «ερυθρόλευκοι» με Ρώσους «συμμάχους» επιτέθηκαν σε φίλους του ΠΑΟ. Από τότε πραγματοποιήθηκαν πολλές συναντήσεις σε Ηλιούπολη, Χαϊδάρι, Κολωνό, ευτυχώς χωρίς θύματα. Στις 29/3/2007, σε ραντεβού στη Λ. Λαυρίου, με τραγική κατάληξη τον θάνατο του Μιχάλη Φιλόπουλου. Πέρυσι, στην Πάτρα, υπήρξε νέα συνάντηση στους τελικούς του κυπέλλου, ενώ το πρώτο, για φέτος, ραντεβού έγινε την περασμένη Δευτέρα στο Μετς.

ΣΤΗ ΣΕΝΤΡΑ / *Του* ΑΝΤΩΝΗ ΚΑΡΠΕΤΟΠΟΥΛΟΥ

Εναν ΓΓΑ και γρήγορα...

Το υφυπουργείο Αθλητισμού η κυβέρνηση το κατήργησε και αν κρίνουμε από τα γενικότερα χάλια του ελληνικού αθλητισμού καλώς έπραξε. Μόνο που όλοι οι υποστηρικτές αυτής της δύσκολης απόφασης ξεχάσαμε μια λεπτομέρεια αρκετά σημαντική: το ποιος θα αναλάβει τις όποιες αρμοδιότητες είχε αυτό. Πολλές από τις αρμοδιότητες αυτές -στην πραγματικότητα σχεδόν όλες- μπορούν να μεταφερθούν σε άλλα υπουργεία. Με το θέμα της βίας στα γήπεδα π.χ. πρέπει να ασχοληθεί το υπουργείο Προστασίας του Πολίτη, ενώ με τις ρυθμίσεις των χρεών και τους ελέγχους των οικονομικών των ΠΑΕ μπορεί να ασχοληθεί κάποιο από τα υπουργεία που ασχολούνται με τα οικονομικά και τα έσοδα του κράτους. Ομως προσοχή: το ότι κάποια υπουργεία μπορούν να ασχοληθούν με τα θέματα του υφυπουργείου Αθλητισμού δεν σημαίνει ότι θα το κάνουν κιόλας! Ηδη διακρίνω μια σχετική έλλειψη διάθεσης για την αντιμετώπιση του προβλήματος της βίας π.χ. για τους κουκουλοφόρους που σπάνε αυτοκίνητα στη Σόλωνος υπήρχε άμεση κινητοποίηση. Με τους ασύδοτους χουλιγκάνους που έσπειραν τον πανικό στο Παγκράτι δεν ασχολήθηκε κανείς. Επίσης ακόμα δεν έχει τοποθετηθεί ένας νέος Γενικός Γραμματέας Αθλητισμού: αναρωτιέμαι γιατί.

Η κυβέρνηση δεν μπορεί να συνεχίσει να αφήνει τον αθλητισμό στο πέλαγος των προβλημάτων του σαν καράβι ακυβέρνητο

Η κατάργηση του υφυπουργείου Αθλητισμού προφανώς δεν αποτελεί λύση για κανένα πρόβλημα. Τυπικά μια σειρά από αρμοδιότητες του υφυπουργείου Αθλητισμού θα πρέπει να μεταφερθούν σε συναρμόδια υπουργεία ώστε αυτά να μπορούν να ασχοληθούν με συγκεκριμένα προβλήματα: αν οι αρμοδιότητες δεν μεταφερθούν, με κάποιες απαραίτητες μάλιστα νομοθετικές ρυθμίσεις, τυπικά αυτές δεν ανήκουν σε κανένα! Ουσιαστικά όμως η όποια έλλειψη διάθεσης προκύπτει από το ότι σε εποχές οικονομικής κρίσης, η ενασχόληση με τα αθλητικά μακροπρόθεσμα δημιουργεί μόνο φθορά. Ο χώρος του Αθλητισμού έχει μόνο μια ανάγκη: θέλει διαρκώς χρήματα. Αν χρήματα δεν περισσεύουν, ο χώρος εξελίσσεται σε τεράστιο πρόβλημα. Οι δε ιστορίες που η κυβέρνηση κληρονόμησε και που απαιτούν λύσεις ή διευκρινίσεις δεν είναι καθόλου βολικές. Το θέμα της βίας παρά τους νόμους είναι άλυτο πρόβλημα. Οι ομοσπονδίες σε περίοδο ολυμπιακής προετοιμασίας εμφανίζουν διαρκώς ανάγκες. Εκκρεμούν πορίσματα για ντοπαρισμένους αθλητές και τρέχουν έρευνες για στημένα ματς στα πρωταθλήματα ποδοσφαίρου. Σε λίγο χωρίς ένα υφυπουργείο που ελέγχει τις πληρωμές των ρυθμίσεων των χρεών των ΠΑΕ (κι αυτό το υφυπουργείο Αθλητισμού το κάνει!) θα σταματήσουν να πληρώνουν τις οφειλές τους κι αυτοί που το έκαναν!

Η κυβέρνηση έχει προφανώς μεγαλύτερα προβλήματα για να ασχολείται με αυτά του Αθλητισμού. Ομως από την άλλη δεν μπορεί να συνεχίσει να αφήνει τον αθλητισμό στο πέλαγος των προβλημάτων του σαν καράβι ακυβέρνητο. Ας αρχίσουμε από τα πιο απλά: ας βρεθεί ένας νέος Γενικός Γραμματέας Αθλητισμού το ταχύτερο...

Το ανάποδο καλωσόρισμα στον Γιαννούλη

Αν και τραυματίστηκε από χουλιγκάνο στο πρώτο του ματς με την ΑΕΛ, ο Ελλαδίτης διεθνής τονίζει στην «Κ» πως περνά όμορφα στην Κύπρο

Συνέντευξη στον **ΗΡΟΔΟΤΟ ΜΙΛΤΙΑΔΟΥΣ**

Δύο πόντοι, μπόλικα δακρυγόνα και μια σιδερένια μπίλια από σφεντόνα αποτέλεσαν τα κύρια χαρακτηριστικά στο καλωσόρισμα του πρώην διεθνή με την Εθνική Ελλάδας Γιάννη Γιαννούλη στο κυπριακό μπάσκετ. Ο 33χρονος (05/06/1976) σέντερ έκανε δύο προπονήσεις με την ΑΕΛ, πριν αγωνιστεί στο παιχνίδι του Σούπερ Καπ την Πέμπτη (15/10), σε ένα ματς που σημαδεύτηκε από σοβαρά επεισόδια.

«Δεν ήταν και η καλύτερη αρχή. Δεν είναι ωραίο να μαλώνουν οι οπαδοί των ομάδων, αφού το μπάσκετ πρέπει να είναι γιορτή», λέει στην «Κ» ο πρώην πρωταθλητής Ευρώπης με τον Παναθηναϊκό το 2002, για να συνεχίσει, λέγοντας: «Όλοι φέρουν ευθύνη για αυτό που έγινε. Δεν γίνεται να μπαίνουν μέσα οι οπαδοί και να είναι έτοιμοι για πόλεμο. Εμένα μου ήρθε στο κεφάλι μια μπίλια από σφεντόνα».

«Έχω επισκεφτεί την Κύπρο πολλές φορές – περνούσα πολύ όμορφα – και όταν ήρθε η πρόταση από την ΑΕΛ, μία από τις καλύτερες ομάδες του τόπου, την προτίμησα»

Ο πρώην παίκτης του ΠΑΟΚ, του Άρη και του Πανιωνίου δεν ήταν ενήμερος για την ύπαρξη βίας στα κυπριακά γήπεδα. «Όχι, δεν το ήξερα, έτσι και αλλιώς δεν είναι δουλειά των παικτών και των προπονητών να ασχολούνται», μας είπε. Αν μη τι άλλο δεν μετάνιωσε που ήρθε στο νησί. «Όχι βέβαια, τι να αλλάξει;», αναρωτήθηκε ο Γιαννούλης, συμπληρώνοντας: «Αυτός που έριξε την μπίλια δεν ήθελε να κτυπήσει εμένα συγκεκριμένα. Απλά στεναχωρήθηκαν που κερδίσαμε και έβγαλαν τον θυμό τους πάνω μας».

«Δεν ήξερα τα ονόματά τους»

Δύο προπονήσεις πρόλαβε να κάνει με την ΑΕΛ ο Γιάννης Γιαννούλης, πριν πραγματοποιήσει το ντεμπούτο του με τη νέα του ομάδα, στην τέταρτη χώρα εκτός Ελλάδας όπου αγωνίζεται. Το 2003 έπαιξε στα αμερικανικά πρωταθλήματα CBA και NBDL, πριν πάει σε Μάλαγα (2004), BC Κιέβου (2004-05) και Κάχα Σαν Φερνάντο (2005-06).

Ο ύψους 2.07 μ. σέντερ εκμυστηρεύτηκε πως δεν πρόλαβε να μάθει καν τα ονόματα των συμπαικτών του πριν το ματς τού Σούπερ Καπ. «Έκανα προπόνηση την Τρίτη και την Τετάρτη – όταν ήρθα – και δεν πρόλαβα να μάθω τα ονόματα των συμπαικτών μου. Ήθελα όμως να βοηθήσω την ομάδα και ξέσπασα στο καλάθι, όταν πέτυχα τους πρώτους μου πόντους, αφού έχασα μερικά εύκολα καλάθια στην αρχή», φανερώνει στην «Κ» ο Γιάννης Γιαννούλης, πριν μας πει τη γνώμη του για το κυπριακό μπάσκετ. «Δύσκολα μπορώ να εκφέρω γνώμη, αφού είναι νωρίς. Υπάρχει διαφορά με την Ελλάδα, αλλά όχι τεράστια», μας δήλωσε.

Ο Γιάννης Γιαννούλης ξεκίνησε την καριέρα του στον ΠΑΟΚ και στη συνέχεια έπαιξε σε Παναθηναϊκό, Γιακίμα Σαν Κινγκς (CBA), Χάντσβιλ Φλάιτ (NBDL), Πανιώνιο, Μάλαγα, BC Κιέβο, Κάχα Σαν Φερνάντο, Άρη και από φέτος στην ΑΕΛ.

«Πολεμάμε για τους παίκτες»

Πέρα από την καλαθοσφαιρική του καριέρα, ο Γιάννης Γιαννούλης είναι α' αντιπρόεδρος του Πανελληνίου Συνδέσμου Αμειβομένων Καλαθοσφαιριστών (ΠΣΑΚ), με πρόεδρο τον Λάζαρο Παπαδόπουλο. Οι στόχοι του ΠΣΑΚ με τον αντίστοιχο κυπριακό παρουσιάζουν αρκετές ομοιότητες. «Δεν είναι ωραίο να βλέπεις ομάδες με δέκα ξένους. Αυτό δεν βοηθά το κυπριακό μπάσκετ, δεν έρχεται ο κόσμος και όταν δεν έχουν δύναμη οι σύνδεσμοι, οι ομάδες κάνουν ό,τι θέλουν. Μίλησα ήδη με τον Κουνούνη και τον Παλάλα και έχουμε επαφές με όλους τους συνδέσμους, όχι μόνο με τον κυπριακό. Πολεμάμε για τους παίκτες. Στην Ελλάδα έχουμε πολλά προβλήματα και όταν ξεκινήσει το πρωτάθλημα, θα κάνουμε κάποιες μικρές απεργίες, για να δουν ότι μιλάμε σοβαρά».

Στην περσινή σεζόν ο Γιάννης Γιαννούλης αγωνίστηκε στην Ευρωλίγκα και στο ελληνικό πρωτάθλημα με τον Πανιώνιο.

«Η Λεμεσός είναι τέλεια»

Στην περσινή σεζόν ο Γιαννούλης αγωνίστηκε στην Ευρωλίγκα με τον Πανιώνιο, ενώ φέτος φαινόταν πως θα επέστρεφε στην ομάδα που τον ανέδειξε, τον ΠΑΟΚ. Όμως τελικά ο πρώην διεθνής (τελευταία του συμμετοχή το 2002) επέλεξε το κυπριακό πρωτάθλημα και την ΑΕΛ. Τον ρωτήσαμε για τους λόγους που διάλεξε να έρθει στο νησί και μας απάντησε: «Έχω επισκεφτεί πολλές φορές την Κύπρο για διακοπές με την Εθνική ή με τις ομάδες που αγωνιζόμουν και όποτε ερχόμουν εδώ, περνούσα πολύ όμορφα. Η Λεμεσός είναι τέλεια», είπε αρχικά ο Γιαννούλης και συνέχισε: «Ήρθε η πρόταση από τον Φώτη Φωτίου μέσω του μάνατζέρ μου, Δημήτρη Μπούρα. Ήρθα για μια μέρα, μίλησα με τους ανθρώπους και είδα πόσο ζεστοί και ανθρώπινοι ήταν και ότι θα μου παρείχαν τα πάντα που ήθελα. Μου άρεσε πολύ αυτό. Η ΑΕΛ είναι μια από τις δυο-τρεις καλύτερες ομάδες της Κύπρου, με μεγάλη ιστορία. Έτσι την προτίμησα».

Όσο για τους προσωπικούς του στόχους, ο Γιαννούλης βάζει πάνω απ' όλα την ομάδα, όπως φαίνεται από τα λεγόμενά του. Αναφέρει χαρακτηριστικά: «Μίλησα με τον προπονητή (σ.σ. Κυριάκο Γιαγκουλλή) και συζήτησα μαζί του τι θέλει από μένα. Χρειάζεται την εμπειρία μου και τον προσανατολισμό μου για τους νεαρότερους παίκτες. Δεν μου έβαλε όριο για την ώρα που θα παίζω και τους πόντους που θα πετυχαίνω. Σίγουρα όμως δεν πρόκειται να πετυχαίνω 20 πόντους για να τερματίζουμε πέμπτοι, επειδή μετά θα μου πουν "ευχαριστώ πολύ, ο επόμενος". Πρώτα απ' όλα πρέπει να κερδίζει η ομάδα».

«Έφερα χειμερινά ρούχα»

«Μου φαίνεται περίεργος ο καιρός. Έφερα χειμερινά ρούχα και δεν τα έβγαλα καν», μας ανέφερε. Ο «Γιάν-Γιάν» – όπως είναι το παρατσούκλι του – γνώρισε από πρώτο χέρι τις αλλοπρόσαλλες θερμοκρασίες στην Κύπρο. Όσο για το πού μένει στην παραλιακή πόλη, λέει: «Δεν θυμάμαι το όνομα της περιοχής. Όμως οι συνθήκες είναι τέλειες, ακριβώς όπως μου τα παρουσιάσανε. Έχω παίξει σε μεγάλες ομάδες και οι ανέσεις εδώ είναι παρόμοιες». Η σύζυγος και τα δύο παιδιά του Γιαννούλη δεν ήρθαν στην Κύπρο, αφού δεν ήθελαν να αλλάξουν το σχολείο του υιού τους, όμως θα τους βλέπει συχνά, αφού θα τον επισκέπτονται στο νησί.

Και τον ΟΚΤΩΒΡΙΟ
με κάθε πακέτο NOVA
Δωρεάν *
LTV / A
μέχρι 31 Δεκεμβρίου 2009
& Δωρεάν *
εξοπλισμός
ΠΑΡΑΤΑΣΗ ΜΕΤΑΓΡΑΦΩΝ ΣΤΗ NOVA
*Ισχύει μέχρι 31/10/2009 για νέους συνδρομητές σε οποιοδήποτε πακέτο NOVA με 12μήνη σύμβαση. Υπόκειται σε όρους και κανονισμούς και δεν περιλαμβάνει την εγκατάσταση.
Παράταση προσφοράς μέχρι 31 Οκτωβρίου 2009, για νέους συνδρομητές.
MultiChoice CYPRUS
value pack ~~€27.50~~ €15.50
cinema +value €32.50
sports +value €34.50
full pack €45.70
nova CYPRUS
ΤΑ ΠΑΝΤΑ ΕΙΝΑΙ ΣΤΟ ΧΕΡΙ ΣΟΥ
22 00 22 00

Πρωτάθλημα για δύο ομάδες και φέτος

Παναθηναϊκός και Ολυμπιακός είναι τα αδιαφιλονίκητα φαβορί για την κατάκτηση του τίτλου, με το… χάος να ακολουθεί

Του **ΣΤΑΘΗ ΔΗΜΟΛΑ**

Με τη σκέψη πως «κάθε πέρυσι και καλύτερα», ξεκίνησε χθες το 18ο πρωτάθλημα της Α1 μπάσκετ. Δεκατέσσερις μονομάχοι ετοιμάζονται για το τζάμπολ, μέχρι τον τελικό νικητή στα τέλη του ερχόμενου Μαΐου. Η ψαλίδα που υπάρχει ανάμεσα σε Παναθηναϊκό, Ολυμπιακό και στις υπόλοιπες ομάδες παραμένει μεγάλη, γεγονός που δημιουργεί ένα πρωτάθλημα δύο ταχυτήτων.

Οι δύο «αιώνιοι» είναι πάλι το επικρατέστερο ζευγάρι του τελικού, Μαρούσι, Αρης, Πανελλήνιος, Πανιώνιος βρίσκονται στο... δεύτερο γκρουπ δυναμικότητας, ενώ από τις υπόλοιπες οκτώ ομάδες, ο ΠΑΟΚ και ο Κολοσσός μοιάζουν σε καλύτερη μοίρα, αφού ΑΕΚ, Τρίκαλα, Καβάλα, Ολύμπια, Περιστέρι και Ηλυσιακός έχουν ως «τα-βάνι» την παραμονή, ενώ η είσοδός τους στα πλέι οφ θα χαρακτηριστεί υπέρβαση. Η Α1, πάντως, έχει την τύχη να φιλοξενεί δύο από τις καλύτερες ομάδες της Ευρώπης. Παναθηναϊκός και Ολυμπιακός ανεβάζουν κατά πολύ το επίπεδο του πρωταθλήματος και αποτελούν πόλο έλξης για κάθε φίλαθλο του αθλήματος.

Αγωνιστικά, το ελληνικό πρωτάθλημα δεν έχει να ζηλέψει πολλά από τα υπόλοιπα της Ευρώπης, αφού, με εξαίρεση την ισπανική ACB, οι άλλες λίγκες κινούνται σε χαμηλότερους ρυθμούς από την Α1.

Με το μυαλό στην Ευρωλίγκα

Το Μαρούσι πέρυσι τελείωσε εντυπωσιακά τη χρονιά και φέτος φρόντισε να την αρχίσει με τον ίδιο τρόπο. Βέβαια, η πρόκριση στους ομίλους της Ευρωλίγκας αυξάνει τις ευθύνες και τις υποχρεώσεις για τους «κίτρινους».

«Πρέπει να χωρέσουμε δύο καρπούζια στην ίδια μασχάλη», τονίζει συνεχώς ο τεχνικός της ομάδας, Γιώργος Μπαρτζώκας, γνωρίζοντας πως φέτος ο πήχυς έχει παραμείνει στο σημείο όπου αφέθηκε πέρυσι.

Οι μεταγραφές πραγματοποιήθηκαν με γνώμονα την Α1 και όλα δείχνουν πως το Μαρούσι θα είναι ξανά μια ευχάριστη έκπληξη του πρωταθλήματος.

Μαρούσι
Ετος Ιδρυσης: 1896
Πρόεδρος: Αρης Βωβός
Προπονητής: Γιώργος Μπαρτζώκας
Γήπεδο: Δημοτικό Γυμν. Αμαρουσίου
Θέση 08-09: 3η

Ψάχνει για την υπέρβαση

Για ακόμη μία χρονιά ο Πανελλήνιος κυνηγάει την υπέρβαση. Δηλαδή, την είσοδο στην τετράδα, η οποία θα του επιτρέψει να κάνει όνειρα για έξοδο στην Ευρωλίγκα. Φέτος, λείπει από την ομάδα ο σκόρερ που λέγεται Αντονι Γκράντι, αλλά οι «Ολυμπιονίκες» ενισχύθηκαν με παίκτες αξίας, όπως οι Γεωργαλής, Βουγιούκας, Χαραλαμπίδης, Μπλάκνεϊ, Σμιθ και Ντέιβις.

Ο Ηλίας Ζούρος έχει να διαχειριστεί ένα πλήρες ρόστερ με σκοπό φέτος, στην Κυψέλη, να κάνουν το μεγάλο άλμα που προσπαθούν τα τελευταία χρόνια.

Πανελλήνιος
Ετος Ιδρυσης: 1891
Πρόεδρος: Μίνωας Κυριακού
Προπονητής: Ηλίας Ζούρος
Γήπεδο: Γυμναστήριο Κυψέλης (1.180)
Θέση 08-09: 5η

Εμπειρία και ενθουσιασμός

Ο ΠΑΟΚ βλέπει τη φετινή χρονιά ως ακόμη μία νέα αρχή. Χωρίς πολλά λόγια και πρόωρους πανηγυρισμούς, όπως άλλες φορές, ο «Δικέφαλος του Βορρά» δείχνει ικανός να διεκδικήσει με αξιώσεις την παρουσία του στα πλέι οφ. Τα νηία της ομάδας ανέλαβε ξανά ο Σούλης Μαρκόπουλος, ο οποίος εμπιστεύτηκε για τη στελέχωση του ρόστερ παίκτες με εμπειρία. Ηδη, ο Πρέντραγκ Ντρόμπνιακ δείχνει πως θα είναι ο ηγέτης της ομάδας, αλλά σίγουρα θα έχει συμπαραστάτες τους Μονρό, Καλαϊτζίδη, Ταπούτο και Εϊβερι.

ΠΑΟΚ
Ετος Ιδρυσης: 1924
Πρόεδρος: Μιλτιάδης Κανωτάς
Προπονητής: Σούλης Μαρκόπουλος
Γήπεδο: ΠΑΟΚ Sports Arena (8.500)
Θέση 08-09: 7η

Στον ΠΑΟΚ θα είναι χαρούμενοι με μια καλή θέση στα φετινά πλέι-οφ.

Ο Παναθηναϊκός και ο Ολυμπιακός αναμένεται να είναι οι απόλυτοι πρωταγωνιστές, σε ένα πρωτάθλημα που θυμίζει σε πολλά το περσινό.

Οι αδυναμίες είναι ορατές

Ο Πανιώνιος φέτος αποτελεί ένα μεγάλο ερώτημα, καθώς εμφανίζεται αποδυναμωμένος και αλλαγμένος σε πάρα πολύ μεγάλο βαθμό. Εκτός από τους Ζορόσκι, Καλαμπόκη και Γιάνκοβιτς (πέρυσι στο δεύτερο μισό είχε δοθεί δανεικός στη Μέγκα Μπάσκετ Βελιγραδίου), όλοι οι υπόλοιποι είναι νεόφερτοι στην ομάδα. Ηδη τα πρώτα δείγματα στα φιλικά είναι ανησυχητικά και ο Νέναντ Μάρκοβιτς θα έχει δύσκολο έργο τη φετινή σεζόν, που μοιάζει αρκετά δύσκολη για τους Νεοσμυρνιώτες, οι οποίοι επιστρέφουν στη φυσική τους έδρα, στο κλειστό της Αρτάκης.

Πανιώνιος
Ετος Ιδρυσης: 1890
Πρόεδρος: Δημήτρης Θεοδωρίδης
Προπονητής: Νέναντ Μάρκοβιτς
Γήπεδο: Γυμν. Νέας Σμύρνης (1.832)
Θέση 08-09: 6η

Να συνεχίσει την έκπληξη

Ο Κολοσσός Ρόδου πέρυσι ήταν η ευχάριστη έκπληξη του πρωταθλήματος. Ομάδα με υγεία, καλό κόσμο, Ελληνες παίκτες και ωραίο μπάσκετ. Φέτος, υπάρχουν οι βλέψεις για κάτι παραπάνω, όμως ο τεχνικός του συλλόγου Γιάννης Σφαιρόπουλος γνωρίζει πολύ καλά πως η είσοδος στα πλέι οφ είναι ξανά ο στόχος της ομάδας. Η παρουσία του Λανς Χάρις αποτελεί εγγύηση στην οργάνωση του παιχνιδιού και πολλά θα εξαρτηθούν από τους έτερους Αμερικανούς, Ρόμπερτ Ντόζιερ και Τζον Εντουαρντς.

Κολοσσός Ρόδου
Ετος Ιδρυσης: 1963
Πρόεδρος: Γιάννης Γιαννάς
Προπονητής: Γιάννης Σφαιρόπουλος
Γήπεδο: Βενετόκλειο (1.242)
Θέση 08-09: 8η

Κακό ξεκίνημα, αλλά αισιοδοξία

Ο Αρης περνάει φέτος σε ένα μεταβατικό στάδιο. Οι πολλές αλλαγές προσώπων και η αντικατάσταση του Αντρέα Ματσόν από τον Φώτη Κατσικάρη φέρνουν τους Θεσσαλονικείς σε μία κρίσιμη καμπή. Πρώτος στόχος είναι η έξοδος στην Ευρωλίγκα και για τον λόγο αυτό οι «κίτρινοι» προτίμησαν έμπειρες λύσεις. Νίκος Χατζηβρέττας, Δήμος Ντικούδης, Μιχάλης Κακιούζης έχουν στο αίμα τους τον πρωταθλητισμό κι έχουν τον τρόπο να οδηγήσουν μία ομάδα στην εκπλήρωση των στόχων της. Και η παρουσία του Κατσικάρη στον πάγκο της ομάδας αποτελεί εγγύηση, όπως εγγυημένη είναι και η στήριξη του κόσμου.

Αρης
Ετος Ιδρυσης: 1914
Πρόεδρος: Γιάννης Δαμιανίδης
Προπονητής: Φώτης Κατσικάρης
Γήπεδο: Αλεξάνδρειο Μέλαθρο (5.000)
Θέση 08-09: 4η

Ο αποκλεισμός από την Ευρωλίγκα κόστισε ακριβά στον Άρη.

Ίδια συνταγή για να συνεχιστεί η «πράσινη» δυναστεία

Οι στόχοι του Παναθηναϊκού και φέτος δεν θα μπορούσαν να διαφοροποιηθούν σε σχέση με τα προηγούμενα χρόνια. Χρονικά, ο τελευταίος τίτλος που θα κυνηγήσει το «τριφύλλι» θα είναι αυτός της Α1, αφού το Κύπελλο και η Ευρωλίγκα προηγούνται. Το 12ο πρωτάθλημα στα τελευταία 13 χρόνια δεν θα είναι τίποτε άλλο από... ένα ακόμη τρόπαιο στην «πράσινη» δυναστεία, αλλά η λέξη κορεσμός δεν υπάρχει στο λεξιλόγιο ούτε του Ζέλιμιρ Ομπράντοβιτς ούτε των παικτών του «τριφυλλιού».

Οι κινήσεις στο μεταγραφικό παζάρι ήταν προσεκτικές και μετρημένες. Δεν κρίθηκε αναγκαία η απόκτηση κάποιου μεγάλου ονόματος, αφού ήδη το ρόστερ του Παναθηναϊκού διαθέτει κάμποσα. Απλώς επιχειρήθηκε μια ανανέωση, η οποία ακόμη βρίσκεται σε πρώιμο στάδιο. Ο Νικ Καλάθης αποκτήθηκε αντί του Νίκου Χατζηβρέττα, ο Μιλένκο Τέπιτς αντί του Ντούσαν Κέτσμαν και ο Γιώργος Μπόγρης ως επένδυση για το μέλλον, αλλά και για να καλύψει τα λίγα αγωνιστικά κενά που άφησαν οι Φραγκίσκος Αλβέρτης και Ντούσαν Σάκοτα. Την τελευταία στιγμή αποκτήθηκε (για τρεις μήνες) και ο Γιούριτσα Γκόλεματς, αφού οι τραυματισμοί των Μπατίστ και Τσαρτσαρή άφησαν σχεδόν «γυμνή» τη φροντ λάιν του Παναθηναϊκού.

Θεωρητικά, οι «πράσινοι» διαθέτουν την ποιότητα για να παρουσιάσουν μία ομάδα ακόμη καλύτερη από την περσινή. Επίσης, φέτος θα επιδιώξουν να μην απολέσουν το πλεονέκτημα της έδρας στην κανονική περίοδο για να έχουν στα πλέι οφ το απόλυτο πλεονέκτημα έδρας και να υπερασπιστούν τον τίτλο τους με «όπλο» το ΟΑΚΑ.

Παναθηναϊκός
Ετος Ιδρυσης: 1908
Πρόεδρος: Παύλος Γιαννακόπουλος
Προπονητής: Ζέλιμιρ Ομπράντοβιτς
Γήπεδο: ΟΑΚΑ (18.000)
Θέση 08-09: 1η

Ενισχυμένοι και πιο έμπειροι πλέον οι «ερυθρόλευκοι»

Ο Ολυμπιακός θα επιχειρήσει φέτος να κάνει ένα βήμα παραπάνω σε σχέση με πέρυσι, όπου έχασε τον τίτλο από τον Παναθηναϊκό και τα λάθη της περασμένης σεζόν αναμένεται να γίνουν... μπούσουλας για τον Παναγιώτη και τους παίκτες του. Η φετινή ομάδα του Ολυμπιακού μοιάζει πιο... ορθόδοξη, αφού στις μεταγραφές ενισχύθηκε σε θέσεις όπου είχε ελλείψεις.

Ηρθε ένας μπόμπερ από το NBA, ο Βον Ουέιφερ, ένα «τεσσάρι» κλάσης όπως ο Λίνας Κλέιζα, ένας αξιόπιστος νεαρός γκαρντ, όπως ο Πάτρικ Μπέβερλι, ένας παίκτης, ο οποίος παρά το νεαρόν της ηλικίας του μπορεί να δώσει άμεσες λύσεις, όπως ο Κώστας Παπανικολάου, και ο άνθρωπος για όλες τις δουλειές κάτω από τη ρακέτα, Ανδρέας Γλυνιαδάκης. Αυτοί οι παίκτες σε συνδυασμό με τον περσινό «κορμό» των Παπαλουκά, Τεόντοσιτς, Χαλπερίν, Τσίλντρες, Βούιτσιτς, Σχορτσιανίτη, Μπουρούση συνθέτουν ένα πληρέστατο ρόστερ ικανό να πρωταγωνιστήσει σε Ελλάδα και Ευρώπη. Βέβαια, πρώτος στόχος –και φέτος– παραμένει η κατάκτηση του πρωταθλήματος, αφού αυτός ο τίτλος αποτελεί διακαή πόθο τόσο της διοίκησης όσο και των φιλάθλων.

Η φετινή ομάδα μπορεί να υπολογίζει και σε ακόμη δύο μεταγραφές, καθώς αν οι Τεόντοσιτς και Σχορτσιανίτης συνεχίσουν να αποδίδουν σε υψηλότατο επίπεδο, όπως στο Ευρωμπάσκετ της Πολωνίας, τότε οι Πειραιώτες θα αλλάξουν επίπεδο.

Επίσης, φέτος θα υπάρχει και ένας διαφορετικός Τσίλντρες, ο οποίος πέρασε τον πρώτο χρόνο της προσαρμογής του στα ευρωπαϊκά γήπεδα, αλλά και ένας ξεκούραστος Παπαλουκάς.

Ολυμπιακός
Ετος Ιδρυσης: 1925
Αντιπρόεδρος: Παναγ. Αγγελόπουλος
Προπονητής: Παναγιώτης Γιαννάκης
Γήπεδο: ΣΕΦ (12.171)
Θέση 08-09: 2η

Περασμένα μεγαλεία...

Οι εποχές που η ΑΕΚ πρωταγωνιστούσε σε Ελλάδα και Ευρώπη έχουν περάσει. Πλέον, η Ενωση βρίσκεται στο χείλος του γκρεμού και είναι ενδεικτικό πως λίγες ώρες πριν από το τζάμπολ της Α1, η παρουσία της ήταν αμφίβολη. Αν τελικά ο «Δικέφαλος» καταφέρει να βγει και φέτος αλώβητος, θα πρόκειται για ένα μικρό θαύμα.

ΑΕΚ
Ετος Ιδρυσης: 1925
Πρόεδρος: Μπάμπης Καραμανλής
Προπονητής: Κώστας Φλεβαράκης
Γήπεδο: Ολ. Γυμν. Ελληνικού (5.800)
Θέση 08-09: 9η

Ολικό «λίφτινγκ» για τη σωτηρία

Η Καβάλα πέρσι μπήκε στην Α1 από το... παράθυρο, αλλά κατάφερε να σταθεί επάξια και να σωθεί σχετικά εύκολα. Φέτος, ο τεχνικός Κώστας Πιλαφίδης, πραγματοποίησε ολικό λίφτινγκ και οι Μακεδόνες ελπίζουν να επαναλάβουν την περσινή τους πορεία. Αν οι νέοι παίκτες καταφέρουν να προσαρμοστούν, πιθανότατα η Καβάλα να σωθεί ξανά με ευκολία.

Καβάλα
Ετος Ιδρυσης: 2003
Πρόεδρος: Κων/νος Παπακωνσταντίνου
Προπονητής: Κώστας Πιλαφίδης
Γήπεδο: Αθλ. Κέντρο Καλαμίτσας (1.700)
Θέση 08-09: 10η

Ενωμένοι για καλή πορεία

Η πολυπόθητη συγχώνευση ανάμεσα στην Ολύμπια Λάρισας και την ΑΕΛ πραγματοποιήθηκε και η Λάρισα πλέον έχει μία δυνατή εκπροσώπηση στην Α1. Ο Γ. Σ. Ολύμπια Λάρισας βασίστηκε σε σίγουρες λύσεις προκειμένου να αποφύγει τον υποβιβασμό, αν και η δυναμικότητά του δεν φαίνεται να τρομάζει τους υπόλοιπους «μονομάχους» για την παραμονή.

Γ.Σ. Ολύμπια Λάρισας
Ετος Ιδρυσης: 1979
Πρόεδρος: Γιώργος Μαλάκος
Προπονητής: Βαγγέλης Κουτσοκέρας
Γήπεδο: ΕΑΚ Νεάπολης (3.958)
Θέση 08-09: 11η

Να αποφύγει τις περιπέτειες

Τα Τρίκαλα κατάφεραν να σωθούν την τελευταία στιγμή και η αποφυγή τέτοιων περιπετειών αποτελεί πρωταρχικό μέλημα για τους Θεσσαλούς. Η ομάδα του Βαγγέλη Αγγέλου μοιάζει πιο δυνατή από πέρυσι και ο στόχος της παραμονής θα κριθεί από τα εντός έδρας παιχνίδια, τα οποία την περασμένη σεζόν αποτέλεσαν τη σανίδα σωτηρίας για τα Τρίκαλα.

Τρίκαλα
Ετος Ιδρυσης: 2000
Πρόεδρος: Γιώργος Γιαννούλας
Προπονητής: Βαγγέλης Αγγέλου
Γήπεδο: Δημ. Στάδιο Τρικάλων (1.600)
Θέση 08-09: 12η

Επέστρεψε για να μείνει

Η μεγάλη επιστροφή του Περιστερίου στην Α1 έπειτα από 5 χρόνια είναι πραγματικότητα. Οπως κάθε ομάδα που προέρχεται από την Α2, βέβαια, έτσι και οι «πρίγκιπες» της δυτικής όχθης θα επιδιώξουν να σωθούν όσο πιο γρήγορα γίνεται. Δύσκολο το έργο του Θανάση Σκουρτόπουλου, ο οποίος βασίζει αρκετά στους Ελληνες παίκτες της ομάδας.

Περιστέρι
Ετος Ιδρυσης: 1971
Πρόεδρος: Χαράλαμπος Καραθάνος
Προπονητής: Θανάσης Σκουρτόπουλος
Γήπεδο: «Ανδρέας Παπανδρέου» (3.000)
Θέση 08-09: 1η (Α2)

Εφικτός στόχος η παραμονή

Ο Ηλυσιακός μπορεί από κάποιους να θεωρείται το πρώτο φαβορί για τον υποβιβασμό, αλλά η ομάδα των Ιλισίων έχει τα προσόντα να διαψεύσει τους πάντες. Οι Χατζής, Πέτγουεϊ και Κάμινγκς είναι παίκτες με εμπειρία και ποιότητα, ενώ υπάρχουν και τα νιάτα στην ομάδα, που εκπροσωπούνται από τους Λεωνίδα Κασελάκη και Γιάννη Αθανασούλα.

Ηλυσιακός
Ετος Ιδρυσης: 1968
Πρόεδρος: Ιωάννης Στρέγλος
Προπονητής: Στέργιος Κουφός
Γήπεδο: Δημοτικό Γυμναστήριο Ιλισίων
Θέση 08-09: 2η (Α2)

EPA

Ο Βρετανός πιλότος, ο οποίος στην αρχή της σεζόν δεν γνώριζε καν αν θα βρισκόταν στο grid, ολοκλήρωσε στη Βραζιλία μια μαγική χρονιά για τον ίδιο και την Brawn.

Τζένσον Μπάτον: «Η ζωή μου»

Πώς ο πρωταθλητής της F1 «επέζησε» από το «ναυάγιο» της Honda και έφθασε στην κορυφή με την Brawn

Του **ΔΗΜ. ΛΟΥΚΑΚΗ**

Όταν η Honda ανακοίνωνε στο τέλος του 2008 ότι θα αποσυρθεί από τον μαγικό κόσμο της F1, με αφορμή την παγκόσμια οικονομική κρίση και πραγματική αιτία τα άσχημα αποτελέσματα των προηγούμενων ετών, ο Τζένσον Μπάτον κοίταξε ίσια στα μάτια τον Ρος Μπρον. Οπως κοιτάζει ο ασκούμενος τον μέντορά του. «Και τώρα τι κάνουμε;», τον ρώτησε.

Ο Βρετανός μηχανικός από το Μάντσεστερ, η ιδιοφυΐα της σύγχρονης F1, όπως τον αποκαλούν, χαμογέλασε. Τον χτύπησε με πατρική στοργή στον ώμο για να τον καθησυχάσει και του είπε: «Μην ανησυχείς. Μείνε μαζί μας».

Ο Μπάτον είχε στα χέρια του καλές προτάσεις από άλλες ομάδες, όταν τα πράγματα ήταν ρευστά και τις εξέταζε. Αυτή η διαβεβαίωση τον έκανε να σταματήσει τις όποιες σκέψεις αποχωρισμού. Αλλωστε, σκέφτηκε, όπως έχει πει ο Σουμάχερ, ο Ρος είναι υπερεγκέφαλος. Αν δεν μπορεί αυτός να μας βοηθήσει να κερδίσουμε το πρωτάθλημα, τότε δεν αξίζουμε μια θέση στην F1.

> *Η δήλωση του Νάιτζελ Μάνσελ ότι «ο Τζένσον έχει τη φήμη του bon viveur και το έχει παρακάνει» πείσμωσε τον Βρετανό πιλότο*

Η λύση σωτηρίας βρέθηκε. Ο Μπρον αγόρασε τις μετοχές της ομάδας και την μετονόμασε Brawn GP. Ο Μπάτον βοήθησε κι αυτός στην επίτευξη της βιωσιμότητας του σχήματος, αποδεχόμενος μια μείωση της τάξης του 50% στον παχυλό μισθό του.

Το εγχείρημα ήταν ριψοκίνδυνο. Στο μυαλό του ήρθε η δήλωση του Νάιτζελ Μάνσελ: «Ο Τζένσον έχει τη φήμη του bon viveur και το έχει παρακάνει. Θα έχει χλιδάτη ζωή, όχι όμως ευκαιρίες στην F1», η οποία είχε γίνει αφορμή να αναθεωρήσει αρκετές από τις συνήθειές του. «Θα φτάσω στην κορυφή», ψέλλισε.

Και τα κατάφερε. Την περασμένη εβδομάδα, στη Βραζιλία, πήρε, για πρώτη φορά στην εννιάχρονη καριέρα του στη F1, τον τίτλο του παγκόσμιου πρωταθλητή!

THE ASSOCIATED PRESS

Εκτός από ανοικτός σε κάθε είδους προκλήσεις, ο Τζένσον Μπάτον έχει και... ανοικτή καρδιά. Δικαίως είναι Νο1, όχι μόνο στη Φόρμουλα αλλά και σε διάφορους τομείς της ζωής του.

Λατρεύει να... λατρεύεται

Η πορεία προς τον τίτλο δεν ήταν εύκολη για τον Τζένσον Μπάτον, ο οποίος ως γνήσιο τέκνο της βρετανικής... τρέλας, έχει μια ζωή χωρίς στεγανά. Ποιος μπορεί να ξεχάσει τη συνέντευξη Τύπου του γκραν πρι της Βρετανίας, όταν εκνευρισμένος από τη δήλωση του Λιούις Χάμιλτον ότι έχει καλύτερη φυσική κατάσταση από εκείνον, τον προκάλεσε να διαγωνιστούν σε ένα φιλανθρωπικό τρίαθλο. Ο Χάμιλτον (Βρετανός γαρ) ήταν έτοιμος να αποδεχθεί την... κόντρα, αλλά τον σταμάτησε ο (αυταρχικός) πατέρας του.

Εκτός από ανοιχτός σε κάθε είδους προκλήσεις, ο Μπάτον έχει και... ανοιχτή καρδιά! Οι λέξεις lifestyle και celebrity είναι συνυφασμένες με τη ζωή του. Δεν είναι τυχαίο ότι διάλεξε το Μονακό για μόνιμη κατοικία. Αυτός ο τρόπος ζωής οδηγεί τον Βρετανό ν' αλλάζει τις γυναίκες σαν τα πουκάμισα.

Η μεγαλύτερη χρονικά σχέση του ήταν με την τραγουδίστρια Λουίζ Γκρίφιθ, την οποία εγκατέλειψε για χάρη της «γλάστρας» των κοσμικών εκδηλώσεων, Μπέβερλι Μπλουμ. Τώρα, έχει βρει τη μούσα του στην 24χρονη Τζέσικα Μιτσιμπάτα, μοντέλο εσωρούχων, κόρη του διάσημου Αργεντινού τραγουδιστή Κάτσο Βαλντέζ.

Η Γιαπωνέζα, γνωρίζοντας το παρελθόν του, είναι πάντα δίπλα του. Τον ακολουθεί ακόμη και στα αποδυτήρια, μέσα στα οποία γιορτάζουν μαζί τις νίκες. Σε μία από αυτές, μάλιστα, άφησαν τους δημοσιογράφους να περιμένουν περίπου 15 λεπτά για τη συνέντευξη Τύπου, με αποτέλεσμα να... οργιάσει η φαντασία τους... Ισχυρίζεται ότι θέλει να κάνει τα πάντα. Από παιδί θαύμαζε τους Σένα, Προστ, οι αγαπημένες του ταινίες είναι Pulp Fiction, Swordfish, ηθοποιός ο Τζον Τραβόλτα, ενώ δηλώνει θαυμαστής του Κουέντιν Ταραντίνο. Ποτέ δεν φεύγει από το σπίτι του αν δεν πάρει (όπως λέει) το «σώβρακό του» και τα αγαπημένα του γυαλιά Ray-Ban. Υποστηρίζει την Αρσεναλ και δεν έχει προσωπικό στυλίστα (αυτός είναι ο λόγος που ακόμα έχει γένια!)...

Ένας εύθραυστος παράδεισος

Οδοιπορικό στη Μαδαγασκάρη, το νησί του Ινδικού Ωκεανού με τη μοναδική βιοποικιλότητα

Της **ΑΛΕΞΑΝΔΡΑΣ ΜΑΝΔΡΑΚΟΥ**

Με μια σπάνια βιοποικιλότητα, που κινδυνεύει λόγω της παρατεταμένης πολιτικής και οικονομικής αστάθειας και των συνεπειών αυτής, η «χώρα των λεμούριων», ένα νησί στον Ινδικό ωκεανό, προσπαθεί να συνέλθει από τις τελευταίες αναταραχές και να διασώσει τον μεγαλύτερο πλούτο της: το φυσικό της περιβάλλον.

Στη γεωγραφική της απομόνωση οφείλει τη μοναδική της βιοποικιλότητα: σπάνια χλωρίδα, πλούσια πανίδα, ιδιαίτερα οικοσυστήματα που δεν μοιάζουν ούτε με της γειτονικής Αφρικής ούτε με της Ασίας. Με επιφάνεια περίπου ίση με της Γαλλίας, η Μαδαγασκάρη δεν είναι απλώς το τέταρτο μεγαλύτερο νησί στη Γη -μετά τη Γροιλανδία, τη Νέα Γουινέα και το Βόρνεο-, αλλά ένας επίγειος παράδεισος που φιλοξενεί χιλιάδες ενδημικά είδη φυτών και ζώων. Δεν πρόκειται για σύμπτωση ή για παιχνίδι της τύχης.

Η απόσχισή της από την αρχαία υπερ-ήπειρο Γκοντβάνα πριν από εκατομμύρια χρόνια επέτρεψε στο ζωικό και φυτικό της βασίλειο να εξελιχθούν σε απομόνωση, με αποτέλεσμα πάνω από το 80% των θηλαστικών, το 90% των φυτών και σχεδόν το 100% των αμφιβίων της να μη συναντώνται πουθενά αλλού στον πλανήτη. Και αν τα φώτα της δημοσιότητας στράφηκαν πάνω της τον περασμένο Μάρτιο λόγω των πολιτικών ταραχών που ξέσπασαν στη χώρα, οι «παράπλευρες απώλειες» έχουν θέσει σε επιφυλακή τις περιβαλλοντικές οργανώσεις σε όλο τον κόσμο: η αποψίλωση των δασών, η λαθροθηρία λεμούριων και άλλων άγριων ζώων, η δραματική υποβάθμιση που καθημερινά υφίσταται το φυσικό περιβάλλον απειλούν να καταστρέψουν ολοκληρωτικά έναν από τους τελευταίους επίγειους παραδείσους που έχουν απομείνει.

Στα εδάφη της Μαδαγασκάρης φύονται τα περισσότερα είδη ορχιδέας (πάνω) απ' όσα σε όλη την Αφρική. Στα τροπικά της δάση συναντά κανείς λεμούριους και χαμαιλέοντες (κάτω).

Το εθνικό πάρκο αποτελείται από 2.300 τ.χλμ. τροπικού και μαγκρόβιου δάσους και 100 τ.χλμ. θαλάσσιας περιοχής, όπου η φάλαινα μεγάπτερη γεννάει τα μικρά της.

Το δάσος δίνει... ζωή

Σύμφωνα με την Παγκόσμια Τράπεζα, περίπου το 70% των κατοίκων ζουν κάτω από τα όρια της φτώχειας, «επιβιώνοντας» (;) με λιγότερο από ένα δολάριο την ημέρα. Δεδομένων των άθλιων οικονομικών συνθηκών, για τον πληθυσμό της Μαδαγασκάρης το δάσος είναι ζωή, όχι όμως με τον τρόπο που το αντιλαμβανόμαστε -θεωρητικά τουλάχιστον- στη Δύση: κόβοντας τα δέντρα, οι κάτοικοι του νησιού πωλούν την ξυλεία και δημιουργούν καλλιεργήσιμες εκτάσεις που τους εξασφαλίζουν ένα πενιχρό εισόδημα, το οποίο τους επιτρέπει να συντηρήσουν οικονομικά την οικογένειά τους. Ακριβώς λόγω της ανεξέλεγκτης υλοτόμησης, από το 1975 ώς το 1990 η Μαδαγασκάρη έχασε το ένα τρίτο της αυτόχθονης βλάστησής της, ενώ σήμερα τα δάση της παραμένουν ανέπαφα σε ποσοστό μόλις 18%.

Εύθραυστο οικοσύστημα

Με αυτήν τη βαθιά ριζωμένη στη συνείδηση των φτωχών Μαλγάσιων νοοτροπία βρέθηκε αντιμέτωπη πριν από 20 χρόνια η περιβαλλοντική οργάνωση Conservation International, όταν ξεκίνησε να δραστηριοποιείται στο νησί. «Οι κάτοικοι δεν είχαν άλλους πόρους και, κατά συνέπεια, δεν έβλεπαν να υπάρχει άλλη επιλογή από το να εισβάλουν στο δάσος και να πάρουν ό,τι μπορέσουν από αυτό», εξηγεί στην «Κ» ο κ. Φρανκ Χόκινς, επικεφαλής των δράσεων της CI στην Αφρική και τη Μαδαγασκάρη. «Τους αντιπροτείναμε εναλλακτικούς τρόπους βιοπορισμού, ώστε να κερδίζουν χρήματα χωρίς να καταστρέφουν τους φυσικούς πόρους τους, αλλά αντίθετα προστατεύοντάς τους. Για να τους πείσουμε όμως να διαχειρίζονται τη γη τους με υπευθυνότητα, έπρεπε να τους εμπνεύσουμε ασφάλεια, να αισθανθούν ότι δεν κινδυνεύουν από τη μια στιγμή στην άλλη να έρθει κάποιος να τους πάρει το βιος τους. Μέχρι τότε χρησιμοποιούσαν το δάσος όπως τα χρήματα. Το «κατανάλωναν» όσο πιο γρήγορα μπορούσαν, για να προλάβουν τον επόμενο που θα το έκανε στη θέση τους. Τους αποδείξαμε λοιπόν, εμπλέκοντας στις δράσεις μας και την τοπική κοινωνία, ότι η προστασία των δασών μακροπρόθεσμα έχει μεγαλύτερα οφέλη από την καταστροφή τους. Αρχισαν να αντιλαμβάνονται τη μοναδικότητα της φύσης της πατρίδας τους ότι η βιοποικιλότητα του τόπου τους είναι κάτι σπάνιο και πρέπει να το διατηρήσουν. Ωστόσο, εξαιτίας της κατάστασης, δεν τηρούνται οι όροι προστασίας των δασών. Ο,τι χτίσαμε τις δύο τελευταίες δεκαετίες κινδυνεύει να γκρεμιστεί. Ομως, το φυσικό περιβάλλον δεν έχει την πολυτέλεια να περιμένει να λήξουν οι ταραχές».

Η πατρίδα του λεμούριου

Λόγω της μικρής απόστασης που τη χωρίζει από την Αφρική, θα περίμενε ίσως κανείς να βρει στη Μαδαγασκάρη ιπποπόταμους και ελέφαντες, τίγρεις και λιοντάρια. Αντ' αυτών, συναντά λεμούριους, χαμαιλέοντες, ιπτάμενες αλεπούδες (είδος νυχτερίδας που τρέφεται με φρούτα) και ιγκουάνα, μανγκούστες και χιλιάδες είδη πεταλούδας. Εκεί ζει επίσης το μικρότερο πρωτεύον θηλαστικό στον κόσμο, ο λεμούριος Microcebus myoxinus, βάρους μόλις 30 γρ. Στα εδάφη της φύονται πάρα πολλά είδη ορχιδέας και 6 από τα 8 είδη μπαομπάμπ του πλανήτη, των παράξενων δέντρων με τους παχείς κορμούς που μοιάζουν με τεράστια ξύλινα μπουκάλια. Στα βορειοανατολικά, εκτείνεται η χερσόνησος Μασοάλα, η μεγαλύτερη προστατευόμενη περιοχή της Μαδαγασκάρης, όπου η βλάστηση φτάνει μέχρι τις ακτές του Ινδικού ωκεανού.

Το εθνικό πάρκο αποτελείται από 2.300 τ.χλμ. τροπικού και μαγκρόβιου δάσους και 100 τ.χλμ. θαλάσσιας περιοχής, όπου από τον Ιούνιο ώς το Σεπτέμβριο η φάλαινα μεγάπτερη γεννάει τα μικρά της. Στο Βορρά, οι λεμούριοι ισορροπούν πάνω στους ασβεστολιθικούς σχηματισμούς της Ανκαράνα, ενώ στην επαρχία Μενάμπι, στα δυτικά, το ενδιαφέρον των οικοτουριστών μονοπωλεί η εντυπωσιακή «λεωφόρος των μπαομπάμπ», των υπεραιωνόβιων δέντρων ηλικίας 800 ετών που στέκουν επιβλητικά το ένα δίπλα στο άλλο. Αυτά είναι ό,τι έχει απομείνει από το πάλαι ποτέ πυκνό δάσος στη δυτική ακτή που καταστράφηκε για να μετατραπεί σε καλλιεργήσιμες εκτάσεις.

Σε καθεστώς προστασίας

Ανατολικά, σε απόσταση 145 χλμ. από την πρωτεύουσα Αντανανάριβο, το Εθνικό Πάρκο Μαντάντια φιλοξενεί το μεγαλύτερο σε μέγεθος και διασημότερο ίσως είδος λεμούριου, τους indri: το μελωδικό και λυπητερό συγχρόνως τραγούδι τους, που ακούγεται σε απόσταση αρκετών χιλιομέτρων, είναι από τα πιο χαρακτηριστικά του ζωικού βασιλείου. Πρόσφατα, με τη συμβολή της CI, οι indri και οι υπόλοιποι λεμούριοι της ευρύτερης περιοχής πέτυχαν μια μικρή αλλά σημαντική νίκη: τον περιορισμό του κατακερματισμού του φυσικού τους περιβάλλοντος με τη θέσπιση καθεστώτος προστασίας για τον λεγόμενο «διάδρομο Μαντάντια», μια δασική έκταση επιφάνειας 4.250 τ.χλμ. που βρίσκεται ανάμεσα στο Εθνικό Πάρκο Μαντάντια και το Εθνικό Πάρκο Ζαχαμένα, ώστε οι δύο προστατευόμενες περιοχές να συνδέονται στο εξής μεταξύ τους με μια τρίτη. Η διασφάλιση της ακεραιότητας του τροπικού δάσους και η αποκατάσταση των αποψιλωμένων εκτάσεων γης θα αποφέρει στα επόμενα τριάντα χρόνια μείωση των εκπομπών CO2 κατά 47.400.000 τόνους. «Οι Μαλγάσιοι έχουν αρχίσει να αντιμετωπίζουν την προστασία των δασών τους ως μια βιώσιμη επιλογή, που τους επιτρέπει να ζουν με αξιοπρέπεια. Η μεγάλη μας αγωνία είναι το έργο που ξεκίνησε να μη μείνει ημιτελές», σημειώνει ο Φρανκ Χόκινς. «Οσο καθυστερούμε τόσο χάνουμε πολύτιμο χρόνο και θα είναι πολύ πιο δύσκολο να ανακτήσουμε το χαμένο έδαφος. Το ευτύχημα είναι ότι την αξία της βιοποικιλότητας της Μαδαγασκάρης τη γνωρίζει όλος ο πλανήτης. Και γι' αυτό είναι -ευτυχώς- πολλοί οι άνθρωποι και οι φορείς σε όλο τον κόσμο που θα συνεισφέρουν όσο μπορούν ώστε να μη χαθεί αυτός ο πλούτος...»

ΜΑΤΙΕΣ ΣΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

ΑΥΣΤΡΑΛΙΑ: Η ώρα του αποχωρισμού από την κοιλιά της μητέρας του μοιάζει δύσκολη για το μικρό Brushtail possum. Η κλεφτή ματιά στον έξω κόσμο δεν αποκαλύπτει, άλλωστε, και πολλά, καθώς ο τοκετός δεν πραγματοποιήθηκε στη φύση, αλλά σε κτηνιατρείο στο Σίδνεϋ. Το νεογνό θα περάσει τους επόμενους τρεις μήνες της ζωής του προσκολλημένο στον μάρσιππο της μητέρας του, έως ότου αναπτυχθεί πλήρως και αποκτήσει την ανεξαρτησία του.

ΓΕΡΜΑΝΙΑ: Η ώρα της σίτισης στον ζωολογικό κήπο της Στουτγκάρδης έφτασε. Καθημερινά, ένας μεσαίου μεγέθους θαλάσσιος λέοντας, που τρέφεται αποκλειστικά με ψάρια, καταναλώνει περίπου το 14% του σωματικού βάρους του σε φαγητό.

Δεκαπέντε «θύματα» του Διαδικτύου

Κάπου ανάμεσα στις τεράστιες αλλαγές, θετικές ή αρνητικές, εξαφανίστηκε ένα κομμάτι της καθημερινότητας

Της **ΛΙΝΑΣ ΓΙΑΝΝΑΡΟΥ**

Σαράντα χρόνια έχουν περάσει από τότε που δύο επιστήμονες του UCLA συνέδεσαν για πρώτη φορά δύο υπολογιστές, δημιουργώντας το πρώτο δίκτυο, και τουλάχιστον 15 χρόνια από τότε που η χρήση του Ιντερνετ διαδόθηκε σε όλο τον πλανήτη. Οπου κι

Η διάχυση των πληροφοριών στο Διαδίκτυο μάς κόστισε την ιδιωτικότητά μας και εξασθένησε τη μνήμη μας

αν τοποθετήσει κανείς την αρχή του... κακού, το βέβαιο είναι ότι το Διαδίκτυο ήρθε να ταράξει συθέμελα τον κόσμο μας. Το Ιντερνετ έχει πυροδοτήσει τεράστιες αλλαγές στη ζωή μας, τόσο αρνητικές όσο και θετικές. Εργασίες που κάποτε χρειάζονταν μέρες για να διεκπεραιωθούν σήμερα ολοκληρώνονται σε δευτερόλεπτα, με δύο κλικ του ποντικιού. Την ίδια ώρα, λόγω των ίδιων ευκολιών που προσφέρει το Διαδίκτυο, συνήθειες και παραδόσεις που χτίστηκαν στους αιώνες σταδιακά εγκαταλείπονται. Ανθρωποι έρχονται κοντά μέσα από ιστοσελίδες κοινωνικής δικτύωσης και άλλοι απομακρύνονται όλο και περισσότερο, απομονωμένοι μπροστά από την οθόνη του υπολογιστή τους. Το youtube μάς έδωσε βήμα σε ταραγμένες εποχές, αλλά μέσα από το ίδιο καταρρακώθηκαν υπολήψεις, καταστράφηκαν ζωές. Επικοινωνούμε γρήγορα, αλλά τις εθνικές γλώσσες αντικαθιστούν κώδικες και σύμβολα.

Πριν από λίγο καιρό, η βρετανική εφημερίδα Daily Telegraph, με σκωπτική διάθεση, συνέταξε έναν κατάλογο με «τα 50 πράγματα που σκότωσε το Ιντερνετ», σταχυολογώντας από προϊόντα και επιχειρηματικά μοντέλα μέχρι ήθη, έθιμα και εμπειρίες που δεν «επέζησαν» της επέλασης του κυβερνοχώρου. Με αφορμή αυτό, η «Κ» παρουσιάζει σήμερα 15 πράγματα που φαίνεται να θυσιάσαμε στον βωμό του Ιντερνετ. Η διάχυση των πληροφοριών στο Διαδίκτυο μας κόστισε την ιδιωτικότητά μας, αλλά και εξασθένησε τη μνήμη μας. Στην εποχή του Ιντερνετ χάσαμε τα φωτογραφικά μας άλμπουμ και πάψαμε ν' ακούμε ολόκληρους τους δίσκους μουσικής. Ξεχάσαμε τους τρόπους μας, αλλά σταματήσαμε και να ρίχνουμε πασιέντζες με τις ώρες!

Το Ιντερνετ ήρθε για να μείνει –άγνωστο πόσο θα εξελιχθεί στο μέλλον– και η ανθρωπότητα πλέον προσαρμόζεται στους κανόνες του. Με 15 παράπλευρες απώλειες...

Πλέον η αγορά ενός δίσκου μοιάζει απαρχαιωμένη μπροστά στο ηλεκτρονικό «κατέβασμα». REUTERS

Ξεχασμένη η τέχνη των επιστολών και των γραμμάτων, μετά την κυριαρχία του e-mail. REUTERS

Συνήθειες και αξίες που χάθηκαν για πάντα στον Κυβερνοχώρο

1 Αλληλογραφία. Το παραδοσιακό «γράμμα» διανύει περίοδο παρακμής. Η επικοινωνία μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου είναι ταχύτερη και φυσικά φθηνότερη τόσο για τις επαγγελματικές όσο και για τις προσωπικές μας επαφές, με αποτέλεσμα η αλληλογραφία, οι όμορφες επιστολές, οι προσφωνήσεις, οι αποφωνήσεις, να αρχίζουν να μοιάζουν με ξεχασμένη τέχνη. Από την άλλη, εάν τελικά «λάβεις αυτό το γράμμα», σήμερα, η χαρά θα είναι πολλαπλή!

2 Μνήμη. Δεν φτάνει που σταματήσαμε να θυμόμαστε τα τηλέφωνα ακόμα και των πιο κοντινών μας προσώπων (ας όψεται η «μνήμη» του κινητού), σε λίγο δεν θα χρειάζεται να θυμόμαστε τίποτα πέρα απ' το όνομά μας. Ενα απλό «γκουγκλάρισμα» (όπως είναι στην καθομιλουμένη η χρήση του google) αρκεί για να ανασυρθεί από την κοινή «μνήμη» του πλανήτη οποιαδήποτε πληροφορία, γεγονός, ημερομηνία. Στην εποχή του Ιντερνετ, δεν έχει πια τόση αξία πόσες πληροφορίες ή γνώσεις έχεις αποθηκεύσει στον «σκληρό» του μυαλού σου, αλλά πώς τις χρησιμοποιείς.

3 Νεκρός χρόνος. Αξίζει κανείς να προσπαθήσει να θυμηθεί πότε ήταν η τελευταία φορά που πέρασε μια ώρα χαζεύοντας έξω από το παράθυρο ή ξαναδιαβάζοντας ένα αγαπημένο βιβλίο. Εντάξει, μπορεί να είναι υπερβολή. Ισχύει στο ακέραιο, ωστόσο, για τις ώρες που περνάμε στη δουλειά: η γοητεία τού Ιντερνετ είναι τόση που αρχίζουμε να θυσιάζουμε ακόμα και την ώρα του διαλείμματος για φαγητό!

4 Αστικοί μύθοι. Πάει, έγιναν αέρας, όπως ακριβώς τους αξίζει! Μπορεί μια εποχή η ανταλλαγή τρομακτικών ιστοριών να κρατούσε «ζεστή» την παρέα τις νύχτες, σήμερα όμως... απλώς δεν πείθουν κανέναν (ούτε ακόμα τους χαζούληδες μιας παρέας - όλες έχουν από έναν). Το Ιντερνετ έχει κατηγορηθεί ουκ ολίγες φορές για αναξιοπιστία, αλλά έχει αποδειχθεί πολύ πιο αποτελεσματικό στην απομυθοποίηση των διαφόρων ιστοριών συνωμοσίας, παρά στη διαιώνισή τους.

5 Αλμπουμ φωτογραφιών. Εδώ οι τύψεις πρέπει να βαραίνουν τόσο το Ιντερνετ όσο και την ψηφιακή φωτογραφική μηχανή. Η πικρή αλήθεια, όμως, είναι ότι, πράγματι, από τις χιλιάδες φωτογραφίες που βγάζουμε κάθε χρόνο (μην έχοντας να ανησυχούμε ότι «τελειώνει το φιλμ»), ελάχιστες, εάν όχι καμία, βρίσκουν τον δρόμο για τα γνωστά μας άλμπουμ φωτογραφιών. Ενα καλώδιο αρκεί για να «ανεβάσουμε» τις εικόνες μας στο PC κι από εκεί στο Ιντερνετ και σε κάποια γωνιά του facebook ή του Flickr. Δεν είναι τυχαίο ότι τον Ιούνιο που πέρασε η Kodak ανακοίνωσε την απόσυρση του ιστορικού έγχρωμου φιλμ, με 74 χρόνια κυκλοφορίας, Kodachrome.

6 Διακοπές. Ή σωστότερα το δικαίωμα στην άγνοια στις διακοπές. Θυμάστε εκείνη την εποχή που το άνοιγμα της τηλεόρασης μετά τις διακοπές πυροδοτούσε μια σειρά από εκπλήξεις - γεγονότα που είχαν μεσολαβήσει, ενώ εμείς λείπαμε στο ερημονήσι, επί τούτου απέχοντες από όλους και όλα; Ε, σήμερα, όλο και κάποιο wi-fi θα «παίζει» τριγύρω, όλο και κάποιο iphone θα κυκλοφορεί στην παρέα, γεγονός που κάνει όλο και πιο δύσκολη την αποχή από την ενημέρωση.

7 Ιδιωτικότητα. Τη «σκότωσε» το Ιντερνετ, βοηθήσαμε όμως κι εμείς. Εάν οι εγκέφαλοι του Big Brother (της εκπομπής ριάλιτι) γνώριζαν πόσες προσωπικές πληροφορίες θα μεταδίδαμε οικειοθελώς προς τον έξω κόσμο μέσω των social media (του facebook κυρίως), θα παραιτούνταν πάραυτα. Σήμερα, ξέρουμε τα πάντα για τους πάντες, από το πώς λένε την ξαδέρφη τους και πού πήγαν διακοπές πρόπερσι, μέχρι πότε πήγαν στα μπουζούκια τελευταία φορά - όλα!

8 Συγκέντρωση. Οι παραγωγικοί εργαζόμενοι θα πρέπει να παίρνουν παράσημο, όχι απλά μπόνους! Με όλες αυτές τις «σειρήνες» στην οθόνη του υπολογιστή τους, ένα μόνο κλικ μακριά, είναι πράγματι να απορεί κανείς πώς συγκεντρώνονται για να εργαστούν. Τι να γίνεται στο facebook; Μήπως έχω κανένα νέο «μέιλ»; Τι να συζητούν τώρα στο twitter; Εγραψε ο αγαπημένος μου μπλόγκερ; Ερωτήσεις που κατακλύζουν το μυαλό ανά πεντάλεπτο.

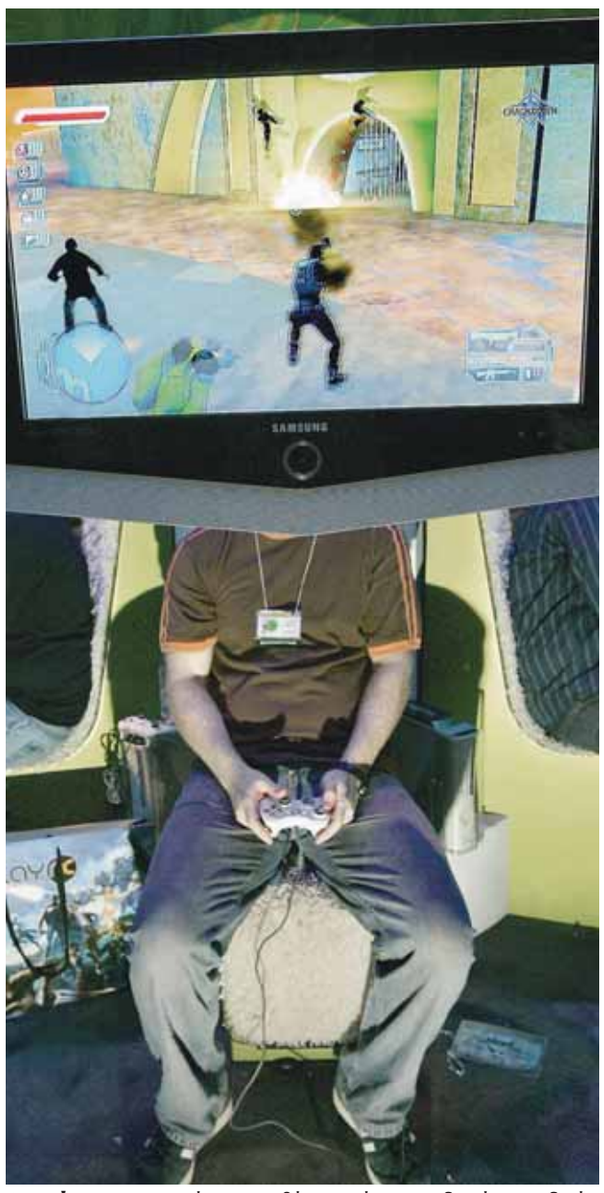

Απομόνωση μπροστά σε μια οθόνη, αντί του ομαδικού παιχνιδιού.

9 Επανασυνδέσεις. Οσους παλιούς συμμαθητές και παλιές αγάπες βρήκαμε βρήκαμε. Οι πιθανότητες να πέσουμε πάνω σε κάποιον που δεν έχουμε ήδη εντοπίσει στο facebook, είναι μηδαμινές (αν δεν έχει προφίλ εκεί, με τι πρόσωπο κυκλοφορεί;), ενώ η συνάντηση με κάποιον που ήδη έχουμε αλληλοσκουντηθεί online κρύβει σαφώς μικρότερη χαρά από αυτή που θα παίρναμε προ Ιντερνετ.

10 Πασιέντζα. Η κανονική και αυτή στο κομπιούτερ (solitaire). Οπως και ο ναρκαλιευτής και τα υπόλοιπα παιχνίδια του PC, που μας κρατούσαν γλυκιά συντροφιά πριν ανακαλυφθεί η εικονική παιχνιδούπολη του Διαδικτύου. Σήμερα πάντως κανονική πασιέντζα ρίχνουν μόνο οι χαρτορίχτρες, ενώ αυτή του υπολογιστή ευδοκιμεί μόνον στις δημόσιες υπηρεσίες.

11 Ευγενική διαφωνία. Οι περισσότεροι κυκλοφορούμε στο Ιντερνετ ανωνύμως ή, το πολύ, ψευδωνύμως. Η διάχυτη αυτή... «απροσωπία» έχει λειτουργήσει μεν απελευθερωτικά για πολλούς, έχει «ξυπνήσει» όμως τα πιο ταπεινά ένστικτα άλλων, κυρίως σε ό, τι αφορά την ανταλλαγή απόψεων, δηλαδή τον ακρογωνιαίο λίθο του Ιντερνετ. Από τα βίντεο του Youtube μέχρι τα μπλογκ και τα σάιτ εφημερίδων, ξεσηκώνουν θύελλα σχολίων και διαφωνιών, που συχνά ξεφεύγουν από τα όρια της ευπρέπειας. Αυτό που σε μια παρέα θα γινόταν αντικείμενο γόνιμης συζήτησης, στο Διαδίκτυο γίνεται αιτία να ξεσπάσουν... ανένδοτοι πόλεμοι.

12 Ακρόαση ενός δίσκου. Συγκεκριμένα, η ακρόαση ενός άλμπουμ από την αρχή έως το τέλος. Εδώ οι απόψεις διίστανται. Από τη μία, θεωρείται κατάκτηση το γεγονός ότι δεν χρειάζεται πια το κοινό να «υπομένει» 8 μέτρια κομμάτια, προκειμένου να ακούσει τα δύο που αξίζουν. Από την άλλη, όμως, θεωρείται αμφίβολο εάν άλμπουμ-αριστουργήματα, όπως για παράδειγμα το OK Computer των Radiohead, θα έβρισκαν την ανταπόκριση που τους άξιζε στη σημερινή εποχή.

13 Δισκάδικα. Αντίστοιχη τύχη επεφύλασσε το Ιντερνετ και στα πάλαι ποτέ «πιο αγαπημένα μας μέρη στον κόσμο», τα δισκάδικα-CDάδικα της γειτονιάς. Στην εποχή του «δωρεάν» και του τέλους του copyright, οι περισσότεροι θεωρούν απαρχαιωμένη συνήθεια την αγορά ενός δίσκου μουσικής στην τιμή των 20 ευρώ, απλά και μόνο για την έξτρα πλαστική θήκη.

14 Υπόληψη. Πρέπει να μην υπάρχει κάτι πιο εύκολο να «χάσεις» τη σήμερον ημέραν από αυτήν... Τόσο που αξίζουν πολλά μπράβο σε όσους αποφασίζουν να εισέλθουν στην πολιτική, γνωρίζοντας (ελπίζουμε!) πόσο εύκολο είναι να τσαλακωθεί η φήμη τους με το πρώτο στραβοπάτημα. Αυτό που κάποτε μπορούσε να περάσει απαρατήρητο, ένα σαρδάμ, μία ατυχής έκφραση ή κίνηση, θα αναπαράγεται online στον αιώνα τον άπαντα, είτε σε βίντεο (στη χειρότερη περίπτωση) είτε σε μορφή σχολίου. Scripta manent και με bits και bytes.

15 Καλή πίστη. Χάθηκε μαζί με τα άλλα ρομαντικά «έθιμα» του παρελθόντος. Γνωρίζεις έναν γοητευτικό κύριο; Για καλό και για κακό τον «γκουγκλάρεις» (βλ. παραπάνω) για να μάθεις περισσότερα. Τον ψάχνεις και στο facebook για λεπτομέρειες. Στην πιο σοβαρή πλευρά του ζητήματος, το Ιντερνετ μας έκανε επιφυλακτικούς για τα πάντα. Κάθε ιστορία που ακούμε, κάθε φήμη ή πληροφορία που φτάνει στα αυτιά μας, περνά πρώτα από το κόσκινο του Διαδικτύου. Για καλό και για κακό.

Online e-reader ετοιμάζει η Google

Έτοιμος να κοντράρει την Amazon του Jeff Bezos ο διαδικτυακός κολοσσός

Η Google ανακοίνωσε τα σχέδια της για τη δημιουργία ενός online καταστήματος που θα παρέχει βιβλία σε ηλεκτρονικά μορφή προς οποιαδήποτε συσκευή που διαθέτει browser, απειλώντας έτσι την αγορά των εξειδικευμένων e-readers, κύριος παίκτης της οποίας είναι σήμερα το Kindle της Amazon.

Η μεγάλη αμερικανική εταιρεία δήλωσε ότι σκοπεύει να λειτουργήσει την υπηρεσία Google Editions το πρώτο εξάμηνο του 2010, αρχικά προσφέροντας περίπου μισό εκατομμύριο e-books, σε συνεργασία με εκδότες που ήδη συνεργάζεται και διαθέτει τα ψηφιακά δικαιώματα.

Οι καταναλωτές θα μπορούν να αγοράζουν τα e-books είτε από την Google είτε από οποιοδήποτε άλλο Online κατάστημα όπως αυτό της Amazon ή της Barnes & Noble. «Δεν επικεντρωνόμαστε στην ανάπτυξη ενός e-reader ή κάποιας παρόμοιας συσκευής», επεσήμανε ο Τομ Τέρβι, διευθυντής στρατηγικών συνεργιών της εταιρείας, στις δηλώσεις τους σε δημοσιογράφους στην Έκθεση Βιβλίου της Φρανκφούρτης.

Η ανακοίνωση πραγματοποιείται μόλις μία εβδομάδα μετά τη δήλωση της Amazon για διάθεση του Kindle σε περισσότερες από 100 χώρες εκτός των ΗΠΑ, προωθώντας έτσι την κυρίαρχη θέση της σε μια μικρή αλλά ταχέως αναπτυσσόμενη αγορά, στην οποία μεταξύ άλλων συμμετέχει και η Sony.

Σύμφωνα με εκτιμήσεις της Forrester, οι πωλήσεις των e-readers αναμένεται να φτάσουν τα τρία εκατομμύρια συσκευές στις ΗΠΑ μέχρι το τέλος του έτους, ανάπτυξη που οφείλεται στη μείωση των τιμών, στη διάθεση περισσότερου περιεχομένου αλλά και βελτιωμένων καναλιών διάθεσης. Η Barnes & Noble έχει αναφερθεί ως μια ακόμη μεγάλη εταιρεία που θα μπει στην αγορά των e-readers με στόχο την υποστήριξη του μεγάλου online καταστήματος που εγκαινίασε τον Ιούλιο.

Το Google Editions θα δώσει τη δυνατότητα στην εταιρεία να σημειώσει έσοδα για πρώτη φορά από τις μέχρι σήμερα κινήσεις της στην εκδοτική αγορά, που περιλαμβάνουν μεταξύ άλλων τη δημιουργία μιας μεγάλης ψηφιακής βιβλιοθήκης δεκάδων εκατομμυρίων βιβλίων, που έχει προκαλέσει έντονες αντιδράσεις στις ΗΠΑ αλλά και στην Ευρώπη. Το επιχειρηματικό μοντέλο αναφέρει ότι η εταιρεία θα μοιράζεται τα έσοδα με τους εκδότες αλλά και τα online καταστήματα στην περίπτωση που ο αναγνώστης αγοράσει ένα βιβλίο της Google από κάποιο άλλο σημείο διάθεσης. Ο Τάρβι δήλωσε ότι Google θα δίνει στους εκδότες 63% των εσόδων και θα διατηρεί το 37% στις περιπτώσεις που το e-book πουλήθηκε απευθείας στον καταναλωτή.

Στην περίπτωση αγοράς του e-book από τρίτο, οι εκδότες θα παίρνουν 45%, ενώ το υπόλοιπο 55% θα δίνεται στον έμπορο, με τη Google να παίρνει ένα πολύ μικρό μερίδιο. Οι καταναλωτές θα μπορούν να διαβάσουν τα e-books από οποιαδήποτε συσκευή, είτε πρόκειται για PC, laptop, netbook ή iPhone, μέσω του λογαριασμού Gmail.

Αξίζει να σημειωθεί ότι και η Microsoft εξετάζει το ενδεχόμενο εισόδου της στην αγορά των e-books, αν και ο διευθύνων σύμβουλος της εταιρείας, Στιβ Μπάλμερ, δήλωσε την περιασμένη εβδομάδα ότι δεν είναι αναγκαία μια τέτοια κίνηση, αφού ήδη κυριαρχεί στην αγορά του λογισμικού της πιο δημοφιλούς συσκευής ανάγνωσης, του PC.

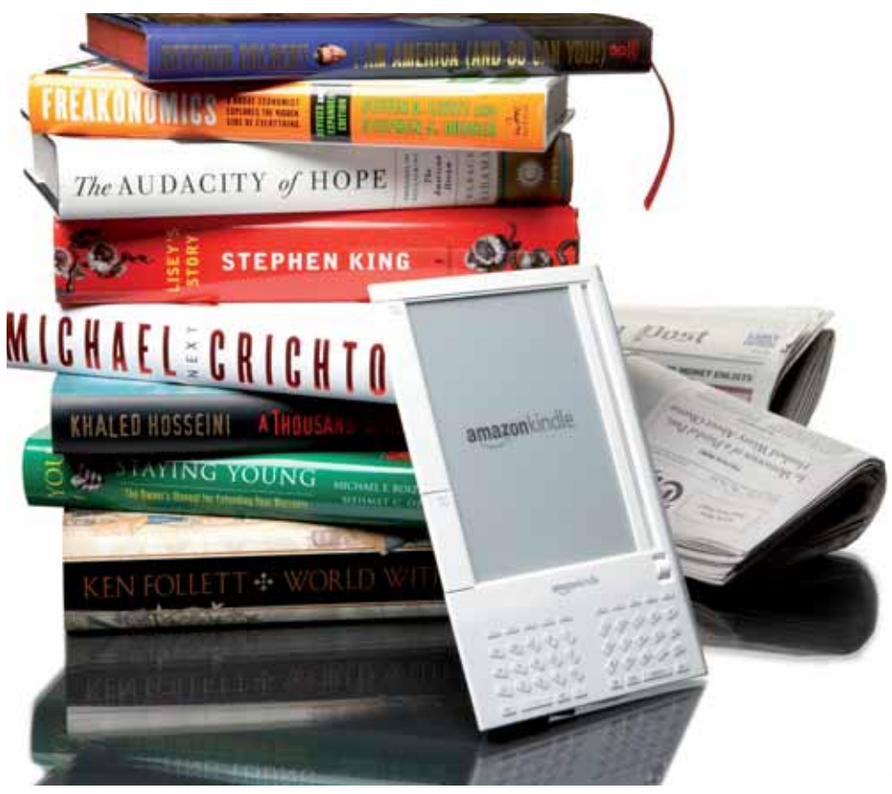

Η αμερικανική εταιρεία δήλωσε ότι σκοπεύει να λειτουργήσει την υπηρεσία Google Editions το πρώτο εξάμηνο του 2010 REUTERS

NEO CLIO ΚΑΙ MEGANE COUPE

CHANGE. BY RENAULT.

ΑΠΟ **€11.300**

www.renault.com.cy

5 ΧΡΟΝΙΑ ΕΓΓΥΗΣΗ ΑΠΕΡΙΟΡΙΣΤΑ ΧΙΛΙΟΜΕΤΡΑ

FOR SAFER CARS EURO NCAP www.euroncap.com

ΝΕΟΙ ΠΙΟ ΙΣΧΥΡΟΙ ΑΠΟ ΠΟΤΕ ΚΙΝΗΤΗΡΕΣ:

Renault eco2 **1.2 TURBO (TCE) 100 BHP:** ΕΚΠΟΜΠΕΣ ΡΥΠΩΝ CO2 (ΣΥΝΔΥΑΣΜΕΝΟΣ ΚΥΚΛΟΣ ΟΔΗΓΗΣΗΣ): 137 G/KM. ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ ΚΑΥΣΙΜΟΥ (ΣΥΝΔΥΑΣΜΕΝΟΣ ΚΥΚΛΟΣ ΟΔΗΓΗΣΗΣ): 5,8L / 100KM

1.4 TURBO (TCE) 130 BHP: ΕΚΠΟΜΠΕΣ ΡΥΠΩΝ CO2 (ΣΥΝΔΥΑΣΜΕΝΟΣ ΚΥΚΛΟΣ ΟΔΗΓΗΣΗΣ): 153 G/KM. ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ ΚΑΥΣΙΜΟΥ (ΣΥΝΔΥΑΣΜΕΝΟΣ ΚΥΚΛΟΣ ΟΔΗΓΗΣΗΣ): 6,5L / 100KM

DOMSCARS Λευκωσία: 22459999, Λεμεσός: 25824624, Λάρνακα: 24815581, Πάφος: 26822828

RENAULT

Eurobank EFG

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Eurobank EFG Private Banking

ΛΕΥΚΩΣΙΑ, ΚΥΡΙΑΚΗ 25 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2009

Μεταβολές εβδομάδας

Χ.Α.Κ.	Χ.Α.	Dow Jones	Nasdaq	Nikkei	Dax	FTSE 100	Πετρέλαιο	€ / $
0,36%	-1,28%	0,85%*	0,39%*	0,45%	-0,63%	-0,29%	1,84%	0,50%

ΣΗΜΕΡΑ

ΕΡΕΥΝΑ

Μειωμένα κονδύλια για το 2010

Αντιδράσεις προκάλεσε η απόφαση για μείωση στα κονδύλια που δίδονται προς ανάπτυξη έρευνας και καινοτομίας στον προϋπολογισμό του 2010. Η Κύπρος, που είναι τελευταία στην Ευρωπαϊκή Ένωση από πλευράς δαπανών για ανάπτυξη ερευνητικών προγραμμάτων και καινοτομιών, φαίνεται πως θα παραμείνει σε αυτήν τη θέση, αφού οι εν λόγω δαπάνες μειώνονται, αντί να αυξάνονται. **Σελ. 4**

ΝΑΥΤΙΛΙΑ

Νέα μεγάλη κόντρα Ελλάδας-Κίνας

Εφοπλιστές από Ελλάδα και Κίνα παλεύουν για την πρωτιά σε σχέση με τις αγοραπωλησίες μεταχειρισμένων πλοίων. Μέχρι στιγμής οι Έλληνες εφοπλιστές φαίνεται να κατέχουν τα ηνία στη συγκεκριμένη αγορά, παρ' όλη την προσπάθεια των Κινέζων εφοπλιστών να μπουν δυναμικά σε ανάλογες αγοραπωλησίες. Σύμφωνα με στοιχεία έρευνας του ναυλομεσιτικού οίκου Allied, από την αρχή του έτους μέχρι και τα μέσα Οκτωβρίου έχουν δαπανηθεί σχεδόν τέσσερα δισ. δολάρια εκατέρωθεν των εφοπλιστικών πλευρών προς αγορά μεταχειρισμένων πλοίων. **Σελ. 7**

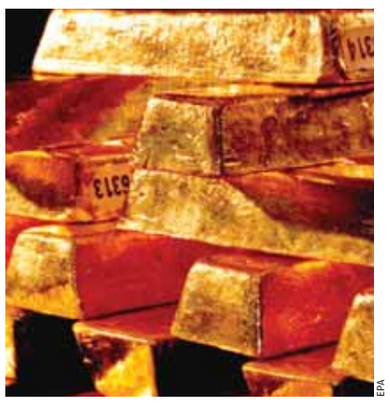

EPA

ΧΡΥΣΟΣ

Διατήρηση της τιμής σε φυσιολογικά επίπεδα

Παρά το ράλι των τελευταίων ημερών που καταγράφηκε στη διεθνή αγορά του χρυσού, οι τιμές του πολύτιμου μετάλλου διατηρούνται σε καλά επίπεδα. Η τιμή του χρυσού, αν και έχει ξεπεράσει τα 1.000 δολάρια ανά ουγγιά, είναι κατά πολύ χαμηλότερη των επιπέδων που έφτασε τη δεκαετία του 1980, κατά την οποία ξεπέρασε τα 2.000 δολάρια. Με αντίθετες τάσεις κινείται η τιμή του πετρελαίου, η οποία σημειώνεται σταθερά αυξητική τάση, προκαλώντας ανησυχία στις αγορές. **Σελ. 9**

Η Nokia μηνύει την Apple για το iPhone

ASSOCIATED PRESS

Στη φωτογραφία παρουσιάζεται το νέο μοντέλο κινητού τηλεφώνου iPhone της Apple, που κυκλοφορεί από το καλοκαίρι στο Χονγκ Κονγκ, και διατίθεται στις αγορές τουλάχιστον 22 χωρών. Εκτός από αντικείμενο του πόθου για πολλούς καταναλωτές, το iPhone αποτελεί πλέον και την «πέτρα του σκανδάλου» μιας δικαστικής διαμάχης: Η μεγαλύτερη εταιρεία κινητών τηλεφώνων του κόσμου, η φινλανδική Nokia, υπέβαλε μήνυση κατά της Apple, την οποία κατηγορεί ότι κάνει χρήση δικών της, κατοχυρωμένων με δέκα διαφορετικές άδειες ευρεσιτεχνίας, τεχνολογιών, χωρίς να της καταβάλλει την απαιτούμενη αποζημίωση. Στο δικαστήριο του Ντελαγουέρ, στο οποίο προσέφυγε, η Nokia ανέφερε πως έχει συνάψει συμφωνίες με περίπου 40 εταιρείες, συμπεριλαμβανομένων των σημαντικότερων κατασκευαστών κινητών, όχι όμως της Apple. **Σελ. 8**

Ποτέ συγχώνευση

Ο Αρχιεπίσκοπος Χρυσόστομος ξεκαθαρίζει ότι, ως μεγαλομέτοχος, δεν θα επιτρέψει συγχώνευση της Ελληνικής με την Τράπεζα Κύπρου

Θεωρώντας ότι το καλώς νοούμενο συμφέρον της κυπριακής οικονομίας συνεπάγεται ύπαρξη δύο κυπριακών τραπεζών, ο προκαθήμενος της Εκκλησίας τόνισε στην «Κ» πως δεν επιθυμεί και δεν θα αφήσει να προχωρήσει η συγχώνευση μεταξύ της Ελληνικής Τράπεζας και της Τράπεζας Κύπρου. Οι όποιες προσπάθειες ενδεχομένως να έχουν γίνει προς αυτή την κατεύθυνση, σημειώνει ο Αρχιεπίσκοπος, δεν αφορούν τον ίδιο. Μάλιστα, σημειώνει ότι η διοίκηση της Ελληνικής απολαμβάνει την απόλυτη στήριξη της Εκκλησίας, η οποία ως μεγαλομέτοχος αισθάνεται ικανοποιημένη με τις κινήσεις «νοικοκυρέματος» της τράπεζας όσον αφορά στις εργασίες της στην Ελλάδα. Τόνισε, ακόμα, ότι αναμένει πως «θα ανατείλουν καλύτερες μέρες» για την Ελληνική.

Όσον αφορά στις αναπτύξεις της Εκκλησίας και στο ζήτημα του επιμισθίου των κληρικών της υπαίθρου, δύο θέματα που έχει θεωρηθεί πως σχετίζονται, ο Αρχιεπίσκοπος σημείωσε στην «Κ» πως η Εκκλησία δεν επιθυμεί την οποιαδήποτε «ειδική μεταχείριση» από το κράτος για τους συντελεστές δόμησης ή άλλες παρεκκλίσεις. Τονίζει, μάλιστα, πως το θέμα του επιμισθίου δεν ηγέρθη από τον ίδιο, αλλά από τον υπουργό Εσωτερικών.

«Δεν χρωστώ ούτε ένα ευρώ στο κράτος», επιμένει ο προκαθήμενος της Εκκλησίας

Ακόμα, ο Αρχιεπίσκοπος δήλωσε ότι η Εκκλησία «δεν χρωστά ούτε ένα ευρώ» στο κράτος ως φόρο και πως αισθάνεται ότι το Σύνταγμα είναι σαφές στο συγκεκριμένο θέμα. Ο κ. Χρυσόστομος είπε, χαρακτηριστικά, ότι στο θέμα της φορολόγησης της εκκλησιαστικής περιουσίας δεν είναι δυνατή η οποιαδήποτε συμφωνία με την κυβέρνηση και πως συμφωνία θα επιτευχθεί «επί άλλης κυβέρνησης», αφού θεωρεί παράλογες τις θέσεις του κράτους όσον αφορά στη φορολόγηση ακινήτων που δεν έχουν αναπτυχθεί. «Θέλουν να κάνω δάνεια για να δίνω φόρους;», διερωτήθηκε ο Αρχιεπίσκοπος.

Η Εκκλησία, ως οικονομικός οργανισμός, έχει υποστεί σημαντικό πλήγμα από τη διεθνή οικονομική κρίση και την ύφεση στην Κύπρο, κυρίως από τις επενδύσεις της στον τουρισμό και τις τράπεζες. Η Εκκλησία, κατά τον Αρχιεπίσκοπο, θα είναι ευχαριστημένη εάν λάβει ως μέρισμα το 30% του ποσού που λαμβάνει υπό κανονικές συνθήκες, μία δήλωση που αναθεωρεί προς τα κάτω τις αρχικές του εκτιμήσεις για 50%. Ωστόσο, οι φιλανθρωπικές δραστηριότητες της Εκκλησίας δεν θα επηρεαστούν και η Αρχιεπισκοπή σχεδιάζει να δαπανήσει 4 εκατ. ευρώ για φιλανθρωπίες, όπως και πέρσι. Μάλιστα, ο Αρχιεπίσκοπος τόνισε ότι η Εκκλησία «είναι έτοιμη και να δανειστεί» για αυτό τον σκοπό. **Σελ. 5**

Πρώτη ανησυχία η ανάπτυξη και μετά η επιτήρηση

Ο εκπρόσωπος Τύπου του ΑΚΕΛ, Σταύρος Ευαγόρου, τονίζει την ανάγκη για αλλαγές στη Δημόσια Υπηρεσία, αναφέροντας πως πρέπει να καταστεί πιο ευέλικτη, πιο αποδοτική και πιο μικρή. Μιλώντας στην «Κ», υπογραμμίζει ότι η εισαγωγή σαφών κριτηρίων για την αξιολόγηση των δημοσίων υπαλλήλων ήταν δέσμευση του Προέδρου Χριστόφια και θα προχωρήσει. Παράλληλα, σημειώνει ότι είναι μεν αναγκαίος ο εκσυγχρονισμός του συνταξιοδοτικού, αλλά δεν χρειάζονται ριζικές αλλαγές, αφού το σύστημα λειτουργεί με ορθό τρόπο. Αναφερόμενος στα δημόσια οικονομικά, ο κ. Ευαγόρου δηλώνει ότι κυριότερος στόχος της κυβέρνησης δεν πρέπει να είναι η αποφυγή της επιτήρησης, αφού «δεν θα είναι και το τέλος του κόσμου», αλλά η υλοποίηση του μεγαλύτερου δυνατού ποσοστού του κρατικού προϋπολογισμού. Ο συγκεκριμένος στόχος μπορεί να επιτευχθεί μόνο μέσα από την προώθηση έργων που είναι ώριμα, είτε αυτά είναι αναπτυξιακής είτε καθαρά κοινωνικής φύσης. Σήμερα, όπως σημειώνει ο κ. Ευαγόρου, υπάρχουν πολλά ώριμα έργα που δεν προχωρούν, διότι ήταν προγραμματισμένα για τα επόμενα χρόνια. **Σελ. 6**

ΜΑΡΙΑ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ

Βιώσιμο ή όχι το νέο αεροδρόμιο Λάρνακας;

Τα χαμόγελα μετά την παρουσίαση του νέου διεθνούς αερολιμένα Λάρνακας, που πραγματικά ξεχωρίζει για τον σχεδιασμό του, έχουν σβήσει και πλέον γεννιούνται ερωτηματικά για το μέλλον του. Πολλοί είναι αυτοί που διαμαρτύρονται για τις υψηλές χρεώσεις που επιβάλλει η Hermes Airports στο υφιστάμενο αεροδρόμιο, όπως οι ξενοδόχοι και οι ταξιδιωτικοί πράκτορες που ανησυχούν για περαιτέρω μείωση του τουριστικού ρεύματος. Εκπρόσωποι της Hermes ανακοίνωσαν ήδη πως στο νέο αεροδρόμιο οι χρεώσεις θα είναι ακόμη πιο ψηλές, σε μια στιγμή μάλιστα που το διεθνές κλίμα σε σχέση με την κατάσταση των αεροπορικών εταιρειών δεν είναι καθόλου ευνοϊκό. Το νέο αεροδρόμιο θα έχει τη δυνατότητα εξυπηρέτησης διπλάσιου αριθμού επιβατών ετησίως, ωστόσο εκφράζονται αμφιβολίες κατά πόσον θα υπάρξει μια τέτοια ανάγκη, αφού μέχρι στιγμής δεν υπάρχει ενδιαφέρον από καμιά νέα αεροπορική εταιρεία για χρησιμοποίηση του νέου αερολιμένα. **Σελ. 4**

ΑΝΑΛΥΣΗ *από τον* **ΜΙΧΑΛΗ ΠΕΡΣΙΑΝΗ**

Τσουνάμι, Πακιστανοί και μολύβια

Όταν χτύπησε το τσουνάμι της Ασίας στις 26 Δεκεμβρίου 2004, άφησε 232.866 νεκρούς. Μεταξύ αυτών ήταν και 43.000 αγνοούμενοι που εξαφανίστηκαν χωρίς κανένα ίχνος. Το φαινόμενο ήταν πραγματικά παγκόσμιο: Το τσουνάμι που προκλήθηκε από σεισμό που έγινε στη Σουμάτρα της Ινδονησίας, προκάλεσε θανάτους, τραυματισμούς και ζημιές από την Κίνα μέχρι και τη Σομαλία. Στην Αλάσκα προκλήθηκε σεισμική δόνηση, την οποία οι σεισμολόγοι αποδίδουν στην τεράστια ενέργεια που απελευθέρωσε ο σεισμός της Σουμάτρας, ο οποίος αποτελούσε την παγκοσμιοποίηση των τοπικών καταστροφών.

Ωστόσο, συνέβη κάτι το αξιοσημείωτο και σε ένα μικρό νησί της Ανατολικής Μεσογείου: Με το πένθος που κτύπησε χιλιάδες προσωρινούς εργάτες στην Κύπρο (Φιλιππινέζους, Ινδούς, Σριλανκέζους κ.ο.κ), οι μεγαλύτεροι δήμοι της χώρας αποφάσισαν αμέσως να ακυρώσουν τις γιορτινές εκδηλώσεις για το νέο έτος.

Η κίνηση αυτή τιμά φυσικά την Κύπρο. Ωστόσο, πέρα από ένδειξη ανθρωπισμού, η αναβολή των εκδηλώσεων ήταν και απότοκο του εύρους στο οποίο η κυπριακή κοινωνία μπήκε πια, στην αγκαλιά της παγκοσμιοποίησης. Ένας σεισμός που έγινε πάνω από 810.000 χιλιόμετρα μακριά από τη Λευκωσία, οδήγησε σε αναβολή των εκδηλώσεων στην κυπριακή πρωτεύουσα.

Μιλώντας σε τηλεοπτική εκπομπή το 1982 ο Milton Friedman, είπε μία ιστορία που έμεινε ως η πιο εύχρηστη μεταφορά για την παγκόσμια οικονομία. «Κανένας δεν γνωρίζει πώς να φτιάξει ένα μολύβι», είπε. Το μολύβι, για να φτιαχτεί, χρειάζεται αμερικάνικο σφεντάμι από το Όρεγκον, γραφίτη από τη Νότιο Αμερική και καουτσούκ από τη Μαλαισία (όπου εισήχθη το δέντρο του καουτσούκ από Άγγλους βοτανολόγους). Αυτά θα φορτωθούν σε κινεζικό πλοίο, με πλήρωμα από Αργεντινούς και Σομαλούς, που το διαχειρίζεται εταιρεία με έδρα το Αμβούργο και κεντρικά γραφεία στη Λεμεσό και θα καταλήξουν σε ένα εργοστάσιο στη Νότια Γαλλία. Εκεί, εργάτες θα χρησιμοποιήσουν γερμανικά μηχανήματα και νορβηγικό πετρέλαιο, για να σμίξουν τον γραφίτη με άργιλο και θα μετατρέψουν τα υλικά σε μολύβι.

Μετά από άλλη μια Οδύσσεια, το φορτίο θα καταλήξει σε Κύπριους μαθητές στο σχολείο κάποιου απόμερου χωριού της ορεινής Πάφου, όπου ο επόμενος πρωτεύσας των Εισαγωγικών Εξετάσεων θα το χρησιμοποιήσει (με ινδονησιακό χαρτί και αμερικανικό υπολογιστή), για να λύσει ασκήσεις μαθηματικών.

Δεν υπάρχει ένας άνθρωπος, σε ένα κεντρικό γραφείο, που να έδωσε εντολή σε κανένα από αυτά τα κέντρα πόση ξυλεία, καουτσούκ ή γραφίτη να παράγουν. Αυτό το έκανε η αγορά μόνη της ως διά μαγείας. Ένας άνθρωπος μόνος του μπορεί να γνωρίζει πώς να παράγει ένα μέρος του προϊόντος ή να κάνει μία από τις σχετικές διαδικασίες. Αλλά δεν μπορεί να διαχειριστεί ολόκληρη αυτήν τη διαδικασία: Κανείς δεν ξέρει πώς να φτιάξει ένα μολύβι. Όταν ένα προϊόν τόσο απλό παράγεται με μία τόσο πολύπλοκη διαδικασία, πόσο μάλλον η στήριξη ολόκληρης της οικονομίας. Σήμερα κοιτάζουμε με αγωνία τα στοιχεία και τα νούμερα, με την ελπίδα ότι θα εντοπίσουμε σημάδια ανάκαμψης στη Μεγάλη Βρετανία, για να ετοιμαστούμε να υποδεχτούμε, του χρόνου, επισκέπτες. Η εξάρτησή μας από ξένες αγορές είναι απόλυτη, τόσο όσον αφορά τη συνολική ζήτηση της οικονομίας όσο και τη χρηματοδότηση του εμπορικού μας ισοζυγίου, που πέρσι προσέγγισε το 19% του ΑΕΠ.

Μαζί με την πάταξη της παράνομης εργασίας, πρέπει να προωθηθεί και η απορρόφηση των ξένων

Είναι, επομένως, τουλάχιστον περίεργο να αντιμετωπίζονται οι μετανάστες (οικονομικοί και άλλοι) με τον τρόπο που αντιμετωπίζονται στην Κύπρο, ως εκ φύσεως εγκληματίες που συλλαμβάνονται μαζικά και προκαλούν μόνο προβλήματα (εκτός και εάν μας καθαρίζουν το σπίτι). Από τις «σκούπες» της Αστυνομίας γλυτώνουν οι εγκληματίες και ταλαιπωρούνται οι αθώοι. Εκτός από κάποιους μικροπαραβάτες που τσακώνονται, το μόνο αποτέλεσμα είναι η «τόνωση» του αισθήματος ότι οι ξένοι είναι ανεπιθύμητοι.

Τα κυπριακά προϊόντα και οι υπηρεσίες σημειώνουν συνεχή αύξηση στις δαπάνες παραγωγής, αλλά και στις τιμές, παρά τη συνεχιζόμενη μείωση των τιμών στα εισαγόμενα αγαθά. Χωρίς τους μετανάστες, η διάβρωση της ανταγωνιστικότητάς μας θα ήταν ακόμα πιο έντονη, αφού αυτοί συγκρατούν τις τιμές παραγωγού. Αυτό το φαινόμενο δεν αποτελεί σε καμία περίπτωση άλλοθι για την παράνομη απασχόληση, είτε πρόκειται για αλλοδαπούς είτε για οποιονδήποτε άλλο, ούτε δικαιολογεί την εκμετάλλευση των εργαζομένων. Αντίθετα, μόνο καλό κάνουν τα μέτρα που λαμβάνει η υπουργός Εργασίας. Ωστόσο, αξίζει να θυμόμαστε ότι αυτοί οι ξένοι μάς έχουν στηρίξει οικονομικά και πως συνεχίζουν να μας στηρίζουν.

Ακόμα, η μαζική είσοδος μεταναστών θα αποτελέσει το μόνο μέσο για να διασωθεί το κοινωνικό κράτος, με δεδομένη τη γήρανση του πληθυσμού, η οποία θα αυξήσει κατακόρυφα τον λόγο συνταξιούχων προς εργαζόμενους μέσα στα επόμενα 40 χρόνια. Το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων (ΤΚΑ) δεν είναι βιώσιμο, αν και η ζωή του έχει παραταθεί κάπως από την αύξηση των εισφορών. Μοναδικές ελπίδες είναι, πλέον, η αύξηση της απόδοσης των επενδύσεων του ΤΚΑ και οι εισφορές των ξένων εργαζομένων, με μοναδική τρίτη ελπίδα τη διορθωτική μείωση στις συντάξεις του Δημοσίου, που αποτελούν και κοινωνική αδικία, σύμφωνα με το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο.

Αυτό ακριβώς οφείλει κανείς να το θυμάται, όταν βγαίνει βόλτα στην παγκοσμιοποιημένη Παλιά Λευκωσία, κοντά σε αυτούς τους «μαύρους» που «μας κατεβήκαν».

www.fortheisland.wordpress.com

Σχολιάστε στο www.kathimerini.com.cy

ΔΙΑΣΤΑΣΕΙΣ

Του **ΓΙΑΝΝΟΥ ΣΤΑΥΡΙΝΙΔΗ**

Γιατί τους ανεχόμαστε;

Ο Κύπριος δανειολήπτης πληρώνει σήμερα τα υψηλότερα επιτόκια στην ευρωζώνη. Η επιβάρυνση υπολογίζεται στις 2-3 ποσοστιαίες μονάδες ενώ το αυξημένο κόστος για την οικονομία ανέρχεται στο 1 δισ. ευρώ. Οι επισημάνσεις αυτές έγιναν στη Βουλή κατά τη διάρκεια συζήτησης του νομοσχεδίου για την έκδοση ειδικών χρεογράφων ύψους 3 δισ. ευρώ. Κύρια αιτία για αυτή την κατάσταση θεωρείται, σύμφωνα πάντα με τους βουλευτές μας, η μειωμένη ρευστότητα που αντιμετώπισε και ενδεχομένως συνεχίζει να αντιμετωπίζει το κυπριακό τραπεζικό σύστημα.

Η κυβέρνηση, μετά από σημαντική καθυστέρηση και αφού έλαβε διαβεβαιώσεις ότι η έκδοση ειδικών χρεογράφων δεν θα επηρέαζε το δημόσιο χρέος, προχώρησε στην έγκριση και εν συνεχεία στην κατάθεση ενώπιον της Βουλής του σχετικού νομοσχεδίου για χρεόγραφα μεσοπρόθεσμης διάρκειας προς ενίσχυση της ρευστότητας. Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις του διοικητή της Κεντρικής Τράπεζας, η συγκεκριμένη πρωτοβουλία θα προκαλέσει μείωση των επιτοκίων της τάξης της μίας ποσοστιαίας μονάδας. Από την πλευρά του, ο υπουργός Οικονομικών, αφού προηγουμένως προσπάθησε ανεπιτυχώς να δεσμεύσει τις τράπεζες να χρησιμοποιήσουν τη νέα ρευστότητα για δανεισμό με μέγιστο επιτόκιο τις τρεις ποσοστιαίες μονάδες, υπαναχώρησε εναποθέτοντας όλες του τις ελπίδες για μείωση των επιτοκίων στην καλή θέληση των τραπεζών. Ο επιχειρηματικός κόσμος, από την άλλη, εξέφρασε την άποψη ότι η αυξημένη ρευστότητα θα πρέπει να προκαλέσει μείωση των επιτοκίων μέχρι και τρεις ποσοστιαίες μονάδες.

Όλες οι πιο πάνω επισημάνσεις συνηγορούν στο γεγονός ότι τα δανειστικά επιτόκια στην Κύπρο είναι συγκριτικά ακριβά και θα πρέπει να τύχουν ουσιαστικής αναπροσαρμογής προς τα κάτω ως αποτέλεσμα των ενεργειών της κυβέρνησης για ενίσχυση της ρευστότητας. Το πώς θα γίνει αυτό, κανείς σήμερα δεν είναι σε θέση να το γνωρίζει, με αποτέλεσμα να εναποτίθενται όλων οι ελπίδες στη λειτουργία του υγιούς ανταγωνισμού μεταξύ των τραπεζών.

Η στήλη, πάντως, διατηρεί τις επιφυλάξεις της αναφορικά με την αποτελεσματικότητα που μπορεί να επιφέρει ο όποιος ανταγωνισμός αναπτυχθεί ως αποτέλεσμα της συγκεκριμένης κυβερνητικής παρέμβασης.

Η κατάθεση από κυβερνητικής πλευράς, στην αρχή του έτους, πέραν των 2 δισ. ευρώ στα τραπεζικά ιδρύματα θεωρήθηκε βραχυπρόθεσμο μέτρο με αποτέλεσμα να μη λειτουργήσει ο ανταγωνισμός και να παραμείνουν τα επιτόκια αμετάβλητα. Την ίδια περίοδο που οι τράπεζες δεν μπορούσαν να χρησιμοποιήσουν την εν λόγω ρευστότητα για μείωση των επιτοκίων, βιώσαμε έναν ανελέητο πόλεμο προώθησης νέων στεγαστικών δανείων με ιδιαίτερα ελκυστικά επιτόκια για ένα ή δύο χρόνια, τα οποία λειτουργούν ως κράχτες για τους ανυποψίαστους πελάτες. Μαθαίνουμε επίσης ότι οι τράπεζες, ενώ γνωρίζουν ότι πριν το τέλος του έτους θα επωφεληθούν από τη νέα κυβερνητική παρέμβαση, ξεκίνησαν προσφάτως έναν υπόγειο πόλεμο προσέλκυσης νέων καταθέσεων, προσφέροντας ιδιαίτερα ελκυστικά επιτόκια.

Οι τράπεζες στην Κύπρο αλλά και στο εξωτερικό έχουν τη δυνατότητα να μεταβάλλουν την τιμολογιακή τους πολιτική αναλόγως των δεδομένων που αντιμετωπίζουν, προκειμένου να επιτύχουν τους στόχους κερδοφορίας τους. Σε αυτή την πραγματικότητα, το τελευταίο μέλημά τους είναι η επιθυμία του κάθε ενός από εμάς να δει χαμηλότερα δανειστικά επιτόκια. Ο υπουργός Οικονομικών, ως πρώην τραπεζίτης, γνωρίζει τον τρόπο με τον οποίο λειτουργούν οι τράπεζες, γι' αυτό και δήλωσε απογοητευμένος με την αποτυχία του να δεσμεύσει τις τράπεζες με νόμο σε σχέση με τον τρόπο χρησιμοποίησης των κεφαλαίων που θα προκύψουν από τα χρεόγραφα.

Σύμφωνα με τον Βρετανό υπουργό Οικονομικών, η χώρα του οποίου δαπάνησε αρκετά δισεκατομμύρια στερλίνες για τη διάσωση και την ενίσχυση των τραπεζών, υπάρχει μια τραπεζική ελίτ 5.000 ατόμων παγκοσμίως που υπερχρεώνει την πελατεία της σε επίπεδο τόσο προμηθειών όσο και «spread», με στόχο τα υπερκέρδη και τα παχυλά μπόνους. Κατέληξε διερωτώμενος πώς γίνεται να το ανέχονται αυτό οι πελάτες.

Η Κύπρος, όπως και κάθε άλλη χώρα, αποτελεί μικρογραφία του παγκόσμιου οικονομικού γίγνεσθαι. Αυτά που υποστήριξε ο κ. Paul Myners, ισχύουν κατ' αναλογία και στη χώρα μας. Η λύση στο πρόβλημα των υψηλών επιτοκίων θα δοθεί μόλις απαντηθεί το ερώτημα που τόσο εύστοχα έθεσε ο Βρετανός υπουργός.

ystavrinides@gmail.com

ΔΗΚΤΗΣ

Στη Μύκονο θα πήγαιναν;

Την περασμένη Τετάρτη η Τράπεζα Κύπρου διοργάνωσε, στα γραφεία της στην Πάφο, εκδήλωση στα πλαίσια του προγράμματος «Επιχείρησέ το». Ομιλητής στην εκδήλωση ήταν ο δήμαρχος Μυκόνου, ο οποίος ανέλυσε τους τρόπους με τους οποίους ο Δήμος του ανέπτυξε το branding του, με αποτέλεσμα να καταστεί συνώνυμος με τις διακοπές. Στην εκδήλωση παρατηρήθηκε έντονη παρουσία ξενοδόχων καθώς και άλλων ατόμων που δραστηριοποιούνται στον τομέα του τουρισμού. Ωστόσο, εντύπωση προκάλεσε, όπως η στήλη από πρώτο χέρι γνωρίζει, η πλήρης απουσία του ΚΟΤ. Εύλογα, ο Δήκτης διερωτάται εάν ο ΚΟΤ δεν έχει τίποτε να μάθει από τη Μύκονο ή εάν δεν τους ενδιαφέρει το θέμα. Διερωτάται, ακόμα, πόσοι θα πήγαιναν αν ο δήμαρχος έκανε την ομιλία στον Δήμο του...

ΕΡΑ

Στην επόμενη μεγάλη ξηρασία ποιος θα φέρει νερό στην Κύπρο; Ο μέχρι πρότινος «υδατοσωτήρας» του τόπου αγνοείται.

Είναι άσχετο;

Η απόφαση για απόρριψη της αίτησης της Primetel για τη δημιουργία σταθμού προσγειάλωσης διεθνούς υποθαλάσσιου καλωδιακού συστήματος, λήφθηκε από το Δημοτικό Συμβούλιο Γεροσκήπου, με βάση επτά σημεία που αφορούν τη διαδικασία που ακολούθησε η εταιρεία. Λογικά, εάν η Primetel ξαναρχίσει τη διαδικασία και ακολουθήσει επιμελώς τους κανονισμούς, θα πρέπει να εξασφαλίσει την άδεια στο εγγύς μέλλον. Ωστόσο, ακούγεται έντονα πως ό,τι και να κάνει η εταιρεία, δεν πρόκειται να πάρει άδεια για τον σταθμό. Διαμηνύεται, μάλιστα, ότι δεν υπάρχει καν λόγος να δοκιμάσει. Ο Δήκτης διερωτάται εάν το μήνυμα του Δήμου Γεροσκήπου προς την Primetel είναι άσχετο με το γεγονός ότι 4 από τα 7 μέλη του Δημοτικού Συμβουλίου της Γεροσκήπου που ψήφισαν για απόρριψη της αίτησης, έχουν προσωπικά συμφέροντα κοντά στο επίμαχο τεμάχιο. Τι;

Στο μάτι

Μάλιστα, σε σχέση με την απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου της Γεροσκήπου, κάτοικοι της περιοχής, με παρότρυνση κάποιων μελών του Δημοτικού Συμβουλίου, οργανώθηκαν και κάνουν λόγο για κίνδυνο στην υγεία των δημοτών εάν προχωρήσουν τα σχέδια της Primetel. Πάντως, το θέμα «μυρίζει» άσχημα, αφού κανένας κίνδυνος δεν προκύπτει για την υγεία, εκτός και εάν οι κάτοικοι σκοπεύουν να κοιτάζουν μέσα σε κομμένα fiber-optics. Μάλιστα, ειδικός που ερωτήθηκε από τη στήλη, τόνισε ότι «τα φώτα που ανάβουμε στα σπίτια μας είναι πιο επικίνδυνα από τις οπτικές ίνες». Τώρα, αν είναι επιζήμιο για την υγεία να μειώνεται η αξία των χωραφιών σου, αυτό είναι άλλο... Κι έχουν δίκαιο. Άγχος φίλε μου, μεγάλο άγχος!

Πού θέλετε να ξέρω;

Πόσα ήταν, τελικά, η δημόσια προσφορά για τη μεταφορά νερού από την Ελλάδα στην Κύπρο, δεν μπορέσαμε να μάθουμε ποτέ. Μάλιστα, πριν από μερικούς μήνες, ο υπουργός Γεωργίας ερωτήθηκε από φίλο της στήλης σχετικά με το συνολικό ποσό. Ενοχλημένος, θυμωμένος και έξαλλος, ο υπουργός απάντησε: «Πού θέλετε να ξέρω εγώ; Το Υπουργείο Οικονομικών να σας πει». Ουδέν σχόλιο.

Ο εξαφανισμός

Ο επιλεγμένος μεταφορέας του νερού από την Ελλάδα, Ocean Tankers, υποσχέθηκε να απαντήσει στις ερωτήσεις της «Καθημερινής» με άμεσο τρόπο, δίνοντας συνέντευξη. Ωστόσο, όταν κόντεψε η ημερομηνία για τη συνέντευξη, άπαντες οι υπεύθυνοι εξαφανίστηκαν. Το μόνο που μάθαμε ήταν πως ο πρόεδρος της εταιρείας απουσίαζε «σε συνεχείς συσκέψεις». Μία εξ αυτών αφορούσε «τη μεταφορά νερού από την Ελλάδα». Ερώτηση πρώτη: Τι σόι σύσκεψη έχει τον Οκτώβριο η Ocean Tankers για τη μεταφορά νερού από την Ελλάδα, τη στιγμή που ολοκληρώθηκε η μεταφορά τον περασμένο Μάρτιο; Ερώτηση δεύτερη: Γιατί εξαφανίστηκαν ξαφνικά όταν έμαθαν ότι η συνέντευξη αφορά τη μεταφορά νερού; Λέτε να πήγαν προς νερού τους;

Δεν ξέρει να μετρά...

Πρώτα, οι επιχειρήσεις που επηρεάζονταν από την απόφαση της εφόρου για τον ΦΠΑ να επισπεύσει την καταβολή του φόρου, ήταν 81. Μετά, έγιναν 77. Η στήλη επιχείρησε χωρίς αποτέλεσμα να ξεκαθαρίσει ποιος είναι ο ακριβής αριθμός των επιχειρήσεων, αφού λίστα δεν δόθηκε στη δημοσιότητα. Ωστόσο, η ίδια η έφορος ανέφερε σε φίλο της στήλης ότι ο αριθμός επιχειρήσεων ήταν πάντοτε 77 και πως 81 επιχειρήσεις έβρισκαν μόνο «κάποιοι που δεν ξέρουν να μετρούν». Πάντως, εκτός από τα έντυπα μέσα και τα κανάλια, η έφορος ίσως να εννοεί και τον υπουργό Οικονομικών, ο οποίος αναφερόταν σε 81 επιχειρήσεις. Μήπως δεν ξέρει ούτε αυτός να μετρά ή άλλα του είπαν από το γραφείο της εφόρου; Κι ακόμα, η στήλη διερωτάται πόσο «προσεγμένα» προχωρεί το θέμα, όταν δεν μπορούν να μας πουν με σιγουριά ούτε τον αριθμό των επιχειρήσεων. Πάντως, η στήλη γνωρίζει πώς αφαιρέθηκαν κάποιοι και επιφυλάσσεται.

Υπάρχουν αντιδράσεις;

Μια και μιλάμε για την επίσπευση του ΦΠΑ, η στήλη θυμήθηκε μία σειρά από δηλώσεις που αφορούσαν το θέμα. Πολλοί πολιτικοί παράγοντες, υπουργοί και στελέχη του ΑΚΕΛ είχαν σημειώσει ότι, από όλες τις επηρεαζόμενες επιχειρήσεις, «μόνο μία αντέδρασε». Επιχειρήθηκε, μάλιστα, η εκ του παρασκηνίου μείωση των δημοσιευμάτων της «Καθημερινής» που πρώτα ανέφεραν ότι το μέτρο είναι αντίθετο με την κοινοτική αρχή της φορολογικής ουδετερότητας. Ο Δήκτης σημειώνει ότι σήμερα, όχι μία, αλλά πολλές επιχειρήσεις έχουν καταφύγει στη δικαιοσύνη. Αναμένει, δε, το δικαστικό αποτέλεσμα με μεγάλο ενδιαφέρον.

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

21,2% ήταν η μείωση στον αριθμό διανυκτερεύσεων τουριστών στην Κύπρο το πρώτο εξάμηνο του 2009, σε σχέση με την ίδια περίοδο του 2008, σύμφωνα με τη Eurostat. Η μείωση ήταν η τρίτη μεγαλύτερη στην Ε.Ε., πίσω από Λετονία (23,2%) και Λιθουανία (21,9%).

469,1% του κυπριακού ΑΕΠ (82,1 δισ. ευρώ) ήταν το 2007 ο τζίρος της γαλλικής εταιρείας Carrefour, σύμφωνα με το περιοδικό Alternatives Économiques. Σύμφωνα με το ίδιο περιοδικό, η Carrefour είχε τον δεύτερο μεγαλύτερο τζίρο παγκοσμίως. Πρώτη η Wal-Mart (ΗΠΑ) με αστρονομικό τζίρο 273,7 δισ. ευρώ.

5% των Κυπρίων μαθητών έκαναν χρήση κάνναβης κατά τη διάρκεια της ζωής τους, σύμφωνα με έρευνα του European School Survey Project on Alcohol and Other Drugs (ESPAD), στην οποία αναφέρεται το «Πώς είσαι;», περιοδικό του ΚΕΝΘΕΑ. Ο μέσος όρος είναι 19%.

35,5% αυξήθηκαν οι συνολικές εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου στην Κύπρο τη δεκαετία 1997-2007, σύμφωνα με τη Στατιστική Υπηρεσία. Το 2007 εκπέμψαμε συνολικά 9.973 χιλ. τόνους διοξειδίου του άνθρακα, μεθανίου, υποξειδίου το αζώτου και φθορισμένων υδρογονανθράκων.

600 ευρώ είναι ο μέσος όρος των μισθών στη Λιθουανία, σύμφωνα με το περιοδικό που εκδίδεται με την εφημερίδα L' Humanité. Η ίδια πηγή αναφέρει ότι 13% του συνολικού πληθυσμού της χώρας ζει με μισθό κάτω από 232 ευρώ τον μήνα.

ΑΡΘΡΟ του **ΣΩΤΗΡΗ ΣΩΤΗΡΙΟΥ**

Ο CIPA απέναντι στις προκλήσεις της εποχής

Σε περιόδους διεθνούς οικονομικής ύφεσης, όπως αυτή που διανύει τώρα η παγκόσμια οικονομία, η προσέλκυση ξένων επενδύσεων σε μια χώρα είναι ιδιαίτερα σημαντικός παράγοντας στη διατήρηση ενός ικανοποιητικού ρυθμού ανάπτυξης. Η στρατηγική γεωγραφική θέση της χώρας μας, η δικτύωση και οι καλές σχέσεις με τις γειτονικές της χώρες, καθώς και η σύναψη διμερών συμφωνιών αποφυγής διπλής φορολογίας με περισσότερες από 40 χώρες, την έχουν καταστήσει όχι μόνο ένα ελκυστικό επενδυτικό προορισμό αλλά και μια γέφυρα μέσω της οποίας διενεργούνται επενδύσεις σε άλλες χώρες.

Είναι, ωστόσο, ορθή η διαπίστωση ότι, στη σημερινή εποχή του έντονου ανταγωνισμού μεταξύ χωρών για να προσελκύσουν ξένες επενδύσεις, δεν είναι αρκετό για έναν επενδυτικό προορισμό, όπως η Κύπρος, να έχει όλα εκείνα τα χαρακτηριστικά που τον αναδεικνύουν ως ελκυστικό για να ξεχωρίσει από άλλους προορισμούς.

Χρειάζεται επιπρόσθετα μια συστηματική και συγκροτημένη προσπάθεια ανάδειξης της μοναδικότητας και υπεροχής του έναντι ανταγωνιστικών προορισμών και η προβολή του με συστηματικό τρόπο και επαγγελματική προσέγγιση σε στοχευμένες ομάδες ξένων επενδυτών. Είναι λοιπόν φανερό ότι μέσα στο σημερινό οικονομικό περιβάλλον είναι αναγκαία η παρουσία ενός φορέα που θα λειτουργεί με επαγγελματισμό στην προσέλκυση ξένων επενδύσεων στην Κύπρο.

Ο Κυπριακός Οργανισμός Προσέλκυσης Επενδύσεων (Cyprus Investment Promotion Agency - CIPA) έχει δημιουργηθεί για αυτόν ακριβώς τον σκοπό:

-Να προωθεί την Κύπρο ως ελκυστικό κέντρο επενδύσεων σε στρατηγικούς τομείς προτεραιότητας της οικονομίας, όπως

Χρειάζεται συστηματική και συγκροτημένη ανάδειξη της μοναδικότητας της Κύπρου ως περιφερειακού επενδυτικού κέντρου έναντι ανταγωνιστικών προορισμών της γεωγραφικής μας περιοχής

αυτοί καθορίζονται στα εκάστοτε σχέδια ανάπτυξης της κυβέρνησης. -Να υποβάλλει εισηγήσεις και να συνηγορεί για μεταρρυθμίσεις που απαιτούνται για βελτίωση του θεσμικού και ρυθμιστικού πλαισίου, του επιχειρησιακού περιβάλλοντος, καθώς και των υποδομών.

-Να διευκολύνει την υλοποίηση νέων ξένων επενδύσεων και να υποστηρίζει υφιστάμενους επενδυτές με εξυπηρέτηση μετά την επένδυση για ανάπτυξη και παραμονή.

Η Στρατηγική Προώθησης Ξένων Επενδύσεων που σήμερα εφαρμόζει ο Οργανισμός ενσωματώνει επίσης δύο σημαντικούς παράγοντες: (α) τη διεθνή οικονομική ύφεση, που επηρεάζει άμεσα τους σχεδιασμούς των διεθνών εταιρειών για περαιτέρω ανάπτυξη, (β) το γεγονός ότι ο Οργανισμός βρίσκεται στο αρχικό στάδιο λειτουργίας του, χωρίς ακόμη να έχει φτάσει στο βέλτιστο επίπεδο στελέχωσης και αξιοποίησης όλων των επιχειρησιακών του δυνατοτήτων.

Πέρα από τα καθαρά επιχειρησιακά θέματα, ο CIPA κλήθηκε επίσης να αντιμετωπίσει και την κατάσταση που δημιουργήθηκε με την εγγραφή του παράνομου Τουρκοκυπριακού Οργανισμού Ανάπτυξης Επενδύσεων στον διεθνή σύνδεσμο «World Association of Investment Promotion Agencies (WAIPA)», το διεθνές σώμα στο οποίο εγγράφονται ως μέλη φορείς προώθησης επενδύσεων που εκπροσωπούν χώρες, περιφέρειες ή ακόμα και πόλεις. Με τις συντονισμένες ενέργειες του CIPA και του Υπουργείου Εξωτερικών της Κυπριακής Δημοκρατίας, ο διεθνής σύνδεσμος WAIPA, στον οποίο είμαστε μέλη, αποφάσισε, αποδεχόμενος τις θέσεις και την επιχειρηματολογία που προβάλαμε, τη διαγραφή του παράνομου τ/κ φορέα από το μητρώο των μελών του οργανισμού.

Επιπρόσθετα, έχουν εγκριθεί στην ετήσια Γενική Συνέλευση του WAIPA, που έγινε στο Μιλάνο πριν λίγες μέρες, καταστατικές τροποποιήσεις, μία από τις οποίες έγινε για να αποφευχθεί στο μέλλον η αποδοχή οργανισμών που προέρχονται από γεωγραφικές περιοχές μη διεθνώς αναγνωρισμένες. Ο CIPA είχε ενεργό συμμετοχή στην έγκριση των αλλαγών αυτών.

Από την πείρα που έχει αποκτηθεί, μέσα από τις δραστηριότητες του Οργανισμού, προκύπτει ξεκάθαρα η άμεση ανάγκη συντονισμού, συνεργασίας και θετικής προσέγγισης στην εξυπηρέτηση των ξένων επενδυτών από μέρους όλων των φορέων (κυβερνητικές υπηρεσίες, ημικρατικοί οργανισμοί και ιδιωτικός τομέας) που έχουν αρμοδιότητες και δραστηριότητες στον τομέα αυτό.

Ως γνωστόν, ο CIPA δεν έχει εκτελεστικές αρμοδιότητες σε θέματα αδειοδότησης έργων που χρηματοδοτούνται με ξένες επενδύσεις. Επομένως, απαιτείται μια σαφής πολιτική την οποία να ακολουθούν οι αρμόδιες κρατικές και άλλες υπηρεσίες του ευρύτερου δημόσιου τομέα, σύμφωνα με την οποία η αποτελεσματική και γρήγορη εξυπηρέτηση των ξένων επενδυτών, με φιλική προς αυτούς προσέγγιση, να είναι ψηλά στις προτεραιότητές τους. Στην πράξη, μια τέτοια εξυπηρέτηση θα πρέπει να προσφέρεται σε όλες τις κυπριακές επιχειρήσεις και επομένως οι όποιες ρυθμίσεις για καλύτερη εξυπηρέτηση των ξένων επενδυτών θα έχουν θετικό αντίκτυπο στο γενικό επιχειρηματικό κλίμα.

Στο πλέγμα των δράσεων και ενεργειών για την ανάδειξη της Κύπρου ως ελκυστικού προορισμού για επενδύσεις και ως ποιοτικού κέντρου επιχειρηματικών δραστηριοτήτων διεθνούς ακτινοβολίας, έχουν συνεισφέρει και συνεχίζουν την πολύτιμη συνεισφορά τους πολλοί φορείς από τον ιδιωτικό και δημόσιο τομέα. Ζητούμενο για τον CIPA είναι ο καθορισμός στρατηγικής και ο συντονισμός και η συνεργασία μαζί τους στην εφαρμογή της στρατηγικής για άριστη απόδοση των προσπαθειών που γίνονται, προς όφελος γενικά της οικονομίας και του κοινωνικού συνόλου.

Η στρατηγική για δύο σημαντικούς τομείς της οικονομίας, δηλαδή τις τραπεζικές και χρηματοοικονομικές υπηρεσίες και τις τεχνολογίες της πληροφορικής και των επικοινωνιών, έχει ήδη διαμορφωθεί μετά από τη διενέργεια μελετών που κάλυψαν ειδικά τους πιο πάνω τομείς.

Η πρόσφατη στοχευμένη εκδήλωση του CIPA στη Νέα Υόρκη, που απευθύνθηκε σε επιχειρήσεις επενδυτικών δραστηριοτήτων, αποτελεί την αρχή της εφαρμογής της στρατηγικής στον συγκεκριμένο τομέα.

Ήδη προγραμματίζονται οι επόμενες εκδηλώσεις στην Ευρώπη και στον Αραβικό Κόλπο. Τα αποτελέσματα αναμένεται ότι θα είναι σύντομα ορατά.

Ο κ. Σωτήρης Σωτηρίου είναι ο γενικός διευθυντής του Κυπριακού Οργανισμού Προσέλκυσης Επενδύσεων (CIPA).

BBDO
TELIA & SAVVA

CUSTODY INNOVATION AWARD

QUALITY RECOGNITION AWARD

STRAIGHT-THROUGH PROCESSING (STP) EXCELLENCE AWARD

BANK OF THE YEAR

BEST BANKING AWARDS

BEST PRIVATE BANK IN CYPRUS

BEST INVESTMENT SERVICES PROVIDER

BEST SUB CUSTODIAN BANK IN CYPRUS

BEST INTERNET BANK, CONSUMER BANK IN CYPRUS

MARFIN LAIKI BANK

9 διακρίσεις σε μια χρονιά!
9 ακόμη λόγοι για να νιώθετε περήφανοι για την τράπεζά σας.

Κάθε κορυφαία διάκριση μας γεμίζει περηφάνεια. Είμαστε βέβαιοι ότι το ίδιο νιώθετε κι εσείς για την τράπεζά σας. Γιατί πάνω απ' όλα ξέρετε ότι αυτές οι διακρίσεις αφορούν τη δική σας ποιοτική εξυπηρέτηση. Η Marfin Laiki Bank σας ευχαριστεί για την εμπιστοσύνη σας και υπόσχεται να συνεχίσει να προσφέρει τις πιο βραβευμένες τραπεζικές υπηρεσίες στην Κύπρο.

- "Bank of the Year 2008", The Banker (Financial Times)
- "Best Banking Awards 2009", World Finance
- "Best Investment Services Provider, Cyprus 2008", World Finance of Reuters
- "Straight-Through Processing (STP) Excellence Award", Deutsche Bank (Euros & Dollars)
- "Quality Recognition Award 2008 (Correspondent Bank)", JP Morgan
- "Best Private Bank in Cyprus" 2008, Euromoney
- "Custody Innovation Award" 2008, Money Markets Magazine
- "Best Sub Custodian Bank in Cyprus" 2009, Global Finance
- "Best Internet Bank, Consumer Bank in Cyprus", Global Finance

ΤΗΛΕΤΡΑΠΕΖΑ 8000 2000, www.laiki.com

Ερωτήματα κόστους για το νέο αεροδρόμιο Λάρνακας

Τη στιγμή που αυξάνονται τα τέλη, δεν έχουν τύχει προσέλκυσης νέες αεροπορικές εταιρείες

Του **ΑΝΔΡΕΑ ΚΩΣΤΟΥΡΗ**

Μετά τον ενθουσιασμό από την παρουσίαση του νέου αεροδρομίου Λάρνακας προς τα ΜΜΕ, δημιουργήθηκαν και τα πρώτα ερωτηματικά που αφορούν το ύψος της επένδυσης, της απόσβεσής της αλλά και του μεγέθους του νέου αεροδρομίου. «Η επένδυση ύψους 656 εκατ. ευρώ που έκανε η Hermes Airports και αφορά αποκλειστικά το νέο αεροδρόμιο Λάρνακας θα αποσβεστεί σε 17 με 20 χρόνια», δηλώνει ο πρόεδρος της κοινοπραξίας Νίκος Σιακόλας. Η οικονομική κρίση που δεν έχει προβλεφθεί από κανέναν, πρόσθεσε κάποια χρόνια στους υπολογισμούς της εταιρείας για απόσβεση και είσοδο σε κερδοφορία. Αυτό λόγω της αδυναμίας προσέλκυσης νέων αεροπορικών εταιρειών που θα χρησιμοποιούσαν το νέο αεροδρόμιο. Άλλωστε, το διεθνές κλίμα κάθε άλλο παρά ευνοϊκό είναι για τις αεροπορικές εταιρείες, αφού γνωστές εταιρείες έχουν κλείσει, ενώ άλλες έχουν πωληθεί σε επιχειρήσεις του κλάδου. Παρόλα αυτά αεροπορικές εταιρείες από αραβικές χώρες, οι οποίες είναι και εύρωστες αλλά και θα μπορούσαν να χρησιμοποιούν ως σταθμό τη «βολική» Κύπρο, δεν έχουν εκδηλώσει μέχρι στιγμής ενδιαφέρον για χρησιμοποίηση του νέου αεροδρομίου. Πέραν της οικονομικής κρίσης και της κακής εικόνας της αγοράς ταξιδιών, η αύξηση στα τέλη αεροδρομίου που θα επιβάλει η Hermes κάνει ακόμη πιο δύσκολο το έργο προσέλκυσης νέων εταιρειών στον διεθνή αερολιμένα Λάρνακας.

Ο Νίκος Σιακόλας δηλώνει πως είναι λογικό να υπάρξουν αυξήσεις στις χρεώσεις των εταιρειών, που θα χρησιμοποιούν το νέο αεροδρόμιο, αφού θα είναι και πιο αναβαθμισμένες οι προσφερόμενες υπηρεσίες. Επιπλέον, τονίζει ότι οι εν λόγω αυξήσεις θα είναι ανεπαίσθητες και δε θα αποτελέσουν τροχοπέδη στην εξεύρεση ενδιαφερόμενων εταιρειών για ένταξη, του αερολιμένα Λάρνακας, στα δρομολόγιά τους. Αν και πολλοί επιμένουν πως όταν πρόκειται για ιδιωτική επένδυση θα πρέπει όλοι να είναι σίγουροι πως θα γίνει η καλύτερη δυνατή δουλειά, όπως και στην περίπτωση της Hermes, άλλοι αμφιβάλλουν για το κατά πόσον η κοινοπραξία θα καταφέρει να προσελκύσει ικανοποιητικό αριθμό αεροπορικών εταιρειών, πουλώντας σε αυτές τις προσφερόμενες υπηρεσίες της. Πέραν των σημερινών δεδομένων, υπάρχουν και τα πλάνα επέκτασης που θα ολοκληρωθούν μέχρι το 2013. Οι σχεδιασμοί για επέκταση των χώρων του αεροδρομίου, αφορούν όλους τους χώρους του αερολιμένα, η ολοκλήρωση των οποίων θα δώσει τη δυνατότητα εξυπηρέτησης εννιά εκατομμυρίων επιβατών ετησίως. Αυτό αυξάνει τόσο τις προσδοκίες της κυπριακής οικονομίας, όσο και τις υποχρεώσεις της Hermes, νοουμένου ότι, πέρα από την ικανότητα εξυπηρέτησης, θα μπορεί το αεροδρόμιο να προσελκύσει τόσο μεγάλη κίνηση επιβατών, ιδίως τη στιγμή που άλλοι σχετικά κοντινοί προορισμοί βελτιώνονται με σκοπό να καταστούν περιφερειακοί κόμβοι διακίνησης.

Επένδυση 200 εκατ. ευρώ Συζητήθηκε πολλάκις στο παρελθόν ποιο θα είναι το μέλλον του παλαιού αεροδρομίου. Για τον επόμενο έναν χρόνο, πάντως, θα συντηρείται με τη σημερινή του μορφή και σε πλήρη κατάσταση λειτουργίας, προκειμένου να χρησιμοποιηθεί όποτε προκύψει οτιδήποτε έκτακτο και παραστεί ανάγκη λειτουργίας του. Ωστόσο, η σκέψη που κυριαρχεί είναι η δημιουργία, στον χώρο που υπάρχει σήμερα το αεροδρόμιο, πολυτελούς ξενοδοχείου που θα εξυπηρετεί κυρίως το επιχειρηματικό κοινό που θα χρησιμοποιεί τον νέο διεθνή αερολιμένα. Στη συγκεκριμένη πρόταση προέβη ο Νίκος Σιακόλας προ τριών, περίπου, χρόνων η οποία ωστόσο έπεσε στο κενό λόγω αντιδράσεων από Λαρνακείς επιχειρηματίες, κυρίως. Σήμερα, η εν λόγω πρόταση φαίνεται να είναι πιο κοντά παρά ποτέ, αφού ο πρόεδρος της κοινοπραξίας Hermes δηλώνει πως θα προχωρήσει σε μια επένδυση της τάξης των 200 εκατ. ευρώ και θα αφορά την ανάπτυξη της περιοχής, εκεί που βρίσκεται σήμερα το παλαιό αεροδρόμιο, εάν φυσικά ολοκληρωθούν αισίως για τον ίδιο οι συζητήσεις με το κράτος. Λόγος γίνεται για δημιουργία πολυτελούς ξενοδοχείου, πέντε ορόφων αλλά και ανάπλασης της πέριξ περιοχής που θα φιλοξενήσει συνεδριακό κέντρο αλλά και χώρους ψυχαγωγίας.

Στους χώρους ψυχαγωγίας εικάζεται ότι θα συμπεριληφθεί και η δημιουργία καζίνο, για το οποίο γίνεται πολύς λόγος. Επιχειρηματικοί κύκλοι που ενδιαφέρονται για το ενδεχόμενο, θεωρούν, πάντως, και είναι κάτι περισσότερο από βέβαιο, πως αργά ή γρήγορα θα δημιουργηθούν τέτοιοι χώροι. Σημαντικός πυλώνας, στον οποίο θα στηριχθεί η λειτουργία και επιτυχία του νέου ξενοδοχείου, είναι η προσέλκυση ξένων επιχειρηματιών, συμπεριλαμβανομένης και της διοργάνωσης διεθνών συνεδρίων. Σκέψη υπευθύνων από τον όμιλο Σιακόλα, είναι πως η καλή γεωγραφική θέση της Κύπρου μπορεί να την καταστήσει περιφερειακό κέντρο συνεδρίων, αλλά και συναντήσεων, κυρίως Αράβων και Ευρωπαίων επιχειρηματιών.

Η συμφωνία με το κράτος Η Hermes Airports συμφώνησε με το κράτος για δημιουργία του νέου αεροδρομίου στη Λάρνακα και εκμετάλλευσή του για 25 χρόνια. Με την παρέλευση του συμφωνηθέντος χρονικού πλαισίου, ο αερολιμένας θα περάσει στα χέρια του κράτους. Το νέο αεροδρόμιο έχει σχεδιαστεί με δυνατότητα εξυπηρέτησης 7,5 εκατομμυρίων επιβατών κάθε χρόνο. Αντίθετα, το παλιό αεροδρόμιο είχε σχεδιαστεί για εξυπηρέτηση 3,5 εκατομμυρίων επιβατών, αλλά επιβαρυνόταν με περισσότερους από 5 εκατομμύρια ετησίως.

Η απορία πολλών είναι εάν το νέο αεροδρόμιο και οι υπεύθυνοι της Hermes μπορούν να προσελκύσουν αρκετές εταιρείες, αλλά και να πετύχουν δραστική αύξηση του τουριστικού ρεύματος, ώστε να φτάσει στα επίπεδα της δυνατότητας εξυπηρέτησης που έχει το νέο αεροδρόμιο. Στη συγκεκριμένη κατάσταση προστίθενται και οι υψηλές χρεώσεις που θέτει η κοινοπραξία που διαχειρίζεται τα αεροδρόμια της Κύπρου, στις εταιρείες που χρησιμοποιούν το αεροδρόμιο. Υπήρξε γκρίνια πριν τρία χρόνια, όταν η εταιρεία ανακαίνισε το αεροδρόμιο Λάρνακας και αύξησε τα τέλη αεροδρομίου, με σκοπό να αποσβέσει την εν λόγω επένδυση.

Φέτος, η Hermes θα προχωρήσει σε νέες αυξήσεις, καθιστώντας την Κύπρο ακόμη πιο ασύμφορη για τις αεροπορικές εταιρείες. Μέχρι στιγμής, σύμφωνα με πληροφορίες, δεν υπάρχει καμιά νέα εταιρεία που να σχεδιάζει να εντάξει στα δρομολόγιά της το νέο αεροδρόμιο Λάρνακας, κάνοντας τις ανησυχίες να φουντώνουν. Φυσικά, το κράτος από την κοινοπραξία Hermes θα λαμβάνει «κάποιες δεκάδες εκατομμύρια ετησίως» τόσο από τις υπηρεσίες που προσφέρει η Πολιτική Αεροπορία όσο και από τους εταιρικούς φόρους που επιβάλλει στην Hermes, όπως σε κάθε άλλη εταιρεία που είναι εγγεγραμμένη στην Κύπρο.

Σύγκριση παλαιού και νέου αεροδρομίου Λάρνακας

	Παλαιό	Νέο
Σημεία ελέγχου διαβατηρίων	11	18
Σημεία ελέγχου επιβατών	5	7
Έξοδοι επιβίβασης	9	21
Σημεία ελέγχου εισιτηρίων/ζυγίσματος	52	67
Συνολική χωρητικότητα επιβατών (ανά έτος)	3,000,000	7,500,000
Ωριαία χωρητικότητα αναχωρούντων επιβατών	1200	2000
Θέσεις στάθμευσης αεροσκαφών	22	28
Αερογέφυρες (φυσούνες)	0	16
Αυτοματοποιημένα σημεία ελέγχου εισιτηρίων επιβίβασης	0	8
Εμβαδόν κτηρίου (m²)	22400	100000
Εμβαδόν χώρου ζύγισης (m²)	2100	3700
Εμβαδόν χώρων αναψυχής επιβατών/καταστημάτων (m²)	3000	10000
Γραφεία εταιρειών (m²)	5200	8700

Ανοδικά κινείται

Λύση ανάγκης από το 1975 Το παλιό αεροδρόμιο Λάρνακας δημιουργήθηκε εντός μερικών μηνών μετά τον πόλεμο του 1974 και αφού το αεροδρόμιο Λευκωσίας έμεινε στις κατεχόμενες περιοχές. Τον Φεβρουάριο του 1975 άρχισε τη λειτουργία του το αεροδρόμιο Λάρνακας, οι χώροι του οποίου αποτελούνταν από λυόμενες κατασκευές. Η επιλογή του συγκεκριμένου χώρου κοντά στην Αλυκή Λάρνακας για ανέγερση του αεροδρομίου, έγινε λόγω ενός αεροδιαδρόμου που υπήρχε από τη δεκαετία του 1930, τον οποίο χρησιμοποιούσαν οι Άγγλοι. Η πρώτη αεροπορική εταιρεία που χρησιμοποίησε το αεροδρόμιο ήταν οι Κυπριακές Αερογραμμές, ενώ ακολούθησαν οι British Airways και η Ολυμπιακή. Με το πέρας των χρόνων γίνονταν διαρκείς ανακαινίσεις και προσθήκες στο αεροδρόμιο, που το κατέστησαν ένα αξιοπρεπές αεροδρόμιο, για να φιλοξενεί το μεγάλο τουριστικό ρεύμα και όχι μόνο.

Αμφιβολίες για τον βαθμό που θα αξιοποιηθεί πλήρως το κατά πολύ μεγαλύτερο νέο αεροδρόμιο Λάρνακας

Η επένδυση ύψους 656 εκατ. ευρώ που έκανε η Hermes Airports και αφορά αποκλειστικά το νέο αεροδρόμιο Λάρνακας θα αποσβεστεί σε 17 με 20 χρόνια

Έντονες αντιδράσεις για τον προϋπολογισμό έρευνας

Η κυβέρνηση συνεχίζει την πολιτική κατά της έρευνας, όπως την διατύπωσε στο Εθνικό

Του **ΜΙΧΑΛΗ ΠΕΡΣΙΑΝΗ**

Δύο εβδομάδες μετά τη δήλωση του υπουργού Παιδείας ότι το όραμα να καταστεί η Κύπρος περιφερειακό κέντρο εκπαίδευσης είναι «φαντασίωση», άρχισαν και οι αντιδράσεις για τις περικοπές των κονδυλίων για την έρευνα και ανάπτυξη (Ε&Α). Ο προϋπολογισμός του 2010 συμπεριλαμβάνει δραστικές περικοπές στις δαπάνες για την έρευνα και καινοτομία, με αποτέλεσμα να καθίσταται, σύμφωνα με τον πρόεδρο του ΚΕΒΕ, Μάνθο Μαυρομμάτη, αμφίβολο το κατά πόσον θα είναι σε θέση η ερευνητική κοινότητα να λειτουργήσει αποτελεσματικά.

Από την πλευρά του, το Υπουργείο Οικονομικών έχει διαμηνύσει εδώ και καιρό ότι δεν πρόκειται να παραχωρήσει τα ίδια κεφάλαια με πέρσι σε ιδρύματα (όπως το Πανεπιστήμιο Κύπρου) που χρησιμοποιούν μέρος του προϋπολογισμού τους ως αποθεματικό και δεν το δαπανούν. Υψηλά ιστάμενη πηγή του Υπουργείου Οικονομικών είχε σημειώσει ότι εν μέσω κρίσης και δημοσιονομικών πιέσεων η κυβέρνηση απαιτεί να δαπανηθεί το σύνολο των προϋπολογισμών των ιδρυμάτων, πριν να παραχωρήσει ξανά τα ίδια ποσά.

Ωστόσο, το γεγονός ότι οι περικοπές είναι γενικευμένες και αφορούν το σύνολο της ερευνητικής κοινότητας εγείρει ερωτήματα ως προς το κατά πόσον η αρχή στην οποία βασίστηκαν οι περικοπές κάποιων ιδρυμάτων, μπορεί να θεωρηθεί πως ισχύει και για τα υπόλοιπα. Το ότι την περασμένη Παρασκευή η διάσκεψη Τύπου που διοργανώθηκε από τους πρυτάνεις των πανεπιστημίων και τους διευθυντές των ερευνητικών κέντρων, αντιπροσώπευε την ερευνητική κοινότητα στο σύνολό της, καταδεικνύει ότι οι περικοπές αφορούν το σύνολο του ερευνητικού προϋπολογισμού και όχι μόνο εκείνα τα ιδρύματα που έχουν δημιουργήσει «αποθεματικό».

Χαρακτηριστικό είναι το γεγονός ότι ο προϋπολογισμός του Ιδρύματος Προώθησης Έρευνας (ΙΠΕ) και των ερευνητικών κέντρων έχει υποστεί μείωση κατά 60%. Αυτό εγείρει το ερώτημα κατά πόσον το ΙΠΕ θα είναι σε θέση να προσφέρει ουσιαστικές υπηρεσίες το 2010 ή θα υπάρχει μόνο θεωρητικά. Μάλιστα, αξίζει να σημειωθεί ότι ένα μεγάλο μέρος των χρηματοδοτικών προγραμμάτων είναι – είτε εθνικά είτε οριζόντια – συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Επομένως, με την περικοπή των χορηγιών που παραχωρεί το ΙΠΕ, θα περικοπούν και οι συγχρηματοδοτήσεις από την Ε.Ε., κάτι που θα λειτουργήσει πολλαπλασιαστικά στη μείωση της ήδη προβληματικής ερευνητικής δραστηριότητας στον τόπο.

Την ίδια στιγμή, αξίζει να σημειωθεί ότι οι στόχοι της Ε.Ε. για αύξηση των δαπανών για έρευνα και ανάπτυξη στο 3%, που είναι και κεντρικός στόχος της Στρατηγικής της Λισαβόνας, δεν έχει αντιμετωπιστεί θετικά από την κυβέρνηση, η οποία, μάλιστα, σημείωσε και επίσημα στο Εθνικό Μεταρρυθμιστικό Πρόγραμμα ότι ο συγκεκριμένος στόχος «είναι άσχετος» με την πραγματικότητα στην Κύπρο. Σήμερα η Κύπρος κατατάσσεται τελευταία στην Ε.Ε., όσον αφορά τις δαπάνες για έρευνα και καινοτομία. Στην Ε&Α αφιερώνουμε μόνο το 0.45% του ΑΕΠ, σε σχέση με το 1.85% του μέσου όρου στην Ε.Ε. των 27. Στην απασχόληση προσωπικού σε θέματα έρευνας και καινοτομίας η Κύπρος κατατάσσεται επίσης τελευταία, με 0.7% του εργατικού δυναμικού, σε σχέση με 1.6% στην Ε.Ε. των 27.

Στη διάσκεψη Τύπου που έγινε την Παρασκευή, τονίστηκε ότι η στάση της κυβέρνησης διαφοροποιείται από εκείνες των ανεπτυγμένων χωρών, οι οποίες θεώρησαν την κρίση ως «ευκαιρία για μετασχηματισμό» και καλή ευκαιρία για να γίνουν διαρθρωτικές αλλαγές. Χαρακτηριστικά, η ανακοίνωση που δόθηκε στη διάσκεψη Τύπου, αναφέρει: «Οφείλουμε να αναγνωρίσουμε ότι πολιτικές που εστιάζονται αποκλειστικά στην αντιμετώπιση των άμεσων προβλημάτων, δεν θα λύσουν τα μεσοπρόθεσμα προβλήματα και θα αποτύχουν μακροπρόθεσμα».

Οι εκπρόσωποι της ερευνητικής κοινότητας, μαζί με το ΚΕΒΕ και την ΟΕΒ, σημείωσαν ότι οι δραστικές μειώσεις στον προϋπολογισμό Ε&Α ανατρέπει τη θετική δυναμική των τελευταίων χρόνων και λειτουργεί ανασταλτικά προς τη στρατηγική για την ανάπτυξη της έρευνας και της καινοτομίας ως μηχανισμού αειφόρου οικονομικής ανάπτυξης στην Κύπρο. Ως αναπόφευκτο αποτέλεσμα θεωρούν την «ανακοπή της πορείας για ανταγωνιστικότητα των κυπριακών επιχειρήσεων, ιδιαίτερα στον τομέα των υπηρεσιών». Τέλος, θεωρούν ότι η μείωση των κονδυλίων για Ε&Α επιτείνει το πρόβλημα της ανεργίας, «αφού οι επενδύσεις στην έρευνα συνεισφέρουν με πολλαπλασιαστικό τρόπο στην απασχόληση νέων επιστημόνων».

Ανησυχία προκαλεί η δραστική μείωση των κονδυλίων για την έρευνα.

Περαιτέρω μακροπρόθεσμη αποδυνάμωση της οικονομίας εντοπίζει η ερευνητική κοινότητα και καλεί την κυβέρνηση να αναθεωρήσει

ΣΥΝΤΟΜΑ

Όαση διασκέδασης εν πλω

Το Oasis of the Seas, το νεότερο κρουαζιερόπλοιο της Royal Caribbean International, πρόκειται να παρέχει την πιο ιδιαίτερη και πληθωρική συλλογή επιλογών ψυχαγωγίας και δραστηριοτήτων που προσέφερε ποτέ κρουαζιερόπλοιο στη βιομηχανία της κρουαζιέρας. Φαντασμαγορικά σόου από το Broadway, κωμικές παραστάσεις και δημοφιλείς θεματικές βραδιές και παρελάσεις είναι μόνο μερικές από τις επιλογές που θα προσφέρει στους επιβάτες του το μεγαλύτερο κρουαζιερόπλοιο στον κόσμο, ικανές να καλύψουν όλα τα γούστα, τις ηλικίες και τις προσωπικότητες. Με πολλές επιλογές, η Royal Caribbean δίνει περισσότερο από ποτέ στους επιβάτες της την ευκαιρία να μετατρέψουν την κρουαζιέρα τους σε ένα ευχάριστο ταξίδι στην τέχνη και την ψυχαγωγία. Για πρώτη φορά το πρόγραμμα των σόου θα διατίθεται πριν την πραγματοποίηση της κρουαζιέρας, μέσω διαδικτύου, επιτρέποντας στους επιβάτες να διαμορφώσουν ανάλογα την κρουαζιέρα τους και να κάνουν προκράτηση.

Νέα διευθύντρια για το δίκτυο Ελλάδας

Στα πλαίσια του νέου στρατηγικού σχεδίου για αναδιάρθρωση των λειτουργιών στην Ελλάδα και των ριζικών διαρθρωτικών αλλαγών που υλοποιούνται, η Κατίνα Σιακαλλή έχει διοριστεί ως γενική διευθύντρια του Δικτύου Καταστημάτων Ελλάδος της Ελληνικής Τράπεζας, με ισχύ από την 1η Ιανουαρίου 2010. Η κ. Σιακαλλή θα έχει την ευθύνη για την εφαρμογή του νέου στρατηγικού προγραμματισμού του Δικτύου Καταστημάτων Ελλάδος. Η Κατίνα Σιακαλλή εργάζεται στον όμιλο της Ελληνικής Τράπεζας από το 1989 και κατείχε διάφορες θέσεις ευθύνης στην Τράπεζα, συμπεριλαμβανομένων των θέσεων της διευθύντριας του Κέντρου Επιχειρήσεων Γλάδστωνος και Αναξαγόρα στη Λεμεσό και της διευθύντριας Δικτύου Καταστημάτων Λάρνακας. Εξάλλου, η Ελληνική Τράπεζα, μέσα στα πλαίσια του θεσμού των Οικολογικών Σχολείων, των οποίων χορηγός είναι ο όμιλος, οργάνωσε σε συνεργασία με τον Δήμο Πάφου και το Δ΄ Δημοτικό Σχολείο Πάφου, εκδήλωση για καθαρισμό της παραλίας του Φάρου στην Πάφο.

Διεθνής διάκριση για την KPMG

EPA

Νέα διεθνής διάκριση πέτυχε η KPMG. Το διεθνές δίκτυο ανεξάρτητων οίκων παροχής ελεγκτικών, φορολογικών και συμβουλευτικών υπηρεσιών KPMG International έχει βραβευθεί από το παγκοσμίου κύρους περιοδικό Global Investor ως ο λογιστικός οίκος του έτους. «Η βράβευση αποτελεί μεγάλη αναγνώριση για όλο το προσωπικό του οργανισμού ανά την υφήλιο», αναφέρει σε ανακοίνωσή της για το θέμα η KPMG International. «Το βραβείο δόθηκε στον λογιστικό οίκο ο οποίος έχει επιδείξει υποδειγματική αντίληψη για τις εξελίξεις και τις τάσεις στην αγορά αλλά και τις ανάγκες των πελατών του, παρέχοντας πολύτιμες στρατηγικές συμβουλές και ηγεσία στον τομέα του», αναφέρει η επιτροπή απονομής του βραβείου. Κατά τη διαδικασία διεκδίκησης του βραβείου, η KPMG είχε να ανταγωνιστεί τους άλλους τρεις μεγάλους διεθνείς λογιστικούς οίκους: PricewaterhouseCoopers, Ernst&Young και Deloitte. Εκ μέρους της KPMG το βραβείο παρέλαβε ο Tom Brown, επικεφαλής των περιφερειών Ευρώπης, Μέσης Ανατολής και Αφρικής, σε ειδική τελετή που πραγματοποιήθηκε στο Λονδίνο.

Βραβεία Euro Effies για McCann Erickson

Η McCann Erickson ανακηρύχτηκε το κορυφαίο δίκτυο επικοινωνίας στην Ευρώπη στα φετινά Euro Effies, κερδίζοντας μια πληθώρα βραβείων, καθώς και το Grand Prix. Το Grand Prix το κέρδισε για τη διαφημιστική εκστρατεία του Xbox «Halo: Heroic Story Telling». Χρυσό Effie κέρδισε και η εκστρατεία του Nespresso με πρωταγωνιστή τον διάσημο ηθοποιό George Clooney. Ο θεσμός των Euro Effies δημιουργήθηκε το 1996. Στόχος του θεσμού είναι να επιβραβεύει διαφημιστικές εκστρατείες οι οποίες αποδεδειγμένα είχαν επιτυχία μέσα από αποτελεσματικές πρακτικές εμπορικής επικοινωνίας σε τουλάχιστον δύο ευρωπαϊκές χώρες. Η διαφημιστική εκστρατεία Halo 3 για το Xbox είναι η πιο πολυβραβευμένη εκστρατεία στον κόσμο, αφού μεταξύ άλλων απέσπασε στο παρελθόν δύο Grand Prix Awards στο Διεθνές Φεστιβάλ Καννών, το Best of Show στα βραβεία One Show, ένα Grand Clio στα βραβεία Clio και το Grandy, τη μεγαλύτερη διάκριση στα βραβεία Andy.

Φωτοβολταϊκά σε δημόσια κτήρια

Η εταιρεία Conergy σε δημοσιογραφική διάσκεψη παρουσίασε τη δραστηριότητά της στον τομέα των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και ιδιαίτερα στα φωτοβολταϊκά. Ο Γιώργος Γεωργίου, διευθυντής της Conergy Λτδ στην Κύπρο, αναφέρθηκε πρώτα στο μεγάλο κυβερνητικό έργο που ανατέθηκε στην εταιρεία, ύστερα από διαγωνισμό, για εγκατάσταση φωτοβολταϊκών συστημάτων σε 65 κυβερνητικά κτήρια, σχολεία και στρατόπεδα. Αναφέρθηκε επίσης στο κοινωνικό έργο της εταιρείας για στήριξη κοινωφελών ιδρυμάτων, ενώ παράλληλα ανακοίνωσε και ειδική συμφωνία με το Πανεπιστήμιο Κύπρου για χρηματοδότηση του ερευνητικού του έργου με θέμα «Τα φωτοβολταϊκά στην Κύπρο». Τέλος, ανακοίνωσε την πραγματοποίηση ανοικτής ημερίδας στο ΕΒΕ Λεμεσού για επιμόρφωση στις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας. Γίνεται έτσι μια αρχή στην αξιοποίηση κυρίως της ηλιακής ενέργειας στην Κύπρο, όπου τις περισσότερες μέρες του χρόνου υπάρχει ηλιοφάνεια.

«Δεν επιθυμώ και δεν θα αφήσω να γίνει συγχώνευση»

Κατηγορηματικά αρνητικός ο Αρχιεπίσκοπος Χρυσόστομος σε πιθανή συγχώνευση Ελληνικής με την Τράπεζα Κύπρου

Συνέντευξη στον **ΜΙΧΑΛΗ ΠΕΡΣΙΑΝΗ**

Ο προκαθήμενος της Εκκλησίας τονίζει ότι, ως μεγαλομέτοχος της Ελληνικής Τράπεζας, δεν επιθυμεί τη φημολογούμενη συγχώνευση με την Τράπεζα Κύπρου. Μιλώντας στην «Κ», τονίζει ότι η διοίκηση της Ελληνικής απολαμβάνει την πλήρη στήριξη του μεγαλομετόχου της στις κινήσεις νοικοκυρέματος που έχει ήδη αρχίσει. Όσον αφορά στην φορολόγηση της εκκλησιαστική περιουσίας, ο Κύπρου Χρυσόστομος τονίζει ότι δεν μπορεί να επιτευχθεί καμία συμφωνία με την παρούσα κυβέρνηση και πως μόνο επί άλ-

«Επί άλλης κυβέρνησης θα συμφωνήσουμε για τη φορολόγηση της Εκκλησίας»

λης κυβέρνησης μπορεί να υπάρξει πρόοδος. Σημειώνει, επίσης ότι, ως οικονομικός οργανισμός, η Εκκλησία θα είναι ευχαριστημένη εάν φέτος λάβει το 30% των μερισμάτων που λάμβανε πριν από την κρίση.

- Παλαιότερες φήμες άρχισαν εκ νέου να ακούγονται σχετικά με την ενδεχόμενη συγχώνευση της Ελληνικής με την Τράπεζα Κύπρου. Ως μεγαλομέτοχος της Ελληνικής, έχετε κάποιο σχόλιο;

Εγώ προσωπικά πάντοτε πίστευα ότι συμφέρει στον τόπο να έχουμε δυο κυπριακές τράπεζες και όχι μία. Κατά καιρούς ακούγονται και υπήρξαν προσπάθειες για να ενωθούν οι δυο τράπεζες. Προσωπικά εγώ δεν επιθυμώ τοιούτον τι. Όσο εξαρτάται από μένα δεν θα αφήσω να ενωθούν οι δυο τράπεζες, πιστεύω ότι πρέπει να μείνουν δυο οντότητες. Βέβαια υπάρχει η Κεντρική Τράπεζα, υπάρχει η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς και η ΕΠΑ. Όλοι αυτοί εμπλέκονται και εγώ δεν επιθυμώ να μπω σε αυτή τη διαδικασία ούτε και θέλω να συναντιέμαι με αυτούς…

- Δηλαδή η όποια προσπάθεια συγχώνευσης, δεν σας αφορά και δεν εμπλέκεστε;

Δεν με αφορά και ότι αφορά εμένα ως μεγαλομέτοχο, σας λέω όχι δεν θα γίνει. Αν θέλουν τη δική μου επέμβαση για να γίνει ένωση, σας λέω ότι δεν θα γίνει. Το ξεκαθαρίζω αυτό. Την ίδια στιγμή γίνονται μεγάλες διαρθρωτικές αλλαγές στη λειτουργία της Ελληνικής Τράπεζας στην Ελλάδα.

- Η δική σας θέση για αυτές τις αλλαγές, ποιά είναι;

Είμαι ενήμερος και υποστηρίζω τη διοίκηση της τράπεζας στο ότι πρέπει να γίνουν σημαντικές αλλαγές και πρέπει να είναι πιο προσεκτικοί. Δεν επιθυμούμε να συνεχιστούν οι αρνητικές επιπτώσεις που είχε μέχρι στιγμής η τράπεζα και εάν δύναται, επιθυμούμε να έχουμε κέρδη σύντομα.

- Τη στιγμή που πρέπει να γίνουν διαρθρωτικές αλλαγές και να «ξαναφτιάξεις το σπίτι», η κρίση είναι η πιο κατάλληλη στιγμή. Έτσι βλέπετε την κατάσταση στην Ελληνική;

Η διεύθυνση της τράπεζας έχει την υποστήριξη της Εκκλησίας ως μεγαλομετόχου, για να κάνει τις αλλαγές που πρέπει, ούτως ώστε η τράπεζα να γίνει πιο κερδοφόρα ή να τερματιστούν οι ζημιές αν είναι δυνατόν. Ότι θέλει, θα είμαστε στη διάθεσή της από απόψεως μετόχων. Έχουμε καλή συνεργασία με τον εκτελεστικό διευθυντή της Ελληνικής και πιστεύω θα ανατείλουν καλύτερες μέρες για την τράπεζα.

- Ακούστηκε επίσης μια προσπάθεια για επενδύσεις από το εξωτερικό. Αυτή η προσπάθεια πού βρίσκεται;

Υφίσταται το ενδιαφέρον από πολλούς ξένους επενδυτές. Εμείς κάνουμε τις απαραίτητες συζητήσεις με όλους τους ενδιαφερόμενους.

- Έχει λεχθεί ότι η αίτηση της Εκκλησίας για παρεκκλίσεις σε συντελεστές δόμησης, σχετίστηκε και με το θέμα του επιμίσθιου των κληρικών στη ύπαιθρο. Αυτό αληθεύει;

Ο κύριος Υπουργός των Εσωτερικών ήρθε να μου θέσει το θέμα του επιμισθίου των κληρικών της υπαίθρου. Εγώ του απάντησα ότι η Εκκλησία έδωσε μεγάλη περιουσία στο κράτος και δεν είναι ορθό να χάσουμε και την περιουσία και το επιμίσθιο που δίνεται για τους κληρικούς. Εκεί που επέμενα, είναι τουλάχιστον να δοθεί κάποιος συντελεστής σε εκτάσεις που έχουμε ως Αρχιεπισκοπή εδώ στη Λευκωσία.

- Το θέμα συζητήθηκε στη Σύνοδο;

Η Σύνοδος ζήτησε ενημέρωση από εμένα και αποφάσισε ότι δεν επιθυμεί να συνεχίσω τις συνομιλίες με τον κ. Υπουργό. Το κράτος οφείλει να τηρήσει τα συμφωνηθέντα. Δεν θέλουμε να μας δώσουν συντελεστή πάνω στα χωράφια μας. Η Εκκλησία δεν πεθαίνει. Όταν θα έρθει η ώρα να δώσουν γενικότερα στις περιοχές όπου κατέχει ακίνητα η Εκκλησία, τότε θα μας δώσουν και εμάς. Δεν επιθυμούμε να έχουμε εμείς διαφορετική προσέγγιση από την Κυβέρνηση και έτσι αυστηρώς ομιλούντες, η Σύνοδος μου απαγόρευσε να κάνω συνομιλίες πάνω σε αυτά τα θέματα.

- Η απόφαση αυτή της Συνόδου, ήταν ομόφωνη;

Ναι, ήταν ομόφωνη.

- Δηλαδή ο Υπουργός Εσωτερικών έθεσε το θέμα του επιμίσθιου πρώτος;

Ναι, δεν το έθεσα εγώ.

Με την παρούσα κυβέρνηση δεν είναι δυνατή η συμφωνία για τη φορολόγηση της Εκκλησίας, τόνισε ο Μακαριότατος, ο οποίος σημείωσε ότι η Εκκλησία «δεν χρωστά ούτε ένα ευρώ».

- Πώς η Εκκλησία βιώνει την οικονομική κρίση και κατ' επέκταση πώς βλέπετε εσείς τις κινήσεις της Κυβέρνησης για αντιμετώπιση της κρίσης;

Η κρίση ήδη έχει επηρεάσει και την Κύπρο και περισσότερο δυο τομείς: Τον οικοδομικό τομέα και τον τουριστικό. Εδώ έχουμε φοβερές επιπτώσεις, οι παραθαλάσσιες πόλεις που έχουν τουρισμό και είχαν οικοδομική βιομηχανία, ένιωσαν πολύ περισσότερο την κρίση. Η μοναδική περιοχή της Κύπρου που δεν αισθάνθηκε την κρίση είναι η Λευκωσία γιατί υπάρχουν οι κυβερνητικοί υπάλληλοι, οι υπάλληλοι των ημικρατικών οργανισμών, οι υπάλληλοι των Πρεσβειών, οι καταστηματάρχες κοκ. Όλοι αυτοί δεν κατάλαβαν τίποτα. Ας πάρουμε για παράδειγμα την Αρχιεπισκοπή. Οι υπάλληλοι της Αρχιεπισκοπής παίρνουν κάθε μήνα το μισθό τους, όπως συνέβαινε και προηγουμένως, δεν αισθάνονται την κρίση. Αλλά έχω καταλάβει ότι σχεδόν το μισό εισόδημα το έχουμε χάσει, γιατί έχει δυο επενδύσεις μεγάλες η Αρχιεπισκοπή, στον ξενοδοχειακό τομέα και στον επενδυτικό. Οι τράπεζες με τις δυσκολίες που έχουν θα μου δώσουν ελάχιστα μερίσματα φέτος. Εγώ θα είμαι ευχαριστημένος να πάρω το 30% αυτών που έπαιρνα άλλα χρόνια. Έχουμε την κρίση και στον τουριστικό κλάδο όπου και εκεί θα είναι μειωμένα τα έσοδα, οπότε η κρίση είναι και ορατή και αισθητή. Η Εκκλησία δεν είναι μόνο θρησκευτικός οργανισμός είναι και φιλανθρωπικός, είναι και κοινωνικός, είναι πολιτιστικός…

- Πάντως έχει ακουστεί πως η Εκκλησία θα μειώσει και τις φιλανθρωπικές της δραστηριότητες. Αυτό αληθεύει;

Όχι δεν σκοπεύει να τις μειώσει, ασχέτως κρίσης. Είμαστε έτοιμοι να δανειστούμε για να μην στερηθεί της φιλανθρωπίας η Εκκλησία. Πέρσι η Εκκλησία έδωσε τέσσερα εκατ. ευρώ για φιλανθρωπίες και δεν θα στερήσουμε σε κανένα τη βοήθεια, ούτε φέτος. Θα δώσουμε και πάλι τέσσερα εκατ. παρόλο που έχουμε οικονομικές δυσκολίες. Δεν μπορεί να μείνει πίσω στη φιλανθρωπία η Εκκλησία.

- Έχετε κάποιο σχόλιο για τον τρόπο με τον οποίο χειρίζεται την κρίση η κυβέρνηση;

Η Κυβέρνηση πρέπει να προσέξει πολύ αυτή τη στιγμή, διότι ο εθνικός αγώνας δεν μπορεί να γίνει όταν δεν υπάρχει οικονομικό υπόβαθρο. Η οικονομία είναι και εθνικό ζήτημα.

«Με καλύπτει το Σύνταγμα»

- Εν μέσω κρίσης και δημοσιονομικών πιέσεων, έγινε κάποια συζήτηση για τη φορολόγηση της εκκλησιαστικής περιουσίας;

Από τότε που διαφωνήσαμε, εγώ τους είπα απερίφραστα ότι επί άλλης Κυβέρνησης θα τακτοποιηθούν τα φορολογικά της Εκκλησίας. Επί της παρούσης Κυβέρνησης νομίζω ότι δεν τα βρίσκουμε.

- Δεν υπάρχουν πιέσεις από την κυβέρνηση;

Εμένα το Σύνταγμα με καλύπτει πλήρως και εάν θέλω πληρώνω φόρους. Αλλά λέω, το κράτος είναι φτωχό και πρέπει να παίρνει φόρους; Τότε η Εκκλησία, όση περιουσία έχει αξιοποιημένη, πρέπει να πληρώνει για αυτήν φόρους: Έχει μερίσματα τραπεζών να φορολογούνται. Έχει ξενοδοχεία και παίρνει ενοίκια, να πληρώνει φόρους. Για την ακίνητη περιουσία που δεν αξιοποιείται αρνούμαστε να πληρώνουμε φόρους, διότι έχει ένα παραθαλάσσιο το οποίο αξίζει παραδείγματος χάριν ένα εκατ. ευρώ η σκάλα, τι θέλετε, να δανείζομαι για να σας δίνω φόρους; Εάν με αναγκάσετε να επενδύσω αυτή την περιουσία για να την κάνω προσοδοφόρα θα κάνω λάθος. Αυτή η περιουσία δεν είναι δική μου, είναι του λαού και εγώ πρέπει να είμαι καλός διαχειριστής.

Μην με αναγκάσετε να επενδύσω, γιατί αν πάω να επενδύσω σε χρόνο μηδέν μια τεραστίων διαστάσεων περιουσία, όσο έξυπνος κι αν είμαι, όσο μελετημένος κι αν είμαι θα κάνω λάθος. Σας παρακαλώ προσγειωθείτε, αφήστε μας σιγά-σιγά να κάνουμε τις επενδύσεις μας και να παίρνετε τη φορολογία σας. Δεν μπορούν αυτές οι μεταποιήσεις να γίνουν σε 24 ώρες, χρειάζονται χρόνια. Εμένα με καλύπτει το Σύνταγμα, ό,τι θέλετε κάνετε. Και το Σύνταγμα να αλλάξετε, από εδώ και έπειτα θα πληρώνω, οπότε δεν χρωστώ ούτε ένα ευρώ και μην επιμένετε ότι σας χρωστώ φορολογίες.

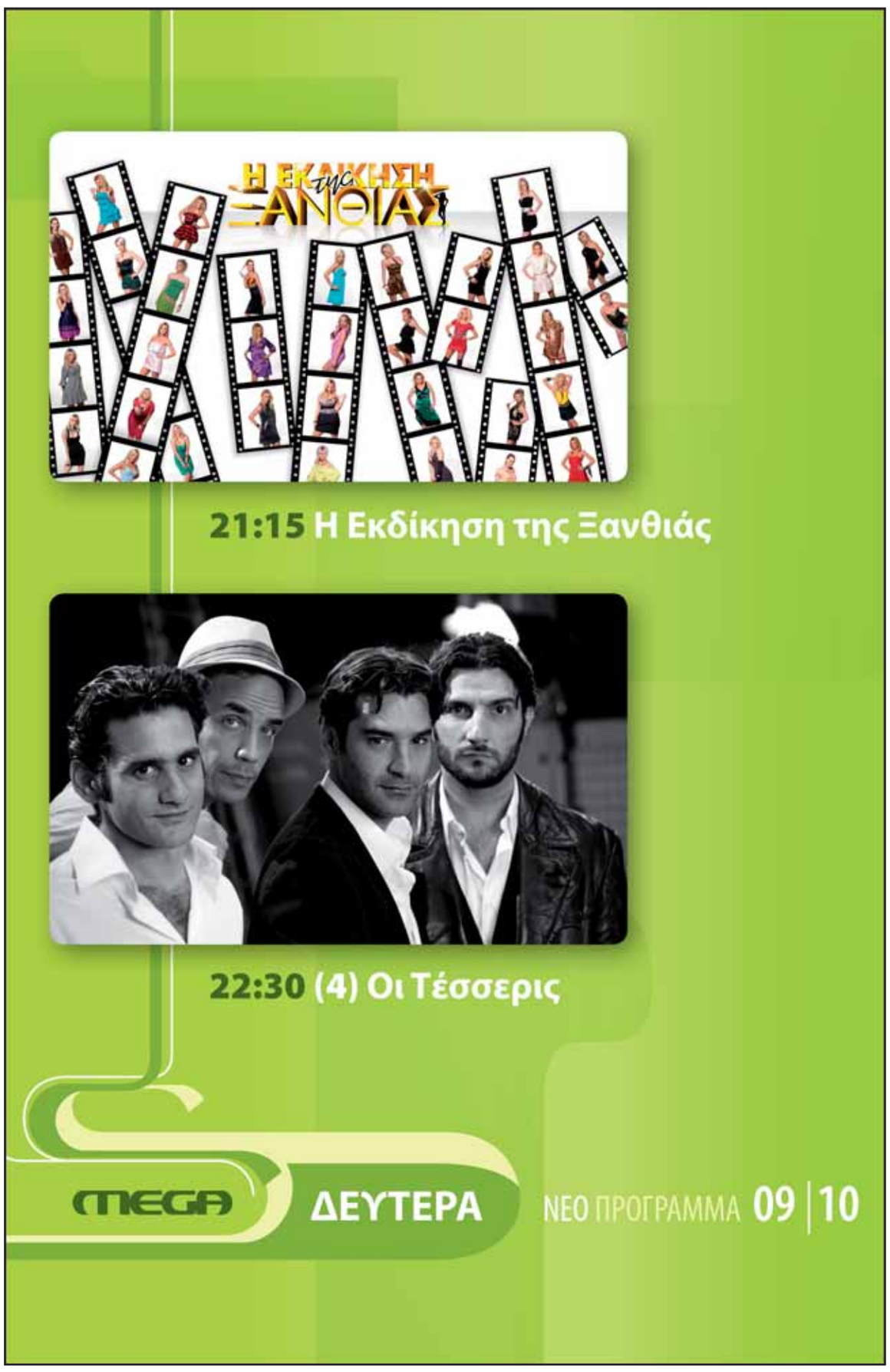

«Καιρός για μια μικρή και ευέλικτη Δημόσια Υπηρεσία»

Ο Σταύρος Ευαγόρου θεωρεί ότι το ποσοστό υλοποίησης του προϋπολογισμού είναι το μεγάλο στοίχημα

Συνέντευξη στον **ΜΙΧΑΛΗ ΠΕΡΣΙΑΝΗ**

Εντοπίζει ανάγκη για εκσυγχρονισμό, αλλά όχι και ριζικές αλλαγές στο συνταξιοδοτικό ο εκπρόσωπος Τύπου του ΑΚΕΛ, Σταύρος Ευαγόρου. Μιλώντας στην «Κ», αναφέρει ότι το μεγάλο στοίχημα για την κυβέρνηση δεν είναι η αποφυγή της επιτήρησης, αλλά η αύξηση του ποσοστού υλοποίησης του προϋπολογισμού, κάτι που θα επιτευχθεί μέσα από την προώθηση έργων που είναι ώριμα, αλλά δεν προβλέπονται στον προϋπολογισμό, διότι ήταν προγραμματισμένα για τα επόμενα χρόνια.

«Με την αξιολόγηση που βρίσκει τους πάντες άριστους, ουσιαστικά τιμωρούνται οι άριστοι»

Παρατηρούμε σήμερα ότι ο δημόσιος διάλογος εστιάζεται ολοένα και περισσότερο στο ενδεχόμενο της επιτήρησης. Θεωρείτε ότι το ενδεχόμενο της επιτήρησης αποτελεί κίνδυνο για την Κύπρο;

Σε έναν βαθμό, έχει εστιαστεί η συζήτηση στην επιτήρηση. Πιστεύω ότι είναι λάθος να δίνεται υπερβολική σημασία στο ενδεχόμενο της επιτήρησης, χωρίς όμως αυτό να σημαίνει ότι δεν πρέπει να δίνουμε καθόλου σημασία και να μην κάνουμε τίποτα για να την αποφύγουμε. Εάν μέσα από μέτρα που έχουν ληφθεί για ανάκαμψη της οικονομίας, μπορέσουμε να αποφύγουμε και την επιτήρηση, τότε αυτό θα είναι ευτυχής κατάληξη, αλλά οι βασικοί στόχοι πρέπει να παραμείνουν κοινωνικοί και αναπτυξιακοί. Οι δημοσιονομικοί στόχοι, όμως, μπορούν να επιτευχθούν μόνο μέσα από την απορρόφηση των κραδασμών της κρίσης και την ανάκαμψη της οικονομίας.

Δεν πρέπει, δηλαδή, να είναι προτεραιότητα το 3% για το έλλειμμα;

Αν μπούμε σε επιτήρηση, δεν είναι και το τέλος του κόσμου. Αν δεν αποφευχθεί, δεν είναι κάτι το καταστροφικό. Μάλιστα δίνει και την ευκαιρία για μεταρρυθμίσεις. Το κράτος, φυσικά, έχει και πολιτική υποχρέωση να αποφύγει, αν μπορεί, την επιτήρηση. Αν μια χώρα έχει έλλειμμα, λόγου χάριν, 2,8% και επιλέξει να πάει στο 3,5% διότι ακολουθεί μεταρρυθμίσεις και αναπτυξιακή πολιτική, τότε αυτό δεν είναι απαραίτητα κακό, αφού θα δημιουργηθούν ανάπτυξη και θέσεις εργασίας. Ο απόλυτα ιδιωτικός τομέας είναι σημαντικός, αλλά συχνά δεν μπορεί να το πράξει μόνος του.

Αυτό σημαίνει ότι δεν υφίσταται ο κίνδυνος νέας φορολογίας;

Πάντως δεν πρόκειται να αυξηθούν οι φόροι. Αυτό πρέπει να γίνει απόλυτα σαφές.

Όσον αφορά στο ζήτημα του κρατικού μισθολογίου, θεωρείτε ότι ήρθε η στιγμή για μείωση των δαπανών;

Αυτό είναι ένα δύσκολο θέμα στο οποίο, όμως, υπάρχουν και τεράστιες δυνατότητες. Κανένας δεν μπορεί να μιλήσει για μείωση των μισθών των δημοσίων υπαλλήλων, που είναι ανέφικτο. Υπάρχουν, όμως μεγάλες δυνατότητες, σε τομείς όπως την εναλλαξιμότητα και τη μηχανογράφηση. Αυτό επηρεάζει και τους ίδιους τους δημόσιους υπαλλήλους: Βλέπουμε στοίβες και στοίβες από φακέλους στο κάθε Υπουργείο. Παράλληλα με αυτό, όμως, το κάθε Υπουργείο και το κάθε τμήμα συλλογικά και με βάση συγκροτημένη μελέτη που θα γίνει ίσως και με τη βοήθεια εμπειρογνωμόνων, να εξετάσουν τους τρόπους με τους οποίους θα αποκτήσουμε μία πιο μικρή, ευέλικτη και παραγωγική δημόσια υπηρεσία. Τέτοιες δυνατότητες υπάρχουν.

Ο πολίτης, όμως, βιώνει προβλήματα στις υπηρεσίες που λαμβάνει από το Δημόσιο…

Πράγματι, ο πολίτης που επισκέπτεται τη δημόσια υπηρεσία βιώνει το πρόβλημα. Υπάρχουν δημόσιοι υπάλληλοι που δεν έχουν χρόνο να σηκώσουν το κεφάλι από την πολλή δουλειά. Ταυτόχρονα, όμως, υπάρχουν και τμήματα που δεν κάνουν τίποτα.

Η λύση σε αυτά τα προβλήματα περνούν και από το ζήτημα της αξιολόγησης;

Πρέπει να εισαχθεί, επιτέλους, ένα καλύτερο σύστημα. Δεν μπορούν να είναι όλοι άριστοι. Πολύ συχνά, προκύπτουν δύσκολες καταστάσεις για εκείνους που αξιολογούν, διότι ζούμε σε μια μικρή κοινωνία. Μπορεί αυτό να είναι κατανοητό, αλλά το σύστημα δεν μπορεί να συνεχιστεί ως έχει. Εξ αιτίας του, εκείνοι που τιμωρούνται στο τέλος της ημέρας, είναι οι άριστοι.

Το ΑΚΕΛ θα επιδιώξει έμπρακτα την εισαγωγή νέου συστήματος αξιολόγησης;

Ήταν μία από τις δεσμεύσεις του Προέδρου της Δημοκρατίας να μπουν σαφή κριτήρια αξιολόγησης των δημοσίων υπαλλήλων.

Όσον αφορά στην αναπτυξιακή πολιτική, αισθάνεται ότι προχωρεί ικανοποιητικά;

Πέρσι, η αναπτυξιακή πολιτική έφτασε στο 1,1 δισ. ευρώ. Το στοίχημα που πρέπει να κερδίσουμε δεν αφορά το ίδιο το ποσό των αναπτυξιακών δαπανών που περιλαμβάνονται στον προϋπολογισμό, αλλά στο ποσοστό υλοποίησης του προϋπολογισμού. Δυστυχώς η γραφειοκρατία καθυστερεί τα έργα. Αυτό το είπα δημόσια, αλλά και στη Βουλή και ενώπιων του Υπουργού Οικονομικών. Υπάρχουν πολλά ώριμα έργα που είναι εκεί και δεν προχωρούν διότι είναι προγραμματισμένα για τα επόμενα χρόνια. Αυτά τα έργα δεν είναι ανάγκη να καθυστερούν απλά και μόνο διότι δεν είναι ενταγμένα στον προϋπολογισμό. Αφού είναι έτοιμα, μπορούν να ενταχθούν στον προϋπολογισμό. Με αυτό τον τρόπο, θα μπορεί να αυξηθεί το ποσοστό υλοποίησης, που είναι και το μεγάλο στοίχημα.

Σχετικά με το συνταξιοδοτικό, συμφωνείτε ότι η ανισορροπία μεταξύ των συντάξεων των ιδιωτικών και των δημοσίων υπαλλήλων αποτελεί κοινωνική αδικία και πλήττει την κοινωνική συνοχή; Αυτό είναι το συμπέρασμα του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου.

ΜΑΡΙΑ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ

«Η επιτήρηση δεν είναι και το τέλος του κόσμου», τόνισε ο Σταύρος Ευαγόρου.

Πιθανόν, δεν αποκλείεται να υπάρχει κάποια αδικία. Ωστόσο, το θέμα των συντάξεων υπάγεται στο γενικότερο πλαίσιο των συλλογικών συμβάσεων. Εμείς, ως ΑΚΕΛ, ενθαρρύνουμε τις συλλογικές συμβάσεις, αλλά δεν παρεμβαίνουμε στα θέματα των συλλογικών συμβάσεων. Το αποτέλεσμα πρέπει να προκύπτει μέσα από τον διάλογο μεταξύ των κοινωνικών εταίρων. Κατά συνέπεια, εκείνο το οποίο θα συμφωνηθεί θα μας βρίσκει καταρχήν σύμφωνους. Δεν πρέπει να ξεχνάμε, για παράδειγμα, ότι υπάρχουν και χώρες όπου συμβαίνει το αντίθετο με την Κύπρο και οι δημόσιοι υπάλληλοι είναι κακοπληρωμένοι και δεν απολαμβάνουν τα αξιοπρεπή ωφελήματα που απολαμβάνουν οι δικοί μας δημόσιοι υπάλληλοι. Άρα, δεν μπορεί το ίδιο μοντέλο να εφαρμοστεί σε όλες τις χώρες, όπως εισηγούνται κάποιοι διεθνείς οργανισμοί.

Υπάρχει, όμως, ανάγκη για αλλαγές;

Το αναλογικό σύστημα κοινωνικών ασφαλίσεων, το οποίο έτυχε πολλών αναλύσεων, χρειάζεται κάποιο εκσυγχρονισμό, αλλά έχει λάβει τα εύσημα και από αναλυτές και από την ίδια την Κομισιόν. Είναι κάτι που λειτουργεί και ένα πράγμα που λειτουργεί αντί να το αλλάξεις ριζικά, το εκσυγχρονίζεις. Χρειάζονται, σίγουρα κάποια εκσυγχρονιστικά στοιχεία, και ήδη η Υπουργός Εργασίας τόλμησε να κάνει κάποιες κινήσεις, σε ένα θέμα που δεν άγγιζαν οι κυβερνήσεις για πολλά χρόνια.

Δεν αισθάνεστε ότι υπάρχει πρόβλημα στο συνταξιοδοτικό;

Το ουσιαστικότερο πρόβλημα υπάρχει στους ημικρατικούς οργανισμούς, όσον αφορά στα συνταξιοδοτικά ταμεία. Πρέπει επειγόντως να αρχίσει ο απαραίτητος κοινωνικός διάλογος στους ημικρατικούς μεταξύ των εργαζομένων και των διοικητικών συμβουλίων, με πνεύμα συναινετικό, διότι είναι κρίμα να καταρρεύσουν ή να κινδυνεύσουν με κατάρρευση οι ίδιοι οι ημικρατικοί οργανισμοί, λόγω των μεγάλων οφειλών που ήδη υπάρχουν.

Το κράτος δεν θα καταρρεύσει

Ερωτώμενος εάν, άσχετα με την επιτήρηση, η κρίση αποτελεί μια καλή ευκαιρία για νοικοκύρεμα, ο κ. Ευαγόρου απάντησε: Σε περιόδους οικονομικών κρίσεων είθισται να γίνονται και διορθώσεις κάτω από πιέσεις. Εγώ πιστεύω ότι αυτές οι εξοικονομήσεις είναι αυτονόητες και θα έπρεπε να μας είχαν απασχολήσει και στις καλές περιόδους. Δυστυχώς, και εμείς, όπως και σε άλλες χώρες, θυμόμαστε αυτές τις μεταρρυθμίσεις μόνο στις δύσκολες εποχές. Εμείς ως ΑΚΕΛ, πάντοτε ζητούσαμε, από όλες τις κυβερνήσεις, αρχίζοντας από την κυβέρνηση Βασιλείου, όπου είχαμε στηρίξει μείωση των καταναλωτικών δαπανών της κυβέρνησης κατά 5%. Ακόμα και κατά τη διακυβέρνηση Κληρίδη, μαζί με άλλα κόμματα, επιτύχαμε κάποιες περικοπές στις καταναλωτικές δαπάνες. Τότε, το κράτος δεν κατέρρευσε από τις εξοικονομήσεις. Επομένως, είτε οι καταναλωτικές δαπάνες αφορούν υπερωρίες, είτε ταξίδια στο εξωτερικό, είτε ανάκληση εμπειρογνωμόνων από το εξωτερικό, τη στιγμή που υπάρχουν και στην Κύπρο εμπειρογνώμονες, είτε ακόμα την κατανάλωση ενέργειας, είναι θεμιτό να γίνονται εξοικονομήσεις. Αυτό δεν πρέπει να γίνεται υπό το βάρος και την πίεση της κρίσης, αλλά στοχευμένα, μελετημένα και με συγκροτημένες εντολές. Να αρχίζουν από τον πολιτικό προϊστάμενο, τον Υπουργό Οικονομικών και να καταλήγουν στους Γενικούς Διευθυντές των Υπουργείων, ακόμα και μέχρι τους διευθυντές τμημάτων. Ο καθένας πρέπει να έχει όρους εντολής, ακόμα και κίνητρα για να επιτύχει εξοικονομήσεις.

Ανάγκη για ριζικές αλλαγές στην κυπριακή οικονομία

Ομόφωνο συμπέρασμα συζήτησης στο Πανεπιστήμιο Λευκωσίας για την κατάσταση που βιώνει σήμερα η εγχώρια αγορά

Με επίκεντρο τις προκλήσεις που αντιμετωπίζει η κυπριακή οικονομία και με ομόφωνα συμπεράσματα για την ανάγκη διαρθρωτικών αλλαγών στην οικονομία, πραγματοποιήθηκε την περασμένη Τετάρτη συζήτηση στρογγυλής τραπέζης στο Πανεπιστήμιο Λευκωσίας. Στη συζήτηση, όπου έλαβαν μέρος πολλοί παράγοντες της οικονομίας, κύριοι ομιλητές ήταν οι Μιχάλης Σαρρής, πρώην υπουργός Οικονομικών, Αυξέντης Αυξεντίου, πρώην υπουργός Οικονομικών και διοικητής της Κεντρικής Τράπεζας, καθώς και ο οικονομολόγος και διευθυντής του Κυπριακού Κέντρου Ευρωπαϊκών και Διεθνών Υποθέσεων, Ανδρέας Θεοφάνους.

«Έγκαιρη προειδοποίηση» προσφέρει η κρίση, κατά τον τέως υπουργό Οικονομικών, Μιχάλη Σαρρή

ΜΑΡΙΑ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ

Ένας από τους κλάδους που επηρεάστηκε, ίσως περισσότερο από όλους στην κυπριακή αγορά, είναι αυτός της οικοδομικής βιομηχανίας και ανάπτυξης γης.

Παραλληλίζοντας τη σημερινή κρίση με το κραχ του 1929-1930, ο κ. Αυξεντίου τόνισε ότι, παρά το γεγονός ότι η υπερβολική (και φθηνή) ρευστότητα αποτέλεσε τη διαρθρωτική αιτία πίσω από τη διεθνή οικονομική κρίση, διαφάνηκε ότι και τα κράτη φέρουν ευθύνες. «Η Κύπρος», σημείωσε ο κ. Αυξεντίου, «δεν χρειάστηκε κινήσεις διάσωσης στο χρηματοπιστωτικό σύστημα, διότι προϋπήρχε ένα δυναμικό σύστημα εποπτείας της αγοράς. Ωστόσο, σήμερα η οικονομία χρειάζεται στήριξη από το κράτος. Αυτή η στήριξη αντί να εκφράζεται μέσα από παροχές, οι οποίες χρηματοδοτούν την κατανάλωση και επεκτείνουν το εμπορικό έλλειμμα, χωρίς να βελτιώνουν τη ζωή των πολιτών, πρέπει να στραφούν προς αναπτυξιακά έργα με υψηλή απασχόληση». Με τη σειρά του, ο τέως υπουργός Οικονομικών, Μιχάλης Σαρρής, έκανε εκτενείς αναφορές στις στρεβλώσεις που υπάρχουν στην κυπριακή οικονομία και στην ανάγκη να μειωθεί ο παρεμβατισμός και η υπερβολική γραφειοκρατία, η οποία δεν συμβάλλει στην εξασφάλιση συμφερόντων του κράτους, ενώ ταυτόχρονα συμβάλλει στη μείωση της επιχειρηματικότητας. Ακόμα, ο κ. Σαρρής σημείωσε ότι η σημερινή οικονομική κρίση αποτελεί μια «έγκαιρη προειδοποίηση» για την οικονομία, αφού έφερε στην επιφάνεια βαθύτερα προβλήματα, τα οποία μπορούσε η Κύπρος να αγνοεί μέχρι πρότινος. «Η σημερινή συγκυρία», ανέφερε, «είναι η καλύτερη ευκαιρία για διαρθρωτικές αλλαγές».

Ο Ανδρέας Θεοφάνους ανέλυσε τα στοιχεία της σημερινής οικονομικής κρίσης που μοιάζουν με την κρίση του 1972-1973, η οποία έμεινε γνωστή ως πετρελαϊκή κρίση. «Και στις δύο περιπτώσεις», ανέφερε ο κ. Θεοφάνους, «η κρίση είχε μεν εξωγενείς άμεσες αιτίες, αλλά αυτές δεν θα επέφεραν σοβαρά προβλήματα, εάν δεν υπήρχε ο υπερβολικός κρατισμός και παρεμβατισμός και εάν η οικονομία λειτουργούσε με τρόπο ανταγωνιστικό». Σε αυτό το πλαίσιο, ο κ. Θεοφάνους έκανε αναφορά σε βραδυκίνητες πρακτικές και διαδικασίες που ακολουθούνται, αλλά και που πρέπει να τύχουν μεταρρύθμισης, προς βελτίωση του κρατικού μηχανισμού και της εγχώριας οικονομίας. Παράγοντες της κυπριακής οικονομίας, εκπρόσωποι ημικρατικών οργανισμών και επιχειρηματίες έλαβαν μέρος στην ανταλλαγή απόψεων που ακολούθησε. Ομόφωνη ήταν η εκτίμηση ότι το κράτος αποτελεί «βαρίδι» στον ιδιωτικό τομέα. Μέσα από τις υπερβολικές και αχρείαστες διαδικασίες, αλλά και μέσα από την αφαίμαξη πόρων της οικονομίας που αφιερώνονται στην κρατική μηχανή, δημιουργούνται πιέσεις που μειώνουν την ανταγωνιστικότητα του ιδιωτικού τομέα. Εκτενείς αναφορές έγιναν, πέρα από τη μεταρρύθμιση της Δημόσιας Υπηρεσίας, στην ανάγκη να μειωθούν οι κλίμακες εισδοχής στο Δημόσιο, κάτι που θα μειώσει και τις ανελαστικές δαπάνες του κράτους. Επίσης, εκτενείς αναφορές έγιναν και για την ανάγκη για ουσιαστικές (και όχι διακοσμητικές) αλλαγές στο Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Τίτλος της συζήτησης που διοργάνωσαν από κοινού το Κυπριακό Κέντρο Ευρωπαϊκών και Διεθνών Υποθέσεων του Πανεπιστημίου Λευκωσίας και η Οικονομική Καθημερινή, ήταν «Η κυπριακή οικονομία σε σταυροδρόμι: Προκλήσεις και Προοπτικές»

kathimerini.com.cy
Κάθε μέρα, κάθε λεπτό
ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ
ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ONLINE ΠΟΛΙΤΙΚΗ - ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ - ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ - SHOWBIZ - GOOD LIFE - ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ - ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟ - ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Υποβάθμιση από τη Fitch μετά τον δημοσιονομικό εκτροχιασμό της Ελλάδας

Επίπτωση στην αύξηση του κόστους δανεισμού

Του **ΣΩΤΗΡΗ ΝΙΚΑ**

Την υποβάθμιση της πιστοληπτικής ικανότητας της Ελλάδας ανακοίνωσε ο διεθνής οίκος αξιολόγησης Fitch. Πρόκειται για μία κίνηση που ενέχει τριπλό κίνδυνο για την ελληνική οικονομία και το κόστος δανεισμού της χώρας, ενώ το χειρότερο είναι πως η Fitch ανακοίνωσε ότι οι προοπτικές για την Ελλάδα είναι «αρνητικές». Δηλαδή, δεν αποκλείεται στο προσεχές διάστημα ο οίκος να προχωρήσει σε νέα υποβάθμιση της πιστοληπτικής ικανότητας της χώρας.

Οι κίνδυνοι που «κρύβονται» πίσω από την υποβάθμιση της Ελλάδας στο «Α-» από «Α» που ήταν έως τώρα είναι:

1. Το κόστος δανεισμού θα αυξηθεί, με την αναμενόμενη άμεση διεύρυνση της διαφοράς απόδοσης (spread) των ελληνικών ομολόγων με τα αντίστοιχα γερμανικά να εκτιμάται στις 5-10 μονάδες βάσης.

2. Τα δανεικά του 2010 να τα πληρώσει πανάκριβα το Δημόσιο, δεδομένου ότι το νέο πρόγραμμα δανεισμού εκτιμάται πως θα κινηθεί στα επίπεδα των 50-60 δισ. ευρώ.

3. Να ακολουθήσει «μπαράζ» υποβαθμίσεων τόσο από την Fitch, όσο και από άλλους οίκους πιστοληπτικής αξιολόγησης. Το χειρότερο σενάριο είναι από τις υποβαθμίσεις αυτές να φτάσουν τα ελληνικά ομόλογα σε τέτοια απαξίωση, που να μην τα δέχεται η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) ως ενέχυρο για να παρέχει ρευστότητα στις τράπεζες.

Η εξέλιξη ήταν κατά πολλούς αναμενόμενη. Αλλωστε, στις αρχές Οκτωβρίου η Fitch είχε προειδοποιήσει ότι σε περίπτωση που τα δημοσιονομικά μεγέθη της Ελλάδας είναι σε χειρότερη κατάσταση από αυτήν που περιγραφόταν έως τότε, θα προχωρούσε στην υποβάθμιση της πιστοληπτικής ικανότητας της χώρας. Οπως και

Κρίσιμο «τεστ» είναι το πώς θα αντιδράσουν οι αγορές στις αρχές του 2010

έκανε, μετά τη δημοσιοποίηση της νέας πρόβλεψης για το έλλειμμα του 2009, στην οποία προχώρησε ο υπουργός Οικονομικών κ. Γ. Παπακωνσταντίνου στις αρχές της εβδομάδας κατά τη διάρκεια των συμβουλίων Eurogroup και Ecofin.

«Η υποβάθμιση αντανακλά στην ανακοίνωση ότι το δημοσιονομικό έλλειμμα της Ελλάδας αναμένεται να διαμορφωθεί στο 12,5% του ΑΕΠ», ανέφερε ο οίκος.

«Το χειρότερο είναι ότι η Fitch διατήρησε αρνητικές τις προοπτικές της Ελλάδας», επισημαίνει ο κ. Χριστόφορος Σαρδελής, γενικός διευθυντής της Banca IMI. Πλέον, ο μεγαλύτερος κίνδυνος είναι να βρεθεί η Ελλάδα στην κατηγορία «BBB-», γεγονός το οποίο σημαίνει ότι η ΕΚΤ δεν θα αποδέχεται τα ελληνικά ομόλογα ως ενέχυρο για παροχή ρευστότητας στις τράπεζες. Αξίζει να σημειωθεί ότι υπό φυσιολογικές συνθήκες, δηλαδή αν δεν βρισκόμασταν σε περίοδο κρίσης και δεν είχαν ληφθεί τα έκτακτα μέτρα, η βαθμολογία «Α-» που έδωσε η Fitch και είχε δώσει από τον Ιανουάριο η Standard&Poor's (S&P) θα αρκούσε για να μη δέχεται η ΕΚΤ τα ελληνικά ομόλογα ως ενέχυρο.

«Εκτίμησή μου είναι ότι θα προχωρήσουν και άλλοι οίκοι σε υποβάθμιση της πιστοληπτικής ικανότητας της χώρας στο προσεχές διάστημα», υποστήριξε ο κ. Σαρδελής αναφερόμενος στην S&P και στη Moodys, ενώ θεωρεί ότι το κρίσιμο «τεστ» είναι το πώς θα αντιδράσουν οι αγορές στις αρχές του 2010, οπότε και το ελληνικό Δημόσιο θα κληθεί να εκτελέσει ένα υπέρογκο πρόγραμμα δανεισμού και πάλι. Υπενθυμίζεται ότι φέτος το spread έφτασε σε ιστορικά αρνητικό ρεκόρ 10ετίας τον Μάρτιο, όταν και είχε διαμορφωθεί στις 314 μονάδες βάσης.

Τόκοι

Πάντως, το spread δεν παρουσίασε κάποια αξιοσημείωτη μεταβολή και ανήλθε στις 132 μονάδες βάσης. Ομως, σήμερα αναμένεται ότι θα αυξηθεί κατά 5-10 μονάδες, ενώ κάθε άνοδός του θα επιβαρύνει και το ύψος των τόκων που θα πρέπει να καταβάλει το Δημόσιο στους πιστωτές του.

Αυτό που χρειάζεται τώρα είναι, σύμφωνα με παράγοντες της αγοράς, ένα πρόγραμμα εξυγίανσης των δημοσίων οικονομικών το οποίο θα είναι «πειστικό, συγκεκριμένο και με μεσοπρόθεσμους στόχους» για να μπορούν οι αγορές να ελέγχουν την πρόοδο της Ελλάδας, που δημοσιονομικά έχει γυρίσει 20 χρόνια πίσω. Μάλιστα, η Fitch σε ανακοίνωσή της, σχολιάζοντας τις αλλεπάλληλες αναθεωρήσεις των δημοσιονομικών στοιχείων, υποστηρίζει ότι «αυτές οι συνεχιζόμενες αναντιστοιχίες ουσιαστικά υπονομεύουν την αξιοπιστία των σχεδίων για μεσοπρόθεσμη δημοσιονομική εξυγίανση».

Εντοκα γραμμάτια

Χθες, το Δημόσιο δανείστηκε άλλα 450 εκατ. ευρώ από τα έντοκα γραμμάτια 13 εβδομάδων που εξέδωσε μέσα στην εβδομάδα, ανεβάζοντας το συνολικό ποσό των δανεικών σε περίπου 57 δισ. ευρώ μέχρι τώρα. Τα νέα δανεικά που έχει δηλώσει ο κ. Παπακωνσταντίνου ότι θα πάρει η χώρα για να κλείσει τις «τρύπες» του προϋπολογισμού υπολογίζονται σε 5 με 10 δισ. ευρώ και η υποβάθμιση της πιστοληπτικής ικανότητας της ελληνικής οικονομίας καθιστά επιτακτική την ανάγκη να ληφθούν άμεσα τα κεφάλαια αυτά, έτσι ώστε να μην αυξηθεί περαιτέρω το κόστος δανεισμού του Δημοσίου.

Με ανακοίνωσή του το υπουργείο Οικονομικών ανέφερε ότι η υποβάθμιση της Ελλάδας από την Fitch «αποτελεί μία ακόμη συνέπεια της τακτικής της απόκρυψης των πραγματικών στοιχείων της οικονομίας από τους πολίτες, τους διεθνείς εταίρους και τις αγορές, που ακολούθησε η προηγούμενη κυβέρνηση», ενώ συμπλήρωσε πως «άμεση προτεραιότητα της νέας κυβέρνησης είναι η ανάταξη της οικονομίας, η στήριξη της ανάπτυξης και η επίτευξη μιας βιώσιμης δημοσιονομικής εξυγίανσης που βασίζεται στη διαφάνεια των στοιχείων και στον σωστό σχεδιασμό της δημοσιονομικής πολιτικής».

Υποβάθμιση από Fitch λόγω μεγάλων ελλειμμάτων και αναθεωρήσεων

Η υποβάθμιση της πιστοληπτικής ικανότητας της Ελλάδας (μακροπρόθεσμος δανεισμός) από Α (Καλώς) σε Α- (μικρός κίνδυνος) και κυρίως η «αρνητική προοπτική» αναμένεται να επιβαρύνει το κόστος δανεισμού κατά 5 έως 10 μονάδες βάσης.

Κριτήριο	Βαθμός	Χαρακτηρισμός
Οίκος αξιολόγησης: Fitch		
Προοπτική		Αρνητική
Μακροπρόθεσμος δανεισμός**	A-	Μικρός κίνδυνος
Βραχυπρόθεσμος δανεισμός**	F1	Λίαν καλώς
Οίκος αξιολόγησης: Standard & Poor's		
Προοπτική		Σταθερή
Μακροπρόθεσμος δανεισμός**	A-	Καλώς
Βραχυπρόθεσμος δανεισμός**	A-2	Λίαν καλώς
Οίκος αξιολόγησης: Moody's		
Προοπτική		Σταθερή
Δανεισμός σε ευρώ*	A1	Λίαν καλώς
Δανεισμός σε ξένο νόμισμα*	A1	Λίαν καλώς
Βραχυπρόθεσμος δανεισμός (Δημόσιο χρέος)	P-1	Αριστα

* Βραχυπρόθεσμος και μακροπρόθεσμος
** Σε ευρώ και ξένο νόμισμα

ΠΗΓΗ: Bloomberg (22/10/2009)

Η Habitat επενδύει στην επέκταση του δικτύου της

Της **ΜΑΙΡΗΣ ΛΕΜΠΕΣΗ**

Τη στιγμή που ο όμιλος Yalco επενδύει στην επέκταση της αλυσίδας επίπλων και οικιακού εξοπλισμού Habitat στη χώρα μας, δρομολογώντας τη λειτουργία νέων καταστημάτων σε Θεσσαλονίκη και Ψυχικό, η ιδιοκτήτρια εταιρεία στη Βρετανία φέρεται να εξετάζει ακόμη και το ενδεχόμενο πώλησής της, συνέπεια των αδύναμων πωλήσεων που καταγράφει εν μέσω της δυσμενούς οικονομικής συγκυρίας.

Ειδικότερα, ο κ. Γ. Σαλάχας, γενικός διευθυντής της Omnishop Α.Ε. (θυγατρικής του ομίλου Yalco που αναπτύσσει τη Habitat στην Ελλάδα) βρίσκεται τις τελευταίες εβδομάδες σε διαρκή επαφή με τα στελέχη της ICAF Antillen (ιδιοκτήτριας εταιρείας της Habitat Holding BV), στο Λονδίνο, ώστε να συντονιστούν οι όποιες αποφάσεις με τη στρατηγική της εταιρείας στη χώρα μας.

Με στόχο την ανάκαμψη των πωλήσεων της αλυσίδας και την ανάκτηση των μεριδίων αγοράς που έχει απολέσει στις ευρωπαϊκές αγορές όπου διαθέτει παρουσία, έχει προσληφθεί ο ανεξάρτητος οίκος Lazard & Co., ως οικονομικός σύμβουλος, προκειμένου να εξετάσει τις εναλλακτικές που υπάρχουν πριν από την απόφαση πώλησης. «Πρόκειται για κινήσεις με απώτερο σκοπό να ξανατεθεί η αλυσίδα σε αναπτυξιακή τροχιά και όχι να κλείσει», διευκρινίζει στην «Κ» ο κ. Σαλάχας, υπογραμμίζοντας ότι οι εξελίξεις αυτές δεν επηρεάζουν, στη φάση αυτή, την πορεία της εταιρείας στην Ελλάδα.

Σύμφωνα, εξάλλου, με σχετική ανακοίνωση της ICAF Antillen, έχει ξεκινήσει μια στρατηγική αναδιοργάνωσης της εταιρείας, η οποία μπορεί να οδηγήσει ή και όχι στην πώλησή της. Πρόκειται για μια διαδικασία σε εξέλιξη, με έναν σημαντικό αυτή τη στιγμή αριθμό επιλογών υπό συζήτηση -μεταξύ των οποίων φαίνεται ότι συμπεριλαμβάνεται και η διάσπαση και πώληση της εταιρείας ανά χώρα λειτουργίας.

Σημειώνεται ότι η Habitat, εκτός από τη χώρα μας, λειτουργεί 71 συνολικά καταστήματα στη Βρετανία, τη Γαλλία, τη Γερμανία και την Ισπανία, ενώ εμφανίζεται να καταγράφει ζημιές που υπερβαίνουν τα 13 εκατ. στερλίνες, μέχρι τον περασμένο Μάρτιο.

Σε κάθε περίπτωση, διευκρινίζεται ότι δεν έχει ληφθεί καμία τελεσίδικη απόφαση, ενώ στόχος της ICAF παραμένει η προώθηση της νέας εμπορικής πολιτικής και φιλοσοφίας Habitat σε όλη την Ευρώπη, εποπτεύοντας ταυτόχρονα το άνοιγμα ενός σημαντικού αριθμού νέων καταστημάτων τους επόμενους μήνες. Προς αυτή την κατεύθυνση κινείται εξάλλου και η Omnishop στην Ελλάδα.

Σύμφωνα με τον κ. Σαλάχα, ένα νέο κατάστημα Habitat πρόκειται να λειτουργήσει στα τέλη του Νοεμβρίου στο εμπορικό κέντρο Mediterranean Cosmos της Θεσσαλονίκης, ενώ στον βραχυπρόθεσμο σχεδιασμό συμπεριλαμβάνεται η λειτουργία ενός ακόμη σημείου στην Αθήνα, στον οδικό άξονα της λεωφόρου Κηφισίας, επένδυση που αναμένεται να υλοποιηθεί εντός του 2010, καθώς η εταιρεία είναι κοντά στην τελική επιλογή του σημείου.

mlebesi@kathimerini.gr

Αρνητική πρωτιά της Ελλάδας με έλλειμμα 7,7% του ΑΕΠ

Το υψηλότερο έλλειμμα στην Ευρώπη παρουσίασε η Ελλάδα πέρυσι και μάλιστα οι ευρωπαϊκές αρχές σημειώνουν τις αμφιβολίες τους για την ορθότητα των στοιχείων που τους παρέθεσαν οι ελληνικές αρχές. Ταυτόχρονα, το δημόσιο χρέος της Ελλάδας είναι το δεύτερο υψηλότερο ως ποσοστό

Το δημόσιο χρέος της Ελλάδας είναι το δεύτερο υψηλότερο ως ποσοστό του ΑΕΠ σε ολόκληρη τη Γηραιά Ηπειρο, ενώ στην πρώτη θέση βρίσκεται η Ιταλία

του ΑΕΠ σε ολόκληρη τη Γηραιά Ηπειρο, ενώ στην πρώτη θέση βρίσκεται η Ιταλία.

Νέα πρόβλεψη

Σύμφωνα με τα όσα ανακοίνωσε χθες η Ευρωπαϊκή Στατιστική Υπηρεσία (Eurostat), το δημοσιονομικό έλλειμμα της Ελλάδας ανήλθε στο 7,7% του ΑΕΠ και το δημόσιο χρέος στο 99,2% του ΑΕΠ. Τη νέα πρόβλεψη για το έλλειμμα απέστειλε το υπουργείο Οικονομικών γεγονός το οποίο δεν άφησε κανένα περιθώριο στις κοινοτικές αρχές να επιβεβαιώσουν το κατά πόσο είναι ακριβής ή όχι η νέα εκτίμηση. Υπενθυμίζεται ότι στα τέλη Σεπτεμβρίου το προηγούμενο οικονομικό επιτελείο είχε ενημερώσει ότι το έλλειμμα του 2008 θα έκλεινε στο 5,7% του ΑΕΠ.

Σε έκθεσή της η Eurostat, έχει έναν «αστερίσκο» για την περίπτωση της Ελλάδας, στον οποίο αναφέρει ότι «η Eurostat έχει εκφράσει επιφυλάξεις για τα στοιχεία που κοινοποιήθηκαν από την Ελλάδα, εξαιτίας σημαντικών αβεβαιοτήτων στα δεδομένα που εστάλησαν από τις ελληνικές στατιστικές αρχές». Παράλληλα, επισημαίνει ότι «η αύξηση του ελλείμματος για το 2008, προκύπτει από τα νέα δεδομένα που εστάλησαν στην Eurostat στις 21 Οκτωβρίου 2009».

Με τον τρόπο αυτό, οι κοινοτικές αρχές θέλουν να περάσουν το μήνυμα ότι δεν φέρουν κάποια ευθύνη για την ορθότητα των στοιχείων. Κάτι το οποίο έρχεται σε συνέχεια των σκληρών δηλώσεων περί αναξιόπιστων στατιστικών στοιχείων, του αρμόδιου κοινοτικού επιτρόπου για τις οικονομικές και νομισματικές υποθέσεις κ. Χοακίν Αλμούνια και του προέδρου του Eurogroup κ. Ζαν - Κλοντ Γιουνκέρ, που έγιναν τις τελευταίες ημέρες. Αξίζει να σημειωθεί ότι το έλλειμμα της ελληνικής οικονομίας για το 2008 αυξήθηκε κατά 4% του ΑΕΠ σε σχέση με το 2007, ενώ σε σχέση με τις προβλέψεις του Απριλίου του 2009 για πέρυσι, παρουσιάζεται υψηλότερο κατά 2,7% του ΑΕΠ.

Δαπάνες

Μάλιστα, είναι η μεγαλύτερη αναθεώρηση ελλείμματος σε ολόκληρη την Ευρώπη από τον Απρίλιο μέχρι σήμερα και σύμφωνα με την Eurostat οφείλεται κατά 2,6% του ΑΕΠ στην αναθεώρηση των στόχων για δαπάνες, έσοδα και χρέος και κατά 0,1% του ΑΕΠ στην αναθεώρηση των στοιχείων του ΑΕΠ. Μέχρι τώρα, το έλλειμμα του 2008 έχει αναθεωρηθεί 6 φορές από τα τέλη του 2007. Στο Πρόγραμμα Σταθερότητας και Ανάπτυξης (ΠΣΑ) του 2007 προβλεπόταν ότι θα διαμορφωθεί στο 1,6% του ΑΕΠ. Με το προσχέδιο του προϋπολογισμού του 2009 είχε αναθεωρηθεί ο στόχος στο 2,3% του ΑΕΠ και με την εισηγητική έκθεση στο 2,5% του ΑΕΠ. Με το ΠΣΑ του 2009 ο στόχος ανέβηκε στο 3,7% του ΑΕΠ και τον Μάρτιο του 2009 στο 5% του ΑΕΠ. Στα τέλη Σεπτεμβρίου το έλλειμμα υπολογιζόταν στο 5,7% του ΑΕΠ και μετά την καταγραφή που έκανε το νέο οικονομικό επιτελείο, εκτιμάται πλέον το έλλειμμα του 2008 στο 7,7% του ΑΕΠ.

Παρόμοια είναι και η εξέλιξη του ελλείμματος του 2009. Για φέτος, ο αρχικός στόχος ήταν να μειωθεί στο 0,8% του ΑΕΠ. Με το προσχέδιο του φετινού προϋπολογισμού, ο στόχος αναθεωρήθηκε στο 1,8% του ΑΕΠ και με την εισηγητική έκθεση του προϋπολογισμού του 2009 στο 2% του ΑΕΠ. Στο 3,7% του ΑΕΠ διαμορφώθηκε ο στόχος που τέθηκε με το ΠΣΑ του 2009, ενώ στα τέλη Σεπτεμβρίου ανήλθε στο 6% του ΑΕΠ και πλέον εκτιμάται ότι θα φτάσει στο 12,5% του ΑΕΠ.

Σκληρή στάση

Οι αλλεπάλληλες αναθεωρήσεις του φετινού και περυσινού ελλείμματος έχουν «ξυπνήσει» μνήμες απογραφής, όταν και πάλι οι στόχοι που έθετε το οικονομικό επιτελείο αναθεωρούνταν συνεχώς. Για το λόγο αυτό και η στάση των Ευρωπαίων ήταν σκληρή απέναντι στον υπουργό Οικονομικών κ. Γ. Παπακωνσταντίνου κατά τη διάρκεια των συμβουλίων Eurogroup και Ecofin που έγιναν στις αρχές της εβδομάδας.

ΣΩΤΗΡΗΣ ΝΙΚΑΣ

Επτά αναθεωρήσεις για το έλλειμμα σε 18 μήνες

Από τον Απρίλιο του 2008 μέχρι σήμερα έχουν αναθεωρηθεί επτά φορές οι αρχικές εκτιμήσεις για το έλλειμμα που είχαν κατατεθεί στο Πρόγραμμα Σταθερότητας και Ανάπτυξης στα τέλη του 2007.

Απρίλιος 2008	Η κυβέρνηση της Ν.Δ. προβλέπει έλλειμμα **1,6%** και **0,8%** του ΑΕΠ για το 2008 και το 2009, αντίστοιχα.
Οκτώβριος 2008	Στο προσχέδιο του προϋπολογισμού αναθεωρείται το έλλειμμα για το 2008 στο **2,3%** και για το 2009 στο **1,8%**.
Νοέμβριος 2008	Υστερα από ένα μήνα, στην Εισηγητική Εκθεση του Προϋπολογισμού το έλλειμμα για το 2008 εμφανίζεται στο **2,5%** και για το 2009 στο **2%** του ΑΕΠ.
Ιανουάριος 2009	Στο Πρόγραμμα Σταθερότητας και Ανάπτυξης περιλαμβάνεται νέα εκτίμηση για το έλλειμμα: **3,7%** για το 2008 και **3,7%** για το 2009.
Μάρτιος 2009	Νέα αναθεώρηση του ελλείμματος για το 2008 στο **5%** και για το 2009 στο **3,7%**.
Σεπτέμβριος 2009	Η προηγούμενη κυβέρνηση αναθεωρεί πάλι το έλλειμμα για το 2008 στο **5,7%** και για το 2009 στο **6%**.
Οκτώβριος 2009	Η νέα κυβέρνηση στέλνει νέα στοιχεία στη Eurostat. Σύμφωνα με αυτά το έλλειμμα για το 2008 ήταν **7,7%** και για το 2009 στο **12,5%**.

Η κίνηση της Vivartia για μείωση της τιμής στο γάλα εκτιμήθηκε από τους καταναλωτές.

Η Vivartia πρώτη στην αγορά γάλακτος

Η Vivartia κατέκτησε πάλι την πρώτη θέση στην αγορά του λευκού γάλακτος με μερίδιο 28%, ενώ η Friesland (ΝΟΥΝΟΥ) καταλαμβάνει πλέον τη δεύτερη θέση, σύμφωνα με έρευνα της Nielsen. Η Vivartia (ΔΕΛΤΑ-ΒΛΑΧΑΣ), θυγατρική της Marfin Investment Group (MIG), σε ανακοίνωσή της ανέφερε ότι «η κίνηση της εταιρείας για μείωση της τιμής απέδειξε ότι ένα σημαντικό αγαθό όπως το γάλα, μπορεί να γίνει ακόμα πιο προσιτό στον καταναλωτή, χωρίς συμβιβασμούς στην ποιότητα. Διαμορφώσαμε την τιμολογιακή μας πολιτική, έτσι ώστε να συνεχίσουμε να προσφέρουμε στην ελληνική οικογένεια το ποιοτικά υψηλό προϊόν μας στην καλύτερη δυνατή τιμή, λαμβάνοντας υπόψη τις δύσκολες οικονομικές συνθήκες με τις οποίες έρχονται αντιμέτωπα καθημερινά τα ελληνικά νοικοκυριά». Υπενθυμίζεται ότι η Vivartia (ΔΕΛΤΑ-ΒΛΑΧΑΣ) είχε μειώσει πριν από έξι μήνες την τιμή του φρέσκου γάλακτος ΔΕΛΤΑ στο 1 ευρώ το λίτρο.

ΕΡΑ

Ανεξάρτητα από την έντονη δραστηριότητα των Κινέζων στα πλοία ξηρού φορτίου, δεν απειλείται η πρωτοκαθεδρία του ελληνόκτητου στόλου.

Ανταγωνισμός Ελλήνων και Κινέζων στα πλοία ξηρού φορτίου

Μάχη «σώμα με σώμα» δίνουν Ελληνες και Κινέζοι εφοπλιστές στην αγορά των μεταχειρισμένων πλοίων χύδην ξηρού φορτίου, με επενδύσεις που αγγίζουν τα 1,97 δισ. δολάρια και 1,90 δισ. δολάρια αντιστοίχως, σύμφωνα με στοιχεία του ναυλομεσιτικού οίκου Allied shipbroking. Αφορούν τη χρονική περίοδο από τις αρχές τους έτους έως και τα μέσα Οκτωβρίου 2009.

Την ίδια στιγμή, στο σύνολο των αγοραπωλησιών μεταχειρισμένων πλοίων οι Ελληνες βρίσκονται στην πρώτη θέση έχοντας επενδύσει 2,7 δισ. δολάρια για πλοία όλων των τύπων έναντι 2,1 δισ. δολαρίων που έχουν επενδύσει οι Κινέζοι.

Οι ελληνικές ναυτιλιακές εταιρείες, σύμφωνα με τα στοιχεία του ναυλομεσιτικού οίκου Allied shipbroking, εμφανίζονται να έχουν αγοράσει 136 πλοία, εκ των οποίων τα 100 είναι χύδην ξηρού φορτίου, τα 26 δεξαμενόπλοια (σύνολο επένδυσης 651,6 εκατ. δολάρια), τα 9 μεταφοράς εμπορευματοκιβωτίων (68,2 εκατ. δολάρια) και ένα πλοίο ψυγείο (3,7 εκατ. δολάρια).

Τα κινεζικά εφοπλιστικά συμφέροντα, με εξαίρεση την κινητικότητα που εμφανίζουν στην αγορά πλοίων ξηρού φορτίου, σε όλες τις υπόλοιπες κατηγορίες παρουσιάζουν χαμηλό ενδιαφέρον καθώς εμφανίζονται ως αγοραστές σε οκτώ δεξαμενόπλοια έναντι 164 εκατ. δολαρίων και σε οκτώ πλοία μεταφοράς εμπορευματοκιβωτίων έναντι 63,8 εκατ. δολαρίων.

Πρώτοι οι Ελληνες εφοπλιστές στις αγοραπωλησίες μεταχειρισμένων πλοίων

Ναυτιλιακοί αναλυτές εκτιμούν ότι ανεξάρτητα της αυξημένης δραστηριότητας που εμφανίζουν οι Κινέζοι στα πλοία ξηρού φορτίου, δεν απειλείται η πρωτοκαθεδρία των ελληνόκτητου στόλου, ο οποίος, σύμφωνα με στοιχεία της UNCTAD, το 2008, ανερχόταν στα 3.115 πλοία όλων των τύπων, με συνολική χωρητικότητα 174,57 εκατ. gt, ενώ οι Κινέζοι καταλάμβαναν την τέταρτη θέση στην παγκόσμια κατάταξη με 3.303 πλοία 84,8 εκατ. gt. Το μερίδιο του ελληνόκτητου στόλου στην παγκόσμια ναυτιλία ανέρχεται στο 16,81% με όρους gt έναντι 8,18% των Κινέζων.

Η Navios Maritime

Ειδικές καλυμμένες ομολογίες (First priority Ship Mortgage Notes) ύψους 375 εκατ. δολαρίων θα εκδώσει η Navios Maritime Holdings, συμφερόντων Αγγελικής Φράγκου. Εκδότρια εταιρεία θα είναι η κατά 100% θυγατρική της, Navios Maritime Finance. Οι ομολογίες θα λήξουν το 2017 και το εγγυημένο επιτόκιο θα είναι 9,5%. Τα κεφάλαια που θα αντληθούν θα διοχετευθούν για την κάλυψη δανειακών υποχρεώσεων της Navios Maritime Holdings και για την κάλυψη κεφαλαιακών αναγκών για την ολοκλήρωση της αγοράς δύο νεότευκτων που θα της παραδοθούν το 2009 και το 2010.

Εν τω μεταξύ, την ανανέωση της ναύλωσης για δύο χρόνια του πλοίου της «Diamond Sea» ανακοίνωσε η Paragon Shipping, συμφερόντων Μιχάλη Μποδούρογλου. Ναυλωτής είναι η Bunge η οποία θα καταβάλει 16. 250 δολάρια την ημέρα, ενώ έχει δικαίωμα να παρατείνει τη ναύλωση για ένα ακόμη χρόνο, στα 18.500 δολάρια. Η ναύλωση ξεκινά από τον Απρίλιο του 2010. Με τη νέα αυτή ναύλωση, η απασχόληση των πλοίων της εταιρείας διαμορφώνεται στο 96% για το 2010 και στο 80% για το 2011.

ΝΙΚΟΣ ΜΠΑΡΔΟΥΝΙΑΣ

Ζημίες 168 εκατ. ευρώ κατέγραψε η Fiat το τρίτο τρίμηνο

Μείωση στις πωλήσεις φορτηγών και αγροτικών οχημάτων

Ζημίες εμφάνισε ο ιταλικός όμιλος της Fiat κατά το τρίτο τρίμηνο, εξαιτίας του γεγονότος ότι οι πωλήσεις φορτηγών και γεωργικού εξοπλισμού ελαττώθηκαν τόσο, ώστε να υπερσκελίσουν την τόνωση από τις αυξημένες πωλήσεις επιβατικών οχημάτων. Η ζήτηση για επιβατικά μοντέλα της Fiat ενισχύθηκε, υποβοηθούμενη από τα προγράμματα απόσυρσης, τα οποία προώθησαν οι κυβερνήσεις εντός και εκτός Ευρώπης. Στη δε περίπτωση της Opel καταβάλλονται προσπάθειες να βρεθεί κοινό πεδίο συνεννόησης μεταξύ της νέας ιδιοκτήτριας της Magna και των συνδικαλιστικών εκπροσώπων των εργαζομένων στις ισπανικές εγκαταστάσεις της εταιρείας.

Η Fiat προέβλεψε κέρδη 1 δισ. ευρώ για το σύνολο του 2009, παρά το γεγονός ότι για τρίτο στη σειρά τρίμηνο εμφάνισε ζημίες, που ανήλθαν στα 168 εκατ. ευρώ το τρίτο τρίμηνο του έτους. Την ίδια περίοδο το 2008 η Fiat είχε καθαρά κέρδη της τάξεως των 604 εκατ. ευρώ. Οι ζημίες ήρθαν παρά την αύξηση των πωλήσεων κατά 10%, λόγω των προγραμμάτων απόσυρσης. Τα καθαρά έσοδα μειώθηκαν κατά 15%, στα 12 δισ. ευρώ έναντι των 14,3 δισ. το 2008. «Η διεθνής οικονομική κρίση εξακολουθεί να επηρεάζει, εξακολουθεί να έχει σημαντικό αρνητικό αντίκτυπο στη ζήτηση όλων των οχημάτων που κατασκευάζει ο όμιλος», αναφέρει στην ανακοίνωσή της η Fiat. «Παρά ταύτα, τα επίπεδα κάμψης σε ορισμένες αγορές αποδείχθηκαν πιο συγκρατημένα απ' ό,τι το πρώτο εξάμηνο, οπότε και η επίδοση ήταν εξαιρετικά αρνητική».

Στην υπόθεση της Opel, συνεχίζονται οι προσπάθειες συνεννόησης μεταξύ της Magna και των εργαζομένων της εταιρείας στην Ισπανία

Η Fiat διατηρεί τα εμπορικά σήματα των Fiat, Lancia και Alfa Romeo, καθώς και εκείνα των Maserati και Ferrari. Επιπλέον, τον Ιούνιο εξασφάλισε μερίδιο στην αμερικανική Chrysler, καθώς και το μάνατζμεντ της εταιρείας. Την μεθεπόμενη εβδομάδα και συγκεκριμένα στις 4 Νοεμβρίου, ο διευθύνων σύμβουλος της Fiat Σέρτζιο Μαρκιόνε, αναμένεται να ανακοινώσει το πενταετές επιχειρηματικό σχέδιο της Chrysler, το οποίο θα προαναγγέλλει και την εισαγωγή μιας σειράς μικρού κυβισμού αυτοκινήτων με την τεχνολογία της Fiat. Η ιταλική αυτοκινητοβιομηχανία διατηρεί ως έχουν τις προβλέψεις για τα λειτουργικά της κέρδη προ των εφάπαξ δαπανών και κερδών, τα οποία αναμένεται να υπερβούν το 1 δισ. ευρώ. Το δε χρέος της εταιρείας θα διαμορφωθεί κάτω των 5 δισ. ευρώ.

Για την Opel

Στην περίπτωση της Opel είχαν συνάντηση με τη Magna International οι εκπρόσωποι των συνδικάτων των Ισπανών εργαζομένων στη Σαραγόσα, όπου και οι εγκαταστάσεις της εταιρείας στην Ισπανία. Η κοινοπραξία της καναδικής Magna με τη ρωσική τράπεζα Sberbank σκοπεύει να προχωρήσει σε περικοπές στην Ισπανία, οι οποίες θα αφορούν τις 1.300 από τις 7.000 θέσεις εργασίας και να μεταφέρουν μέρος της παραγωγής στη Γερμανία.

Από την προηγούμενη εβδομάδα εκπρόσωποι της ισπανικής κυβέρνησης, των συνδικάτων και της Magna έχουν έλθει σε επαφή μεταξύ τους, προσπαθώντας να αποφασίσουν από κοινού το μέλλον του εργοστασίου. Στις αντίστοιχες εγκαταστάσεις της Βρετανίας, η Magna συγκατατέθηκε για πάγωμα μισθών επί διετία και άλλα μέτρα μείωσης δαπανών, με αντάλλαγμα να μην εφαρμοσθούν αναγκαστικές περικοπές. Σύμφωνα με τα συμφωνημένα, η αμερικανική General Motors, μητρική της Opel, θα πωλήσει το 55% αυτής στην κοινοπραξία Magna-Sberbank με τη συγκατάθεση της γερμανικής κυβέρνησης. Η κυβέρνηση φέρεται να εξάρτησε την οικονομική της βοήθεια από το να επιλεγεί η Magna-Sberbank έναντι άλλων ενδιαφερομένων αγοραστών της Opel, προκαλώντας την αντίδραση της Διεύθυνσης Ανταγωνισμού της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

REUTERS, ASS. PRESS

Ο διευθύνων σύμβουλος της Fiat, Σέρτζιο Μαρκιόνε, θα ανακοινώσει σύντομα το πενταετές επιχειρηματικό σχέδιο της Chrysler, που θα προαναγγέλλει την παραγωγή νέας σειράς μικρού κυβισμού αυτοκινήτων με την τεχνολογία της Fiat, στις ΗΠΑ.

Αύξηση κερδοφορίας για την Cadbury

Η Cadbury, η οποία έχει απορρίψει πρόταση για την εξαγορά της από την Kraft Foods Inc., ανακοίνωσε πως αναμένει εφέτος ότι η αύξηση των εσόδων της θα κυμανθεί μεταξύ 4% και 6%.

Σε προβλέψεις της σχετικά με τα οικονομικά της αποτελέσματα για το σύνολο του έτους, η Cadbury αναφέρει βελτίωση κατά 1,35% του περιθωρίου της κερδοφορίας της έναντι προηγουμένων εκτιμήσεων για ποσοστό 0,80% έως 1%. «Το γεγονός αυτό ρίχνει το μπαλάκι στο γήπεδο της Kraft, και είναι ακριβώς αυτό που ήλπιζαν οι μέτοχοι της Cadbury», δήλωσε ο Γκράχαμ Τζόουνς, αναλυτής στην Panmure Gordon & Co. Χαρακτήρισε δε την οικονομική απόδοση της Cadbury κατά το τρίτο τρίμηνο ως «άκρως εντυπωσιακή». Σύμφωνα με τα λεχθέντα του κ. Τζόουνς, οι ανακοινώσεις της Cadbury και επιπλέον η εμπιστοσύνη που εξέφρασε για τα οικονομικά αποτελέσματα το 2010 και το 2011, περιορίζει ουσιαστικά την ευκαιρία εξαγοράς της Cadbury σε χαμηλό τίμημα. Υπό την άποψη αυτή, η τιμή προσφοράς αυξάνεται από τις 860 πένες ανά μετοχή στις 900 πένες.

Η Kraft Foods Inc. είχε υποβάλει πρόταση εξαγοράς της Cadbury τον περασμένο Σεπτέμβριο, προσφέροντας 745 πένες ανά μετοχή, εκτιμώντας βάσει αυτής της προσφοράς, την αξία της βρετανικής επιχείρησης στα 16,7 δισεκατομμύρια δολάρια. Καθώς όμως πλησιάζει η 9η Νοεμβρίου, που είναι και η καταληκτική ημερομηνία της οριστικοποίησης της προσφοράς της Kraft για την εξαγορά της Cadbury, και άλλοι υποψήφιοι εκφράζουν ενδιαφέρον, με πρώτη τη Unilever.

Στην ανακοίνωση των οικονομικών της αποτελεσμάτων η Cadbury δεν ανέφερε συγκεκριμένους αριθμούς, εκτός του ότι το τρίτο τρίμηνο τα κέρδη της αυξήθηκαν κατά 7% σε σταθερή βάση, κατά 11% από τα ζαχαρώδη προϊόντα, και από τις πωλήσεις τσίχλας κατά 4%. Στη Νότιο Αφρική ήταν ιδιαίτερα αυξημένα, κατά 18%.

Στα σχέδια της Deutsche Bank περιλαμβάνεται η εξαγορά δραστηριοτήτων της ABN Amro στην Ολλανδία, της Sal Oppenheim, όπως και η αύξηση του μεριδίου της στην Post Bank.

Αυξημένα κέρδη για Deutsche Bank και Morgan Stanley

Αύξηση κερδών για το τρίτο τρίμηνο ανακοίνωσαν η Deutsche Bank, η κορυφαία τράπεζα της Γερμανίας και η 11η μεγαλύτερη της Ευρώπης, και η αμερικανική Morgan Stanley, η οποία έθεσε τέλος στις ζημίες που είχε καταγράψει τα προηγούμενα τρία τρίμηνα. Ενα χρόνο μετά την κατάρρευση της Lehman Brothers λίαν θετικά αποτελέσματα έχουν ανακοινωθεί, επίσης, από τις Goldman Sachs και JPMorgan. Αξιοσημείωτο είναι ότι η Morgan Stanley κατέχει, φέτος, την κορυφαία θέση στην παροχή υπηρεσιών συμβούλου σε συμφωνίες εξαγορών και συγχωνεύσεων, ξεπερνώντας σε αυτόν τον τομέα την ισχυρότερη Goldman Sachs για πρώτη φορά μετά το 2000.

Η μετοχή της D. B...

Η τιμή της μετοχής της Deutsche Bank σημείωνε χθες απώλειες της τάξεως του 4% παρά την ενίσχυση των καθαρών κερδών στα 1,4 δισ. ευρώ από τα 414 εκατ. ευρώ, πέρυσι. Μερίδα αναλυτών της αγοράς απέδωσε την εξασθένηση της μετοχής της γερμανικής τράπεζας στις υψηλότερες του αναμενομένου προσδοκίες των επενδυτών, ενώ άλλοι τη δικαιολόγησαν στη βάση της επιθυμίας να ρευστοποιηθούν κέρδη, ύστερα από την άνοδο της τιμής της κατά 13% το τελευταίο τρίμηνο και κατά 45% και πλέον το τελευταίο εξάμηνο. «Υποψιάζομαι ότι η αγορά προσδοκούσε σιωπηλά ακόμη καλύτερα αποτελέσματα», δήλωσε ο Κρίστιαν Χάμαν της εταιρείας επενδύσεων Hamburger Sparkasse. Από την άλλη πλευρά, ο Κόνραντ Μπέκερ, αναλυτής της Merck Finck, θεωρεί ότι η υποχώρηση της τιμής της μετοχής της δεν συνδέεται με τα οικονομικά αποτελέσματα, αλλά με την πρόθεση των επενδυτών να ρευστοποιήσουν θέσεις έπειτα από την άνοδο των τελευταίων μηνών. Η Deutsche Bank τόνισε ότι έχει καταγραφεί βελτίωση των αποδόσεων και κατ' επέκταση των εσόδων σε όλο το εύρος των δραστηριοτήτων της, αν και η επίσημη ανακοίνωση των αποτελεσμάτων είναι δρομολογημένη για τα τέλη Οκτωβρίου. Σημειωτέον ότι τα κεφάλαια πρώτης διαβάθμισης (Tier One), σημείο κατατεθέν της κεφαλαιακής ισχύος μιας τράπεζας, βελτιώθηκαν στο 11,7% από το προηγούμενο 10,3%. Ο κ. Μπέκερ τόνισε ότι τα τριμηνιαία κέρδη των 1,4 δισ. ευρώ οφείλονται, επίσης, σε επιστροφές φόρων 500 εκατ. ευρώ. Στα σχέδια της τράπεζας περιλαμβάνεται η εξαγορά δραστηριοτήτων της ABN Amro στην Ολλανδία, της Sal Oppenheim, όπως και η αύξηση του μεριδίου της στην Post Bank

... και της Morgan

Στις ΗΠΑ, τα καθαρά κέρδη των 498 εκατ. δολ. ή 38 σεντς ανά μετοχή της Morgan Stanley ήταν ψηλότερα των 27 σεντς ανά μετοχή που ανέμεναν οι αναλυτές της αγοράς. Αυτά πυροδοτήθηκαν από την επενδυτική τραπεζική αλλά και τις πωλήσεις τίτλων σταθερού εισοδήματος και μετοχών. Συγκεκριμένα, τα προ φόρων κέρδη από την επενδυτική τραπεζική διαμορφώθηκαν στα 1,3 δισ. δολ. μετά την πάροδο τριών διαδοχικών τριμήνων με ζημίες. Περίπου 10,9 δισ. δολ. έχουν προβλεφθεί από τη Morgan Stanley στο πλαίσιο πακέτων αποζημίωσης, καθώς ο αριθμός των εργαζομένων αυξήθηκε σημαντικά λόγω της κοινοπραξίας με τη χρηματιστηριακή Smith Barney, θυγατρική της Citi. Τα έσοδα από τη διαπραγμάτευση τίτλων σταθερού εισοδήματος ανήλθαν στα 2,1 δισ. δολάρια συγκριτικά με τα 5,99 δισ. δολάρια που παρουσίασε η Goldman Sachs και τα 5 δισ. δολάρια της JPMorgan Chase. Τα συνολικά έσοδα της Morgan Stanley διαμορφώθηκαν στα 8,7 δισ. δολάρια, έναντι 18 δισ. ένα χρόνο πριν.

BLOOMBERG, REUTERS, AFP

Η Nokia μήνυσε την Apple για το iPhone

Η Nokia υποστηρίζει ότι τα μοντέλα του iPhone κάνουν χρήση τεχνολογιών δικής της επινόησης, τις οποίες έχει κατοχυρώσει με 10 άδειες ευρεσιτεχνίας.

Στην αμερικανική δικαιοσύνη βρίσκονται πλέον αντίδικοι η μεγαλύτερη στον κόσμο εταιρεία κινητών τηλεφώνων, η φινλανδική Nokia, με την αμερικανική ανταγωνίστριά της Apple με πέτρα του σκανδάλου το εμβληματικό κινητό της Apple, iPhone. Η φινλανδική εταιρεία ισχυρίζεται πως όλα τα επίμαχα μοντέλα του iPhone κάνουν χρήση τεχνολογιών δικής της επινόησης, τις οποίες έχει κατοχυρώσει με 10 άδειες ευρεσιτεχνίας, αλλά η ανταγωνίστριά της δεν την αποζημιώνει για την χρήση αυτών των τεχνολογιών.

Στην προσφυγή της σε ομοσπονδιακό δικαστήριο του Ντελαγουέρ των ΗΠΑ, η Nokia αναφέρει πως πρόκειται για άδειες ευρεσιτεχνίας σχετικές με τεχνολογίες θεμελιώδεις για τη διασφάλιση συμβατότητας των κινητών με μία ή και περισσότερες τεχνικές προδιαγραφές. Ισχυρίζεται, μάλιστα, πως έχει επενδύσει περί τα 40 δισ. ευρώ σε έρευνα και ανάπτυξη σχετική με τις τεχνολογίες αυτές, που αφορούν την ασύρματη μεταφορά δεδομένων, την κωδικοποίηση της ομιλίας και την ασφάλεια. Τονίζει, επίσης, πως έχει συνάψει συμφωνίες με περίπου 40 εταιρείες, μεταξύ των οποίων και τις σημαντικότερες βιομηχανίες κινητών τηλεφώνων, με τις οποίες τις νομιμοποιεί να κάνουν χρήση της τεχνολογίας. Σύμφωνα, όμως, με τους ισχυρισμούς της, η Apple δεν την έχει αποζημιώσει αναλόγως, ενώ κάνει χρήση όλων αυτών των τεχνολογιών σε όλα τα iPhone μοντέλα της, από την εισαγωγή τους στην αγορά το 2007.

Αναλυτές του κλάδου θεωρούν πιθανή μια εξέλιξη της ιστορίας που θα εμπλέξει τη Nokia σε μια δικαστική διαμάχη ετών. Επισημαίνουν, πάντως, πως με την άρνησή της να αποζημιώσει τη Nokia για την πνευματική της ιδιοκτησία, «η Apple προσπαθεί ουσιαστικά να επωφεληθεί δωρεάν από την τεχνολογική καινοτομία της Nokia». Σημειωτέον ότι προσφάτως η Nokia ανέφερε ζημίες τριμήνου για πρώτη φορά μετά μία δεκαετία εξαιτίας μείωσης των πωλήσεών της. Αναλυτές του κλάδου αποδίδουν τα φτωχά αποτελέσματά της στην αυξανόμενη δημοτικότητα και την επιτυχία που σημείωσε η Apple λανσάροντας το μοντέλο iPhone, καθώς και η λιγότερο γνωστή RIM, με το μοντέλο της Blackberry. Δεν είναι, πάντως, η πρώτη φορά που μια εταιρεία συσκευών κινητής τηλεφωνίας προσφεύγει στη δικαιοσύνη κατά των ανταγωνιστών της προκειμένου να προστατεύσει κατοχυρωμένες άδειες ευρεσιτεχνίας.

Η Qatar Holding αποχωρεί με κέρδη από την Barclays

Ενα χρόνο αφότου βοήθησε στη διάσωση της Barclays, το Κατάρ τώρα αποχωρεί, έχοντας σχεδόν διπλασιάσει την αξία της επένδυσής του. Το κρατικό επενδυτικό κεφάλαιο του εμιράτου ανακοίνωσε ότι θα διαθέσει 379 εκατ. μετοχές της δεύτερης μεγαλύτερης τράπεζας στη Βρετανίας, ασκώντας δικαιώματα (warrants) που συμφώνησε να αγοράσει πέρυσι, όταν η Barclays βρισκόταν στα πρόθυρα πτώχευσης. Η Qatar Holding θα διατηρήσει συμμετοχή 7% στην τράπεζα, παραμένοντας ο μεγαλύτερος μέτοχός της. Θα αποκομίσει, δε, κέρδη περίπου 634 εκατ. στερλινών (1 δισ. δολαρίων), βάσει του κλεισίματος της μετοχής της Barclays, πληρώνοντας 198 πένες ανά μετοχή για να ασκήσει τα δικαιώματα. Σύμφωνα με την Qatar Holding, η τράπεζα θα αποκομίσει με τη σειρά της 750 εκατ. στερλίνες.

Η είδηση αναζωπύρωσε φήμες ότι η Qatar Holding συγκεντρώνει ρευστό για να προχωρήσει σε άλλη εξαγορά. Το Κατάρ –δεύτερος μεγαλύτερος επενδυτής της Μέσης Ανατολής– φέρεται τώρα να προσβλέπει σε αύξηση της συμμετοχής του στην υπ' αριθμόν 3 αλυσίδα λιανικής της Βρετανίας, J Sainsbury Plc, όπου ήδη ελέγχει το 26%. Η ίδια η Sainsbury αρνήθηκε να σχολιάσει τις φήμες. Ωστόσο, οι τελευταίες πυροδότησαν άνοδο 5,5% στην τιμή μετοχής της αλυσίδας, την ώρα που η μετοχή της Barclays δεχόταν έντονες πιέσεις, οι οποίες την ωθούσαν σχεδόν κατά 5% χαμηλότερα.

Η βρετανική τράπεζα συγκέντρωσε πέρυσι 7 δισ. στερλίνες από επενδυτές της Μέσης Ανατολής, προσελκύοντας τα πυρά μετόχων όπως της Legal & General Group, οι οποίοι διαμαρτυρήθηκαν γιατί δεν τους δόθηκε κατά προτεραιότητα η ευκαιρία να αποκτήσουν επιπλέον μετοχές. Η κίνηση αυτή έγινε στο πλαίσιο αναζήτησης ιδιωτικής οδού σωτηρίας από την πτώχευση, αντί της προσφυγής στην κρατική βοήθεια. Στο ίδιο πλαίσιο, η Barclays πώλησε μετοχές και δικαιώματα στη βασιλική οικογένεια του Αμπού Ντάμπι και στην Challenger Universal, άλλο επενδυτικό όχημα του Κατάρ.

Η επιλογή αυτή «έσωσε» τη μετοχή της Barclays, η οποία έχει ανακάμψει πλέον από τα χαμηλά όπου είχε υποχωρήσει τον Μάρτιο, με τους επενδυτές προφανώς να εκτιμούν θετικά το γεγονός ότι απεφεύχθη η συμμετοχή του κράτους στη διάσωση της τράπεζας. Η τιμή της μετοχής έχει πενταπλασιαστεί το τελευταίο οκτάμηνο, αφότου η Barclays απέφυγε την κρατική βοήθεια, εξαγόρασε τα περιουσιακά στοιχεία της χρεοκοπημένης Lehman Brothers στις ΗΠΑ και επωφελήθηκε από τα ισχυρά κέρδη του επενδυτικού βραχίονά της. Η Qatar Holding πώλησε τον Απρίλιο 35 εκατ. μετοχές της Barclays, ενώ το Αμπού Ντάμπι αποκόμισε 1,46 δισ. στερλίνες τον Ιούνιο, με την πώληση περισσότερες από 1,3 δισ. μετοχών της τράπεζας. Η βασιλική οικογένεια συνεχίζει να έχει στην κατοχή της δικαιώματα αγοράς περισσότερων από 758 εκατ. μετοχών της τράπεζας.

Σύμφωνα με τον διευθύνοντα σύμβουλο της Qatar Holding, Αχμάντ αλ Σαγιέντ, «η απόφαση άσκησης των δικαιωμάτων και διάθεσης των μετοχών ελήφθη στο πλαίσιο του προγράμματος διαχείρισης του χαρτοφυλακίου μας και δεν επηρεάζει την πρόθεσή μας να παραμείνουμε μακροπρόθεσμος στρατηγικός εταίρος της Barclays». Ο διευθύνων σύμβουλος της τράπεζας, Τζον Βάρλι, δήλωσε ότι η πώληση των μετοχών «θα διευρύνει περαιτέρω τη βάση των μετόχων μας». Οι αναλυτές χαρακτηρίζουν «λογική» την κίνηση του Κατάρ, που «έχοντας δεσμεύσει κεφάλαια τη στιγμή που υπήρχε ανάγκη, τώρα τα αποσύρουν». Εκτιμούν, δε, ότι «μπορεί να χρειαστούν μερικές εβδομάδες για να απορροφηθούν οι επιπλέον μετοχές από την αγορά, όμως σε βάθος χρόνου αυτό δεν θα επηρεάσει την τιμή της μετοχής».

BLOOMBERG

EPA

Η είδηση της αποχώρησης από την Barclays αναζωπύρωσε φήμες ότι η Qatar Holding συγκεντρώνει ρευστό για να προχωρήσει σε άλλη εξαγορά. Το Κατάρ φέρεται τώρα να προσβλέπει σε αύξηση της συμμετοχής του στην υπ' αριθμόν 3 αλυσίδα λιανικής της Βρετανίας, J Sainsbury Plc, όπου ήδη ελέγχει το 26%.

Ρεκόρ δανεισμού 24,3 δισ. δολ. από τη Βρετανία τον Σεπτέμβριο

Τον Σεπτέμβριο, η Βρετανία κατέγραψε ρεκόρ δανεισμού, με τον δημόσιο τομέα να δανείζεται καθαρά 14,8 δισ. στερλίνες (24,3 δισ. δολάρια) και την κυβέρνηση να παρουσιάζει δημοσιονομικό έλλειμμα 11,3 δισ. στερλινών. Η αύξηση είναι τεράστια σε σχέση με την αντίστοιχη περυσινή περίοδο, όταν ο δανεισμός ανήλθε στα 8,2 δισ. στερλίνες και το έλλειμμα στα 7,6 δισ. στερλίνες. Για το πρώτο εξάμηνο του τρέχοντος έτους, που άρχισε τον Απρίλιο, το έλλειμμα εκτινάχθηκε στα 61,5 δισ. στερλίνες, έναντι 24,3 δισ. την αντίστοιχη περυσινή περίοδο. Ο καθαρός δανεισμός για το ίδιο διάστημα πραγματοποίησε άλμα, φθάνοντας τα 77,3 δισ. στερλίνες, έναντι 33,8 δισ. στερλινών, αντίστοιχα.
Ολα αυτά, ενώ τον Ιούνιο πρόκειται να διεξαχθούν οι εθνικές εκλογές στη Βρετανία. Αμφότεροι ο πρωθυπουργός, Γκόρντον Μπράουν, και ο ηγέτης της αντιπολίτευσης, Ντέιβιντ Κάμερον, ανταγωνίζονται ως προς την αποφασιστικότητα να μειώσουν τον δανεισμό χωρίς να περιορίσουν τις βασικές υπηρεσίες. Σύμφωνα με αναλυτές, ανεξαρτήτως του νικητή των εκλογών, θα πρέπει να υπάρξει αύξηση των φόρων και οι μεγαλύτερες μειώσεις δαπανών από το 1976, όταν η χώρα ζήτησε «χείρα βοηθείας» από το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο.

BLOOMBERG

Ισοτιμία ευρώ / δολαρίου

*Μέγιστο ημέρας στις 3.45 π.μ.

Ισοτιμία στερλίνας / ευρώ

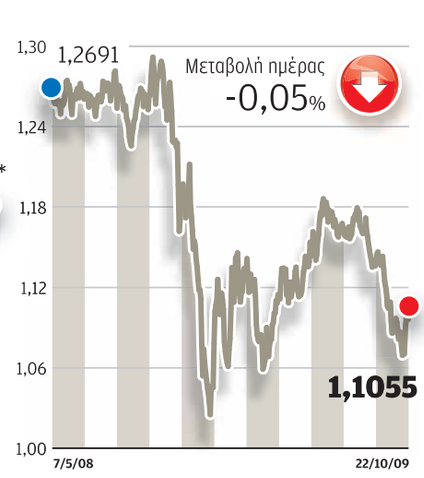

Προβλέψεις για τις ισοτιμίες

	Ευρώ/ δολάριο	Δολάριο/ γιεν	Ευρώ/ γιεν	Στερλίνα/ δολάριο	Ευρώ/ στερλίνα
22/10/2009	1,50	91	137	1,66	0,90
δ΄ τριμ. 2009	1,49	90	135	1,63	0,92
α΄ τριμ. 2010	1,47	94	137	1,63	0,91
β΄ τριμ. 2010	1,45	96	139	1,66	0,89
γ΄ τριμ. 2010	1,45	98	139	1,65	0,86
δ΄ τριμ. 2010	1,45	102	143	1,67	0,85
2011	1,45	105	143	1,65	0,85
2012	1,48	103	148	1,70	0,81
2013	1,45	107	138	1,74	0,77

* Εκτιμήσεις 54 αναλυτών (22/10/2009), Bloomberg

Εξαγωγές Ευρωζώνης

Δισ. ευρώ

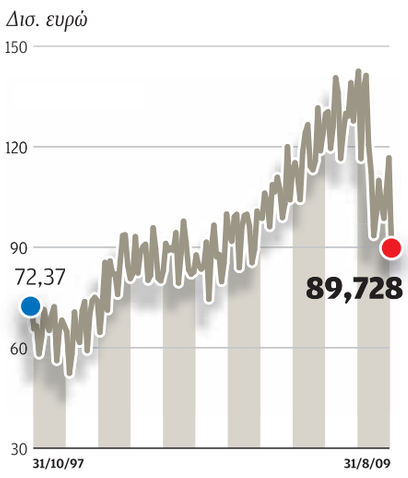

Πλήττει τις εξαγωγές το ισχυρό ευρώ

Το κοινό ευρωπαϊκό νόμισμα έχει ενισχυθεί 20% έναντι του δολαρίου το τελευταίο επτάμηνο

Κλιμακώνονται οι ανησυχίες για τις εξαγωγές της Ευρωζώνης, με τη διαρκή ανατίμηση του ευρώ έναντι του δολαρίου. Ήδη, αυτήν την εβδομάδα, από τον πρόεδρο της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, Ζαν Κλοντ Τρισέ, ώς τη Γαλλίδα υπουργό Οικονομικών, Κριστίν Λαγκάρντ, αξιωματούχοι απηύθυναν έκκληση στην κυβέρνηση των ΗΠΑ για στήριξη του δολαρίου. Και η διαμόρφωση της ισοτιμίας του ενιαίου ευρωπαϊκού νομίσματος πάνω από το ψυχολογικό όριο των 1,50 δολαρίων, προχθές πυροδότησε σχόλια και στην Ιταλία, όπου υπάρχουν φόβοι για ανατίμησή του ώς και τα 1,60 δολάρια. Ο αναπληρωτής υπουργός Βιομηχανίας της χώρας, Αντόλφο Ούρσο, τόνισε ότι η εξέλιξη συνιστά απειλή για τις ήδη πληγείσες ιταλικές εξαγωγές, «ιδίως προς τις ΗΠΑ, τη βασική αγορά μας μετά την Ευρωπαϊκή Ενωση, αλλά και προς την Κίνα, αφού το γουάν είναι συνδεδεμένο με το δολάριο».

Το ενιαίο ευρωπαϊκό νόμισμα έχει κερδίσει 20% έναντι του δολαρίου από τον Μάρτιο. Κάτι που, σε συνδυασμό με την παγκόσμια ύφεση, προκάλεσε πτώση των ιταλικών εξαγωγών προς τις ΗΠΑ κατά 24,9% το οκτάμηνο Ιανουαρίου - Αυγούστου. Η ανατίμηση τοποθετεί τους εξαγωγείς της Ευρωζώνης σε μειονεκτική θέση σε σχέση με τους Αμερικανούς στις συναλλαγές τους με τρίτες χώρες. Το βάρος επωμίζονται και οι ευρωπαϊκές εταιρείες που δραστηριοποιούνται στην εγχώρια αγορά, σε σχέση με τις αμερικανικές και όσες χρησιμοποιούν νομίσματα συνδεδεμένα με το δολάριο, οι οποίες εξάγουν προϊόντα στην Ευρώπη.

Τη νέα άνοδο του ενιαίου ευρωπαϊκού νομίσματος πάνω από τα 1,50 δολάρια, στα υψηλά 14μήνου, ακολούθησε χθες μικρή πτώση, καθώς τις ενδείξεις οικονομικής ανάκαμψης, που ενθάρρυναν την επενδυτική στροφή σε

Η αποδυνάμωση του δολαρίου εγείρει ανησυχίες για τις επιπτώσεις του στην εύθραυστη οικονομική ανάκαμψη

στοιχεία ενεργητικού με υψηλότερες αποδόσεις, επισκίασαν οι φόβοι ότι η αμερικανική αγορά εργασίας θα αργήσει να ανακάμψει και η Κίνα θα άρει τα μέτρα στήριξης της οικονομίας της, υπονομεύοντας την εγχώρια ζήτηση. Ομως, οι πιέσεις προς το αμερικανικό νόμισμα εκτιμάται ότι θα συνεχιστούν. Σύμφωνα με αναλυτές, οι διάσταση απόψεων σε ό, τι αφορά τα επιτόκια -η Κεντρική Τράπεζα των ΗΠΑ, σε αντίθεση με άλλες, εμφανίζεται απρόθυμη να αυξήσει το κόστος δανεισμού- σε συνδυασμό με την αυξανόμενη στροφή προς στοιχεία ενεργητικού με υψηλότερο ρίσκο, παραμένουν βασικοί παράγοντες ανόδου του ευρώ. Αρκετοί θεωρούν ότι στα τέλη του έτους η ισοτιμία του θα κυμαίνεται στα 1,50 δολάρια.

Η διαρκής αποδυνάμωση του δολαρίου έχει εγείρει ανησυχίες για τις επιπτώσεις που μπορεί να έχει στην εύθραυστη ανάκαμψη των χωρών που έχουν πληγεί από την κρίση. Η ολίσθηση του αμερικανικού νομίσματος σε σχέση όχι μόνο με το ευρώ, αλλά και με καλάθι νομισμάτων όπως το γιεν, εκτός από πλήγμα στις εξαγωγές επιφέρει και στροφή των επενδυτών στις πρώτες ύλες, όπως το πετρέλαιο, ανεβάζοντας τις τιμές τους. Οι αναλυτές εκτιμούν ότι οι κυβερνήσεις θα πρέπει κάποια στιγμή να εξετάσουν πιθανή παρέμβαση, με μαζικές αγορές δολαρίων, ή τουλάχιστον αφήνοντας να εννοηθεί ότι προτίθενται να προχωρήσουν σε μία τέτοια κίνηση, ώστε να στηρίξουν το νόμισμα. Υποστηρίζουν, πάντως, ότι προς το παρόν τέτοια σενάρια μάλλον παραμένουν υποθετικά, ιδίως αν η Κίνα εμμείνει στη συναλλαγματική πολιτική της.

Ισως, πάντως, η ίδια η Κίνα να προσφέρει τη λύση. Ο πρωθυπουργός της χώρας, Γουέν Τζιαμπάο, δήλωνε την περασμένη εβδομάδα ότι η πολιτική θα πρέπει να επικεντρωθεί στην εξισορρόπηση της οικονομικής ανάπτυξης και την αντιμετώπιση των πληθωριστικών πιέσεων. Αυτό, σύμφωνα με αναλυτές, ίσως σημαίνει ότι το Πεκίνο μπορεί να επιτρέψει ανατίμηση του γουάν έναντι του δολαρίου για να συγκρατήσει τον πληθωρισμό, περιορίζοντας το κόστος των εισαγωγών. Θα χαλαρώσει έτσι και κάποιες από τις πιέσεις που δέχεται το ευρώ, περιορίζοντας την ανάγκη παρέμβασης των δυτικών κεντρικών τραπεζών.

BLOOMBERG, AFP

Ο φόβος του πληθωρισμού ενισχύει τις αξίες των μετάλλων

Ευρώ/δολάριο

Τιμή σποτ

Ωρα: 5.15 μ.μ.

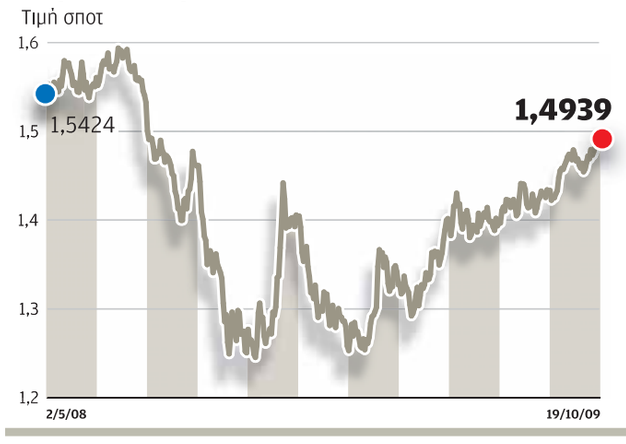

Χρυσός

Τιμή σποτ, δολ./ουγγιά

Ωρα: 5.15 μ.μ.

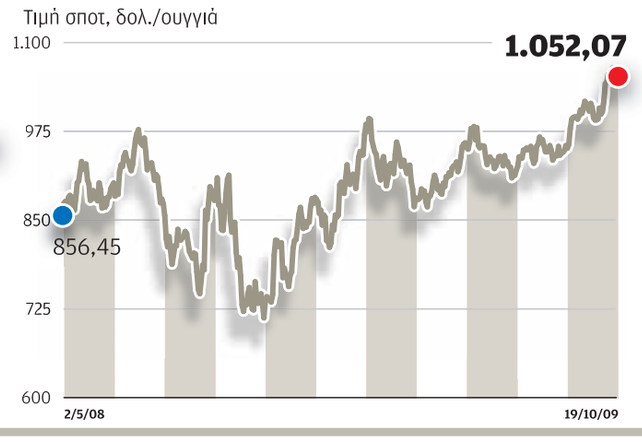

Αποδόσεις εμπορευμάτων από την αρχή του έτους (%)

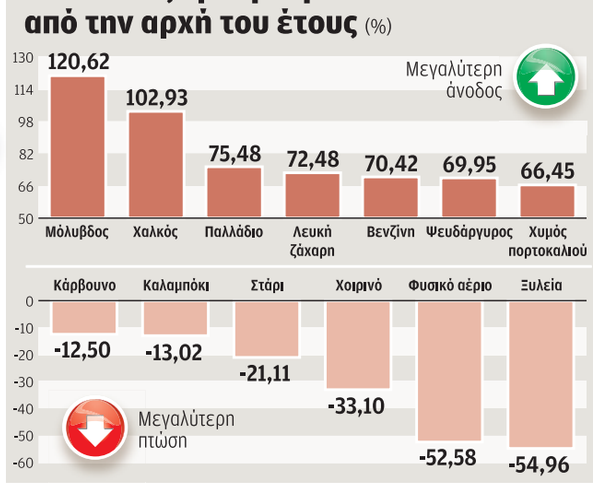

Ο χρυσός παραμένει φθηνός

Η τρέχουσα τιμή είναι 53% χαμηλότερη έναντι του ρεκόρ της δεκαετίας του '80, τονίζουν αναλυτές

Μπορεί η τιμή του χρυσού να ξεπέρασε τα 1.000 δολάρια ανά ουγγιά την περασμένη εβδομάδα, χάρη στο ράλι που την έχει ωθήσει κατά 19% υψηλότερα από τις αρχές του έτους, ωστόσο, όπως επισημαίνουν αρκετοί αναλυτές, «κάθε άλλο παρά για ρεκόρ πρόκειται». Το αντίθετο, μάλιστα: «Η προσφορά χρήματος έχει αυξηθεί στον κόσμο και ο χρυσός δεν συμβάδισε με αυτήν. Τώρα, βρισκόμαστε σε μια περίοδο κατά την οποία το μέταλλο προσπαθεί να γεφυρώσει το χάσμα».

Σύμφωνα με υπολογισμούς του υπουργείου Εργασίας των ΗΠΑ, η τρέχουσα τιμή του χρυσού –που άγγιξε τα 1.072 δολάρια η ουγγιά στις 14 Οκτωβρίου– παραμένει 53% χαμηλότερη σε σχέση με το ιστορικό ρεκόρ που κατέγραψε τη δεκαετία του '80, προσαρμοσμένο για τον πληθωρισμό. Η άνοδος της τιμής κατά 19% υπήρξε μικρότερη από εκείνη των τιμών καταναλωτή, οι οποίες έχουν τριπλασιασθεί τα τελευταία 30 χρόνια, διαβρώνοντας την αξία του χρυσού. Ετσι, το μέταλλο στην υλική μορφή του δεν κατόρθωσε να καταγράψει κέρδη ανάλογα με το αυξανόμενο κόστος των τροφίμων, των καυσίμων και της περίθαλψης. Αν η τιμή του έφθανε το 1980 στο τότε ρεκόρ των 873 δολαρίων η ουγγιά, σε σημερινές τιμές θα ανερχόταν στα 2.287 δολάρια.

Πάντως, οι τράπεζες αναθεωρούν προς τα πάνω τις εκτιμήσεις τους για την τιμή του χρυσού, λόγω και της ασφάλειας που θεωρείται ότι προσφέρει από τον πληθωρισμό. Στις 9 Οκτωβρίου, η JP Morgan Chase προέβλεψε ότι θα φθάσει κατά μέσον όρο τα 1.006 δολάρια η ουγγιά το ερχόμενο έτος, έναντι 950 δολαρίων που προέβλεπε αρχικά. Η Deutsche Bank κάνει λόγο για 1.250 δολάρια, εκτίμηση αυξημένη κατά 32% σε σχέση με εκείνη του Ιουλίου». Ωστόσο, σύμφωνα με αναλυτές, η τιμή του χρυσού θα πρέπει τουλάχιστον να εξαπλασιασθεί για να φθάσει το ρεκόρ του 1980 σε πραγματική βάση. Οπως επισημαίνεται, η αμερικανική κυβέρνηση έχει υποτιμήσει την αύξηση του κόστους ζωής κατά τις τελευταίες δύο δεκαετίες, τροποποιώντας τη μέθοδο υπολογισμού της αξίας του καλαθιού αγαθών και υπηρεσιών που παρακολουθεί ο δείκτης τιμών καταναλωτή των ΗΠΑ. «Αν οι μεθοδολογίες είχαν παραμείνει άθικτες από το 1980, ο χρυσός θα έπρεπε να φθάσει τα 7.150 δολάρια για να ισοφαρίσει το ρεκόρ του 1980», τονίζεται χαρακτηριστικά. Τον Μάρτιο του 1980, ο πληθωρισμός εκτινάχθηκε στο 14,8% , δύο μήνες μετά το τέλος του τετραετούς ράλι του χρυσού. Σύμφωνα με το αμερικανικό υπουργείο Εργασίας, προσαρμοσμένο για την πτώση της αγοραστικής δύναμης του δολαρίου, το «ρεκόρ» των 1.072 δολαρίων που καταγράφηκε στις 14 Οκτωβρίου ισοδυναμεί με... 409 δολάρια σε τιμές 1980.

Παράλληλα, από τον Ιανουάριο του 1980, η μέση τιμή μιας λίβρας λευκού ψωμιού έχει σχεδόν τριπλασιασθεί, από 50 σεντς σε 1,38 δολάριο τον Αύγουστο. Εν ολίγοις, από το τελευταίο του υψηλό μέχρι σήμερα, ο χρυσός δεν υπήρξε και τόσο ασφαλές καταφύγιο έναντι του πληθωρισμού.

BLOOMBERG

Ανοδικά κινείται το πετρέλαιο

Σε νέα υψηλά έτους, πάνω από τα 79 δολάρια το βαρέλι, έφθασε στις 19 Οκτωβρίου, η τιμή του αργού στην αγορά της Νέας Υόρκης, διατηρώντας την κεκτημένη ταχύτητα που απέκτησε την Παρασκευή, μετά τα στοιχεία περί άλματος στη βιομηχανική παραγωγή των ΗΠΑ, αλλά και την είδηση περί κλιμάκωσης των εντάσεων στην πλούσια πετρελαιοπαραγωγό Νιγηρία. Ειδικοί προειδοποιούν και πάλι ότι η άνοδος οφείλεται «μάλλον σε αισιοδοξία για μελλοντική τόνωση της ζήτησης, παρά σε αλλαγές στην προσφορά και τη ζήτηση», υπενθυμίζοντας ότι επίκεινται στοιχεία για τον κλάδο λιανικής στις ΗΠΑ, όπου αναμένονται ενδείξεις για την ισχύ της ανάκαμψης.

ΑΝΑΛΥΣΗ *από τον* **ΒΑΣΙΛΗ ΖΗΡΑ**

Ακόμη κι αν δεν υπήρχε...

...Θα έπρεπενα εφεύρουμε τον κ. Αλμούνια.

Πριν από μερικά χρόνια, η κ. Λογιόλα Ντε Παλάθιο ήταν Επίτροπος αρμόδια για τις μεταφορές. Η τότε ηγεσία του υπουργείου Μεταφορών ισχυριζόταν ότι ένας από τους λόγους που οδηγείτο η Ολυμπιακή Αεροπορία σε αδιέξοδο ήταν η σθεναρή –σχεδόν ύποπτη– αντίθεσή της στα σχέδια εξυγίανσης της εταιρείας, βασικό συστατικό των οποίων ήταν η συνέχιση της άμεσης ή έμμεσης κρατικής επιχορήγησης. Οσοι επέμεναν στο μοντέλο του –περισσότερο ή λιγότερο– κρατικοδίαιτου αερομεταφορέα, ήλπιζαν στην αντικατάσταση της κ. Ντε Παλάθιο. Η «σκληρή» Ισπανίδα αντικαταστάθηκε τελικά από τον προσηνή Γάλλο Ζακ Μπαρό, αλλά ούτε η πολιτική της Κομισιόν άλλαξε, ούτε τα ελλείμματα της Ολυμπιακής μειώθηκαν. Το λουκέτο του πάλαι ποτέ εθνικού αερομεταφορέα απετράπη μόνο με αυτό που έπρεπε να είχε γίνει δέκα χρόνια νωρίτερα: την ιδιωτικοποίησή του.

Τώρα, κάποιοι «ποντάρουν» στην αντικατάσταση του Επιτρόπου Χοακίν Αλμούνια. Αφήνουν να εννοηθεί ότι ο Ισπανός Επίτροπος δεν διάκειται φιλικά έναντι της νέας κυβέρνησης –εξου και η σκληρή στάση του στο Eurogroup– επειδή το ΠΑΣΟΚ ως αντιπολίτευση του άσκησε κριτική για την ανοχή που έδειξε στα λογιστικά τρικ με τα οποία μείωσε το έλλειμμα η Νέα Δημοκρατία.

Με άλλα λόγια, η στάση του παλαιού υπουργού του σοσιαλιστή Φ. Γκονζάλεθ υπαγορεύεται από το γεγονός ότι συμπαθούσε τη δεξιά κυβέρνηση του Κ. Καραμανλή και της έκανε πλάτες. Ωστόσο, το πρόβλημα θα ξεπεραστεί –λένε– γιατί η Ισπανία θα χάσει το χαρτοφυλάκιο του Επιτρόπου για τις Οικονομικές και Νομισματικές Υποθέσεις στη νέα Κομισιόν.

Το γεγονός ότι η χώρα μας αναθεωρεί μια φορά κάθε δίμηνο τα στατιστικά στοιχεία, ότι στο τέλος Σεπτεμβρίου υποστηρίζει πως το έλλειμμα θα είναι 6% του ΑΕΠ και 15 ημέρες αργότερα ανακοινώνει 12,5% του ΑΕΠ, ότι όχι μόνο δεν έκανε καμία σοβαρή προσπάθεια δημοσιονομικής προσαρμογής τα προηγούμενα χρόνια αλλά εμφανίζει έναν πρωτοφανή δημοσιονομικό εκτροχιασμό, ότι δεν είναι –ακόμη τουλάχιστον– σαφές πώς θα επιτύχει μονοψήφιο έλλειμμα το 2010, δίνοντας ταυτόχρονα 2,5 δισ. ευρώ για τη στήριξη της οικονομικής δραστηριότητας δεν θεωρούνται –από κάποιους– επαρκείς λόγοι για να εξηγήσουν τη στάση του κ. Αλμούνια.

Μπορεί να αρκούν για να υποβαθμίσει η Fitch την πιστοληπτική αξιολόγηση της ελληνικής οικονομίας, αλλά όχι για να προκαλέσουν την αντίδραση του Επιτρόπου. Αυτός έχει άλλα, προσωπικά, ελατήρια.

Τέτοιοι ισχυρισμοί προορίζονται για να υπογραμμίσουν –εντός των συνόρων γιατί εκτός αυτών δεν έχουν την παραμικρή σημασία– το προφανές: για τη σημερινή δημοσιονομική κατάσταση και τις συνέπειές της δεν ευθύνεται η σημερινή κυβέρνηση, αλλά η προηγούμενη. Τους διαφεύγουν, ωστόσο, κάποια στοιχεία της ευρωπαϊκής πραγματικότητας. Η Κομισιόν αξιολογεί χώρες και πολιτικές, όχι κυβερνήσεις και κόμματα. Η αξιολόγησή της γίνεται με βάση τις Συνθήκες και τους κανονισμούς και –το σημαντικότερο– υπό το πρίσμα που επιβάλλουν οι κυρίαρχες, κάθε στιγμή, απόψεις στην Ενωση. Σήμερα, πολύ περισσότερο απ' ό,τι στο παρελθόν, οι υπέρμαχοι της δημοσιονομικής ορθοδοξίας, με πρώτη τη Γερμανία, θέλουν να επαναβεβαιώσουν την ισχύ του Συμφώνου Σταθερότητας. Επειδή το Σύμφωνο «ξεχείλωσε» επικίνδυνα προκειμένου να αντιμετωπισθεί η κρίση. Επειδή συνεχίζει να αμφισβητείται de facto από τη Γαλλία. Επειδή στη Γερμανία συμμετέχουν στην κυβέρνηση οι υπερορθόδοξοι Ελεύθεροι Δημοκράτες.

Ο δημοσιονομικός εκτροχιασμός της Ελλάδας αποτελεί δυνητικά μια μοναδική ευκαιρία για να επαναβεβαιωθεί η προσήλωση της Ε.Ε. στο Σύμφωνο. Μόνο ο κ. Αλμούνια μπορεί να αποτρέψει αυτή την προοπτική. Αρκεί να τον βοηθήσει η κυβέρνηση προτείνοντας μια σοβαρή και αξιόπιστη οικονομική πολιτική. Ακόμη κι αν δεν υπήρχε ο κ. Αλμούνια, η Ελλάδα θα έπρεπε να τον εφεύρει.

ΑΝΑΛΥΣΗ *από τον* **PAUL KRUGMAN**

Η τόνωση της απασχόλησης μπορεί να σταματήσει την ανακύκλωση της κρίσης

Από μια άποψη ήταν πολύ καλές εκείνες οι εποχές, και από μια άλλη ήταν πολύ κακές. Σήμερα, όμως, το πρόβλημα είναι πως η αντίθεση ανάμεσα στην καλοτυχία των ολίγων και τα συνεχιζόμενα δεινά των πολλών δεν αποτελεί καλό οιωνό για το μέλλον. Αναφέρομαι, βέβαια, στην κατάσταση των τραπεζών.

Οι λίγοι και τυχεροί βρέθηκαν στα πρωτοσέλιδα των εφημερίδων, καθώς πολλοί αντιδρούσαν οργισμένοι, βλέποντας τα τεράστια κέρδη της Goldman Sachs και τα αντίστοιχα μπόνους που κατέβαλε στα στελέχη της, ενώ η υπόλοιπη Αμερική, θύμα των όσων συνέβησαν στη Wall Street, εξακολουθεί να χάνει θέσεις εργασίας. Το θέμα είναι πως οι εμπορικές τράπεζες, σε αντίθεση με τις επενδυτικές τράπεζες, εξακολουθούν να έχουν πρόβλημα. Κυρίως η Citigroup και η Bank of America, που αποσιώπησαν τα περί κρατικοποίησης προ μηνών, με το επιχείρημα ότι επέστρεψαν σε κερδοφορία, τώρα -ναι καλά το μαντέψατε- αρχίζουν και πάλι να σημειώνουν ζημίες.

Ρωτήστε τους εργαζόμενους στην Goldman και θα σας πουν πως δεν αφορά κανέναν άλλο παρά τους ίδιους το πόσα κερδίζουν. Η Goldman σημείωσε κέρδη, αλλά κατόρθωσε να παραμείνει στο παιχνίδι χάρη στην πολιτική επιλογή να διακινδυνεύσει το κράτος τεράστια ποσά, χορηγώντας ενίσχυση στην AIG και εγγυήσεις με παράταση σε όλα τα ομόλογα της Goldman.

Αυτή τη φορά, εκείνος που επέκρινε τις τράπεζες δεν ήταν άλλος από τον Λόρενς Σάμερς, τον κυριότερο οικονομολόγο της κυβέρνησης Ομπάμα, και εκ των αρχιτεκτόνων της πολιτικής στήριξης της κυβέρνησης προς τις τράπεζες. Γιατί άλλαξε στάση; Στελέχη της κυβέρνησης έχουν εξοργισθεί διότι λίγους μόλις μήνες μετά την κολοσσιαία ένεση κεφαλαίου, η βιομηχανία χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων πιέζει με τα λόμπι της για να αποτρέψει οποιαδήποτε μεταρρύθμιση. Θα αναρωτιέστε, όμως, τι περίμεναν. Προσέφεραν βοήθεια στη Wall Street με τέτοιο τρόπο, ώστε δεν τους έμεινε κανένας ουσιαστικός μοχλός άσκησης πίεσης σε εταιρείες όπως η Goldman, που και πάλι κερδίζουν χρήματα από την επενδυτική τραπεζική.

Το πρόβλημα είναι πως το τμήμα του τραπεζικού κλάδου που ασχολείται με τον δανεισμό και προωθεί τις επενδύσεις και τη δημιουργία θέσεων απασχόλησης δεν πηγαίνει καλά. Σημαντικές τράπεζες είναι αδύναμες και βλάπτουν την οικονομία στο σύνολό της. Ισως θυμάστε πως προ μηνών ετέθη ζήτημα σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο θα ενισχυθεί και πάλι ο δανεισμός των τραπεζών.

Ορισμένοι οικονομικοί αναλυτές, εμού συμπεριλαμβανομένου, υποστήριξαν ότι τουλάχιστον ορισμένες μεγάλες τράπεζες χρειάζονταν μια σημαντική ένεση κεφαλαίου από τους φορολογούμενους, και ότι ο μόνος τρόπος για κάτι τέτοιο ήταν η προσωρινή κρατικοποίηση των τραπεζών. Η διαμάχη διεκόπη, όμως, όταν οι Citigroup και Bank of America, οι ασθενέστερες τράπεζες δηλαδή, ανακοίνωσαν εκπληκτικά κέρδη.

Ακολούθησε, όμως, κάτι αστείο: οι δύο αυτές τράπεζες σημείωσαν ζημίες το γ΄ τρίμηνο. Τι συνέβη; Εν μέρει η απάντηση βρίσκεται στη δημιουργική λογιστική αυτών των εταιρειών. Γενικότερα, όμως, η απάντηση βρίσκεται στην πραγματική οικονομία. Στην πρώτη φάση της κρίσης η οικονομία πλήρωσε τα λάθη της Wall Street, και τώρα τα ευρύτερα οικονομικά προβλήματα, ιδιαίτερα η επίμονα υψηλή ανεργία, προκαλούν μεγάλες ζημίες στα στεγαστικά δάνεια και τις πιστωτικές κάρτες. Η συνεχιζόμενη προβληματικότητα πολλών τραπεζών διαιωνίζει τα δεινά της οικονομίας. Οι τράπεζες δυσκολεύονται να δανείσουν και η δυσκολία στην ανεύρεση πίστωσης, ιδιαιτέρως για τις μικρές επιχειρήσεις, εμποδίζει την ανάκαμψη που τόσο χρειαζόμαστε.

Τι γίνεται τώρα, λοιπόν; Το κυριότερο πράγμα που πρέπει να κάνουμε είναι να στηρίξουμε με κάθε τρόπο τη δημιουργία θέσεων απασχόλησης. Με λίγη καλή τύχη, οι θέσεις απασχόλησης θα μπορούσαν να βοηθήσουν την οικονομία να ενισχύσει τις τράπεζες, που με τη σειρά τους θα δανείζουν πιο εύκολα. Πέραν αυτού, χρειαζόμαστε μια αποτελεσματική μεταρρύθμιση του χρηματοπιστωτικού κλάδου. Διαφορετικά οι τράπεζες θα αναλαμβάνουν σύντομα ακόμη μεγαλύτερα ρίσκα από πριν.

THE NEW YORK TIMES

ΚΥΠΡΟΣ (ΧΑΚ) - ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

ΚΛΕΙΣΙΜΟ 23/10	ΤΙΜΗ ΠΡΟΗΓ. ΕΒΔ.	ΔΙΑΦ. ΕΒΔ.	ΜΕΤΑ-ΒΟΛΗ %	ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ	ΚΕΦΑΛΑΙΟ-ΠΟΙΗΣΗ
0.16	0.15	0.01	6.67%	A&P (ANDREOU & PARASKEVAIDES) ENTERPRISES PUBLIC COMPANY LTD	29.24
0.23	0.24	-0.01	-4.17%	A. PANAYIDES CONTRACTING PUBLIC LTD	8.41
0.17	0.17	0.00	0.00%	A. TSOKKOS HOTELS PUBLIC LTD	42.70
1.49	1.49	0.00	0.00%	A. ZORBAS & SONS PUBLIC LTD	22.79
0.06	0.05	0.01	20.00%	A.L. PROCHOICE GROUP PUBLIC LTD	9.52
0.19	0.19	0.00	0.00%	A.S.G. (ANDY SPYROU) GROUP PUBLIC LTD	3.99
0.04	0.05	-0.01	-20.00%	ACTIBOND GROWTH FUND PUBLIC COMPANY LTD	2.34
0.27	0.27	0.00	0.00%	AD Shopping Galleries Plc	7.11
2.70	3.00	-0.30	-10.00%	"AGROS DEVELOPMENT COMPANY ""PROODOS"" PUBLIC LTD"	9.69
0.04	0.04	0.00	0.00%	AIAS INVESTMENT PUBLIC LTD	3.25
0.19	0.19	0.00	0.00%	ALKIS H. HADJIKYRIACOS (FROU-FROU BISCUITS) PUBLIC LTD	18.78
0.03	0.04	-0.01	-25.00%	ALKIS H. HADJIKYRIACOS (FROU-FROU) PUBLIC LTD (WAR. 2001/2015)	0.74
0.12	0.13	-0.01	-7.69%	AMATHUS PUBLIC LTD	10.57
0.30	0.30	0.00	0.00%	APOLLO INVESTMENT FUND PLC	16.97
0.11	0.11	0.00	0.00%	AQUA SOL HOTELS PUBLIC COMPANY LTD	28.38
0.37	0.34	0.03	8.82%	ASPIS HOLDINGS PUBLIC COMPANY LTD	28.92
0.07	0.08	-0.01	-12.50%	ASPIS LIBERTY LIFE INSURANCE PUBLIC COMPANY LTD	6.36
0.13	0.13	0.00	0.00%	ASTARTI DEVELOPMENT PLC	12.99
0.49	0.53	-0.04	-7.55%	ATHINA CYPRUS PUBLIC COMPANY LTD	53.34
1.22	1.28	-0.06	-4.69%	ATLANTIC INSURANCE COMPANY PUBLIC LTD	47.71
0.03	0.01	0.02	200.00%	AVACOM NET PUBLIC COMPANY LTD	4.50
0.14	0.14	0.00	0.00%	AVACOM PUBLIC COMPANY LTD	1.79
5.96	5.92	0.04	0.68%	BANK OF CYPRUS PUBLIC COMPANY LTD	3,538.72
81.00	81.00	0.00	0.00%	Bank Of Cyprus Public Company Ltd – Convertible Bonds 2013/2018	37.47
103.00	110.00	-7.00	-6.36%	Bank Of Cyprus Public Company Ltd – Convertible Capital Securities	664.69
0.25	0.25	0.00	0.00%	BLUE ISLAND PLC	3.86
100.00	100.00	0.00	0.00%	"BONDS 2004-2011 A. PANAYIDES CONTRACTING PUBLIC LTD"	248.00
0.09	0.09	0.00	0.00%	C.C.C. TOURIST ENTERPRISES PUBLIC COMPANY LTD	12.75
0.14	0.14	0.00	0.00%	C.T.O. PUBLIC COMPANY LTD	29.22
0.40	0.37	0.03	8.11%	CCC HOLDINGS & INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD	17.60
0.05	0.04	0.01	25.00%	CEILFLOOR PUBLIC COMPANY LTD	0.25
0.07	0.08	-0.01	-12.50%	CHARILAOS APOSTOLIDES PUBLIC LTD	3.50
0.07	0.06	0.01	16.67%	CHRIS JOANNOU PUBLIC LTD	0.70
0.08	0.09	-0.01	-11.11%	CLARIDGE PUBLIC LTD	8.65
0.05	0.05	0.00	0.00%	CLR INVESTMENT FUND PUBLIC LTD	14.41
0.17	0.19	-0.02	-10.53%	CONSTANTINOU BROS HOTELS PUBLIC COMPANY LTD	27.32
0.23	0.22	0.01	4.55%	COSMOS INSURANCE PUBLIC COMPANY LTD	4.14
0.29	0.28	0.01	3.57%	CYPRINT PLC	1.49
0.11	0.10	0.01	10.00%	CYPRUS AIRWAYS PUBLIC LTD	43.03
0.21	0.21	0.00	0.00%	CYPRUS AIRWAYS PUBLIC LTD (Nil Paid Rights)	23.32
2.22	2.20	0.02	0.91%	CYPRUS FOREST INDUSTRIES PUBLIC LTD	6.79
0.98	0.96	0.02	2.08%	CYPRUS TRADING CORPORATION PLC	91.38
0.97	0.95	0.02	2.11%	CYTRUSTEES INVESTMENT PUBLIC COMPANY LTD	27.47
0.09	0.09	0.00	0.00%	CYVENTURE CAPITAL PUBLIC COMPANY LTD	1.23
0.05	0.05	0.00	0.00%	D & M TELEMARKETING PUBLIC LTD	0.39
0.04	0.04	0.00	0.00%	D.H. CYPROTELS PLC	6.53
0.44	0.42	0.02	4.76%	DEMETRA INVESTMENT PUBLIC LTD	88.00
0.22	0.22	0.00	0.00%	Dimco Plc	17.82
0.09	0.08	0.01	12.50%	DISPLAY ART PLC	1.22
0.04	0.04	0.00	0.00%	DODONI PORTFOLIO INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD	11.30
0.70	0.70	0.00	0.00%	DOME INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD	17.50
0.02	0.03	-0.01	-33.33%	EFREMICO HOLDINGS PUBLIC LTD	0.23
0.43	0.43	0.00	0.00%	ELLINAS FINANCE PUBLIC COMPANY LTD	6.88
0.09	0.10	-0.01	-10.00%	ELMA HOLDINGS PUBLIC COMPANY LTD	25.65
0.55	0.60	-0.05	-8.33%	EMPIRE CAPITAL INVESTMENTS PUBLIC LTD	3.28
0.31	0.31	0.00	0.00%	ERMES DEPARTMENT STORES PLC	54.25
0.08	0.09	-0.01	-11.11%	ERMES DEPARTMENT STORES PLC (WARRANT)	2.80
0.09	0.09	0.00	0.00%	EUROPROFIT CAPITAL INVESTORS PUBLIC LTD	1.61
0.39	0.39	0.00	0.00%	FINIKAS AMMOCHOSTOU PLC	5.66
0.01	0.01	0.00	0.00%	FINIKAS AMMOCHOSTOU PLC (WARRANTS 2009-2010)	0.01
0.12	0.12	0.00	0.00%	G & K EXCLUSIVE FASHIONS PUBLIC COMPANY LTD	0.80
0.22	0.22	0.00	0.00%	G.A.P. VASSILOPOULOS PUBLIC LTD	8.53
0.02	0.01	0.01	100.00%	Globalvalue Plc	8.16
0.17	0.17	0.00	0.00%	HARVEST CAPITAL MANAGEMENT PUBLIC LTD	2.38
1.57	1.53	0.04	2.61%	HELLENIC BANK PUBLIC COMPANY LTD	479.92
0.48	0.48	0.00	0.00%	INTERFUND INVESTMENTS PLC	27.48
0.09	0.09	0.00	0.00%	ISXIS INVESTMENT PUBLIC LTD	0.99
0.18	0.19	-0.01	-5.26%	JUPITER PORTFOLIO INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD	11.24
0.15	0.16	-0.01	-6.25%	K + G COMPLEX PUBLIC COMPANY LTD	15.00
0.76	0.70	0.06	8.57%	K. ATHIENITIS CONTRACTORS DEVELOPERS PUBLIC LTD	10.20
0.17	0.17	0.00	0.00%	K. KYTHREOTIS HOLDINGS PUBLIC LTD	7.22
0.11	0.11	0.00	0.00%	KANIKA HOTELS PUBLIC COMPANY LTD	6.63
0.11	0.12	-0.01	-8.33%	KARAOLIS GROUP PUBLIC LTD	2.46
0.24	0.24	0.00	0.00%	KARKOTIS MANUFACTURING & TRADING PUBLIC LTD	2.10
0.44	0.47	-0.03	-6.38%	KARYES INVESTMENT PUBLIC COMPANY LTD	0.88
2.05	2.10	-0.05	-2.38%	KEO PLC	63.51
0.02	0.02	0.00	0.00%	KNOSSOS INVESTMENTS PUBLIC LTD	0.44
0.64	0.71	-0.07	-9.86%	KRONOS PRESS DISTRIBUTION AGENCY PUBLIC COMPANY LTD	13.06
0.30	0.30	0.00	0.00%	L.P. TRANSBETON PUBLIC LTD	2.57
0.23	0.23	0.00	0.00%	LASER INVESTMENTS GROUP PLC	11.90
0.36	0.36	0.00	0.00%	LEDA INVESTMENT PUBLIC COMPANY LTD	50.28
0.12	0.13	-0.01	-7.69%	LEPTOS CALYPSO HOTELS PUBLIC LTD	12.20
0.03	0.03	0.00	0.00%	LIBRA HOLIDAYS GROUP PLC	5.61
0.69	0.68	0.01	1.47%	LOGICOM PUBLIC LTD	49.43
0.01	0.01	0.00	0.00%	Logicom Public Warrants 2008/2010)	0.02
0.18	0.18	0.00	0.00%	LORDOS HOTELS (HOLDINGS) PUBLIC LTD	6.30
0.12	0.12	0.00	0.00%	LORDOS UNITED PLASTICS PUBLIC LTD	5.76
0.15	0.15	0.00	0.00%	LOUIS PLC	63.41
0.28	0.28	0.00	0.00%	MALLOUPPAS & PAPACOSTAS PUBLIC CO LTD	12.10
0.16	0.16	0.00	0.00%	MARFIN CLR PUBLIC CO LTD	45.71
3.28	3.30	-0.02	-0.61%	MARFIN POPULAR BANK PUBLIC CO LTD	2,762.98
0.13	0.13	0.00	0.00%	MINERVA INSURANCE COMPANY PUBLIC LTD	10.19
0.60	0.58	0.02	3.45%	MITSIDES PUBLIC COMPANY LTD	4.92
0.03	0.03	0.00	0.00%	MODESTOU SOUND & VISION PUBLIC COMPANY LTD	0.45
0.07	0.07	0.00	0.00%	MULTICHOICE (CYPRUS) PUBLIC COMPANY LTD	4.76
0.72	0.71	0.01	1.41%	MUSKITA ALUMINIUM INDUSTRIES PLC	59.40
0.35	0.34	0.01	2.94%	NEMESIS CONSTRUCTIONS PUBLIC COMPANY LTD	16.11
0.01	0.02	-0.01	-50.00%	NEW MARATHON TOURS PUBLIC CO LTD	0.50
0.24	0.23	0.01	4.35%	OCEAN TANKERS HOLDINGS PUBLIC COMPANY LTD	46.84
0.15	0.16	-0.01	-6.25%	OPTIONS CASSOULIDES PLC	6.95
0.35	0.32	0.03	9.38%	ORFANIDES PUBLIC COMPANY LTD	28.34
0.25	0.25	0.00	0.00%	PANDORA INVESTMENTS PUBLIC LTD	106.11
0.59	0.55	0.04	7.27%	PETROLINA (HOLDINGS) PUBLIC LTD	51.63
0.37	0.37	0.00	0.00%	PHC FRANCHISED RESTAURANTS PUBLIC LTD	6.58
0.10	0.09	0.01	11.11%	PHIL. ANDREOU PUBLIC LTD	4.50
1.10	1.10	0.00	0.00%	PHILOKTIMATIKI PUBLIC LTD	5.29
0.15	0.15	0.00	0.00%	PIERIDES HOLDINGS PLC	3.32
0.15	0.15	0.00	0.00%	PIPIS BROS FARMS PUBLIC COMPANY LTD	1.45
0.01	0.02	-0.01	-50.00%	PLYNTEX PUBLIC LTD	0.10
0.18	0.18	0.00	0.00%	Primetel Plc	34.42
0.03	0.03	0.00	0.00%	Primetel Plc (WARRANT 2008/2011)	0.96
0.08	0.04	0.04	100.00%	R.A.I. CONSULTANTS PUBLIC LTD	0.91
0.05	0.05	0.00	0.00%	REGALLIA HOLDINGS & INVESTMENTS PUBLIC LTD	1.01
0.02	0.03	-0.01	-33.33%	RENOS HATZIOANNOU FARM PUBLIC COMPANY LTD	1.66
0.08	0.08	0.00	0.00%	ROLANDOS ENTERPRISES PUBLIC LTD	4.33
0.10	0.10	0.00	0.00%	ROYAL HIGHGATE PUBLIC COMPANY LTD	3.30
0.02	0.01	0.01	100.00%	SAFS HOLDINGS PUBLIC LTD	1.40
0.12	0.12	0.00	0.00%	SALAMIS TOURS (HOLDINGS) PUBLIC LTD	4.38
0.13	0.13	0.00	0.00%	SEA STAR CAPITAL PLC	81.87
0.47	0.49	-0.02	-4.08%	SFS GROUP PUBLIC COMPANY LTD	31.26
0.49	0.52	-0.03	-5.77%	STADEMOS HOTELS PLC	15.93
0.22	0.22	0.00	0.00%	STARIO PORTFOLIO INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD	12.70
0.02	0.02	0.00	0.00%	SUPHIRE HOLDINGS PUBLIC LTD	2.48
0.27	0.28	-0.01	-3.57%	TELIA AQUA MARINE PUBLIC LTD	6.14
0.43	0.44	-0.01	-2.27%	THE CYPRUS CEMENT PUBLIC COMPANY LTD	51.05
0.01	0.01	0.00	0.00%	THE CYPRUS CEMENT PUBLIC COMPANY LTD (WARRANTS 2009)	0.11
0.22	0.22	0.00	0.00%	TOP KINISIS TRAVEL PUBLIC LTD	2.69
0.05	0.06	-0.01	-16.67%	TOXOTIS INVESTMENTS PUBLIC LTD	1.04
2.10	2.10	0.00	0.00%	TRIENA INVESTMENT PUBLIC COMPANY LTD - CAPITAL	5.73
0.85	0.85	0.00	0.00%	TRIENA INVESTMENT PUBLIC COMPANY LTD - INCOME	2.32
0.60	0.60	0.00	0.00%	TRIENA INVESTMENT PUBLIC COMPANY LTD - INTERNATIONAL	0.82
0.06	0.03	0.03	100.00%	UNIFAST FINANCE & INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD	0.60
0.31	0.31	0.00	0.00%	UNIGROWTH INVESTMENTS PUBLIC LTD	3.49
0.67	0.65	0.02	3.08%	USB Bank Plc	30.41
1.37	1.43	-0.06	-4.20%	VASSILICO CEMENT WORKS PUBLIC COMPANY LTD	98.55
1.00	1.00	0.00	0.00%	VISION INTERNATIONAL PEOPLE GROUP PUBLIC LTD	75.00
0.03	0.03	0.00	0.00%	"WARRANTS 2005/2012 EUROPROFIT CAPITAL INVESTORS PUBLIC LTD"	0.03
6.20	6.20	0.00	0.00%	Woodland Designs PLC	80.60
0.88	0.89	-0.01	-1.12%	WOOLWORTH (CYPRUS) PROPERTIES PLC	100.87
0.02	0.03	-0.01	-33.33%	XENOS TRAVEL PUBLIC LTD	0.72

Οι μεγαλύτερες μεταβολές της εβδομάδας

Άνοδος		Πτώση	
200.0%	AVACOM NET PUBLIC COMPANY LTD	-50.00%	NEW MARATHON TOURS LTD
100.0%	Globalvalue Plc	-50.00%	PLYNTEX PUBLIC LTD
100.0%	R.A.I. CONSULTANTS PUBLIC LTD	-33.33%	EFREMICO HOLDINGS PUBLIC LTD
100.0%	SAFS HOLDINGS PUBLIC LTD	-33.33%	RENOS HATZIOANNOU FARM LTD
100.0%	UNIFAST FINANCE & INVESTMENTS LTD	-33.33%	XENOS TRAVEL PUBLIC LTD

GLOBAL CAPITAL
Global Capital Securities and Financial Services Limited
Regulated by the Cyprus Securities & Exchange Commission and Member of the Cyprus Stock Exchange
Λεωφ.Αρχ. Μακαρίου Γ', αρ. 50, Κτήριο Άλφα, 1ος όροφος, 1065 Λευκωσία
Τηλ.: 22 710710 Fax: 22339322, www.globalcapital.com.cy

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ - ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

ΚΛΕΙΣΙΜΟ 23/10	ΤΙΜΗ ΠΡΟΗΓ. ΕΒΔ.	ΔΙΑΦ. ΕΒΔ.	ΜΕΤΑ-ΒΟΛΗ %	ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ	ΚΕΦΑΛΑΙΟ-ΠΟΙΗΣΗ
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΕΓΑΛΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΠΟΙΗΣΗΣ					
2,00	1,99	0,01	0,50%	ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ) *	1.810,89
0,87	0,88	-0,01	-1,14%	ΑΝΕΚ (ΚΟ) *	136,90
2,82	2,52	0,30	11,90%	ΑΝΕΚ (ΠΟ `90) *	1,06
1,55	1,60	-0,05	-3,13%	ΑΝΕΚ (ΠΟ `96) *	5,52
5,07	4,89	0,18	3,68%	ΒΙΟΧΑΛΚΟ (ΚΑ) *	1.011,33
5,57	5,98	-0,41	-6,86%	ΒΩΒΟΣ ΜΠΑΜΠΗΣ (ΚΟ) *	188,99
7,18	7,02	0,16	2,28%	ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ (ΚΟ) *	616,64
1,06	1,05	0,01	0,95%	ΓΕΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ) *	376,30
14,70	14,80	-0,10	-0,68%	ΔΕΗ (ΚΟ) *	3.410,40
2,80	2,94	-0,14	-4,76%	ΔΟΛ (ΚΟ) *	232,40
26,42	26,80	-0,38	-1,42%	ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ) *	16.037,52
2,16	1,75	0,41	23,43%	ΕΛΒΑΛ (ΚΑ) *	268,06
6,32	6,42	-0,10	-1,56%	ΕΛΛΑΚΤΩΡ (ΚΟ) *	1.118,65
8,42	8,51	-0,09	-1,06%	ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ (ΚΟ) *	2.573,45
10,25	10,30	-0,05	-0,49%	ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ (ΚΟ) *	670,03
5,49	5,35	0,14	2,62%	ΕΥΑΘ (ΚΟ) *	199,29
6,29	6,09	0,20	3,28%	ΕΥΔΑΠ (ΚΟ) *	669,89
4,42	4,50	-0,08	-1,78%	ΙΑΣΩ (ΚΟ) *	234,95
1,68	1,66	0,02	1,20%	ΙΑΤΡΙΚΟ ΑΘΗΝΩΝ (ΚΟ) *	145,72
4,85	4,88	-0,03	-0,61%	ΙΝΤΡΑΛΟΤ (ΚΟ) *	770,96
6,59	6,74	-0,15	-2,23%	ΚΑΕ (ΚΟ) *	347,13
5,94	5,94	0,00	0,00%	ΚΥΠΡΟΥ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ) *	3.526,84
10,13	9,55	0,58	6,07%	ΜΕΤΚΑ (ΚΟ) *	526,26
1,83	1,68	0,15	8,93%	ΜΗΧΑΝΙΚΗ (ΚΟ) *	122,50
1,38	1,31	0,07	5,34%	ΜΗΧΑΝΙΚΗ (ΠΟ) *	35,84
12,34	12,21	0,13	1,06%	ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ (ΚΟ) *	1.367,06
6,17	6,10	0,07	1,15%	ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ (ΚΟ) *	721,79
14,83	15,00	-0,17	-1,13%	ΟΛΘ (ΚΟ) *	149,49
18,15	17,86	0,29	1,62%	ΟΠΑΠ (ΚΟ) *	5.789,85
12,60	12,29	0,31	2,52%	ΟΤΕ (ΚΟ) *	6.175,89
12,72	12,85	-0,13	-1,01%	ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ) *	4.277,39
5,19	5,10	0,09	1,76%	ΠΛΑΙΣΙΟ COMPUTERS (ΚΟ) *	114,60
5,34	5,08	0,26	5,12%	ΣΑΡΑΝΤΗΣ ΓΡ. (ΚΟ) *	204,79
6,05	6,32	-0,27	-4,27%	ΣΙΔΕΝΟΡ (ΚΟ) *	581,58
2,22	2,13	0,09	4,23%	ΣΩΛ/ΓΕΙΑ ΚΟΡΙΝΘΟΥ (ΚΟ) *	275,66
5,12	5,14	-0,02	-0,39%	ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΟ ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟ (ΚΟ) *	1.456,47
6,44	6,43	0,01	0,16%	ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ (ΚΟ) *	704,11
24,00	25,94	-1,94	-7,48%	ΤΙΤΑΝ (ΚΟ) *	1.847,47
16,68	17,43	-0,75	-4,30%	ΤΙΤΑΝ (ΠΟ) *	126,25
2,26	2,23	0,03	1,35%	ΥΓΕΙΑ (ΚΟ) *	369,10
4,19	4,48	-0,29	-6,47%	AEGEAN AIRLINES (ΚΟ) *	299,24
0,62	0,62	0,00	0,00%	ALAPIS (ΚΟ) *	1.215,94
14,20	13,10	1,10	8,40%	ALPHA BANK (ΚΟ) *	5.835,87
18,40	18,55	-0,15	-0,81%	COCA - COLA (ΚΟ) *	6.723,50
12,00	11,78	0,22	1,87%	EUROBANK EFG (ΚΟ) *	6.463,14
8,40	8,46	-0,06	-0,71%	EUROBANK PROPERTIES (ΚΟ) *	512,40
16,58	16,22	0,36	2,22%	FOLLI - FOLLIE (ΚΟ) *	546,26
1,69	1,72	-0,03	-1,74%	FORTHNET (ΚΟ) *	262,68
12,00	11,79	0,21	1,78%	FOURLIS ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ) *	611,44
8,79	8,50	0,29	3,41%	FRIGOGLASS (ΚΟ) *	353,36
1,76	1,77	-0,01	-0,56%	INTRACOM HOLDINGS (ΚΟ) *	234,13
3,92	3,85	0,07	1,82%	J. & P. - ΑΒΑΞ (ΚΟ) *	304,41
8,70	9,05	-0,35	-3,87%	JUMBO (ΚΟ) *	1.054,74
8,22	9,50	-1,28	-13,47%	JUMBO ΑΝΕΥ ΜΕΡΙΣΜΑΤΟΣ (ΚΟ) *	70,48
8,00	8,30	-0,30	-3,61%	LAMDA DEVELOPMENT(ΚΟ) *	352,24
3,01	3,20	-0,19	-5,94%	MARFIN INVESTMENT GROUP (ΚΟ) *	2.287,95
3,27	3,29	-0,02	-0,61%	MARFIN POPULAR BANK (ΚΟ) *	2.754,55
5,67	5,56	0,11	1,98%	S & B ΟΡΥΚΤΑ (ΚΟ) *	234,88
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΔΙΑΠΡΑΓΜΑΤΕΥΣΙΜΩΝ ΑΜΟΙΒΑΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ					
15,21	15,12	0,09	0,60%	ALPHA ETF FTSE Athex 20	90,59
28,64	28,29	0,35	1,24%	NBGAM ETF ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ Χ.Α.	8,01
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΕΣΑΙΑΣ & ΜΙΚΡΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΠΟΙΗΣΗΣ					
1,90	1,93	-0,03	-1,55%	ΑΙΟΛΙΚΗ ΑΕΕΧ (ΚΟ) *	21,24
0,78	0,77	0,01	1,30%	ΑΚΡΙΤΑΣ (ΚΟ) *	10,14
0,55	0,53	0,02	3,77%	ΑΛΚΟ ΕΛΛΑΣ (ΚΟ) *	23,65
1,18	1,20	-0,02	-1,67%	ΑΛΟΥΜΥΛ (ΚΟ) *	25,98
1,57	1,60	-0,03	-1,88%	ΑΛΦΑ ΓΚΡΙΣΙΝ (ΚΟ) *	17,54
1,49	1,46	0,03	2,05%	ALPHA TRUST ΑΝΔΡΟΜΕΔΑ ΑΕΕΧ (ΚΟ) *	42,02
1,12	1,15	-0,03	-2,61%	ASPIS BANK (ΚΟ) *	71,75
1,73	1,70	0,03	1,76%	ΑΤΕ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ (ΚΟ) *	47,26
1,00	1,01	-0,01	-0,99%	ΑΤΛΑΝΤΙΚ (ΚΟ) *	28,47
0,59	0,58	0,01	1,72%	ΑΤΤΙ - ΚΑΤ (ΚΟ) *	48,17
1,55	1,82	-0,27	-14,84%	ΑΤΤΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ (ΚΟ) *	23,72
0,89	0,85	0,04	4,71%	ΒΑΡΑΓΚΗΣ (ΚΟ) *	5,75
0,72	0,74	-0,02	-2,70%	ΒΑΡΒΕΡΗΣ Ν. - MODA BAGNO (ΚΟ) *	13,54
0,85	0,82	0,03	3,66%	ΒΑΡΔΑΣ (ΚΟ) *	10,10
0,96	0,95	0,01	1,05%	ΒΙΟΚΑΡΠΕΤ (ΚΟ) *	23,03
0,33	0,33	0,00	0,00%	ΒΙΟΤΕΡ (ΚΟ) *	23,21
1,61	1,51	0,10	6,62%	ΒΙΣ (ΚΟ) *	8,00
1,95	1,99	-0,04	-2,01%	ΒΟΓΙΑΤΖΟΓΛΟΥ SYSTEMS (ΚΟ) *	12,33
0,56	0,50	0,06	12,00%	ΓΑΛΑΞΙΔΙ (ΚΟ) *	7,88
0,50	0,48	0,02	4,17%	ΓΕΝΙΚΗ ΕΜΠΟΡΙΟΥ (ΚΟ) *	12,03
1,32	1,10	0,22	20,00%	ΓΙΟΥΡΟΜΠΡΟΚΕΡΣ (ΚΟ) *	7,92
7,25	7,69	-0,44	-5,72%	ΔΑΙΟΣ ΠΛΑΣΤΙΚΑ (ΚΟ) *	108,75
0,76	0,75	0,01	1,33%	ΔΙΑΣ ΑΕΕΧ (ΚΟ) *	80,08
1,59	1,57	0,02	1,27%	ΔΙΑΣ ΙΧΘ/ΓΕΙΕΣ (ΚΟ) *	38,68
1,72	1,71	0,01	0,58%	ΔΟΜΙΚΗ ΚΡΗΤΗΣ (ΚΟ) *	27,57
1,32	1,37	-0,05	-3,65%	ΔΟΥΡΟΣ (ΚΟ) *	5,23
0,83	0,80	0,03	3,75%	ΔΡΟΜΕΑΣ (ΚΟ) *	28,82
0,94	0,90	0,04	4,44%	ΕΒΡΟΦΑΡΜΑ (ΚΟ) *	12,85
0,38	0,36	0,02	5,56%	ΕΔΡΑΣΗ - ΨΑΛΛΙΔΑΣ Χ. (ΚΟ) *	11,93
0,81	0,79	0,02	2,53%	ΕΙΔΗΣΕΟΦΩΝΙΚΗ ΕΛΛΑΣ (ΚΟ) *	22,56
0,91	0,89	0,02	2,25%	ΕΚΤΕΡ (ΚΟ) *	10,24
1,49	1,48	0,01	0,68%	ΕΛ. ΒΙΟΜ. ΖΑΧΑΡΗΣ (ΚΑ) *	54,76
0,74	0,71	0,03	4,23%	ΕΛΑΣΤΡΟΝ (ΚΟ) *	27,60
1,22	1,10	0,12	10,91%	ΕΛΒΕ ΕΝΔΥΜΑΤΩΝ (ΚΟ) *	16,14
1,02	0,99	0,03	3,03%	ΕΛΓΕΚΑ (ΚΟ) *	32,58
3,00	2,76	0,24	8,70%	ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ (ΚΟ) *	24,00
2,39	2,38	0,01	0,42%	ΕΛΙΝΟΙΛ (ΚΟ) *	56,95
54,43	55,14	-0,71	-1,29%	ΕΛΛΑΔΟΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ) *	1.081,25
1,86	1,72	0,14	8,14%	ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΚΑΛΩΔΙΑ (ΚΟ) *	50,64
0,50	0,50	0,00	0,00%	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΥΦΑΝΤΟΥΡΓΙΑ (ΚΟ) *	6,85
0,71	0,68	0,03	4,41%	ΕΛΤΟΝ (ΚΟ) *	18,98
2,97	2,93	0,04	1,37%	ΕΛΤΡΑΚ (ΚΟ) *	43,62
0,57	0,62	-0,05	-8,06%	ΕΛΦΙΚΟ (ΚΟ) *	2,56
0,47	0,44	0,03	6,82%	ΕΠΙΛΕΚΤΟΣ (ΚΟ) *	25,04
0,92	0,84	0,08	9,52%	ΕΤΕΜ (ΚΑ) *	27,61
0,80	0,80	0,00	0,00%	ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΙΣΤΗ (ΚΟ) *	22,17
2,24	2,12	0,12	5,66%	ΕΥΡΩΣΥΜΒΟΥΛΟΙ (ΚΟ) *	12,66
11,57	11,29	0,28	2,48%	ΖΑΜΠΑ (ΚΑ) *	11,60
3,04	2,95	0,09	3,05%	ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΑΘΗΝΩΝ (ΚΟ) *	52,44
0,87	0,74	0,13	17,57%	ΙΚΤΙΝΟΣ ΕΛΛΑΣ (ΚΟ) *	24,86
0,93	0,93	0,00	0,00%	ΙΛΥΔΑ (ΚΟ) *	16,74
0,91	0,82	0,09	10,98%	ΙΜΠΕΡΙΟ-ΑΡΓΩ ΓΚΡΟΥΠ (ΚΟ) *	19,29
1,06	1,07	-0,01	-0,93%	ΙΝΤΕΡΤΕΚ (ΚΟ) *	11,91
4,93	5,00	-0,07	-1,40%	ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ (ΚΟ) *	83,81
1,46	1,43	0,03	2,10%	ΚΑΝΑΚΗΣ Σ. (ΚΟ) *	10,95
1,09	1,10	-0,01	-0,91%	ΚΑΡΑΜΟΛΕΓΚΟΣ (ΚΟ) *	10,62
1,58	1,58	0,00	0,00%	ΚΑΡΑΤΖΗ (ΚΟ) *	23,19
0,65	0,66	-0,01	-1,52%	ΚΑΡΔΑΣΙΛΑΡΗΣ (ΚΟ) *	14,25
0,90	1,10	-0,20	-18,18%	ΚΕΠΕΝΟΥ ΜΥΛΟΙ (ΚΟ) *	6,03
3,08	3,16	-0,08	-2,53%	ΚΛΟΥΚΙΝΑΣ - ΛΑΠΠΑΣ (ΚΟ) *	76,23
0,34	0,36	-0,02	-5,56%	ΚΛΩΣ/ΓΙΑ ΝΑΥΠΑΚΤΟΥ (ΚΑ) *	3,91
0,56	0,58	-0,02	-3,45%	ΚΟΡΔΕΛΛΟΥ Χ. ΑΦΟΙ (ΚΑ) *	11,89
6,93	7,05	-0,12	-1,70%	ΚΟΡΡΕΣ (ΚΟ) *	80,04
1,14	1,07	0,07	6,54%	ΚΡΕΚΑ (ΚΟ) *	8,12
8,96	9,10	-0,14	-1,54%	ΚΡΕΤΑ ΦΑΡΜ (ΚΟ) *	264,14
1,58	1,56	0,02	1,28%	ΚΡΙ - ΚΡΙ (ΚΟ) *	36,88
0,89	0,86	0,03	3,49%	ΚΤΗΜΑ ΛΑΖΑΡΙΔΗ (ΚΟ) *	14,07
0,90	0,91	-0,01	-1,10%	ΚΥΡΙΑΚΙΔΗΣ Η.- F.H.L. (ΚΟ) *	22,29
0,63	0,60	0,03	5,00%	ΚΥΡΙΑΚΟΥΛΗΣ (ΚΟ) *	9,57
0,82	0,85	-0,03	-3,53%	ΛΑΝΑΚΑΜ (ΚΟ) *	4,87
0,67	0,66	0,01	1,52%	ΛΕΒΕΝΤΕΡΗΣ Ν. (ΚΑ) *	5,58
0,64	0,62	0,02	3,23%	ΛΕΒΕΝΤΕΡΗΣ Ν. (ΠΑ) *	1,38
0,79	0,73	0,06	8,22%	ΛΙΒΑΝΗΣ (ΚΟ) *	18,33
1,75	1,72	0,03	1,74%	ΛΟΥΛΗ ΜΥΛΟΙ (ΚΟ) *	29,09
0,80	0,73	0,07	9,59%	ΜΑΘΙΟΣ ΠΥΡΙΜΑΧΑ (ΚΟ) *	7,86
0,42	0,43	-0,01	-2,33%	ΜΑΡΑΚ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ (ΚΟ) *	4,02
1,55	1,48	0,07	4,73%	ΜΙΝΕΡΒΑ (ΚΑ) *	9,61
1,94	1,95	-0,01	-0,51%	ΜΟΤΟΔΥΝΑΜΙΚΗ (ΚΟ) *	9,95
0,58	0,60	-0,02	-3,33%	ΜΟΥΖΑΚΗΣ (ΚΑ) *	18,67
3,19	3,23	-0,04	-1,24%	ΜΠΕΝΡΟΥΜΠΗ Χ. & ΥΙΟΣ (ΚΟ) *	29,55
1,13	1,16	-0,03	-2,59%	ΜΠΗΤΡΟΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΙΚΗ (ΚΟ) *	18,14
1,74	1,69	0,05	2,96%	ΝΑΚΑΣ ΜΟΥΣΙΚΗ (ΚΟ) *	11,03
0,85	0,86	-0,01	-1,16%	ΝΑΥΤΕΜΠΟΡΙΚΗ (ΚΟ) *	20,34
1,24	0,82	0,42	51,22%	ΝΕΩΡΙΟΝ (ΚΟ) *	29,10
0,89	0,87	0,02	2,30%	ΝΗΡΕΥΣ (ΚΟ) *	56,61
0,68	0,63	0,05	7,94%	ΞΥΛΕΜΠΟΡΙΑ (ΚΟ) *	6,19
0,69	0,63	0,06	9,52%	ΞΥΛΕΜΠΟΡΙΑ (ΠΟ) *	1,77
16,68	16,51	0,17	1,03%	ΟΛΠ (ΚΟ) *	417,00
0,92	0,97	-0,05	-5,15%	ΙΝΤΕΑΛ ΟΜΙΛΟΣ (ΚΟ) *	7,38
8,26	8,26	0,00	0,00%	ΙΝΤΕΑΛ ΟΜΙΛΟΣ (ΠΟ) *	2,28
0,96	0,85	0,11	12,94%	ΠΑΪΡΗΣ ΠΛΑΣΤΙΚΩΝ (ΚΟ) *	4,77
2,15	2,14	0,01	0,47%	ΠΑΡΝΑΣΣΟΣ (ΚΟ) *	43,45
4,02	4,06	-0,04	-0,99%	ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΣ (ΚΟ) *	28,42
2,59	2,61	-0,02	-0,77%	ΠΗΓΑΣΟΣ ΕΚΔΟΤΙΚΗ (ΚΟ) *	121,41
0,88	0,83	0,05	6,02%	ΠΛΑΣΤΙΚΑ ΘΡΑΚΗΣ (ΚΟ) *	40,44
3,97	4,00	-0,03	-0,75%	ΠΛΑΣΤΙΚΑ ΚΡΗΤΗΣ (ΚΑ) *	108,70
1,06	1,07	-0,01	-0,93%	ΡΕΒΟΪΛ (ΚΟ) *	23,62
0,37	0,37	0,00	0,00%	ΣΑΝΥΟ ΕΛΛΑΣ (ΚΟ) *	18,90
4,20	4,29	-0,09	-2,10%	ΣΑΡΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ ΚΥΛ/ΜΥΛΟΙ (ΚΟ) *	17,56
0,74	0,72	0,02	2,78%	ΣΕΛΜΑΝ (ΚΟ) *	26,04
0,82	0,78	0,04	5,13%	ΣΕΛΟΝΤΑ ΙΧΘ/ΓΕΙΑΙ (ΚΟ) *	24,01
2,07	2,07	0,00	0,00%	ΣΙΔΜΑ (ΚΟ) *	20,70
0,78	0,79	-0,01	-1,27%	ΣΠΥΡΟΥ ΑΓΡ. ΟΙΚ. (ΚΟ) *	22,18
1,71	1,76	-0,05	-2,84%	ΣΦΑΚΙΑΝΑΚΗΣ (ΚΟ) *	67,67
0,54	0,51	0,03	5,88%	ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ (ΚΟ) *	3,52
0,52	0,53	-0,01	-1,89%	ΤΖΙΡΑΚΙΑΝ ΠΡΟΦΙΛ (ΚΑ) *	6,60
4,59	4,66	-0,07	-1,50%	ΤΗΛΕΤΥΠΟΣ (ΚΟ) *	173,49
0,37	0,39	-0,02	-5,13%	ΦΙΕΡΑΤΕΞ (ΚΟ) *	3,78
0,40	0,42	-0,02	-4,76%	ΦΙΝΤΕΞΠΟΡΤ (ΚΟ) *	2,93
1,74	1,68	0,06	3,57%	ΧΑΪΔΕΜΕΝΟΣ (ΚΟ) *	14,51
1,91	1,74	0,17	9,77%	ΧΑΛΚΟΡ (ΚΑ) *	193,44
0,55	0,48	0,07	14,58%	ΧΑΤΖΗΙΩΑΝΝΟΥ (ΚΟ) *	39,43
0,43	0,48	-0,05	-10,42%	ΧΑΤΖΗΚΡΑΝΙΩΤΗ Ε. ΥΙΟΙ (ΚΟ) *	3,47
0,83	0,84	-0,01	-1,19%	A.S. COMPANY (ΚΟ) *	18,16
0,82	0,85	-0,03	-3,53%	ALSINCO (ΚΟ) *	4,12
2,18	2,21	-0,03	-1,36%	ATTICA BANK (ΚΟ) *	533,85
1,30	1,45	-0,15	-10,34%	AUDIOVISUAL (ΚΟ) *	22,46
2,00	2,09	-0,09	-4,31%	AUTOHELLAS (ΚΟ) *	72,72
1,13	1,12	0,01	0,89%	ΑΧΟΝ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ) *	45,78
1,10	1,10	0,00	0,00%	BYTE COMPUTER (ΚΟ) *	17,40
1,19	1,24	-0,05	-4,03%	CENTRIC ΠΟΛΥΜΕΣΑ (ΚΟ) *	31,83
0,39	0,39	0,00	0,00%	CPI (ΚΟ) *	3,86
0,93	0,95	-0,02	-2,11%	CYCLON ΕΛΛΑΣ (ΚΟ) *	24,80
0,64	0,64	0,00	0,00%	DIONIC (ΚΟ) *	18,59
0,86	0,88	-0,02	-2,27%	EURODRIP (ΚΟ) *	37,91
1,26	1,26	0,00	0,00%	EUROLINE ΑΕΕΧ (ΚΟ) *	13,39
5,60	5,60	0,00	0,00%	EUROMEDICA (ΚΟ) *	244,39
1,41	1,44	-0,03	-2,08%	F.G. EUROPE (ΚΟ) *	74,45
1,78	1,80	-0,02	-1,11%	FASHION BOX (ΚΟ) *	15,30
7,96	7,96	0,00	0,00%	FLEXOPACK (ΚΟ) *	93,29
1,75	1,61	0,14	8,70%	INFO - QUEST (ΚΟ) *	85,23
1,71	1,72	-0,01	-0,58%	INFORM ΛΥΚΟΣ Π. (ΚΟ) *	35,07
1,07	1,17	-0,10	-8,55%	INTERINVEST ΑΕΕΧ (ΚΟ) *	11,93
0,45	0,45	0,00	0,00%	INTERFISH ΙΧΘ/ΓΕΙΕΣ (ΚΟ) *	13,00
0,98	1,00	-0,02	-2,00%	INTRAKAT (ΚΟ) *	90,76
2,79	2,79	0,00	0,00%	KLEEMAN HELLAS (ΚΟ) *	65,98
1,52	1,45	0,07	4,83%	LAVIPHARM (ΚΟ) *	77,64
0,52	0,54	-0,02	-3,70%	LOGISMOS (ΚΟ) *	2,46
3,49	2,96	0,53	17,91%	MEDICON ΕΛΛΑΣ (ΚΟ) *	14,58
4,12	3,95	0,17	4,30%	MERMEREN KOMBINAT A.D.PRILEP(ΕΛΠ) *	1,93
1,40	1,41	-0,01	-0,71%	MEVACO (ΚΟ) *	14,70
4,29	4,49	-0,20	-4,45%	MIG REAL ESTATE ΑΕΕΑΠ (ΚΟ) *	52,94
2,20	2,10	0,10	4,76%	MLS ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ (ΚΟ) *	27,32
3,02	2,98	0,04	1,34%	NEXANS ΕΛΛΑΣ (ΚΟ) *	18,52
0,55	0,56	-0,01	-1,79%	NUTRIART (ΚΟ) *	23,38
0,34	0,34	0,00	0,00%	PAPERPACK ΤΣΟΥΚΑΡΙΔΗΣ Ι. (ΚΟ) *	4,03
1,65	1,73	-0,08	-4,62%	PASAL (ΚΟ) *	24,70
0,96	0,89	0,07	7,87%	PROFILE (ΚΟ) *	11,70
2,11	1,85	0,26	14,05%	PROTON BANK (ΚΟ) *	132,26
1,58	1,62	-0,04	-2,47%	REDS (ΚΟ) *	90,75
0,40	0,40	0,00	0,00%	RIDENCO (ΚΟ) *	9,22
4,31	4,15	0,16	3,86%	RILKEN (ΚΟ) *	14,48
0,56	0,58	-0,02	-3,45%	SATO AE (ΚΟ) *	15,71
0,70	0,74	-0,04	-5,41%	SCIENS ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ) *	114,14
0,63	0,64	-0,01	-1,56%	SPACE HELLAS (ΚΟ) *	16,59
0,36	0,34	0,02	5,88%	SPIDER - ΠΕΤΣΙΟΣ Ν.& ΥΙΟΙ (ΚΟ) *	10,46
1,92	1,77	0,15	8,47%	SPRIDER STORES (ΚΟ) *	151,27
1,50	1,47	0,03	2,04%	TRASTOR ΑΕΕΑΠ (ΚΟ) *	82,33
0,80	0,73	0,07	9,59%	VELL GROUP (ΚΟ) *	26,78
0,63	0,69	-0,06	-8,70%	YALCO - ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ (ΚΑ) *	8,31
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΧΑΜΗΛΗΣ ΔΙΑΣΠΟΡΑΣ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΩΝ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΩΝ					
0,97	0,98	-0,01	-1,02%	ΑΘΗΝΑ (ΚΟ) *	47,68
3,88	3,95	-0,07	-1,77%	ΑΣΤΗΡ ΠΑΛΑΣ (ΚΟ) *	247,93
1,30	1,26	0,04	3,17%	ΒΑΛΚΑΝ ΑΚΙΝΗΤΑ (ΚΟ) *	26,16
0,19	0,17	0,02	11,76%	ΒΑΡΒΑΡΕΣΟΣ (ΚΑ) *	1,96
34,00	34,00	0,00	0,00%	ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΣ ΑΒ (ΚΟ) *	432,91
8,29	8,10	0,19	2,35%	ΓΕΚΕ (ΚΑ) *	69,79
0,19	0,17	0,02	11,76%	ΕΙΚΟΝΑ - ΗΧΟΣ (ΚΟ) *	3,96
0,69	0,68	0,01	1,47%	ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΛΥΜΠΕΡΗ (ΚΟ) *	13,21
5,08	5,43	-0,35	-6,45%	ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ) *	1.457,19
13,20	13,20	0,00	0,00%	ΕΡΙΟΥΡΓΙΑ ΤΡΙΑ ΑΛΦΑ (ΚΟ) *	4,82
12,10	12,10	0,00	0,00%	ΕΡΙΟΥΡΓΙΑ ΤΡΙΑ ΑΛΦΑ (ΠΟ) *	2,96
6,30	6,30	0,00	0,00%	ΗΡΑΚΛΗΣ ΑΓΕΤ (ΚΟ) *	447,82
1,17	1,17	0,00	0,00%	ΙΜΑΚΟ ΜΗΝΤΙΑ (ΚΟ) *	15,88
15,80	15,80	0,00	0,00%	ΙΟΝΙΚΗ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΗ (ΚΟ) *	211,79
60,00	61,75	-1,75	-2,83%	ΚΑΡΕΛΙΑ (ΚΑ) *	165,60
4,93	5,02	-0,09	-1,79%	ΚΕΚΡΟΨ (ΚΟ) *	16,27
22,00	21,99	0,01	0,05%	ΛΑΜΨΑ (ΚΟ) *	470,01
3,38	3,64	-0,26	-7,14%	ΜΙΝΩΙΚΕΣ ΓΡΑΜΜΕΣ (ΚΟ) *	239,73
0,23	0,23	0,00	0,00%	ΜΟΧΛΟΣ (ΚΟ) *	16,88
0,27	0,27	0,00	0,00%	ΜΠΟΥΤΑΡΗΣ Ι. & ΥΙΟΣ (ΚΑ) *	6,86
0,31	0,31	0,00	0,00%	ΜΠΟΥΤΑΡΗΣ Ι. & ΥΙΟΣ (ΠΑ) *	0,48
1,81	1,87	-0,06	-3,21%	ΝΙΚΑΣ (ΚΟ) *	36,62
0,73	0,69	0,04	5,80%	ΝΤΡΟΥΓΚΦΑΡΜΠΕΝ (ΚΟ) *	11,31
0,54	0,56	-0,02	-3,57%	ΤΕΓΟΠΟΥΛΟΣ Χ.Κ. (ΚΟ) *	29,46
7,23	7,70	-0,47	-6,10%	ALPHA ΑΣΤΙΚΑ ΑΚΙΝΗΤΑ (ΚΟ) *	101,22
1,99	2,09	-0,10	-4,78%	ATTICA ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ) *	281,81
7,95	8,70	-0,75	-8,62%	CROWN HELLAS CAN (ΚΟ) *	191,30
0,52	0,52	0,00	0,00%	ELBISCO ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΑ) *	27,96
1,96	2,00	-0,04	-2,00%	ELMEC SPORT (ΚΟ) *	108,58
0,42	0,43	-0,01	-2,33%	INFORMER (ΚΟ) *	9,69
2,86	3,03	-0,17	-5,61%	MARFIN ΕΓΝΑΤΙΑ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ) *	826,13
1,65	1,65	0,00	0,00%	OLYMPIC CATERING (ΚΟ) *	11,48
0,29	0,31	-0,02	-6,45%	PC SYSTEMS (ΚΟ) *	11,90
0,26	0,25	0,01	4,00%	QUALITY & RELIABILITY (ΚΟ) *	7,11
1,46	1,46	0,00	0,00%	RAINBOW (ΚΟ) *	10,95
3,08	3,08	0,00	0,00%	SINGULARLOGIC (ΚΟ) *	134,05
0,23	0,24	-0,01	-4,17%	UNIBIOS (ΚΟ) *	21,11
20,08	20,50	-0,42	-2,05%	VIVARTIA (ΚΟ) *	1.638,10
0,86	0,88	-0,02	-2,27%	VIVERE (ΚΟ) *	28,30
ΥΠΟ ΕΠΙΤΗΡΗΣΗ					
1,92	1,97	-0,05	-2,54%	ΑΕΓΕΚ (ΚΟ) *	63,94
2,40	2,40	0,00	0,00%	ΕΛΒΙΕΜΕΚ (ΚΟ) *	16,13
0,18	0,17	0,01	5,88%	ΕΛΛΗΝΙΚΑΙ ΙΧΘ/ΓΕΙΑΙ (ΚΟ) *	5,47
0,12	0,11	0,01	9,09%	ΕΜΠΟΡΙΚΟΣ ΔΕΣΜΟΣ (ΚΟ) *	2,95
0,14	0,14	0,00	0,00%	ΕΜΠΟΡΙΚΟΣ ΔΕΣΜΟΣ (ΠΟ) *	0,17
0,24	0,25	-0,01	-4,00%	ΕΥΡΩΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ (ΚΟ) *	2,63
1,20	1,18	0,02	1,69%	ΖΗΝΩΝ (ΚΟ) *	7,79
0,41	0,41	0,00	0,00%	ΙΠΠΟΤΟΥΡ (ΚΑ) *	7,34
0,72	0,71	0,01	1,41%	ΚΕΡΑΜΕΙΑ ΑΛΛΑΤΙΝΗ (ΚΟ) *	17,73
0,10	0,11	-0,01	-9,09%	ΚΛΩΝΑΤΕΞ (ΚΟ) *	2,07
0,12	0,12	0,00	0,00%	ΚΛΩΝΑΤΕΞ (ΠΟ) *	0,94
0,60	0,56	0,04	7,14%	ΚΟΥΜΠΑΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ) *	10,53
0,41	0,31	0,10	32,26%	ΜΑΪΛΛΗΣ Μ.Ι.(ΚΟ) *	30,00
0,10	0,11	-0,01	-9,09%	ΜΑΞΙΜ ΠΕΡΤΣΙΝΙΔΗΣ (ΚΑ) *	1,50
0,55	0,49	0,06	12,24%	ΠΕΡΣΕΥΣ (ΚΟ) *	9,48
0,36	0,37	-0,01	-2,70%	ΠΕΤΖΕΤΑΚΙΣ (ΚΟ) *	9,21
0,80	1,07	-0,27	-25,23%	ΠΡΑΞΙΤΕΛΕΙΟ (ΚΟ) *	7,64
0,64	0,66	-0,02	-3,03%	ΠΡΑΞΙΤΕΛΕΙΟ (ΠΟ) *	0,84
0,39	0,43	-0,04	-9,30%	ΠΡΟΟΔΕΥΤΙΚΗ (ΚΟ) *	9,48
0,45	0,48	-0,03	-6,25%	ΤΕΧΝΙΚΗ ΟΛΥΜΠΙΑΚΗ (ΚΟ) *	74,53
0,20	0,23	-0,03	-13,04%	ΤΕΞΑΠΡΕΤ (ΚΟ) *	2,78
0,18	0,20	-0,02	-10,00%	ALMA - ΑΤΕΡΜΩΝ (ΚΟ) *	3,85
0,23	0,23	0,00	0,00%	ALTEC (ΚΟ) *	23,08
0,12	0,12	0,00	0,00%	COMPUCON (ΚΟ) *	1,49
1,51	1,53	-0,02	-1,31%	HELLAS ONLINE (ΚΟ) *	191,42
0,15	0,16	-0,01	-6,25%	PLIAS (ΚΑ) *	29,57
0,07	0,07	0,00	0,00%	UNITED TEXTILES (ΚΟ) *	6,27
ΥΠΟ ΑΝΑΣΤΟΛΗ					
2,19	2,19	0,00	0,00%	ΑΛΥΣΙΔΑ (ΚΟ) *	6,27
1,20	1,20	0,00	0,00%	ΑΛΥΣΙΔΑ (ΠΟ) *	0,50
0,67	0,67	0,00	0,00%	ΑΣΠΙΣ ΠΡΟΝΟΙΑ (ΚΟ) *	49,16
0,10	0,10	0,00	0,00%	ΔΙΕΚΑΤ (ΚΟ)	1,79
0,12	0,12	0,00	0,00%	ΛΑΝ-ΝΕΤ (ΚΟ) *	2,01
0,12	0,12	0,00	0,00%	ΜΕΣΟΧΩΡΙΤΗ ΑΦΟΙ (ΚΟ)	2,64
0,48	0,48	0,00	0,00%	ΝΕΛ (ΚΟ) *	68,16
0,78	0,78	0,00	0,00%	ΣΑΟΣ ΦΕΡΡΥΣ (ΚΟ)	39,87
0,12	0,12	0,00	0,00%	ΧΑΛΥΒΔΟΦΥΛΛΩΝ (ΚΟ) *	3,17
0,88	0,88	0,00	0,00%	ΩΜΕΓΑ ΑΕΕΧ (ΚΟ) *	7,92
1,07	1,07	0,00	0,00%	ALTIUS ΑΕΕΧ (ΚΟ) *	5,65
0,06	0,06	0,00	0,00%	BETANET (ΚΟ)	1,30
0,62	0,62	0,00	0,00%	HITECH SNT (ΚΟ)	6,60
0,64	0,64	0,00	0,00%	MICROLAND COMPUTERS (ΚΟ) *	8,68
ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ					
1,04	1,04	0,00	0,00%	ALPHA TRUST ΑΕΠΕΥ (ΚΟ) *	32,34
ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ					
2,44	3,19	-0,75	-23,51%	OPTRONICS TECHNOLOGIES (ΚΟ) *	8,13
ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ					
3,55	3,55	0,00	0,00%	EUROXX ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑΚΗ (ΚΟ) *	34,73
ΙΑΤΡΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ					
2,76	2,65	0,11	4,15%	ΒΙΟΪΑΤΡ.& ΡΟΜΠΟΤ.ΤΕΧΝΟΛ. (ΚΟ) *	14,90
ΛΙΑΝΙΚΟ & ΧΟΝΔΡΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ ΤΡΟΦΙΜΩΝ					
2,18	2,18	0,00	0,00%	MEDITERRA (ΚΟ) *	15,91
ΛΟΓΙΣΜΙΚΟ					
1,58	1,57	0,01	0,64%	ΕΝΤΕΡΣΟΦΤ (ΚΟ) *	14,08
ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ					
2,66	2,66	0,00	0,00%	ΝΤΟΠΛΕΡ (ΚΟ) *	28,20
ΤΡΟΦΙΜΑ					
1,05	1,05	0,00	0,00%	ΚΡΗΤΩΝ ΑΡΤΟΣ (ΚΟ) *	4,46
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ & ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ					
4,40	4,45	-0,05	-1,12%	ENVITEC (ΚΟ) *	43,65
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ					
2,18	2,18	0,00	0,00%	EPSILON NET (ΚΟ) *	12,18
2,52	2,52	0,00	0,00%	PERFORMANCE TECHNOLOGIES (ΚΟ) *	9,85
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ					
2,21	2,24	-0,03	-1,34%	ΦΟΥΝΤΛΙΝΚ (ΚΑ) *	16,02

* Αφορά τη χρήση 2008. Για τον υπολογισμό του P/E, έχουν χρησιμοποιηθεί τα Ενοποιημένα Κέρδη μετά Φόρων και Δικαιωμάτων Μειοψηφίας ανά μετοχή, βάσει του σταθμισμένου αριθμού μετοχών.

Οι μεγαλύτερες μεταβολές της εβδομάδας

16/10/09 - 23/10/09

Ανοδος	Μεταβ. %	Πτώση	Μεταβ. %
MEDICON ΕΛΛΑΣ (ΚΟ)	13,31	ΝΕΩΡΙΟΝ (ΚΟ)	-10,79
ΕΙΚΟΝΑ - ΗΧΟΣ (ΚΟ)	5,56	ΟΛΠ (ΚΟ)	-6,24
PROTON BANK (ΚΟ)	5,50	INFO - QUEST (ΚΟ)	-5,91
RILKEN (ΚΟ)	4,87	ΧΑΤΖΗΙΩΑΝΝΟΥ (ΚΟ)	-5,17
ΕΥΡΩΣΥΜΒΟΥΛΟΙ (ΚΟ)	4,19	PASAL (ΚΟ)	-4,62

alphatrust
ALPHA TRUST ΑΕΠΕΥ
Ξενίας 5, 145 62 Κηφισιά
Τηλ.: 210 6289300
www.alphatrust.gr

Η Ρωσία αποσύρει τη μήνυση κατά Bank of N.Y.

Η τράπεζα θα καταβάλει 14 εκατ. δολάρια για δικαστικά έξοδα, αντί αποζημίωσης 22,5 δισ. δολαρίων

Η Ρωσία αποφάσισε να αποσύρει τη μήνυσή της κατά της Bank of New York Mellon και το αίτημά της για αποζημίωση ύψους 22,5 δισ. δολαρίων, καθώς η αμερικανική τράπεζα δέχθηκε να καταβάλει 14 εκατ. δολάρια ως δικαστικά έξοδα και να διευθετήσει διένεξη σχετική με ξέπλυμα χρήματος στην οποία είχε εμπλακεί υψηλόβαθμο στέλεχός της. Η υπόθεση ανάγεται στη δεκαετία του 1990 και σχετίζεται με παλαιότερο στέλεχος της Bank of New York, την πρώην αντιπρόεδρο Λούσι Εντουαρντς και τον σύζυγό της, που διευκόλυναν τη μεταφορά 7 δισ. δολαρίων εκτός Ρωσίας μέσω λογαριασμών της αμερικανικής τράπεζας. Το θέμα κατέληξε στα δικαστήρια το 2007 με πρωτοβουλία των ρωσικών τελωνειακών αρχών, με τη Ρωσία να διεκδικεί διαφυγόντα φορολογικά έσοδα από τα ποσά που μεταφέρθηκαν.

Σε ό,τι αφορά την Bank of New York, που στη συνέχεια συγχωνεύθηκε με τη Mellon, ουδέποτε της απαγγέλθηκαν κατηγορίες στις ΗΠΑ, όπου και κατέληξε σε εξώδικη συμφωνία με τις ομοσπονδιακές αρχές το 2005. Στη Ρωσία, όμως, προσέφυγαν κατά της Bank of New York δικηγόροι από το Μαϊάμι, που ανέλαβαν την υπόθεση επικαλούμενοι την αμερικανική νομοθεσία κατά του οργανωμένου εγκλήματος. Αυτή δίνει στον ενάγοντα το δικαίωμα να διεκδικήσει αποζημίωση τριπλάσια του ποσού των διαφυγόντων εσόδων. Ο σχετικός νόμος δεν είχε ποτέ ώς τώρα τελεσφορήσει σε ξένο δικαστήριο και η επίκλησή του είχε προκαλέσει αμφισβητήσεις από πλευράς νομικών. Σημειωτέον ότι η ομάδα νομικών που ανέλαβε την υπόθεση είχε συμφωνήσει να ανταμειφθεί με το 29% της αποζημίωσης.

Η αμερικανική τράπεζα εξέφρασε την ικανοποίησή της για την επίτευξη συμφωνίας, με την οποία όχι μόνον παρέχονται 14 εκατ. δολάρια ως αποζημίωση, αλλά ανοίγει πίστωση για τις ρωσικές τράπεζες με πιστωτικό σύνολο ύψους 4 δισ. δολαρίων για πέντε χρόνια. Στη σχετική ανακοίνωση της Bank of New York Mellon τονίζεται πως οι όροι και οι προϋποθέσεις για την τήρηση της συμφωνίας θα συζητηθούν περαιτέρω σε διμερείς συζητήσεις, ενώ σε ό,τι αφορά τα επιτόκια για τον δανεισμό προς τις ρωσικές τράπεζες, σημειώνεται ότι θα είναι «λογικά, στα επίπεδα της αγοράς». Κι ενώ οι ρωσικές αρχές αποδίδουν τη συμφωνία στην «παρακολούθηση που ασκεί η Ρωσία στις διεθνείς χρηματαγορές», διπλωματικές πηγές αποδίδουν τη θετική έκβαση της υπόθεσης στη βελτίωση που έχει επέλθει το τελευταίο διάστημα στις διμερείς σχέσεις Ρωσίας - ΗΠΑ, μετά μάλιστα και την απόφαση του Αμερικανού προέδρου να ακυρώσει την εγκατάσταση της αντιπυραυλικής ασπίδας στην ανατολική Ευρώπη.

REUTERS, ASSOCIATED PRESS

Η υπόθεση ανάγεται στη δεκαετία του 1990 και σχετίζεται με παλαιότερο στέλεχος της Bank of New York, την πρώην αντιπρόεδρο της τράπεζας Λούσι Εντουαρντς και τον σύζυγό της, που διευκόλυναν τη μεταφορά επτά δισ. δολαρίων εκτός Ρωσίας μέσω λογαριασμών της τράπεζας.

ΞΕΝΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ

(Πηγή: Reuters)

New York/Νέα Υόρκη
(Σε δολάρια)

Εταιρείες	Πριν από το κλείσιμο	Πρ/νο
3M COMPANY	78,82	76,33
ALCOA INC	13,94	13,82
ALLEGHENY TECH	33,73	34,81
ALTRIA GROUP	18,12	18,21
AMAZON COM	92,22	93,42
AMER ELEC PWR	31,04	31,01
AMER EXPRESS C	35,36	35,10
AMER INTL GROUP	37,92	39,03
AMGEN	56,73	59,40
APPLE INC	204,01	204,92
ARIES MARITIME	1,05	1,09
AVON PRODUCTS	35,52	34,93
BAKER HUGHES	46,30	46,58
BANK OF AMERIC	16,23	16,51
BAXTER INTL IN	55,39	55,31
BLACK & DECKER	49,53	48,91
BOEING CO	50,93	50,63
BRISTOL MYERS	22,33	22,69
BURL NTHN SANT	83,22	84,78
CAMPBELL SOUP	32,10	32,45
CATERPILLAR IN	57,57	58,40
CAPITAL PRDS U	10,18	10,41
CIGNA CORP	28,66	28,16
CISCO SYSTEMS	24,07	23,96
CITIGROUP	4,40	4,42
CERVECERIAS	36,04	36,00
COCA-COLA CO	54,04	54,07
COLGATE PALMOL	78,87	78,92
COMPUTER SCIEN	52,55	52,71
DANAOS CORP	4,72	4,85
DIANA SHIPPING	14,61	14,99
DOW CHEMICAL C	25,82	25,50
DRYSHIPS	7,08	7,16
DU PONT CO	33,95	33,44
EASTMAN KODAK	4,17	4,10
EMC CORP	17,05	17,51
ENTERGY CP	79,90	80,75
EXCEL MARITIME	6,95	7,06
EXELON CORP	50,41	50,05
EXXON MOBIL	73,88	73,31
FEDEX CORP	78,19	79,61
FORD MOTOR CO	7,68	7,78
FREESEAS	1,61	1,62
GENERAL DYNAMICS67,23	66,70	
GENERAL ELEC CO	15,23	15,53
GENL MARITIME CP8,30	8,47	
H J HEINZ CO	40,72	41,04
HALLIBURTON CO	30,96	31,00
HARTFORD FINL	25,86	25,94
HEWLETT-PACKAR	48,08	48,22
HOME DEPOT INC	26,47	26,32
HONEYWELL INTL	38,40	36,96
INTEL CORP	19,96	19,86
INTL BUS MACHI	122,04	120,87
INTL PAPER C	23,86	23,77
JOHNSON&JOHNSO 60,77	60,31	
JPMORGAN CHASE	45,07	44,65
LAZARD	39,78	40,68
LIMITED BRANDS	19,23	18,79
MCDONALD'S COR	59,95	58,33
MERCK & CO	32,68	32,68
MICROSOFT CP	26,46	26,58
MORGAN STANLEY	34,68	34,08
NATL SEMICONDUC	14,16	14,08
NORFOLK SOUTHE	48,01	48,62
ORACLE CORP	22,08	22,03
PEPSICO INC	61,30	61,84
PFIZER INC	17,47	17,41
PROCTER & GAMB	57,83	57,49
RADIOSHACK	15,31	15,03
RAYTHEON CO	47,18	45,18
ROCKWELL AUTOM	43,41	43,30
SARA LEE CORP	11,58	11,46
SCHLUMBERGER L	67,50	68,01
SOUTHERN	33,18	33,48
STEALTHGAS	6,57	6,81
TEXAS INSTRUM	23,56	23,00
THE AES CORP 14,85	15,11	
TSAKOS ENERGY	16,47	16,75
TYCO INTL	35,27	35,36
UNISYS CORP	2,65	2,71
UNITED TECH CP	65,85	65,40
US BANCORP	24,99	24,43
VERIZON COMMS	29,13	29,03
VIACOM CL B	28,47	28,51
WAL-MART STORE	50,25	50,63
WALT DISNEY CO	29,22	29,23
WELLS FARGO &	29,43	28,90

London/Λονδίνο
(Σε πέννες)

3I GROUP	303,92	304,50
ANGLO AMERICAN	2301,15	2276,00
ANTOFAGASTA	845,00	864,50
ARM HOLDINGS	152,11	156,00
ASSOC.BR.FOODS	860,52	866,00
ASTRAZENECA	2760,23	2750,00
AVIVA	431,00	440,80
B SKY B	559,22	570,00
BAE SYSTEMS	314,27	316,10
BARCLAYS	360,66	364,95
BG GROUP	1127,45	1150,00
BHP BILLITON	1801,80	1825,00
BP	566,17	573,00
BR LAND CO	480,24	488,30
BRIT AM TOBACC	1966,90	1987,00
BRITISH AIRWAY	209,50	218,50
BT GROUP	138,99	137,70
CABLE & WIRELE	143,60	143,60
CADBURY	790,86	799,00
CAIRN ENERGY	2863,78	2890,00
CAPITA GROUP	779,17	777,50
CARNIVAL	2061,00	2153,00
CENTRICA	244,98	245,40
COMPASS GROUP	387,77	396,00
DAILY MAIL TST	436,70	443,90
DIAGEO	981,88	982,50
DOLPHIN CAP IN	44,00	44,75
DSG INTERNTL	31,47	32,18
ENTERPRISE INN 47,00	119,10	
GLAXOSMITHKLIN	1249,79	1261,00
HAMMERSON	416,20	424,40
HAYS	103,12	105,00
HSBC HOLDINGS	687,00	703,00
IMPERIAL TOBAC	1815,82	1838,00
INTERCONT HOTE	20,94	844,00
INTL POWER	260,44	264,40
ITV	48,31	49,58
JOHNSON MATTHE	1465,00	1496,00
KINGFISHER	234,21	238,80
LAND SECS GROU	654,17	660,50
LEGAL & GENERA	84,80	85,80
LIBERTY INTL	497,82	513,00
LLOYDS BNK GRP	94,89	91,50
MAN GROUP	351,43	359,00
MARKS & SP.	344,03	349,70
MORRISON SUPMK	272,25	275,80
NATIONAL GRID	593,70	597,50
NEXT	1837,00	1853,00
OLD MUTUAL	111,54	114,00
PARTYGAMING	247,00	248,50
PEARSON	835,13	835,00
PORVAIR	74,50	74,50
PRUDENTIAL	604,34	623,00
RECKIT BNCSR G	3065,42	3090,00
REED ELSEVIER	459,27	464,50
RENTOKIL INITI	113,60	114,80
REXAM PLC	280,05	281,00
RIO TINTO	2935,00	2975,00
ROLLS ROYCE GP	474,44	483,40
RSA INSRANCE G	131,81	133,40
ROYAL BANK SCO	45,12	45,83
ROYAL DTCH SHL	1881,00	1907,00
ROYAL DTCH SHL	1830,67	1857,50
SABMILLER	1635,54	1660,00
SAGE GROUP	228,13	232,10
SAINSBURY(J)	340,84	345,70
SCHRODERS	1190,00	1199,00
SCHRODERS NV	977,50	980,50
SCOT & STH ENR	1075,00	1080,00
SEVERN TRENT	971,00	976,00
SHIRE	1032,88	1043,00
SMITH&NEPHEW	535,19	539,50
SMITHS GROUP	926,00	932,50
STANDRD CHART	1569,73	1585,00
TATE & LYLE	459,67	465,80
TESCO	388,91	392,45
UNILEVER	1836,00	1859,00
UNITED UTIL GR	440,72	442,40
UTD BUSINESS M	487,60	497,80
VODAFONE GROUP	135,50	134,90
WHITBREAD	1285,91	1303,00
WILLIAM HILL	75,50	176,90
WOLSELEY	1455,00	1455,00
WPP PLC	562,96	572,50
XSTRATA	976,00	994,50
YELL GROUP	58,00	59,00

Zurich /Ζυρίχη
(Σε ελβ.φρ.)

ABB LTD N	21,46	21,68
ADECCO N	50,65	50,85
BALOISE HLD N	94,20	95,75
CLARIANT N	10,45	10,79
CS GROUP AG	57,95	60,05
GIVAUDAN N	771,00	781,00
HOLCIM N	70,45	71,70
INTERSHOP I	290,00	291,00
KUDELSKI	22,96	23,44
LONZA GRP AG N	108,80	109,70
NESTLE SA	46,52	45,88
NOVARTIS N 2,40	52,45	
RICHEMONT I	30,38	30,60
ROCHE HOLDING	162,00	162,60
SGS N	1364,00	1389,00
SWATCH GROUP I	257,00	263,25
SWISS LIFE HLD	137,30	138,80
SWISS REINSUR	47,32	47,40
SWISSCOM N	377,50	376,00
SYNGENTA N	250,75	253,50
SYNTHES	123,60	125,20
UBS AG N	18,75	19,22
ZURICH FIN N	252,00	248,90

Frankfurt/Φρανκφούρτη
(Σε ευρώ)

ADIDAS AG	34,96	35,29
ALLIANZ SE	84,30	84,12
ALTANA	14,30	13,06
BASF SE	39,48	40,32
BAY MOT WERKE	35,55	35,46
COMMERZBANK	8,12	8,31
CONTINENTAL AG	40,25	40,70
DAIMLER AG N	36,73	37,18
DEUTSCHE BANK	52,97	53,95
DEUTSCHE POST	12,42	12,75
DT LUFTHANSA A	11,41	11,62
DT TELEKOM N	9,72	9,60
EPCOS AG	20,22	20,50
FRESENIUS MEDI	32,94	33,15
HENKEL AG&CO	26,72	26,74
INFINEON TECH	3,64	3,75
LINDE	75,30	76,00
MAN SE	58,35	58,89
METRO AG	39,00	39,40
MLP	8,07	8,02
MUENCH. RUECK	112,65	113,90
RWE AG	62,13	62,35
SAP AG	34,37	34,99
SIEMENS N	66,16	67,25
THYSSEN KRUPP	24,25	25,04
TUI N	5,88	6,07
VOLKSWAGEN AG	116,50	118,19

Amsterdam/Αμστερνταμ
(Σε ευρώ)

AEGON	5,75	5,88
AHOLD KON	8,55	8,63
AKZO NOBEL	44,34	44,47
ASML HOLDING	20,29	20,20
HEINEKEN	29,92	29,87
ING GROEP	11,41	11,98
KONINKLIJKE DS	31,84	31,90
KPN KON	12,28	12,34
KPNQWEST	0,03	0,03
PHILIPS KON	18,09	18,09
R.DUTCH SHELL	20,87	21,14
REED ELSEVIER	7,82	7,94
SBM OFFSHORE	14,43	14,92
TNT	18,61	18,84
UNILEVER CERT 0,75	20,89	
WOLTERS KLUWER	15,65	16,20

Milano/Μιλάνο
(Σε ευρώ)

BMPS	1,44	1,47
BULGARI	6,00	6,00
ENEL	4,24	4,24
ENI	17,94	18,12
FIAT	10,90	11,00
FINMECCANICA	12,30	12,15
GENERALI ASS	18,66	18,86
LUXOTTICA	0,00	17,66
MEDIASET	4,79	4,85
MEDIOBANCA	9,38	9,38
MEDIOLANUM	4,63	4,74
PIRELLI & C	0,41	0,42
RCS MEDIAGROUP	1,36	1,39
SNAM RETE GAS	3,26	3,24
STMICROELEC.N.V	6,12	6,26
TELECOM ITALIA	1,18	1,20
TENARIS	13,38	13,39
TERNA	2,70	2,70
UNICREDIT	2,62	2,68

Tokyo/Τόκιο
(Σε γιέν)

AJINOMOTO	868	879
ASAHI BREWERIE	1631	1675
ASAHI KASEI	459	463
ASTELLAS PHARM	3610	3680
BANK OF YOKOHA	463	464
BRIDGESTONE CO	1602	1589
CANON INC	3650	3600
CASIO COMPUTER	674	678
CITIZEN HOLDIN	543	546
CLARION	94	91
CREDIT SAISON	1079	1085
DAIWA SEC GROU	501	500
FUJI HEAVY IND	363	357
FUJIFILM HOLD	2455	2510
FUJITSU LTD	584	595
HINO MOTORS	381	379
HITACHI	295	296
HONDA MOTOR	2830	2780
IHI	177	180
ISUZU MOTORS	205	204
JPN STEEL WORK	1044	1046
KAWASAKI HVY I	223	223
KEIO	580	586
KOBE STEEL	168	170
KONICA MINOLTA	874	885
JTEKT	999	1026
MITSUB UFJ FG	472	487
MITSUBISHI COR	2085	2055
MITSUBISHI ELE	742	756
MITSUBISHI MOT	139	138
NEC CORPORATIO	280	280
NIKON CORP	1772	1781
NIPPON EXPRESS	348	350
NISSAN MOTOR C	656	666
NOMURA HOLDING	664	684
NTT	3790	3840
OBAYASHI CORP	367	360
ODAKYU ELEC RA 742	756	
OSAKA GAS	305	311
PIONEER	230	233
RICOH CO LTD	1231	1251
SANYO ELECTRIC	229	213
SECOM	4310	4310
SEVEN & I HLDG	2100	2105
SHARP CORP	1006	1014
SHIMIZU CORP	368	356
SHISEIDO	1571	1576
SONY CORP	2650	2670
SUMITOMO CORP	935	952
SUZUKI MOTOR	2215	2225
TAISEI CORP	180	174
TDK CORPORATIO	5260	5210
TOBU RAILWAY	506	518
TOKYO DOME COR	284	286
TOKYO ELEC PWR	2260	2265
TOKYO ELECTRON	5640	5680
TOKYO GAS	363	366
TOPY INDS LTD	192	190
TORAY INDUSTR	531	533
TOSHIBA CORP	564	546
TOYOBO	147	147
TOYOTA MOTOR C	3630	3610
YAMAHA CORP	987	997
YAMATO HOLDING	1425	1433

Paris/Παρίσι
(Σε ευρώ)

ACCOR	35,02	35,75
AIR LIQUIDE	77,60	79,75
ALSTOM	49,00	49,90
AXA	18,53	19,05
BNP PARIBAS	55,10	56,25
BOUYGUES	35,62	36,11
CAP GEMINI 33,99	34,75	
CARREFOUR	30,74	31,29
CASINO GUICHAR	55,66	56,42
CREDIT AGRICOL	14,61	14,57
DANONE	41,60	41,81
DASSAULT SYSTE	38,05	38,78
EADS	13,78	13,78
EDF	39,80	40,63
ESSILOR INTERN	39,78	40,34
FRANCE TELECOM	18,02	18,00
L OREAL	68,70	69,37
L.V.M.H.	72,75	73,44
LAFARGE	62,20	63,07
LAGARDERE S.C.	33,93	34,59
MICHELIN	55,11	55,68
PERNOD RICARD	57,30	56,00
PEUGEOT	23,57	23,00
PPR	80,22	81,80
PUBLICIS GROUP	28,10	28,35
RENAULT	34,48	35,42
SAINT-GOBAIN	35,87	36,71
SANOFI-AVENTIS	52,10	52,82
SCHNEIDER ELEC	73,61	75,82
SOCIETE GENERA	47,49	48,59
SODEXO	40,43	41,25
STMICROELECTRO	6,10	6,24
SUEZ (fraction	29,66	30,40
TF1	11,81	12,06
THALES	34,00	34,07
THOMSON (EX:TM	1,24	1,35
TOTAL	42,50	42,82
VEOLIA ENVIRON	23,07	23,24

Madrid/Μαδρίτη
(Σε ευρώ)

ABERTIS	15,77	15,82
ACCIONA SA	88,80	89,85
ACERINOX	14,47	14,77
ADOLFO DOMINGUEZ	12,57	12,34
AGUAS BARNA A	19,73	18,23
AMPER	6,68	6,73
ANTENA 3 DE TV	6,12	6,20
AVANZIT	0,80	0,82
BANESTO	9,13	9,27
BBVA	12,44	12,55
BCO DE SABADELL	4,85	4,86
BEFESA	15,76	16,00
BK PASTOR	5,13	5,21
BK POPULAR	6,51	6,53
BODEGAS RIOJANAS	7,33	7,33
CAMPOFRIO FOOD	7,10	7,07
CAT OCCIDENTE	16,50	16,98
CIE AUTOMOTIVE	3,85	3,98
CONS AUX FERR	340,00	348,00
DINAMIA CAP PRIV	11,12	11,19
DURO FELGUERA	6,94	6,94
EADS	13,82	13,79
ELECNOR	12,24	12,33
ENAGAS	13,90	13,78
ENDESA	23,00	23,38
ERCROS	1,59	1,65
FED PATERNINA	7,51	7,51
FUNESPANA	6,20	6,15
GAMESA	12,65	12,96
GAS NATURAL	13,94	14,14
IBERIA LIN AER	2,15	2,19
IBERPAPEL	11,00	11,00
INDO INTL	1,47	1,53
INMOB COLONIAL	0,15	0,15
JAZZTEL	0,31	0,31
MAPFRE	3,32	3,21
METROVACESA	21,30	21,50
MIQUEL Y COSTAS	15,10	14,87
NATRA	3,19	3,15
NH HOTELES	4,38	4,44
PAP Y CART EURO	3,58	3,79
PESCANOVA	22,06	21,90
PRISA	3,64	3,59
PULEVA BIOTECH	1,25	1,27
RED ELECTR CORP	36,06	36,20
SACYR-VALLE	11,81	11,98
BANCO SANTANDE/d	11,54	11,66
SEDA BARCELONA	0,34	0,34
SOL MELIA	7,06	7,19
SOS CORP ALIMENT	2,22	2,69
SOTOGRANDE	5,86	5,90
TELEFONICA	19,18	19,04
TUBACEX	3,13	3,26
TUBOS REUNIDOS	2,20	2,19
UNIPAPEL	10,79	10,85
URBAS	0,16	0,17
VIDRALA	18,23	18,40
VINICOLA DEL NOR	14,25	14,25
ZARDOYA OTIS	14,09	14,20
ZELTIA	4,27	4,40

ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΑ

Δείκτης Εμπορευμάτων Reuters
Ωρα: 18.00

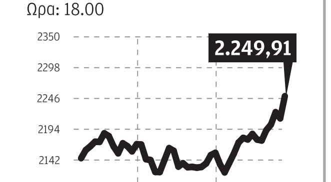

ΣΤΑΘΜΙΣΗ ΣΥΣΤΑΤΙΚΩΝ ΤΟΥ ΔΕΙΚΤΗ

Σιτάρι (14), Βαμβάκι (13), Καφές (11), Μαλλί (11), Χαλκός (9), Ζάχαρη (7), Καουτσούκ (7), Αραβόσιτος (5), Ρύζι (4), Σόγια (3), Κρέας Βοδ. (3), Κακάο (3), Κασσίτερος (2), Φιστικέλαιο (2), Καρύδα ψίχα (2), Ψευδάργυρος (2), Μόλυβδος (1).

Brent DTD (Λονδίνο)
Σε δολάρια/βαρέλι
Ωρα: 18.00

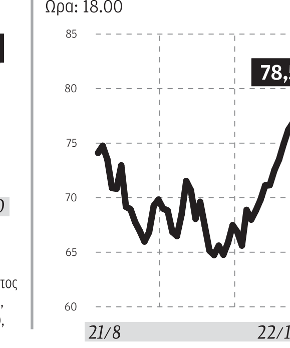

Χρυσός (Λονδίνο)
Τιμή spot
Ωρα: 18.00

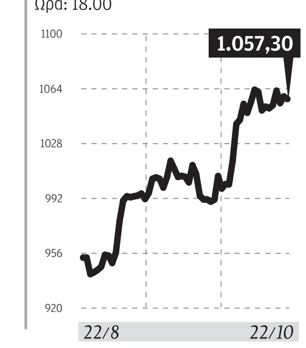

Ζάχαρη/Sugar

Λονδίνο 22/10/09 (σε δολ. ο τόνος)

	Πριν το κλείσ.	Προηγ.
Δεκέμβριος '09	589,60	598,60
Μάρτιος '10	608,90	616,50

Νέα Υόρκη 22/10/09 (σε σεντς η λίμπρα)

	Πριν το κλείσ.	Προηγ.
Ιανουάριος '10	0,00	23,40
Μάρτιος '10	23,55	24,04

Καφές/Coffee

Ρομπούστα Λονδ. 22/10/09 (σε δολ./τόν.)

	Πριν το κλείσ.	Προηγ.
Νοέμβριος '09	1.444	1.450
Ιανουάριος '10	1.478	1.488

Νέα Υόρκη 22/10/09 (σε σεντς η λίμπρα)

	Πριν το κλείσ.	Προηγ.
Δεκέμβριος '09	142,85	144,30
Μάρτιος '10	145,90	146,90

Σιτάρι/Wheat

Σικάγο 22/10/09 (σε σεντς/μπούσελ) (70 ld)

	Πριν το κλείσ.	Προηγ.
Δεκέμβριος '09	544	543
Μάρτιος '10	562	560

Λονδίνο 22/10/09 (σε στερλ. ο τόνος)

	Πριν το Κλείσ.	Προηγ.
Νοέμβριος '09	103,25	102,00
Ιανουάριος '10	105,25	105,25

Καλαμπόκι/Corn

Σικάγο 22/10/09 (σε σεντς ανά μπούσελ)

	Πριν το κλείσ.	Προηγ.
Δεκέμβριος '09	397	398
Μάρτιος '10	409	410

Βρώμη/Oats

Σικάγο 22/10/09 (σε σεντς ανά μπούσελ)

	Πριν το κλείσ.	Προηγ.
Δεκέμβριος '09	260	263
Μάρτιος '10	273	276

Σόγια/Soybeans

Σικάγο 22/10/09 (σε σεντς ανά μπούσελ)

	Πριν το κλείσ.	Προηγ.
Δεκέμβριος '09	511	510
Μάρτιος '10	508	509

Χυμός πορτοκαλιού (Orange Juice)

Νέα Υόρκη 22/10/09 (σεντς/lb)

	Πριν το κλείσ.	Προηγ.
Νοέμβριος '09	114,00	117,00
Ιανουάριος '10	118,00	120,75

Οι αναγραφόμενες τιμές είναι της 6ης μ.μ.

Βαμβάκι/Cotton

Δείκτης Λίβερπουλ 22/10/09 Α΄: 67,65

Νέα Υόρκη 22/10/09 (σε σεντς η λίμπρα)

	Πριν το κλείσ.	Προηγ.
Δεκέμβριος '09	67,57	68,38
Μάρτιος '10	69,90	70,61

Κακάο/Cocoa

Λονδίνο 22/10/09 (σε στερλ. ο τόνος)

	Πριν το κλείσ.	Προηγ.
Δεκέμβριος '09	2.158	2.149
Μάρτιος '10	2.189	2.178

Νέα Υόρκη 22/10/09 (σε δολ. ο τόνος)

	Πριν το κλείσ.	Προηγ.
Δεκέμβριος '09	3.376	3.371
Μάρτιος '10	3.405	3.359

Μαλλί/Wool

Αυστραλία 22/10/09 (σε σεντς το kg)

	Κλείσ.	Προηγ.
Σίδνεϊ	–	–
Μελβούρνη	–	–

Bradford Αγγλ. 22/10/09 (σε πένες το kg)

Μερινός		Crossbred	
70s Super	468	58s Super	308
66s Super	490	58s Blended	264
64s Super	390	56s Super	274
64s Blended	372	54s Carded	257

Μετάξι/Silk

Τόκιο 22/10/09 (σε γιεν το kg)

	Κλείσ.	Προηγ.
Οκτώβριος '09	23,06	23,06
Νοέμβριος '09	23,06	23,06

Πετρέλαιο/Oil

Λονδίνο 22/10/09 (σε δολ. / βαρέλι, FOB)

15.00 GMT

	Πριν το κλείσ.	Προηγ.
BRENT (DTD)	78,63	77,94
Δεκέμβριος '09	79,29	79,69

Νέα Υόρκη 22/10/09

(σε δολ. το βαρέλι, FOB) 15.00 GMT

LIGHT CRUDE

	Πριν το κλείσ.	Προηγ.
Νοέμβριος '09	79,09	79,61
Δεκέμβριος '09	80,92	81,37
Ιανουάριος '10	81,58	81,96
Φεβρουάριος '10	82,20	82,58
Μάρτιος '10	82,60	83,06
Απρίλιος '10	83,21	83,47

ΑΓΟΡΑ ΜΕΤΑΛΛΩΝ

BULLION MARKETS

Χρυσός/Gold (σε δολάρια ανά ουγγιά)

SPOT	1.058,85
Προηγούμενο	1.058,35

Πλατίνα/Platinum (σε δολάρια ανά ουγγιά)

SPOT	1.362,00
Προηγούμενο	1.359,00

Αργυρος/Silver (σε σεντς ανά ουγγιά)

SPOT	1.758,00
Προηγούμενο	1.766,00

Παλλάδιο/Palladium (σε δολάρια ανά ουγγιά)

SPOT	335,00
Προηγούμενο	332,50

ΒΑΣΙΚΑ/LONDON METAL EXCHANGE
(σε δολάρια ο τόνος)

Χαλκός/Copper

Μετρητοίς	6.565,00
3 μηνών	6.595,00

Αλουμίνιο/Aluminium

Μετρητοίς	1.948,00
3 μηνών	1.983,00

Μόλυβδος/Lead

Μετρητοίς	2.410,00
3 μηνών	2.436,00

Νικέλιο/Nikel

Μετρητοίς	19.450,00
3 μηνών	19.500,00

Ψευδάργυρος/Zinc

Μετρητοίς	2.239,50
3 μηνών	2.258,00

Κασσίτερος/Tin

Μετρητοίς	14.810,00
3 μηνών	14.500,00

STRATEGIC METALS
(Τιμή BID σε δολ. ΗΠΑ αποθηκευμένα στο Ρότερνταμ)

Antimony (99,6%) a tonne	6.400
Arsenic a LB	0,70
Bismuth a LB	8,30
Cadmium (99,99%) a LB	1,75
Chrome Fe HC a LB	0,90
Cobalt (99,8%) a LB	17,35
Indium a Kilo	430
Iridium a troy ounce	415
Magnesium (99,9%) a tonne	2.750
Maganese Elect (99,7%) a tonne	2.500
Mercury Flask	550
Molyb Mo 3 a LB	12,25
Rhodium a troy ounce	1.750
Ruthenium a troy ounce	70
Selenium a LB	27
Silicon metal lumps a tonne	2.500
Tantalite a LB	34
Titanium (8,00%) a Kilo	8
Vanadium a Kilo	26
Wolframite a tonne	140

Οι αναγραφόμενες τιμές είναι της 6 μ.μ.

ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑ

ΗΜΕΡΗΣΙΕΣ (SPOT) ΚΑΙ ΠΡΟΘΕΣΜΙΑΚΕΣ ΤΙΜΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΟΣ

		ΗΠΑ		ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ		ΙΑΠΩΝΙΑ		ΑΓΓΛΙΑ	
		Αγορά	Πώληση	Αγορά	Πώληση	Αγορά	Πώληση	Αγορά	Πώληση
ΑΝΑ ΔΟΛΑΡΙΟ	SPOT			0.6683	0.6685	91.34	91.39	0.6049	0.6051
	1 μήνας			0	0	-0.01	-0.01	0.0001	0.0001
	3 μήνες			0.0002	0.0002	-0.05	-0.05	0.0003	0.0003
	6 μήνες			0.0007	0.0007	-0.13	-0.12	0.0007	0.0007
	12 μήνες			0.0016	0.0016	-0.48	-0.46	0.0017	0.0018
ΑΝΑ ΕΥΡΩ	SPOT	1.4959	1.4964			136.64	136.76	0.9048	0.9054
	1 μήνας	-0.0001	-0.0001			-0.03	-0.03	0.0001	0.0001
	3 μήνες	-0.0005	-0.0005			-0.12	-0.12	0.0002	0.0002
	6 μήνες	-0.0016	-0.0015			-0.34	-0.32	0	0.0001
	12 μήνες	-0.0037	-0.0035			-1.05	-1.01	0.0003	0.0006
ΑΝΑ 100 ΓΙΕΝ	SPOT	1.0942	1.0948	0.7312	0.7319			0.6619	0.6624
	1 μήνας	0.0002	0.0002	0.0002	0.0002			0.0002	0.0002
	3 μήνες	0.0006	0.0006	0.0006	0.0007			0.0007	0.0007
	6 μήνες	0.0014	0.0015	0.0017	0.0018			0.0016	0.0017
	12 μήνες	0.0055	0.0057	0.0054	0.0056			0.0052	0.0054
ΑΝΑ ΣΤΕΡΛΙΝΑ	SPOT	1.6527	1.6532	1.1044	1.1051	150.96	151.09		
	1 μήνας	-0.0004	-0.0003	-0.0002	-0.0001	-0.06	-0.05		
	3 μήνες	-0.0009	-0.0009	-0.0003	-0.0002	-0.17	-0.16		
	6 μήνες	-0.0019	-0.0018	-0.0002	0	-0.39	-0.36		
	12 μήνες	-0.0049	-0.0046	-0.0007	-0.0004	-1.23	-1.18		

Η τιμή spot είναι η τιμή που είχε το νόμισμα χθες στις 17.00 ώρα Ελλάδος. Πηγή: HSBC Bank plc

Για να υπολογισθούν οι προθεσμιακές τιμές για 1 μήνα, 3 μήνες και 12 μήνες, προσθέτουμε [ή αφαιρούμε αν έχει αρνητικό πρόσημο (-)] στις τιμές spot τα αντίστοιχα ψηφία.

ΒΑΣΙΚΑ ΕΠΙΤΟΚΙΑ

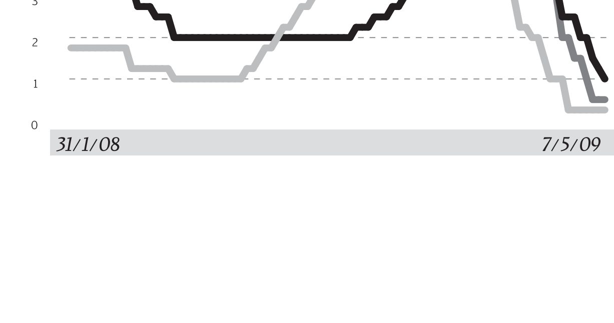

ΙΣΟΤΙΜΙΕΣ ΔΟΛΑΡΙΟΥ

ΕΥΡΩ	0,6673
ΚΟΡΟΝΑ ΔΑΝΙΑΣ	4,9655
ΛΙΡΑ ΑΓΓΛΙΑΣ-ΣΚΩΤ.-Β.ΙΡΛ.	0,6039
ΚΟΡΟΝΑ ΣΟΥΗΔΙΑΣ	6,8628
ΓΙΕΝ ΙΑΠΩΝΙΑΣ (100)	91,52
ΦΡΑΓΚΟ ΕΛΒΕΤΙΑΣ	1,0080
ΚΟΡΟΝΑ ΝΟΡΒΗΓΙΑΣ	5,5482
ΔΟΛΑΡΙΟ ΚΑΝΑΔΑ	1,0468
ΔΟΛΑΡΙΟ ΑΥΣΤΡΑΛΙΑΣ	1,0852

ΤΙΜΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΟΣ

ΣΕ ΟΡΟΥΣ ΕΥΡΩ	ΜΕΣΗ ΤΙΜΗ	ΑΓΟΡΑ	ΠΩΛΗΣΗ
Δολάριο ΗΠΑ	1,5000	1,4991	1,4994
Κορόνα Δανίας	7,4438	7,4401	7,4466
Λίρα Αγγλίας-Σκωτίας-Β. Ιρλ.	0,9053	0,9051	0,9054
Κορόνα Σουηδίας	10,3234	10,2849	10,2899
Γιεν Ιαπωνίας (100)	136,90	137,17	137,28
Φράγκο Ελβετίας	1,5105	1,5106	1,5114
Κορόνα Νορβηγίας	8,3270	8,3153	8,3204
Δολάριο Καναδά	1,5740	1,5693	1,5704
Δολάριο Αυστραλίας	1,6235	1,6256	1,6267

ΕΙΔΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΤΡΑΠΕΖΟΓΡΑΜΜΑΤΙΩΝ

ΣΕ ΟΡΟΥΣ ΕΥΡΩ	ΑΓΟΡΑ	ΠΩΛΗΣΗ
Δηνάριο Ιορδανίας	1,0614	1,0638
Φιορίνι Ουγγαρίας	266,14	266,29
Δηνάριο Μπαχρέιν	0,5651	0,5654
Δολάριο Νέας Ζηλανδίας	1,9865	1,9894
Δολάριο Σιγκαπούρης	2,0887	2,0920
Δολάριο Χονγκ-Κονγκ	11,6181	11,6212
Κορόνα Ισλανδίας	182,150	183,280
Λίρα Αιγύπτου	8,1913	8,1960
Λίρα Γιβραλτάρ	0,9035	0,9033
Λίρα Συρίας	68,963	69,122
Λίρα Τουρκίας	2,2019	2,2037
Ντιρχάμ Ην. Αραβ. Εμιράτων	5,5039	5,5083
Ραντ Νοτίου Αφρικής	11,1406	11,2043
Ριάλ Κατάρ	5,4572	5,4595
Ριάλ Ομάν	0,5772	0,5776
Ριάλ Σαουδικής Αραβίας	5,6221	5,6232
Σεκέλ ή Σεκαλίμ Ισραήλ	5,5320	5,5433
Κορόνα Τσεχίας	25,953	25,983

ΙΣΟΤΙΜΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΦΠΑ

Ισχύει από 1/10/2009 έως 30/10/2009

Δολαριο ΗΠΑ	1,4783	Κορονα Δανιας	7,4418
Λιρα Αγγλιας-Σκωτιας-Β. Ιρλ.	0,8994	Κορονα Σουηδιας	10,0778

ΧΡΥΣΗ ΛΙΡΑ

Αγορά: Παλαιάς κοπής (Βικτωρίας, Εδουάρδου, Γεωργίου) **160,38 ευρώ.** Παλαιάς κοπής (Ελισάβετ 1973 και προγενέστερα) **160,38 ευρώ.** Νέας κοπής (Ελισάβετ 1974 και μεταγενέστερα) **160,38 ευρώ.** **Πώληση:** Ελισάβετ νέας κοπής **191,94 ευρώ.**

ΝΟΜΙΣΜΑΤΑ

ΙΣΟΤΙΜΙΕΣ ΕΥΡΩ

ΔΟΛΑΡΙΟ

1,5000 δολ. (ΠΡΟΗΓ. 1,4921 δολ.)

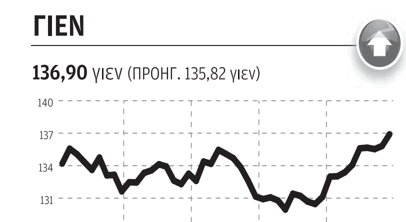

ΣΤΕΡΛΙΝΑ

0,9053 στερλ. (ΠΡΟΗΓ. 0,9001 στερλ.)

ΓΙΕΝ

136,90 γιεν (ΠΡΟΗΓ. 135,82 γιεν)

ΕΛΒΕΤΙΚΟ ΦΡΑΓΚΟ

1,5105 φράγκα (ΠΡΟΗΓ. 1,5112 φράγκα)

ΔΕΙΚΤΕΣ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ

Baltic Dry Index

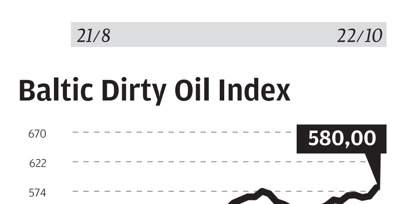

Baltic Capesize Index

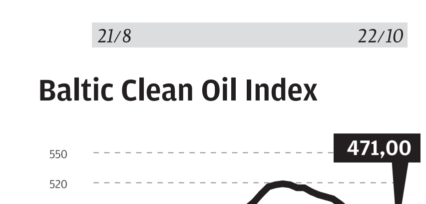

Baltic Dirty Oil Index

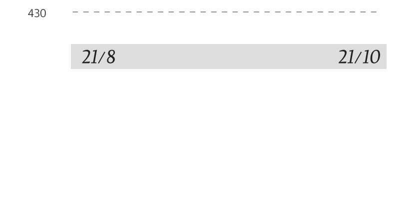

Baltic Clean Oil Index

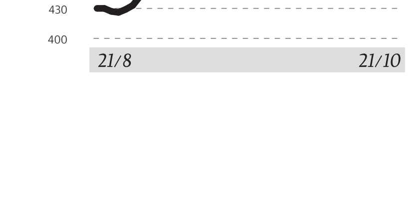

Σχέση Ανάπτυξης

Για μισό αιώνα, ως Κυπριακή Τράπεζα Αναπτύξεως,
εργαστήκαμε με όραμα για μία σύγχρονη Κύπρο.

Σήμερα, κτίζουμε πάνω στην παράδοση και την τεχνογνωσία μας
και εξυπηρετούμε όλες σας τις ανάγκες, με αμεσότητα και ευελιξία.

Ως μια αυθεντικά κυπριακή, σύγχρονη τράπεζα,
ερχόμαστε πιο κοντά σας.

cdbbank

Εδώ, για εσάς

www.cdb.com.cy

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΛΤΔ
50 ΛΕΩΦ. ΑΡΧ. ΜΑΚΑΡΙΟΥ III, Τ.Θ. 21415, 1508 ΛΕΥΚΩΣΙΑ, ΚΥΠΡΟΣ. ΤΗΛ.: +357-22846500, ΦΑΞ: +357-22846602